

Lagrådsremiss

Nya skatteregler för företagssektorn

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 21 mars 2018

Magdalena Andersson

Niklas Ekstrand
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Alltför förmånliga skatteregler för ränteavdrag kan leda till skattebaserosion och vinstförflyttning. Med hänsyn till detta och för att förbättra den skattemässiga neutraliteten mellan eget och lånat kapital samt möjliggöra en breddning av bolagsskattebasen föreslås i lagrådsremissen att en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införs i form av en EBITDA-regel. Med detta avses en regel som är baserad på resultatmättet EBITDA (Earnings Before Interest and Tax, Depreciation and Amortization”). Avdragsutrymmet uppgår till 30 procent av EBITDA. Detta kombineras med en sänkning av bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 22 procent till 20,6 procent. Av offentligfinansiella skäl kommer bolagsskattesatsen under de två första åren dock att vara 21,4 procent. En förenklingsregel föreslås som innebär att ett negativt räntenetto får dras av upp till fem miljoner kronor. Ett sådant avdrag får göras i stället för ett avdrag med 30 procent av avdragsunderlaget enligt EBITDA-regeln. Förslaget om införande av en generell ränteavdragsbegränsningsregel är föranlett av rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden), artikel 4 samt av OECD:s rekommendationer mot skattebaserodering och vinstförflyttning (BEPS, Base Erosion and Profit Shifting) avseende ränteavdragsbegränsningar (åtgärd 4).

Olikheter i nationell lagstiftning vad gäller den skattemässiga behandlingen av både företag och finansiella instrument (s.k. hybrida mismatchningar) gör det möjligt för skattskyldiga, särskilt företag i

intressegemenskap med företag i andra länder, att använda gränsöverskridande skatteplaneringsstrategier för att undkomma skatt. I det internationella BEPS-arbetet har ett antal olika rekommendationer tagits fram för att neutralisera de skattemässiga effekter som kan uppstå vid hybrida mismatchningar. Förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer som lämnas i denna lagrådsremiss innebär ett första steg i genomförandet av OECD:s BEPS-rekommendationer om hybrida mismatchningar (åtgärd 2) samt reglerna om hybrida mismatchningar i direktivet mot skatteundandraganden och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer i svensk rätt.

Med anledning av att det införs generellt utformade regler som begränsar ränteavdragen och regler mot vissa hybrida mismatchningar har dagens riktade ränteavdragsbegränsningsregler setts över. Det föreslås att dessa regler ska snävas in till att i princip avse rena missbruksfall. Enligt förslaget får inte ränteutgifter på interna skulder dras av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Enligt dessa regler får ränteutgifter på interna skulder till lågskattejurisdiktioner över huvud taget inte dras av. Införandet av generellt utformade regler som begränsar ränteavdragen föranleder även ett behov av att definiera uttrycken "ränteutgifter" och "ränteinkomster". Det införs regler som innebär att räntedelen i leasingavgiften vid finansiell leasing skattemässigt ska behandlas som en ränteutgift.

För att förslagen inte ska påverka nyproduktion av framför allt bostäder negativt på ett omotiverat sätt lämnas förslag på förändrade regler för värdeminskningssavdrag för nyproducerade hyreshus. Reglerna om värdeminskningssavdrag för hyreshus föreslås i lagrådsremissen ändras på så sätt att, utöver ordinarie avdrag för värdeminskning, får 12 procent av byggnadens anskaffningsvärde dras av inom en sexårsperiod från det att hyreshuset färdigställs (primäravdrag). Primäravdraget kommer även att gälla utgifter för till- eller ombyggnad de sex första åren efter den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställts. Vissa förändringar bör också göras i reglerna för periodiseringsfond och säkerhetsreserv.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut	8
2	Lagförslag	9
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	9
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	40
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	42
3	Ärendet och dess beredning	43
4	Bakgrund	44
4.1	Företagsskattekommittén	44
4.2	Samhällsekonomiska utgångspunkter för FSK:s förslag	44
4.3	Huvuddragen i FSK:s förslag	45
4.4	Huvuddragen i kritiken mot FSK:s förslag	46
4.5	OECD:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering	47
4.5.1	Åtgärder mot skatteplanering med ränteavdrag	48
4.5.2	Åtgärder mot skatteplanering med hybrida mismatchningar	50
4.6	EU:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering med ränteavdrag och hybrida mismatchningar	51
5	Ekonomiska utgångspunkter för förslagen	53
5.1	Sverige är en liten öppen ekonomi med en välfungerande kapitalmarknad	53
5.2	Bolagsskattens effekter	54
5.2.1	Bolagsskattens effekt på kapitalstock och sysselsättning	56
5.3	Fördelning av skattebördan	56
5.4	Hur påverkar bolagsskattesatsen företagens belåning?	58
5.5	Långsiktiga offentligfinansiella effekter av en förändrad bolagsskattesats	59
5.6	Internationell skatteplanering	61
6	Genomförande av en generell ränteavdragsbegränsningsregel och sänkt bolagsskatt	63
6.1	En generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införs och kombineras med en sänkning av bolagsskatten	63
6.2	Utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln	74

6.2.1	En avdragsbegränsning för negativa räntenetton införs i form av en EBITDA-regel	74
6.2.2	Negativt räntenetto dras av med 30 procent av skattemässig EBITDA	81
6.2.3	En förenklingsregel i form av en beloppsgräns införs	106
6.2.4	Avdrag för kvarstående negativt räntenetto	113
6.2.5	Avdrag för negativt räntenetto i ett annat företag	121
6.2.6	Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln gäller för juridiska personer och vissa svenska handelsbolag	125
6.2.7	Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln tillämpas sist	130
6.3	Ränteutgifter får inte räknas in i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar	131
6.4	Sänkning av bolagsskatten	135
6.5	Expansionsfondsskatten sänks	138
6.6	Skatteförfarandet	140
7	Genomförande av regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar	141
7.1	Avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsoverskridande situationer	141
7.2	Definitionen av intressegemenskap	144
7.3	Utformningen av avdragsförbudet	148
8	En särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap	153
8.1	Gällande rätt	153
8.2	De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bör snävas in	155
8.3	Utformningen av de riktade reglerna om ränteavdragsbegränsning för vissa interna skulder	160
8.3.1	Vilka situationer bör omfattas?	160
8.3.2	Definitioner	182
9	Definitionen av ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster	184
9.1	Bakgrund	184
9.2	Vad som avses med ränteutgifter och ränteinkomster bör definieras	187
10	Ränteutgift vid avtal om finansiell leasing	203
10.1	Bakgrund	203
10.2	Ekonomisk innebörd av finansiell leasing	205
10.2.1	Hyra eller lån av pengar?	205
10.2.2	Den redovisningsmässiga hanteringen av leasing samt tekniken för nuvärdeberäkningar	207

10.3	Den skattemässiga hanteringen av finansiell leasing.....	210
10.3.1	Vid finansiell leasing ska en del av leasingavgiften behandlas som ränta	210
10.3.2	Tillämpningsområde	214
10.3.3	Leasetagarens beskattning	217
10.3.4	Förenklingsregel för leasetagare.....	227
10.3.5	Leasegivarens beskattning	232
11	Värdeminskningsskatt på hyreshus.....	235
11.1	Påverkan på fastighetssektorn av en generell räntebegränsning	235
11.2	Gällande rätt	235
11.3	Värdeminskningsskatt genom ett primärskatt för hyreshus införs	236
12	Övriga förslag och bedömningar.....	246
12.1	Schablonintäkten på skatt för avsättning till periodiseringsfond höjs	246
12.2	Återföring av skatt för avsättning till periodiseringsfond i vissa fall.....	247
12.3	En permanent schablonintäkt på säkerhetsreserven.....	249
12.4	En tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven.....	252
12.5	Tillfällig begränsning av underskottsskatt för juridiska personer	254
13	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	257
14	Uppföljning av den föreslagna lagstiftningen	262
15	Konsekvensanalys	262
15.1	Disposition och inledning.....	262
15.1.1	Beskrivning av data och beräkningar	265
15.2	Förslagen om en generell räntebegränsning och sänkt bolagsskatt.....	266
15.2.1	Beskrivning av förslagen	266
15.2.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	271
15.2.3	Effekter på regelbördan för EBITDA-regeln	277
15.2.4	Förenlighet med EU-rätten	284
15.2.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	285
15.2.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	287
15.3	Sänkt expansionsfondsskatt.....	288
15.3.1	Beskrivning av förslaget.....	288
15.3.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	289
15.3.3	Effekter på regelbördan	289
15.3.4	Förenlighet med EU-rätten	289
15.3.5	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	289
15.4	Förslaget om skattförbud för räntebetalningar vid vissa gränsoverskridande situationer	290
15.4.1	Beskrivning av förslaget.....	290

	15.4.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	290
	15.4.3	Effekter på regelbördan	291
	15.4.4	Förenlighet med EU-rätten	291
	15.4.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	291
	15.4.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	292
15.5		Förslaget om en riktad begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder	292
	15.5.1	Beskrivning av förslaget.....	292
	15.5.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	293
	15.5.3	Effekter på regelbördan	294
	15.5.4	Förenlighet med EU-rätten	294
	15.5.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	294
	15.5.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	295
15.6		Förslaget om skatteregler om avtal om finansiell leasing	295
	15.6.1	Beskrivning av förslaget.....	295
	15.6.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	296
	15.6.3	Effekter på regelbördan	297
	15.6.4	Förenlighet med EU-rätten	298
	15.6.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	298
	15.6.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	299
15.7		Förslaget om primäravdrag för hyreshus.....	299
	15.7.1	Beskrivning av förslaget.....	299
	15.7.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	300
	15.7.3	Effekter på regelbördan	301
	15.7.4	Förenlighet med EU-rätten	301
	15.7.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	302
	15.7.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	304
15.8		Förslagen om schablonintäkt på avdrag för avsättning till periodiseringsfond och återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond	305
	15.8.1	Beskrivning av förslagen.....	305
	15.8.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	307
	15.8.3	Effekter på regelbördan	309
	15.8.4	Förenlighet med EU-rätten	310
	15.8.5	Fördelnings och jämställdhetseffekter.....	310
15.9		Förslagen om en permanent och en tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven.....	310
	15.9.1	Beskrivning av förslagen.....	310
	15.9.2	Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	312
	15.9.3	Effekter på regelbördan	312

15.9.4	Förenlighet med EU-rätten	314
15.9.5	Effekter för företag och konkurrensförhållanden	314
15.9.6	Fördelnings- och jämställdhetseffekter.....	316
15.10	Sammantagna effekter av förslagen.....	317
15.10.1	Förslagets samlade effekter för företagssektorn	318
15.10.2	Offentligfinansiella effekter.....	324
15.10.3	Effekter på regelbördan	326
15.10.4	Förslagets effekt på internationell skatteplanering.....	328
15.11	Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	332
16	Författningskommentar	335
16.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	335
16.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	370
16.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	370
Bilaga 1	Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion ..	371
Bilaga 2	Rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar mot tredjeländer	385
Bilaga 3	Sammanfattning av promemorian	396
Bilaga 4	Promemorians lagförslag	397
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna – Promemorian Nya skatteregler för företagssektorn.....	477
Bilaga 6	Utdrag ur Företagsskattekommitténs lagförslag (SOU 2014:40)	479
Bilaga 7	Förteckning över remissinstanser till Företagsskattekommitténs slutbetänkande Neutral bolagsskatt - för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40) Fi2014/2212	485

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)
3. lag om ändring i lagen (2018:000) i inkomstskattelagen (1999:1229).

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)²
dels att 24 kap. 10 a–10 f §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast efter 24 kap. 10 § och närmast före 24 kap. 10 a, 10 b och 10 d §§ ska utgå,
dels att nuvarande 24 kap. 2–10 §§ ska betecknas 24 kap. 5–15 §§, nuvarande 24 kap. 11–14 §§ ska betecknas 24 kap. 30–33 §§, nuvarande 24 kap. 16–22 §§ ska betecknas 24 kap. 34–42 §§ och att nuvarande 39 kap. 8 a § ska betecknas 39 kap. 8 b §,
dels att 2 kap. 15 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 §, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 1 och 39 §§, 25 kap. 2 §, 30 kap. 6 a §, 33 kap. 8 och 16 §§, 34 kap. 6, 8, 10, 18 och 20 §§, 37 kap. 28 §, 38 kap. 17 §, 38 a kap. 17 §, 40 kap. 18 §, 48 kap. 17 §, 50 kap. 5 § och 65 kap. 8 och 10 §§ och rubrikerna närmast före 2 kap. 15 § och 37 kap. 28 § ska ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 24 kap. 9 § ska lyda ”Avdragsförbud för ränteutgifter på vissa efterställda skulder”, rubriken närmast före 24 kap. 10 § ska lyda ”Avdragsrätt för ränteutgifter på vinstandelslån”, rubriken närmast före 38 kap. 15 § ska lyda ”Fonder, avsättningar, underskott och kvarstående negativa räntenetton” och att rubriken närmast före 38 a kap. 15 § ska lyda ”Fonder, avsättningar, underskott och kvarstående negativa räntenetton”,
dels att rubrikerna närmast före 24 kap. 2–7, 11–13 och 17–20 §§ ska sättas närmast före 24 kap. 5–12, 30–32 respektive 35–40 §§ och rubrikerna närmast efter 24 kap. 1, 4 a och 11 §§ ska sättas närmast efter 24 kap. 4, 9 respektive 30 §§,
dels att det ska införas ett nytt kapitel, 24 a kap., tjugofem nya paragrafer, 19 kap. 5 a §, 24 kap. 2–4 och 15 a–29 §§, 37 kap. 26 a § och 39 kap. 8 a §, och närmast efter 24 kap. 15, 15 e och 20 §§ och närmast

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

² Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

24 kap. 10 a § 2012:757

24 kap. 10 b § 2012:757

24 kap. 10 c § 2012:757

24 kap. 10 d § 2016:1239

24 kap. 10 e § 2012:757

24 kap. 10 f § 2012:757

rubriken närmast efter 24 kap. 10 § 2012:757

rubriken närmast före 24 kap. 10 a § 2012:757

rubriken närmast före 24 kap. 10 b § 2012:757

rubriken närmast före 24 kap. 10 d § 2012:757.

före 24 kap. 2, 15 a, 15 c, 16, 18, 21, 24, 26 och 28 §§ och 37 kap. 26 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, *hyreshus*, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

15 §³

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, *hyreshus*, hyreshusenhet, industri-enhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med taxeringsvärde avses det värde som fastställs enligt fastighetstaxeringslagen.

14 kap.

4 §

Om räkenskaper förs för näringsverksamheten, ska dessa läggas till grund för beräkningen av resultatet när det gäller beskattningstidpunkten.

Reserv i lager och liknande ska beaktas bara vid tillämpning av 17 kap. 4 och 5 §§ samt 27 § andra stycket.

Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska inte räknas in i anskaffningsvärdet för en immateriell tillgång som har upparbetats i den egna närings-verksamheten. Med anskaffnings-värde avses detsamma som i 4 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554).

17 kap.

2 §⁴

Med anskaffningsvärde, nettoför-säljningsvärde och återanskaff-ningsvärde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 9 § andra-

Med anskaffningsvärde, nettoför-säljningsvärde och återanskaff-ningsvärde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 9 § andra-

³ Senaste lydelse 2009:107.

⁴ Senaste lydelse 2010:1528.

fjärde styckena årsredovisningslagen (1995:1554) eller i förekommande fall 4 kap. 5 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 4 kap. 4 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

fjärde styckena årsredovisningslagen (1995:1554) eller i förekommande fall 4 kap. 5 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 4 kap. 4 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

Med verkligt värde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 14 a § andra stycket årsredovisningslagen.

Om en enskild näringsidkare upprättar ett förenklat årsbokslut enligt 6 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), avses med anskaffningsvärde det värde som följer av god redovisningssed.

18 kap.

7 §⁵

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde.

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet, oavsett hur inventarierna förvärvas.*

Om en enskild näringsidkare upprättar ett förenklat årsbokslut enligt 6 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), avses med anskaffningsvärde det värde som följer av god redovisningssed.

19 kap.

5 a §

För en byggnad som indelas som hyreshus får värdeminskningssavdrag även göras med tolv procent av utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad de sex första åren från det att hyreshuset eller den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställs (primärsavdrag).

Värdeminskningssavdrag genom

⁵ Senaste lydelse 2010:1528.

primäravdrag ska göras inom avskrivningsplanen och beräknas från den tidpunkt då hyreshuset eller den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställs och fördelas med två procentenheter per år under sex år från färdigställandet.

Om ett hyreshus förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt inom sex år från det att hyreshuset färdigställts, får avdrag för värdeminskning genom primäravdrag göras för den delen av sexårsperioden från färdigställandet som återstår vid förvärvet. Ett sådant avdrag beräknas från den tidpunkt då hyreshuset förvärvas och på förvärvarens anskaffningsvärde.

8 §

Om en byggnad uppförs av den skattskyldige, är anskaffningsvärdet utgiften för att uppföra den.

Om en byggnad uppförs av den skattskyldige, är anskaffningsvärdet utgiften för att uppföra den. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

9 §

Om en byggnad förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt, är anskaffningsvärdet utgiften för förvärvet.

Om en byggnad förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt, är anskaffningsvärdet utgiften för förvärvet. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

I 18 § finns bestämmelser om förvärv av byggnad genom arv, gåva m.m.

20 kap.

11 §

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen.

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

Som anskaffningsvärde räknas också sådant värde av nyttjanderätts-havares förbättringsutgifter som enligt 19 kap. 29 § ska tas upp som intäkt för fastighetsägaren.

20 a kap.

4 §

Om utgiften för en tillgång ska dras av genom värdeminskingsavdrag, ska tillgången anses ha anskaffats för ett belopp som motsvarar anskaffningsutgiften ökad med förbättringsutgifter och minskad med beräknade värdeminskingsavdrag för varje innehavsår med

- 20 procent för inventarier,
- 4 procent för byggnader,
- 10 procent för täckdiken och skogsvägar, och
- 5 procent för andra markanläggningar.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

24 kap.

1 §⁶

I detta kapitel finns bestämmelser om

- *vad som avses med ränteutgifter och ränteinkomster i 2–4 §§,*
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 2 och 3 §§,
- partiell fission i 3 a §,
- kapitalrabatt på optionslån i 4 §,
- avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder i 4 a §,
- avdragsrätt för ränta på vinstandelslån i 5–10 §§,
- *begränsningar i avdragsrätten för ränta på vissa skulder i 10 a–10 f §§,*
- *avdragsförbud för ränteutgifter och ränteinkomster i 2–4 §§,*
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 5 och 6 §§,
- partiell fission i 7 §,
- kapitalrabatt på optionslån i 8 §,
- avdragsförbud för ränteutgifter på vissa efterställda skulder i 9 §,
- avdragsrätt för ränteutgifter på vinstandelslån i 10–15 §§,
- *avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer i 15 a–15 e §§,*
- *särskild avdragsbegränsning för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap i 16–20 §§,*
- *avdragsbegränsning för*

⁶ Senaste lydelse 2016:1055. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

	<i>negativa</i>	<i>räntenetton</i>	<i>i</i>
	21–29 §§,		
– avdrag för lämnad utdelning i 11 §, och	– avdrag för lämnad utdelning i 30 §, och		
– skattefria utdelningar i 12–22 §§.	– skattefria utdelningar i 31–42 §§.		

En bestämmelse om skattefrihet för utdelning från privatbostadsföretag finns i 15 kap. 4 §.

Bestämmelser om i vilken utsträckning ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar räknas som ränta finns i 44 kap. 35 och 37–39 §§.

Definition av ränteutgifter och ränteinkomster

2 §

Med ränteutgifter avses i detta kapitel

– ränta och andra utgifter för kredit, och

– utgifter som är jämförbara med ränta.

Bestämmelser om i vilken utsträckning leasingavgifter samt ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar behandlas som ränteutgifter finns i 24 a kap. 11–13 §§ och 44 kap. 35 och 37–39 §§.

Valutakursförluster omfattas bara vid tillämpning av 21–29 §§ och bara i den utsträckning som framgår av 4 §.

3 §

Med ränteinkomster avses vid tillämpning av 21–29 §§ inkomster som motsvarar ränteutgifter enligt 2 §. Bestämmelser om i vilken utsträckning leasingavgifter behandlas som ränteinkomster finns i 24 a kap. 15 §.

Valutakursvinster omfattas bara i den utsträckning som framgår av 4 §.

4 §

Vid tillämpning av 21–29 §§ gäller följande. Om valutarisken avseende en skuld i utländsk valuta har säkrats genom ett derivatinstrument, ska en valutakursförändring på skulden anses vara en ränteutgift respektive en ränteinkomst enligt 2 eller 3 §.

Om derivatinstrumentet är en kapitaltillgång, ska det på balansdagen värderas på motsvarande sätt som i 14 kap. 8 §. Värdeförändringen ska anses vara en ränteutgift eller en ränteinkomst enligt 2 eller 3 §. I de fall derivatinstrumentet har avyttrats före balansdagen ska den kapitalvinst eller kapitalförlust som uppkommer vid avyttringen anses vara en ränteutgift eller en ränteinkomst enligt 2 eller 3 §.

Om derivatinstrumentet utgör lager som tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 §, ska värdeförändringen anses vara en ränteutgift eller ränteinkomst enligt 2 eller 3 §. Om derivatinstrumentet utgör lager som inte tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 §, ska andra stycket tillämpas.

Första–tredje styckena gäller även i de fall skulden och derivatinstrumentet finns hos olika företag i en intressegemenskap enligt 24 kap. 22 §. Denna paragraf tillämpas även på en lånefordran i de fall valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument.

Avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer

Definitioner

15 a §

Företag ska vid tillämpning av 15 c–15 e §§ anses vara i intressegemenskap med varandra om

1. företagen ingår i en koncern

av sådant slag som anges i 1 kap.
4 § årsredovisningslagen
(1995:1554),

2. ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget,

3. ett av företagen har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget, eller

4. en och samma person, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen.

Vid bedömningen av om företagen är i intressegemenskap med varandra ska personer som agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett annat företag behandlas som en enda person.

Vid tillämpning av 15 c eller 15 d § ska, i stället för 25 procent i första stycket 2–4, 50 procent gälla.

15 b §

Ett företag ska vid tillämpning av 15 c–15 e §§ anses höra hemma i en viss stat om företaget enligt lagstiftningen i denna stat hör hemma i staten i skattehänseende och inte anses ha hemvist i en annan stat på grund av ett skatteavtal. Om företaget enligt ett skatteavtal anses ha hemvist i en annan stat, ska det anses höra hemma i denna andra stat. Om ett företag inte hör hemma i någon stat i skattehänseende, ska det anses höra hemma i den stat där det är bildat eller registrerat.

Avdragsförbud

15 c §

Ett företag får inte dra av ränteutgifter om

1. avdrag för samma ränteutgifter får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat

*och som ingår i samma intresse-
gemenskap, och*

2. ränteutgifterna betalas

– av det andra företaget, eller

*– av företaget och avdrag inte
nekas i den andra staten.*

*Första stycket gäller inte om den
inkomst som företaget tar upp
även tas upp inom tolv månader i
den stat där det andra företaget
hör hemma, räknat från utgången
av det beskattningsår som ränte-
utgifterna hänför sig till.*

15 d §

*Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat och
som ingår i samma intresse-
gemenskap om motsvarande
inkomst inte tas upp till
beskattning i den stat där det
andra företaget hör hemma, och
detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av något
av företagen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten eller
i två eller flera andra stater.*

15 e §

*Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat och
som ingår i samma intresse-
gemenskap om motsvarande
inkomst inte tas upp till
beskattning i den stat där det
andra företaget hör hemma,
och detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av det
finansiella instrumentet eller
betalningen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten.*

*En inkomst ska anses tas upp till
beskattning om den tas upp inom
tolv månader räknat från utgången
av det beskattningsår som ränte-
utgifterna hänför sig till.*

*Särskild begränsning i
avdragsrätten för ränteutgifter på
vissa skulder till företag i
intressegemenskap*

Definitioner

16 §

Med företag avses i 17–20 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Företag ska vid tillämpning av 18–20 §§ anses vara i intressegemenskap med varandra om

– ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget, eller

– företagen står under i huvudsak gemensam ledning.

17 §

En andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska behandlas som en delägar rätt vid tillämpningen av 19 §.

Avdragsbegränsning

18 §

Ett företag som ingår i en intressegemenskap får, om inte annat följer av andra stycket eller 19 §, dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen bara om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till den inkomst som motsvarar ränteutgiften

– hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),

– hör hemma i en stat utanför EES med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat

till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet, eller

– skulle ha beskattats för inkomsten med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten.

Om skuldförhållandet uteslutas eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån, får dock ränteutgifterna inte dras av.

19 §

Om en skuld till ett företag i intressegemenskapen avser ett förvärv av en delägar rätt från ett annat företag i intressegemenskapen, får avdrag enligt 18 § bara göras om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Om skulden har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen och denna skuld avser ett sådant förvärv, ska även den förstnämnda skulden anses avse detta förvärv.

20 §

Bestämmelserna i 18 § och 19 § första stycket tillämpas också på en skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen, till den del ett företag i intressegemenskapen har en fordran på det förstnämnda företaget, eller på ett företag som är i intressegemenskap med det förstnämnda företaget, om skulden kan anses ha samband med denna fordran.

Avdragsbegränsning för negativa räntenetton

Definitioner

21§

Med företag avses i 22–29 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Som företag räknas dock inte

– svenska handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, eller

– i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Med beskattningsår avses i andra stycket och 24, 26 och 29 §§ för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

22 §

Med företag i intressegemenskap avses i 24 § företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). I intressegemenskapen ingår även svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt äger andel i genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Med företag i intressegemenskap avses även

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i ut-

landet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, eller

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

23 §

Med negativt räntenetto avses skillnaden mellan ränteutgifter som får dras av och ränteinkomster som ska tas upp, om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna.

Med positivt räntenetto avses skillnaden mellan ränteinkomster som ska tas upp och ränteutgifter som får dras av, om ränteinkomsterna överstiger ränteutgifterna.

Avdragsbegränsning vid negativt räntenetto

24 §

Ett företag får bara dra av ett negativt räntenetto med högst 30 procent av avdragsunderlaget (avdragsutrymmet).

Ett negativt räntenetto får, i stället för vad som sägs i första stycket, dras av upp till fem miljoner kronor. Om företaget ingår i en intressegemenskap får de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inom intressegemenskapen då inte överstiga fem miljoner kronor.

Andra stycket gäller bara om fördelningen av beloppet inom intressegemenskapen redovisas öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt

skatteförfarandelagen (2011:1244)
eller som skulle ha haft det om inte
något av företagens bokförings-
skyldighet upphör.

25 §

Avdragsunderlaget utgörs av
resultatet av näringsverksamheten
före avdragsbegränsning för
negativt räntenetto enligt 24 § och
före avdrag för kvarstående
negativt räntenetto enligt 26 §

ökat med

– ränteutgifter för vilka
avdragsrätten inte har begränsats
enligt andra bestämmelser i detta
kapitel än 24 §,

– årliga värdeminskningsavdrag
enligt 18 kap. 3 §, 19 kap. 4 och
26 §§ samt 20 kap. 4 och 17 §§,

– avdrag enligt 19 kap. 7 § och
28 § andra stycket samt 20 kap.
7 §, och

– avdrag för avsättning till
periodiseringsfond enligt 30 kap.
5 §,

minskat med

– ränteinkomster,
– överskott som belöper sig på
andelar i svenska handelsbolag
och i utlandet delägarbeskattade
juridiska personer, och

– återfört avdrag för avsättning
till periodiseringsfond enligt
30 kap.

Om ett företag har ett underskott
av näringsverksamheten före
avdrag för negativt räntenetto
enligt 24 § och avdrag för
kvarstående negativt räntenetto
enligt 26 §, ska avdragsunderlaget
öka även med avdrag för tidigare
års underskott enligt 40 kap. 2 §,
dock högst med ett belopp som
motsvarar beskattningsårets
underskott före avdrag för negativt
räntenetto och avdrag för
kvarstående negativt räntenetto.

För investmentföretag och
kooperativa föreningar gäller även
att avdragsunderlaget ska

- öka med avdrag för utdelning enligt 39 kap., och
- minska med utdelningar som skulle ha tagits upp även om företaget eller föreningen i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 32 §, dock högst med det belopp som dragits av för utdelning.

Kvarstående negativt räntenetto

26 §

Ett företag som enligt 24 § första stycket inte har kunnat dra av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet får dra av återstående del (kvarstående negativt räntenetto) högst med ett belopp som motsvarar avdragsutrymmet, minskat med avdrag för negativt räntenetto enligt 24 §.

Avdrag ska göras inom sex år efter det beskattningsår då det kvarstående negativa räntenettet uppkom. Ett tidigare uppkommet kvarstående negativt räntenetto ska dras av före ett senare uppkommet sådant.

27 §

Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag upphör rätten att utnyttja det sistnämnda företags kvarstående negativa räntenetto.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Första stycket gäller inte om det företag som får det bestämmande inflytandet ingick i samma koncern som företaget med kvarstående negativa räntenetto redan före

ägarförändringen. Första stycket gäller inte heller om det avyttrade företaget har försatts i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Avdrag för negativt räntenetto i ett annat företag

28 §

Ett företag som har ett positivt räntenetto får dra av ett negativt räntenetto som har uppkommit hos ett annat företag med högst ett belopp som motsvarar det positiva räntenettet. Detta gäller inte kvarstående negativa räntenetton.

Det negativa räntenettet hos ett annat företag får inte dras av till den del det har dragits av på annat sätt.

Ett avdrag enligt första stycket ska minska det negativa räntenettet hos det andra företaget i motsvarande utsträckning.

29 §

Bestämmelserna i 28 § gäller bara om båda företagen

– med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra, och

– redovisar avdraget öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.

19 §⁷

Utdelning på andel som lämnas av ett utländskt företag ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

39 §

Utdelning på andel som lämnas av ett företag som hör hemma i en annan stat ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

⁷ Senaste lydelse av tidigare 19 § 2015:886.

Med uttrycket hör hemma i en annan stat avses detsamma som i 15 b §.

24 a kap. Räkta vid finansiella leasingavtal

Tillämpningsområde

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för juridiska personer och svenska handelsbolag som har ingått finansiella leasingavtal med undantag för

– svenska handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, eller

– i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte om de sammanlagda leasingavgifter som företaget, eller företag som ingår i samma intressegemenskap, har för finansiella leasingavtal är mindre än en miljon kronor för beskattningsåret.

Definitioner

3 §

Med företag i intressegemenskap avses i detta kapitel företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). I intressegemenskapen ingår även

svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt äger andel i genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Med företag i intressegemenskap avses även

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, eller

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

Med beskattningsår avses i detta kapitel för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

4 §

Med finansiellt leasingavtal avses ett avtal enligt vilket

– en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda lager, inventarier enligt 18 kap. 1 § första stycket, byggnader, markanläggningar eller mark i utbyte mot betalning, och

– de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången uteslutande eller så gott som uteslutande överförs från leasegivaren till leasetagaren.

5 §

Med minimileaseavgifter avses summan av

– det som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren

under leasingperioden, och
– det restvärde som garanteras
av leasetagaren eller av företag
som ingår i samma
intressegemenskap.

Om leasingavgifterna innehåller
en rörlig avgift som är jämförbar
med en ränteutgift ingår denna
rörliga avgift i minimilease-
avgifterna enligt den räntesats som
gäller vid avtalets början. Övriga
rörliga avgifter, serviceutgifter
och skatter ingår inte i
minimileaseavgifterna.

För leasegivaren ska även ett
restvärde som har garanterats av
en oberoende tredje part ingå i
minimileaseavgifterna.

6 §

Med rörlig avgift avses den del
av leasingavgiften som inte är fast
och som beräknas med
utgångspunkt från andra faktorer
än enbart att tid har gått.

7 §

Med verkligt värde avses i detta
kapitel detsamma som i 17 kap. 2 §
tredje stycket.

8 §

Med nuvärde avses det
diskonterade värdet av framtida
kassaflöden.

9 §

Med det finansiella leasing-
avtalets implicita ränta avses den
diskonteringssats som för lease-
givaren vid avtalets ingående
resulterar i att summan av nu-
värdet av minimileaseavgifterna
och den del av den leasade till-
gångens restvärde som inte är ga-
ranterat av någon överensstämmer
med summan av det verkliga
värdet för den leasade tillgången
och sådana direkta utgifter som
uppkommer till följd av att avtalet
ingås.

10 §

Med marginell låneränta avses den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat enligt ett likvärdigt finansiellt leasingavtal. Om denna räntesats inte kan fastställas, är den marginella låneräntan den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat när det finansiella leasingavtalet ingicks för en finansiering genom lån under motsvarande period och med motsvarande säkerhet.

Leasetagaren

Huvudregel

11 §

En leasetagare som har ingått ett finansiellt leasingavtal ska behandla en del av leasingavgifterna som ränta. Räntedelen ska anses uppgå till den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet. Om någon ränta inte uttryckligen följer av leasingavtalet eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag ska 12 och 13 §§ tillämpas.

Räntedelen enligt första stycket omfattas av bestämmelserna i 24 kap. 9–29 §§ om begränsningar i avdragsrätten för ränta.

Alternativregel

12 §

En leasetagare ska anses ha en skuld som motsvarar skyldigheterna enligt ett finansiellt leasingavtal.

När det finansiella leasingavtalet ingås ska skuldens värde anses vara det lägsta av den leasade tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Ett belopp som

motsvarar sådana utgifter som direkt kan hänföras till att avtalet ingås ska läggas till skuldens värde.

Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska avtalets implicita ränta användas. Om avtalets implicita ränta inte kan bestämmas, ska leasetagarens marginella låneränta användas.

13 §

En del av minimileaseavgifterna ska behandlas som ränta. Denna del ska för varje beskattningsår beräknas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för skulden under respektive beskattningsår. Den del av minimileaseavgifterna som inte behandlas som ränta ska behandlas som amortering av skulden enligt 12 § första stycket vid den ränteberäkning som görs under kommande beskattningsår.

Räntedelen enligt första stycket och sådana rörliga avgifter som inte ingår i minimileaseavgifterna enligt 5 § men som är jämförbara med en ränteutgift omfattas av bestämmelserna i 24 kap. 9–29 §§ om begränsningar i avdragsrätten för ränteutgifter.

Leasegivaren

14 §

En leasegivare ska anses ha en fordran som motsvarar rättigheterna enligt ett finansiellt leasingavtal. När det finansiella leasingavtalet ingås ska fordringens anskaffningsvärde anses uppgå till nuvärdet av summan av

- minimileaseavgifterna, och*
- den del av den leasade tillgångens restvärde som inte garanteras av någon och som tillfaller leasegivaren när avtalet upphör.*

Nuvärdet ska beräknas utifrån avtalets implicita ränta.

15 §

En del av leasingavgifterna enligt ett finansiellt leasingavtal ska behandlas som ränta. Räntedelen ska för varje beskattningsår beräknas så att förräntningen på fordringen enligt 14 § blir jämn.

25 kap.

2 §

I 44 kap. finns grundläggande bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster. I 25 a, 45, 46, 48, 49, 50, 52 och 55 kap. finns särskilda bestämmelser för vissa slag av tillgångar.

Särskilda bestämmelser om anskaffningsutgift finns i fråga om

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,
- partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och
- förvärv av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 10 och 11 §§.

Särskilda bestämmelser som begränsar avdragsrätten för ränteutgifter finns i 24 kap.

30 kap.

6 a §⁸

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 72 procent av statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

⁸ Senaste lydelse 2016:1239.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

33 kap.

8 §⁹

Med *kapitalunderlaget för räntefördelning* för en enskild näringsidkare avses skillnaden mellan värdet på tillgångarna och värdet på skulderna i näringsverksamheten vid det föregående beskattningsårets utgång

ökad med

– underskott av näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret till den del avdrag för underskottet inte har gjorts enligt någon av de bestämmelser som anges i 14 kap. 22 § första och andra styckena,

– kvarstående sparat fördelningsbelopp,

– en sådan övergångspost som avses i 14 §, och

– en sådan särskild post vid arv, gåva m.m. som avses i 15–17 §§,

minskad med

– 78 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

– 79,4 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

– sådana tillskott i näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret som gjorts i annat syfte än att varaktigt öka kapitalet i verksamheten.

16 §¹⁰

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstidpunkten enligt 12 § eller 13 § och ökad med 78 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstidpunkten enligt 12 § *första stycket* eller 13 § och ökad med 79,4 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

Om en del av fastigheten övergår till någon annan ägare, ska posten minskas i motsvarande mån.

Om fastigheten och driften av den räknas till olika näringsverksamheter och förvärvaren eller hans närstående inom två år före förvärvet

⁹ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:757.

eller efter förvärvet skjutit till kapital i mer än obetydlig omfattning till den näringsverksamhet som driften räknas till, ska posten minskas i motsvarande mån.

34 kap.

6 §¹¹

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 128,21 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 125,94 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

8 §¹²

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger 128,21 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger 125,94 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

Första stycket gäller bara under förutsättning att villkoren i 18 § är uppfyllda och om fastigheten är kapitaltillgång såväl hos den tidigare ägaren som hos förvärvaren.

10 §¹³

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 128,21 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i närings-

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 125,94 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i närings-

¹¹ Senaste lydelse 2012:757.

¹² Senaste lydelse 2012:757.

¹³ Senaste lydelse 2012:757.

verksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 128,21 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

verksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 125,94 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

18 §¹⁴

Om reattillgångar i en enskild näringsverksamhet övergår till en obegränsat skattskyldig fysisk person genom arv, testamente, gåva eller bodelning och mottagaren tar över hela näringsverksamheten, en verksamhetsgren eller en ideell andel av en verksamhet eller av en verksamhetsgren, får mottagaren helt eller delvis ta över en expansionsfond, om

- mottagaren vid arv eller testamente skriftligen förklarar att han tar över fonden eller delen av fonden, eller

- parterna vid gåva eller bodelning träffar skriftligt avtal om övertagandet.

Utöver vad som sägs i första stycket krävs att

1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna skulder, motsvarar minst 78 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och

1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna skulder, motsvarar minst 79,4 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och

2. vad som övertas av fonden uppgår till högst så stor del av hela fonden som de övertagna reattillgångarna utgör av samtliga reattillgångar i näringsverksamheten.

Expansionsfonden får dock inte tas över till den del den överstiger 185 procent av det värde som reattillgångarna i näringsverksamheten uppgick till vid utgången av det tredje beskattningsåret före det aktuella beskattningsåret (jämförelsebeloppet). Om fonden bara delvis tas över, får den övertagna fondens värde högst uppgå till så stor del av jämförelsebeloppet som de övertagna reattillgångarna utgör av samtliga reattillgångar vid tidpunkten för överföringen. Värdet av reattillgångarna ska beräknas på det sätt som anges i 33 kap. 12 § första stycket och 13 §. Som skuld enligt andra stycket 1 ska räknas också sådana avdrag som avses i 33 kap. 11 §.

Om expansionsfonden helt eller delvis tas över, anses den som tar över fonden själv ha gjort avsättningarna och avdragen för dem.

20 §¹⁵

En expansionsfond upphör utan att bestämmelserna i 14–16 §§ blir tillämpliga om en enskild näringsidkare

- överlåter samtliga reattillgångar i näringsverksamheten till ett aktiebolag som han äger aktier i eller genom överlåtelsen kommer att äga aktier i,

- begär att expansionsfonden inte ska återföras, och

¹⁴ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁵ Senaste lydelse 2012:757.

– gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 78 procent av expansionsfonden.

I 48 kap. 12 § finns bestämmelser om beräkningen av omkostnadsbeloppet för aktierna.

– gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 79,4 procent av expansionsfonden.

37 kap.

Kvarstående negativa räntenetton

26 a §

Om det överlåtande företaget har kvarstående negativa räntenetton enligt 24 kap. 26 § från tidigare beskattningsår gäller 18 § i fråga om rätt till avdrag för de kvarstående negativa räntenettona bara om det övertagande företaget och det överlåtande företaget före fusionen eller fissionen ingick i samma koncern på det sätt som anges i 24 kap. 27 § andra stycket eller om det överlåtande företaget har försatts i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Särskilda regler vid fission om fonder, underskott och kvarstående kapitalförlust

Särskilda regler vid fission om fonder, underskott, kvarstående kapitalförlust och kvarstående negativt räntenetto

28 §

Vid en fission ska periodiseringsfonder, ersättningsfonder, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. och rätt till avdrag för kvarstående kapitalförlust enligt 48 kap. 26 § fördelas på de övertagande företagen i förhållande till det nettovärde som förs över till varje företag.

Vid en fission ska periodiseringsfonder, ersättningsfonder, *rätt till avdrag för kvarstående negativt räntenetto enligt 24 kap. 26 §*, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. och rätt till avdrag för kvarstående kapitalförlust enligt 48 kap. 26 § fördelas på de övertagande företagen i förhållande till det nettovärde som förs över till varje företag.

Med nettovärde avses här skillnaden mellan de skattemässiga värdena på tillgångarna och de värden på skulder och andra förpliktelser som gäller vid beskattningen.

38 kap.

17 §

Det köpande företaget får inte ta över rätt till avdrag för kvar-

Det köpande företaget får inte ta över rätt till avdrag för kvar-

stående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. eller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §.

stående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, *rätt till avdrag för kvarstående negativa räntenetton enligt 24 kap. 26 §*, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. eller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §.

38 a kap.

17 §

Det övertagande företaget får inte ta över rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. eller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §.

Det övertagande företaget får inte ta över rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, *rätt till avdrag för kvarstående negativa räntenetton enligt 24 kap. 26 §*, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. eller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §.

39 kap.

8 a §

Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

40 kap.

18 §

Koncernbidragsspärren innebär att underskottsföretaget inte får dra av underskott som uppkommit före det beskattningsår då spärren inträder, med högre belopp än beskattningsårets överskott beräknat utan hänsyn till avdragen för underskott och till sådana mottagna koncernbidrag som ska tas

Koncernbidragsspärren innebär att underskottsföretaget inte får dra av underskott som uppkommit före det beskattningsår då spärren inträder, med högre belopp än beskattningsårets överskott *före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 24 § och före avdrag för kvarstående negativt räntenetto*

upp enligt 35 kap.

enligt 24 kap. 26 § samt beräknat utan hänsyn till avdragen för underskott och till sådana mottagna koncernbidrag som ska tas upp enligt 35 kap.

Om en del av underskotten inte får dras av på grund av beloppsspärren, gäller första stycket för den återstående delen.

Belopp som på grund av bestämmelsen i första stycket inte har kunnat dras av ska dras av det följande beskattningsåret, om det inte finns någon begränsning då. Koncernbidragsspärren gäller till och med femte beskattningsåret efter det beskattningsår då spärren inträdde.

48 kap.

17 §

Om en utländsk fordringsrätt på grund av *bestämmelsen* i 14 kap. 8 § har värderats till ett annat värde än anskaffningsutgiften, gäller följande.

Om en utländsk fordringsrätt på grund av *bestämmelserna* i 14 kap. 8 § och 24 kap. 4 § andra stycket har värderats till ett annat värde än anskaffningsutgiften, gäller följande.

Om fordringen har värderats till ett högre värde än anskaffningsutgiften, ska denna ökas med mellanskillnaden. Om fordringen har värderats till ett lägre värde än anskaffningsutgiften, ska denna minskas med mellanskillnaden.

50 kap.

5 §¹⁶

Anskaffningsutgiften ska *ökas* med

- den skattskyldiges tillskott till bolaget,
- belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster,
- 22 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap.,
- 78 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och
- det belopp som framgår vid en tillämpning av bestämmelserna om överlåtelse av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 5 §.

Anskaffningsutgiften ska *minskas* med

- den skattskyldiges uttag ur bolaget,
- belopp som dragits av som den skattskyldiges andel av bolagets underskott,
- negativt fördelningsbelopp till den del räntefördelningen minskat ett underskott i inkomstslaget näringsverksamhet,

– 20,6 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap.,

– 79,4 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och

¹⁶ Senaste lydelse 2012:757.

– 22 procent av återförda avdrag för avsättning till expensionsfond enligt 34 kap., och

– 78 procent av expensionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.

– 20,6 procent av återförda avdrag för avsättning till expensionsfond enligt 34 kap., och

– 79,4 procent av expensionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.

65 kap.

8 §¹⁷

Expansionsfondsskatten är 22 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expensionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 22 procent av minskningen av expensionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

Expansionsfondsskatten är 20,6 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expensionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 20,6 procent av minskningen av expensionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

10 §¹⁸

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 22 procent av den beskattningsbara inkomsten.

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 20,6 procent av den beskattningsbara inkomsten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Bestämmelserna i 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 §, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 1, 2–4, 15 a–29, och 39 §, 25 kap. 2 §, 30 kap. 6 a §, 37 kap. 28 §, 38 kap. 17 §, 38 a kap. 17 §, 39 kap. 8 a §, 40 kap. 18 §, 48 kap. 27 §, 50 kap. 5 § och 65 kap. 10 § i den nya lydelsen och de nya bestämmelserna i 24 a kap. tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 december 2018.

3. Den nya bestämmelsen i 19 kap. 5 a § tillämpas när det gäller utgifter för nybyggnad för hyreshus som färdigställs från och med den 1 januari 2017 och när det gäller utgifter för till- och ombyggnationer för sådana förbättringar som färdigställs från och med samma datum. För hyreshus eller förbättringar i form av till- och ombyggnationer som färdigställs under tiden 1 januari 2017–31 december 2018 får värdeminskingsavdrag genom primäravdrag göras för den delen av sexårsperioden från färdigställandet som återstår den 1 januari 2019.

¹⁷ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁸ Senaste lydelse 2012:757.

4. De upphävda bestämmelserna i 24 kap. 10 a–10 f §§ gäller fortfarande för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 januari 2019.

5. För beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före men avslutas efter den 31 december 2018 får ett negativt räntenetto enligt bestämmelserna i 24 kap. 21–29 §§ som belöper sig på perioden från och med den 1 januari 2019 till och med utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, inte dras av.

6. Vid tillämpning av 30 kap. 7, 8 och 10 a §§ ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som har gjorts vid beskattningsår som börjar före den 1 januari 2019 återföras med 103 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021 och med 106 procent av avdraget om återföringen görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Vid tillämpning av samma bestämmelser ska även avdrag för avsättning till periodiseringsfond som görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före den 1 januari 2021 återföras med 104 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

7. Bestämmelserna i 33 kap. 8 och 16 §§ och 34 kap. 8 och 10 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för beskattningsåret efter det beskattningsår som börjar närmast efter den 31 december 2020.

8. Bestämmelserna i 34 kap. 6, 18 och 20 §§ samt 65 kap. 8 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

9. För det första beskattningsåret som börjar närmast efter den 31 december 2020, ska samtliga kvarvarande avdrag för avsättning till expansionsfond som har gjorts enligt äldre bestämmelser anses återförda och genast återavsatta till expansionsfond vid beskattningsårets ingång. Vid återföringen tillämpas bestämmelserna i den äldre lydelsen och vid återavsättningen tillämpas bestämmelserna i den nya lydelsen. Vid bestämmande av det belopp som expansionsfonden högst får uppgå till tillämpas i fråga om återavsättningen 34 kap. 6 och 10 §§ i sina äldre lydelse och vid tillämpningen av 34 kap. 13 § tillämpas 50 kap. 5 § i sin äldre lydelse. Bestämmelsen i 34 kap. 13 § andra stycket tillämpas inte i fråga om återavsättning.

10. Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2019 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 97 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018. Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2021 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 96 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

11. Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter den 31 december 2020 ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 6 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten

ska tas upp med en sjättedel det beskattningsåret och med en sjättedel per år under de påföljande fem beskattningsåren eller med hela beloppet under det första beskattningsåret.

En schablonintäkt som inte har tagits upp enligt första stycket ska tas upp om

1. företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse,
2. skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör,
3. näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 §, eller
5. företaget försätts i konkurs.

12. Vid tillämpning av 65 kap. 10 § i den nya lydelsen ska avseende beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021 för juridiska personer den statliga inkomstkatten vara 21,4 procent av den beskattningsbara inkomsten i stället för 20,6 procent.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)
dels att 58 kap. 2 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 34 kap. 4 a §, och närmast före
34 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 kap.

Uppgifter till delägare i vissa svenska handelsbolag samt i utlandet delägarbeskattade juridiska personer

4 a §

Andra svenska handelsbolag än fåmanshandelsbolag, samt i utlandet delägarbeskattade juridiska personer med fast driftställe i Sverige ska till delägare lämna alla uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från bolaget eller den juridiska personen.

58 kap.

2 §¹⁹

Om säkerhet ska ställas, ska storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 22 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. I fråga om svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer ska säkerheten bara avse överskottet i skalbolagsdeklarationen.

Om säkerhet ska ställas, ska storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 20,6 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. I fråga om svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer ska säkerheten bara avse överskottet i skalbolagsdeklarationen.

Om en fysisk person har förvärvat en andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, ska säkerhetens storlek bestämmas till 40 procent av överskottet.

¹⁹ Senaste lydelse 2012:760.

Om flera skalbolagsdeklarationer lämnas, ska kompletterande säkerhet ställas för den ökning av överskottet som redovisas i förhållande till en tidigare deklaration.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Bestämmelsen i 58 kap. 2 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på avyttringar av andelar i skalbolag som sker efter den 31 december 2018. Om skalbolagsdeklarationen till någon del avser tid före den 1 januari 2019, ska dock vid tillämpningen av 58 kap. 2 § första stycket procenttalet 22 användas i stället för 20,6.

3. Den nya bestämmelsen i 34 kap. 4 a § tillämpas första gången på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ändring i inkomstkattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 24 kap. 2 § inkomstkattelagen (1999:1229) i stället för lydelsen enligt lagen (2018:000) om ändring i den lagen ska betecknas 24 kap. 5 §.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 13 januari 2011 att tillkalla en kommitté, som antog namnet Företagsskattekommittén (FSK), med uppdrag att se över beskattningen av bolag (dir. 2011:1). FSK:s slutbetänkande Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40) överlämnades den 12 juni 2014 till Finansdepartementet. I det föreslår FSK i huvudsak att det införs en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn i kombination med en sänkning av bolagsskatten.

Den 5 oktober 2015 lämnade OECD rekommendationer mot skattebas-erodering och vinstförflyttning (BEPS) avseende ränteavdragsbegränsningar i rapporten ”Final report on action 4: Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments” (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4). Den 22 december 2016 lämnades en uppdaterad slutrapport OECD (2017), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2016 Update: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris”. OECD har även lämnat ett antal rekommendationer för att neutralisera de skattemässiga effekter som kan uppstå vid hybrida mismatchningar. Rekommendationerna återfinns i OECD:s rapport ”Final report on action 2: Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements” (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 2).

Den 12 juli 2016 antogs rådets direktiv (EU) 2016/1164 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden). Direktivet innehåller bl.a. en generell ränteavdragsbegränsningsregel (artikel 4) samt regler om hybrida mismatchningar som är tillämpliga på transaktioner inom EU (artikel 9). Genom ett ändringsdirektiv har tillämpningsområdet utökats till att även omfatta hybrida mismatchningar med tredjeländer (rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredje länder). Direktivet och ändringsdirektivet finns i *bilaga 1* och *2*.

Mot bakgrund av FSK:s förslag, rådets direktiv mot skatteundandraganden (inklusive nämnda ändringsdirektiv) samt OECD:s ovan nämnda rekommendationer har Finansdepartementet tagit fram en promemoria med titeln ”Nya skatteregler för företagssektorn” (i det följande benämnd promemorian). I promemorian föreslås bl.a. en generell ränteavdragsbegränsningsregel i kombination med en sänkning av bolagsskatten och expansionsfondsskatten (från 22 procent till 20 procent), ett avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer, insnävade riktade ränteavdragsbegränsningsregler, skatteregler om avtal om finansiell leasing samt förändrade regler för värdeminskningssavdrag på nyproducerade hyreshus. I promemorian lämnas två alternativa förslag på utformning av en generell ränteavdragsbegränsningsregel, i första hand som en EBIT-regel (avdragsutrymmet uppgår till 35 procent av EBIT) och i andra hand som en EBITDA-regel (avdragsutrymmet uppgår till 25 procent av EBITDA). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 3* och promemorians

lagförslag finns i *bilaga 4*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2017/02752/S1).

I denna lagrådsremiss behandlas i huvudsak promemorians förslag. I lagrådsremissen behandlas även FSK:s förslag på förenklingsregel vad gäller finansiell leasing. Betänkandets lagförslag finns i relevanta delar i *bilaga 6*. Förslaget har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2014/02212/S1).

4 Bakgrund

4.1 Företagsskattekommittén

Regeringen beslutade den 13 januari 2011 att tillkalla en kommitté, som antog namnet Företagsskattekommittén (FSK), med uppdrag att se över beskattningen av bolag (dir. 2011:1). Som utgångspunkt för FSK:s uppdrag gällde att skattesystemet skulle utformas så att investeringar och företagande gynnas. FSK skulle sträva efter att ta fram förslag som breddar skattebasen för juridiska personer, så att bolagsskatten kan sänkas. Den svenska skattebasen skulle värnas och utformningen av skattesystemet skulle vara förenligt med EU-rätten. Den centrala uppgiften för FSK var att lämna förslag som innebär att den skattemässiga skillnaden mellan finansiering med eget och lånat kapital minskar. I det avseendet skulle FSK undersöka om reglerna om ränteavdragsbegränsning för skulder inom en intressegemenskap (interna skulder) kan slopas.

FSK:s slutbetänkande Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40) överlämnades den 12 juni 2014 till Finansdepartementet. I det föreslår FSK i huvudsak att det införs en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn i kombination med en sänkning av bolagsskatten.

Förslaget har remissbehandlats och remissvar har lämnats av ett stort antal remissinstanser. Därutöver har yttranden inkommit från ett stort antal företag, organisationer och privatpersoner.

4.2 Samhällsekonomiska utgångspunkter för FSK:s förslag

Till grund för FSK:s förslag ligger tre utgångspunkter:

För det första saknas samhällsekonomiska skäl för att särbehandla vissa finansieringsformer, investeringar eller sektorer i förhållande till andra. Det finns snarare goda skäl att skattemässigt likabehandla olika finansieringsformer, investeringar och branscher. I det ligger att neutraliteten mellan finansiering via eget och lånat kapital bör öka.

För det andra bör skattelagstiftningen bara i begränsad utsträckning påverka ekonomiska val. Det är därför önskvärt att investeringar som är

lönsamma före skatt också är lönsamma efter skatt. Det är också önskvärt att investeringar som är olönsamma före skatt är olönsamma efter skatt. Det talar för en låg skatt på normalavkastande investeringar.

För det tredje bör skattelagstiftningen – för att skattebasen inte ska urholkas – vara generellt utformad och motverka att vinster förs ut från Sverige via ränteavdrag. Samtidigt bör skattesystemet främja att vinster tas upp i Sverige genom att skattebördan i bolagssektorn, och särskilt för lätttrörliga vinster, är förhållandevis låg. Det är önskvärt att ha generella regler som motverkar en urholkning av den svenska bolagsskattebasen.

4.3 Huvuddragen i FSK:s förslag

FSK lämnade två alternativa och generella förslag för att i olika utsträckning begränsa ränteavdragen i bolagssektorn. Förslagen kombinerades med en sänkning av bolagsskatten.

Syftet med förslagen är dels att öka neutraliteten mellan finansiering med eget respektive lånat kapital, dels att motverka skatteplanering med ränteavdrag. En generell begränsning av ränteavdrag i kombination med en sänkning av bolagsskatten ökar neutraliteten i skattesystemet. Hur investeringar finansieras kommer att vara mindre avgörande för hur investeringar beskattas. Detta leder till en viss omfördelning av skattebördan. Högt belånade företag (med lågavkastande investeringar) får betala mer i bolagsskatt jämfört med i dag. Vidare får lågt belånade företag (med högavkastande investeringar) betala mindre i bolagsskatt jämfört med i dag.

I FSK:s huvudförslag – det s.k. finansieringsavdraget – föreslås att finansiella kostnader som överstiger motsvarande finansiella intäkter, dvs. negativt finansnetto inte får dras av. Det innebär att avdragsrätten för negativa finansnetton slopas och att eget och lånat kapital behandlas skattemässigt neutralt.

I alternativförslaget (EBIT-regeln) föreslås att finansiella kostnader som överstiger motsvarande finansiella intäkter (negativt finansnetto) får dras av med ett belopp som motsvarar som mest 20 procent av ett avdragsunderlag. I huvudsak motsvarar avdragsunderlaget det skattemässiga resultatmåttet EBIT (resultatmåttet EBIT behandlas i avsnitt 6). Det innebär att avdragsrätten för negativa finansnetton begränsas och att neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital ökar.

Uttrycken ”finansiella kostnader” och motsvarande ”finansiella intäkter” är gemensamma för huvudförslaget och alternativförslaget och har getts en mycket vid innebörd. Ett skäl för detta är att det kan vara lätt att omvandla ”ränta” till andra slag av finansiella kostnader eller intäkter. Ett syfte är också att undvika gränsdragningsproblem och att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital. Förutom ränta i ekonomisk mening (”ränta och annan, direkt eller indirekt, kostnad för en kredit”), omfattar uttrycket ”finansiella kostnader” förluster vid avyttring och nedskrivning av finansiella instrument och utdelningar som får dras av. Från den huvudregeln görs ett stort antal undantag. Som finansiella kostnader räknas avsättningar till pension i balansräkningen och krediter på grund av köp av varor eller tjänster i

näringsverksamheten som inte lämnas på sedvanliga villkor. Innebörden av uttrycket ”finansiella instrument” har som huvudregel kopplats till redovisningsrätten. Från den huvudregeln görs vissa undantag. Med finansiella kostnader avses även ränta i vissa hyresavtal.

Med uttrycket ”finansiella intäkter” avses intäkter som motsvarar finansiella kostnader. Till uttrycket ”finansiella intäkter” hör dessutom vissa schablonintäkter och vinst vid avyttring av vissa fordringar. Med finansiella intäkter avses även ränta i vissa hyresavtal.

I alternativförslaget kan kvarvarande finansiella kostnader rullas vidare och ligga till grund för ränteavdrag under en sexårsperiod. Anledningen till det är att effekterna av förslaget anses behöva kunna jämnas ut under en konjunkturykel. Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag, faller dock kvarvarande finansiella kostnader bort och kan således inte ligga till grund för ränteavdrag.

I såväl huvudförslaget som alternativförslaget kan företag med positivt finansnetto under vissa förutsättningar kvitta detta mot negativt finansnetto i ett annat företag i samma koncern.

Förslagen gäller per företag och per beskattningsår.

Förslagen gäller som utgångspunkt juridiska personer. För att inte de generella begränsningarna av ränteavdrag ska kunna kringgå via överlåtelser av belånad verksamhet till svenska handelsbolag, omfattas också handelsbolag av förslagen.

Det föreslås att bolagsskatten sänks, antingen genom ett finansieringsavdrag i huvudförslaget (som motsvarar en sänkning av bolagsskatten med 5,5 procentenheter) eller genom ett alternativt förslag med en sänkning av bolagsskatten med 3,5 procentenheter.

En viktig skillnad mellan huvudförslaget och alternativförslaget är att ränteavdragsbegränsningsreglerna för vissa interna lån slopas i huvudförslaget men behålls oförändrade i alternativförslaget.

FSK redovisar för- och nackdelar med förslagen och gör bedömningen att såväl huvudförslaget som alternativförslaget i tillräcklig utsträckning leder till att neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital ökar och att t.ex. internationell skatteplanering med ränteavdrag motverkas. Vid en samlad bedömning förordas huvudförslaget framför alternativförslaget.

4.4 Huvuddragen i kritiken mot FSK:s förslag

I stort sett samtliga remissinstanser är positiva till att neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital ökar och att skatteplanering med ränteavdrag motverkas. Kritiken mot FSK:s huvudförslag och alternativförslaget är emellertid omfattande.

Huvuddelen av remissinstanserna anser att varken huvudförslaget eller alternativförslaget kan läggas till grund för lagstiftning i befintligt skick. Ett litet antal remissinstanser anser att huvudförslaget kan läggas till grund för lagstiftning, dock under förutsättning att det omarbetas i viss utsträckning. Vissa remissinstanser tillstyrker att alternativförslaget läggs

till grund för lagstiftning, dock under förutsättning att det omarbetas i viss utsträckning.

Såvitt avser huvudförslaget går kritiken i första hand ut på att förslaget innebär en alltför långtgående begränsning av ränteavdrag och att förslaget helt saknar internationell motsvarighet.

Såvitt avser alternativförslaget går kritiken i första hand ut på att ränteavdragsbegränsningsreglerna för vissa interna lån kvarstår vid sidan av den generella begränsningen av ränteavdrag. De reglerna kritiseras för att vara för vida och för svåra att tillämpa. Huvuddelen av de remissinstanser som har yttrat sig över alternativförslaget förordar en EBITDA-modell framför en EBIT-modell, eftersom EBITDA-modeller är mer vanligt förekommande i ett internationellt perspektiv och typiskt sett gynnar kapitaltunga investeringar (resultatmåten EBIT och EBITDA behandlas i avsnitt 6).

En stor del av kritiken gäller utformningen av den för huvudförslaget och alternativförslaget gemensamma definitionen av ränta och andra finansiella kostnader samt motsvarande finansiella intäkter. I det avseendet går kritiken ut på att definitionen är för vid och för svår att tillämpa för företagen. Detta gäller inte minst mot bakgrund av kopplingen mellan skatterätten och redovisningsrätten i fråga om förluster på finansiella instrument. Särskild kritik riktas mot rekvisitet ”sedvanliga villkor” i ett av undantagen från ”finansiella kostnader” som avser krediter på grund av köp av varor och tjänster i näringsverksamheten. Detsamma gäller FSK:s förslag att urskilja räntan i hyresavtal för att behandla den som en finansiell kostnad. I det avseendet framhålls att förslaget leder till stora tillämpningssvårigheter för företagen och att det bör begränsas till finansiella leasingavtal. Det framhålls slutligen att effekterna av en alltför vid definition är svåröverskådliga och kan leda till ökad volatilitet i skattebördan.

Vidare riktas kritik mot FSK:s förslag om finansiering av huvudförslaget och alternativförslaget på kort sikt och varaktigt. Det gäller framför allt förslaget om att tidigare års underskott ska halveras. Förslaget kritiseras bl.a. för att stå i strid med förbudet mot retroaktiv skattelag i regeringsformen.

Slutligen riktas det kritik mot konsekvensanalysen för företag. I det avseendet framhålls att det saknas en nödvändig analys av hur FSK:s förslag påverkar förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet för företag i olika sektorer med olika kapitalbehov i förhållande till lönsamheten.

4.5 OECD:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering

Våren 2013 påbörjade OECD med understöd av G20 ett projekt för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning (”Base Erosion and Profit Shifting Project”, BEPS). I oktober 2015 publicerades 13 rapporter (avseende 15 åtgärdsområden) och ett sammanfattande dokument som tillsammans utgör det s.k. BEPS-paketet. Såväl OECD- som G20-länderna har godkänt BEPS-paketet. I januari 2016 enades OECD:s

skattekommitté om ett inkluderande ramverk för genomförande och övervakning av åtgärderna enligt BEPS-paketet. Ramverket godkändes sedan av G20-länderna i februari 2016. Över 100 jurisdiktioner deltar i det inkluderande ramverket.

OECD (2015) uppskattar att aggressiv internationell skatteplanering leder till intäktsförluster på omkring 4–10 procent av de globala bolagsskatteintäkterna och till tydliga skillnader i de effektiva bolagsskattesatser som multinationella och inhemska företag betalar på vinster upparbetade i ett och samma land.²⁰ Skillnaden beräknas enligt OECD vara mellan 4 och 8,5 procentenheter.

Ett skäl till att BEPS-paketet har tagits fram är att det är svårt för ett enskilt land att på egen hand motverka skattebaseroering och vinstförflyttning. Detta eftersom den del av bolagsskattebasen som utgörs av multinationella företag kan anses vara mycket rörlig. Det betyder att om ett land unilateralt inför vissa åtgärder för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning, är det ofta möjligt för multinationella företag att kringgå dessa. Unilaterala åtgärder kan dessutom skada ett lands konkurrenskraft när det gäller att attrahera investeringar. Vidare kan regler som ett enskilt land antar för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning i stället leda till internationell dubbelbeskattning. OECD anser mot bakgrund av detta att det är nödvändigt att regler som ska motverka skattebaseroering och vinstförflyttning tas fram av länder gemensamt.

BEPS-paketet innehåller åtgärder för ett koordinerat internationellt tillvägagångssätt för att reformera företagsbeskattningen utifrån ett internationellt perspektiv. Av åtgärderna följer rekommendationer och medlemsländerna i OECD har gemensamt tagit fram detaljerade kommentarer till dessa.²¹

4.5.1 Åtgärder mot skatteplanering med ränteavdrag

En av åtgärderna i det ovan nämnda BEPS-paketet gäller internationell skatteplanering med ränteavdrag. Rekommendationer på detta område lämnas i OECD:s rapport från den 5 oktober 2015 ”Final report on action 4: Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments” (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4).

Rekommendationen är inte bindande för länderna. Den rekommenderade åtgärden att införa generella ränteavdragsbegränsningsregler utifrån en fast andel av måttet EBITDA innebär i stället en ”god praxisstrategi” som är tänkt att fungera som en gemensam inriktning för att motverka skatteplanering med ränteavdrag. Avsikten är att ländernas regler ska bli mer lika varandra genom genomförande av det överenskomna tillvägagångssättet och att det i framtiden ska kunna bli fråga om en minimistandard.

²⁰ ”OECD (2015), Measuring and Monitoring BEPS, Action 11 – 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris”.

²¹ En sammanställning av OECD:s arbete mot aggressiv internationell skatteplanering finns i ”OECD/G20 (2015) Base Erosion and Profit Shifting Project Explanatory Statement 2015 Final Reports”.

Rekommendationen i OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4, avseende en generell ränteavdragsbegränsningsregel innehåller i huvudsak följande moment, där vissa är av frivillig karaktär:

En beloppsgräns i syfte att undanta ”lågriskföretag” från tillämpningsområdet för god praxis-strategin (avsnitt 3). Beloppsgränsen är ett frivilligt moment.

En generell begränsning av ränteavdrag, som i första hand bör utformas som en avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Ett företags nettoränteutgifter får dras av upp till en fast andel av resultatmättet EBITDA. Procentsatsen kan sättas till 10–30 procent (avsnitt 6).

En gruppregel i form av ett tillägg till den generella begränsningen av ränteavdrag. Regeln innebär i första hand att ett företag får göra ett större ränteavdrag upp till koncernens andel, vilken motsvarar koncernens externa nettoränteutgifter i relation till dess EBITDA. En alternativ gruppregel baserad på förhållandet mellan eget kapital och tillgångar kan också väljas (avsnitt 7). Regeln är ett frivilligt moment.

- Olika former av utjämning av avdrag för nettoränteutgifter mellan beskattningsåren (avsnitt 8). Utjämningen är ett frivilligt moment.
- Riktade begränsningar av ränteavdrag för att motverka olika slag av skatteupplägg vid sidan av den generella begränsningen av ränteavdrag (avsnitt 9).
- Speciella regler för finanssektorn (avsnitt 10).
- God praxis-strategin omfattar som utgångspunkt företag som ingår i internationella koncerner. Den kan dock även tillämpas på företag som ingår i nationella koncerner och på företag som inte ingår i koncerner (avsnitt 3).
- Vidare kan resultatmättet EBIT användas i stället för resultatmättet EBITDA, om det sker i överensstämmelse med grunderna för den generella begränsningen av ränteavdrag (avsnitt 6).
- Striktare regler kan införas, t.ex. i syfte att – förutom att motverka skatteplanering med ränteavdrag – öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital.
- God praxis-strategin ska tillämpas i enlighet med reglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF).

Den 22 december 2016 lämnades en uppdaterad slutrapport ”OECD (2017), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2016 Update: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris”.

Utöver vad som anges ovan innehåller slutrapporten huvuddragen avseende utformningen och tillämpningen av gruppregeln. Denna del fokuserar främst på beräkningen av nettoräntekostnader för tredjepart, beräkningen av EBITDA för en företagsgrupp och hur företag med negativ EBITDA bör hanteras.

Vidare identifieras särdragen för bank- och försäkringssektorn som kan begränsa möjligheten för grupper att involvera sig i aggressiv skatteplanering med ränteavdrag tillsammans med möjliga tillvägagångssätt för att hantera eventuella risker.

4.5.2 Åtgärder mot skatteplanering med hybrida mismatchningar

En annan av åtgärderna i det ovan nämnda BEPS-paketet rör internationell skatteplanering med hjälp av olikheter i nationell lagstiftning vad gäller den skattemässiga behandlingen av företag och finansiella instrument (s.k. hybrida mismatchningar). Både företag och finansiella instrument kan vara hybrider. Som exempel kan ett finansiellt instrument anses vara ett hybridinstrument i de fall instrumentet behandlas som en skuld i en stat och som eget kapital i en annan stat. På ett liknande sätt kan ett företag anses vara ett hybridföretag om företaget behandlas som ett eget skattesubjekt av en stat medan det behandlas som delägarbeskattat av en annan stat. Denna olikbehandling stater emellan kan leda till dubbel icke-beskattning vid gränsöverskridande situationer vilket kan utnyttjas av företag för att minimera eller helt undgå beskattning.

I arbetet med BEPS-projektet har ett antal olika rekommendationer tagits fram för att neutralisera de skattemässiga effekter som kan uppstå vid hybrida mismatchningar. Rekommendationerna återfinns i OECD:s rapport "Final report on action 2: Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements" (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 2). Rekommendationerna är indelade i dels specifika rekommendationer, dels hybrida mismatchningsregler. De specifika rekommendationerna avser utformningen av nationella regler och syftar till att förhindra att situationer med hybrida mismatchningar uppstår. De hybrida mismatchningsreglerna syftar till att neutralisera uppkomna hybrid-situationer genom anpassad lagstiftning.

OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) behandlar tre olika situationer med hybrida mismatchningar:

- Avdrag utan inkludering – dvs. avdrag för en betalning får göras i en stat samtidigt som motsvarande betalning inte tas upp till beskattning i den mottagande staten.
- Dubbla avdrag – dvs. avdrag för samma betalning får göras i två stater.
- Indirekt avdrag utan inkludering – dvs. en betalning som får dras av kan kvittas bort genom transaktioner i ett antal olika stater.

Följande rekommendationer har tagits fram för att neutralisera effekterna av de tre situationerna med hybrida mismatchningar:

- Om en betalning ger upphov till ett avdrag utan inkludering, ska i första hand det betalande företags hemviststat neka avdrag och i andra hand ska det mottagande företags hemviststat ta upp betalningen till beskattning.
- Om en betalning ger upphov till dubbla avdrag, ska i första hand moderföretags hemviststat neka avdrag för betalningen och i andra hand ska avdrag nekas av det betalande företags hemviststat.
- Om en betalning ger upphov till ett indirekt avdrag utan inkludering, ska det betalande företags hemviststat neka avdrag.

4.6 EU:s arbete med att motverka aggressiv skatteplanering med ränteavdrag och hybrida mismatchningar

Inom EU har arbete för att motverka skadlig skattekonkurrens pågått under en längre tid. I december 1997 antog rådet en resolution²² om en uppförandekod för företagsbeskattningen. Syftet med koden är att motverka skadlig skattekonkurrens. En särskild högnivågrupp inom rådet inrättades 1998 för att genomföra uppförandekodens principer (uppförandekodgruppen). Uppförandekodgruppen har sedan 2009 arbetat med frågor om snedvridande effekter av olikheter i medlemsstaternas skattesystem såsom bl.a. hybrida mismatchningar. Uppförandekodgruppen har tagit fram riktlinjer för att motverka mismatchningar med hybridföretag och hybrida fasta driftställen inom EU samt mellan EU och tredjeland. Även om medlemsstaterna har enats kring dessa riktlinjer så är de inte juridiskt bindande för medlemsstaterna.

Vid Ekofin-rådets möte den 8 december 2015 antogs rådsslutsatser om OECD:s BEPS-arbete i EU, se avsnitt 4.5. I rådsslutsatserna understryks bl.a. behovet av gemensamma lösningar på EU-nivå samt en effektiv och snabb koordinerad implementering av BEPS-åtgärderna av medlemsstaterna. Den 28 januari 2016 presenterade kommissionen ett förslag till direktiv om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt påverkar den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden).

Direktivet innebär att EU:s medlemsstater samordnar genomförandet av vissa av OECD:s åtgärds punkter mot BEPS, däribland åtgärd 4 om ränteavdragsbegränsningar och åtgärd 2 om hybrida mismatchningar. Direktivet innebär också en minsta skyddsnivå för medlemsstaternas bolagsskattebasen (se artikel 3). Det betyder bl.a. att vissa undantag får införas samt att striktare regler kan införas, t.ex. för att skydda skattebasen eller för att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital. Direktivet antogs av rådet den 12 juli 2016.²³

Ränteavdragsbegränsningsregeln i artikel 4 i direktivet mot skatteundandraganden ska motverka skatteplanering med ränteavdrag. Artikel 4 ansluter i huvudsak till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4). Artikel 4 innebär att det ska införas en generell begränsning av avdrag för nettoränteutgifter baserad på måttet EBITDA, se avsnitt 6. Avdrag får göras med 30 procent av EBITDA. Det är också möjligt att välja EBIT med en procentsats som motsvarar den som gäller för EBITDA-måttet. Regeln ska vara genomförd i svensk rätt senast den 31 december 2018 och tillämpas senast från och med den 1 januari 2019. Medlemsstater som har riktade ränteavdragsbegränsningsregler som är minst lika effektiva som EBITDA-regeln i direktivet mot skatteundandraganden får

²² Rådets resolution om en uppförandekod för företagsbeskattning (Ekofinrådets slutsatser av den 1 december 1997 om skattepolitik).

²³ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion, EUT L 193, 19.7.2016, s. 1–14.

fortsätta att tillämpa sådana regler i stället för en EBITDA-regel längst till och med den 1 januari 2024. Medlemsstaterna kan även ha riktade ränteavdragsbegränsningsregler vid sidan av en EBITDA-regel.

EBITDA-regeln gäller både inom och utanför EU och både för nationella och multinationella företagsgrupper samt för fristående företag. Det finns dock möjlighet att undanta fristående företag och den finansiella sektorn från tillämpningsområdet. Ränteutgifter får alltid kvittas mot ränteinkomster. Skattefri inkomst får inte ingå vid beräkning av EBITDA. Beräkningen av EBITDA får göras på gruppnivå, t.ex. om medlemsstaten tillämpar konsolidering. Vidare framgår det av skälen att man kan införa ett system som möjliggör överföring av outnyttjat ränteavdragsutrymme mellan företag i en företagsgrupp vid tillämpning av EBITDA-regeln.

Medlemsstaterna kan införa en beloppsgräns som innebär att avdrag får göras upp till 3 000 000 euro per år för s.k. överstigande ränteutgifter. Det är möjligt att införa en gruppregel baserat på tillgångar och eget kapital. Alternativt kan en gruppregel baseras på EBITDA och externa ränteutgifter. Det finns en möjlighet att undanta lån som finansierar ett långsiktigt offentligt infrastrukturprojekt. Överstigande räntekostnader får tillåtas rullas vidare obegränsat i tiden. En medlemsstat kan välja att införa rullning av outnyttjat EBITDA-utrymme under fem års tid. Alternativt kan rullning tre år bakåt i tiden av överstigande ränteutgifter tillåtas.

Det finns en definition av vad som avses med ”lånekostnader” i direktivet mot skatteundandraganden (artikel 2.1). Vidare kan lån som avtalats före den 17 juni 2016 undantas om de inte ändras därefter. Vissa övriga begrepp definieras också i artikel 2, exempelvis finansiellt institut och närstående företag.

Direktivet mot skatteundandraganden innehåller även regler om hybrida mismatchningar (artikel 9). Artikel 9 är bara tillämplig på transaktioner inom EU. I artikeln anges hur medlemsstaterna ska agera vid två olika typer av situationer med hybrida mismatchningar. Det är dels fråga om situationer med dubbla avdrag, dels situationer med avdrag utan inkludering. I den mån en hybrid mismatchning leder till dubbla avdrag ska avdrag endast få göras i den medlemsstat där en sådan betalning har sin källa. I den mån en hybrid mismatchning leder till avdrag utan inkludering ska den medlemsstat där betalaren hör hemma vägra avdrag för betalningen.

När direktivet mot skatteundandraganden antogs av rådet gav finansministrarna samtidigt kommissionen i uppdrag att under oktober 2016 ta fram ett förslag med regler om hybrida mismatchningar som involverar tredjeländer och som är förenliga med och inte mindre effektiva än OECD:s BEPS-rekommendationer om hybrida mismatchningar. Den 25 oktober 2016 presenterade kommissionen ett förslag till rådets direktiv om ändring av direktivet mot skatteundandraganden vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

Ändringsdirektivet antogs av rådet den 29 maj 2017.²⁴ I ändringsdirektivet har tillämpningsområdet för de antagna hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden utvidgats till att även omfatta tredjeländer. Ändringsdirektivet innehåller även fler regler om hybrida mismatchningar. Det gäller hybridregler som involverar fasta driftställen, hybridöverföringar, importerade mismatchningar och mismatchningar som rör företag med dubbel hemvist och en regel som ska motverka att begränsat skattskyldiga innehar transparenta företag för beskattningsändamål. Ändringsdirektivet är i linje med OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) och i direktivet hänvisas till tillämpliga förklaringar och exempel i rekommendationerna som en källa till illustration eller tolkning i den mån dessa överensstämmer med bestämmelserna i ändringsdirektivet och unionsrätten. Hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och i ändringsdirektivet ska vara genomförda i svensk rätt senast den 31 december 2019 och tillämpas senast från och med den 1 januari 2020. Bestämmelserna avseende den skattemässiga behandlingen av vissa transparenta företag ska dock vara genomförda i svensk rätt senast den 31 december 2021 och tillämpas från och med den 1 januari 2022.

5 Ekonomiska utgångspunkter för förslagen

5.1 Sverige är en liten öppen ekonomi med en valfungerande kapitalmarknad

Den samhällsekonomiska analysen av FSK förslag samt av förslagen i lagrådsremissen bygger på ett antal etablerade vedertagna antaganden som är avgörande för hur förändringar av den svenska bolagsskatten kan förväntas påverka (globala) produktions-, investerings- och finansieringsbeslut. Sverige kan karakteriseras som en liten, öppen ekonomi där många företag kan finansiera sin verksamhet på en internationell kapitalmarknad. Detta är av betydelse för analysen av skatteincidensen mellan produktionsfaktorerne arbete och kapital.

En viktig följd av antagandet om en liten öppen ekonomi är att avkastningskravet på realinvesteringar i Sverige efter bolagsskatt bestäms på den internationella kapitalmarknaden. Det bör emellertid noteras att det kan finnas viktiga friktioner på kapitalmarknaden. Av särskild relevans är vad som skulle kunna benämnas inhemsk preferens (på engelska home bias). Det innebär att investerare har en benägenhet att föredra investeringar inom det egna landet framför motsvarande investeringar utomlands och det kan också påverka avkastningskravet.

²⁴ Rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer, EUT L 144, 7.6.2017, s. 1–11.

5.2 Bolagsskattens effekter

Forskningsresultat visar att bolagsskatten i en liten öppen ekonomi som den svenska främst bärs av produktionsfaktorn arbete genom lägre reallöner²⁵. En lägre bolagsskatt skulle därmed kunna leda till högre reallöner, detta beskrivs närmare i avsnitt 5.2.1.

Sambandet mellan bolagsskatt, investeringar och sysselsättning kan förenklat illustreras med hjälp av en s.k. neoklassisk investeringsmodell.²⁶ I sin enklaste form bortser modellen från förekomst av osäkerhet och av transaktions- och informationskostnader samt att multinationella företag kan välja mellan investeringar i olika länder. Enligt modellen investerar företag i alla projekt som har ett positivt nuvärde, dvs. projekt där avkastningen är större än investerarens avkastningskrav. I modellen finns ingen begränsning av tillgången till kapital. Eftersom ägarna antas ta hänsyn till avkastningen på bästa alternativa placering (alternativkostnaden), som därmed bestämmer det avkastningskrav som ställs på de företag de äger, ingår deras avkastningskrav efter skatt som en kostnad. I en liten öppen ekonomi bestäms detta avkastningskrav efter bolagsskatt på den internationella kapitalmarknaden. Avkastningskravet på den internationella kapitalmarknaden kan påverkas av att andra länder avser sänka sina bolagsskattesatser, vilket nämns i remissvaret av *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet*.

I modellen rangordnas de olika investeringsprojekten efter förväntad avkastning. Den samlade investeringsvolymen (dvs. storleken på kapitalstocken) bestäms av den marginella investering vars avkastning före bolagsskatt precis täcker kapitalkostnaden. Kapitalkostnaden kan uppfattas som den lägsta avkastning före skatt som krävs på investeringsprojektet för att avkastningen efter skatt inte ska understiga finansierarnas avkastningskrav. Om kapitalkostnaden höjs, t.ex. på grund av en ökad skattekostnad, så minskar mängden genomförda investeringsprojekt. Investeringar som även efter en ökad skattekostnad ger en avkastning som överstiger kapitalkostnaden, påverkas inte av en ökad skattekostnad. Så länge det finns en avkastning som överstiger kapitalkostnaden förväntas en rationell investerare utan begränsningar i tillgång till kapital alltid genomföra projekten då de ökar investerarens förmögenhet. Eftersom beskattningen av avkastningen utöver kapitalkostnaden i en sådan situation inte påverkar investerarens beslut medför en sådan skatt inte några samhällsekonomiska effektivitetsförluster. De låga samhällsekonomiska kostnaderna av skatteuttag när det

²⁵ Se t.ex. Lee, Y och R. H. Gordon (2005) "Tax structure and economic growth", *Journal of Public Economics* 89, s. 1027–1043. OECD (2008) "Tax and economic growth", ECO/CPE/WP1(2008)4. Fuest, Peichl and Siegloch (2016) "Do higher corporate taxes reduce wages? Micro evidence from Germany", *ZEW Discussion Papers No. 16-003*. En genomgång av litteraturen finns i Gravelle (2013). Corporate tax incidence: review of general equilibrium estimates and analysis. *National Tax Journal*, 66(1), 185.

²⁶ Modellen baseras på Jorgenson (1963) "Capital theory and investment behavior." *The American Economic Review* 53.2 (1963): 247–259." samt Jorgenson, Dale, and RE Hall.(1967) "Tax Policy and Investment Behavior." *American Economic Review* 57, no. 3 (1967): 391–414.

gäller övervinster understryks särskilt i remissvaret från *Nationalekonomiska institutionen* vid *Uppsala universitet*. I remissvaret anförs det även att en betydande del av bolagsskattebasen utgörs av övervinster.

I en expertrapport till FSK redogör professor Jan Södersten för de närbesläktade begreppen kapitalkostnad och effektiv marginals katt.²⁷ Utifrån 2013 års regelverk redovisas beräkningar för olika typer av investeringar som finansieras med eget och lånat kapital. I Tabell 5.1 redovisas kapitalkostnaden och den effektiva marginals katten för en investering som skrivs av till hälften som maskiner, till hälften som byggnader. Den effektiva marginals katten beräknas som skattekillen mellan kapitalkostnaden och avkastningskravet efter skatt, uttryckt som andel av kapitalkostnaden. Den effektiva marginals katten visar hur hög skatten är på marginalen för ytterligare en investering. Beräkningarna beaktar hur investeringen finansieras, dvs. lån eller eget kapital, och gällande avskrivningsregler.

I och med att kalkylerna utgår från antagandet om en liten öppen ekonomi har inte den skatt som långivarna och aktieägarna betalar på ränteinkomster, kapitalvinster och utdelningar någon effekt på kapitalkostnaden. För det fall kalkylerna i stället utgått från en sluten ekonomi skulle en skatt på kapitalinkomster leda till höjt avkastningskrav.

Tabell 5.1 Exempel kapitalkostnad och effektiv marginals katt

Kalkylerna utgår från en investering som skrivs av till hälften som maskiner, till hälften som byggnader, 4 procents marknadsränta, 2 procent inflation. Procent.

År	Skattesats	Kapitalkostnad		Effektiv marginals katt	
		Lån	Eget kapital	Lån	Eget kapital
2013	22,0 %	3,4	5,0	-17,6	20,0

Källa: Södersten (2014).

Tabell 5.1 visar att för en investering finansierad med lån är den effektiva marginals katten negativ. Det betyder att avkastningen efter skatt är högre än avkastningen före skatt. Denna skattesubvention beror på att hela ränteutgiften får dras av, även den del som beror på inflationen och därmed ekonomiskt sett utgör en amortering. I ett sådant system tenderar investeringsprojekt att lånefinansieras i större utsträckning än om skattereglerna är neutrala mellan lånat och eget kapital. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är detta problematiskt eftersom det kan leda till felallokering av resurser.²⁸ Det riskerar att

²⁷ Södersten (2014) Bolagsbeskattningens incitamentseffekter, Expertrapport till Företagsskattekommittén, Bilaga 7. Neutral Bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet, SOU 2014:40.

²⁸ Ett exempel för en sådan felallokering finns i samband med forskning och utveckling i nya innovativa företag. Dessa måste finansiera sig via eget kapital (Brown, Fazzari, Petersen, 2009). Eget kapital beskattas dock hårdare. Följden är att det investeras för lite i forskning och utveckling. Brown, J. R., S. M. Fazzari, and B. C. Petersen. 2009. “Financing Innovation and Growth: Cash Flow, External Equity and the 1990s R&D Boom.” *Journal of Finance* 64 (1): 151–85.

investeras för mycket i samhällsekonomiskt icke lönsamma projekt som finansieras med lån. Dessutom riskerar skuldsättning som drivs av skatteincitament att öka den finansiella risken i ekonomin. IMF (2017)²⁹ understryker att detta kan leda till minskad produktivitetstillväxt.

I modellen påverkar bolagsskatten investeringarna och därmed kapitalstockens storlek via kapitalkostnaden. I praktiken är det emellertid svårt att säga hur stor effekt en förändrad kapitalkostnad har på investeringarna. Ytterst är det en empirisk fråga. I expertrapporten till FSK refereras till studier som indikerar att elasticiteten i kapitalstocksefterfrågan med avseende på kapitalets hyrespris (engelska "user cost of capital") ligger i intervallet -0,5 till -1. Det vill säga om kapitalkostnaden sänks med 1 procent så ökar investeringarna med mellan 0,5 och 1 procent.

5.2.1 Bolagsskattens effekt på kapitalstock och sysselsättning

En sänkt bolagsskatt leder till att kapitalkostnaden sjunker vilket gör fler investeringar lönsamma på marginalen. Därmed kommer mängden kapital per anställd, den s.k. kapitalintensiteten, att öka. Hur detta påverkar sysselsättningen är svårbedömt men ekonomiskt sett bör den höjda kapitalintensiteten öka arbetskraftens produktivitet. Den höjda produktiviteten gör att arbetsgivarna ökar sin efterfrågan på arbetskraft. Effekten är särskilt stor under den tid då kapitalstocken växer och då reallönerna inte har hunnit anpassa sig till den högre produktivetsnivån (detta brukar kallas den keynesianska mekanismen). På kort och medellång sikt gynnar en större kapitalstock både produktion (BNP) och sysselsättning. På längre sikt förväntas den högre kapitalintensiteten leda till högre produktivitet för arbetskraften och högre reallöner före skatt, men sysselsättningen bedöms inte påverkas.

En sänkning av bolagsskatten gör att nettoavkastningen på en investering ökar. Enligt den neoklassiska investeringsmodellen kommer det leda till en större optimal storlek på kapitalstocken. I praktiken kan det dock vara mer eller mindre svårt att på kort sikt öka kapitalstocken. Den långa livslängden hos realekonomiska investeringar kan därför innebära att förändringar av skattereglerna kapitaliseras i tillgångspriserna. En förändrad bolagsskattesats kan därför initialt förändra värdet på bolagens tillgångar. I den mån detta sker uppkommer en s.k. *windfall profit/loss*, dvs större, av yttre omständigheter, oväntade vinster eller förluster för de nuvarande aktieägarna.

5.3 Fördelning av skattebördan

Det är inte enkelt att avgöra vem som genom lägre realinkomster bär den ekonomiska bördan av t.ex. en höjd bolagsskatt i en liten öppen ekonomi. Till skillnad från individer kan företag inte bära bördan av en skatt. I

²⁹ IMF Fiscal Monitor, April 2017.

stället bärs skattebördan i förlängningen av individer som står i relation till ett företag. Det betyder att bolagsskatten övervältras på någon eller några av följande grupper: konsumenter, anställda och aktieägare. Analysen av bolagsskattens incidens försvåras dessutom av att real-investeringar ofta har lång livslängd. Därmed kommer också fördelningen av bördan av exempelvis en förändrad skattesats att variera över tiden – incidensen på medellång och lång sikt kan vara annorlunda än den på kort sikt.

Eftersom införandet av skatter eller förändringar av skattesatser har en effekt på ekonomins jämviktsstillstånd används vanligtvis en s.k. allmän jämviktsmodell för att analysera bolagsskattens effekter (t.ex. Harberger, 1962)³⁰. Som främsta produktionsfaktorer ingår arbete och kapital i modellerna. Resultaten av analyserna beror bl.a. på de olika antaganden som görs i modellerna. I forskningslitteraturen redovisas också en betydande variation vad avser bolagsskattens incidens, bl.a. beroende på antaganden om det rör sig om en sluten eller en öppen ekonomi som företagen återfinns i. När man ser på resultaten från allmänna jämviktsmodeller visar det sig att bolagsskatteincidensen i en öppen ekonomi är svårbedömd. Incidensen skiljer sig åt beroende på landets storlek, kapitalrörlighet och möjligheter att substituera mellan produkter som produceras i olika länder. Gravelles (2013)³¹ genomgång av litteraturen identifierar fem faktorer som påverkar hur bolagsskatten fördelas långsiktigt mellan produktionsfaktorerna kapital och arbete. De relevanta faktorerna är kapitalets rörlighet, internationell produktsubstitution, storleken på landet som tar ut skatten, faktorsubstitution och kapitalintensiteten i den beskattade sektorn. När kapital kan röra sig över gränser blir det dessutom möjligt att skilja mellan skatter på sparande som tas ut på individnivå för individer bosatta i landet (ägarskatter) och inkomstskatter som tas ut på kapitalanvändning i landet (bolagsskatten). I modellerna antas att skatter på sparande bara träffar inhemska investerare. Bolagsskatten påverkar däremot både inhemska och utländska investerare som investerar inom landet. En följd av detta är att en höjning av bolagsskatten gör det mindre attraktivt att investera i landet. Eftersom produktionsprocessen kräver både arbete och kapital sjunker den marginella produktiviteten för arbete när kapitalintensiteten sjunker. En lägre kapitalintensitet leder således till lägre efterfrågan på arbetskraft, vilket i sin tur leder till lägre löner och lägre sysselsättning på kort till medellång sikt. Tabell 5.2 ger en överblick av vad forskningen kan säga om olika faktorerers betydelse för bolagsskattens incidens. Faktorerna är kapitalrörlighet över gränser, internationell produktsubstitution, storleken på ekonomin, faktorsubstitution mellan arbete och kapital samt kapitalintensitet.

³⁰ Harberger (1962). The incidence of the corporation income tax. *Journal of Political Economy* 70, 215–240.

³¹ Gravelle, J. C. (2013). Corporate Tax Incidence: Review of General Equilibrium Estimates and Analysis. *National Tax Journal* 66 (1), 185–214.

Tabell 5.2 Olika faktorerers påverkan på bolagsskattens incidens

	Andel av skatten som belastar kapital	Andel av skatten som belastar arbete
Hög kapitalmobilitet	↓	↑
Hög internationell produktsubstitution	↓	↑
Liten ekonomi	↓	↑
Hög faktorsubstitution	↑	↓
Hög kapitalintensitet i beskattade sektorn	↓	↑

Källa: Gravelle (2013).

I en liten öppen ekonomi bärs bolagsskatten till stor del av arbetskraften

Det har i ett antal studier gjorts försök att uppskatta den andel av bolagsskatten som bärs av produktionsfaktorn arbete. Uppskattningarna skiljer sig delvis åt beroende på hur hög kapitalets rörlighet antas vara. Undersökningarna tyder på att produktionsfaktorn arbete bär en relativt stor andel (större än 50 procent) av bolagsskatten i en liten öppen ekonomi. Randolph (2006) och Harberger (2008) menar t.o.m. att bolagsskatten bärs till nästan 100 procent av produktionsfaktorn arbete i en liten öppen ekonomi.³²

Nyare studier av Fuest med flera (2016) och Arulampalam med flera (2012) stödjer tidigare resultat i och med att de finner relativt stora effekter på lönerna av en höjd bolagsskatt.³³ För varje extra euro i bolagsskatt ett företag betalar kommer enligt Fuest med flera (2016) lönesumman att sänkas med 0,44–0,77 euro, där cirka 85 procent av effekten kan hänföras till effekter via förändrad lönesättning. Den resterande delen kommer från effekten på investeringar. Arulampalam med flera (2012) uppskattar att en bolagsskattehöjning på en euro leder till en sänkning av lönesumman med 0,50 euro.

5.4 Hur påverkar bolagsskattesatsen företagens belåning?

Bolagsbeskattningens utformning medför, i Sverige och i många andra länder, att det är fördelaktigt att finansiera investeringar med lånat kapital jämfört med eget kapital. Den skattemässigt fördelaktiga behandlingen av lånat kapital ger incitament till ökad skuldsättning. Detta är av särskild betydelse för företag som har en stor andel belåningsbara

³² Randolph (2006). "International Burdens of the Corporate Income Tax." Working Paper 2006-09, Congressional Budget Office och Harberger, A. C. (2006). Corporate Tax Incidence: Reflections on What Is Known, Unknown and Unknowable. In J. W. Diamond and G. R. Zodrow (Eds.), *Fundamental Tax Reforms: Issues, Choices, and Implications*, pp. 283–308. Cambridge, MA: MIT Press.

³³ Arulampalam, W., M. P. Devereux, and G. Mafini (2012). The Direct Incidence of Corporate Income Tax on Wages. *European Economic Review* 56 (6), 1038–1054 och Fuest, Peichl and Siegloch (2016) "Do higher corporate taxes reduce wages? Micro evidence from Germany", *ZEW Discussion Papers No. 16-003*.

tillgångar. Ökad skuldsättning medför å andra sidan att andra kostnader ökar, exempelvis kostnader som uppstår i samband med konkurs. En jämförelsevis låg bolagsskattesats minskar fördelen förknippad med skuldsättning. Eftersom det finns nackdelar med skuldsättning kan man förvänta sig att en sänkning av bolagsskatten leder till en minskning av skuldsättningen.

Det finns ett flertal studier som empiriskt undersöker hur en förändrad bolagsskattesats påverkar företagets fördelning mellan skulder och eget kapital.

Gordon och Lee (2001) använder sig av variationen i bolagsskattesatser mellan små och stora företag i USA och kommer fram till att en sänkt bolagsskattesats med en procentenhet skulle minska skuldernas andel av de totala tillgångarna med 0,36 procent.³⁴ De Mooij och Ederveen (2008) sammanställer resultaten från ett flertal studier. Enligt dem finns det forskningsstöd för att en sänkt bolagsskattesats med en procentenhet minskar skuldernas andel av de totala tillgångarna med ungefär 0,3 procent³⁵. Resultaten indikerar vidare att soliditeten förbättras och att ränteavdragen minskar, vilket i sin tur innebär att bolagsskattebasen blir något större.

5.5 Långsiktiga offentligfinansiella effekter av en förändrad bolagsskattesats

Vid sidan av den direkta budgeteffekten av ändrade skatteregler är det av intresse att bedöma mer långsiktiga effekter av en regeländring. Syftet är att ge ett fylligare beslutsunderlag. Utifrån de långsiktiga kalkylerna kan det bedömas i vilken utsträckning t.ex. en skattesänkning finansierar sig själv, den s.k. självfinansieringsgraden. Vid beräkning av självfinansieringsgraden av en sänkt bolagsskattesats beaktas fem s.k. kanaler, vilka kort beskrivs nedan. För mer detaljerade beskrivningar och hänvisningar till referenslitteratur, se Beräkningskonventioner (2018)³⁶.

Inkomstomvandling

Med inkomstomvandling avses den omvandling som kan göras av arbetsinkomster och enskilda näringsidkares inkomster till kapitalinkomster genom bildande av aktiebolag. Den bedömningen som görs är att en sådan inkomstomvandling, totalt sett, inte påverkar skatteintäkterna.

Vinsttransferringar inom multinationella företag

Multinationella företag kan skatteplanera genom prissättningen av koncerninterna transaktioner och därmed minska sina skattebetalningar.

³⁴ Gordon och Lee. "Do taxes affect corporate debt policy? Evidence from US corporate tax return data." *Journal of Public Economics* 82.2 (2001): 195–224.

³⁵ De Mooij och Ederveen (2008). *Corporate tax elasticities: a reader's guide to empirical findings*. *Oxford Review of Economic Policy*, 24(4), 680–697.

³⁶ Beräkningskonventioner 2018 Metoder för effektberäkningar vid ändrade skatteregler, Finansdepartementets rapport.

Skillnader i bolagsskattesats mellan länder påverkar detta beteende, vilket har visats i ett antal empiriska studier. Baserat på uppskattade effekter i ekonomisk forskning bedöms en sänkning av bolagsskattesatsen med en procentenhet via denna kanal öka bolagsskattebasen med 0,4 procent.

Valet mellan eget och lånat kapital

Kapitalkostnaden för tillgångar som finansieras med lånat kapital är lägre än för tillgångar som finansieras med eget kapital. En sänkt bolagsskattesats bedöms minska företagens kvot mellan lånat kapital och totalt kapital. Baserat på uppskattningar i den ekonomiska forskningen bedöms en procentenhets lägre bolagsskattesats minska skuldkvoten med 0,3 procent, och bolagsskattebasen kan förväntas öka med omkring 0,16 procent.

Effekter på marginella investeringar

Enligt neoklassisk teori får en sänkt bolagsskattesats effekt på investeringarna via kapitalkostnaden. Vid beräkningen av kapitalkostnaden viktas nyemitterat kapital med 10 procent, lån med 35 procent och icke utdelade vinstmedel med 55 procent. Viktningen utgår från observerat beteende hos företagen. De olika tillgångsslagen ges alla samma vikt. En procentenhet lägre bolagsskattesats ger enligt beräkningarna en sänkning av den effektiva marginalskatten med 0,67 procentenheter, vilket bedöms öka investeringarna med ca 0,65 procent. Under förutsättning att 50 procent av investeringsprojekten påverkas av marginella skatteincitament leder en förändring av bolagsskattesatsen med en procentenhet till att bolagsskattebasen förändras med 0,33 procent.

Effekter på utländska direktinvesteringar

Förutom marginella investeringsbeslut, kan ett multinationellt företag också fatta beslut om att nya dotterbolag ska etableras i ett visst land eller inte. Dessa beslut beror delvis på den genomsnittliga effektiva skattesatsen som investeringen träffas av. En sänkning av bolagsskattesatsen med en procentenhet beräknas leda till att genomsnittsskatten sänks med 0,87 procent, vilket enligt kalkylerna ökar bolagsskattebasen med 0,7 procent.

Självfinansieringsgrad

Det bör nämnas att kalkylerna är osäkra och att de exakta siffrorna ska tolkas med försiktighet. Med detta i åtanke bedöms den sammantagna effekten av en sänkning med en procentenhet leda till att bolagsskattebasen ökar med ca 1,6 procent. Fler investeringar leder till ökad marginalproduktivitet för arbete och därmed högre löner. Basbreddningen via de fem kanalerna, inklusive effekten på lönerna, bedöms därmed öka skatteintäkterna med 43 procent av den statistiskt beräknade offentligfinansiella kostnaden. Den uppskattade självfinansieringsgraden är i samma häradsordning som tidigare uppskattningar i andra undersökningar (se Beräkningskonventioner 2018).

5.6 Internationell skatteplanering

De multinationella företagen svarar för mer än 50 procent av bolagsskatteintäkterna. Skattereglerna är en av flera faktorer som avgör var ett multinationellt företag väljer att investera. Multinationella företag kan även – inom vissa ramar – placera sina lån så att de får så stor nytta som möjligt av sina räntebetalningar. Ett liknande resonemang kan föras beträffande immateriella tillgångar. Vidare kan det vara så att vissa multinationella företag använder sig av felaktiga internprissättningar för att påverka var vinsterna ska beskattas.

OECD (2015) uppskattar att aggressiv internationell skatteplanering minskar de globala bolagsskatteintäkterna med motsvarande 4–10 procent av de totala globala bolagsskatteintäkterna.³⁷ Den aggressiva skatteplaneringen leder till skillnader i den effektiva bolagsskattesatsen som multinationella och inhemska företag betalar på vinster upparbetade i ett och samma land. Skillnaden beräknas enligt OECD vara mellan 4 och 8,5 procentenheter.

Ett av skälen till OECD:s s.k. BEPS-projekt är att det är svårt för ett enskilt land att på egen hand motverka erodering av skattebasen och förflyttning av vinster. Detta eftersom bolagsskattebasen i vissa delar är lätttrörlig. Det betyder att om ett land unilateralt inför vissa åtgärder, är det möjligt att multinationella företag kan kringgå dessa. Unilaterala åtgärder kan dessutom skada ett lands konkurrenskraft när det gäller att attrahera investeringar. Dessutom kan regler som ett enskilt land antar för att motverka erodering av skattebasen och förflyttning av vinster i stället leda till internationell dubbelbeskattning. Det anses därför nödvändigt att motverkande regler tas fram av länder gemensamt.

BEPS-projektet innehåller rekommendationer på åtgärder för att med ett koordinerat internationellt tillvägagångssätt motverka aggressiv internationell skatteplanering. I den ekonomiska litteraturen finns ett flertal undersökningar om effekter av åtgärder mot aggressiv skatteplanering, se t.ex. Altshuler och Hubbard (2003), Beer och Loeprick (2015), Blouin et al. (2014), Egger och Wamser (2015), OECD (2015) och Wamser et al. (2012), Karkinski och Riedel (2012) och Riedel et al. (2015).³⁸

Kim et al. (2011), Graham et al. (2013) och Hasan et al. (2014) visar att det kan finnas marknadsfaktorer, t.ex. aktieägarnas preferenser vad

³⁷ OECD (2015, Action 11), Measuring and Monitoring BEPS, Action 11 – 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris.

³⁸ Altshuler, R., & Hubbard, R. G. (2003). The effect of the tax reform act of 1986 on the location of assets in financial services firms. *Journal of Public Economics*, 87(1), 109–127. Beer, Sebastian, and Jan Loeprick. "Profit shifting: drivers of transfer (mis) pricing and the potential of countermeasures." *International Tax and Public Finance* 22.3 (2015): 426–451. Blouin, J., Huizinga, H., Laeven, M. L., & Nicodème, G. (2014). Thin capitalization rules and multinational firm capital structure. International Monetary Fund. Egger, Peter H., and Georg Wamser. "The impact of controlled foreign company legislation on real investments abroad. A multi-dimensional regression discontinuity design." *Journal of Public Economics* 129 (2015): 77–91. Karkinsky, T., & Riedel, N. (2012). Corporate taxation and the choice of patent location within multinational firms. *Journal of International Economics*, 88(1), 176–185.

avser icke transparenta företag, som begränsar företag från att skatteplanera.³⁹ Emellertid menar Merlo et al. (2015) att även ett koordinerat införande av en ränteavdragsbegränsning kan ha en negativ effekt på realinvesteringar och de multinationella företagens investeringsbeslut.⁴⁰

Förslagen gällande internationell skatteplanering ska införas samtidigt som kraven avseende transparens ökar. Ökad transparens rörande företagens gränsöverskridande verksamhet kommer att vara ett viktigt resultat av arbetet mot aggressiv internationell skatteplanering. Transparensen för skattemyndigheterna kommer att öka bl.a. på grund av att land-för-land-rapportering och tvingande spontant informationsutbyte av förhandsbesked är minimistandarder som måste införas av de jurisdiktioner som deltar i det inkluderande ramverket för BEPS. Samtidigt kommer de större krav som ställs på multinationella företag när det gäller transparens att leda till högre administrativa kostnader för dessa.

Vad gäller skatteplanering med ränteavdrag lämnar OECD BEPS-rekommendationer⁴¹ i form av en icke-bindande ”god praxis-strategi” (åtgärd 4), se avsnitt 4.5.1.

OECD:s BEPS-rekommendationer för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar (åtgärd 2) innebär ett koordinerat internationellt tillvägagångssätt.⁴² De deltagande länderna i BEPS-projektet har gemensamt tagit fram och enats om rekommendationer och detaljerade kommentarer till dessa. Avsikten är att ländernas regler ska bli mer lika varandra genom genomförande av det överenskomna tillvägagångssättet och att det i framtiden ska kunna bli fråga om en minimistandard, se avsnitt 4.5.2.

³⁹ Kim, J. B., Li, Y., & Zhang, L. (2011). Corporate tax avoidance and stock price crash risk: Firm-level analysis. *Journal of Financial Economics*, 100(3), 639–662. Hasan, I., Hoi, C. K. S., Wu, Q., & Zhang, H. (2014). Beauty is in the eye of the beholder: The effect of corporate tax avoidance on the cost of bank loans. *Journal of Financial Economics*, 113(1), 109–130.

⁴⁰ Merlo, Valeria, Nadine Riedel och Georg Wamser (2015) The Impact of Thin Capitalization Rules on the Location of Multinational Firms' Foreign Affiliates, Cesifo Working Paper 5449.

⁴¹ OECD (2017), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 -2016 Update: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

⁴² OECD (2015, Action 2), Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements, Action 2 - 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris.

6 Genomförande av en generell ränteavdragsbegränsningsregel och sänkt bolagsskatt

6.1 En generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införs och kombineras med en sänkning av bolagsskatten

Regeringens förslag: En generell begränsning av avdrag för interna och externa ränteutgifter införs i bolagssektorn kombinerat med en sänkning av bolagsskatten.

Regeringens bedömning: Begränsningen bör vara generellt utformad och särlösningar bör undvikas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De allra flesta remissinstanser som har yttrat sig instämmer i att det finns ett behov av att motverka aggressiv skatteplanering med ränteavdrag. De stödjer därför införandet av en generell ränteavdragsbegränsningsregel i kombination med en sänkning av bolagsskatten, men har synpunkter på utformningen av regeln.

Ett stort antal remissinstanser anser att regeln inte bör vara striktare än den s.k. minimistandarden i Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden) och för fram att olika undantag och lättnader som är tillåtna enligt direktivet bör införas. Till dessa hör *Näringslivets skattedelegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande *Energiföretagen Sverige*, *Finansbolagens förening*, *Företagarna*, *Industrins Finansförening*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Fastighets AB Balder*, *AB Electrolux*, *Ellevio AB*, *Husqvarna AB*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Stena Metall AB*, *Stora Enso AB*, *Svensk Handel*, *Swedegas AB*, *Telia Company AB*, *Sydkraft AB*, *Vattenfall AB*, *Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig (NSD m.fl.), *Fabege AB*, *FAR*, *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, (till vars yttrande *Eskilstuna kommun*, *Kiruna kommun* och *Östersunds kommun* har anslutit sig), *Rikshem AB*, *SABO*, *Skanska AB*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), *Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Atlas Copco AB*, *HSB Riksförbund*, *Hufvudstaden AB*, *Humlegården Fastigheter AB*, *Hälsostaden Ängelholm AB*, *Jernhusen AB*, *Kungsleden AB*, *LSTH Svenska Handelsfastigheter AB*, *Fastighets AB L E Lundberg*, *NREP AB*, *Platzer Fastigheter AB*, *Skövde kommun*, *SRF konsulternas förbund*, *Studentbostadsföretagen*, *Stockholms studentkårers centralorganisation*, *Stockholms Studentbostäder*, *Studentbostadsföretagen*, *Atrium Ljungberg AB*, *TF Fastigheter AB*, *Vasakronan AB*, *Wihlborgs Fastigheter AB*,

Swedish Hospital Partners AB, Södertälje kommun, Svensk Naturenergi, Svenskt Vatten, Advokatfirman Leonie Selting Aktiebolag och Svensk Vindenergi. FAR anser att Sverige borde använda sig av möjligheterna till undantag och lättnader i betydligt större utsträckning och påpekar att det vid bedömningen är särskilt viktigt att Sverige inte på ett negativt sätt avviker från sina grannländer. Telia Company AB för ett liknande resonemang. Näringslivets regelnämnd menar att det är centralt att implementera direktivet i linje med omvärlden och Sveriges konkurrentländer. SKL anför att förslaget har ett vidare syfte samt är en överimplementering av EU-direktivet, vilket medför konsekvenser som är oöverskådliga samt står i direkt strid med bl.a. de bostadspolitiska målsättningarna. SKL kan inte tillstyrka ett förslag vars effekter inte har analyserats men som, även i avsaknad av en sådan analys, kan konstateras slå hårt mot de kommunala bolagens samhällsviktiga verksamheter. För att ge kommuner möjligheter att uppfylla regeringens målsättningar inom bl.a. bostadsförsörjning, digitalisering, miljöanpassningar samt övriga infrastruktursatsningar måste möjligheterna till undantag utnyttjas. Stena AB anför bl.a. att såsom en familjeägd koncern kan man inte räkna med att ägarna ska skjuta till eget kapital för investeringar och utveckling av verksamheten och det är inte hållbart att räkna med ett högre eget kapital än branschpraxis. Den enda möjligheten skulle vara genom nyemission, vilket även skulle medföra ändrade ägarförhållanden. Bolaget är hänvisat till banklån och obligationsmarknaden och avdragsrätten för externa lån är oerhört viktig. NCC AB anför att svenska företag kan få svårt att lämna konkurrenskraftiga anbud om mer restriktiva regler införs än övriga EU/EES-länder, vilket är mycket negativt. Hufvudstaden AB anser att Sverige med förslaget skulle få regler som är betydligt striktare än övriga Europa, vilket skulle snedvrider konkurrensen. Vidare anføres att förslaget slår mot byggandet av alla typer av fastigheter, vilket får till konsekvens att färre kommer att kunna bo och verka där Sverige växer. Företag kommer behöva betala skatt innan en investering har börjat generera avkastning i fler situationer, vilket är påfrestande för kassaflödet. *Fabege AB* och *Jernhusen AB* för fram liknande synpunkter. *Vasakronan AB* är av uppfattningen att förslagen kommer medföra att förmågan att investera i och utveckla kontorsområden och stadsdelar i storstadsregionerna försämras till följd av lägre lönsamhet. Inte minst fortsatt bostadsutveckling av hyresrätter försvåras. Kungsleden AB avstyrker förslaget i första hand och förespråkar i andra hand en EBITDA-modell med en procentsats om 30 eftersom det skulle utgöra det mest långsiktiga alternativet för Sveriges utveckling och svenskt näringsliv samtidigt som det skulle utgöra en ökad internationell skatteneutralitet. *Platzer Fastigheter AB* för fram liknande synpunkter och tar upp att man vid beräkning av effekterna av förslagen utifrån 2016 har kommit fram till en ökning av betald skatt med 11–15 procent. *Wihlborgs Fastigheter AB* menar att förslaget missgynnar tillväxten både i investeringsfasen och i ett längre perspektiv då färre investeringar ger sämre produktivitet. Förslaget skapar en drivkraft för företag att låna med kort kapital- och räntebindning för att få ner räntekostnaden, vilket skapar en högre finansiell risk i näringslivet. Då Sverige är ett litet exportberoende land är det mycket viktigt att de svenska reglerna inte är striktare än i andra

länder. TF Fastigheter AB anser att förslaget kan vara fördelaktigt för multinationella aktörer som kommer kunna låna utomlands med möjlighet till ränteavdrag och föra in kapitalet till Sverige som eget kapital och därefter betala låg bolagsskatt i Sverige. Vidare gynnas fastighetsaktörer med stor tillgång på eget kapital, såsom försäkrings- och pensionsbolagen. Däremot kommer många mindre fastighetsföretag att påverkas, som verkar på marknader där det är svårt att lägga över ökade kapitalkostnader på hyresgästerna. Glesbygden riskerar att drabbas. Vidare är förslaget ett hot mot nya hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden. Hälsostraden Ängelholm AB menar att förslagen inte beaktar förutsättningarna för kommunala bolag och den omfattande betydelse de har för samhällsnyttan och samhällsnyttiga investeringar. Kommunala bolag saknar möjligheter att delta i internationell skatteplanering. Södertälje kommun menar att förslaget innebär ett hårt slag mot kommunen som står inför omfattande nybyggnation av bostäder, renovering av främst miljonprogramsområden, bostadsbrist och ett ökat invånarantal. Finansieringsbehovet i Telge-koncernen är reellt och inte skattedrivet. Förslaget står i strid med de bostadspolitiska målen. Ellevio AB anför att kostnaden för kapital i en kapitalintensiv bransch är en insatsvara liknande operationella kostnader för andra bolag. Förslaget riskerar att påverka satsningarna inom infrastruktur, energi, fastigheter och andra kapitalintensiva branscher med risk för minskade investeringar, lägre sysselsättning och mindre satsningar inom teknikutveckling etc. Svenskt Vatten, som representerar samtliga kommunala VA-organisationer, påpekar att man står inför ett omfattande investeringsbehov för att garantera funktionen i systemen. Förslagen slår hårt mot de kommunala bolagens samhällsviktiga verksamheter.

Bergvik Skog AB, Consilium AB, Eskilstuna kommun, Vallentuna kommun och Vellinge kommun avstyrker förslagen. Vellinge kommun är dock positiv till att aggressiv skatteplanering motverkas. Consilium AB anser att förslagen allvarligt kommer skada legitim företagsverksamhet som inte sysslar med internationell skatteplanering med ränteavdrag. Förslagen riskerar att åstadkomma en kraftig sänkning av fastighetsvärdena. Vidare drabbas företag med litet eget kapital eller låga vinstmarginaler och gynnar kapitalstarka företag med höga vinster. Teknikintensiva företag som definitionsmässigt satsar en relativt stor andel av intäkterna på FoU drabbas hårt och det finns en risk för att FoU-verksamhet av konkurrensskäl tvingas lämna Sverige. Även företag med stark tillväxt och långsiktigt perspektiv drabbas av förslagen och stagnerade företag och de som maximerar kortsiktiga vinster framför investeringar för framtiden gynnas. *Bergvik Skog AB* tar upp att skogsfastighetsägande, som generellt är mer kapitalintensivt än bolag i andra branscher och utgör grundstommen för en av Sveriges basindustrier, i stort utelämnas vid bedömning av konsekvenserna. Båda förslagen skulle leda till minskade skattemässiga avdrag och därmed till avsevärt ökade skattekostnader samt minskad konkurrenskraft. Sänkningen av bolagsskattesatsen kompenserar inte för minskad avdragsrätt. *Linköpings kommun* avvisar förslaget eftersom en djupare analys behövs t.ex. vad gäller effekterna för infrastrukturens satsningar, samhällsviktiga insatser och bostadspolitiska målsättningar.

Sandvikens kommun påpekar att förslagen kommer medföra väsentligt högre kostnader (bl.a. skattekostnader) för kommunens bolagskoncern samt att det kommer leda till lägre incitament för investeringar i framtiden. *AB Sofielunds Fastigheter* anför att en begränsning av rätten att dra av kostnadsrätter enligt promemorian skulle slå hårt mot deras finanser eftersom i princip alla deras räntekostnader skulle tas upp till beskattning. *Stena Fastigheter AB* menar att ett genomförande av förslagen i dess nuvarande utformning skulle hämma såväl teknikutveckling och sysselsättning som produktion och förvaltning av viktig infrastruktur som bostäder och kommersiella lokaler. Som fastighetsägare kommer *Stena* inte att kunna öka sina intäkter för att möta de kostnader som förslagen innebär, bl.a. är det generellt sett inte tillåtet med sådana hyreshöjningar.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet tar upp att det följer av direktivet mot skatteundandraganden att Sverige kan ha striktare regler om så önskas men att valet har kommit att ligga nära direktivet, vilket sannolikt huvudsakligen har betingats av en förståelig önskan om att Sverige bör införa regler som liknar de som andra länder har. Enligt fakultetsnämnden ligger EBITDA-förslaget nära de internationella standardernas förslag för maximal ränteavdragsrätt, vilket i praktiken ger ett stort utrymme för ränteavdrag.

Ett antal av de som har svarat anser att det bör införas ett undantag för fristående företag i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden. Till dessa hör NSD m.fl., NREP AB, SVCA, Stockholms studentkårers centralorganisation och SRF konsulternas förbund. *Vansbro kommun* menar att ett undantag för små företag som lägst bör vara i linje med den definition som EU har av små företag, dvs. företag med färre än 50 anställda och en årsomsättning eller balansomslutning som inte överstiger 10 miljoner euro. Förändringarna av ränteavdraget som föreslås får inte begränsa ränteavdragets värde för enskilda firmor och mindre aktiebolag. SRF konsulternas förbund vill se ett undantag för mindre aktiebolag. Finansbolagens förening tar upp att förslaget innebär att en mycket vid krets av små och medelstora företag i onödan drabbas av stora problem som kan undvikas om undantagen i direktivet tillvaratogs. Företagarna lyfter upp att det är problematiskt att fristående företag inte undantas. Stockholms studentkårers centralorganisation menar att bostadsstiftelser utan vinstintresse bör undantas. Argument som går ut på att det skulle kunna störa konkurrensen ifrågasätts. *AB Sofielunds Fastigheter* anser att alla bolag som bara är verksamma i Sverige och vars långgivare är svenska skattesubjekt borde undantas, eftersom deras verksamhet inte ger upphov till den skatteplanering och skatteflykt som EU vill förhindra.

Ett antal av de som har yttrat sig förespråkar ett undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt. Till dessa hör *Ellevio AB*, *FAR*, *Fastighetsägarna*, *NREP AB*, *SABO*, *Stockholms Handelskammare*, *SVCA*, *Skanska AB*, *Stena AB*, *SKL*, *Sveriges Byggindustrier*, *Swedish Hospital Partners AB*, *Fastighets AB Balder*, *Hälsostaden Ängelholm AB*, *LSTH Svenska Handelsfastigheter AB*, *Svensk Naturenergi*, *Svensk Vindenergi*, *Swedegas AB*, *Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB*, *Stockholms studentkårers centralorganisation*, *Söderhamns kommun*, *Solna kommun* och *Wallenstam AB*.

Områden som tas upp är bostadsbyggande, byggande av samhällsnyttiga verksamhetslokaler samt övriga infrastruktursatsningar. SKL tar bl.a. upp digitalisering (med hänvisning till 2025 års bredbandsstrategi), miljöanpassningar avseende vatten och avlopp, behovet av att upprusta miljonprogrammet och övriga kommunala infrastruktursatsningar. FAR, Sveriges Byggindustrier (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), Skanska AB, SVEDAB, Swedish Hospital Partners AB m.fl. tar upp frågan om s.k. OPS-projekt och bl.a. Skanska AB menar att sådana i praktiken skulle uteslutas som möjlig upphandlingsmodell i avsaknad av ett undantag. Förslaget innebär en begränsning av hur stora offentliga infrastrukturprojekt kan genomföras genom att inte undanta dessa från ränteavdragsbegränsningsregeln. Skanska AB bedömer att en reglering utan ett sådant undantag generellt riskerar att ge högre finansieringskostnader för projekt i bolagsform, på det sätt som exempelvis Öresundsbron organiserats och som framhållits som ett alternativ för höghastighetsjärnvägens utbyggnad i Sverige. Wallenstam AB påpekar även att det i flera EU-länder finns möjlighet att bedriva fastighetsverksamhet i särskilt skattegynnade företag, s.k. REIT:s, vilka inte heller påverkas av ränteavdragsbegränsningar. Vidare lyfter Wallenstam fram att Storbritannien och även Danmark har undantag för finansiering av bl.a. fastigheter. Om Sverige värnar hyresrätten som boendeform bör ett infrastrukturundantag som gynnar samhällsnyttiga investeringar införas. Även Sveriges Byggindustrier och Fastighets AB Balder, påpekar att Storbritannien har infört ett undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt och Sveriges Byggindustrier anför att man ser den utvecklingen i andra länder. Fastighets AB Balder anför att undantaget för externa lånekostnader på lån till företag som hyr ut fastigheter har införts i Storbritannien för att motverka ett minskat bostadsbyggande. Ett sätt att mildra de starkt negativa effekterna på bostadsbyggandet kan enligt Fastighets AB Balder vara att införa ett liknande undantag i Sverige. Möjligheterna i EU-direktivet bör utnyttjas för att i så stor utsträckning som möjligt undanta fastighetssektorn från regelverket. Wallenstam menar att uthyrning av fastigheter skulle omfattas av möjligheten till infrastrukturundantag eftersom det är en storskalig tillgång som uppförs i det allmännas intresse. Fastighetsägarna Sverige anser att ett undantag för lån som används för att finansiera ett långfristigt offentligt infrastrukturprojekt som genomförs i det allmännas intresse bör övervägas i det fortsatta arbetet om regeringen menar allvar med den uttalade bostadspolitiska målsättningen. SABO för fram att regeringen i den fortsatta beredningen bör utreda i vilken utsträckning ett undantag för infrastrukturprojekt kan vara tillämpligt vid byggande av hyreshus. NCC AB påpekar att Sverige står inför stora investeringar i infrastruktur, byggande av kommersiella fastigheter och bostäder, vilka är kapitalintensiva och normalt kräver tillgång till lånat kapital. Förslaget kommer sannolikt att leda till minskat byggande och därmed lägre sysselsättning i Sverige, vilket är negativt för samhällsekonomin i stort. Stockholms studentkårers centralorganisation anser att studentbostäder och stiftelsen SSSB är i det allmännas intresse. Svensk Naturenergi och Svensk Vindenergi anser att finansiering av vindkraftverk i första hand bör undantas från förslaget, vilket kan ske i form av ett infrastrukturundantag. Stena AB nämner vindkraftsinvesteringar och nya färjelinjer

som exempel. Ellevio AB ser undantaget för infrastrukturprojekt som en möjlighet att kombinera de målsättningar som finns kring omställningen av det svenska energisystemet med målsättningen kring förändrad bolagsbeskattning. Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB menar att det inte bör vara särskilt många projekt som skulle klassificeras som långvariga infrastrukturprojekt eftersom tillämpningsområdet kan vara snävt, vilket innebär att de negativa effekterna ur neutralitetssynpunkt måste ses som försvarbara. Swedish Hospital Partners AB anser att det är en viktig principfråga att inte redan ingångna OPS-avtal ska omfattas och menar att utan övergångsbestämmelser riskerar förtroende för det svenska rättssystemet att urholkas, vilket skulle innebära att attraktionskraften för internationellt kapital till dylika större infrastruktuursatsningar i framtiden minskar kraftigt.

Ett antal av de som har svarat anser att befintliga lån vid tidpunkten för införandet bör undantas, alternativt undanta lån före den 17 juni 2016 i enlighet med undantaget i direktivet mot skatteundandraganden. Till dessa hör NSD m.fl., Skanska AB och Södertälje kommun. SABO och HSB Riksförbund anser att regeringen bör överväga att införa en stegvis nedtrappning av det ränteavdrag som medges. SRF konsulternas förbund menar att regelverket bör införas successivt. Även Företagarna framhåller det som särskilt problematiskt att lån avtalade före den 17 juni 2016 inte undantas. Swedegas AB anför att även om risken för formell retroaktivitet visserligen är låg, så är det viktigt ur rättssäkerhetssynpunkt att undanta dessa lån.

Finansbolagens förening anser att den finansiella sektorn bör undantas, vilket är möjligt enligt direktivet mot skatteundandraganden. Specialiserade företag som bedriver operationell leasing eller fakturaköp skulle drabbas hårt av reglerna.

Ett antal av de som har svarat tar upp kopplingen till andra förslag på området, bland annat förslagen i betänkandet Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet (SOU 2017:27) (den s.k. paketeringsutredningen), däribland Fastighets AB Balder, Bergvik Skog AB, Fabege AB, NCC AB, NREP AB, Hufvudstaden AB, Humlegården Fastigheter AB, Jernhusen AB, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, Platzer Fastigheter AB, Rikshem AB, Stena Fastigheter AB, Södertälje kommun, TF Fastigheter AB, Vasakronan AB och Wihlborgs Fastigheter AB. Kungsleden AB påpekar att bankerna redan har flaggat för att full effekt av lagda förslag på skatteområdet i kombination med ytterligare uppjustering av kapitaltäckningsbehoven kan komma att leda till både svårare och dyrare finansieringsmöjligheter.

Flera av de som har svarat på remissen framhåller att någon av de gruppregler som finns med i direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer bör införas. Denna fråga behandlas under avsnitt 6.2.2. Synpunkter på utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, bl.a. vad gäller valet mellan måtten EBITDA och EBIT, förenklingsregeln och hanteringen av kvarstående negativa räntenetton behandlas i avsnitt 6.2.1–6.2.6.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

En generell begränsning av avdrag för ränteutgifter i kombination med en sänkning av bolagsskatten

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för tillväxt och jobbskapande. Villkoren för företagande ska vara internationellt konkurrenskraftiga, främja investeringar, innehålla förutsebara regelverk och stödja en sund konkurrens. I det ligger att skattesystemet som utgångspunkt inte bör särbehandla vissa finansieringsformer, investeringar eller sektorer i förhållande till andra. Det innebär att skattesystemet bara i begränsad utsträckning bör påverka ekonomiska val. Skattesystemet bör motverka att vinster förs ut från Sverige via ränteavdrag. Dessutom ska skattesystemet bidra till att vinster redovisas och beskattas i Sverige genom en förhållandevis låg bolagsskatteskatt.

Det finns en asymmetri i dagens regler på grund av den olikformiga behandlingen av olika finansieringskällor, där kostnaden för lånat kapital (ränta) får dras av medan kostnaden för eget kapital (utdelning) inte får dras av. Detta innebär att skattebelastningen på eget kapital blir högre än skattebelastningen på investeringar som finansieras med lån. Denna asymmetri utgör ett incitament för företag att finansiera verksamheten genom lån i stället för med eget kapital. Det leder till en lägre soliditet och en större sårbarhet för företag med hög belåning. Dessutom leder det till en felallokering inom ekonomin, eftersom mer investeringar görs i fasta tillgångar som lånefinansieras än i exempelvis forsknings- och utvecklingsprojekt som finansieras med eget kapital.

En sänkning av den nominella bolagsskattesatsen kan förväntas ha en positiv effekt på BNP och på kort till medellång sikt även på sysselsättningen. Den nominella bolagsskattesatsen påverkar företagets kapitalkostnad, kapitalbestånd och bruttoinvesteringar, vilket i sin tur kan påverka den aggregerade produktionsnivån. I OECD:s studier om skatter och tillväxt (OECD 2011, 2008) rangordnas skatterna ur ett tillväxtperspektiv.⁴³ Bolagsskatten bedöms vara den skatt som är mest skadlig för tillväxten följd av inkomstskatter, konsumtionsskatter och slutligen egendomsskatter.

Utifrån dessa utgångspunkter är det angeläget att neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital ökar och att t.ex. internationell skatteplanering med ränteavdrag motverkas. Mot denna bakgrund bör en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införas och kombineras med en sänkning av bolagsskatten. De allra flesta remissinstanser som har yttrat sig instämmer i att det finns ett behov av att motverka aggressiv skatteplanering med ränteavdrag samt stöder införandet av en generell ränteavdragsbegränsningsregel i kombination med en sänkning av bolagsskatten.

Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska vara förenlig med ränteavdragsbegränsningsregeln i direktivet mot skatteundandraganden

⁴³ OECD (2011) Arnold, Jens Matthias, et al. "Tax policy for economic recovery and growth." *The Economic Journal* 121.550 (2011). OECD (2008) Johansson, Å., Heady, C., Arnold, J., Brys, B., & Vartia, L. (2008). *Taxation and economic growth*.

och i OECD:s rapport den 5 oktober 2015 "Final report on action 4: Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments" (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4). Som framgår av avsnitt 4.5.1. har en uppdaterad rapport lämnats den 22 december 2016 med ett innehåll motsvarande 2015 års rapport och som även behandlar utformningen och tillämpningen av gruppregeln. Nedan hänvisas till OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4, vilket då även avser den uppdaterade rapporten. Det finns även anledning att i relevanta delar ta intryck av den analys och de förslag som FSK har lämnat, se avsnitt 4.3.

Närmare om den generella ränteavdragsbegränsningsregeln

I promemorian gjordes bedömningen att varken FSK:s huvudförslag i form av ett finansieringsavdrag eller det alternativa förslaget på en EBIT-regel borde genomföras i befintligt skick sett mot bakgrund av den kritik som förslagen som FSK tog fram har mött. Det har bl.a. förts fram att huvudförslaget skulle innebära en alltför stor omställning för företagen samt att den generella begränsning som införs bör ansluta till motsvarande generella begränsningar av ränteavdrag i omvärlden. Det anförs vidare i promemorian att FSK:s huvudförslag innebär en mycket långtgående begränsning av ränteavdrag som saknar internationell motsvarighet. Vidare anges att FSK:s alternativförslag (EBIT-modellen) däremot har stora likheter med motsvarande begränsningar av ränteavdrag som finns i omvärlden. Med hänsyn till detta var slutsatsen att FSK:s alternativförslag är bäst lämpat att ligga till grund för en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn. Mot den bakgrunden lämnades ett förslag på en begränsning som är utformad med FSK:s alternativförslag som förebild och med hänsyn till vad som följer av direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4). Ränteavdragsbegränsningsregeln i direktivet mot skatteundandraganden är en generell avdragsbegränsning. Begränsningen i direktivet är baserad på måttet EBITDA (Earnings Before Interest Tax Depreciation and Amortization), dvs. resultatet före finansiella poster, skatter samt avskrivningar. Direktivet möjliggör också en begränsning baserad på måttet EBIT (Earnings Before Interest and Tax), dvs. avdragsunderlaget baseras på resultatet före finansiella poster och skatter. I promemorian lämnades två förslag på generell ränteavdragsbegränsning. Det föreslogs att regeln i första hand skulle utformas som en s.k. EBIT-regel med ett avdragsutrymme om 35 procent. I andra hand föreslogs att den skulle utformas som en EBITDA-regel med ett avdragsutrymme om 25 procent.

Syftet med en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn i kombination med en sänkning av bolagsskatten är dels att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital, dels att motverka internationell skatteplanering med t.ex. ränteavdrag, dels att ge incitament för multinationella företag att fortsätta redovisa sina vinster i Sverige. Med den utgångspunkten bör den generella begränsningen av ränteavdrag i bolagssektorn ta sikte på alla slag av ränteutgifter, dvs. ränta på såväl interna som externa skulder. Bedömningen ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4) och direktivet mot skatte-

undandraganden där det framgår att regeln om ränteavdragsbegränsning bör tillämpas oberoende av om kostnaderna har sitt ursprung i skulder som har uppkommit nationellt, gränsöverskridande inom unionen eller tredjeland eller har sitt ursprung hos tredje part eller närstående företag eller är interna inom en företagsgrupp (skäl 7).⁴⁴

Det framgår även av Skatteverkets rapport den 10 januari 2017 ”Skatteplanering med ränteavdrag i företagssektorn – uppföljning av tillämpningen av 2013 års regler samt externa lån” att det förekommer skatteplanering med externa lån i sådan omfattning att det skulle kunna uppfattas som ett hot mot den svenska bolagsskattebasen. Enligt Skatteverkets bedömning behövs ändrade regler som även omfattar externa räntor om regleringen av ränteavdrag ska få större effekt på den svenska bolagsskattebasen.

Direktivet mot skatteundandraganden innebär en minsta skyddsnivå för medlemsstaternas bolagsskattebas (se artikel 3), vilket bl.a. betyder att vissa undantag får införas samt att striktare regler kan införas, t.ex. för att skydda skattebasen, se vidare avsnitt 4.6. Flera remissinstanser anser att regeln inte bör vara striktare än den s.k. minimistandarden i direktivet mot skatteundandraganden och för fram att olika undantag och lättnader som är tillåtna enligt direktivet bör införas. En generell begränsning av ränteavdrag i kombination med en sänkning av bolagsskatten ökar neutraliteten i skattesystemet. Hur mycket neutraliteten ökar beror på hur ränteavdragsbegränsningen utformas. Hur investeringar finansieras kommer att ha mindre betydelse för hur investeringar beskattas. Det leder till en viss omfördelning av skattebördan. Högt belånade företag med lågavkastande investeringar får betala mer i bolagsskatt jämfört med i dag medan lågt belånade företag med högavkastande investeringar får betala mindre i bolagsskatt jämfört med i dag. Regeringen instämmer i den bedömning som gjordes i promemorian att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör vara generellt utformad och att en allmän utgångspunkt är att särlösningar bör undvikas. Vidare är det önskvärt med generella regler som motverkar en urholkning av den svenska bolagsskattebasen.

Enligt direktivet mot skatteundandraganden får skattskyldiga som inte ingår i någon koncern eller har något närstående företag eller fast driftställe undantas från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (jfr artikel 4.3.b i direktivet mot skatteundandraganden). Ett antal av de som har svarat anser att det bör införas ett undantag för enskilda företag i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden (däribland *NSD m.fl.*, *Företagarna*, *NREP AB*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Stockholms studentkårers centralorganisation* och *SRF konsulternas förbund*). Det förs också fram av vissa remissinstanser att små företag och medelstora företag bör undantas (till dessa hör bl.a. *Vansbro kommun*, *SRF konsulternas förbund* och *Finansbolagens förening*). *Stockholms studentkårers centralorganisation* menar att bostadssstiftelser utan vinstintresse bör undantas och *AB Sofielunds*

⁴⁴ OECD (2015, Action 4), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris.

Fastigheter anför att alla bolag som bara är verksamma i Sverige och vars långivare är svenska skattesubjekt borde undantas.

Eftersom snedvridningar i skattesystemet bör minska, bör som utgångspunkt särlösningar i förhållande till företag av viss storlek inte komma i fråga inom ramen för den generella begränsningen av ränteavdrag. Vidare bör systemet vara neutralt och omfatta alla juridiska personer. Det bör således inte införas något undantag för fristående subjekt. För detta talar även vad som sägs ovan om att skattesystemet bör vara generellt utformat. Ett sådant undantag skulle innebära att fristående företag inte skulle omfattas av ambitionen att öka neutraliteten i bolags-skattesystemet. Frågan om enskilda näringsidkare bör omfattas av regeln tas upp i avsnitt 6.2.6. Av nämnda skäl och av EU-rättsliga skäl bör det inte heller införas något undantag för bolag som bara är verksamma i Sverige. Emellertid är sänkningen av den administrativa bördan för mindre företag något som tas upp i avsnitt 6.2.3 där införandet av en förenklingsregel diskuteras.

Finansbolagens förening anser att den finansiella sektorn bör undantas. Enligt direktivet mot skatteundandraganden är det möjligt att undanta finansiella företag från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (se artikel 4.7 samt skäl 9). Det kan konstateras att av bl.a. OECD:s BEPS-rapport, åtgärd 4 (punkten 187) framgår att företag i bank- och försäkringssektorn generellt sett har positivt räntenetto. I likhet med vad som sägs ovan bör skattesystemet vara generellt och neutralt utformat samt omfatta alla juridiska personer. Vidare bör som utgångspunkt särlösningar för olika sektorer i näringslivet inte införas inom ramen för avdragsbegränsningen, som rör negativa räntenetton. Med hänsyn till detta bör det inte införas något undantag för den finansiella sektorn.

Vad gäller frågan om kopplingen till förslagen från Utredningen om vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet (den s.k. paketeringsutredningen) i betänkandet *Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet* (SOU 2017:27), som några av remissinstanserna har tagit upp, så bereds betänkandet inom Regeringskansliet. Frågan omfattas inte av detta lagstiftningsärende.

Enligt direktivet mot skatteundandraganden kan interna och externa lån som avtalats före den 17 juni 2016 undantas om de inte ändras därefter (artikel 4.4.a). En sådan regel skulle kunna underlätta övergången till det nya systemet. Ett antal av de remissinstanser som har svarat anser att befintliga lån vid tidpunkten för införandet bör undantas, alternativt efterfrågas ett undantag för lån före den 17 juni 2016 i enlighet med direktivet. Till dessa hör NSD m.fl., *Skanska AB* och *Södertälje kommun*. Regeringen delar bedömningen i promemorian att ett sådant undantag inte bör införas. För att skydda skattebasen mot skatteplanering med ränteavdrag bör även ränta på lån som avtalats före ikraftträdandet eller före den 17 juni 2016 omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Det skulle inte heller vara förenligt med syftet att jämna ut mellan eget och lånat kapital att undanta äldre lån. En sådan regel skulle dessutom kunna gynna äldre företag framför yngre företag och tillväxtföretag eftersom de förstnämnda får antas ha äldre lån i större utsträckning.

Direktivet mot skatteundandraganden tillåter att det införs en beloppsgräns (se artikel 4.3.a). Frågan om en beloppsgräns bör införas behandlas nedan i avsnitt 6.2.3.

Infrastrukturundantag

Enligt direktivet mot skatteundandraganden kan överstigande lånekostnader som används för att finansiera ett långsiktigt offentligt infrastrukturprojekt undantas från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln under vissa förutsättningar (artikel 4.4.b). En förutsättning för undantaget är att projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster ska finnas inom EU. Med ett långfristigt offentligt infrastrukturprojekt avses ett projekt som ska tillhandahålla, uppgradera, driva och/eller upprätthålla en storskalig tillgång som en medlemsstat anser vara i det allmännas intresse. Det är upp till medlemsstaterna att visa att finansieringsarrangemangen motiverar en sådan behandling i jämförelse med andra finansieringsarrangemang som omfattas av den restriktiva regeln.

Det finns också vägledning i OECD:s BEPS-rekommendation (åtgärd 4) vad gäller ett undantag för infrastrukturprojekt. Där framgår att det bl.a. ska handla om tredjepartslån, projektet ska pågå minst i tio år, operatören får inte fritt avyttra tillgången, det ska finnas någon form av kontroll eller regulatoriskt ramverk. Det ska vara en offentlig myndighet eller allmännyttigt företag som är uppdragsgivare och som avtalar med operatören om att tillhandahålla varor eller tjänster i det allmännas intresse. Det betonas att regeln ska vara snävt utformad och att justeringar bör göras vid beräkning av EBITDA och om en gruppregel tillämpas samt för motsvarande ränteinkomst. OECD kommer att följa upp tillämpningen av regeln så att den inte ger upphov till skattebaserosion och vinstförflyttning.

I promemorian gjordes bedömningen att det inte bör införas något undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt. Bland annat *SKL*, *FAR*, *Fastighetsägarna* och *SABO* förespråkar ett undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden. Några av de remissinstanser som har svarat menar att undantaget bör utformas som ett undantag för projekt som genomförs i olika former av offentlig-privat samverkan (s.k. OPS). Andra förespråkar ett undantag för hela branscher eller verksamheter (t.ex. fastighetsbranschen). Det anförs bl.a. att en undantagsregel bör införas för bostadsbyggande, byggande av samhällsnyttiga verksamhetslokaler, hyreshus samt övriga infrastruktursatsningar.

Som framgår ovan finns flera villkor för ett undantag för infrastrukturprojekt enligt direktivet. En förutsättning är bl.a. att det rör sig om ett långsiktigt offentligt infrastrukturprojekt, vilket avgränsar tillämpningsområdet för ett undantag. OECD:s BEPS-rekommendationer innehåller även förutsättningar för ett infrastrukturundantag, vilket tas upp ovan. Ett sådant undantag måste dessutom utformas så att det är förenligt med EU:s statsstödsregler och medlemsstaterna måste visa att undantagna finansieringsarrangemang uppvisar särdrag som motiverar en sådan behandling (skäl 8). Enligt artikel 107.1 Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) är stöd som snedvrider eller hotar att snedvrider

konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, om inte annat föreskrivs i fördragen. Av detta följer att ett undantag för hela branscher eller verksamheter på konkurrensutsatta marknader skulle innebära en selektivitet. Det skulle exempelvis gälla för ett undantag för fastighetsbranschen. Enligt artikel 107.3 c) FEUF kan stöd för att underlätta vissa näringsverksamheter eller vissa regioner anses förenliga med den inre marknaden, om det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Om ett undantag ska utformas i enlighet med detta förutsätter det att ett marknadsmisslyckande kan visas. Ett sådant undantag skulle behöva vara snävt utformat och avse samhällsviktig infrastruktur och långsiktiga investeringar som inte annars skulle bli av. Samtidigt är utgångspunkten för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital. Det finns skäl som talar mot ett införande av ett infrastrukturundantag. Regeringen anser dock att det även finns skäl som kan tala för ett sådant undantag, i enlighet med de begränsningar som angivits. Det skulle kunna finnas situationer där ett undantag för långsiktiga offentliga infrastrukturprojekt enligt direktivet mot skatteundandraganden (artikel 4.4.b) kan vara motiverat. Frågan om undantag för infrastruktur kräver dock närmare analys och beredningsunderlag och är därför inte möjlig att utföra inom ramen för detta lagstiftningsärende, men regeringen avser att återkomma i frågan. Av avsnitt 14 framgår även att den föreslagna lagstiftningen ska följas upp. Uppföljningen bör påbörjas inom två år från ikraftträdandet.

6.2 Utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln

6.2.1 En avdragsbegränsning för negativa räntenetton införs i form av en EBITDA-regel

Regeringens förslag: Den generella begränsningen av ränteavdrag utformas som en avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Avdragsunderlaget ska baseras på resultatmättet EBITDA, som visar resultatet före finansiella poster, skatter samt avskrivningar.

Promemorians förslag: I promemorian lämnades två alternativa förslag på utformning av en generell ränteavdragsbegränsningsregel, i första hand som en EBIT-regel (med ett avdragsutrymme uppgående till 35 procent av EBIT) och i andra hand som en EBITDA-regel (med ett avdragsutrymme uppgående till 25 procent av EBITDA).

Remissinstanserna: Sveriges riksbank och Finansinspektionen har inga invändningar mot förslagen, men tar inte uttrycklig ställning till EBIT eller EBITDA. Riksbanken stödjer såväl arbetet med att öka skattnutralitet mellan skuldfinansiering och eget kapital som arbetet med att försvåra vinstförflyttning och skattebaserosion. Finansinspektionen menar att förslaget stärker den finansiella stabiliteten och att det leder till gynnsamma konsekvenser för robustheten i den kommersiella fastighets-

sektorn där inspektionen bedömer att riskerna är förhöjda. Finansinspektionen pekar även på att incitamenten för finansiering med lån minskar, särskilt i kapitalintensiva branscher. *Astra Zeneca AB* föredrar ett reformförslag i linje med FSK:s huvudmodell, dvs. ett finansieringsavdrag. *Sveriges advokatsamfund* anför att det är en politisk fråga om begränsningen bör baseras på EBIT eller EBITDA, men menar att det kan ifrågasättas om inte EBITDA vore mest lämpligt, bl.a. med hänsyn till investeringar i Sverige i förhållande till andra länder. *Kammarrätten i Göteborg* motsätter sig inte något av måtten EBIT eller EBITDA. *Kammarrätten* anför att det finns starka skäl som talar för EBIT eftersom det skulle möta färre tillämpningssvårigheter ur inhemsk skatterättslig synvinkel samt att det som främst talar för EBITDA är att det har likheter med motsvarande reglering i vissa andra länder.

Ekonomistyrningsverket, Riksgäldskontoret, Skatteverket, National-ekonomiska institutionen vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet och Förvaltningsrätten i Stockholm anser att regeln bör utformas som en EBIT-regel. Som skäl anges bl.a. att en sådan regel är mer neutral mellan olika investeringar. Det framförs också att utifrån det övergripande syftet att öka neutraliteten mellan skuld och eget kapital synes valet av EBITDA vara sämre. En sådan regel innebär att incitamenten för att ha en lägre skuldfinansiering minskar för branscher med en stor andel anläggningstillgångar såsom fastighetsbranschen och verkstadsindustrin. Den minskar även beskattningsneutraliteten mellan olika typer av företag, eftersom det är stor skillnad på andelen materiella tillgångar i olika branscher. Förvaltningsrätten i Stockholm menar att en EBIT-regel torde leda till färre tillämpningsproblem. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* tar upp att nyare branscher med hög andel kompetent och högutbildad arbetskraft kan uppleva att de missgynnas till förmån för traditionella ”mogna” branscher om en EBITDA-regel införs. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anför att med EBITDA på 25 procent så ökar avdragsutrymmet för räntor med 25 procent av avskrivningarna, vilket innebär att investeringar i inventarier etc. totalt sett över tiden kommer kunna dras av med 125 procent av anskaffningsutgiften.

Ett mycket stort antal remissinstanser framhåller vikten av att regeln utformas som en EBITDA-regel, däribland *Näringslivets skatte-delegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare, Föreningen Svenskt Näringsliv, Svensk Industriförening, Svenska Bankföreningen, Svensk Försäkring och Fastighetsägarna Sverige*. De remissinstanser som ansluter sig till NSD:s yttrande är *Energiföretagen Sverige, Finansbolagens förening, Fortum Sweden AB, Företagarna, Industrins Finansförening, Näringslivets Regelnämnd, Fastighets AB Balder, AB Electrolux, Ellevio AB, Husqvarna AB, Stena AB, Stena Fastigheter AB, Stena Metall AB, Stora Enso AB, Svensk Handel, Swedegas AB, Telia Company AB, Sydkraft AB, Vattenfall AB, Volvo Personvagnar AB och AB Volvo*. Vidare hör även *Fabege AB, Hufvudstaden AB, Jernhusen AB, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO), Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* (till vilka bl.a. kommunerna *Kiruna, Halmstad och Östersund* har anslutit sig), *Stockholms kommun,*

SSAB AB, SVCA, Sveriges Byggindustrier (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), Atlas Copco AB, AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB, Ratos AB, Skövde kommun, TF Fastigheter AB, Energiföretagen Sverige, Humlegården Fastigheter AB, Hälsostraden Ängelholm AB, Kungsleden AB, Motorbranschens Riksförbund, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, Platzer Fastigheter AB, Rikshem AB, Småföretagarnas Riksförbund, SRF konsulternas förbund, Svensk Sjöfart (till vilkas yttrande Stena AB har anslutit sig), Vasakronan AB, Stockholms studentkårers centralorganisation, Studentbostadsföretagen, Stockholms Studentbostäder, Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, Södertälje kommun, FAR, Willhem AB och Wihlborgs Fastigheter AB till de som förespråkar EBITDA.

Som skäl för att välja EBITDA anförs bl.a. följande. En EBITDA-regel är den mest vanligt förekommande metoden internationellt. En EBIT-regel är inte den primärt förespråkade vid en internationell jämförelse. I OECD:s BEPS-rapport för åtgärd 4 anges en tydlig preferens för EBITDA. En EBITDA-regel bör väljas med hänsyn till svensk internationell konkurrenskraft och grundläggande stabilitet, inte bara inom den svenska basindustrin utan även för företag som investerar i och hanterar immateriella tillgångar. EBITDA är ett väl fungerande mått för att uppskatta kassaflöde och därmed också den reella förmågan att bära räntekostnader. EBITDA är ett mått som frekvent används av långivare och således ligger nära hur den verkliga finansieringsvärlden fungerar. Valet av avdragsunderlag och procentsats har stor betydelse för fastighetsbranschen och andra kapitalintensiva branscher där kostnaden för kapital är en viktig produktionskostnad som inte skiljer sig från andra kostnader. Med en EBITDA-modell uppnår man dessutom ökad förutsebarhet för företagen, eftersom avskrivningarna är relativt konstanta över tiden relativt lönsamheten. Från kommunsektorn framförs att med EBIT-förslaget kommer kommunala samhällsviktiga verksamheter – som fastighetsområdet, el, gas, vatten och avfall – att finansiera en skattesänkning för personalintensiv verksamhet såsom bemanningsföretag. Företrädare för fastighetsbranschen framhåller att det alternativ som skulle få mest negativa konsekvenser för sektorn är EBIT-regeln.

Därutöver har följande synpunkter lämnats som skäl till varför regeln bör utformas som en EBITDA-regel. SABO lyfter fram att det är de allmännyttiga bostadsbolag som bygger mest och som tar störst ansvar för bostadsbristen som kommer att drabbas mest. *Konjunkturinstitutet* tar upp gränsdragningsproblem avseende vad som är en avskrivning och menar att Sverige bör välja samma resultatmått som i övriga EU-länder. AB Volvo anför bl.a. att EBITDA skapar bättre förutsättningar för koncerner med stora riskfyllda investeringar, vilka i förlängningen innebär ökad sysselsättning inom fordonsindustrin och annan tung basindustri. Vidare ifrågasätter AB Volvo att det skulle finnas någon fördel för maskininvesteringar på grund av de förmånliga avskrivningsregler för kapitaltunga investeringar med lång livslängd. AB Volvo påpekar att investeringar i forskning medför omedelbar avdragsrätt trots en ofta betydande ekonomisk livslängd. Atlas Copco AB menar att den omständigheten att de svenska avskrivningsreglerna ur ett internationellt perspektiv kan framstå som förmånliga i grunden är en periodiserings-

fråga och inte kan anföras som ett bärande argument mot att använda EBITDA som bas. Stora Enso AB anser att det är olyckligt att det i promemorian i första hand föreslås en EBIT-regel när huvuddelen av de remissinstanser som yttrade sig över FSK:s slutbetänkande förordade en EBITDA-regel. Om en EBIT-regel skulle genomföras skulle det innebära att många kapitalintensiva företag skulle ha sämre förutsättningar att driva sin verksamhet i Sverige än i länder med EBITDA-baserade regler och skulle riskera att investeringar görs i t.ex. Finland eller Tyskland i stället. Vidare skulle kapitalintensiva industrieföretag diskrimineras med en EBIT-regel eftersom de, trots samma lönsamhet som ett konsultföretag, skulle bära en högre effektiv skattesats eftersom nettokostnaderna normalt är höga i förhållande till EBIT. Det kan leda till skatteplanering på bekostnad av andra länder genom en artificiell och skattedriven fördelning av skulder, vilket inte är i linje med OECD:s BEPS-strategi. Förslaget kan också leda till en minskning av industriell verksamhet i Sverige. Telia Company AB framhåller att om regeln inte baseras på EBITDA så riskerar avsevärda investeringskostnader att inte kunna dras av och i förlängningen missgynnas nödvändiga infrastrukturinvesteringar i samhället. Förslaget riskerar också att medföra konkurrensnackdelar jämfört med konkurrerande investeringstunga företag i grannländer som tillämpar EBITDA-regler. Företagarna anför att man inte kan dra slutsatsen att mindre företag skulle ha ett mindre behov att låna kapital än större företag. Tvärtom är mindre och växande företag mer beroende av lånat kapital som finansieringskälla än stora företag. Det är särskilt viktigt i företag där ägaren vill bibehålla kontrollen i företaget att kunna få in nytt kapital via lån i en tillväxtfas. *Atrium Ljungberg AB* menar att exempelvis övriga nordiska länder har jämförbara regler för skattemässiga avskrivningar. Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB anser att förslaget kommer skapa stora svårigheter för bolag i ett uppstartsskede eftersom de tvingas betala skatt och dräneras på likviditet när det bäst behöver det för att påskynda uppstarten. Lånefinansiering kan därför inte uteslutande anses vara en felallokering i ekonomin. En EBITDA-regel innebär en mer rättvisande spegling av företagens reella ekonomiska situation. Svensk Sjöfart (till vilkas yttrande Stena AB har anslutit sig) uppger att räntekostnaderna är avsevärda eftersom verksamheten är synnerligen kapitalintensiv, t.ex. ligger belåningsgraden på fartyg inte sällan på 80 procent. Eftersom underskottsavdragen ska påverka avdragsunderlaget kommer det i praktiken vara ett avdragsförbud. Sveriges Byggindustrier (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), hänvisar till en forskningsrapport från OECD som visar att avdragsutrymmet i den industriella sektorn (där de kapitalintensiva bolagen finns) blir ungefär 40 procent lägre om avdragsutrymmet baseras på EBIT i stället för på EBITDA. Utifrån resultatet i denna forskningsrapport drar OECD slutsatsen att EBITDA inte enbart undviker snedvridningar mellan företag som tillämpar olika avskrivningar, EBITDA kan potentiellt även gynna de företag som investerar i tillgångar som skrivs av. Mot bakgrund av detta anför OECD att länderna kan ha ett avdragstak baserat på resultatmåttet EBIT men att fördelarna med EBITDA överväger den potentiella favoriseringen av kapitalintensiva bolag, varför detta mått företrädesvis bör användas. *SSAB AB* har svårt att se att det skulle ske något missgynnande av

tjänsteproducerande företag om EBITDA skulle väljas eftersom det ligger i sakens natur att kapitalintensiva företag med stora och tunga investeringar i såväl förvärvade immateriella tillgångar som tyngre maskineri är i större behov av finansieringslösningar. Sådana investeringar leder dessutom till arbetstillfällen. En sådan regel skulle sannolikt inte påverka investeringsbeslut som finansieras med lån negativt. SSAB AB anför att valet av modell för en generell ränteavdragsbegränsningsregel är ytterst kritiskt för svensk internationell konkurrenskraft och grundläggande stabilitet, inte bara inom den svenska basindustrin utan även för företag som investerar i och hanterar immateriella tillgångar. Det vore direkt negativt att sätta en alltför snäv begränsning i form av en EBIT-regel. Enligt SSAB AB bör det även noteras att multinationella företag har möjlighet att investera och etablera produktion i andra länder där kapitalkostnaden är likvärdig men där ränteavdragen inte påverkas av ökade avskrivningar, vilket en svensk EBIT-regel skulle medföra tillsammans med osäkerhet kring om resultatet räcker för ränteavdrag. Enligt *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* blir beräkningsunderlaget normalt större vid EBITDA som mått, eftersom det fastställs före av- och nedskrivningar. Med hänsyn till den betydande minskning av ränteavdragsrätten som förslaget medför, oavsett mått för beräkningsunderlaget, finns det skäl att göra förändringen mindre radikal med hänsyn till att lagstiftningen träffar lån som ingått i ett annat skatterättsligt sammanhang. EBITDA skulle sannolikt bidra till ökad internationell skatteneutralitet och också minska företagens administrationskostnader.

Skälen för regeringens förslag

Den generella begränsningen av ränteavdrag bör utformas som en avdragsbegränsning för negativa räntenetton i stället för negativa finansnetton

I promemorian gjordes bedömningen att den av FSK föreslagna avdragsbegränsningen för negativa finansnetton, som baseras på finansiella kostnader och motsvarande finansiella intäkter borde ersättas av en avdragsbegränsning för negativa räntenetton, baserad på ränteutgifter och ränteinkomster. Följande överväganden gjordes i promemorian. Uttrycken ”finansiella kostnader” och motsvarande ”finansiella intäkter” har kritiserats av remissinstanserna i olika avseenden, bl.a. för att vara alldeles för vida och för svåra att tillämpa. Det finns skäl att ta intryck av remisskritiken. FSK:s förslag får i första hand antas ha tagits fram för att kunna ligga till grund för huvudförslaget, som innebär att avdragsrätten för ränta slopas. Det föreligger stora incitament att kringgå en sådan generell begränsning av ränteavdrag. En ränteavdragsbegränsning som är baserad på EBIT eller EBITDA innebär en mindre långtgående begränsning av ränteavdragen och det föreligger inte lika stora incitament att kringgå en sådan regel. För att den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska få avsedd verkan kan den dock inte ges ett alltför inskränkt tillämpningsområde. Det innebär att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör ta sikte på ränta i ekonomisk mening.

Regeringen instämmer i promemorians bedömning och föreslår att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln utformas som en avdragsbegränsning för negativa räntenetton, baserad på ränteutgifter och ränteinkomster. En sådan utformning är i linje med vad som följer av direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4).

I avsnitt 9 behandlas definitionen av ränteutgifter och ränteinkomster.

Bör avdragsunderlaget baseras på måttet EBIT eller EBITDA?

De redovisningsmässiga resultatmått EBIT ("Earnings Before Interest and Tax") och EBITDA ("Earnings Before Interest and Tax, Depreciation and Amortization") är i huvudsak de resultatmått som används för att bedöma ett företags lönsamhet före finansiella poster.⁴⁵ EBIT visar resultatet före finansiella poster och skatter medan EBITDA visar resultatet före finansiella poster, skatter samt avskrivningar. Den avgörande skillnaden mellan resultatmått är således att EBITDA visar resultatet före avskrivningar, vilket innebär att ett avdragsunderlag i genomsnitt är större om det baseras på EBITDA än på EBIT.

Både en EBITDA-modell och en EBIT-modell är möjliga alternativ inom ramen för OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4).⁴⁶ Båda modellerna är också möjliga enligt direktivet mot skatteundandraganden. Det kan noteras att USA nyligen har infört en EBITDA-regel med en procentsats om 30 som ska gälla fram till den 1 januari 2022 och därefter en EBIT-regel med en procentsats om 30.

I promemorian föreslås att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i första bör hand utformas som en EBIT-regel, i likhet med FSK:s andrahandsförslag. I andra hand föreslås att den utformas som en EBITDA-regel, vilket efterfrågades av huvuddelen av de remissinstanser som yttrade sig över FSK:s alternativförslag.

Följande överväganden görs i promemorian bl.a. vad gäller valet av en EBIT-regel. Avgörande för valet mellan modellerna är om avskrivningar bör ingå i avdragsunderlaget. Sverige har förmånliga skatteregler om avskrivningar av tillgångar i form av inventarier, vilka som utgångspunkt kan skrivas av på fem år oavsett tillgångens ekonomiska livslängd. Det skapar en skattemässig fördel i form av en räntefri skattekredit för investeringar i kapitaltunga inventarier med lång livslängd. För företag som har ett negativt räntenetto leder en EBIT-begränsning till att skillnaderna i kapitalkostnader för investeringar påverkas mindre av hur investeringen finansieras jämfört med en EBITDA-begränsning. Dessutom minskar en EBIT-modell snedvridningen mellan investeringarna jämfört med ett skattesystem som baseras på EBITDA och neutraliteten ökar. Genom att öka skattesystemets neutralitet kan investeringsmixen förbättras och dödviktskostnader minskas. Skattesystemet bör som utgångspunkt utformas så att det inte gynnar vissa investeringar i förhållande till andra. Detta understryks även av IMF

⁴⁵ Se t.ex. s. 30 i Berk, Jonathan och DeMarzo, Peter (2011) Corporate Finance, Boston.

⁴⁶ OECD (2015, Action 4), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris.

(2017).⁴⁷ En EBIT-regel är mer neutral mellan investeringar i tillgångar med olika stora avskrivningar jämfört med en EBITDA-regel. Vissa gränsdragnings- och tillämpningsproblem uppkommer vid utformningen av en EBITDA-regel. En anledning till detta är att jämfört med EBIT så ligger EBITDA inte lika nära det företagsekonomiska respektive skattemässiga vinstbegreppet. I stället är måttet snarare ett mått på kassaflöde än en företagsekonomisk vinst.

Som skäl för att i andra hand föreslå en EBITDA-regel anges bl.a. följande i promemorian. Om avskrivningar inkluderas i underlaget, beaktas hur mycket maskiner och anläggningar som används i produktionen. Vidare är EBITDA det underlag som förekommer i de flesta andra länders generella ränteavdragsbegränsningsregler. Som framgår av OECD:s rapport action 4 (p. 78) är EBITDA ett mått som ger vägledning för att mäta ett företags räntebetalningsförmåga.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det finns starka skäl för utgångspunkten att regeln bör utformas som en EBIT-regel, vilket även bekräftas av ett antal remissinstanser (däribland *Ekonomistyrningsverket*, *Riksgäldskontoret*, *Skatteverket*, *Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet*, *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* och *Förvaltningsrätten i Stockholm*). *Finansinspektionen* menar att förslaget stärker den finansiella stabiliteten och att incitamenten för finansiering med lån minskar, särskilt i kapitalintensiva branscher. *Kammarrätten i Göteborg* motsätter sig inte något av måtten EBIT eller EBITDA, men anför att det finns starka skäl som talar för EBIT eftersom det skulle möta färre tillämpningssvårigheter ur inhemsk skatterättslig synvinkel.

Ett mycket stort antal av de som svarat på remissen framhåller vikten av att regeln utformas som en EBITDA-regel (däribland *NSD m.fl.*, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *SABO*, *SKL*, *SVCA*, *Sveriges Byggindustrier*, *Småföretagarnas Riksförbund* och *FAR*). Som skäl för att välja en EBITDA-regel anges bl.a. följande. Det är den mest vanligt förekommande metoden internationellt och den primärt förespråkade enligt OECD:s BEPS-rekommendationer. En EBITDA-regel bör väljas med hänsyn till svensk internationell konkurrenskraft och grundläggande stabilitet, inte bara inom den svenska basindustrin utan även för företag som investerar i och hanterar immateriella tillgångar. EBITDA är ett väl fungerande mått för att uppskatta kassaflöde och därmed också den reella förmågan att bära räntekostnader. Valet av avdragsunderlag och procentsats har stor betydelse för fastighetsbranschen och andra kapitalintensiva branscher där kostnaden för kapital är en viktig produktionskostnad som inte skiljer sig från andra kostnader. Med en EBITDA-modell uppnår man dessutom ökad förutsebarhet för företagen, eftersom avskrivningarna är relativt konstanta över tiden relativt lönsamheten. Från kommunsektorn framförs bl.a. att med EBIT-förslaget kommer kommunala samhällsviktiga verksamheter att finansiera en skattesänkning för personalintensiv verksamhet. Företrädare för

⁴⁷ IMF (2017) Fiscal Monitor. Chapter 2: Upgrading the Tax System to Boost Productivity.

fastighetsbranschen framhåller att det alternativ som skulle få mest negativa konsekvenser för sektorn är EBIT-regeln.

Om det främsta målet är att öka neutraliteten inom skattesystemet avseende finansiering med eget och lånat kapital så bör en ränteavdragsbegränsning baseras på resultatmättet EBIT. Mot bakgrund av remissinstansernas synpunkter är det dock tydligt att en EBIT-regel skulle kunna få alltför ingripande effekter för kapitalintensiv verksamhet. En EBITDA-modell innebär visserligen en mer komplicerad lagstiftning som är mindre ändamålsenlig bl.a. med hänsyn till utformningen av systemet för koncernutjämnning, se avsnitt 6.2.2 och 6.2.5. Regeringen anser dock att de skäl som förs fram i promemorian för att välja en EBITDA-regel, vilka även lyfts fram av remissinstanserna, väger tyngst. En sådan regel är mer förutsebar när det gäller i vilken omfattning som ränteutgifterna får dras av. EBITDA är dessutom det underlag som förekommer i de flesta andra länders generella ränteavdragsbegränsningsregler. Regeringen föreslår därför att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör baseras på skattemässig EBITDA.

Nedan görs olika överväganden beträffande den närmare utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

6.2.2 Negativt räntenetto dras av med 30 procent av skattemässig EBITDA

Regeringens förslag: Ett företag ska enligt EBITDA-regeln dra av ett negativt räntenetto högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av avdragsunderlaget (avdragsutrymmet). Detta gäller för ränteutgifter för vilka avdragsrätten inte har begränsats enligt andra ränteavdragsbegränsningsregler. Med negativt räntenetto avses skillnaden mellan ränteutgifter som får dras av under beskattningsåret och ränteinkomster som ska tas upp under beskattningsåret, om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna.

Avdragsunderlaget enligt EBITDA-regeln utgörs av resultatet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto

ökat med

- ränteutgifter för vilka avdragsrätten inte har begränsats,
- årliga värdeminskningsavdrag enligt 18 kap. 3 §, 19 kap. 4 och 26 §§ samt 20 kap. 4 och 17 §§ inkomstskattelagen,
- vissa särskilda avdrag för anskaffning enligt 19 kap. 7 § och 28 § andra stycket samt 20 kap. 7 §,

– avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap. 5 §, minskat med

- ränteinkomster,
- överskott som belöper sig på andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, och
- återfört avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap.

Om ett företag har ett underskott av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto ska avdragsunderlaget öka även med avdrag enligt 40 kap. 2 §, dock högst med ett belopp som motsvarar beskattningsårets

underskott före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto.

För investmentföretag och kooperativa föreningar gäller även att avdragsunderlaget ska

- öka med avdrag för utdelning enligt 39 kap., och
- minska med utdelningar som skulle ha tagits upp även om företaget eller föreningen i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 32 §, dock inte mer än det belopp som dragits av för utdelning.

Ett underskottsföretag som har ett negativt räntenetto ska vid tillämpning av koncernbidragsspärren i 40 kap. 18 § inte få dra av underskott med högre belopp än beskattningsårets överskott. Det ska dock beräknas utan hänsyn till avdragen för underskott och till sådana mottagna koncernbidrag som ska tas upp enligt 35 kap. och före avdrag för negativt räntenetto och före avdrag för kvarstående negativt räntenetto.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslogs att avdrag skulle få göras med 25 procent av EBITDA. Avdragsunderlaget föreslogs minskas med gjorda avdrag för underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret i sin helhet. Det föreslogs inte någon särskild regel för beräkning av avdragsunderlaget för investmentföretag och kooperativa ekonomiska föreningar. Vidare föreslogs inte någon ändring av koncernbidragsspärren.

Remissinstanserna: Ett stort antal av de som har svarat på remissen anser att avdragsutrymmet bör vara 30 procent av EBITDA i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden. Till dessa hör *Näringslivets skattedelegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare, Föreningen Svenskt Näringsliv, Svensk Industriförening, Svenska Bankföreningen, Svensk Försäkring och Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande, *Energiföretagen Sverige, Finansbolagens förening, Företagarna, Industrins Finansförening, Näringslivets Regelnämnd, Fastighets AB Balder, AB Electrolux, Ellevio AB, Husqvarna AB, Stena AB, Stena Fastigheter AB, Stena Metall AB, Stora Enso AB, Svensk Handel, Swedegas AB, Telia Company AB, Sydkraft AB, Vattenfall AB, Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig (NSD m.fl.), *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO)*, *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, (till vilka bl.a. kommunerna *Kiruna, Halmstad* och *Östersund* har anslutit sig), *Svensk Sjöfart, Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig). Till dessa hör även *Fabege AB, Humlegården Fastigheter AB, Hufvudstaden AB, Jernhusen AB, Vasakronan AB, FAR, Atlas Copco AB, AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB, Ratos AB, Energiföretagen Sverige, Kungsleden AB, Platzer Fastigheter AB, Rikshem AB, SRF konsulternas förbund, Motorbranschens Riksförbund, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, TF Fastigheter AB, Stockholms studentkårers centralorganisation, Studentbostadsföretagen, Stockholms Studentbostäder, Södertälje kommun, Willhem AB* och *Wihlborgs Fastigheter AB*. Det huvudsakliga

skälet som anges för att procentsatsen bör vara 30 i stället för 25 är att det överensstämmer med vad som gäller i de flesta andra länder som har EBITDA-regler. Vidare hänvisas bl.a. till OECD:s rekommendation (åtgärd 4) och att det följer av den att en så hög procentsats är motiverad med hänsyn till att OECD förespråkar en högre procentsats om EBITDA-regler t.ex. inte kombineras med en gruppregel, om det saknas möjlighet till rullning av ränteutgifter som inte får dras av eller om ett land har andra regler som kan begränsa avdragsrätten för ränteutgifter. Det anförs vidare att det av rekommendationerna framgår att avdrag bör göras med en procentsats som innebär att en majoritet av alla företag kan göra avdrag för ränta på externa lån. Det förs också fram att ur ett internationellt perspektiv är en högre procentsats av EBITDA motiverad för att säkerställa att Sverige inte har mindre gynnsamma regler än andra länder. Andra skäl som tas upp för att avdrag bör få göras med 30 procent av EBITDA är att säkerställa Sveriges konkurrenskraft avseende nyinvesteringar och i förlängningen trygga fler arbetstillfällen. Vidare påpekas att ett avdragsutrymme på 30 procent av EBITDA motsvarar vad som införs exempelvis i Tyskland, Österrike, Italien och Storbritannien.

Atlas Copco AB anför att om regeringen ändå skulle välja EBIT bör avdrag få göras med högsta möjliga procentsats. *Småföretagarnas Riksförbund* anser att avdragsutrymmet i ränteavdragsbegränsningen bör höjas. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* är av uppfattningen att det i sig hade varit önskvärt med ett mer begränsat avdragsutrymme för att öka neutraliteten mellan eget och lånat kapital och konstaterar att det är så pass högt enligt förslaget att för många företag kommer ingen eller endast en begränsad del av ränteavdragen att falla bort.

Flera av de som har svarat på remissen framhåller att någon av de gruppregler som finns med i direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer bör införas. Till de som förespråkar en gruppregel hör bl.a. NSD m.fl., *Sveriges advokatsamfund*, *Astra Zeneca AB*, *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), *SVCA*, *NREP AB*, *Swedish Hospital Partners AB*, *Svensk Sjöfart*, *Södertälje kommun* och *Wihlborgs Fastigheter AB*. Som skäl för en gruppregel anges bl.a. att det skulle kunna möjliggöra för företag som behöver ta upp stora externa lån för sin verksamhet att få göra ett något högre ränteavdrag än enligt den generella regeln samt att dessa lån inte är skattedrivna. Det anges också att en sådan regel är lämplig bl.a. för företag som har svårt att få tillgång till eget kapital eller inom branscher som kräver stora investeringar. Det anförs även att reglerna om koncernbidrag inte säkerställer att det inte blir skattemässig skillnad mellan om verksamheten utförs i ett eller flera bolag. En gruppregel skulle också innebära att oönskade omstruktureringar, t.ex. genom fusioner, inte behövs för att skatteutfallet ska bli rimligt. NSD m.fl. anser att en s.k. gruppregel som beaktar hela företagens/koncernernas externa låne-/nettoräntenivå betydligt mildrar effekterna av de begränsningar som en EBITDA-regel ger. Om en gruppregel inte införs förstärks behoven av att tillvarata de övriga möjligheter till konkurrenskraftig reglering som BEPS-projektet och direktivet mot skatteundandraganden

ger utrymme för, såsom att beakta investeringsgrad (EBITDA), konjunkturkänslighet (rullningar över tid) och förenklingsmöjligheter för mindre och medelstora företag (trösklar) samt att välja en nivå för avdragsbegränsningen som inte avviker från omvärlden (30 procent). Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anför att en gruppregel skulle vara till fördel för företag som har hög extern – och därmed inte skattedriven – belåning, har svårt att få tillgång till eget kapital samt är verksamma inom den finansiella sektorn eller inom branscher som kräver stora investeringar.

NSD m.fl., Telia Company AB och Sveriges advokatsamfund anser att ett alternativ till en gruppregel skulle kunna vara en möjlighet att överföra avdragsunderlag inom en koncern. Ett fåtal av de som svarat på remissen tar upp att det bör införas en regel om rullning av outnyttjade avdragsutrymmen mellan beskattningsår, som får införas enligt direktivet mot skatteundandraganden. Dessa frågor och synpunkter som rör komplikationer avseende koncernbidragssystemet och koncernutjämning gällande negativa räntenetton behandlas i avsnitt 6.2.4 och 6.2.5.

Vidare anför AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB i ett gemensamt yttrande att förslaget leder till kedjebeskattning för investmentföretag om inte hänsyn tas till lämnad utdelning. Det som särskiljer investmentföretag är att de i regel handlas med substansrabatt och inte kan ta in kapital från ägarna genom nyemission. De är därför hänvisade till extern finansiering. Vidare har investmentföretag begränsade möjligheter att vidareutlåna medel för att täcka dotterbolagens finansieringsbehov. Om investmentföretag får beräkna avdragsutrymmet för negativt räntenetto före avdrag för lämnad utdelning upprätthålls mellanhandsbeskattningen och ränteavdragsreglerna verkar neutralt för investmentföretag jämfört med konventionellt beskattade moderbolag. Även NSD m.fl. och FAR tar upp att förslagen leder till kedjebeskattning för investmentföretag som inte är förenlig med den avsedda ställningen som mellanhandsägare. Investmentföretag omfattas inte av koncernbidragsreglerna och deras beskattningsbara resultat består till största delen av ränteintäkter, räntekostnader och förvaltningskostnader. Används utdelningsavdraget på avsett vis kommer EBIT/EBITDA att vara noll och därmed får inga ränteavdrag göras, vilket skulle medföra en icke avsedd skattebelastning. FAR menar att enda möjligheten för investmentföretagen är att anpassa utdelningsavdraget så att effekten av den generella avdragsbegränsningsregeln hanteras. Antingen minskas utdelningsavdraget för att skapa en EBIT/EBITDA som tillåter att avdrag görs för investmentföretagets negativa räntenetto, men då uppstår en skattekostnad hos investmentföretaget. Alternativt ökas utdelningen och utdelningsavdraget så att återläggningen av det negativa räntenettet inte medför en skattekostnad i investmentföretaget, men då uppstår en skattekostnad hos dess aktieägare. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* är av uppfattningen att avdragsbegränsningen inte ska träffa utdelningar som får dras av, vilket gäller för kooperativa ekonomiska föreningar.

Förslaget på att avdrag för tidigare års underskott ska minska avdragsunderlaget samt att underskott från tiden före ikraftträdandet inte undantas har kritiserats av flera remissinstanser. NSD m.fl., Företagarna, *Svensk Naturenergi* och *Svensk Vindenergi* menar att det är problematiskt

att underskott uppkomma innan förslaget ska träda i kraft ska ligga till grund för minskade avdragsunderlag för negativt räntenetto. Även Stena AB tar upp denna fråga och anför bl.a. att det har starka drag av retroaktiv lagstiftning. Förslaget skulle få dramatiska effekter för Stena AB, som i praktiken kommer drabbas av totalt ränteavdragsförbud. Bolaget understryker också att det handlar om räntekostnader av annan art än sådana som är resultatet av OECD:s BEPS-projekt mot aggressiv skatteplanering. Stena Fastigheter AB berör också frågan om att avdragsunderlaget baseras på resultatet efter tidigare års underskott, vilket kan innebära att kostnaden för den nödvändiga finansieringen fördyras med 20 procent eftersom den riskerar att inte få dras av. Bolaget efterlyser vissa förtydliganden avseende tillämpningen. Fastighets AB Balder, Willhem AB och Svensk Sjöfart för fram liknande synpunkter. Även NSD m.fl., NREP AB och SVCA tar upp vissa oklarheter. Svensk Naturenergi och Svensk Vindenergi understryker att förslaget på ränteavdragsbegränsningsregler innebär kraftigt förhöjda kostnader för produktion av el från vindkraft. Svensk Naturenergi motsätter sig också att avdrag för tidigare års underskott ska minska avdragsunderlaget. *Sydkraft AB* anser att det är en orimlig konsekvens av de föreslagna turordningsreglerna att basera avdragsutrymmet på resultatet efter avdrag för tidigare års underskott. Ett möjligt alternativ till att ränteavdrag baseras på resultatet före avdrag för tidigare års underskott är att endast beakta underskott som uppkommer efter ikraftträdandet, vilket FSK föreslog. Energiföretagen Sverige kritiserar att underskottsavdragen tas med i beräkningen av avdragsunderlaget och menar att förslagen sammantaget gör att underskotts företag riskerar att permanent gå miste om ränteavdrag.

Vissa remissinstanser (däribland FAR, SRF konsulternas förbund, SVCA och Södertälje kommun) har lämnat synpunkter avseende den föreslagna hanteringen av handelsbolag. Dessa behandlas i avsnitt 6.2.6.

Några remissinstanser anser att det är otydligt vad som avses med avdragsunderlaget. SABO noterar att beskrivningen av hur avdragsunderlaget ska beräknas är otydlig och lämnar öppet för flera olika tolkningar. Likaså behövs en tydligare beskrivning av hur sparade förlustavdrag ska hanteras. *Skatteverket* uppfattar formuleringen i den föreslagna bestämmelsen avseende avdragsunderlaget som att räntor ska återläggas två gånger. Vidare påpekas att ett svenskt handelsbolag inte kan ha överskott av näringsverksamhet enligt 14 kap. 21 § IL, utan att detta regleras i 5 kap. 3 § IL. Skatteverket ser inga skäl till att behandla andelar i CFC-bolag annorlunda och föreslår att avdragsunderlaget ska justeras även med överskott som belöper sig på utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster.

NSD m.fl. uttrycker tveksamhet kring om den valda lagstiftningstekniken leder till ett principiellt riktigt beräknat underlag. Det bör övervägas att använda begreppen intäktspost och kostnadspost vilket skulle kunna bli vägledande och säkerställa att andra poster inte ska inkluderas i beräkningen. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anför att det förefaller fel att öka överskottet av näringsverksamhet före negativt räntenetto med räntenettet när startpunkten redan är beskattningsbart EBIT eller EBITDA. Vidare är under alla omständigheter formuleringen, att det är ränteutgifter respektive

ränteinkomster som ska återläggas, i stället för en formulering att det är ”ränteutgifter som får dras av” som ska återläggas otydlig. Bestämmelsen kan tolkas som att ”ränteutgifter” även omfattar räntor som inte får dras av enligt den riktade begränsningsregeln.

Stena Fastigheter AB anser att det bör förtydligas att det är resultatet av näringsverksamheten som avses.

Skälen för regeringens förslag

Avdragsunderlaget motsvarar som utgångspunkt resultatet av näringsverksamheten

Till grund för FSK:s alternativförslag och internationella motsvarigheter ligger skattemässiga och inte redovisningsmässiga resultatmått av EBIT eller EBITDA. Detta gäller även enligt direktivet mot skatteundandraganden. På motsvarande sätt bör avdragsunderlaget för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln motsvara det skattemässiga resultatmättet.

I direktivet mot skatteundandraganden motsvarar avdragsunderlaget skattebetalarens resultat före räntor, skatt och avskrivningar (EBITDA). EBITDA ska beräknas genom att man till det bolagsskattepliktiga resultatet i den skattskyldiges medlemsstat lägger tillbaka de skattejusterade beloppen för överstigande lånekostnader och de skattejusterade beloppen för avskrivningar. Inkomst som inte ska tas upp till beskattning ska inte tas med i den skattskyldiges EBITDA.

Ett mått baserat på skattemässig EBITDA innebär i huvudsak att avskrivningar ökar avdragsunderlaget och att ränteutgifter och ränteinkomster inte ingår i underlaget. I promemorian föreslogs att avdragsunderlaget som utgångspunkt ska motsvara överskottet av näringsverksamheten enligt 14 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, före det aktuella avdraget. Enligt nämnda lagrum ska överskott och underskott i en näringsverksamhet, dvs. resultatet, beräknas genom att intäktsposterna minskas med kostnadsposterna.

Det bör förtydligas att det vid tillämpning av EBITDA-regeln även kan uppkomma ett avdragsunderlag vid ett underskott av näringsverksamheten, vilket Stena Fastigheter AB tar upp. Med hänsyn till detta bör det anges att utgångspunkten är resultatet av näringsverksamheten. Såsom Skatteverket har påpekat i sitt remissvar gäller för svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer att med överskott avses handelsbolagets eller den i utlandet delägarbeskattade juridiska personens inkomst enligt 5 kap. 3 § IL. Enligt 14 kap. 10 § IL utgör all näringsverksamhet hos en juridisk person, inklusive den som bedrivs genom deläggande i ett svenskt handelsbolag, en näringsverksamhet.

Förslaget medför att samtliga intäkt- och kostnadsposter som utgör en del av beräkningen av resultatet av näringsverksamheten som huvudregel ingår i avdragsunderlaget. Nedan görs vissa överväganden kring avsteg som bör göras från huvudregeln.

Vissa remissinstanser (däribland Skatteverket, NSD m.fl. och Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet) anser att det behövs förtydliganden avseende avdragsunderlaget.

Det är resultatet före det aktuella avdraget som avses. I ett första steg ska resultatet före avdrag för negativt räntenetto och för kvarstående räntenetto beräknas, vilket förutsätter att det i inkomstdeklarationen gjorts en återläggning av det räntenetto som bokförts. Hänsyn tas också till skattemässigt avdrag för räntor enligt EBITDA-regeln. Därefter görs, i ett andra steg, justeringar för utgifter och inkomster som påverkat detta resultat men som inte ska ingå i ränteavdragsunderlaget.

Det är bara ränteutgifter som får dras av som ingår i räntenettet. Avdragsrätten för negativt räntenetto gäller således t.ex. ränta som får dras av enligt reglerna om vinstandelslån i nya 24 kap. 10–15 §§ IL och den särskilda begränsningen i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap (nedan kallad den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln) i nya 24 kap. 16–20 §§ IL. På motsvarande sätt gäller att avdragsrätten för negativt räntenetto inte omfattar ränteutgifter som över huvud taget inte får dras av, t.ex. på den grunden att de begränsas enligt reglerna om efterställda skulder (nya 24 kap. 9 § IL), vinstandelslån (nya 24 kap. 10–15 §§ IL), avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer (nya 24 kap. 15 a–15 e §§ IL) eller den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln.

När det gäller frågan om vilka ränteutgifter som enligt definitionen ska öka avdragsunderlaget så är det endast ränteutgifter för vilka avdragsrätten inte har begränsats enligt andra bestämmelser i 24 kap. IL som avses. Om även räntor som har begränsats enligt exempelvis den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln, avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer eller reglerna om efterställda skulder skulle läggas till avdragsunderlaget så skulle det innebära att avdragsunderlaget hade blivit för högt. Skälet till att det enligt definitionen ska ske en ”ökning” av vissa ränteutgifter är att lagtexten utgår ifrån det skattemässiga resultatet, dvs. ”nerifrån”. Det bör noteras att lagtexten inte utgör en metod för hur beräkningen ska gå till. I praktiken kommer avdragsunderlaget att beräknas ”uppifrån”, dvs. med utgångspunkt från redovisningen. Detta beskrivs närmare i tabellen nedan.

Beräkningen av avdragsunderlaget kan beskrivas genom följande exempel. Ett företag har ett rörelseresultat om 500. I resultaträkningen redovisas dessutom värdeminskningsavdrag om 80, överskott från handelsbolag om 100, ränteinkomster om 40 och ränteutgifter om 100. Det finns inte några andra kostnader. Det bokförda resultatet uppgår därmed till 460 ($500 - 80 + 100 + 40 - 100$). Detta belopp överförs sedan till inkomstdeklarationen där nödvändiga skattemässiga justeringar görs. I exemplet återlägger företaget, utöver den skattemässiga justeringen för den generella ränteavdragsbegränsningen, ränteutgifter som inte får dras av enligt den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln och bokförda intäkter som inte är skattepliktiga. Företaget gör också ett avdrag för ett outnyttjat underskott från tidigare år. Ränteutgifter som inte får dras av enligt de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna uppgår till 10, ej skattepliktiga intäkter uppgår till 20 och det inrullade underskottet uppgår till 200. Överskottet av näringsverksamhet före skattemässigt avdrag för negativt räntenetto och avdrag för avsättning till periodiseringsfond uppgår därefter till 250 ($460 - 200 - 20 + 10$). De

skattemässiga justeringarna för räntor består dels av återföring av negativt räntenetto (50), dels av avdrag för negativt räntenetto och kvarstående räntenetto som får göras enligt regeln om en generell ränteavdragsbegränsning. Avdragsunderlaget för negativt räntenetto består i exemplet av rörelseresultatet och underskottsavdraget exklusive ej skattepliktiga intäkter, dvs. 280 ($500 - 200 - 20$). Ränteavdrag får göras med maximalt 30 procent av detta underlag, dvs. 84 ($30\% \times 280$). Under vissa förutsättningar inräknas inte underskottet, eller en viss del av det, i ränteavdragsunderlaget. Denna justering beskrivs längre fram i detta avsnitt. Det negativa räntenettet utgörs av skillnaden mellan ränteutgifter som får dras av och ränteinkomster som ska tas upp. Det negativa räntenettet uppgår i exemplet till 50 ($100 - 40 - 10$). Eftersom hela detta räntenetto ryms inom ränteavdragsunderlaget får avdrag göras med hela beloppet. I exemplet finns även ett kvarstående negativt räntenetto på 50. Det innebär att ytterligare avdrag kan få göras med ett belopp motsvarande resterande del av ränteavdragsutrymmet, dvs. 34 ($84 - 50$). Det outnyttjade kvarstående negativa räntenettet är därmed 16. Slutligen får avdrag göras för avsättning till periodiseringsfond med 25 procent av resultatet efter ränteavdrag, dvs. 54 ($25 \text{ procent av } 250 + 50 - 50 - 34$). Exemplet sammanfattas i Tabell 6.1.

Tabell 6.1 Exempel: Generell ränteavdragsbegränsning

	Beskrivning	Tecken	Belopp
1	Rörelseresultat	+/-	+500
2	Värdeminskning	-	80
3	Resultat från HB	+/-	+100
4	Ränteinkomster	+	40
5	Ränteutgifter	-	100
A	Bokföringsmässigt resultat (Summa ruta 1 till ruta 5)	+/-	+460
6	Avdrag för underskott från tidigare år	-	200
7	Bokförda ej skattepliktiga intäkter	-	20
8	Återföring ränteavdrag enligt riktade regler	+	10
B	Skattemässigt resultat före räntejustering och avdrag för avsättning till periodiseringsfond (Summa A och rutorna 6, 7 och 8)	+/-	+250
9	Återföring negativt räntenetto	+	50
10	Ränteavdrag	-	50
11	Avdrag för kvarstående negativt räntenetto	-	34
12	Återföring periodiseringsfond	+	0
13	Avdrag periodiseringsfond	-	54
C	Överskott/underskott näringsverksamhet	+/-	+162
D	Ingående kvarstående negativt räntenetto		50
E	Utgående kvarstående negativt räntenetto		16

Avdragsunderlaget för ränta utgörs av skattemässigt EBITDA (rörelseresultatet justerat för ej skattepliktiga intäkter och kostnader som inte får dras av) inklusive avdrag för underskott från tidigare år. I exemplet ovan utgör således avdragsunderlaget posterna 1, 6 och 7 ($500 - 200 - 20 = 280$). I lagtexten definieras däremot avdragsunderlaget med utgångspunkt från det skattemässiga resultatet före avdrag för negativt räntenetto, vilket i exemplet ovan är posten C exklusive de poster som behövs för de skattemässiga justeringarna för ränteavdrag. Utgångspunkten är alltså det skattemässiga resultatet så som det hade sett ut om bokförda räntor som inte begränsas enligt de riktade reglerna hade ingått. I exemplet ovan är det posten C exklusive ränteavdrag och återläggning av bokförda räntor, som får dras av, som är utgångspunkten, dvs. $C - 9 + 10 + 11$ ($162 - 50 + 50 + 34 = 196$). Till detta belopp läggs ränteutgifter (posten 5) exklusive räntor som inte får dras av enligt de riktade reglerna (posten 8), årligt värdeminskningssavdrag (posten 2) och avdrag för periodiseringsfond (posten 13) samtidigt som ränteinkomster (posten 4), överskott som belöper sig på handelsbolag (posten 3) och återföring av periodiserings-

fond (posten 12) dras ifrån. Därmed erhålls den fullständiga definitionen av underlaget för ränteavdrag, som alltså även med utgångspunkt från det skattemässiga resultatet uppgår till 280 (196+100–10+80+54–40–100–0).

Anledningen till att ränteavdragsunderlaget definieras med utgångspunkt från det skattemässiga resultatet (nerifrån), och inte utifrån det EBITDA-resultat som finns i bokföringen (uppfifrån), är att det i de flesta företag finns ett antal skattemässiga justeringar av det bokförda resultatet som också ska inräknas i ränteavdragsunderlaget.

Som framgår ovan bör inte ränteutgifter eller ränteinkomster ingå i avdragsunderlaget. Den omständigheten att kreditförluster och ned- och uppskrivning av lån inte omfattas av begreppet ”ränteutgift” innebär att sådana poster hänför sig till EBITDA. I likhet med vad som framgår ovan och vad som gäller enligt direktivet mot skatteundandraganden ingår inte heller inkomst som inte ska tas upp till beskattning i avdragsunderlaget. Med detta avses t.ex. skattefri utdelning på närings-betingade andelar.

Skattemässiga avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

Av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4) framgår att måttet EBITDA omfattar resultatet före avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar (p. 78). Ett företags skattemässiga EBITDA motsvarar det skattemässiga resultatet som fastställs genom att lägga tillbaka skattemässiga värden för nettoräntekostnader och avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Dessa värden bestäms utifrån nationell skatterätt i det land som tillämpar regeln (p. 144). Som framgår ovan gäller detta även enligt direktivet mot skatteundandraganden (artikel 4.2), dvs. skattemässiga värden för avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar ska återläggas.

Redovisningsmässigt delas tillgångar upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar (4 kap. 1 § årsredovisningslagen, ÅRL), beroende på om tillgången är avsedd för stadigvarande bruk eller inte. Vidare delas anläggningstillgångar upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. Materiella anläggningstillgångar är fysiska tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten. Någon motsvarande indelning av tillgångar görs inte inom skatterätten. I skattereglerna delas i stället tillgångar bl.a. in i maskiner och inventarier, byggnader, byggnadsinventarier, mark, markanläggningar och markinventarier. Vidare görs en indelning i kapitaltillgångar och övriga tillgångar (25 kap. 3 § IL), som består av lagertillgångar, kundfordringar och liknande tillgångar, inventarier samt patent och vissa andra sådana rättigheter.

Avskrivning är en redovisningsterm som syftar till att i bokföringen redovisa kostnaden för anläggningstillgångars värdeminskning över tid på grund av förslitning. Syftet med avskrivning är att allokera kostnaden för anläggningstillgången över livslängden. Därigenom kommer kostnaderna för tillgångens förslitning att matchas mot de intäkter som tillgången genererar.

Avskrivningsreglerna finns i 18–20 kap. IL. Med inventarier avses maskiner och andra inventarier som är avsedda för stadigvarande bruk

(18 kap. 1 § IL). Byggnads- och markinventarier räknas också som inventarier (19 kap. 19 § och 20 kap. 15 § IL) och skrivs också av enligt bestämmelserna i 18 kap. IL. Som inventarier i avskrivningshänseende behandlas också koncessioner, patent, licenser, varumärken, hyresrätter, goodwill och liknande rättigheter som förvärvats från någon annan samt anslutningsavgift eller anläggningsbidrag som avser en nytthet som är knuten till en fastighet och inte till ägaren personligen (18 kap. 1 § IL). Egenproducerade immateriella tillgångar omfattas inte av avskrivningsreglerna. I 19 kap. IL finns avskrivningsregler om byggnader och i 20 kap. IL finns bl.a. regler om avskrivning av markanläggningar.

I EBITDA-regeln ska skattemässiga avskrivningar för materiella och immateriella anläggningstillgångar ingå i avdragsunderlaget, baserat på svensk rätt. Fråga uppkommer därmed vilka avdrag som får göras enligt 18–20 kap. IL som ska utgöra underlag för ränteavdrag.

Avdrag som enligt IL kan göras för utgifter för anskaffning av inventarier, byggnader eller markanläggningar i form av årliga värdeminskningssavdrag ska ingå i avdragsunderlaget. För inventarier följer det av 18 kap. 3 §, för byggnader av 19 kap. 4 § och för markanläggningar av 20 kap. 4 § IL. Primäravdraget för hyreshus som föreslås i avsnitt 11 utgör ett årligt värdeminskningssavdrag enligt 19 kap. 4 § och ingår därför i avdragsunderlaget (den föreslagna 19 kap. 5 a § IL). Detsamma gäller för nyttjanderättshavares rätt till årliga värdeminskningssavdrag (19 kap. 26–28 §§ IL).

Avdrag för värdeminskning på lagerfastigheter genom årliga värdeminskningssavdrag får göras på samma sätt och efter samma regler som gäller för fastigheter som är kapitaltillgångar. Eftersom lagerfastigheter i detta avseende behandlas som anläggningstillgångar skattemässigt bör årliga värdeminskningssavdrag på byggnader och markanläggningar på sådana fastigheter som görs enligt 19 kap. och 20 kap. IL ingå i avdragsunderlaget.

Även utgifter för inköp och plantering av träd och buskar för frukt- eller bärödlings (20 kap. 17 § IL) bör omfattas av avdragsunderlaget, när avdrag görs genom årliga värdeminskningssavdrag. Om omedelbart avdrag görs omfattas det däremot inte. Vidare omfattas inte avdrag för substansminskning av avdragsunderlaget, eftersom det inte bör anses som jämförbart med skattemässig avskrivning.

För anskaffning av inventarier får omedelbart avdrag göras för inventarier som är av mindre värde eller för inventarier som kan antas ha en ekonomisk livslängd som är högst tre år, s.k. korttidsinventarier (18 kap. 4 § IL). Sådana inventarier behandlas annorlunda än andra inventarier både skattemässigt och redovisningsmässigt. I redovisningssammanhang brukar dessa inventarier betecknas som förbrukningsinventarier och om de dras av direkt behandlas de som andra förbrukningsartiklar. Sådana kostnader kan därför mer liknas vid driftskostnader än investeringar. Om de skulle ingå i avdragsunderlaget skulle det dessutom kunna innebära administrativt betungande gränsdragningsproblem. Mot denna bakgrund bör korttidsinventarier och inventarier av mindre värde som dras av omedelbart inte ingå i avdragsunderlaget. Om den skattskyldige inte väljer att dra av utgiften för anskaffningen av korttidsinventarier eller inventarier av mindre värde omedelbart, ska avdrag i stället göras genom räkningsenlig avskrivning eller enligt

restvärdeметoden (dvs. genom årliga värdeminskningsavdrag). I sådana fall kommer avdragen för anskaffning att ingå i avdragsunderlaget.

Vidare bör inte omedelbara avdrag för inventarier som under samma beskattningsår som de anskaffas avyttras, förloras, utrangeras eller tas ut ur näringsverksamheten (18 kap. 5 § IL) ingå i avdragsunderlaget. En liknande regel, som endast rör utrangering och som inte är begränsad till samma beskattningsår som tillgången anskaffas, gäller för byggnader (19 kap. 7 § IL). Vid viss utrangering av markanläggningar kan utrangeringsavdrag också göras (20 kap. 7 § första stycket andra meningen IL). Rent principiellt bör sådana utrangeringskostnader som inte uppkommer under samma beskattningsår som tillgången anskaffas betraktas som avskrivning, dvs. det handlar om att allokera kostnaden för tillgången över livslängden. Därför bör avdrag som görs vid utrangering av byggnad eller markanläggning ingå i avdragsunderlaget för ränteavdrag. Motsvarande bedömning görs vad gäller avdrag som får göras för en överlåtares andel av anskaffningsvärdet för en markanläggning som inte har dragits av tidigare i samband med att en fastighet övergår till en ny ägare (20 kap. 7 § IL). En sådan situation är jämförbar med utrangering.

Omedelbart avdrag får även göras för anskaffningsutgift för en byggnad eller en markanläggning som är avsedd att användas bara ett fåtal år (19 kap. 6 § och 20 kap. 8 § IL), vilket enligt Skatteverket avser en tid som inte överstiger tre år (se Skatteverkets ställningstagande 2016-10-31, dnr 131 444092-16/111). Avdrag för anskaffning av sådana tillfälliga byggnader och markanläggningar bör betraktas på samma sätt som avdrag för anskaffning av korttidsinventarier eller inventarier av mindre värde. De ska därför inte ingå i avdragsunderlaget om avdrag görs omedelbart.

Något som inte bör anses som skattemässig avskrivning och därmed inte ingå i avdragsunderlaget för ränteavdrag är omedelbart avdrag för utgifter för reparation och underhåll (18 kap. 2 §, 19 kap. 2 § och 20 kap. 3 § IL). Det bör inte betraktas som kostnad för anskaffning av en tillgång. I vissa fall får avdraget för sådana utgifter dock fördelas på flera år genom värdeminskningsavdrag. Om det finns valmöjligheter för den redovisningsmässiga periodiseringen av utgifter avseende underhåll och reparation av inventarier ska det val som den skattskyldige gjort vid upprättandet av räkenskaperna följas vid beskattningen. Vad gäller byggnader och markanläggningar får direktavdrag göras även om utgifterna dras av genom årlig avskrivning i räkenskaperna. Om utgifter för reparation och underhåll på något av dessa sätt aktiveras skattemässigt bör de ingå i avdragsunderlaget. En angränsande fråga är vad som bör gälla för det som faller in under det utvidgade reparationsbegreppet (19 kap. 2 § andra stycket IL). När det gäller detta bör samma princip gälla som för reparationer och underhåll, dvs. utgiften bör inte ingå i avdragsunderlaget om direktavdrag görs. I annat fall bör den ingå.

Vidare bör utgifter för reparation och underhåll för delägare i andelshus som inte får dras av omedelbart utan som dras av genom årliga värdeminskningsavdrag öka avdragsunderlaget (19 kap. 3 § IL).

Handelsbolag

EBITDA-regeln tillämpas på bolagsnivå såvitt gäller svenska handelsbolag, se avsnitt 6.2.6. Det innebär att den ska tillämpas vid beräkning av den inkomst som ska fördelas på delägarna i handelsbolaget. Fråga uppkommer därför om överskott som belöper sig på andelar i handelsbolag bör ingå i avdragsunderlaget eller inte. Om handelsbolaget har ett negativt räntenetto så skulle överskottet av näringsverksamhet i handelsbolaget öka avdragsunderlaget två gånger, en gång i handelsbolaget och en gång i den juridiska person som äger andelen i handelsbolaget. Mot den bakgrunden bör inte överskott som belöper sig på andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer ingå i avdragsunderlaget, vilket motsvarar FSK:s förslag. Till skillnad mot Skatteverket anser regeringen inte att det är motiverat att behandla andelar i CFC-bolag⁴⁸ på samma sätt i detta avseende, bland annat med hänsyn till att reglerna skiljer sig åt vad gäller syfte.

Underskott som uppstår i handelsbolag ska alltid reducera ägarens underlag med ett belopp som motsvarar ägarens andel. Motsvarande bör gälla andelar i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, vilket även FSK har föreslagit. Någon justering behöver dock inte göras vid beräkningen av underlaget eftersom underskotten ingår i den resultatandel som delägarna ska ta upp till beskattning varje beskattningsår.

Koncernbidrag

Att avdragsunderlaget beräknas med resultatet av näringsverksamheten som utgångspunkt innebär att koncernbidrag ingår i avdragsunderlaget. Förslaget har den fördelen att företag som kan lämna koncernbidrag till varandra i viss utsträckning kan utjämna avdragsunderlagen inom koncernen. Detta har mötts av viss kritik, bl.a. för att det komplicerar koncernbidragssystemet. Dessa synpunkter behandlas i avsnitt 6.2.5. Samtidigt har förslaget den nackdelen att företag som kan lämna koncernbidrag till varandra inte fullt ut kan kvitta vinster och förluster inom en koncern. Detta beror på att ränteavdraget beräknas efter mottagna eller lämnade koncernbidrag. Dessutom innebär en EBITDA-regel att koncernbidrag inte alltid lämpar sig för att både fördela ränteavdragsunderlag och utjämna vinster inom en koncern. Beroende på förhållandet mellan avskrivningarnas storlek, EBITDA och räntenettet får koncernen göra en avvägning av om koncernbidraget ska användas för vinstutjämning eller fördelning av ränteavdragsunderlag. Frågan om koncernutjämning avseende avdragsunderlag för negativa räntenetton behandlas närmare i avsnitt 6.2.5.

I och med att företag som kan lämna koncernbidrag till varandra i viss utsträckning kan fördela avdragsunderlagen inom koncernen, uppstår frågan om förslaget står i överensstämmelse med EU-rätten. Det kan inte uteslutas att en sådan utjämningsmöjlighet skulle kunna betraktas som en inskränkning av etableringsfriheten i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Anledningen till att lämnade och mottagna kon-

⁴⁸ I 39 a kap. IL finns särskilda bestämmelser om beskattning i vissa fall av delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster (de s.k. CFC-reglerna).

cernbidrag ingår i avdragsunderlaget är emellertid att avdragsunderlaget motsvarar skattemässigt EBITDA. Koncernbidrag utgör således en del av beräkningen av det skattemässiga resultatet av näringsverksamheten. En prövning bör göras av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inklusive koncernbidragsreglerna. Det kan därvid konstateras att de svenska reglerna om koncernbidrag är förenliga med etableringsfriheten i FEUF, sedda tillsammans med de svenska reglerna om koncernavdrag (se t.ex. mål C-231/05 Oy AA, RÅ 2009 ref. 13–15 och RÅ 2009 not. 35–37). Mot den bakgrunden bör även det nu aktuella förslaget anses stå i överensstämmelse med EU-rätten.

Gruppregel

Enligt direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4) får det införas s.k. gruppregler (artikel 4.5). Det är möjligt att införa en gruppregel som innebär att begränsningsregeln inte tillämpas om företaget kan visa att förhållandet mellan dess egna kapital och totala tillgångar är ungefär lika med eller högre än motsvarande andel för företagsgruppen. Vissa ytterligare kriterier ställs upp. Alternativt kan en gruppregel baseras på EBITDA och externa räntekostnader. En sådan regel innebär i huvudsak att ett företags netto-ränteutgifter under vissa förutsättningar får dras av upp till en andel av företagsgruppens avdragsutrymme, om det leder till ett större ränteavdrag för företaget. En gruppregel förutsätter att den skattskyldige är del av en företagsgrupp som lämnar koncernredovisning.

Flera av de som har svarat på remissen anser att någon av de gruppregler som finns med i direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer bör införas. Till dessa hör NSD m.fl., *Sveriges advokatsamfund*, *Astra Zeneca AB*, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), *SVCA*, *NREP AB*, *Svensk Sjöfart*, *Södertälje kommun* och *Wihlborgs Fastigheter AB*. Olika skäl för införandet av en gruppregel förs fram. Som framgår ovan anges bl.a. att ett något högre ränteavdrag än enligt den generella regeln skulle få göras samt att det inte rör sig om lån som är skattedrivna. Det anförs även att reglerna om koncernbidrag inte säkerställer att det inte blir en skattemässig skillnad mellan om verksamheten utförs i ett eller flera bolag. Synpunkter som rör koncernbeskattning behandlas under avsnitt 6.2.5.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det inte bör införas någon gruppregel. Med en sådan regel tar man inte itu med den generella skuldsättningen i bolagssektorn. Vidare skulle bolagsskattebasen inte skyddas i önskvärd utsträckning om en gruppregel införs. En gruppregel skulle leda till stora tillämpningssvårigheter för företagen och Skatteverket, eftersom det förutsätter att ett gemensamt avdragsunderlag kan fastställas för en koncern. För att inte diskriminera mot enskilda företag skulle det också väcka frågan om införandet av ett undantag för fristående företag, som är möjligt enligt direktivet mot skatteundandraganden. Som framgår av avsnitt 6.1. är bedömningen att det inte är lämpligt med ett sådant undantag. I avsnitt 6.2.5. föreslås att ett positivt räntenetto kan kvittas mot ett negativt räntenetto i ett annat koncernföretag.

Tidigare års underskott

I promemorian föreslogs att tidigare års underskott bör ingå i avdragsunderlaget för negativa räntenetton. Avdrag för tidigare års underskott minskar därmed underlaget. Förslaget överensstämmer med FSK:s förslag. En sådan ordning innebär att ett företag inte kan öka avdragsunderlaget genom att exempelvis dela upp sin verksamhet i två dotterföretag som via underprisöverlåtelser och koncernbidrag skapar omväxlande överskott och underskott i företagen. Vidare föreslog FSK att underskott av näringsverksamheten som kvarstår från ett beskattningsår som gått ut före det beskattningsår som börjar närmast efter ikraftträdandet inte ska ingå i avdragsunderlaget. I promemorian lämnades däremot inte något sådant förslag.

Förslaget att tidigare års underskott ska minska avdragsunderlaget samt att underskott från tiden före ikraftträdandet inte ska undantas har kritiserats av flera remissinstanser (däribland NSD m.fl., *Företagarna*, *Sydkraft AB*, *Stena AB*, *Svensk Naturenergi* och *Svensk Vindenergi*). Bland annat NSD m.fl. menar att förslaget bör justeras så att tidigare års underskott inte ska minska rätten till ränteavdrag.

Regeringen instämmer dock i bedömningen i promemorian att inte undanta underskott av näringsverksamheten som kvarstår från ett beskattningsår som gått ut före det beskattningsår som börjar närmast efter ikraftträdandet. Det är nödvändigt att motverka sådana kringgåenden som FSK har identifierat. Detta gäller trots att det kan finnas realekonomiska skäl för att ett företag har omväxlande överskott och underskott. Skälet är att det också är möjligt att dela upp verksamheten och skapa ett sådant resultat genom underprisöverlåtelser och koncernbidrag. Det är även befogat att avdrag för tidigare års underskott ingår i avdragsunderlaget eftersom ett mer korrekt ekonomiskt resultat uppnås över tid. Turordningen vid beräkningen av underlaget bör således inte ändras, vilket innebär att avdrag för tidigare års underskott ska göras före avdrag för negativt räntenetto. Underskott som har uppkommit både före och efter ikraftträdandet ska således minska avdragsutrymmet i EBITDA-regeln.

Såsom vissa remissinstanser har tagit upp finns det dock anledning att se över om regeln kan göras mindre ingripande utan att öppna upp för kringgåenden.

I ett EBITDA-system kan ett företag som redovisar ett underskott ändå ha ett avdragsunderlag för räntor. Anledningen till det är att även avskrivningar beaktas vid beräkningen av avdragsunderlaget, vilket innebär att ränteavdragens storlek är relaterade till såväl företagets lönsamhet som gjorda värdeminskningssavdrag. I den föreslagna regeln utgör företagets skattemässiga resultat, vilket kan anses ge uttryck för företagets lönsamhet, utgångspunkten för beräkningen av avdragsunderlaget. Därefter ska avdragsunderlaget öka med gjorda värdeminskningssavdrag. Det har således betydelse för avdragsunderlaget för negativt räntenetto om ett företag redovisar t.ex. ett underskott eller ett skattemässigt resultat som varken är ett underskott eller ett överskott före avdrag för negativt räntenetto. Orsaken är att detta resultat utgör utgångspunkten vid beräkningen av avdragsunderlaget.

Beslut om storleken av ett underskott fattas som en del av beskattningen för det år då underskottet uppkommer. Det framgår av 14 kap. 21 § IL. Underskottet fastställs därmed till sin storlek under underskottsåret. Avdraget ska göras beskattningsåret efter det år då underskottet uppkom, oavsett om det uppkommer ett överskott eller inte för detta år. Om verksamheten ger ett underskott också detta år, ökas underskottet med föregående års underskott, vilket leder till att underskotten inte faller bort.

Om avdrag för tidigare års underskott i sin helhet och alltid ska ingå i avdragsunderlaget för negativt räntenetto innebär det att ett underskott som uppstår ett underskottsår kan påverka avdragsunderlagen i en följd av år. Om t.ex. ett företag under år 1 redovisar ett underskott på -300 och under de följande tre beskattningsåren redovisar överskott innan avdrag för tidigare års underskott med 100 för vart och ett av dessa år så kommer underskottet från det första året att påverka avdragsunderlagen år 2–4 med totalt -600 (år 2 med -300, år 3 med -200 och år 4 med -100).

Ett möjligt alternativ för att undvika nämnda situation skulle kunna vara att avdrag för tidigare års underskott bara minskar avdragsunderlaget för negativt räntenetto i den utsträckning som avdraget eller avdragen görs mot beskattningsårets överskott, dvs. ett överskott av näringsverksamheten före avdrag för tidigare års underskott. Avdragsunderlaget minskas således inte till den del avdrag för tidigare års underskott skapar ett underskott för beskattningsåret eller ökar beskattningsårets underskott. Med en sådan ordning undviks effekten att ett underskott påverkar avdragsunderlagen följande år med mer än vad underskottet fastställts till.

Problemet med en sådan lösning är dock att innan avdragsunderlaget för negativt räntenetto beräknas är det generellt sett inte möjligt att med exakthet veta i vilken utsträckning som avdrag för tidigare års underskott kommer att göras mot beskattningsårets överskott. Med hänsyn till detta bör överskottet av näringsverksamheten beräknas som om avdrag görs för företagets innevarande års negativa räntenetto i sin helhet. Regeringen föreslår därför, till skillnad mot promemorians förslag, att avdrag för tidigare års underskott ska ingå i avdragsunderlaget för negativt räntenetto enbart till den del som avdraget görs mot ett överskott av näringsverksamheten som beräknats som om avdrag görs för företagets innevarande års negativa räntenetto i sin helhet. Detta innebär att beräkningen ska göras efter skattemässiga justeringar för ränteutgifter som inte får dras av på grund av reglerna om hybrida mismatchningar eller den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 7 och 8), men före skattemässiga justeringar för ränteutgifter som inte får dras av på grund av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Mot denna bakgrund föreslås det att avdragsunderlaget ska öka med avdrag för tidigare års underskott, om ett företag har ett underskott av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och före avdrag för kvarstående negativt räntenetto. Skälet för detta är att avdragsunderlaget för negativt räntenetto utgår från det skattemässiga resultatet, där avdrag för tidigare års underskott ingår som en kostnadspost. Avdragsunderlaget ska dock öka med högst ett belopp som motsvarar underskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och före avdrag för kvarstående negativt räntenetto.

Den föreslagna bestämmelsen om att avdragsunderlaget för negativt räntenetto ska öka med avdrag för tidigare års underskott i vissa fall innebär följande. Om ett företag redovisar ett underskott av näringsverksamheten på -100 före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 24§ IL och före avdrag för kvarstående negativt räntenetto enligt 24 kap. 26§ IL och efter att ha gjort avdrag för tidigare års underskott med 200, så ska avdragsunderlaget öka med 100. Det är till denna del som avdrag för tidigare års underskott görs mot beskattningsårets överskott. Om företaget i stället redovisar ett underskott av näringsverksamheten om 300 före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto, men efter att ha gjort avdrag för tidigare års underskott med 200, så ska avdragsunderlaget öka med hela avdraget för tidigare års underskott, dvs. med 200. Det är inte möjligt att öka avdragsunderlaget med mer än det faktiska avdraget för tidigare års underskott. Om företaget redovisar ett överskott av näringsverksamheten på 100 före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto, men efter avdrag för tidigare års underskott med 200, ska avdragsunderlaget inte öka med avdrag för tidigare års underskott, eftersom detta avdrag i sin helhet görs mot beskattningsårets överskott.

Några remissinstanser har efterlyst konkreta exempel på hur reglerna är tänkta att fungera. Nedan visas i tabell 6.2 ett exempel på hur ett underskott som fastställs ett år påverkar ränteavdragsunderlaget under underskottsåret och de följande åren fram till det att underskottet har använts i sin helhet. I exemplet rör det sig om en total period om 5 år. I exemplet är rörelseresultatet (vilket motsvarar bokföringsmässigt EBITDA) negativt det första året. Under de efterföljande åren ökar rörelseresultatet successivt. Avskrivningarna och de skattemässiga värdeminskningssavdragen uppgår varje år till 200 och det negativa räntenettet uppgår till -100. År 1 är resultatet sådant att ränteavdragsunderlaget är noll. Det skattemässiga resultatet -400 rullas vidare till nästa år liksom det kvarstående negativa räntenettet. År 2 uppgår rörelseresultatet till 200 och ränteavdragsunderlaget (vilket motsvarar skattemässig EBITDA) till 200. Detta medför att ränteavdrag kan göras med 60 (30 % av 200). Avdragsutrymmet är således 60. Ränteavdragsunderlaget beräknas som summan av rörelseresultatet och underskottsavdraget (1+4 i tabellen) justerat för det i absoluta termer minsta av beskattningsårets underskott före ränteavdrag (A+4) och underskottsavdraget (4), vilket i detta fall är underskottsavdraget (400). Ränteavdragsunderlaget blir därmed lika med 200 ($200 - 400 + 400$). Det skattemässiga resultatet år 2 uppgår därmed till -460 och kvarstående negativt räntenetto till 140. År 3 uppgår rörelseresultatet, ränteavdragsunderlaget och ränteavdraget till samma belopp som år 2. Det skattemässiga resultatet uppgår till -520 och kvarstående negativt räntenetto till 180. År 4 uppgår rörelseresultatet till 400 och ränteavdragsunderlaget till 300, vilket medför att ränteavdrag kan göras med 90 (30 % av 300). Ränteavdragsunderlaget är lika med posterna 1 och 4 justerat för det i absoluta termer minsta av A+4 och 4, dvs. A+4 ($100 - 520 = -420$), vilket ger 300 ($400 - 520 + 420$). Det skattemässiga resultatet år 4 uppgår därmed till -410 och kvarstående negativt räntenetto till 190. År 5 uppgår rörelseresultatet till 1 400. Eftersom företaget har ett överskott efter att avdrag gjorts för tidigare års underskott behöver ingen särskild

justering göras av ränteavdragsunderlaget. Detta uppgår till rörelseresultatet minus underskottsavdrag 990 (1 400–410), vilket medför att ränteavdrag kan göras med maximalt 297 (30 % av 990). Summan av det negativa räntenettot år 5 och kvarstående negativt räntenetto, 290, rymms inom ränteavdragsutrymmet vilket betyder att maximalt ränteavdrag kan göras. Det skattemässiga resultatet uppgår år 5 till 500.

Tabell 6.2 Exempel: Underskottsavdrag och ränteavdragsunderlag

		År 1	År 2	År 3	År 4	År 5
1	Rörelseresultat	-200	200	200	400	1 400
2	Avskrivningar	-200	-200	-200	-200	-200
3	Negativt räntenetto	-100	-100	-100	-100	-100
A	Bokfört resultat	-500	-100	-100	100	1 100
4	Avdrag för tidigare års underskott	0	-400	-460	-520	-410
5	Återfört räntenetto	100	100	100	100	100
6	Avdrag negativt räntenetto	0	-60	-60	-90	-290
B	Skattemässigt resultat	-400	-460	-520	-410	500
C	Underlag ränteavdrag	0	200	200	300	990
D	Kvarstående negativt räntenetto	-100	-140	-180	-190	0

Avdrag för avsättningar till periodiseringsfond och motsvarande återföringar

I fråga om avdrag för avsättning till periodiseringsfonder får juridiska personer dra av högst ett belopp som motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget (30 kap. 5 § IL). I det överskott av näringsverksamhet som avses i 30 kap. 5 § IL ingår den juridiska personens andel av ett svenskt handelsbolags resultat, dvs. överskott eller underskott, om den juridiska personen är delägare i ett handelsbolag (14 kap. 10 § IL).

FSK föreslog att avdrag för avsättningar till periodiseringsfond och motsvarande återföringar skulle ingå i avdragsunderlaget enligt det alternativa EBIT-förslaget. Avdraget för avsättning till periodiseringsfond skulle således baseras på resultatet innan ränteutgifter respektive ränteinkomster har beaktats. Ett syfte var att företagen i viss utsträckning skulle kunna jämna ut avdragsunderlagen mellan beskattningsåren genom fondavsättning ett år och återföring ett annat år. En sådan ordning innebär en skillnad mot gällande rätt.

I ett EBITDA-system skulle – till skillnad från i ett EBIT-system – en avsättning till periodiseringsfond i vissa situationer kunna medföra ett underskott. Att sådana situationer kan uppstå beror på att ränteavdraget inte räknas in i underlaget för periodiseringsfond, vilket medför att avsättning till periodiseringsfond kan göras även om avskrivningarna och ränteavdraget tillsammans är så stora att ett nollresultat uppstår. Om exempelvis EBITDA uppgår till 100, avskrivningarna till 80 och negativt

räntenetto till 20 får avsättning göras till periodiseringsfond med 5 (100-80x25%) trots att resultatet är noll före avsättning till periodiseringsfond.

Om avsättning till periodiseringsfonden baseras på resultatet efter ränteavdrag kan avsättningen dock aldrig medföra att ett underskott uppstår. Regeringen delar bedömningen i promemorian att det därför är det mest lämpliga alternativet. Detta innebär att det inte blir någon skillnad jämfört med gällande rätt. Någon ändring behöver inte heller göras i lagtexten till 30 kap. IL, eftersom avdraget för avsättning till periodiseringsfond baseras på överskottet av näringsverksamheten före avdraget, vilket innebär att avdrag för ränteutgifter enligt EBITDA-regeln redan har beaktats.

Förslaget som innebär att avsättning till periodiseringsfond baseras på resultatet efter ränteavdrag har den nackdelen att företagen inte har samma möjlighet att utjämna avdragsunderlagen mellan beskattningsåren genom fondavsättning ett år och återföring ett annat år. Andra alternativ, såsom att avdrag för negativt räntenetto inte får göras med så högt belopp att det uppkommer ett underskott om avsättning görs till periodiseringsfond, skulle dock vara alltför komplicerade och svårtillämpade. Fördelarna med en generell ränteavdragsbegränsningsregel i form av en EBITDA-regel får dock anses överväga nackdelarna vad gäller utjämning av avdragsunderlag.

En turordning som innebär att avsättning till periodiseringsfond görs före ränteavdrag skulle dessutom medföra ytterligare en aspekt när det gäller delägare i handelsbolag och deras avsättning till periodiseringsfond. Det skulle innebära behov av justeringar för att handelsbolagets underlag för ränteavdrag inte också ska användas som underlag för ränteavdrag hos delägaren. Därför skulle det behövas en regel som innebär att endast den del av handelsbolagets avdragsunderlag som motsvaras av det faktiska ränteavdrag som har gjorts i handelsbolaget ska dras av från avdragsunderlagen i ägarföretagen. Vidare skulle det, för att uppnå neutralisering jämfört med om hela verksamheten hade bedrivits i ett aktiebolag, även behövas en justering för de avskrivningar som gjorts i handelsbolaget.

Underskott som belöper sig på andelar i handelsbolag bör också i fortsättningen ingå i avdragsunderlaget för avdrag för avsättning till periodiseringsfond. Eftersom underskotten, som framgått ovan, ingår i den resultatandel som delägaren ska ta upp till beskattning varje beskattningsår, behöver detta inte åstadkommas genom någon justering av underlaget. Motsvarande bör gälla i fråga om i utlandet delägar-beskattade juridiska personer.

Turordning mellan vissa regler som är kopplade till resultatet av näringsverksamheten

Avdragsunderlaget för negativt räntenetto baseras på resultatet av näringsverksamheten, dvs. på överskottet eller underskottet. Flera olika regelverk kommer därmed att vara kopplade till resultatet av näringsverksamheten enligt 14 kap. 21 § IL, samtidigt som regelverken också påverkar detta resultat. Det gäller förslagen om en generell ränteavdragsbegränsning, eftersom avdragsunderlaget för negativa räntenetton och kvarstående negativa räntenetton tar sin utgångspunkt i resultatet av

näringsverksamheten. Det gäller även den befintliga regeln om avsättning till periodiseringsfond som utgår från överskottet av näringsverksamheten (30 kap. 5 §). Tidigare års underskott ingår bland avdragsposterna enligt 14 kap. 21 § IL, som avsättningen till periodiseringsfond i sin tur bygger på. Avdraget för gamla underskott påverkar således storleken på en möjlig fondavsättning. Som framgår ovan har ett svenskt handelsbolag inte ett överskott av näringsverksamhet enligt 14 kap. 21 §, utan det regleras i 5 kap. 3 § IL för dem. Nedan behandlas frågan om turordning med anledning av koncernbidragsspärren i reglerna om tidigare års underskott (40 kap. IL).

Det är nödvändigt med en viss turordning mellan dessa regler med hänsyn till att reglerna på samma gång kopplar till och påverkar resultatet av näringsverksamheten. I enskilda bestämmelser som utgår från resultatet återspeglas detta genom att resultatet ökas eller minskas med vissa poster, beroende på om det är fråga om avdrags- eller intäktsposter. I utgångsläget är dessa poster inkluderade i resultatet och genom justeringarna neutraliseras effekten inom ramen för den enskilda bestämmelse det är fråga om.

Vad som sägs ovan innebär att följande turordning är lämplig. De särskilda ränteavdragsbegränsningsreglerna i 24 kap. tillämpas först, se avsnitt 6.2.7. Därefter görs avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap. (inklusive koncernbidragsspärren). Sedan tillämpas den generella ränteavdragsbegränsningen, dvs. avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto. Slutligen görs avsättning, och återföring av avsättning, till periodiseringsfond. Med denna ordning ingår endast intäktsposter som kommer att beskattas i avdragsunderlaget för ränteavdrag, vilket inte sker med fondavsättningarna.

För en fysisk person som är delägare i ett eller flera svenska handelsbolag räknas verksamheten i varje handelsbolag som en egen näringsverksamhet (14 kap. 13 § IL). I fråga om fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag kan avdrag göras för positiv räntefördelning, vilket görs före avdrag för avsättning till periodiseringsfond och före avdrag för avsättning till expansionsfond. För dessa görs positiv räntefördelning med högst ett belopp som motsvarar ett för räntefördelning justerat resultat (33 kap. 5 § IL), dvs. i huvudsak delägarans andel av överskottet av näringsverksamheten före räntefördelning. Det innebär att det nu aktuella förslaget inte behöver tillämpas i viss turordning i förhållande till t.ex. avdrag för positiv räntefördelning.

Turordning i förhållande till koncernbidragsspärren

Som även framgår ovan utgör den generella ränteavdragsbegränsningen och bestämmelser om avsättning till periodiseringsfond olika regelverk som båda kommer att utgå från det skattemässiga resultatet. Genom att det föreslås en viss turordning mellan dessa regelverk undviks dock problemet att båda regelverken utgår från, men samtidigt påverkar, det skattemässiga resultatet.

Även den särskilda beräkning som ska göras enligt bestämmelsen om koncernbidragsspärren i 40 kap. 18 § IL utgår från det skattemässiga resultatet. Det gäller dock enbart om resultatet vid denna beräkning utgör ett överskott. Samtidigt påverkar bestämmelsen det skattemässiga

resultatet, eftersom regeln i vissa fall bestämmer storleken på avdrag för tidigare års underskott. Det är därför nödvändigt att ta ställning till hur denna spärr ska förhålla sig till den generella ränteavdragsbegränsningen.

Koncernbidragsspärren är avsedd att hindra att underskotts företag ska kunna dra av underskott, som finns kvar från tiden före vissa ägarförändringar, mot koncernbidrag som underskotts företaget får från nya företag inom koncernen. Spärren innebär att underskotts företaget bara ska dra av underskott om det har ett överskott att kvitta underskottet mot. Det är överskottet före eventuellt mottagna koncernbidrag som avses. Överskottet beräknas utan hänsyn till avdragen för underskott.

I denna lagrådsremiss föreslås att avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap. 18 § ska göras före avdrag för negativt räntenetto. Koncernbidragsspärren ska därmed tillämpas före den generella ränteavdragsbegränsningen, eftersom denna spärr är en del av regelverket i 40 kap. 18 §. Om beräkningen enligt koncernbidragsspärren skulle göras utan hänsyn till avdrag för negativt räntenetto skulle det dock leda till att avdrag för underskott i framtiden skulle kunna göras med större belopp än vid tillämpning av koncernbidragsspärren enligt nuvarande regler.

Avsikten med koncernbidragsspärren är att underskott som underskotts företaget hade kvar när ett förvärv skedde, bara får kvittas mot överskott som uppkommer hos underskotts företaget och således inte mot koncernbidrag som underskotts företaget tar emot från nya företag i koncernen. En ordning som innebär att avdrag för tidigare års underskott skulle kunna göras med större belopp än med de bestämmelser som gäller i dag skulle riskera att stå i strid med syftet med koncernbidragsspärren. För att undvika detta bör det införas en särskild bestämmelse för beräkning av överskottet av näringsverksamheten som ska gälla för ett underskotts företag som vid tillämpning av koncernbidragsspärren i 40 kap. 18 § har ett negativt räntenetto. Denna bestämmelse påverkar storleken på det underskott som får dras av. Utgångspunkten är beskattningsårets överskott före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto. Överskottet ska dock beräknas utan hänsyn till avdragen för underskott och till sådana mottagna koncernbidrag som ska tas upp enligt 35 kap. Förslaget innebär att avdrag inte får göras med ett högre belopp än beskattningsårets överskott beräknat på nämnda sätt och före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto. I praktiken innebär förslaget att ett underskotts företag vid tillämpning av koncernbidragsspärren ska beräkna beskattningsårets överskott enligt denna bestämmelse som om företaget gör avdrag för innevarande års negativa räntenetto i sin helhet.

Förslaget löser det beskrivna problemet som innebär att vid bestämmandet av storleken på avdrag för tidigare års underskott enligt koncernbidragsspärren så behöver man veta ränteavdragets storlek, och för att veta ränteavdragets storlek behöver man veta storleken på de avdrag som görs för tidigare års underskott. Förslaget säkerställer även att ett underskotts företag inte kan dra av underskott som finns kvar från tiden före vissa ägarförändringar mot koncernbidrag som underskotts företaget får från nya företag inom koncernen. Nackdelen med förslaget är att företag som inte får fullt avdrag för sitt negativa räntenetto och som

har ett överskott som uppkommit i verksamheten i underskottsföretaget, inte fullt ut kan använda tidigare års underskott mot ett sådant överskott.

Alternativt hade det varit tänkbart att införa en ordning där koncernbidragsspärren, men inte övriga bestämmelser i 40 kap. IL eller andra bestämmelser i inkomstskattelagen om tidigare års underskott, skulle tillämpas efter den generella ränteavdragsbegränsningen. Ett sådant förslag skulle ha den fördelen att någon förändring av koncernbidragsspärren i sig inte skulle behöva göras. Nackdelen är dock att en sådan turordning leder till att vid tillämpningen av den generella ränteavdragsbegränsningen skulle företag som utgångspunkt behöva räkna med tidigare års underskott i sin helhet, trots att avdragsrätten för tidigare års underskott begränsas. Ett sådant alternativ skulle därmed kunna riskera att leda till ett för lågt avdragsunderlag för negativa räntenetton för företag som träffas av koncernbidragsspärren.

Investmentföretag och kooperativa ekonomiska föreningar

AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB anför i ett gemensamt yttrande att förslaget på en generell ränteavdragsbegränsningsregel såsom det är utformat i promemorian leder till kedjebeskattningsom inte hänsyn tas till lämnad utdelning. De menar att investmentbolag är skattemässigt missgynnade jämfört med konventionellt beskattade moderbolag i de fall de måste finansiera investeringar genom lån. De föreslår att investmentföretag ska få beräkna avdragsutrymmet för negativt räntenetto före avdrag för lämnad utdelning. Därmed anser de att mellanmansbeskattningen upprätthålls utan kedjebeskattningsom att ränteavdragsreglerna verkar neutralt för investmentföretag jämfört med konventionellt beskattade moderbolag. Även NSD m.fl. och *FAR* tar upp att förslagen leder till kedjebeskattningsom för investmentföretag som inte är förenliga med den avsedda ställningen som mellanhandsägare. *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* för fram liknande synpunkter vad gäller kooperativa ekonomiska föreningar och menar att de får ett lägre underlag för ränteavdrag på grund av att lämnade utdelningar får dras av.

Investmentföretag beskattas enligt särskilda regler. För ett investmentföretag gäller, utöver de allmänna reglerna i inkomstskattelagen, vissa särskilda regler för den löpande beskattningen (39 kap. 14 § IL). Kapitalvinster på delägaraktier ska normalt inte tas upp och kapitalförluster får inte dras av. Investmentföretaget ska i stället schablonbeskattas. Det innebär att investmentföretaget ska ta upp en schablonintäkt till beskattning som motsvarar 1,5 % av värdet på vissa delägaraktier vid beskattningsårets ingång. Ett investmentföretag kan inte äga näringsbetingade andelar (nya 24 kap. 32 § 1 IL). Alla utdelningar som ett investmentföretag får är därför skattepliktiga. Investmentföretaget får dock göra avdrag för den utdelning som företaget lämnar. Utdelningen ska dras av som en kostnad det beskattningsår som beslutet avser (39 kap. 14 § andra stycket IL).

Skillnaden mellan investmentföretag och konventionellt beskattade företag är att olika metoder används för att undvika kedjebeskattningsom utdelning lämnas från ett dotterbolag till ett moderbolag via ett mellanliggande bolag. Som framgår ovan är mottagen utdelning skatte-

pliktig för investmentföretag samtidigt som vidareutdelning får dras av. De olika metoder som används för att undvika kedjebeskattnings i investmentföretag och konventionellt beskattade aktiebolag kan medföra en olikformighet i beskattningen. Såsom de föreslagna ränteavdragsbegränsningsreglerna är utformade i promemorians förslag innebär detta att ett investmentföretag som endast har utdelning och räntekostnader kommer att få betala skatt trots att mellanskillnaden mellan mottagen utdelning och betald ränta vidareutdelas, dvs. vid tillämpning av reglerna för att undvika kedjebeskattnings. Detta till skillnad från ett konventionellt beskattat aktiebolag i samma situation som inte betalar någon skatt. Ett investmentföretag som är belånat kan få ett lågt EBITDA-underlag med förslaget i promemorian, om en stor andel av mottagen utdelning vidareutdelas, vilket påverkar möjligheten att dra av negativt räntenetto.

I vissa fall har kooperativa ekonomiska föreningar rätt till avdrag för lämnad utdelning enligt 39 kap. 21–24 a IL. Vad som sägs ovan om investmentföretag gäller därför i tillämpliga delar även för dem.

Det finns fog för remissinstansernas kritik som rör att avdragsunderlaget kan bli lägre för investmentföretag och kooperativa ekonomiska föreningar än för konventionellt beskattade företag. Regeringen anser därför att det är lämpligt med en särskild regel för beräkning av avdragsunderlaget för investmentföretag och kooperativa ekonomiska föreningar. Regeln bör gälla utöver vad som gäller i övrigt vid beräkning av avdragsunderlaget. En sådan regel kan utformas på olika sätt.

Ett alternativ är att mottagen och lämnad utdelning undantas från ränteavdragsunderlaget. Det skulle medföra en symmetrisk behandling när det gäller användningen av utdelning av kapitalplaceringsaktier som ränteavdragsunderlag. En sådan lösning skulle dock endast i liten utsträckning komma till rätta med de problem som remissinstanserna har tagit upp.

Remissinstansernas förslag innebär att ränteavdragsunderlaget beräknas före avdrag för lämnad utdelning. Med förslaget uppstår ett större ränteavdragsunderlag som är opåverkat av lämnad utdelning. Möjligheterna att dra av räntor blir jämförbara med konventionellt beskattade företag när det gäller näringsbetingade andelar. Lösningen är dock inte lämplig eftersom utdelning på kapitalplaceringsaktier kan vidareutdelas utan kedjebeskattnings i ett investmentföretag, medan sådan utdelning blir föremål för kedjebeskattnings i ett konventionellt beskattat aktiebolag. Dessutom skulle mottagen utdelning kunna användas som ränteavdragsunderlag i flera led. Detta skulle i och för sig kunna förenas med en regel som innebär att sådan utdelning inte får användas som ränteavdragsunderlag hos mottagarna av utdelningen, dvs. en justering skulle göras för utdelning på kapitalplaceringsaktier hos mottagaren av utdelningen. En nackdel med en sådan regel är att justeringen görs på ägarnivån och inte hos investmentföretaget eller den kooperativa ekonomiska föreningen. Det som talar emot en sådan regel är också att det sannolikt skulle vara administrativt betungande, eftersom information skulle behöva lämnas till mottagarna av utdelningen om hur stor del av utdelningen som avser kapitalplaceringsaktier.

Ytterligare ett alternativ, som bedöms vara mest ändamålsenligt, är att vidareutdelning på kapitalplacersaktier inte får ingå i ränteavdragsunderlaget i investmentföretaget respektive den kooperativa ekonomiska föreningen. Om ränteavdragsunderlaget beräknas exklusive vidareutdelning på aktier som i ett konventionellt beskattat aktiebolag hade betraktats som näringsbetingade undviks ovan nämnda snedvridningar när det gäller utdelningar på kapitalplacersaktier. Utdelningen på kapitalplacersaktier kan inte användas som ränteavdragsunderlag två gånger. En nackdel med denna lösning är dock att den blir administrativt betungande. Investmentföretaget måste särredovisa vidareutdelningar av utdelningar på aktier som hade varit kapitalplacering i ett konventionellt beskattat aktiebolag. Fördelarna med detta alternativ överväger dock.

Mot denna bakgrund föreslås en särskild regel för beräkning av avdragsunderlag för investmentföretag och kooperativa föreningar som innebär att avdragsunderlaget ska öka med avdrag för utdelning enligt 39 kap. 1L. Vidare ska underlaget minska med utdelningar som skulle ha tagits upp, även om företaget eller föreningen i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 32 § 1L. Minskning ska dock göras högst med det belopp som dragits av för utdelning.

I tabellen nedan visas ett exempel på beräkning av ränteavdragsbegränsning i ett investmentföretag eller en kooperativ förening. I exemplet uppgår EBITDA till 200, som beräknas som summan av posterna 1 till 5 ($500+400+100-700-100$). Enligt förslaget ska ränteavdragsunderlaget justeras så att lämnad vidareutdelning läggs till samtidigt som mottagen utdelning på andelar som inte är att betrakta som näringsbetingade i ett företag som kan inneha sådana enligt 24 kap. 32 § 1L frånräknas, dock inte med mer än det belopp som vidareutdelats. Som framgår ovan innebär detta att kapitalplacersaktier inte ingår i avdragsunderlaget. Det betyder att ränteavdragsunderlaget ska öka med beloppet i ruta 4 och minskas med beloppet i ruta 2. Ränteavdragsunderlaget uppgår därmed till 500 ($200+700-400$) och ränteavdraget till 150 (30 % av 500). Efter den skattemässiga justeringen av räntenettot uppgår därmed resultatet till 50 ($0+200-150$).

Tabell 6-3 Exempel: generell ränteavdragsbegränsning i investmentföretag och kooperativa föreningar

		Belopp
1	Mottagen utdelning på näringsbetingade andelar	+500
2	Mottagen utdelning på andelar som inte är näringsbetingade	+400
3	Övriga intäkter	+100
4	Vidareutdelning av mottagen utdelning	-700
5	Övriga kostnader	-100
6	Räntenetto	-200
A	Bokföringsmässigt resultat	0
7	Återföring negativt räntenetto	+200
8	Ränteavdrag	-150
B	Överskott av näringsverksamhet	+50

Avdragsutrymmet är 30 procent av avdragsunderlaget

Vid fastställandet av en lämplig storlek på avdragsutrymmet, som är kopplat till avdragsunderlaget i form av en procentsats, bör hänsyn tas till vad som följer av artikel 4 i direktivet mot skatteundandraganden samt till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4). Där framgår det att avdrag ska få göras för överstigande räntekostnader, som i denna lagrådsremiss motsvaras av negativt räntenetto, med högst 30 procent av EBITDA. En lägre procentsats kan väljas (artikel 3). Enligt direktivet mot skatteundandraganden definieras överstigande lånekostnader som det belopp med vilket den skattskyldiges lånekostnader som får dras av överstiger de skattepliktiga ränteintäkterna och andra ekonomiskt motsvarande skattepliktiga intäkter som uppbärs av den skattskyldige enligt nationell rätt.

I promemorian gjordes bedömningen avseende EBITDA-regeln att avdragsutrymmet som utgångspunkt borde vara ca 15–25 procent av avdragsunderlaget med hänsyn till syftet med förslaget. Det bedömdes inte vara lämpligt med exempelvis en procentsats om 30. Procentsatsen föreslogs uppgå till 25, bl.a. med hänsyn till att det är det angeläget att neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital ökar och att bl.a. internationell skatteplanering med ränteavdrag motverkas. Vidare angavs att enligt OECD:s BEPS-rekommendationer avseende åtgärd 4 om ränteavdrag så skulle ett avdragsutrymme om 30 procent innebära att 87 procent av noterade multinationella företagsgrupper som redovisar positiv EBITDA i princip skulle kunna dra av externa nettoräntekostnader i sin helhet (p. 96).

Ett stort antal av de som har svarat på remissen anser att avdragsunderlaget bör vara 30 procent av EBITDA i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden (däribland NSD m.fl., SVCA, SABO, SKL, Sveriges Byggindustrier, Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB samt *Energiföretagen Sverige*). Det huvudsakliga skälet som anges för att procentsatsen bör vara 30 i stället för 25 är att det överensstämmer med vad som gäller i de flesta andra länder som har EBITDA-regler. Vidare hänvisas bl.a. till att det följer av OECD:s rekommendation (åtgärd 4) att en så hög procentsats är motiverad med hänsyn till den föreslagna utformningen av regeln i övrigt.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet är däremot av uppfattningen att det i sig hade varit önskvärt med ett mer begränsat avdragsutrymme och konstaterar att det är så pass högt att för många företag kommer ingen eller endast en begränsad del av ränteavdragen att falla bort.

Regeringen anser att det som utgångspunkt framstår som ändamålsenligt och välbalanserat med ett avdragsutrymme som uppgår till 25 procent av EBITDA. Detta gäller bland annat med beaktande av de övriga förslag som lämnas, såsom att den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln föreslås snävas in. Vidare är det angeläget att bredda skattebasen och sänka bolagsskattesatsen samt att motverka skatteplanering. Som lyfts fram i remissvaren finns det dock även skäl som talar för 30 procent. Det finns därför anledning att se över nivån. Som framgår ovan är den angivna procentsatsen 30 i direktivet mot skatte-

undandraganden, även om en lägre nivå kan väljas. I OECD:s rekommendationer anges ett spann mellan 10 och 30 procent utifrån vissa kriterier. Som skäl för att välja en högre procent anges bl.a. att någon gruppregel inte införs, hur rullningsreglerna ser ut både vad gäller rullning framåt och bakåt i tiden och om det finns riktade begränsningsregler vid sidan av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, vilket även har tagits upp i remissvaren. Med hänsyn till detta och till förslagen i övrigt anser regeringen att det är rimligt med en högre procentsats än vad som föreslås i promemorian. Det föreslås därför att avdragsutrymmet ska uppgå till 30 procent av avdragsunderlaget.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i 40 kap. 18 § samt att tre nya paragrafer, 24 kap. 23–25 §§, införs i IL.

6.2.3 En förenklingsregel i form av en beloppsgräns införs

Regeringens förslag: En förenklingsregel införs som innebär att ett företag får dra av ett negativt räntenetto upp till fem miljoner kronor. Ett sådant avdrag får göras i stället för att dra av 30 procent av avdragsunderlaget enligt EBITDA-regeln.

För företag som är i intressegemenskap får de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inte överstiga fem miljoner kronor om något av företagen använder sig av förenklingsregeln. Med företag i intressegemenskap avses företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. I intressegemenskapen ingår även svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen äger andel i, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

I fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, avses med företag i intressegemenskap företaget och handelsbolaget respektive företaget och den utländska juridiska personen.

Fördelningen av beloppet inom intressegemenskapen ska redovisas öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Ett negativt räntenetto föreslås få dras av upp till 100 000 kronor enligt förenklingsregeln. I den s.k. antifragmenteringsregeln som syftar till att motverka skatteplanering föreslås att företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra ska anses vara företag i intressegemenskap. Det föreslås att i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, så bör företaget och

handelsbolaget anses vara företag i intressegemenskap. Detsamma föreslogs gälla för andel som ägs i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person.

Remissinstanserna: *Konjunkturinstitutet* välkomnar förenklingsregeln och anser att det är bra att regeln är utformad så att den gäller hela intressegemenskapen och inte ger incitament att dela upp företag för att kunna göra större ränteavdrag.

Ett stort antal av de som har svarat på remissen tar upp att den föreslagna beloppsgränsen om 100 000 kronor i förenklingsregeln är för låg och borde motsvara 3 miljoner euro, vilket får införas enligt direktivet mot skatteundandraganden. Till dessa hör *Näringslivets skattedelegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande, *Energiföretagen Sverige*, *Finansbolagens förening*, *Företagarna*, *Industrins Finansförening*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Fastighets AB Balder*, *AB Electrolux*, *Ellevio AB*, *Husqvarna AB*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Stena Metall AB*, *Stora Enso AB*, *Svensk Handel*, *Swedegas AB*, *Telia Company AB*, *Vattenfall AB*, *Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig (NSD m.fl.), *FAR*, *Humlegården Fastigheter AB*, *HSB Riksförbund*, *Motorbranschens Riksförbund*, *NREP AB*, *SRF konsulternas förbund*, *Tillväxtverket*, *Sveriges advokatsamfund*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), *Atlasmuren Fastigheter AB*, *Hälsostaden Ängelholm AB*, *AB Sofielunds Fastigheter*, *Platzer Fastigheter AB*, *Södertälje kommun*, *Willhem AB*, *Stockholms studentkårers centralorganisation*, *Svensk Sjöfart* och *Småföretagarnas Riksförbund*. Flera menar att nivån i vart fall bör ligga i nivå med vad som gäller i Finland och Norge, dvs. för närvarande ca 5 miljoner kronor. Småföretagarnas Riksförbund är av uppfattningen att beloppet borde vara åtminstone dubbelt så högt för att få en riktig effekt för mikroföretag. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anser att det är tveksamt om den låga beloppsgränsen uppfyller syftet att minska den administrativa bördan. Sveriges Byggindustrier för fram liknande synpunkter och menar att regeln sannolikt inte leder till förenklingar. Finansbolagens förening tar upp att förslaget innebär att en mycket vid krets av små och medelstora företag i onödan drabbas av stora problem som kan undvikas om undantagen i direktivet tillvaratogs. Atlasmuren Fastigheter AB och Företagarna menar att det är problematiskt att beloppsgränsen endast sätts till 100 000 kronor, jämfört med 3 miljoner euro som direktivet mot skatteundandraganden tillåter. Företagarna anser att förslaget riskerar att skapa signifikanta inlåsnings effekter och hinder för mindre och växande företag samt att den administrativa bördan och kostnaden kommer att öka dramatiskt. Atlasmuren Fastigheter AB anser att det valda beloppet är så lågt att det saknar praktisk betydelse samt att förslaget helt bortser från de små och medelstora bolagens betydelse och att de ofta arbetar med små marginaler och har stort beroende av extern finansiering till ofta höga räntor. Stena Fastigheter AB påpekar att Storbritannien har infört en beloppsgräns om 2 miljoner pund med motiveringen att den minimerar

den administrativa bördan för mindre koncerner samtidigt som den träffar koncerner där risken för skattebaserosion är som störst. Bedömningen är att 95 procent av alla koncerner faller utanför det brittiska regelverket. Motsvarande synsätt bör gälla i Sverige. *Fastighets AB Balder* för fram liknande synpunkter. AB Sofielunds Fastigheter anför att de icke-önskade negativa effekterna av implementeringen av en generell ränteavdragsbegränsningsregel skulle kunna undvikas om man för mindre och medelstora bolag tillämpar möjligheten till "safe-harbour" fullt ut, dvs. sätter beloppsgränsen i förenklingsregeln till 3 miljoner euro i stället för 100 000 kronor. *Swedegas AB* anser att om det verkligen ska vara en förenklingsregel så krävs det att den framstår som ett reellt alternativ till den fasta ration och gruppregeln. Det behövs därför en betydligt högre beloppsgräns. Det är i vart fall inte motiverat med en gräns som utgör ca 0,35 procent av den som föreskrivs av direktivet. Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB lämnar förslag på alternativ utformning av förenklingsregeln som tar hänsyn till höjd ränta. Ett alternativ är att det finns en fast och en rörlig del som tar hänsyn till förändringar i reporäntan. Det skulle innebära en trygghet för mindre företag eftersom de skulle drabbas hårt även vid en relativt låg förändring av ränteläget. Som alternativ föreslås att avdrag ges med 200 procent av bolagets kapital eller registrerade aktiekapital.

Förvaltningsrätten i Stockholm, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet och Sveriges advokatsamfund anser att de tre olika föreslagna definitionerna av termen intressegemenskap i 24 kap. 1L kan bidra till en ökad tillämpningsproblematik. Dessa synpunkter behandlas i avsnitt 7.2.

Skatteverket anser att även CFC-bolag bör omfattas av den s.k. antifragmenteringsregeln. Vidare lämnas synpunkter som rör handelsbolag, vilka tas upp i avsnitt 6.2.6.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår ovan i avsnitt 4.6. får en beloppsgräns införas enligt artikel 4.3.a i direktivet mot skatteundandraganden som innebär att avdrag får göras upp till 3 000 000 euro per år för s.k. överstigande ränteutgifter. Av skäl 8 framgår bl.a. att det, i syfte att minska den administrativa bördan, kan vara lämpligt att införa en s.k. safe harbour-regel så att nettoräntan alltid får dras av upp till ett fastställt belopp, när detta leder till ett högre avdrag än det EBITDA-grundade procenttalet. Vidare framgår det att tröskelbeloppet som anges i artikeln kan sänkas för att säkerställa högre skydd av den inhemska skattebasen.

I promemorian gjordes följande överväganden avseende införandet av en förenklingsregel. När det gäller frågan om en förenklingsregel i form av en beloppsgräns bör införas får en avvägning göras mellan behovet av en minskad administrativ börda och de övergripande syftena med den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (dvs. att jämna ut skillnaderna mellan eget och lånat kapital). Särskilt regelbördan för mindre företag och det förhållandet att dessa företag kan ha svårare att finansiera sig med eget kapital än större företag bör beaktas. En lämplig nivå för beloppsgränsen ansågs vara 100 000 kronor.

I remissvaren uttrycks stöd för förenklingsregeln men ett stort antal av de som har svarat tar upp att den föreslagna beloppsgränsen borde uppgå till 3 miljoner euro, vilket får införas enligt direktivet mot skatteundandraganden (till dessa hör NSD m.fl., FAR, *Tillväxtverket*, Sveriges

advokatsamfund, SVCA, Sveriges Byggindustrier, Södertälje kommun och Småföretagarnas Riksförbund. Flera menar att nivån i vart fall bör ligga i nivå med vad som gäller i Finland och Norge, dvs. för närvarande ca 5 miljoner kronor. Småföretagarnas Riksförbund är av uppfattningen att beloppet borde vara åtminstone dubbelt så högt för att få en riktig effekt för mikroföretag. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att det är tveksamt om den låga beloppsgränsen uppfyller syftet att minska den administrativa bördan. Sveriges Byggindustrier för fram liknande synpunkter och menar att regeln sannolikt inte leder till förenklingar. Finansbolagens förening tar upp att förslaget innebär att en mycket vid krets av små och medelstora företag i onödan drabbas av stora problem som kan undvikas om undantagen i direktivet tillvaratogs.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det är motiverat med en förenklingsregel i form av en beloppsgräns som kan användas som alternativ till att göra avdrag för negativt räntenetto enligt huvudregeln. Om förenklingsregeln tillämpas behöver företaget inte fastställa något EBITDA-underlag (dvs. avdragsunderlaget). Förenklingsregeln bör vara utformad så att den underlättar för mindre företag, vilka annars skulle riskera att drabbas av en alltför hög administrativ börda. Det finns, som påpekats i ett antal remissvar, anledning att justera nivån på beloppsgränsen något för att tillgodose detta syfte i högre grad. Enligt regeringens bedömning bör beloppsgränsen bestämmas till fem miljoner kronor.

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB lämnar förslag på alternativ utformning av förenklingsregeln. Regeringen anser dock att den i promemorian föreslagna utformningen av förenklingsregeln är mest lämplig, bland annat mot bakgrund av vad som gäller enligt direktivet mot skatteundandraganden för undantag från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Som framgår av OECD:s BEPS-rekommendationer avseende åtgärd 4 om ränteavdrag bör införandet av en s.k. antifragmenteringsregel övervägas, om en förenklingsregel i form av en beloppsgräns införs. En sådan regel motverkar kringgåenden i form av att verksamheten delas upp i flera företag i syfte att fler beloppsgränser ska kunna utnyttjas. Direktivet mot skatteundandraganden (artikel 4) innehåller också en sådan särskild regel, som innebär att beloppsgränsen ska gälla för en hel företagsgrupp. Av dessa skäl bör det, i likhet med promemorians förslag, införas en regel som innebär att beloppsgränsen gäller sammantaget för företag som är i intressegemenskap.

För företag som ingår i en intressegemenskap föreslås därför att det införs en regel som innebär att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inte får överstiga fem miljoner kronor när förenklingsregeln tillämpas. I promemorian gjordes bedömningen att företag som med avdragsrätt kan lämna concernbidrag till varandra bör anses vara företag i intressegemenskap. Med hänsyn till att beloppsgränsen föreslås höjas från 100 000 kronor till 5 miljoner kronor finns det anledning att överväga om den i promemorian föreslagna utformningen av antifragmenteringsregeln är tillräckligt robust mot skatteplanering.

Vid bedömningen av om det bör införas en striktare regel bör det beaktas att incitamenten att dela upp verksamheten i flera företag kan

antas öka med ett högre belopp och att fördelarna kan antas vara större än nackdelarna. Den administrativa bördan är också något som bör beaktas och den skulle kunna öka något om fler företag skulle anses omfattas av intressegemenskapen. Sammantaget anser regeringen att anti-fragmenteringsregeln bör omfatta flera företag och med företag i intressegemenskap därför bör avses företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. Det motsvarar vad som föreslås i regeln om att kvarstående räntenetton faller bort vid vissa ägarförändringar, se avsnitt 6.2.4. En sådan regel föreslås även vad gäller avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer, se avsnitt 7.2.

Förenklat innebär årsredovisningslagens definition att om ett företag, moderföretaget, bland annat äger mer än hälften av rösterna i en annan juridisk person, dotterföretaget, så ingår företagen i samma koncern. Koncerndefinitionen träffar sådana företagsgrupper i vilka moderbolaget är ett bolag, dvs. ett svenskt aktiebolag eller ett svenskt handelsbolag. För dotterföretaget gäller bara den begränsningen att det måste vara en juridisk person. Såväl bolag som andra juridiska personer kan således vara dotterföretag. Den juridiska personen kan vara såväl svensk som utländsk. Att koncernen ska vara ”av sådant slag” som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär nämligen att även utländska koncerner omfattas, om företagen upprätthåller förbindelser mellan varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen. Med begreppet koncernföretag avses samtliga företag som ingår i en och samma koncern, dvs. inte enbart moderbolag och dotterföretag utan även exempelvis ”systerföretag”.

För att motverka kringgåenden av ränteavdragsbegränsningen bör även innehav i handelsbolag omfattas av denna regel. I promemorian föreslogs att i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, så bör företaget och handelsbolaget anses vara företag i intressegemenskap. Det föreslogs vidare att detsamma bör gälla för en andel som ägs i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. Detta innebär att företaget och handelsbolaget respektive den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen sammantaget inte får dra av negativt räntenetto med mer än storleken på beloppsgränsen vid tillämpning av förenklingsregeln. Enligt promemorians förslag skulle situationer då ett handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person ägs indirekt genom ett bolag som inte ingår i intressegemenskapen, dvs. minoritetsäande, omfattas av anti-fragmenteringsregeln.

Enligt regeringens bedömning är det lämpligt att utforma regeln något annorlunda än förslaget i promemorian, bland annat med hänsyn till de förändringar av definitionen som föreslås ovan. En intressegemenskap bör anses föreligga om ett företag, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag. Detsamma bör gälla i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. I dessa situationer anses således företaget och handelsbolaget respektive företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen vara företag i intressegemenskap. För att undvika att flera beloppsgränser ska kunna utnyttjas inom en intressegemenskap bör detta dock bara gälla om företagen inte redan ingår i en intressegemenskap enligt vad som sägs ovan. Det bör

således inte gälla om företagen redan ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen eller om något av dessa företag, direkt eller indirekt, äger andel i det svenska handelsbolaget eller den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen. Till skillnad mot Skatteverket anser regeringen inte att det är motiverat att behandla andelar i s.k. CFC-bolag⁴⁹ på samma sätt som handelsbolag vad gäller antifragmenteringsregeln, bland annat med hänsyn till att reglerna skiljer sig åt vad gäller syfte.

Antag att ett aktiebolag (AB 1) äger 51 procent i ett dotterbolag (DB 1). Ett annat aktiebolag (AB 2) äger resterande 49 procent i DB 1 (exempel 1). Vidare äger DB 1 100 procent av DB 2, som i sin tur äger 10 procent av ett handelsbolag (HB). Det utomstående aktiebolaget AB 3 äger resterande 90 procent av HB. I denna situation ingår AB 1, DB 1 och DB 2 i en intressegemenskap eftersom de ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. Även HB ingår i denna intressegemenskap eftersom ett av företagen, direkt eller indirekt, äger andel i handelsbolaget (DB 2). Detta gäller således oavsett storleken på innehavet. De skulle även kunna utgöra en egen intressegemenskap enligt den föreslagna alternativa regeln för intressegemenskap. Som framgår ovan gäller detta dock inte eftersom de redan ingår i en intressegemenskap enligt den första grunden för intressegemenskap. I denna situation ingår HB i två olika intressegemenskaper eftersom HB även är i intressegemenskap med AB 3. I exemplet ingår de i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. Om AB 3 i stället hade ägt 40 procent i HB och det exempelvis hade funnits en ytterligare delägare i HB så hade de ändå utgjort en egen intressegemenskap enligt den alternativa regeln om förutsättningarna i övrigt var desamma.

I ett ytterligare exempel (exempel 2) kontrollerar AB 1, AB 2 och AB 3 vardera 33,3 procent av HB. I detta fall ingår HB i tre olika intressegemenskaper med stöd av den alternativa regeln för intressegemenskap eftersom inget av företagen ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen.

Ett enskilt företag som ingår i en intressegemenskap kan välja att göra avdrag för negativt räntenetto upp till 30 procent av avdragsunderlaget eller enligt förenklingsregeln. Avsikten är således inte att alla företag i intressegemenskapen måste göra avdrag med tillämpning av samma regel. Huvudsaken är att de sammanlagda avdragen för negativt räntenetto i intressegemenskapen inte överstiger beloppsgränsen, om något av företagen ska få tillämpa förenklingsregeln. Ett företag som tillämpar förenklingsregeln får inte heller göra avdrag med högre belopp än fem miljoner kronor, även om det skulle anses ingå i mer än en intressegemenskap.

Det är enbart negativa räntenetton, och inte kvarstående negativt räntenetto, som ska rymmas inom beloppsgränsen när ett företag i intressegemenskap med andra företag använder förenklingsregeln. Det

⁴⁹ I 39 a kap. IL finns särskilda bestämmelser om beskattning i vissa fall av delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster (de s.k. CFC-reglerna)

innebär att om två företag är i intressegemenskap och det ena företaget använder förenklingsregeln så får företagets sammanlagda avdrag för negativt räntenetto högst uppgå till fem miljoner kronor. Om det andra företaget använder huvudregeln och det efter avdrag för negativt räntenetto finns ett outnyttjat avdragsutrymme, så får detta företag dra av eventuellt kvarstående negativt räntenetto om det ryms inom beloppsgränsen, se avsnitt 6.2.4.

Utifrån exempel 1 ovan antas AB 1, DB 1 och DB 2 tillsammans ha ett negativt räntenetto om 4 miljoner kronor och väljer att tillämpa förenklingsregeln. HB har ett negativt räntenetto om 5,1 miljoner kronor och tillämpar huvudregeln, vilket ska gälla både i förhållande till intressegemenskap 1 (med AB 1, DB 1 och DB 2) och intressegemenskap 2 (med AB 3). AB 3 antas ha ett negativt räntenetto om 1 miljon kronor. För de båda intressegemenskaperna gäller att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inte får överstiga 5 miljoner kronor per intressegemenskap. HB får dra av 1 miljon kronor inom ramen för intressegemenskap 1 (givet att de övriga företagen gör avdrag för negativt räntenetto med 4 miljoner kronor). I intressegemenskap 2 kan HB som högst dra av 4 miljoner kronor eftersom ett enskilt företag inte får dra av mer än 5 miljoner kronor och 1 miljon kronor redan dragits av i intressegemenskap 1. Rullning av de resterande 0,1 miljoner kronor (5,1–1–4) kan bara göras om huvudregeln tillämpas. Om AB 3 hade haft mer än 1 miljoner kronor i negativa räntenetton hade de fått komma överens om utnyttjandet upp till den gemensamma beloppsgränsen.

I exempel 2 där tre aktiebolag (AB 1, AB 2 och AB 3) äger lika stor andel i ett handelsbolag (HB) antas varje AB ha ett negativt räntenetto om 2,5 miljoner kronor och HB har ett negativt räntenetto om 5,1 miljoner kronor. AB 1 tillämpar förenklingsregeln men för AB 2 och 3 ryms hela räntenettet inom huvudregeln. Som framgår ovan kan HB dra av högst fem miljoner kronor totalt sett för egen del om förenklingsregeln ska kunna tillämpas av något av företagen som ingår i en intressegemenskap med HB. Hur mycket HB kan dra av beror på fördelningen från övriga företag i de olika intressegemenskaperna. I relation till AB 1 antas avdraget uppgå till 2,5 miljoner kronor, vilket innebär att HB kan dra av högst 2,5 miljoner kronor ytterligare i den intressegemenskapen. I situationen där även AB 2 och AB 3 har negativt räntenetto om 2,5 miljoner kronor kan exempelvis HB dra av 1,25 miljoner kronor i respektive intressegemenskap och så drar AB 2 och AB 3 av respektive 2,5 miljoner kronor. HB kan rulla vidare 0,1 miljoner kronor om avdrag gjorts med 30 procent av avdragsunderlaget.

Det föreslås, i likhet med promemorian, att förenklingsregeln bara får tillämpas om fördelningen av beloppet inom intressegemenskapen redovisas öppet i inkomstdeklarationen. Redovisningen ska ske för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagets bokföringsskyldighet upphör. Med en sådan regel får Skatteverket en möjlighet att bland annat kontrollera att en intressegemenskap inte yrkar avdrag med ett högre belopp än beloppsgränsen. Att redovisning ska ske öppet gäller även om endast ett företag i

intressegemenskapen gör avdrag för negativt räntenetto. Det har inte bedömts nödvändigt att reglera vad som ska gälla om exempelvis ett handelsbolag ingår i fler intressegemenskaper och intressegemenskaperna önskar göra en sådan fördelning som innebär att det sammanlagda beloppet för handelsbolaget skulle överstiga beloppsgränsen som gäller för ett enskilt företag (dvs. fem miljoner kronor). I en sådan situation får delägarna komma överens om fördelningen.

För svenska handelsbolag räknas räkenskapsåret som beskattningsår, se avsnitt 6.2.6. Förenklingsregeln får endast tillämpas om beskattningsåren sammanfaller för handelsbolaget och övriga företag som ingår i intressegemenskapen, såsom Skatteverket har påpekat. Om ett handelsbolag har en fysisk person som delägare måste det ha kalenderåret som beskattningsår. EBITDA-regeln gäller i vissa fall när en fysisk person är delägare i ett handelsbolag, se avsnitt 6.2.6. Det innebär att förenklingsregeln endast kan tillämpas om övriga företag som ingår i intressegemenskapen inte tillämpar brutet räkenskapsår.

6.2.4 Avdrag för kvarstående negativt räntenetto

Regeringens förslag: Ett företag som inte har kunnat dra av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet, får dra av återstående del (kvarstående negativt räntenetto). Ett kvarstående negativt räntenetto får högst dras av med ett belopp som motsvarar avdragsutrymmet. En minskning ska göras med årets avdrag för negativt räntenetto. Avdrag för kvarstående negativt räntenetto gäller inte vid tillämpning av förenklingsregeln.

Avdrag ska göras inom sex år efter det beskattningsår då det kvarstående negativa räntenettet uppkom. Ett tidigare uppkommet kvarstående negativt räntenetto ska dras av före ett senare uppkommet sådant.

Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag, upphör rätten att använda ett kvarstående negativt räntenetto i det sistnämnda företaget.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen.

De föreslagna begränsningarna vid ägarförändringar gäller inte om det företag som får det bestämmande inflytandet ingick i samma koncern som företaget med kvarstående negativa räntenetto redan före ägarförändringen eller om det avyttrade företaget har försatts i resolution enligt lagen om resolution.

För att de föreslagna reglerna vid ägarförändringar inte ska kunna kringgåas görs motsvarande ändringar i reglerna om kvalificerade fusioner och fissioner.

Det förtydligas att kvarstående negativa räntenetton inte kan föras över från ett företag till ett annat genom verksamhetsavyttringar eller partiella fissioner.

Promemorians förslag: Promemorians förslag innehöll inget undantag för koncerninterna ägarförändringar. Promemorian innehöll inte heller några särskilda regler om kvarstående negativt räntenetto vid kvalificerade fusioner och fissioner, verksamhetsavyttringar eller partiella fissioner. Förslagets utformning i övrigt överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna som yttrar sig över förslaget avstyrker förslaget att rätten till avdrag för kvarstående negativa räntenetton begränsas till sex år och anser att tidsobegränsad rullning av kvarstående negativa räntenetton i stället ska införas. Det gäller exempelvis *Näringslivets skattedelegation*, vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*. De remissinstanser som ansluter sig till NSD:s yttrande är *Företagarna*, *FAR*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig) och *Småföretagarnas Riksförbund (NSD m.fl.)*. Remissinstanserna framför bl.a. att Sverige med den föreslagna snäva tidsbegränsningen avviker från andra länders motsvarande regler. Bland annat framför *Svensk Sjöfart* att andra EU-länder med sjöfartsintresse tillåter rullning antingen i 10 år eller utan tidsbegränsning.

NSD m.fl. kritiserar uttalandena om att en sexårsgräns skulle motsvara en konjunkturcykel. NSD m.fl. varnar även för att volatiliteten i de skattemässiga resultaten kommer att öka, eftersom variationen kommer att kunna påverkas starkt av engångseffekter, exempelvis realiserade valutakurseffekter. *Svensk Försäkring* lyfter också fram att engångseffekter kan få betydelse, som exempel anges naturkatastrofer. *Sveriges Byggindustrier* lyfter bl.a. fram att inom byggindustrin varierar resultaten kraftigt år från år och att byggindustrin därför missgynnas av sexårsgränsen i förhållande till företag med mer stabila resultat. *Fortum Sweden AB* anser att begränsningen särskilt drabbar branscher med volatilt eller cykliskt resultat. *Stena AB* framför att eftersom koncernen gör investeringar med livslängder på 20 år eller längre så har koncernen därmed ränteutgifter under en längre tid än sex år. *Energiföretagen Sverige* anför bl.a. att sexårsgränsen, och att underskottsavdrag tas med i beräkningen av avdragsunderlaget, gör att underskottsföretag riskerar att permanent gå miste om ränteavdrag. *Södertälje kommun* tillsammans med *Telge AB* framför att stora kvarstående negativa räntenetton uppkommer eftersom underskott minskar avdragsunderlaget. Att i en sådan situation tidsbegränsa nyttjandet av kvarstående negativa räntenetton ger i praktiken samma effekt som att helt begränsa möjligheterna att utnyttja tidigare års underskott. Även *Sydskraft AB* framför liknande synpunkter.

NSD m.fl. önskar tidsobegränsad rullning framåt i tiden av kvarstående negativa räntenetton och anför att argumentet om att tidsperioden för rullning av kvarstående negativa räntenetton ska stämma överens med bestämmelserna om periodiseringsfonder saknar relevans. Även betydelsen av regler i skatteförfarandet är enligt NSD inget bärande argument, eftersom kvarstående negativa räntenetton kan fastställas när de uppstår på samma sätt som för underskott. NSD ser även att fler rullningsmöjligheter införs. Även *Sydskraft AB* anser att det inte finns

några avgörande hinder mot att inte införa en tidsgräns för kvarstående negativa räntenetton. Södertälje kommun tillsammans med Telge AB anser att det inte skulle leda till någon ökad administrativ börda att tillåta tidsobegränsad rullning, och hänvisar till att det redan finns liknande regler i inkomstskattelagen i form av t.ex. aktiefällan och fastighetsfällan. SVCA kan inte se någon principiell skillnad mellan vad som gäller för tidigare års underskott och negativt räntenetto. Även *NREP AB* gör jämförelser med reglerna om tidigare års underskott.

Atlas Copco AB anser att promemorians förslag på enbart en rullningsmöjlighet framstår som alltför restriktivt, särskilt med beaktande av att denna begränsats till enbart sex år. *Atlas Copco AB* anser att bl.a. den föreslagna räntedefinitionen och att valutasvängningar ska behandlas som ränta gör att en möjlighet till carry-back, dvs. rullning bakåt i tiden, måste införas. *Telia Company AB* önskar, förutom tidsobegränsad rullning framåt av negativt räntenetto, rullning bakåt i tre år alternativt rullning framåt av outnyttjade avdragsutrymmen i fem år. Även Energiföretagen Sverige önskar carry-back-möjligheter gällande både underskott och outnyttjade negativa räntenetton.

Företagarna, Småföretagarnas Riksförbund och *Stena Metall AB* ifrågasätter att ägarförändringar över huvud taget ska leda till att kvarstående negativa räntenetton inte får användas. Flera remissinstanser ifrågasätter även att koncerninterna ägarförändringar utlöser att kvarstående negativa räntenetton inte längre får användas i ett förvärvat företag. Bland de remissinstanser som uttrycker detta finns FAR, NSD m.fl., *Sveriges advokatsamfund*, Svensk Sjöfart, Sveriges Byggindustrier, *Fastighets AB Balder*, *Platzer Fastigheter AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Willhem AB* och Svensk Försäkring. Utöver de nämnda remissinstanserna har ett flertal instanser anslutit sig till yttrandet från NSD m.fl. eller Svensk Sjöfart.

NSD m.fl. konstaterar att med den föreslagna regeln kan ett företag enbart flyttas uppåt i en koncern. Svensk Försäkring anser att ett undantag för koncerninterna ägarförändringar vore en logisk följd av att kvittningsmöjligheter gällande positiva och negativa räntenetton finns mellan bolag där koncernbidragsrätt föreligger. *Fastighets AB Balder*, *Platzer Fastigheter AB* och *Willhem AB* anser att ett undantag för koncerninterna ägarförändringar skulle öka legitimiteten för de i övrigt komplicerade reglerna. Flera remissinstanser gör jämförelser med motsvarande regler för tidigare års underskott. Sveriges Byggindustrier anser att de nämnda reglerna angående ägarförändringar borde utgöra förebild även för kvarstående negativa räntenetton i relevanta delar.

Sveriges advokatsamfund lyfter fram att motsvarande reglering som för ägarförändringar inte har föreslagits vid kvalificerade fusioner, och efterlyser ett förtydligande om inte regeln borde gälla även för sådana situationer. Södertälje kommun och Telge AB framför liknande frågor kring omstruktureringar.

Finansbolagens förening anför att förslagen sannolikt kommer leda till skatteplanering genom att företag med stora positiva räntenetton kommer sälja dem till företag i andra branscher som har stora negativa räntenetton och hög beskattning till följd av förslaget (exempelvis fastighetssektorn).

Skatteverket anser att det är oklart när ett kvarstående negativt räntenetto ska utredas och fastställas. Enligt Skatteverket är frågan om

fastställelse ska ske årligen eller om det ej utnyttjade avdraget provas först under ett år då ett avdragsutrymme uppstår och avdrag görs för kvarstående negativt räntenetto. Skatteverket anser att det i sin tur har betydelse för när en oriktig uppgift ska anses ha lämnats. Skatteverket menar att svaren på frågorna får betydelse när det gäller förutsättningarna för efterbeskattning och påförande av skattetillägg. Med tanke på att avdragsrätten för kvarstående negativa räntenetton tidsmässigt är begränsat till sex år föreslår Skatteverket att avdrag för kvarstående negativa räntenetton ska provas det år och till den del avdraget yrkas.

Skälen för regeringens förslag

Möjlighet till utjämning över tid bör införas

Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör som utgångspunkt tillämpas för enskilda beskattningsår och avseende enskilda företag. Samtidigt bör ränteavdragsbegränsningsregeln vara neutral sett över flera beskattningsår. Därför föreslår regeringen, i likhet med promemorians förslag, att ett negativt räntenetto som kvarstår från ett föregående beskattningsår ska få dras av ett senare år om det ryms inom avdragsutrymmet för det senare året. En minskning ska göras med årets avdrag för negativt räntenetto. En förutsättning för att kunna utnyttja ett kvarstående negativt räntenetto är att ett avdragsutrymme har beräknats, dvs. att huvudregeln att tillämpats. Möjligheten att rulla vidare och att göra avdrag för kvarstående negativt räntenetto gäller således inte vid tillämpning av förenklingsregeln. Förslaget möjliggör för företag att utjämna räntenetton över tid. Även ett flertal remissinstanser, bl.a. *Sveriges Byggindustrier*, betonar vikten av en sådan möjlighet till utjämning över tid.

Den föreslagna utjämningsmöjligheten mellan beskattningsår är till fördel för t.ex. företag som befinner sig i ett start- eller utvecklingsskede och som därför har låg lönsamhet. Så kan t.ex. vara fallet för innovationsföretag. Dessutom finns det därmed en möjlighet att utnyttja kvarstående negativa räntenetton över en konjunkturcykel.

Kvarstående negativa räntenetton fastställs när och till den del de utnyttjas

Skatteverket anser att det finns en otydlighet i promemorian gällande frågan när kvarstående negativa räntenetton ska fastställas, om de likt underskott fastställs när de uppkommer eller om de likt exempelvis förluster som behandlas enligt aktie- eller fastighetsfällorna fastställs först när de utnyttjas. Som ett argument för tidsbegränsad rullning av kvarstående negativa räntenetton har bland annat *NSD m.fl.* anfört att kvarstående negativa räntenetton kan fastställas när de uppkommer.

I promemorian föreslogs inte något särskilt förfarande med sådan innebörd att kvarstående negativa räntenetton fastställs när de uppkommer. Enligt 56 kap. 3 § 1 skatteförfarandelagen ska underlaget för att ta ut skatt enligt inkomstskattelagen fastställas i beslut om slutlig skatt. Vad som ska bestämmas vid beskattningen följer av den materiella skattelagstiftningen. Utgångspunkten är att de belopp ska bestämmas som har betydelse för att bestämma skatter och avgifter för respektive

beskattningsår. Vid uppkomsten av ett kvarstående negativt räntenetto har detta kvarstående negativa räntenetto ingen betydelse för att bestämma skatter eller avgifter för det året. För ett fastställelseförfarande vid uppkomsten av kvarstående negativa räntenetton hade det därför krävts att den föreslagna lagtexten angett att dessa skulle *beräknas* eller något annat liknande uttryck (jfr Skatteförenklingsutredningens betänkande SOU 2014:68, Förenklade skatteregler för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, s. 213–217). I avsaknad av ett sådant särskilt förfarande ska kvarstående negativa räntenetton i stället fastställas enligt den nämnda huvudregeln, dvs. när de används på så sätt att avdrag görs för ett kvarstående negativt räntenetto. Det är vid ett sådant beskattningsår som det kvarstående negativa räntenettet påverkar beskattningen genom att de utgör en kostnadspost.

Det kan dock konstateras att det skulle kunna finnas flera fördelar med ett förfarande där kvarstående negativa räntenetton fastställs när de uppkommer. Det gäller oavsett om utnyttjandet av de kvarstående negativa räntenettona tidsbegränsas eller om de får utnyttjas utan tidsbegränsning. En fördel är bland annat att prövningen av storleken på ett kvarstående negativt räntenetto i så fall skulle ske i nära anslutning till de aktuella ränteutgifterna. Skatteverket och företagen får dessutom ett bättre underlag för framtida beskattningsår vilket i sin tur minskar risken för framtida fel, även om det på kort sikt leder till en ökad administrativ börda.

En sådan förändring till ett fastställelseförfarande skulle dock ställa krav på ett mer fullständigt beredningsunderlag. För att införa ett fastställelseförfarande behövs en fördjupad analys. Det är bl.a. av vikt att genomlysna vilka effekter det skulle få gällande administrativ börda för Skatteverket, domstolarna och företagen. En sådan förändring till ett fastställelseförfarande kan även – vilket Skatteverket också framför – behöva förenas med anpassningar av bestämmelserna om skattetillägg i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Regeringen föreslår mot denna bakgrund ingen förändring i bestämmelsen i detta avseende i förhållande till promemorians förslag. Det innebär att kvarstående negativa räntenetton ska fastställas när och till den del de utnyttjas genom att avdrag görs för ett kvarstående negativt räntenetto.

Behovet av en tidsgräns

I promemorian föreslogs att rätten att dra av ett kvarstående negativt räntenetto ska begränsas i tiden. Skälet till en sådan ordning angavs vara administrativa skäl som uppstår på grund av att ackumulerade kvarstående negativa räntenetton kan bli förhållandevis stora sett över tid. I promemorian hänvisades även till vad FSK angett om att en tidsbegränsning på sex år normalt är tillräcklig för att motsvara en konjunkturcykel. Vidare angavs att det är samma tidsperiod som gäller för de skattemässiga reserveringar som kan göras med avdrag till periodiseringsfond, innan gjorda avdrag måste återföras till beskattning. Det konstaterades även att en sexårsperiod är lämplig med hänsyn tagen till regler om skatteförfarandet, bl.a. efterbeskattningsfristen.

Förslaget om en tidsbegränsning på sex år har mötts av remisskritik. Bland annat framförs att med en tidsgräns finns en risk för att kvarstående negativa räntenetton aldrig kan användas, särskilt eftersom avdragsunderlagen bestäms efter avdrag för tidigare års underskott. Dessa remissinstanser menar även att tidsgränsen strider mot de tankar som genomsyrat utformningen av underskottsavdragen, dvs. att det är företagets livslängd som utgör den ekonomiskt riktiga kvittningsperioden (prop. 1989/90:110, s. 546). Det anförs också att en snäv tidsgräns skulle avvika från i vart fall övriga nordiska länders reglering av rullningen.

Som framgår ovan föreslås i denna lagrådsremiss inte något fastställelseförfarande för kvarstående negativa räntenetton. Prövningen av storleken på ett kvarstående negativt räntenetto kommer således att ske när avdrag görs för ett kvarstående negativt räntenetto. Utan en begränsning i tiden skulle fastställelsen kunna ske även efter det att Skatteverket gallrat deklarationsmaterialet för det år som det kvarstående negativa räntenettet uppkom. Skatteverkets möjligheter till granskning riskerar därmed att vara begränsade. Utan särskilt fastställelseförfarande för negativa räntenetton finns även risken för upprepade tvister om en och samma ränteutgift. Med en ordning där ett kvarstående negativt räntenetto fastställs först när det utnyttjas så kommer nämligen eventuella beräkningar av storleken på det kvarstående negativa räntenettet inte att vara bindande för följande beskattningar, om avdrag för enbart en viss del av ett kvarstående negativt räntenetto görs ett år. Trots remisskritiken, och även om det i och för sig finns skäl som talar för en annan ordning, anser regeringen därför att tidsgränsen bör behållas. Vad gäller det som har förts fram avseende risken för att kvarstående negativa räntenetton aldrig kan användas, vill regeringen framhålla att det i lagrådsremissen lämnas förslag som innebär att underskott endast till viss del ska minska avdragsunderlaget. I samband med att reglerna följs upp bör det enligt regeringen analyseras och övervägas, dels ett system med ett årligt fastställelseförfarande, dels en möjlighet till rullning under en längre tidsperiod eller under obegränsad tid, se avsnitt 14.

Andra möjligheter till utjämning över tid

Ett fåtal remissinstanser, bl.a. NSD m.fl., *Energiföretagen Sverige* och *Atlas Copco AB*, anser att fler av de möjligheter till utjämning över tid som tillåts enligt direktivet mot skatteundandraganden behöver införas. *Atlas Copco AB* anser att möjlighet till rullning bakåt i tiden måste införas mot bakgrund av promemorians förslag om att valutakursförändringar ska ingå i definitionen av ränteutgifter. I denna lagrådsremiss föreslås dock att räntedefinitionen ska snävas in jämfört med promemorians förslag, så att enbart vissa valutakursförändringar betraktas som ränteutgifter, se avsnitt 9. Det bedöms dessutom inte som lämpligt att föreslå någon möjlighet att rulla kvarstående negativt räntenetto bakåt i tiden (jfr direktivet mot skatteundandraganden artikel 4.6.b), bl.a. med hänsyn till risk för kringgåenden och för att skydda skattebasen. Både den rullningsmöjligheten och direktivets möjlighet till att rulla outnyttjade avdragsunderlag framåt i tiden (artikel 4.6.c) har dessutom den bristen att de skulle innebära komplicerade regelverk, bland annat eftersom de skulle behöva förenas med regler som motverkar

kringgåenden. Några ytterligare möjligheter till utjämning över tid föreslås därför inte.

Kvarstående negativa räntenetton dras av efter avdrag för innevarande års negativa räntenetto

Ett företag som inte har kunnat dra av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet ska dra av återstående del, dvs. kvarstående negativt räntenetto, högst med ett belopp som motsvarar avdragsutrymmet, minskat med årets avdrag för negativt räntenetto. Avdrag ska göras inom sex år efter det beskattningsår då det kvarstående negativa räntenettet uppkom. Ett kvarstående negativt räntenetto bör dras av i viss ordning. Ordningen bör vara att ett kvarstående negativt räntenetto ska dras av efter det att årets negativa räntenetto har dragits av. Det innebär att det kvarstående negativa räntenetto som har uppkommit först också ska dras av först.

Rätten till avdrag för kvarstående negativa räntenetton upphör vid vissa ägarförändringar

Ett fåtal remissinstanser, *Företagarna*, *Småföretagarnas Riksförbund* och *Stena Metall AB*, är negativa till promemorians förslag att ägarförändringar ska leda till att kvarstående negativa räntenetton inte längre får användas. I likhet med bedömningen i promemorian anser regeringen dock att det inte kan uteslutas att vissa företag under en sexårsperiod kan ackumulera stora kvarstående negativa räntenetton. Det skapar incitament att t.ex. förvärva företag som har stora kvarstående negativa räntenetton och som inte bedriver någon egentlig näringsverksamhet, dvs. enbart i syfte att sänka den beskattningsbara inkomsten. Det är en farhåga som även *Finansbolagens förening* ger uttryck för. Som FSK beskriver kan det ske genom att ett sådant kvarstående negativt räntenetto kan användas genom att verksamhet förs över från ett låg-belånat företag som har avdragsutrymmen som överstiger räntenettet. Mot den bakgrunden och för att motverka skattemässigt betingad handel med företag som har kvarstående negativa räntenetton, bör – som FSK också föreslår – rätten att utnyttja ett kvarstående negativt räntenetto upphöra vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § ÅRL. Förenklat innebär årsredovisningslagens definition att om ett företag, moderföretaget, äger mer än hälften av rösterna i en annan juridisk person, dotterföretaget, så ingår företagen i samma koncern. Det finns även några andra i årsredovisningslagen beskrivna sätt att skapa ett koncernförhållande. Den omständigheten att det ska vara ett ”bestämmande inflytande” innebär att även ett indirekt ägande omfattas av begränsningen, exempelvis omfattas ett negativt räntenetto i ett dotterbolag till det förvärvade företaget.

Att koncernen ska vara ”av sådant slag” som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär att även utländska koncerner omfattas, om företagen upprätthåller förbindelser mellan varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen.

Ett stort antal remissinstanser ifrågasätter att det inte föreslås något undantag för koncerninterna ägarförändringar i promemorian, dvs. när ett företag förvärvar ett annat företag som redan ingår i samma koncernförhållande. I denna lagrådsremiss föreslås att det införs möjligheter för företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra att utjämna räntenetton och avdragsunderlag mellan varandra, se avsnitt 6.2.5. Syftet med dessa förslag är att skapa möjligheter till att uppnå en skattemässig neutralitet mellan verksamhet som bedrivs i ett eller flera bolag. Ägarförändringar som sker inom en koncern bör därför inte träffas av en regel vars syfte är att förhindra skattemässigt betingad handel av företag med kvarstående negativa räntenetton. Regeringen föreslår därför ett undantag för sådana koncerninterna ägarförändringar.

För att undvika kringgåenden har FSK föreslagit att kvarstående negativt räntenetto bör falla bort både i det förvärvande och i det förvärvade företaget. Det finns argument som talar både för och emot att begränsningen ska gälla samtliga företag. Ett skäl för att omfatta samtliga företag är att det är mest robust mot kringgåenden. Vid utformningen av spärregler vid ägarskiften bör dock en avvägning göras mellan behovet av att motverka oönskat beteende och att ägarmarknaden inte bör snedvridas i alltför stor utsträckning med hänsyn till att det kan finnas affärsmässiga och legitima skäl för förvärvet. Sammantaget bedöms en lämplig avgränsning vara att endast kvarstående negativt räntenetto i det förvärvade företaget ska falla bort. Förslaget är i överensstämmelse med direktivet mot skatteundandraganden artikel 4.6.a tillsammans med artikel 3.

Åtgärder som vidtas med stöd av lagen (2015:1016) om resolution kan innebära en ägarförändring. För att inte försvåra en framgångsrik utgång av ett resolutionsförfarande bedöms det vara lämpligt att de föreslagna begränsningarna vid ägarförändringar inte ska gälla om företaget har försatts i resolution enligt nämnda lag.

Kvalificerade fusioner och fissioner

Sveriges advokatsamfund lyfter fram att det i promemorian inte föreslagits några regler angående kvalificerade fusioner motsvarande de som föreslås gällande ägarförändringar. Även *Södertälje kommun* och *Telge AB* framför frågor kring omstruktureringar.

Det kan konstateras att det vore inkonsekvent att inte införa bestämmelser om kvalificerade fusioner och fissioner, som motsvarar de föreslagna reglerna kring ägarförändringar. Det finns inga sakliga skäl att behandla en kvalificerad fusion där det överlåtande företaget har kvarstående negativa räntenetton på ett annat sätt jämfört med ett förvärv av ett företag med kvarstående negativa räntenetton. På motsvarande sätt som föreslås för ägarförändringar ska rätten att använda kvarstående negativa räntenetton i det överlåtande företaget som huvudregel upphöra vid kvalificerade fusioner och fissioner. Undantag ska dock göras när den kvalificerade fusionen eller fissionen sker mellan ett övertagande och ett överlåtande företag som redan innan fusionen eller fissionen ingick i samma koncern. Undantag ska även göras om det överlåtande företaget är försatt i resolution enligt lagen om resolution. Vid kvalificerade fissioner ska det kvarstående negativa räntenettet fördelas i förhållande

till nettovärdet som förs över till de olika övertagande företagen, dvs. på samma sätt som bl.a. periodiseringsfonder och rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. fördelas.

Verksamhetsavyttringar och partiella fissioner

Vad gäller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster enligt 25 kap. 12 § IL, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. IL och rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 § IL får sådana inte överföras till ett köpande eller övertagande företag vid en verksamhetsavyttring eller en partiell fission. Detta framgår av 38 kap. 17 § respektive 38 a kap. 17 § IL. De nämnda bestämmelserna utgör förtydliganden av vad som följer av allmänna regler kring verksamhetsavyttringar och partiella fissioner (jfr prop. 2006/07:2 s. 68).

På samma sätt som med kvarstående kapitalförluster och tidigare års underskott är det inte motiverat att kvarstående negativa räntenetton ska kunna föras över från ett företag till ett annat genom en verksamhetsavyttring eller en partiell fission. Uppräkningen i de nämnda bestämmelserna bör därmed kompletteras med kvarstående negativa räntenetton.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 37 kap. 28 §, 38 kap. 17 § och 38 a kap. 17 § och att tre nya paragrafer, 24 kap. 26 och 27 §§ och 37 kap. 26 a §, införs i IL.

6.2.5 Avdrag för negativt räntenetto i ett annat företag

Regeringens förslag: Om ett företags ränteinkomster ett beskattningsår överstiger ränteutgifterna samma beskattningsår (positivt räntenetto), får det företaget dra av ett negativt räntenetto som har uppkommit hos ett annat företag högst med ett belopp som motsvarar det positiva räntenettet hos företaget som gör avdraget. Det negativa räntenettet får inte dras av till den del det har dragits av på annat sätt. Vidare får avdrag inte göras för ett annat företags kvarstående negativa räntenetto. Med positivt räntenetto avses skillnaden mellan ränteinkomster som ska tas upp och ränteutgifter som får dras av, om ränteinkomsterna överstiger ränteutgifterna.

Ett avdrag minskar det negativa räntenettet hos det andra företaget med samma belopp.

Avdragsrätten gäller bara om båda företagen

- med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra, och
- redovisar avdraget öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Platzer Fastigheter AB* och *Willhem AB* anser att det är positivt att en utjämning mellan positiva och negativa räntenetton föreslås mellan företag som kan utväxla koncernbidrag med varandra.

FAR, *Södertälje kommun* och *Telge AB* har bl.a. lämnat synpunkter avseende möjligheten att kunna dra av negativa räntenetton i svenska handels- och kommanditbolag i ett annat bolag med positivt räntenetto, även om koncernbidragsrätt formellt sett inte föreligger. Detta behandlas i avsnitt 6.2.6.

Ett flertal remissinstanser kritiserar att koncernutjämning föreslås ske dels genom koncernbidrag, dels genom kvittning mellan koncernföretagen av positiva räntenetton mot negativa räntenetton. Bland annat framförs att det redan i dag är komplicerat med resultatutjämning genom koncernbidrag och att de föreslagna reglerna komplicerar detta ytterligare. Bland annat *FAR*, *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Sveriges advokatsamfund*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), *Stena Fastigheter AB* och *Humlegården Fastigheter AB* framför sådana synpunkter. NSD lyfter särskilt fram att kravet på värdeöverföring gör att storleken på koncernbidragen måste fastställas redan när bokslutet fastställs. Sveriges Byggindustrier framför att vid bokslutet måste koncernens samtliga fakturor ha kommit koncernen tillhanda och alla eventuella valutakurseffekter måste ha fastställts. Om inte det är uppfyllt kan koncernen gå miste om ränteavdrag som koncernen rätteligen borde ha rätt till, med mer tid till korrekta beräkningar. Sveriges advokatsamfund ifrågasätter om den grundläggande principen att neutralitet ska råda uppnås om man av kommersiella skäl väljer att dela upp verksamhet till att bedrivas i flera olika helägda juridiska personer. Sveriges Byggindustrier framför att med nuvarande regler lämnas koncernbidrag normalt sett uppåt i en koncern. De föreslagna reglerna innebär att koncernbidrag i stället kommer att behöva lämnas neråt eller sidledes i strukturen.

FAR anser att en enklare lösning vore att föredra. En sådan skulle kunna vara att ett gemensamt ränteavdragsutrymme räknas ut inom koncerner där företagen har koncernbidragsrätt och att avdrag för räntenettet sedan fick fritt fördelas inom koncernen. Det skulle likna dansk "sambeskatning" eller de svenska fastighets- och aktiefällorna.

Sveriges advokatsamfund ifrågasätter om inte en gruppregel skulle underlätta tillämpningen väsentligt. Även *Södertälje kommun* tillsammans med *Telge AB* förespråkar en gruppregel i syfte att uppnå samma skattebelastning oavsett om verksamheten bedrivs i ett eller flera företag. *Södertälje kommun* och *Telge AB* lyfter särskilt fram att det för allmännyttiga bostadsföretag finns begränsningar att genomföra värdeöverföringar genom koncernbidrag. *NREP AB* anser också att det av koncernutjämnings-skäl bör införas en sådan gruppregel som beskrivs i direktivet mot skatteundandraganden och i OECD:s rekommendationer.

NSD anser att man borde slopa kravet på värdeöverföring vid koncernbidrag. Samtidigt betonar NSD att det inte skulle undanröja alla de hinder eller svårigheter som förslagen skapar, men att det i vart fall skulle innebära viss förenkling. Vidare anser NSD, att det bör skapas utrymme för att genom endast poster i deklarationen åstadkomma en

effektiv kvittning av avdragsutrymmen och/eller negativa räntenetton. Även Sveriges Bygginstrumenter och *Astra Zeneca AB* föreslår detta.

Sveriges advokatsamfund menar alternativt att koncernbidrag skulle kunna exkluderas från avdragsunderlaget i kombination med att en möjlighet att överföra avdragsunderlag inom en koncern introduceras. Det skulle innebära att såväl koncernbidrag som överföring av avdragsunderlag skulle bli rena skattemässiga justeringar, vilket väsentligen borde kunna underlätta den praktiska tillämpningen och säkerställa att neutraliteten inom en koncern fullt ut kan tillämpas.

AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och *Ratos AB* anför i ett gemensamt yttrande att investmentföretag inte kan resultatutjämna genom koncernbidrag, vilket medför att ett negativt räntenetto inte kommer att kunna överföras till andra bolag inom koncernen.

Skälen för regeringens förslag

Positivt räntenetto får kvittas mot negativt räntenetto inom en koncern

Om en verksamhet bedrivs i ett enda företag sker det en automatisk kvittning mellan positiva och negativa räntenetton. För att skattebördan för koncernföretag inte ska bli större än om företagets verksamhet hade bedrivits i ett enda bolag bör – som FSK har föreslagit – ett företag kunna dra av ett negativt räntenetto som har uppkommit hos ett annat företag med ett belopp som högst motsvarar det egna positiva räntenettet. Detta innebär att det sker en utjämning mellan det ena företagets negativa räntenetto och det andra företagets positiva räntenetto. Ett annat företags kvarstående negativa räntenetto får dock inte dras av.

En sådan regel är förenlig med direktivet mot skatteundandraganden där det av skäl 7 framgår att medlemsstaterna kan införa ett system som möjliggör överföring av räntekapacitet mellan företag i en företagsgrupp vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Det negativa räntenettet från ett annat företag bör inte kunna dras av till den del det har dragits av på något annat sätt. Ett avdrag bör minska det negativa räntenettet hos det andra företaget med samma belopp.

Avdragsrätten bör bara gälla om båda företagen med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra och redovisar avdraget öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklaratidpunkt eller som skulle ha haft det om inte något av företagets bokföringsskyldighet upphör. Detta innebär bland annat att det i deklarationen för företaget med positivt räntenetto måste framgå från vilket annat koncernföretag det negativa räntenettet härrör.

Södertälje kommun föreslår att kvittning ska tillåtas även om koncernbidragsrätt inte föreligger. *AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB* och *Ratos AB* tar upp att investmentföretag inte kan resultatutjämna genom koncernbidrag, vilket medför att ett negativt räntenetto inte kommer att kunna överföras till andra bolag inom koncernen. Regeringen ser dock inte anledning att frånga den koncerndefinition som normalt används vid resultatutjämning i skattesammanhang.

Det nu aktuella förslaget skulle kunna avhålla moderföretag i Sverige från att etablera dotterföretag i utlandet och kan av det skälet utgöra en inskränkning av etableringsfriheten i Europeiska unionens funktionssätt

(FEUF). En sådan inskränkning bör emellertid kunna rättfärdigas på den grunden att den utgör en proportionerlig och ändamålsenlig åtgärd för att upprätthålla en väl avvägd fördelning av beskattningsrätten mellan medlemsstaterna och för att motverka risken för att negativa räntenetton i utländska dotterföretag beaktas två gånger⁵⁰.

Andra möjligheter till koncernutjämning

Eftersom lämnade och mottagna koncernbidrag ingår i avdragsunderlaget för ränteavdrag uppstår en möjlighet att genom koncernbidragssystemet utjämna räntenetton mellan koncernföretag. Det kan dock konstateras att med en EBITDA-regel kan en sådan räntenettoutjämning påverka möjligheterna att samtidigt utjämna resultatet. Anledningen till det är att ett företag som redovisar ett underskott redan innan ränteavdrag och avdrag för lämnade koncernbidrag ändå kan ha ett outnyttjat avdragsunderlag för ränteutgifter.

För att utjämna avdragsunderlag mellan koncernföretag kan situationer uppstå där ett företag som både redovisar ett underskott och samtidigt har ett outnyttjat avdragsunderlag behöver lämna koncernbidrag till ett företag som redovisar ett överskott, men vars negativa räntenetto ändå inte ryms inom avdragsutrymmet. I sådana situationer kan koncernbidragen inte användas både för resultatutjämning och utjämning av avdragsunderlagen. Till det kommer att ett flertal remissinstanser lyft fram att koncernbidragssystemet redan är komplicerat och att förslaget komplicerar systemet ytterligare. Som en allmän princip ska skattemässiga överväganden inte styra hur en verksamhet organiseras, det finns därför skäl att se över om alternativa eller kompletterande möjligheter till koncernutjämning avseende avdragsunderlag för negativa räntenetton bör införas.

Bland andra *NSD* anser att kravet på värdeöverföring vid koncernbidrag bör slopas. Ett sådant förslag skulle dock inte åtgärda att koncernbidragen inte alltid kan användas för såväl räntenettoutjämning som resultatutjämning. Som *FSK* konstaterade utgör kravet på värdeöverföring även ett hinder mot att koncernbidrag används för att minska beskattningen genom att koncernbidrag som får dras av lämnas till ett företag som sedan försätts i konkurs. De förslag som lämnas i denna lagrådsremiss föranleder därför inte en sådan förändring.

Sveriges advokatsamfund framför att möjligheter att även överföra avdragsunderlag inom en koncern bör övervägas. Till exempel skulle fler kvittningsmöjligheter än den som redan föreslås kunna införas, på så sätt att ett företag med outnyttjat avdragsunderlag får dra av ett annat företags negativa räntenetto som inte kunnat dras av på annat sätt. Alternativt kan även tänkas den omvända situationen, dvs. att ett företag som inte kunnat dra av sitt negativa räntenetto mot ett eget avdragsunderlag ändå får dra av detta om ett annat koncernföretag har ett outnyttjat avdragsunderlag. Vad dessa förslag dock inte tar hänsyn till är att det kan finnas flera anledningar till att ett företag inte kan dra av ett negativt räntenetto. Ett skäl kan vara att företaget saknar tillräckligt stort avdragsunderlag, men

⁵⁰ Se exempelvis mål C-446/03 Marks & Spencer och C-414/06 Lidl Belgium.

det kan också bero på att företaget inte har ett positivt avdragsunderlag. Det kan vara fallet för ett företag som redovisar ett underskott och vars utgifter dras av omedelbart. För att uppnå skattemässig neutralitet mellan verksamhet som bedrivs i ett eller flera bolag skulle således de beskrivna kvittningsmöjligheterna även behöva ta hänsyn till sådana negativa avdragsunderlag. Först skulle det behöva ske en utjämning av avdragsunderlagen så att inget företag i koncernen har ett negativt avdragsunderlag. Därefter skulle företagen kunna få kvitta negativa räntenetton mot outnyttjade avdragsunderlag. Regeringen konstaterar att en sådan ytterligare kvittningsmöjlighet även kan kräva en annan koncerndefinition för att undvika kringgåendemöjligheter.

Sveriges advokatsamfund efterfrågar, i likhet med vissa andra remissinstanser, att en gruppregel införs för koncernutjämnings syfte. Detta önskemål måste skiljas från den möjlighet till gruppregel som finns i direktivet mot skatteundandraganden, som t.ex. kan innebära att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inte tillämpas om företaget kan visa att förhållandet mellan dess egna kapital och totala tillgångar är ungefär lika med eller högre än motsvarande andel för företagsgruppen, se avsnitt 6.2.2. Vad dessa remissinstanser i stället efterfrågar i detta sammanhang är snarare en möjlighet till koncerngemensam beräkning av avdragsunderlaget. Ett sådant förslag skulle dock innebära en stor skillnad jämfört med promemorians förslag, där den generella ränteavdragsbegränsningen som utgångspunkt tillämpas för varje företag och varje beskattningsår för sig. Förutom att förslaget vore komplicerat och skulle utgöra ett avsteg från hur den svenska företagsbeskattningen fungerar i övrigt saknas det ett beredningsunderlag.

Regeringen anser sammantaget att några alternativa eller kompletterande möjligheter till koncernutjämning inte bör föreslås.

Lagförslag

Förslaget föranleder att tre nya paragrafer, 24 kap. 23, 28 och 29 §§, införs i IL.

6.2.6 Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln gäller för juridiska personer och vissa svenska handelsbolag

Regeringens förslag: Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln gäller juridiska personer och svenska handelsbolag.

Den gäller dock inte

– svenska handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, eller

– i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln avses med beskattningsår för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs även att anskaffningsutgiften vid beräkningen av kapitalvinst vid avyttring av andelar i svenska handelsbolag skulle ökas med belopp som har tagits upp som den skattskyldiges andel av handelsbolagets inkomster, minskat med de ränteutgifter och negativa räntenetton som, direkt eller indirekt, belöper sig på andelen och som enligt 24 kap. IL inte har fått dras av. Vidare föreslogs att anskaffningsutgiften skulle ökas med kvarstående räntenetton som har dragits av enligt 24 kap. 28 § IL (vilket motsvarar 24 kap. 26 § IL i denna lagrådsremiss) och som belöper sig på andelen.

Remissinstanserna: *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)* avstyrker förslaget av det skälet att det är alltför komplicerat och innehåller för många oklarheter. SVCA föreslår att regeringen finner en enklare lösning för att hantera ränteavdrag i verksamhet med inkomster från handelsbolag. FAR menar att metoden för att inkludera handelsbolag borde kunna göras lättare. Enligt promemorian ska begränsningen tillämpas redan hos handelsbolaget. FAR anser att det vore enklare att inkomst från ett handelsbolag delas upp på ”vanlig” inkomst och ett räntenetto hos det företag som ska ta upp inkomsten. Det innebär också att endast handelsbolagsinkomster som beskattas i bolagssektorn blir föremål för ränteavdragsbegränsningar, vilket får anses vara i enlighet med direktivets syfte. *Södertälje kommun* och *Telge AB* menar att negativa räntenetton i svenska handels- och kommanditbolag bör kunna dras av i ett annat bolag med positivt räntenetto även om koncernbidragsrätt formellt sett inte föreligger. Vidare bör räntenettet i ett handels- och kommanditbolag med underskott kunna dras av hos delägarna.

NSD m.fl. ifrågasätter att det inte ges någon möjlighet att kvitta finansnetton eller avdragsutrymmen som har uppkommit i handelsbolag mot motsvarande poster uppkomna i ett annat företag, såsom ägarbolag och dotterbolag m.fl. Det bör beaktas att det är vanligt att samriskprojekt (s.k. joint ventures) ofta bedrivs genom handelsbolag, bl.a. på grund av bristande möjligheter till resultatutjämning mellan aktiebolag i intressegemenskap. I det fall regeringen anser att en sådan kvittningsmöjlighet blir för komplicerad att åstadkomma på kort sikt är det åtminstone viktigt att möjligheterna till underprisöverlåtelse i 23 kap. IL ändras, så att de även möjliggör underprisöverlåtelse där handelsbolag är part. Även *SRF konsulternas förbund* anser att det är viktigt att möjligheten till underprisöverlåtelse i 23 kap. IL ändras. SRF konsulternas förbund tar vidare upp att fysiska personer som är delägare i ett handelsbolag där minst en av delägarna är ett aktiebolag drabbas särskilt hårt av de föreslagna reglerna. Ränteavdragsbegränsningen för handelsbolag bör gälla på delägarnivå och endast drabba delägare som är juridisk person.

Skatteverket anser att det är oklart vad som gäller vid indirekt ägande och undrar om det har någon betydelse genom vilket företag man äger andelen och oavsett hur stor andel man äger. Synpunkten gäller både

ägande i svenskt handelsbolag och utländsk delägarbeskattad juridisk person.

Skälen för regeringens förslag: Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör – som FSK har föreslagit – som en utgångspunkt gälla företag som vid inkomstbeskattningen behandlas som svenska och utländska juridiska personer, se avsnitt 6.1. Vad som vid inkomstbeskattningen avses med uttrycket ”juridiska personer” framgår av 2 kap. 3 § IL. Det innebär att förslaget i första hand tar sikte på aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Svenska handelsbolag behandlas inte som juridiska personer vid inkomstbeskattningen (2 kap. 3 § IL), vid sidan av dödsbon och juridiska personer som förvaltar samfälligheter och som avses i 6 kap. 6 § andra stycket IL. Det innebär att delägarna i handelsbolaget är skattskyldiga för dess inkomster (5 kap. 1 § IL).

Utländska juridiska personer behandlas som juridiska personer vid inkomstbeskattningen (2 kap. 3 § och 6 kap. 8 § IL). Det innebär att utländska juridiska personer som huvudregel är skattskyldiga för sina inkomster (6 kap. 12 § IL). Från huvudregeln görs undantag (5 kap. 2 a § och 39 a kap. 13 § IL). Enligt 5 kap. 2 a § IL är obegränsat skattskyldiga delägare i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person skattskyldiga för personens inkomster. Med en i utlandet delägarbeskattad juridisk person avses en utländsk juridisk person vars inkomster beskattas hos delägare i den utländska stat där personen hör hemma.

Om den generella ränteavdragsbegränsningsregeln begränsas till företag som vid inkomstbeskattningen behandlas som juridiska personer (t.ex. aktiebolag), kan den kringgå genom att belånad verksamhet överlåts från aktiebolag till företag som vid inkomstbeskattningen inte behandlas som juridiska personer. Förutom enskilda näringsidkare gäller det i första hand handelsbolag.

En överlåtelse av belånad verksamhet från aktiebolag till enskilda näringsidkare och handelsbolag förutsätter dock – bortsett från att överlåtelsen är affärsmässigt förnuftig – att det byte av gäldenär som överlåtelsen av belånad verksamhet mellan företagen innebär, kan ske med borgenärens samtycke. Det förutsätter också att det övertagande företaget är berett att ta den ekonomiska risk som övertagandet av ansvaret för skulden innebär.

Risken för att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska kringgå genom att belånad verksamhet överlåts mellan företag får antas vara förhållandevis stor om t.ex. det överlåtande företaget är ett aktiebolag och det övertagande företaget är ett svenskt kommanditbolag som ägs av aktiebolaget och dess huvudaktieägare är en fysisk person och där aktiebolaget är komplementär och huvudaktieägaren är kommanditdelägare. Till skillnad från komplementären är kommanditdelägaren begränsat ansvarig för ett kommanditbolags skulder. I ett sådant fall kan det förutsättas att gäldenärsbytet kan ske med borgenärens samtycke, eftersom det i praktiken är fråga om samma låntagare före och efter överlåtelsen. Dessutom är aktieägare i aktiebolag inte personligt ansvariga för skulder i verksamheten.

Mot denna bakgrund föreslogs i promemorian att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör gälla också handelsbolag som helt

eller delvis ägs av juridiska personer. Regeringen delar denna bedömning.

I likhet med bedömningen i promemorian anser regeringen även att risken för att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska kringgås genom att belånad verksamhet överläts mellan företag får antas vara förhållandevis liten, om det övertagande företaget är en enskild näringsidkare eller ett svenskt handelsbolag som endast ägs av fysiska personer. Det beror på att det inte kan förutsättas att gäldenärsbytet kan ske med borgenärens samtycke. Det är fråga om helt olika låntagare före och efter överlåtelsen. Vidare är enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag personligt ansvariga för skulder i verksamheten.

Mot den bakgrunden bör den generella ränteavdragsbegränsningsregeln – till skillnad från FSK:s förslag – inte gälla enskilda näringsidkare och handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer. Av 4 kap. 2 § IL framgår att detta även gäller för ett dödsbo efter en sådan fysisk person. Orsaken till att förhållandena ska gälla under hela beskattningsåret är att såväl kapital som andelar är lätttrörliga. Att begränsningsregeln inte ska gälla för enskilda näringsidkare samt vikten av att möjligheten till räntefördelning och expansionsfonder ska finnas kvar är något som *Vansbro kommun* tar upp. Det kan konstateras att några förändringar av dessa regler inte föreslås i denna lagrådsremiss.

Av samma skäl bör den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inte heller gälla i fråga om i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer.

Vidare bör den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inte gälla i situationer då handelsbolag indirekt har ägts bara av fysiska personer via ett annat handelsbolag om detta har gällt under hela beskattningsåret. Detta bör gälla både för svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och oberoende av storleken på andelen.

Vad som sägs ovan innebär sammanfattningsvis att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln gäller handelsbolag som helt eller delvis ägs av juridiska personer. Den bör också gälla handelsbolag som helt eller delvis ägs av andra handelsbolag, om inte ägandet har skett uteslutande genom fysiska personer i enlighet med vad som anges ovan.

En angränsande fråga är om den generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska tillämpas på bolags- eller delägarnivå. Några remissinstanser, bl.a. *SRF konsulternas förbund*, ifrågasätter att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln föreslås tillämpas på bolagsnivå och *SVCA* och *FAR* menar att metoden för att inkludera handelsbolag borde kunna göras lättare. I promemorian gjordes bedömningen att en tillämpning av regeln på delägarnivå skulle leda till en ökning av den administrativa bördan för fysiska personer som är delägare i handelsbolag som inte är rimlig. Mot den bakgrunden och av förenklingsskäl, föreslogs att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln tillämpas på bolagsnivå, vilket överensstämmer med FSK:s förslag. Regeringen instämmer i bedömningen att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör tillämpas på bolagsnivå.

Varje delägare i ett handelsbolag och varje obegränsat skattskyldig delägare i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person ska beskattas för så stort belopp som motsvarar andelen av handelsbolagets eller den juridiska personens inkomst. Detta gäller oavsett om beloppet tas ut ur företaget eller inte. När det gäller delägarnas skattskyldighet tillämpas 3 kap. för fysiska personer, 4 kap. för dödsbon och 6 kap. för juridiska personer (5 kap. 3 § IL). Såvitt avser handelsbolag så tillämpas den generella ränteavdragsbegränsningsregeln vid beräkning av den inkomst som ska fördelas på delägarna i handelsbolaget. Delägare som är juridiska personer ska ta upp sin del av handelsbolagets resultat i inkomstslaget näringsverksamhet. Överskott eller underskott från handelsbolaget läggs till resultatet i den juridiska personen (14 kap. 10 § IL). Till det kommer att överskott som belöper sig på andelar i handelsbolag inte ingår i avdragsunderlaget för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör med uttrycket "beskattningsår" för handelsbolag avses räkenskapsåret.

Invändningar har riktats mot hanteringen av handelsbolag i den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, t.ex. att kvittning inte föreslås få göras av räntenetton och avdragsunderlag (däribland NSD m.fl., *Södertälje kommun* och *Telge AB*). Det förs bl.a. fram att negativa räntenetton i svenska handels- och kommanditbolag bör kunna dras av i ett annat bolag med positivt räntenetto även om koncernbidragsrätt formellt sett inte föreligger. Vidare bör räntenettet i ett handels- och kommanditbolag med underskott kunna dras av hos delägarna. FAR anser att det vore enklare att inkomst från ett handelsbolag delas upp på "vanlig" inkomst och ett räntenetto hos det företag som ska ta upp inkomsten. Dessa poster räknas ihop med bolagets övriga inkomster respektive räntenetto. SRF konsulternas förbund och NSD m.fl. anför att det är viktigt att möjligheten till underprisöverlåtelse i 23 kap. IL ändras så att de under en övergångsperiod möjliggör underprisöverlåtelser där handelsbolag är part, vilket FSK föreslog.

I motsats till FAR, NSD m.fl. delar regeringen bedömningen i promemorian att det inte finns skäl att införa regler om kvittning av räntenetton mellan handelsbolag och juridiska personer som är delägare i handelsbolag. Detsamma gäller kvittning av avdragsutrymmen. Regeringen delar även bedömningen i promemorian att en sådan ordning förutsätter ett komplext regelverk, som inte står i proportion till de fördelar som det skulle leda till för juridiska personer som bedriver verksamhet via handelsbolag. Vidare anses det inte heller motiverat att införa en övergångsregel som möjliggör underprisöverlåtelser där handelsbolag är part.

Hos en fysisk person beskattas avyttring av en andel i ett handelsbolag som huvudregel i inkomstslaget kapital. Den justerade anskaffningsutgiften beräknas enligt reglerna i 50 kap. IL. Delägarens del av värden på inkräm i handelsbolaget som överstiger en positiv justerad anskaffningsutgift hänförlig till andelen kommer således att beskattas i inkomstslaget kapital vid en avyttring av andelen i ett handelsbolag. Av 50 kap. 5 § IL följer att anskaffningsutgiften ska ökas med belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster. I promemorian föreslås att anskaffningsutgiften vid beräkningen av

kapitalvinst vid avyttring av andelar i svenska handelsbolag ska ökas med belopp som har tagits upp som den skattskyldiges andel av handelsbolagets inkomster, minskat med de ränteutgifter och negativa räntenetton som, direkt eller indirekt, belöper sig på andelen och som enligt 24 kap. IL inte har fått dras av. För att anskaffningsutgiften inte ska påverkas två gånger av samma ränteutgift eller negativa räntenetto föreslås även att anskaffningsutgiften bör öka med kvarstående räntenetton som har dragits av enligt 24 kap. 26 § IL och som belöper sig på andelen. Förslaget motiveras med att avdragsbegränsningarna annars indirekt skulle förlora sin verkan. SRF konsulternas förbund tar upp att fysiska personer som är delägare i ett handelsbolag där minst en av delägarna är ett aktiebolag drabbas särskilt hårt av de föreslagna reglerna. Det kan enligt regeringen ifrågasättas att anskaffningsutgiften ska justeras som det föreslås i promemorian med tanke på att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inte är tillämplig på handelsbolag med enbart fysiska personer som delägare. Promemorians förslag i denna del bör därför inte genomföras.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 24 kap. 21 §, införs i IL.

6.2.7 Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln tillämpas sist

Regeringens förslag: Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln ska tillämpas efter övriga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap. inkomstskattelagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Inga invändningar har förts fram avseende att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln tillämpas efter övriga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap IL. *Svensk försäkring* har dock lämnat synpunkter som rör tillämpningssvårigheter till följd av att det, utöver den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln, införs en generell ränteavdragsbegränsningsregel. Synpunkter som rör den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln behandlas i avsnitt 8.

Skälen för regeringens förslag: När den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 6) och avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer införs (avsnitt 7) kommer det att finnas flera regler om begränsning av ränteavdrag i 24 kap. IL. Det ligger i sakens natur att prövning av en ränteutgift i första hand kommer att göras av dels avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer, dels avdragsförbudet för ränteutgifter på vissa efterställda skulder. Därefter prövas om någon annan ränteavdragsbegränsning föreligger. För vinstandelsränta finns särskilda begränsningsregler i 24 kap. IL som kan bli aktuella om något avdragsförbud inte föreligger.

När det gäller den riktade begränsningen av ränteavdrag för vissa interna skulder – som tar sikte på viss skatteplanering med ränteavdrag –

innebär den att avdragsrätt för ränteutgifter inte föreligger om vissa förutsättningar är uppfyllda, se avsnitt 8.

Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln innebär att avdragsrätt för ränteutgifter föreligger, om ränteutgifterna ryms inom avdragsutrymmet. I OECD:s BEPS-rekommendationer avseende åtgärd 4 om ränteavdragsbegränsningsregler anges att i de flesta fall bör riktade regler tillämpas före en generell regel baserad på EBITDA eller EBIT. Mot den bakgrunden är det lämpligt att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln tillämpas efter övriga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap.

Detta innebär att om avdrag för vissa (brutto-) ränteutgifter inte får göras enligt den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln, avdragsbegränsningen för vinstandelsränta eller enligt något av avdragsförbuden så är det bara eventuella kvarvarande ränteutgifter som prövas inom ramen för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

6.3 Ränteutgifter får inte räknas in i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar

Regeringens förslag: Ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inkomstskattelagen räknas inte in i anskaffningsvärdet för tillgångar som tas upp som lager, byggnader, markanläggningar och inventarier (till vilka förvärvade immateriella tillgångar räknas). Detsamma gäller immateriella anläggningstillgångar som har upparbetats i den egna näringsverksamheten.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Några av de som har svarat på remissen tar upp att förslaget på att ränteutgifter inte får räknas in i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar får stora negativa konsekvenser på grund av risken att förlora räkenskapsenlig avskrivning. Till dessa hör *Näringslivets skatte-delegation*, (NSD), vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande, *Energiföretagen Sverige*, *Finansbolagens förening*, *Företagarna*, *Industrins Finansförening*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Fastighets AB Balder*, *AB Electrolux*, *Ellevio AB*, *Husqvarna AB*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Stena Metall AB*, *Stora Enso AB*, *Svensk Handel*, *Swedegas AB*, *Telia Company AB*, *Vattenfall AB*, *Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig (NSD m.fl.), *FAR*, *SRF konsulternas förbund* och *Södertälje kommun*. FAR anser att förslaget behöver arbetas om och hämmar utvecklingen på redovisningsområdet. Enligt FAR går ett förbud mot aktivering av ränta helt emot den internationella redovisningsutvecklingen som har ett ”skall”-krav på aktivering. FAR inser att någon form av reglering behövs för att förhindra missbruk. Det bör dock övervägas om inte redovisningsreglerna utgör ett tillräckligt skydd mot missbruk. K2 innehåller exempelvis ett förbud mot att aktivera räntor i anskaffningsvärdet. Regeln säger att ränta inte får räknas in i anskaffningsvärdet för vissa

slag av tillgångar. Det är oklart vad som ska göras om företaget ändå gör detta. FAR antar att räntekomponenten i sådana fall ska brytas ut och inkluderas i beräkningen av negativt räntenetto. Förslaget är emellertid otydligt i denna del och kan tolkas som att det finns ett avdragsförbud. FAR anser att ett förtydligande är nödvändigt. Även *NREP AB* pekar på oklarheter i detta avseende. Södertälje kommun anser att förslaget motverkar investeringar och därmed nyproduktion av hyreshus. *NREP AB* för fram liknande synpunkter.

Enligt *Swedish Hospital Partners AB* finns det flera frågetecken kring hanteringen av OPS-projekt där företaget ska redovisa tillgången som en immateriell tillgång. Enligt förslaget ska inte ränteutgifter få räknas in i värdet på egenupparbetade immateriella tillgångar. Enligt IFRIC 12 ska ett företag redovisa en immateriell tillgång vid OPS-projekt när det föreligger en osäkerhet beträffande storleken på intäkterna. Enligt *Swedish Hospital Partners AB* skulle detta innebära att räntekostnaderna inte kommer att kunna aktiveras genom den förslagna lydelsen av 14 kap. 4 § IL. Därmed skulle en avvikelse uppkomma mellan det skatte- och redovisningsmässiga värdet på tillgången, vilket är olyckligt. *Swedish Hospital Partners AB* anser att det är oklart hur avskrivning ska ske av den egenupparbetade immateriella tillgången skattemässigt, liksom när avdragsrätt för räntekostnaderna uppkommer.

NSD m.fl. ifrågasätter utformningen av ikraftträdandebestämmelsen och påpekar att enligt punkt 2 i övergångsreglerna ska bestämmelserna om utbrytning av ränteutgifter tillämpas första gången på räkenskapsår som börjar efter ikraftträdandet. En sådan regel leder dock enligt NSD m.fl. till att utbrytning av ränteutgifter även ska ske på tillgångar som förvärvats före denna tidpunkt och att rätten till räkenskapsenlig avskrivning kan gå förlorad. NSD m.fl. anser att detta innebär en retroaktiv tillämpning och att övergångsbestämmelsen därför bör utformas så att den endast omfattar tillgångar som förvärvas efter ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag: Resultatet av näringsverksamhet beräknas enligt bokföringsmässiga grunder (14 kap. 2 § IL). Som utgångspunkt gäller att inkomster ska tas upp som intäkt och utgifter dras av som kostnad det beskattningsår som de hänför sig till enligt god redovisningssed (14 kap. 2 § IL). I 17–20 kap. IL finns regler om beräkning av anskaffningsvärdet för lager, inventarier, byggnader och markanläggningar. I 20 a kap. IL finns regler om beräkning av anskaffningsvärdet vid beskattningsinträde.

Regler om årsredovisning finns i årsredovisningslagen (1995:1554), ÅRL. En anläggningstillgång tas i redovisningen upp till ett belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning (4 kap. 3 § första stycket ÅRL). Både materiella och immateriella anläggnings-tillgångar omfattas. För en förvärvad tillgång ska, utöver inköpspriset, utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet räknas in. Exempel är frakter och installationer. Även ränteutgifter kan under vissa förhållanden aktiveras till en anläggningstillgångs anskaffningsvärde (tredje stycket samma paragraf). Detta gäller ränta på kapital som har lånats för att finansiera tillverkningen av en tillgång.

Den redovisningsmässiga hanteringen av ränteutgifter beror på vilket regelverk som företaget tillämpar. Ett företag som tillämpar Bokförings-

nämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag (K2) får inte räkna in ränteutgifter i anskaffningsvärdet för tillgångar. De företag som tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1, K3) eller RFR 2 (Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation 2 Redovisning för juridiska personer) får dock räkna in ränteutgifter i anskaffningsvärdet för tillgångar. I K3 återfinns reglerna för redovisning av låneutgifter i kapitel 25 och RFR 2 hänvisar till IAS 23 Låneutgifter. Huvudregeln enligt K3 är att ett företag ska kostnadsföra låneutgifter, men ett företag kan välja att i stället aktivera dessa utgifter. Detsamma gäller enligt IAS 23, men med denna standard är det i vissa fall obligatoriskt att aktivera. Det gäller låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång som med nödvändighet tar betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning. Både K3 och RFR 2 innehåller emellertid undantagsregler för redovisning i juridisk person. Dessa innebär att även om ränteutgifter aktiveras i koncernredovisningen så får de kostnadsföras i redovisningen för juridisk person. Enligt redovisningsreglerna är det således inte nödvändigt att aktivera ränteutgifter i redovisningen för juridisk person.

FSK föreslog att ränteutgifter som omfattades av den föreslagna definitionen av finansiell kostnad inte skulle räknas in i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar. Ett skäl för detta var att uppnå en kongruent behandling mellan olika kategorier av företag avseende utgifter som vid beskattningen ska klassificeras som finansiella kostnader. FSK konstaterade att det finns en skillnad i behandlingen eftersom företag som tillämpar K2 inte får aktivera ränteutgifter medan företag som tillämpar K3 har valrätt att aktivera ränteutgifter till ett anskaffningsvärde. Vid remissbehandlingen har FSK:s förslag kritiserats, bl.a. för att den administrativa bördan ökar samt att rätten till räkenskapsenlig avskrivning går förlorad.

I promemorian gjordes bedömningen att om ränteutgifter som inte får dras av enligt den generella ränteavdragsbegränsningsregeln får räknas in i anskaffningsvärdet för tillgångar, så innebär det att de i stället kan dras av i form av värdeminskningssavdrag eller när tillgången säljs. Därför ska inte ränteutgifter som omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln få räknas in i anskaffningsvärdet för tillgångar, vilket överensstämmer med FSK:s förslag. En sådan tillämpning ansågs dock vara för snäv eftersom även ränteutgifter som träffas av andra avdragsbegränsningar än den generella ränteavdragsbegränsningsregeln borde omfattas av regeln. Mot den bakgrunden föreslogs det i promemorian att ränteutgifter som avses i den föreslagna definitionen i 24 kap. 2 § IL över huvud taget inte ska få räknas in i anskaffningsvärdet för tillgångar. Enligt förslaget gäller detta samtliga tillgångar, det vill säga lager, inventarier, byggnader, markanläggningar samt egenupparbetade immateriella tillgångar. Undantag görs i promemorian för ränteutgifter som är hänförliga till skulder som utgör lager av finansiella instrument, eftersom sådana behandlas som upplupna räntor och kostnadsförs. Förslaget innebär att rätten till räkenskapsenlig avskrivning i fråga om inventarier går förlorad för företag som har valt att räkna in ränteutgifter i anskaffningsvärdet. Det beror på att avdraget vid beskattningen inte kommer att motsvara avskrivningen i bokslutet (18 kap. 14 § IL). För att

kunna tillämpa räkenskapsenlig avskrivning förutsätts dessutom att det skattemässiga värdet av inventarierna motsvarar värdet enligt balansräkningen, se RÅ 2001 ref. 8. Detta är en konsekvens som uppkommer för de företag som tillämpar K3 respektive RFR 2 och som väljer att i redovisningen för juridisk person räkna in ränteutgifter i anskaffningsvärdet (4 kap. 3 § fjärde stycket ÅRL). I promemorian anges att det är frivilligt för företagen att aktivera räntor i redovisningen för juridisk person. Företagen kan därför även fortsättningsvis tillämpa räkenskapsenlig avskrivning om räntorna kostnadsförs.

Förslaget i promemorian på att ränteutgifter inte får räknas in i anskaffningsvärdet för vissa tillgångar har kritiserats eftersom det anses få stora negativa konsekvenser på grund av risken att förlora räkenskapsenlig avskrivning (till dessa hör *NSD m.fl.*, *FAR*, *SRF konsulternas förbund* och *Södertälje kommun*).

Regeringen delar bedömningen i promemorian att det är nödvändigt med en bestämmelse som motverkar att avdragsbegränsningen kringgås genom att räntor som inte skulle ha kunnat dras av på grund av den generella ränteavdragsbegränsningen ändå skulle komma att dras av i form av värdeminskningssavdrag eller när tillgången säljs. Behovet av en sådan regel ökar dessutom vid en EBITDA-regel eftersom en aktivering av räntor kan leda till ett höjt avdragsutrymme på 30 procent av de aktiverade räntorna sett över tiden. Även FAR anser att någon form av reglering behövs för att förhindra missbruk. Till skillnad mot FAR anser regeringen dock inte att redovisningsreglerna, i dess nuvarande utformning, utgör ett tillräckligt skydd mot missbruk.

Det kan också nämnas att det av artikel 2 p. 1 i direktivet mot skatteundandraganden uttryckligen framgår att kapitaliserad ränta som ingår i balansräkningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta ska ingå i räntedefinitionen vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Detta innebär att räntor som har aktiverats ska brytas ut från avskrivningar samt från kapitalvinster/-förluster. En sådan ordning skulle bli komplicerad och administrativt betungande. Enligt regeringen framstår det därför som en bättre lösning att inte tillåta aktivering av räntor i de skattemässiga anskaffningsvärdena. Det är också enligt BFNAR 2012:1 Årsredovisning och Koncernredovisning, K3, och RFR 2 Redovisning för juridiska personer) frivilligt att aktivera räntor i redovisningen för juridisk person och räntor får inte aktiveras enligt K2. Ett alternativ som innebär att värdeminskningssavdragen korrigeras med räntekomponenten framstår inte heller som lämpligt. En sådan regel skulle sannolikt bli mycket administrativt betungande.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket IL inte ska räknas in i anskaffningsvärdet för tillgångar som tas upp som lager, byggnader, markanläggningar och inventarier. Till inventarier räknas även förvärvade immateriella tillgångar. Detsamma gäller immateriella anläggningstillgångar som har upparbetats i den egna näringsverksamheten. I promemorian föreslogs ett uttryckligt undantag för ränteutgifter som är hänförliga till skulder som utgör lager av finansiella instrument. Lagerreglerna gäller för tillgångar. Skattemässigt kan emellertid en förpliktelse ingå i en värdepappersportfölj och kommer då

att behandlas på samma sätt som lager av finansiella instrument. Avsikten med undantaget var att ränteinkomster och ränteutgifter skulle behandlas på samma sätt för sådana tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Eftersom aktiveringsförbudet för ränteutgifter föreslås gälla enbart för anskaffningsvärden på *tillgångar* är det inte nödvändigt att särreglera ränteutgifter som läggs till värdet på en förpliktelse. Även fortsättningsvis kommer en skattskyldig därför att kunna öka värdet på en förpliktelse med en ränteutgift om en sådan skyldighet följer av god redovisningssed. Även sådana ränteutgifter kommer att bli föremål för den generella avdragsbegränsningen.

FAR anser att förslaget skulle hämma utvecklingen på redovisningsområdet. *Swedish Hospital Partners AB* för fram likartade synpunkter. När det gäller detta kan det konstateras att frågan har koppling till att det finns ett starkt samband mellan redovisning och beskattning. Den frågan ligger utanför detta lagstiftningsprojekt.

NSD m.fl. har ifrågasatt tidpunkten för aktiveringsförbudet och menar att utformningen av punkt 2 i övergångsreglerna innebär att utbrytning av ränteutgifter även ska ske på tillgångar som förvärvats före ikraftträdandet. Enligt promemorians förslag till lagtext ska aktiveringsförbudet och vissa andra bestämmelser tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 juli 2018. Detta skulle kunna tolkas på så sätt att det även gäller sådana räntor som har aktiverats före ikraftträdandet. Även om det är riktigt att aktiveringsförbudet gäller för tillgångar som har förvärvats före ikraftträdandet så framgår det av promemorian att avsikten är att enbart räntor som har aktiverats efter ikraftträdandet ska träffas. Det framgår vidare att sådana räntor som redan har aktiverats därför inte berörs. Detta innebär att rätten att tillämpa räkenskapsenlig avskrivning för inventarier som har förvärvats före ikraftträdandet inte påverkas. En sådan ordning innebär inte en retroaktiv tillämpning.

Såsom FAR påpekar ska ett företag, som trots aktiveringsförbudet, ändå räknar in ränta i anskaffningsvärdet för vissa slag av tillgångar bryta ut räntekomponenten och inkludera den i beräkningen av negativt räntenetto som får dras av.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 § och 20 a kap. 4 § IL.

6.4 Sänkning av bolagsskatten

Regeringens förslag: Inkomstskatten för juridiska personer sänks från 22 procent till 20,6 procent.

Regeringens bedömning: Ändringar i reglerna i 39 a kap. inkomstskattelagen om särskilda bestämmelser om beskattning i vissa fall av delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster (de s.k. CFC-reglerna) är inte som nödvändiga med anledning av den föreslagna sänkningen av bolagsskatten.

Promemorians förslag: Förslagets utformning överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian angavs emellertid sänkningen av bolagsskatten till 20 procent.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget tillstyrker det, däribland *Företagarna*, *Småföretagarnas Riksförbund*, *Tillväxtverket*, *FAR*, *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)*, *Industrins finansförening*, *SRF konsulternas förbund*, *Energiföretagen Sverige*, *Astra Zeneca AB*, *Motorbranschens Riksförbund* och *Näringslivets skattedelegation (NSD)*. Ett antal remissinstanser, bl.a. *NSD* och *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), framför dock att en stegvis sänkning av bolagsskatten hade varit att föredra i stället för förslaget om en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års underskott. Även *AB Electrolux* och *Sydskraft AB* anger att en stegvis bolagsskattesänkning vore att föredra.

Astra Zeneca AB anger att ett reformförslag i linje med vad FSK föreslår i sin huvudmodell med en bolagsskattesänkning till 16,5 procent genom ett finansieringsavdrag vore att föredra. *Astra Zeneca AB* menar även att om man räknar med de positiva dynamiska effekter som bolagsskattesänkningen väntas medföra, så kan nivån på bolagsskattesatsen sänkas ytterligare med bibehållen budgetbalans.

Ett antal ytterligare remissinstanser är positiva till förslaget, men framför att den föreslagna bolagsskattesänkningen får en begränsad effekt för vissa branscher i förhållande till de lämnade förslagen i övrigt. Bland annat *Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO)*, *Stockholms studentkårers centralorganisation*, *Studentbostadsföretagen* och *Bergvik Skog AB* framför detta och lyfter särskilt fram fastighetsföretagens eller de skogsfastighetsägande företagens situation. *Ellevio AB* och *Sydskraft AB* nämner andra kapitalintensiva branscher, bl.a. elproduktion.

Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet avstyrker förslaget och framför bl.a. att det sedan länge pågår en konkurrens om företag och investeringar genom successiva sänkningar i skattesatserna och att förslaget kan leda till motsvarande anpassningar i de övriga nordiska länderna. *Nationalekonomiska institutionen* menar även att en sänkt bolagsbeskattning riskerar att skapa ytterligare problem med att upprätthålla en fungerande beskattning av arbetsinkomster, eftersom incitamenten ökar för ägare till fåmansaktiebolag att skattemässigt redovisa arbetsinkomster som inkomst från kapital.

Konjunkturinstitutet ställer sig positivt till förslaget om sänkt bolagsskatt, men anser att det varit önskvärt att belysa att förslaget kan öka risken för att personer omvandlar arbetsinkomster till kapitalinkomster. Även *Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet* och *LRF* anser att sänkningar av bolagsskatten i vissa fall motiverar en översyn av den sammanlagda beskattningen i bolags- och ägarled. *LRF* anser dock att den ökade spänningen mellan kapitalinkomster och arbetsinkomster bör åtgärdas på annat sätt och att den inte utgör ett hinder mot förslaget.

Kammarrätten i Göteborg anser att sänkningen av skattesatsen bör föranleda en ändring av det underlag på vilket skattetillägg beräknas vid underskott.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Juridiska personer betalar statlig inkomstskatt på inkomster i inkomstlaget näringsverksamhet (1 kap. 3 § IL). Vad som vid inkomstbeskattningen avses

med juridiska personer framgår av 2 kap. 3 § IL. Sedan den 1 januari 2013 är den statliga inkomstskatten för juridiska personer (bolagsskatten) 22 procent av den beskattningsbara inkomsten (65 kap. 10 § IL). Den senaste sänkningen av bolagsskatten före den tidpunkten gjordes den 1 januari 2009 då bolagsskatten sänktes från 28 procent till 26,3 procent.

Sänkningarna av bolagsskattesatsen har delvis varit finansierade med basbreddningar gällande ränteavdragsbegränsningar. Eftersom införandet av en generell ränteavdragsbegränsningsregel leder till en betydande basbreddning gjordes bedömningen i promemorian att det fanns utrymme att sänka bolagsskattesatsen från 22 procent till 20 procent.

En generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn bör som utgångspunkt införas i kombination med en sänkning av bolagsskattesatsen, se avsnitt 6.1. I avsaknad av en sänkning av bolagsskattesatsen, har en generell begränsning av ränteavdrag bara den verkan att skattebördan ökar för alla företag med negativa räntenetton som inte ryms inom avdragsutrymmet. Det är inte avsikten eftersom en sådan skattehöjning kan anses bidra till en sämre skattemix. Som exempel visar OECD att bolagsskatten är en av de mest tillväxtskadliga skatterna, se avsnitt 5.⁵¹ OECD argumenterar för att sänkt bolagsskatt som finansieras med höjda konsumtions- och egendomsskatter ökar BNP per capita nästan dubbelt så mycket som sänkt inkomstskatt och framförallt ökar produktiviteten i tillväxtsektorer. *Astra Zeneca AB* framför att för ett litet exportberoende land som Sverige, med liten inhemsk marknad i Europas utkant, blir nivån på bolagsskatten extra viktig i dessa avseenden. En sådan ordning ligger i linje med de av riksdagen antagna riktlinjerna för den svenska skattepolitiken, som innebär att skattesystemet – vid sidan av att skapa skatteintäkter – ska skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt och hög sysselsättning, se avsnitt 5.5 i prop. 2014/15:100.

Enligt regeringens bedömning är det angeläget att bredda skattebasen och sänka bolagsskattesatsen för att minska incitamenten till skatteplanering. En sänkt bolagsskattesats kan förväntas öka incitamenten för multinationella företag att redovisa sina vinster i Sverige samtidigt som det svenska bolagsskattesystemet begränsar möjligheterna till aggressiv skatteplanering. Som framgår av avsnitt 5.2.1. leder en sänkt bolagsskattesats till att kapitalkostnaden sjunker samt att nettoavkastningen på en investering ökar. Det ökar i sin tur kapitalinvesteringar och BNP.

Bland annat *SABO* har lyft fram att för fastighetssektorn framstår den i promemorian föreslagna bolagsskattesänkningen som otillräcklig för att kompensera för effekterna av en generell ränteavdragsbegränsning och även *Ekonomistyrningsverket* och *Bergvik Skog AB* nämner hur vissa andra branscher, som banksektorn eller skogsföretagen, gynnas eller missgynnas av förslagen. Genom att den generella ränteavdragsbegränsningen föreslås utformas som en EBITDA-regel i stället för en EBIT-regel förväntas effekterna för bl.a. fastighetssektorn att mildras. I denna lagrådsremiss föreslås även ett primäravdrag för hyreshus som skattemässigt gynnar ny- till- och ombyggnad av sådana byggnader, se

⁵¹ OECD (2008) Johansson, Å., Heady, C., Arnold, J., Brys, B., & Vartia, L. (2008). Taxation and economic growth.

avsnitt 11.3. Införandet av en generell ränteavdragsbegränsning i kombination med en sänkning av bolagsskatten leder dock till en viss omfördelning av skattebördan.

Några remissinstanser, bl.a. *Konjunkturinstitutet* och *LRF*, framför att med förslaget ökar skillnaden mellan skatt på arbete och skatt på kapital, men *LRF* anser att det inte utgör ett hinder mot att sänka bolagsskatten. Enligt regeringens bedömning finns det, trots en viss ökad risk för s.k. inkomstomvandling, övervägande skäl för att sänka bolagsskatten med hänsyn till vad som redovisats avseende bolagsbeskattningens betydelse för investeringar, tillväxt och sysselsättning i Sverige och för lokalisering och redovisning av vinster i Sverige.

Med anledning av de ändringar som görs i denna lagrådsremiss i förhållande till promemorians förslag finns det utrymme att sänka bolagsskatten till 20,6 procent. Ett antal remissinstanser anser att en stegvis sänkning av bolagsskatten är att föredra framför förslaget om en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års underskott, se avsnitt 12.5. Som framgår nedan anser regeringen att det inte bör införas en sådan tillfällig begränsning och att bolagsskatten i stället bör sänkas i fler steg. Av offentligfinansiella skäl bör bolagsskattesatsen sänkas i två steg, först till 21,4 procent och därefter till 20,6 procent, se närmare avsnitt 13.

I likhet med FSK:s bedömning behöver det inte göras några ändringar i reglerna i 39 a kap. IL om särskilda bestämmelser om beskattning i vissa fall av delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster (de s.k. CFC-reglerna) med anledning av den föreslagna sänkningen av bolagsskatten.

Kammarrätten i Göteborg anser att sänkningen av skattesatsen bör föranleda en ändring av hur underlaget för skattetillägg ska beräknas vid underskott. Regeringen tillsatte den 19 oktober 2016 en utredning med uppdrag att se över bestämmelserna om beräkning av skattetillägg i skatteförfarandelagen (dir. 2016:88). Syftet med översynen var att förstärka skattetilläggets allmänpreventiva effekt och att göra sanktionssystemet mer legitimt och rättvist. Utredningen redovisade sitt uppdrag den 30 november 2017 i betänkandet *Beräkning av skattetillägg – en översyn av reglerna* (SOU 2017:94). Betänkandet bereds inom finansdepartementet. Det är därför inte lämpligt att i detta lagstiftningsarbete föreslå någon ändring av bestämmelserna om beräkning av skattetillägg.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 65 kap. 10 § IL.

6.5 Expansionsfondsskatten sänks

Regeringens förslag: Expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expansionsfond.

Promemorians förslag: Förslagets utformning överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian angavs emellertid sänkningen till 20 procent.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som yttrar sig över förslaget tillstyrker det, däribland *Företagarna*, *Lantbrukarnas riks-förbund (LRF)*, *SRF konsulternas förbund* och *Vallentuna kommun*.

Skälen för regeringens förslag: Genom att göra avsättningar till en expansionsfond kan enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i ett handelsbolag expandera sin verksamhet genom överskott som kvarstår i verksamheten på motsvarande sätt som ett aktiebolag. Detta innebär att det kan ske med medel som bara beskattas med bolagsskatt. Skattemässigt behandlas därmed aktiebolag och enskilda näringsidkare samt fysiska personer som är delägare i ett handelsbolag likartat med hjälp av expansionsfondsskatten.

Avsättningar till expansionsfond får dras av (34 kap. 2 § IL) och återföring av avdrag för avsättning till expansionsfond ska tas upp till beskattning (34 kap. 14 § IL). Expansionsfondsskatt ska betalas vid avsättning till en expansionsfond (1 kap. 3 § IL) och ett motsvarande belopp ska dras av från den slutliga skatten vid återföring (65 kap. 8 § IL). Sedan den 1 januari 2013 är expansionsfondsskatten 22 procent av avsättningen (65 kap. 8 § IL). Den senaste sänkningen av expansionsfondsskatten före den tidpunkten gjordes den 1 januari 2009 (från 28 procent till 26,3 procent).

Storleken på avsättningar till expansionsfond får inte överstiga resultatet av näringsverksamheten efter vissa justeringar (34 kap. 4 och 5 §§ IL). För enskilda näringsidkare får expansionsfonden inte överstiga 128,21 procent av kapitalunderlaget för expansionsfonden, dvs. skillnaden mellan värdet på tillgångar och värdet på skulder vid beskattningsårets utgång efter vissa justeringar (34 kap. 6–11 §§ IL). Detta har sin förklaring i att den obeskattade delen av fonden måste ha täckning i ett kapitalunderlag. Den obeskattade delen uppgår till 78 procent av fonden (100–22 procents expansionsfondsskatt). Kapitalunderlaget måste således uppgå till $1/0,78 \approx 128,21$ procent av fonden. För fysiska personer som är delägare i svenska handelsbolag får expansionsfonden inte uppgå till ett så högt belopp att kapitalunderlaget för expansionsfonden, dvs. delägarrens justerade anskaffningsutgift för andelen i handelsbolaget vid beskattningsårets utgång med vissa justeringar, är negativt (34 kap. 12 och 13 §§ IL). När expansionsfond ska återföras och i vilka fall en fond kan överlåtas framgår av 34 kap. 14–23 §§ IL.

Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln föreslås tillämpas på handelsbolag där det förekommer delägare som är fysiska personer. Det gäller dock inte handelsbolag där det bara finns delägare som är fysiska personer. Vidare föreslås bolagsskattesatsen sänkas från 22 procent till 20,6 procent (avsnitt 6.4). Med hänsyn till detta bör expansionsfondsskatten på motsvarande sätt sänkas från 22 procent till 20,6 procent. Sänkningen av bolagsskattesatsen kommer att ske i två steg, först till 21,4 procent och därefter till 20,6 procent. Däremot bör inte expansionsfondsskatten sänkas i två steg utan endast i ett steg i samband med att bolagsskattesatsen i ett andra steg sänks till 20,6 procent. Skälet till detta är att en sänkning i två steg skulle innebära mycket komplicerade och svårtillämpade övergångsbestämmelser.

Följdändringar bör också göras vad gäller kapitalunderlaget. När expansionsfondsskatten sänks till 20,6 procent får expansionsfonden högst uppgå till 125,94 procent (1/0,794 procent).

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 33 kap. 8 och 16 §§, 34 kap. 6, 8, 10, 18 och 20 §§, 50 kap. 5 § och 65 kap. 8 IL.

6.6 Skatteförfarandet

Regeringens förslag: Andra svenska handelsbolag än fåmanshandelsbolag, samt i utlandet delägarbeskattade juridiska personer med fast driftställe i Sverige ska lämna alla uppgifter till delägare som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från bolaget eller den juridiska personen.

Procenttalet 20,6 ska användas vid tillämpningen av regeln om beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. I promemorian föreslogs även att ett svenskt handelsbolag avseende en delägare som är fysisk person till ledning för delägarnas beskattning ska lämna särskild uppgift till Skatteverket om sådana ränteutgifter och negativt räntenetto som ska öka eller minska anskaffningsutgiften vid beräkningen av kapitalvinst vid avyttring av andelar i svenska handelsbolag.

Remissinstanserna: *SVCA* avstyrker förslaget vad gäller skatteförfarandet då det är en följd av de alltför komplicerade reglerna kring handelsbolag. Dessa bör ses över i ett sammanhang.

Skälen för regeringens förslag

Informationsuppgifter till delägare

I 34 kap. SFL finns bestämmelser om s.k. informationsuppgifter. Informationsuppgifter lämnas för att någon annan ska kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet (34 kap. 2 § SFL). Här är det alltså inte fråga om uppgifter som lämnas till Skatteverket, utan uppgifter som lämnas till en annan person som är uppgiftsskyldig, t.ex. en deklarationsskyldig.

SVCA avstyrker förslaget i promemorian vad gäller skatteförfarandet då det är en följd av de alltför komplicerade reglerna kring handelsbolag. Med hänsyn till de förändringar av rätten att göra avdrag för ränteutgifter och negativa räntenetton som föreslås i denna lagrådsremiss är regeringens bedömning dock att det är ändamålsenligt att införa en skyldighet att lämna informationsuppgift till delägare i ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med fast driftställe i Sverige. Syftet är att delägaren ska kunna fullgöra sin deklarationsskyldighet. En liknande informationsskyldighet finns i dag för fåmanshandelsbolag (34 kap. 4 § SFL). Det föreslås därför att ett svenskt handelsbolag och en i utlandet delägarbeskattade juridisk person

med fast driftställe i Sverige ska lämna alla uppgifter som delägaren behöver för att kunna beräkna sina intäkter från handelsbolaget eller den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen. Fåmanshandelsbolag omfattas inte av detta uppgiftslämnande eftersom de redan omfattas av informationsskyldighet enligt 4 §.

Det kan vara fråga om sådan information som behövs för att beräkna inkomsterna vid tillämpning av bestämmelserna om avdrag för ränteutgifter och negativa räntenetton i 24 kap. IL. Ett exempel är information om negativa räntenetton som dragits av respektive inte dragits av. Ett annat exempel är om förenklingsregeln som föreslås i 24 kap. 24 § andra stycket IL har tillämpats.

Beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag

I 58 kap. SFL finns bestämmelser om beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag. I 58 kap. 2 § anges bl.a. att om säkerhet ska ställas ska storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 22 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. Att procenttalet 22 anges föräns av att bolagsskatten i nuläget är 22 procent. I och med att bolagsskatten föreslås sänkas från 22 procent till 20,6 procent (avsnitt 6.4), bör procenttalet 20,6 i stället användas vid tillämpningen av 58 kap. 2 § SFL.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 58 kap. 2 § SFL samt en ny paragraf, 34 kap. 4 a § SFL.

7 Genomförande av regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar

7.1 Avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer

Regeringens förslag: Avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer ska införas. Bestämmelserna ska gälla företag som är i intressegemenskap med varandra.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har yttrat sig över förslaget. *Skatteverket* tillstyrker införandet av regler mot hybrida mismatchningar. *Sveriges riksbank* och *Riksgäldskontoret* välkomnar förslaget som syftar till att försvåra erodering av skattebaser. *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* är kritisk till att reglerna för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar implementeras i flera steg och förordar i stället en samlad implementering. *Finansbolagens*

förening och *Svenska Bankföreningen* framhåller att förslaget ökar kostnaderna för regelefterlevnad och den administrativa bördan i skattesystemet. *FAR* anser att det bör införas bestämmelser för att förhindra internationell dubbelbeskattning som ett komplement till ömsesidiga överenskommelser i skatteavtalen.

Skälen för regeringens förslag: Olikheter i nationell lagstiftning vad gäller den skattemässiga behandlingen av företag och finansiella instrument (s.k. hybrida mismatchningar) gör det möjligt för skattskyldiga, särskilt företag i intressegemenskap med företag i andra stater, att använda gränsöverskridande skatteplaneringsstrategier för att undkomma skatt. Som exempel kan ett finansiellt instrument anses vara ett hybridinstrument i de fall instrumentet behandlas som ett skuldinstrument i en stat och som eget kapital i en annan stat. På ett liknande sätt kan ett företag anses vara ett hybridföretag om företaget behandlas som ett eget skattesubjekt i en stat medan en annan stat behandlar företaget som ett delägarbeskattat subjekt. Dessa situationer kan medföra dubbel icke-beskattning genom att avdrag får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp i den andra staten.

Skatteplanering med hybridföretag och hybridinstrument kan påverka effektiviteten på marknaden och kan leda till snedvridning av konkurrensen mellan företag som ingår i en internationell intressegemenskap och de som inte ingår i en sådan gemenskap. Användandet av hybrider för att undkomma skatt riskerar även att erodera staters sammanlagda skattebaser. Det är således angeläget att komma till rätta med de situationer där dubbel icke-beskattning uppkommer på grund av skillnader i den skattemässiga behandlingen i olika stater av företag och finansiella instrument.

OECD har i arbetet med BEPS-projektet tagit fram ett antal olika rekommendationer för ändamålet. Rekommendationerna återfinns i OECD:s rapport "Final report on action 2: Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements" (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 2). Rekommendationerna syftar till att neutralisera de skattemässiga effekter som kan uppstå på grund av hybrida mismatchningar, se avsnitt 4.5.2. Om alla stater genomför rekommendationerna på ett gemensamt och koordinerat sätt minskar riskerna för att ytterligare olikheter i länders skattemässiga behandling av företag och finansiella instrument skapas. Även risken för att det ska uppstå internationell dubbelbeskattning minskar jämfört med om länder vidtar unilaterala åtgärder för att motverka problematiken med hybrida mismatchningar.

Inom EU har arbetet med att bekämpa skatteflykt och aggressiv skatteplanering pågått under en längre tid, se avsnitt 4.6. Hybridreglerna i rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion⁵² (direktivet mot skatteundandraganden) och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU)

⁵² Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion, EUT L 193, 19.7.2016, s. 1–14.

2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer⁵³ (ändringsdirektivet) ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2). I ändringsdirektivet anges även att medlemsstaterna vid genomförandet av bestämmelserna i direktivet bör använda tillämpliga förklaringar och exempel i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) som en källa till illustration eller tolkning i den mån som dessa överensstämmer med bestämmelserna i direktivet och unionsrätten. Hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden samt ändringsdirektivet ska vara genomförda i svensk rätt senast den 31 december 2019 och tillämpas från och med den 1 januari 2020. Bestämmelserna avseende den skattemässiga behandlingen av vissa transparenta företag ska dock vara genomförda i svensk rätt senast den 31 december 2021 och tillämpas från och med den 1 januari 2022.

OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet innebär bl.a. att staterna för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar under vissa förutsättningar ska neka företag avdrag för gjorda betalningar. I motsats till *Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet* bedömer regeringen att det är lämpligt att, i samband med införandet av en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn och förändringarna av ränteavdragsbegränsningsreglerna för vissa interna lån (avsnitt 6 och 8), i ett första steg genomföra de delar av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2), direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet som avser möjligheten att göra avdrag för ränteutgifter i situationer med hybrida mismatchningar, dvs. i vissa gränsöverskridande situationer. Övriga delar av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2), direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet kommer att genomföras i senare steg.

Alla inkomster i en näringsverksamhet tas som utgångspunkt upp i inkomstlagen näringsverksamhet (15 kap. 1 § inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL). Utgifter för att förvärva eller bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Ränteutgifter och kapitalförluster ska dras av även om de inte är sådana utgifter (16 kap. 1 § första stycket IL). Från huvudregeln i 16 kap. 1 § första stycket IL görs vissa undantag. Ett sådant undantag finns exempelvis i 24 kap. 4 a § IL om avdragsförbud för ränteutgifter på vissa efterställda skulder. På liknande sätt bör avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer införas för att motverka hybrida mismatchningar som leder till dubbel icke-beskattnings.

OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt reglerna om hybrider i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet avser transaktioner mellan företag som ingår i samma kontrollgrupp och närstående företag samt strukturerade arrangemang. Det saknas skäl att utvidga tillämpningsområdet till andra situationer. Det bedöms vidare som lämpligt att i ett första steg reglera avdragsrätten för ränteutgifter mellan företag som ingår i samma kontrollgrupp och närstående företag

⁵³ Rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer, EUT L 144, 7.6.2017, s. 1–11.

för att därefter i senare lagstiftningsärendet återkomma till frågan om strukturerade arrangemang. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer ska införas. Bestämmelserna ska gälla företag som är i intresse- gemenskap med varandra. Definitionen av intresse- gemenskap behandlas i avsnitt 7.2 och den närmare utformningen av avdragsförbudet i avsnitt 7.3. Eftersom detta första steg i implementeringen endast avser möjligheten att göra avdrag för ränteutgifter bör de nya reglerna inledningsvis placeras i 24 kap. IL om räntor och utdelningar. I det andra steget i implementeringen bör tillämpningsområdet utökas till att avse även andra betalningar, strukturerade arrangemang samt ytterligare situationer med hybrida mismatchningar. Det gäller situationer som involverar fasta driftställen, hybridöverföringar, importerade miss- matchningar och mismatchningar som rör företag med dubbel hemvist. Reglerna bör då lämpligen samlas i ett eget kapitel i inkomstskattelagen.

Finansbolagens förening och *Svenska Bankföreningen* har synpunkter på förslagets konsekvenser. Dessa synpunkter behandlas i avsnitt 15.4.

FAR anser att det bör införas bestämmelser för att förhindra internationell dubbelbeskattning som ett komplement till ömsesidiga överenskommelser i skatteavtalen. Denna fråga omfattas inte av detta lagstiftningsärende och behandlas därför inte vidare i denna lagråds- remiss.

7.2 Definitionen av intresse- gemenskap

Regeringens förslag: Företag ska vid tillämpning av bestämmelserna om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer anses vara i intresse- gemenskap med varandra om

1. företagen ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen,
2. ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget,
3. ett av företagen har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget, eller
4. en och samma person, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen.

Vid bedömningen av om företagen är i intresse- gemenskap med varandra ska personer som agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett annat företag behandlas som en enda person.

Vid tillämpning av bestämmelserna om dubbla avdrag eller hybrida företag ska, i stället för 25 procent i punkt 2–4, 50 procent gälla.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har yttrat sig över förslaget. *Förvaltningsrätten i Stockholm*, *Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet* och *Sveriges advokatsamfund* anser att det förhållandet att det föreslås tre olika definitioner av termen intresse- gemenskap i samma kapitel i inkomstskattelagen kan medföra tillämpningssvårigheter. Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet

anser att det skulle vara tydligare om uttrycket ”närstående företag” användes i stället för ”företag i intressegemenskap”. *Kammarrätten i Göteborg* anser att det bör förtydligas vad avsaknaden av en definition av termen företag innebär. Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet förordar att något annat uttryck än företag betecknar de utländska subjekt som åsyftas i förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Som anges i avsnitt 7.1 ska avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer gälla för företag som ingår i samma intressegemenskap. Definitionen av intressegemenskap begränsar tillämpningsområdet för de föreslagna bestämmelserna och bör följa definitionerna av närstående person och kontrollgrupp i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt definitionen av närstående företag i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet.

Närstående person och kontrollgrupp i OECD:s BEPS-rekommendationer

I OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) används termerna närstående person och kontrollgrupp för att definiera tillämpningsområdet för de olika rekommendationerna. Personer anses vara närstående om

3. de ingår i samma kontrollgrupp,
4. den ena personen, direkt eller indirekt, innehar 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i den andra personen, eller
5. en tredje person, direkt eller indirekt, innehar 25 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i båda personerna.

För att personer ska anses vara i samma kontrollgrupp ska något av följande förhållanden föreligga:

6. Personerna är konsoliderade för redovisningsändamål.
7. Den ena personen, direkt eller indirekt, innehar 50 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i, eller effektiv kontroll över, den andra personen.
8. En tredje person, direkt eller indirekt, innehar 50 procent eller mer av kapital- eller röstandelarna i, eller effektiv kontroll över, båda personerna.
9. Personerna anses vara närstående företag enligt artikel 9 i OECD:s modellavtal.

Med innehav av en kapitalandel likställs en rättighet att ta del av vinsten i företaget eller att delta i utdelning. Ett instrument kan behandlas som en kapitalandel, även om det är i form av ett skuldinstrument, om instrumentet ger en rätt att ta del av vinster från utfärdaren av instrumentet eller i överskott vid likvidation.

För att förhindra att personer sprider sitt innehav för att undvika reglerna som ska neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar ska vid bedömningen av de gränsvärden som anges ovan personer som agerar tillsammans anses som en person, dvs. deras innehav ska läggas samman.

OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) avseende dubbla avdrag och hybrida företag ska tillämpas för företag som ingår i samma

kontrollgrupp. Rekommendationerna avseende hybrida finansiella instrument ska tillämpas för företag som är närstående.

Närstående företag i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet

I direktivet mot skatteundandraganden används termen närstående företag för att definiera tillämpningsområdet för direktivets regler om bl.a. hybrida mismatchningar. Med närstående företag avses i direktivet följande (artikel 2.4):

- Ett företag i vilket den skattskyldige, direkt eller indirekt, har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer, eller har rätt att motta 25 procent eller mer av vinsterna i det företaget.
- En fysisk person eller ett företag som, direkt eller indirekt, har en andel i den skattskyldige i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer eller har rätt att motta 25 procent eller mer av den skattskyldiges vinster.

Om en fysisk person eller ett företag direkt eller indirekt har en andel motsvarande 25 procent eller mer i en skattskyldig och i ett eller flera företag, ska samtliga företag anses vara närstående.

Vid tillämpning av reglerna om dubbla avdrag och hybridföretag ska kravet på 25 procent ersättas med ett krav på 50 procent.

I ändringsdirektivet kompletteras definitionen av närstående företag. Med närstående företag avses enligt ändringsdirektivet även följande (artikel 1.2):

- Ett företag som för affärsredovisningsändamål ingår i samma koncern som den skattskyldige.
- Ett företag i vilket den skattskyldige har ett betydande inflytande i fråga om företagets förvaltning.
- Ett företag som har ett betydande inflytande i fråga om förvaltningen av den skattskyldige.

Vid bedömningen av om två personer är närstående ska en person som agerar tillsammans med en annan person i fråga om rösträtt eller kapitalinnehav i ett företag behandlas som om denne även innehar den andre personens andelar.

Definitionerna av närstående företag i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet är i linje med definitionerna i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2).

Definitionen av intressegemenskap

Termen intressegemenskap förekommer i flera olika sammanhang i inkomstskattelagen. Det finns dock ingen gemensam definition av termen. Med hänsyn till att den nu aktuella regleringen dels innebär att OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) delvis genomförs, dels en implementering av EU-direktiv är det nödvändigt att definitionen av intressegemenskap ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) om hybrida mismatchningar, hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet. Detta medför som

Förvaltningsrätten i Stockholm, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet och Sveriges advokatsamfund påtalar att flera olika definitioner av intressegemenskap föreslås i 24 kap. IL. Det innebär som remissinstanserna anger en ökad komplexitet. I de aktuella bestämmelserna finns dock tydliga hänvisningar avseende vilka bestämmelser respektive definition ska tillämpas på. Svårigheterna bör mot denna bakgrund kunna hanteras. Det saknas enligt regeringens mening skäl att, som fakulteten föreslår, ersätta uttrycket "företag i intressegemenskap" med "närstående företag".

Inledningsvis bör företag som ingår i en koncern av sådant slag som avses i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) anses ingå i samma intressegemenskap. Förenklat innebär årsredovisningslagens koncerndefinition att om ett företag, moderföretaget, innehar mer än hälften av rösterna i en annan juridisk person, dotterföretaget, så ingår företagen i samma koncern. Detsamma gäller om ett företag äger andelar i den juridiska personen och förfogar över mer än hälften av rösterna, har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna. Alla fysiska och juridiska personer som direkt eller indirekt omfattas av en årsredovisning, koncernredovisning eller delårsrapport kan vara moderföretag.

Därutöver bör företag anses vara i intressegemenskap med varandra om ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget eller har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget. Företag bör även anses vara i intressegemenskap med varandra om en och samma person, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen. Vid tillämpning av bestämmelserna om dubbla avdrag och hybrida företag (avsnitt 7.3) bör, i stället för 25 procent, 50 procent av kapitalet eller rösterna i företaget gälla.

För att förhindra att innehav sprids ut på flera personer för att undvika avdragsförbudet ska vid bedömningen personer som agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett företag anses som en person.

När det gäller uttrycket företag efterfrågar *Kammarrätten i Göteborg* förtydligande i fråga om vad avsaknaden av en definition innebär och Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet förordar att något annat uttryck än företag används för utländska subjekt. I OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) och i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet är tillämpningsområdet inte begränsat till en viss typ av företag eller företag som bedrivs i en viss form. Några sådana inskränkningar bör därför inte heller införas i nu aktuellt förslag. Det förhållandet att uttrycket företag inte definieras innebär att det inte finns några inskränkningar avseende exempelvis i vilken form företaget bedrivs. Av 2 kap. 2 § IL följer att de termer och uttryck som används också omfattar motsvarande utländska företagsformer om inte annat anges. Det bedöms därför inte behövas något annat uttryck än företag för att beteckna utländska subjekt.

7.3 Utformningen av avdragsförbudet

Regeringens förslag: Ett företag får inte dra av ränteutgifter om

1. avdrag för samma ränteutgifter får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat och som ingår i samma intressegemenskap, och

2. ränteutgifterna betalas

– av det andra företaget, eller

– av företaget och avdrag inte nekas i den andra staten.

Avdrag får dock göras om den inkomst som företaget i Sverige tar upp även tas upp inom tolv månader i den stat där det andra företaget hör hemma, räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgifterna hänför sig till.

Ett företag får vidare inte dra av ränteutgifter till ett företag som hör hemma i en annan stat och som ingår i samma intressegemenskap om motsvarande inkomst inte tas upp till beskattning i den stat där det andra företaget hör hemma och detta beror på skillnader i den rättsliga klassificeringen av något av företagen i skattehänseende i Sverige och den andra staten eller i två eller flera andra stater, eller skillnader i den rättsliga klassificeringen av det finansiella instrumentet eller betalningen i skattehänseende i Sverige och den andra staten.

När det gäller skillnader i den rättsliga klassificeringen av det finansiella instrumentet eller betalningen i skattehänseende i Sverige och den andra staten ska en inkomst anses tas upp till beskattning om den tas upp av det andra företaget inom tolv månader räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgifterna hänför sig till.

I bestämmelserna om utdelning på vissa utländska andelar i nuvarande 24 kap. 19 § inkomstskattelagen ersätts uttrycket ”utländskt företag” med uttrycket ”företag som hör hemma i en annan stat”.

Ett företag ska anses höra hemma i en viss stat om företaget enligt lagstiftningen i denna stat hör hemma i staten i skattehänseende och inte anses ha hemvist i en annan stat på grund av ett skatteavtal. Om företaget enligt ett skatteavtal anses ha hemvist i en annan stat, ska det anses höra hemma i denna andra stat. Om ett företag inte hör hemma i någon stat i skattehänseende, ska det anses höra hemma i den stat där det är bildat eller registrerat.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I förhållande till förslaget i promemorian görs ett förtydligande i fråga om i utlandet delägarbeskattade juridiska personer i situationer med avdrag utan inkludering. Det införs även en definition av uttrycket ”hör hemma i en annan stat”.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har yttrat sig över förslaget. *Skatteverket* anser att det bör förtydligas att termen ”företag” omfattar en i utlandet delägarbeskattad juridisk person.

Skatteverket anser även att uttrycket ”hör hemma i en annan stat i skattehänseende” och termerna ”betalas” och ”betalningen” bör förtydligas.

Skälen för regeringens förslag

Hybrida mismatchningar i OECD:s BEPS-rekommendationer och direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet

I OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2, avsnitt 1, 3, 4 och 6) och ändringsdirektivet (artikel 1.4 punkt 1 och 2) behandlas två situationer med hybrida mismatchningar. Det är dels situationer där avdrag för en och samma betalning får göras i två stater (dubbla avdrag), dels situationer där avdrag för en betalning får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp till beskattning i den mottagande staten (avdrag utan inkludering). Situationerna med avdrag utan inkludering involverar både hybrida företag och hybrida finansiella instrument. Som framgår av avsnitt 7.1 föreslås, som ett första steg i genomförandet av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2), hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet, att avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer införs för att neutralisera effekterna av de nu aktuella situationerna med hybrida mismatchningar. Av rekommendationerna och hybridreglerna i direktiven följer bl.a. vilken av de inblandade staterna som i första hand ska neka avdrag (den s.k. primärregeln). För att avdragsförbudet ska fungera i en internationell miljö där även andra stater genomför OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet är det viktigt att avdragsförbudet ansluter till dessa rekommendationer och regler. Utformningen av avdragsförbudet för de två situationerna med hybrida mismatchningar behandlas nedan.

Avdragsförbud vid dubbla avdrag

En situation med dubbla avdrag uppstår när avdrag för en och samma utgift får göras av två företag i två olika stater. Följande exempel kan illustrera en situation med dubbla avdrag.

Anta att ett företag som hör hemma i en annan stat äger ett svenskt aktiebolag. Det svenska aktiebolaget har tagit ett externt lån och får som huvudregel dra av utgifterna för ränta i Sverige. I den stat där det andra företaget hör hemma ses dock det svenska aktiebolaget som delägarbeskattat varför även det andra företaget kan göra avdrag för ränteutgifterna. Avdrag för en och samma ränteutgift kan därmed göras av två företag i två olika stater.

För att motverka en situation med dubbla avdrag anger OECD:s BEPS-rekommendationer och reglerna i ändringsdirektivet att i första hand ska den stat där moderföretaget eller investeraren hör hemma neka avdrag. Enligt ändringsdirektivet är investerarstaten den stat som inte är betalarstat. I andra hand ska betalarstaten neka avdraget. Det innebär att staten där det andra företaget hör hemma i första hand ska neka avdrag för ränteutgiften och i andra hand ska Sverige neka avdrag för ränteutgiften.

Någon mismatchning uppkommer dock inte till den del som ett avdrag motsvaras av inkomst som tas upp till beskattning enligt lagstiftningen i både den stat där moderbolaget eller investeraren har sin hemvist och den stat där betalaren har sin hemvist (s.k. dubbel inkludering).

I exemplet ovan skulle således någon mismatchning inte uppkomma om det svenska företagets inkomster även tas upp till beskattning i den andra staten. Det föreligger då inte någon situation med dubbla avdrag som inte motsvaras av dubbel inkludering.

Avsikten är inte att hybridreglerna ska tillämpas enbart på grund av skillnader avseende tidpunkten för när ett avdrag får göras respektive en inkomst ska tas upp. Enligt OECD:s BEPS-rekommendationer och ändringsdirektivet kan därför dubbel inkludering föreligga även när inkomsten tas upp till beskattning av det andra företaget under nästföljande redovisningsperiod.

Mot denna bakgrund föreslås att avdrag för ränteutgifter inte får göras om avdrag för samma utgifter får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat och som ingår i samma intressegemenskap och ränteutgifterna betalas av företaget i den andra staten. Avdrag får heller inte göras om ränteutgifterna betalas av företaget i Sverige och avdrag inte nekas i den andra staten.

Avdrag får dock göras om den inkomst som företaget i Sverige tar upp även tas upp i den stat där det andra företaget hör hemma. För att dubbel inkludering ska föreligga ska inkomsten tas upp inom tolv månader räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgifterna hänför sig till. Enligt regeringens bedömning motverkar en sådan ordning hybrida mismatchningar och säkrar skattekontrollen.

Skatteverket anser att termen ”betalas” bör förtydligas. De föreslagna bestämmelserna är en del i implementeringen av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet. Bestämmelserna måste således tolkas mot bakgrund av rekommendationerna och direktiven. I ändringsdirektivet anges också att tillämpliga förklaringar och exempel i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) ska användas som en källa till illustration eller tolkning i den mån som dessa överensstämmer med bestämmelserna i direktivet och unionsrätten.

Avdragsförbud vid avdrag utan inkludering

När det gäller hybrida mismatchningar som innebär att avdrag för en betalning får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp i den andra staten behandlar OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) tre olika situationer. Den första situationen avser betalningar av ett hybridföretag, den andra situationen avser betalningar till ett hybridföretag och den tredje situationen betalningar som avser hybrida finansiella instrument. Dessa situationer behandlas även i ändringsdirektivet. Följande exempel kan illustrera de tre olika situationerna:

Exempel 1, betalning gjord av ett hybridföretag. Anta att ett svenskt aktiebolag ägs av ett företag som hör hemma i en annan stat. Det svenska aktiebolaget gör avdrag för ränteutgifter avseende en skuld till det andra företaget. I den stat där det andra företaget hör hemma anses dock

skulden och räntebetalningen vara en företagsintern transaktion som inte ska beaktas. Inkomst som motsvarar räntebetalningen tas därmed inte upp till beskattning i den stat där det andra företaget hör hemma.

Exempel 2, betalning till ett hybridföretag. Anta att ett svenskt aktiebolag ägs av företag B som hör hemma i stat B. Företag B är enligt lagstiftningen i stat B delägarbeskattat och innehas av företag som hör hemma i stat C. Det svenska aktiebolaget gör en betalning för ränteutgifter avseende en skuld till företag B. Eftersom företag B är delägarbeskattat i stat B tas inkomsten från det svenska dotterbolaget inte upp till beskattning i stat B. Enligt stat B:s lagstiftning ska inkomsten tas upp av delägarna. I stat C betraktas däremot företag B som ett eget skattesubjekt, och inte som ett delägarbeskattat företag, varför inkomsten inte heller tas upp till beskattning i stat C. Det finns med andra ord en hybrid mismatchning mellan stat B och C.

Exempel 3, hybrida finansiella instrument. Anta att ett svenskt företag ägs av ett företag som hör hemma i en annan stat. Företaget i den andra staten utfärdar ett hybridinstrument som innehas av det svenska företaget. I Sverige klassificeras instrumentet som ett skuldinstrument och det svenska företaget får göra avdrag för räntebetalningar till företaget som hör hemma i en annan stat. I den sistnämnda staten betraktas dock instrumentet som eget kapital och räntebetalningarna som skattefri utdelning.

För att neutralisera effekterna av situationerna med betalning av hybridföretag och hybrida finansiella instrument finns i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) en primär- och en sekundärregel. Även i ändringsdirektivet finns en primär- och en sekundärregel. För situationen med betalning till ett hybridföretag finns endast en primärregel. Reglerna anger vilken av de inblandade staterna som i första hand ska neutralisera effekten av den hybrida mismatchningen. Enligt primärregeln ska i första hand den stat i vilken det betalande företaget hör hemma neka avdrag. Enligt sekundärregeln ska den stat där det mottagande företaget hör hemma ta upp inkomsten till beskattning. I de tre exemplen ovan ska således Sverige enligt OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) och ändringsdirektivet neka avdrag för gjorda räntebetalningar.

När det gäller den omvända situationen, dvs. att ett företag ska ta upp en utdelning från ett företag som hör hemma i en annan stat till den del utdelningen får dras av i det företag som lämnar utdelningen, infördes nya bestämmelser i svensk rätt den 1 januari 2016 i samband med genomförandet av rådets direktiv (EU) 2015/121 om ändring i moder- och dotterbolagsdirektivet⁵⁴ samt det internationella arbetet med OECD:s BEPS-rekommendationer. De nya bestämmelserna har tagits in i nuvarande 24 kap. 19 § IL och innebär att utdelning på andel som lämnas av ett utländskt företag ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränteutgift eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

Det bör således införas bestämmelser som innebär att avdrag för ränteutgifter inte får göras om motsvarande inkomst, på grund av en

⁵⁴ Rådets direktiv (EU) 2015/121 av den 27 januari 2015 om ändring av direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater, EUT L 21, 28.1.2015, s. 1–3.

hybrid mismatchning, inte inkluderas i den stat där företaget som tar emot betalningen hör hemma. Att en inkomst inkluderas innebär att den beaktas vid beräkningen av den skattepliktiga inkomsten enligt lagstiftningen i den stat där det företag som tar emot betalningen hör hemma (jfr ändringsdirektivet artikel 1.2). Mot denna bakgrund föreslår regeringen att avdrag för ränteutgifter till ett företag som hör hemma i en annan stat inte ska få göras om motsvarande inkomst inte tas upp till beskattning i den stat där det företaget hör hemma. Inkomsten kan antingen tas upp av det andra företaget eller, som Skatteverket framhåller, av delägarna om företaget är delägarbeskattat. Skälet till att inkomsten inte tas upp till beskattning av det andra företaget eller av delägarna, om det är ett delägarbeskattat företag, ska vara skillnader i den rättsliga klassificeringen i skattehänseende av företagen, det finansiella instrumentet eller betalningen. Skillnaderna i den rättsliga klassificeringen ska föreligga mellan Sverige och den andra staten eller, som i fallet med betalningar till hybridföretag, mellan två eller flera andra stater (jfr exempel 1–3 ovan). Bestämmelserna ska gälla för företag som ingår i samma intressegemenskap, se avsnitt 7.2.

Som anges ovan är inte avsikten att hybridreglerna ska tillämpas enbart på grund av skillnader avseende tidpunkten för när ett avdrag får göras och en inkomst ska tas upp. Av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) och ändringsdirektivet följer att en betalning som får dras av inom ramen för ett hybridinstrument och som inte kan förväntas tas upp till beskattning inom en rimlig tidsperiod ska anses ge upphov till en hybrid mismatchning. En betalning som tas upp till beskattning inom tolv månader räknat från utgången av betalarens beskattningsperiod anses ha tagits upp inom en rimlig tidsperiod.

För att en inkomst ska anses vara inkluderad föreslås därför att inkomsten hos mottagande företag ska tas upp till beskattning inom tolv månader räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgiften hänförs till. Enligt regeringens bedömning motverkar en sådan ordning hybrida mismatchningar och säkrar skattekontrollen.

Skatteverket anser att termen ”betalning” bör förtydligas. De föreslagna bestämmelserna är en del i implementeringen av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) samt hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet. Bestämmelserna måste således tolkas mot bakgrund av rekommendationerna och direktiven. I ändringsdirektivet anges också att tillämpliga förklaringar och exempel i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2) ska användas som en källa till illustration eller tolkning i den mån som dessa överensstämmer med bestämmelserna i direktivet och unionsrätten.

När ska ett företag anses höra hemma i en annan stat?

Skatteverket anser att det bör förtydligas vad som avses med uttrycket ”hör hemma i en annan stat i skattehänseende”. Ett företag bör anses höra hemma i en viss stat, om företaget enligt lagstiftningen i denna stat hör hemma i staten i skattehänseende och inte anses ha hemvist i en annan stat på grund av ett skatteavtal. Om företaget enligt ett skatteavtal anses ha hemvist i en annan stat bör det anses höra hemma i denna andra stat. Det nu aktuella förslaget omfattar även delägarbeskattade juridiska

personer som inte kan sägas höra hemma i någon stat i skattehänseende. Sådana företag som inte hör hemma i någon stat i skattehänseende bör anses höra hemma i den stat där det är bildat eller registrerat. En definition med denna innebörd tas in i lagtexten. I nuvarande 24 kap. 19 § IL används uttrycket ”utländskt företag” för företag som hör hemma i en annan stat. Eftersom alla de nu aktuella bestämmelserna behandlar situationer med hybrida mismatchningar bör samma terminologi användas i de olika bestämmelserna. Den nu föreslagna definitionen bör därför även gälla vid tillämpning av 24 kap. 19 § IL. Motsvarande justering föreslås därför i 24 kap. 19 § IL.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i nuvarande 24 kap. 19 § IL samt att fem nya paragrafer, 24 kap. 15 a–15 e §§, införs i IL. 24 kap. 19 § IL kommer att betecknas 24 kap. 39 § IL med anledning av omnumrering.

8 En särskild begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap

8.1 Gällande rätt

Enligt reglerna om ränteavdragsbegränsning för vissa interna skulder (de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna) i 24 kap. 10 a–10 f §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, får ränteutgifter avseende skulder inom en intressegemenskap som huvudregel inte dras av (24 kap. 10 b § IL). Reglerna trädde kraft den 1 januari 2009 och skärptes från den 1 januari 2013. I denna lagrådsremiss benämns reglerna även 2013 års regler. Företag anses vara i intressegemenskap med varandra om ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget eller om företagen står under i huvudsak gemensam ledning. Med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag (24 kap. 10 a § IL).

Det finns olika undantag från huvudregeln i 24 kap. 10 b § IL. Enligt den s.k. tioprocentsregeln i 24 kap. 10 d § IL ska ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen dras av om inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats med minst tio procent enligt lagstiftningen i den stat där det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten.

Vid sidan av tioprocentsregeln gäller den s.k. kompletteringsregeln i 24 kap. 10 d § andra stycket IL för t.ex. livförsäkringsföretag och pensionsstiftelser. Enligt den får ränteutgifter dras av om den som faktiskt har rätt till den inkomst som motsvarar ränteutgiften är skattskyldig till avkastningsskatt och om den ränta som under beskattningsåret har belöpt sig på skulden i genomsnitt inte överstiger 250 procent av den genom-

snittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret. Bestämmelsen är även tillämplig på utländska företag som i den stat där de hör hemma beskattas på ett likartat sätt, under förutsättning att den skatt som företaget ska betala tas ut på en nivå som motsvarar avkastningsskatten.

Enligt ett undantag från den s.k. tioprocentsregeln och kompletteringsregeln får ränteutgifter inte dras av om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån (24 kap. 10 d § tredje stycket IL).

Avdrag kan även få göras enligt den s.k. ventilen för affärsmässigt motiverade förhållanden. Detta gäller om företaget kan visa att det skuldförhållande som ligger till grund för ränteutgifterna är huvudsakligen affärsmässigt motiverat (24 kap. 10 e § IL). Om skulden avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen eller i ett företag som efter förvärvet ingår i intressegemenskapen ska företaget visa att även förvärvet är huvudsakligen affärsmässigt motiverat för att avdrag ska få göras. Även en skuld som har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen omfattas av bestämmelsen om förvärv av delägar rätt, om denna tillfälliga skuld avser ett sådant förvärv. Vid bedömningen av om skuldförhållandet är affärsmässigt motiverat ska särskilt beaktas om finansiering i stället hade kunnat ske genom ett tillskott från det företag som innehar den aktuella fordran på företaget eller från ett företag som, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det låntagande företaget. Ventilen gäller bara om det företag som har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom EES eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som inte är begränsat till att omfatta vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. Detta innebär att avdrag inte får göras för betalningar till lågskattejurisdiktioner.

2013 års ränteavdragsbegränsningsregler för interna skulder gäller också vissa externa skulder, s.k. back-to-back-lån (24 kap. 10 c och 10 f §§ IL). Det innebär att reglerna tillämpas på en skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen, till den del ett företag i intressegemenskapen har en fordran på det förstnämnda företaget, eller på ett företag som är i intressegemenskap med det förstnämnda företaget, om skulden kan anses ha samband med denna fordran och avser förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen eller i ett företag som efter förvärvet ingår i intressegemenskapen. Även undantagsreglerna tillämpas på back-to-back-lån.

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse den 27 november 2014 ifrågasatt om reglerna om ränteavdragsbegränsningar för vissa interna skulder står i överensstämmelse med etableringsfriheten i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Kommissionen gör i fråga om företag som kan lämna koncernbidrag till varandra gällande att reglerna i praktiken innebär en begränsning av etableringsfriheten som är oproportionerlig, dvs. går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå ändamålet med lagstiftningen.

Regeringen har i sitt svar till kommissionen den 21 februari 2015 anslutit sig till den inställning som har kommit till uttryck i förarbetena

till reglerna (se prop. 2012/13:1, Förslag till statens budget för 2013, finansplan och skattefrågor s. 268 f.). I svaret anför regeringen att reglerna är förenliga med etableringsfriheten. För det fall en inskränkning av etableringsfriheten skulle anses föreligga, anser regeringen att reglerna kan rättfärdigas och att de är proportionerliga.

8.2 De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bör snävas in

Regeringens bedömning: För att skydda bolagsskattebasen är det nödvändigt med en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap (riktad ränteavdragsbegränsning) som komplement till den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. 2013 års riktade ränteavdragsbegränsningsregler bör dock ges ett snävare tillämpningsområde.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett stort antal av de som har yttrat sig anser att de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna bör avskaffas när en generell ränteavdragsbegränsningsregel införs. Flera ifrågasätter behovet av reglerna efter ett sådant införande. Många menar också att oförutsebarhet och osäkerhet kring tillämpningen kvarstår trots de föreslagna insnävringarna. Till dessa hör *Näringslivets skattedelegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande, *Energiföretagen Sverige*, *Finansbolagens förening*, *Fortum Sweden AB*, *Företagarna*, *Industrins Finansförening*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Fastighets AB Balder*, *AB Electrolux*, *Ellevio AB*, *Husqvarna AB*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Stena Metall AB*, *Stora Enso AB*, *Svensk Handel*, *Swedegas AB*, *Telia Company AB*, *Sydkraft AB*, *Vattenfall AB*, *Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig (NSD m.fl.), *FAR*, *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*, till vilka bl.a. kommunerna *Eskilstuna*, *Halmstad* och *Östersund* har anslutit sig, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *Sveriges advokatsamfund*, *AB Industrivärden*, *Investment AB Latour*, *Investor AB* och *Ratos AB*, *Atlas Copco AB*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* har anslutit sig), *Solna kommun*, *SRF konsulternas förbund*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Swedish Hospital Partners AB*, *Södertälje kommun*, *Motorbranschens Riksförbund*, *Willhem AB*, *Advokatfirman Leonie Selting Aktiebolag* och *NREP AB*. Av dessa är det ett antal som ifrågasätter om det verkligen är fråga om en insnävring av reglerna (däribland NSD m.fl., FAR, SVCA, NREP AB och Stena Fastigheter AB). Detta behandlas i avsnitt 8.3.1. NSD m.fl. för fram att de svenska riktade reglerna avviker från subjektiva regler i andra länder bl.a. på grund av att det finns risk för prövning av avdragsrätten i princip för alla räntor på interna lån som tagits i bolag som hör hemma i en annan stat. Såvitt har erfarits tillämpas subjektiva regler i andra länder med betydande grad av restriktivitet. Vidare menar NSD m.fl. att de

riktade reglerna är förenade med grundläggande rättssäkerhetsproblem. Stora Enso AB, SVCA, *Fortum Sweden AB*, NREP AB och FAR anför bl.a. att reglerna kan innebära minskade utländska investeringar i Sverige. I den mån ett slopande av reglerna skulle anses medföra statsfinansiella kostnader, anser FAR att det bör kompenseras genom en begränsning av skattesänkningen. Fortum Sweden AB menar att avdrag sannolikt kommer att vägras för räntor som hänför sig till affärsmässigt motiverade investeringsprojekt i Sverige på motsvarande sätt som under de gällande reglerna. NREP AB för fram liknande synpunkter.

SKL anför att det är positivt att regeln har fått ett snävare tillämpningsområde och att de problem som den strikta tillämpningen av tillskottsregeln har medfört har uppmärksamats, men reglerna bygger på subjektiva rekvisit som är omöjliga att förutse. Flera andra som har svarat för fram liknande synpunkter rörande subjektiva rekvisit och bristande förutsebarhet, däribland SVCA och Bankföreningen. SVCA:s uppfattning är att den framtida tillämpningen av reglerna sannolikt inte kommer begränsas i någon praktisk mening med de föreslagna justeringarna. Sveriges advokatsamfund menar att behovet av den riktade ränteavdragsbegränsningen även måste vägas mot problemen avseende förutsebarheten och reglernas komplexitet. Telia Company AB anser inte att den föreslagna modifieringen av nuvarande riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna undanröjer den osäkerhet som råder i nuvarande system. Sydskraft AB för fram liknande synpunkter.

Svensk försäkring anför att regeln leder till att förutsebarheten i den generella ränteavdragsbegränsningsregeln minskar och att företagen exempelvis inte med säkerhet kommer kunna bedöma storleken på det räntenetto som omfattas av bestämmelserna då avdragsrätten för en viss del av ränteutgifterna riskerar att redan ha begränsats genom tillämpning av den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln. *Finansbolagens förening* för fram liknande synpunkter.

SSAB AB anför att även om en viss mån av osäkerhet består i samband med den föreslagna riktade ränteavdragsbegränsningsregeln bör den snävare utformningen leda till mindre kontroverser och oklarheter. *Linköpings kommun* anser att det är positivt att reglerna har getts ett snävare tillämpningsområde.

Ett fåtal av de som har yttrat sig anser att reglerna bör behållas, däribland *Skatteverket*. Skatteverket avstyrker delvis insnävningen av reglerna och betonar vikten av effektiva riktade regler. Till skillnad från de som anser att förslagen inte innebär någon insnävning menar Skatteverket att det är en avsevärd förändring av regelverket både vad gäller de fall som tidigare omfattades av den s.k. ventilen för affärsmässiga skäl och tioprocentsregeln. Verket anser att det även med de förslag som i övrigt lämnas kommer att finnas ett mycket stort utrymme kvar att skatteplanera. Samtidigt är Skatteverket av uppfattningen att breddningen av back-to-back regleringen och vad som ska anses vara ränteutgifter medför att de största bristerna med nuvarande regler rättas till. *Konkurrensverket* har inga synpunkter på förslagen. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* tar upp att en klart övervägande del av företagen inte kommer att omfattas av någon begränsning. Det betydande avdragsutrymmet medför att riktade regler mot ränteavdrag måste bibehållas. Fakultetsnämnden menar att det

vore möjligt att överväga alternativ med väsentligt större generell ränteadragsbegränsning för att kunna slopa den riktade regeln. Om regeln exempelvis skulle tillåta nettoränteaddrag upp till 20 procent av EBIT skulle det innebära att Sverige garanteras att beskatta 80 procent av EBIT. *Förvaltningsrätten i Stockholm* ifrågasätter i och för sig inte att det, som ett komplement till den föreslagna generella ränteadragsbegränsningsregeln, kan finnas ett behov av en reglering med riktade regler gällande ränteaddrag. Förvaltningsrätten konstaterar dock att den föreslagna regleringen är komplex och kan antas komma att bli svårtillämpbar.

Sveriges advokatsamfund, Stena Fastigheter AB, Sveriges Byggindustrier och Willhem AB anser, i andra hand, att de subjektiva rekvisiten bör avskaffas. Sveriges Byggindustrier förordar objektiva förutsebara regler och menar att den omständigheten att sådana regler inte får den träffsäkerhet som en subjektiv regel anses ha, övervägs av vinsten med att få regler som är lätta att tolka och därmed förutsebara i sin tillämpning. Atlas Copco AB anför att regler av det aktuella slaget bör vara objektiva och mekaniska. Reglerna har fortsatt stora brister och kommer förbli oklara och svåra att tillämpa. Det är inte rimligt att avdragsrätten för svenska företags finansieringskostnader är beroende av en subjektiv bedömning. Sveriges advokatsamfund och Stena Fastigheter AB menar att man endast bör behålla regeln som innebär att ränteaddrag till lågskattejurisdiktioner inte får göras. I övriga fall menar samfundet att prövning bör göras enligt (lagen 1995:575) mot skatteflykt (skatteflyktslagen). Även *Fortum Sweden AB*, *SRF konsulternas förbund* och *Svensk Försäkring* anser att skatteflyktslagen borde räkna tillsammans med en generell begränsningsregel. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser dock inte att skatterätts allmänna lära om verklig innebörd eller skatteflyktslagens bestämmelser är tillräckliga, vilket klart framgår av äldre praxis från Högsta förvaltningsdomstolen kring tunnkapitalisering och räntesnurror. Den riktade ränteadragsbegränsningsregeln skulle i stället kunna prövas mot bakgrund av EU-domstolens formulerade lära om missbruksdoktrin och bedömningen av förekomsten av ”rent konstlade upplägg” (se bl.a. C-255/02 Halifax och C-196/04 Cadbury Schweppes). Rekvisitet ”icke-genuina arrangemang” skulle kunna användas som alternativ enligt fakultetsnämnden.

Industrins finansförening anser att reglerna innebär en belastning på företagen som efter senare tids initiativ mot skatteundandragande från OECD:s och EU:s sida framstår som helt omotiverad. Det finns därför skäl att även för svensk del skäl utgå ifrån att implementeringen av dessa initiativ kommer att innebära att man kommer tillrätta med oönskade förfaranden. Reglerna bör i vart fall göras betydligt mer ”riktade” mot förfaranden där man kan säga att de övriga regler som införs är otillräckliga.

Skälen för regeringens bedömning: FSK gör bedömningen att 2013 års ränteadragsbegränsningsregler i 24 kap. 10 a–10 f §§ IL bör behållas för att motverka risken för skatteundandragande, även om det införs generella ränteadragsbegränsningsregler. Enligt FSK minskar visserligen möjligheten till skatteundandragande genom den begränsning som FSK har föreslagit motsvarande 20 procent av EBIT, men det finns

fortfarande möjlighet till skatteplanering med ränteavdrag upp till den föreslagna begränsningen. FSK uppskattade att ett sådant skatteundandragande skulle kunna leda till avdrag som ger upphov till ett skattebortfall i storleksordningen 3–10 miljarder kronor. FSK föreslår inte några förändringar av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Förslaget att inte upphäva de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna när en generell ränteavdragsbegränsningsregel införs har mötts av omfattande kritik, däribland av *NSD m.fl.*, *FAR*, *SKL*, till vilka bl.a. *kommunerna Eskilstuna, Halmstad och Östersund* har anslutit sig, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *Sveriges advokatsamfund*, *AB Industrivärden*, *Investment AB Latour*, *Investor AB* och *Ratos AB*, *Atlas Copco AB*, *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), *Solna kommun*, *SRF konsulternas förbund*, *SVCA*, *Swedish Hospital Partners AB*, *Södertälje kommun*, *Motorbranschens Riksförbund*, *Willhem AB* och *NREP AB*. Flera ifrågasätter behovet av reglerna efter ett införande av en generell ränteavdragsbegränsningsregel. Många menar också att oförutsebarhet och osäkerhet kring tillämpningen kvarstår trots de föreslagna insnävringarna.

Skatteverket anser dock att reglerna bör behållas och betonar vikten av effektiva riktade regler samt är av uppfattningen att det även med de förslag som i övrigt lämnas kommer att finnas ett mycket stort utrymme kvar att skatteplanera. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* tar upp att en klart övervägande del av företagen inte kommer att omfattas av någon begränsning samt att det betydande avdragsutrymmet i den generella ränteavdragsbegränsningsregeln medför att riktade regler mot ränteavdrag måste behållas.

Av Skatteverkets rapport från den 12 januari 2016 ”Skatteplanering med ränteavdrag i företagssektorn, Uppföljning av tillämpningen av 2013 års regler samt externa lån” (dnr 131 674362-15/113) framgår det att det fortfarande förekommer skatteplanering med interna räntor i betydande omfattning, men att den omfattas av den nuvarande lagstiftningen och därför kan angripas med stöd av den.

Internationell skatteplanering undergräver legitimiteten i skattesystemet och påverkar spelplanen mellan internationella koncerner och inhemska företag negativt. Det är därför viktigt att även fortsättningsvis motverka den form av skatteplanering som 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler avser. Regeringen delar bedömningen i promemorian att det – trots den generella ränteavdragsbegränsningsregeln som föreslås i avsnitt 6 och det avdragsförbud som föreslås för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer (avsnitt 7) – är nödvändigt med kompletterande ränteavdragsbegränsningsregler för att skydda den svenska bolagsskattebasen mot skatteplanering med hjälp av ränteupplägg inom en intressegemenskap. Utan sådana regler skulle skatteundandragande kunna ske med belopp motsvarande den kvittning av räntekostnader som får göras mot ränteintäkter och upp till nivån för avdragsunderlaget. Om det inte ska uppstå möjligheter till sådant skatteundandragande vid ett införande av den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningsregeln behövs någon form av kompletterande riktade ränteavdragsbegränsningsregler. Detta är särskilt angeläget eftersom regeringen föreslår att den generella ränteavdragsbegränsnings-

regeln ska baseras på EBITDA och en högre procentsats än vad som föreslogs i promemorian (30 i stället för 25). EBITDA är ett resultatmätt som ligger långt ifrån det skattemässiga resultatet. I ett sådant system kan ett företag som redovisar en förlust ändå ha ett avdragsunderlag för räntor på grund av att avskrivningar beaktas vid beräkningen av avdragsunderlaget, vilket medför att avdragsunderlaget kan öka.

Kompletterande ränteavdragsbegränsningsregler kan utformas på olika sätt. Ett alternativ är att ränteavdrag inom intressegemenskaper bara får göras upp till en viss nivå (s.k. avdragstak), vilket FSK övervägde. Nackdelen med den utformningen är emellertid att skatteplanering med ränteavdrag kan göras inom ramen för avdragsutrymmet. Ett annat alternativ är att slopa rätten att dra av samtliga ränteutgifter inom intressegemenskaper. Nackdelen med en sådan utformning är dock att den skulle vara mycket långtgående.

Ytterligare ett alternativ är att ersätta 2013 års regler med en objektiv regel för ränta på interna skulder som exempelvis skulle kunna innebära att avdrag inte får göras för en viss procent av räntan. Den regeln skulle komplettera den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. En fördel med en sådan regel är att den skulle vara mer förutsebar än en subjektiv regel. Fördelen med objektiva, förutsebara och mekaniska regler är något som Sveriges Byggindustrier och Atlas Copco AB lyfter fram. Skillnaden mellan en objektiv och en subjektiv regel är i detta sammanhang att en subjektiv regel tar hänsyn till de individuella omständigheterna i det särskilda fallet utifrån givna kriterier. Nackdelen med en objektiv regel är emellertid att den inte skulle vara inriktad på vissa fall av skatteundandraganden, utan den skulle träffa alla interna skulder. Den låga träffsäkerheten skulle inte minska aggressiv internationell skatteplanering i avsedd omfattning. Av det skälet anser regeringen, i motsats till Sveriges Byggindustrier, att det inte är lämpligt med en sådan regel.

De hittills nämnda alternativen för att utforma kompletterande ränteavdragsbegränsningsregler är inte lämpliga. I remissvaren tas vissa andra alternativ upp. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet menar att det vore möjligt att överväga alternativ med en väsentligt större generell ränteavdragsbegränsning för att kunna slopa den riktade regeln. Detta är dock inte ett alternativ med hänsyn till vad som framgår ovan (avsnitt 6) om remisskritiken avseende utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln och de förslag som lämnas i lagrådsremissen, vilka innebär en mindre omfattande ränteavdragsbegränsning än promemorians förslag.

Sveriges advokatsamfund, Stena Fastigheter, Sveriges Byggindustrier och Willhem AB anser, i andra hand, att de subjektiva rekvisiten bör avskaffas. De två förstnämnda menar att man endast bör behålla regeln som innebär att ränteavdrag till lågskattejurisdiktioner inte får göras. I övriga fall menar samfundet att prövning bör göras enligt skatteflyktlagen. Även *Fortum Sweden AB*, SRF konsulternas förbund och *Svensk Försäkring* anser att skatteflyktlagen borde räkna tillsammans med en generell begränsningsregel. Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser dock inte att skatterättens allmänna lära om verklig innebörd eller skatteflyktslagens bestämmelser är tillräckliga, vilket klart framgår av äldre praxis från Högsta förvaltningsdomstolen

kring tunnkapitalisering och räntesnurror. Den allmänna skatteflyktslagen skulle inte heller utgöra en tillräckligt avhållande faktor. Den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln skulle i stället kunna prövas mot bakgrund av EU-domstolens lära om missbruksdoktrin och bedömningen av förekomsten av ”rent konstlade upplägg”. NSD m.fl. tar också upp ”wholly artificial-doktrinen”. *Industrins finansförening* menar att reglerna i vart fall bör göras mer riktade samtidigt som Skatteverket framhåller att det är mycket viktigt med effektiva riktade ränteavdragsbegränsningsregler.

Enligt regeringens uppfattning skulle det med hänsyn till behovet av att skydda bolagsskattebasen inte vara tillräckligt att endast behålla regeln som innebär att avdrag aldrig får göras för betalningar till lågskattejurisdiktioner och att prövning i övrigt skulle göras enligt skatteflyktslagen. En direkt tillämpning av EU-domstolens lära om missbruksdoktrin är inte heller lämplig även om det som utgångspunkt är rena missbruksfall som ska omfattas av den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln, se vidare avsnitt 8.3. Som även har påpekats av bl.a. av Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet skulle det inte vara en tillförlitlig lösning att endast tillämpa skatteflyktslagen. Av prop. 2008/09:65 s. 30 f. framgår att Skatteverket innan 2009 års regler infördes försökte förhindra skatteplanering med ränteavdrag med stöd av skatteflyktslagen, men Regeringsrätten klargjorde att den lagen inte var tillämplig i de aktuella fallen (RÅ 2007 ref. 84 och ref. 85). Vidare följer det av Skatteverkets rapporter som bl.a. gäller uppföljning av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna (t.ex. rapporten den 12 januari 2016, dnr 131 674362-15/113) att inte endast skatteplanering med ränteavdrag i förhållande till lågskattejurisdiktioner har identifierats. En sådan avgränsning skulle därför inte vara tillräcklig för att skydda bolagsskattebasen.

För att motverka skatteplanering med hjälp av ränteupplägg inom en intressegemenskap anser regeringen, i likhet med den bedömning som gjordes i promemorian, att det lämpligaste alternativet är att behålla de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Regeringen anser dock, i motsats till Skatteverket, att tillämpningsområdet bör inskränkas. Det är lämpligt med snävare regler bl.a. med anledning av de förändringar i övrigt som föreslås avseende avdragsrätten för ränteutgifter i företagssektorn. Regeringen avser dock att ge Skatteverket i uppdrag att följa upp om de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna efter de ändringar som föreslås nedan förebygger skatteplanering med ränteavdrag på avsett sätt samt om det förekommer kringgåenden.

8.3 Utformningen av de riktade reglerna om ränteavdragsbegränsning för vissa interna skulder

8.3.1 Vilka situationer bör omfattas?

Regeringens förslag: Avdrag för ränteutgifter som omfattas av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna får bara göras om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom Europeiska

ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. I övriga fall får avdrag göras om det företag som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats för inkomsten med minst tio procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten.

Ränteutgifterna får dock inte dras av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Om en skuld till ett företag i intressegemenskapen avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen, får avdrag bara göras om även förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Om en skuld har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen och denna skuld avser ett förvärv av delägar rätt, ska även den förstnämnda skulden anses avse förvärvet.

Bestämmelserna som rör vissa externa skuldförhållanden, s.k. back-to-back-lån, utvidgas till att omfatta alla interna lån. Sådana lån omfattas av förslagen ovan, med undantag för regeln om tillfälliga skulder.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Som framgår av avsnitt 8.2 ifrågasätter bl.a. *NSD m.fl.*, *FAR* och *Stena Fastigheter AB* om förslaget i promemorian innebär en insnävning av reglerna. *NSD m.fl.* är av uppfattningen att, även om vissa ändringar innebär en insnävning, så är det en klar utvidgning av tillämpningsområdet om man ser till effekterna av de samlade förändringarna. En sådan förändring är att det införs ett generellt krav på att förvärvet av andelar ska vara väsentligen affärsmässigt motiverat. En situation som tas upp i detta sammanhang är fall då den s.k. tioprocentregeln varit tillämplig, bl.a. eftersom skillnaden mellan kriterierna "huvudsakligen" och "uteslutande eller så gott som uteslutande" inte är så stor procentuellt sett (från ca 75 till ca 90 procent). Till dessa hör *Husqvarna AB*. *NSD m.fl.* menar även att det är oklart vad som gäller avseende derivat med hänsyn till att det i promemorian föreslås att samma definition av ränta ska gälla även för den riktade begränsningen av ränteavdrag. För *NSD* framstår det som oklart i vilken omfattning detta är avsett att utvidga tillämpningsområdet.

Enligt *Fortum Sweden AB* ligger fokus på omständigheter utanför Sverige och inte på att undersöka det affärsmässiga behovet av finansiering i det svenska bolaget som gäldenär. Det är enligt *Fortum Sweden AB* problematiskt att det inte anges tillräckligt exakta kriterier för när avdrag kommer att beviljas respektive vägras. Det är också problematiskt att det hänvisas till propositioner och rättspraxis som hänför sig till nuvarande och tidigare ränteavdragsbegränsningsregler, som enligt *Fortum Sweden AB* strider mot EU-rätten. Alla omständigheter som tidigare ansetts vara relevanta (t.ex. eventuell slussning, kapitalets ursprung, beskattningsnivån hos mottagaren,

möjligheten att erhålla tillskott etc.) ska undersökas. Det är också motstridigt att man i motiveringarna i sig anger att tillämpningsområdet för de nya reglerna ska vara betydligt snävare än tidigare, men att man i huvudsak ändå hänvisar till exakt samma prövningskriterier som tidigare.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att det är olyckligt att förslaget inte ger en god bild av vilka uttalanden i förarbeten som ska anses vägledande för tillämpningen av de nya reglerna.

Sveriges advokatsamfund anför att utformningen rent tekniskt innebär en väsentlig insnävning i förhållande till dagens regel och att det enligt promemorian innebär att endast skuldförhållanden som från cirka 90–95 procent upp till 100 procent är betingade av skatteskäl ska träffas av reglerna. I praktiken förekommer det inte att domstolarna bedömer till hur många procent ett förfarande utgörs av specifika skäl. Vidare ska samma faktorer beaktas som i dag vid bedömningen av om syftet är att erhålla en väsentlig skatteförmån och bedömningen kan förutses bli lika oförutsebar som enligt de nuvarande reglerna. Även den föreslagna insnävade riktade ränteavdragsbegränsningsregeln är svårtillämplig, oförutsebar samt medför svårigheter att upprätthålla likabehandling i rättstillämpningen. Något konkret underlag avseende omfattningen av de situationer då den riktade ränteavdragsbegränsningen skulle kunna tillämpas redovisas inte i promemorian.

Enligt *Förvaltningsrätten i Stockholm* föreslås visserligen en viss inskränkning och förenkling av den nuvarande regleringen men flera tillämpningsproblem kvarstår. Det gäller t.ex. frågan om vad som utgör en intressegemenskap och vem som är verklig mottagare av ränteinkomsten, även om den problematiken kan antas minska något genom förslaget att ta bort den s.k. tioprocentsregeln. Den föreslagna ändringen i det s.k. undantaget från tioprocentsregel från ”huvudsakligen” till ”uteslutande eller så gott som uteslutande” kan möjligen underlätta tillämpningen något i vissa fall, men det kan antas att det i flertalet fall fortfarande kommer att vara fråga om svåra och tidskrävande bedömningar.

Skatteverket avstyrker att begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” används generellt och menar att 10 procent är ett för lågt krav på affärsmässighet. I stället bör ett krav på 25 procent gälla, dvs. begreppet huvudsakligen bör användas. Förslagen i promemorian innebär avsevärda förändringar av regelverket. Att minska reglernas effektivitet är inte lämpligt. Enligt Skatteverket är det inte helt klart vad den föreslagna nya avgränsningen till att skuldförhållandet ska vara ”uteslutande eller så gott som uteslutande” i stället för ”huvudsakligen” innebär. Fall som i vart fall bör omfattas är sådana där koncernstrukturer byggs upp i syfte att få ränteavdrag och där motsvarande ränteintäkt inte beskattas eller är föremål för låg beskattning och att fordringarna läggs i särskilt tillskapade bolag för detta ändamål. Enligt verket bör bolag som i sig inte har någon egen verksamhet av betydelse kunna anses vara till för att så gott som uteslutande vara en part i aktuellt skuldförhållande för att uppnå de skattefördelar detta medför. Nuvarande regelverk bedömer Skatteverket har varit relativt effektivt i förhållande till företag som tidigare har haft väldigt höga räntesatser på interna lån, upp till 16 procent i många fall. Den föreslagna avgränsningen till ”uteslutande eller så gott som uteslutande” kommer att medföra en minskning av

effektiviteten i detta hänseende. Vidare anser Skatteverket att begreppet ”avse” en skuld i 24 kap. 20 § kan medföra att en del av det som borde omfattas kan falla utanför den föreslagna utformningen av definitionen av ränteutgifter. Skatteverket anser att även andra förhållanden som leder till ränteutgifter enligt den föreslagna definitionen ska anses utgöra skuld och skuldförhållande vid tillämpning av reglerna.

Swedish Hospital Partners AB anser att det är positivt att kraven för tillämpning av undantaget från tioprocentsregeln föreslås att ytterligare skärpas, men de få situationer som torde kunna omfattas av det nya undantaget rättfärdigar inte att en sådan rättsosäker bestämmelse finns i inkomstskattelagen. Därför bör i vart fall undantaget från tioprocentsregeln slopas.

AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och *Ratos AB* anför i ett gemensamt yttrande att om reglerna behålls så behövs förtydliganden avseende tillskottsregeln i enlighet med förarbetsuttalandena till 2013 års regler. Med hänsyn till deras särskilda situation bör presumtionen vara uppfylld när den externa upplåningen är större än den interna utlåningen, dvs. det huvudsakliga skälet till skuldförhållandet är därmed affärsmässigt.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att en prövning av relevansen av så kallade kapitaltillskott inte ska ske. I förslaget anges att kapitaltillskott ska beaktas med ungefär samma ”anvisningar” för tillämpningen som tidigare, trots att det ska tas bort från lagtexten. Det uppstår ingen förbättring utan i stället en ännu större oklarhet. *Astra Zeneca AB* menar att en betydande osäkerhet kommer att kvarstå trots försök till insnävning bl.a. eftersom skatteförmånen ska bedömas utifrån både gäldenärens och borgenärens perspektiv samt eftersom man även fortsättningsvis ska beakta om ett tillskott hade kunnat lämnas. Enligt Skatteverket är den omständigheten att ett internt förvärv i stället kan ske via tillskott det egentliga skälet till att ett skuldförhållande inte behöver etableras vid interna förvärv, dvs. skuldförhållandet etableras av skatteskal. *Stockholms kommun* och *Halmstads kommun* anser att det bör införas ett särskilt undantag för kommunala bolag. Halmstads kommun menar dock att det är positivt att det inte längre ska framgå av lagtexten att möjligheten att lämna tillskott ska beaktas särskilt.

Industrins Finansförening betonar att det bör beaktas att företag i större koncerner i regel har en centraliserad upplåningsfunktion placerad i moderföretaget eller ett s.k. treasuryföretag som ansvarar för all extern upplåning. Internbanksfunktionen innebär att man får en central överblick av penning- och valutaflöden vilket möjliggör en effektiv likviditets- och valutaplanering, dvs. synergivinster. Även *Astra Zeneca AB* påpekar att treasury-funktionen ofta är lokaliserad till moderbolaget. *Stockholms kommun* hänvisar till vad SKL har anfört och tar upp att reglerna motverkar en kostnadseffektiv internbankslösning.

Skatteverket anser att det inte är tillräckligt att lägga större krav på affärsmässighet enbart vad gäller förvärvet, utan att det är själva skuldförhållandet som borde bli föremål för högre krav. Skatteverket menar även att det bör förtydligas vad som gäller avseende Högsta förvaltningsdomstolens uttalande (HFD 2011 ref. 90 I) om skillnaden mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att samma prövning av ränteavdraget ska ske oavsett om skulden finansierar förvärv av delägarätter eller något annat. En förändring i detta avseende skulle göra prövningen enklare och mer förutsägbar. *Kammarrätten i Göteborg* anser att det bör förtydligas om skillnaden mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl som Högsta förvaltningsdomstolen har gjort i HFD 2011 ref. 90 är avsedd att upprätthållas. Kammarrätten hänvisar till förslaget i promemorian som innebär att ett förvärv av delägarätter endast behöver vara väsentligen affärsmässigt motiverat i stället för huvudsakligen.

Swedish Hospital Partners AB anser att dagens riktade ränteavdragsbegränsningsregler bör begränsas till koncerninterna lån om de inte slopas. Skatteverket anser däremot att breddningen av back-to-back regleringen medför att de största bristerna med nuvarande regler rättas till. Skatteverket föreslår att det i lagtexten läggs till att med fordran avses också ett annat förhållande som har ett samband med det förhållande som innebär en ränteutgift.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, NSD m.fl. och Sveriges advokatsamfund, Sveriges Byggindustrier, *Atlas Copco AB*, *Fortum Sweden AB*, *SRF konsulternas förbund* samt AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB anser att den föreslagna förändringen inte är tillräcklig för att skapa ökad klarhet och ifrågasätter om det blir möjligt att begära förhandsbesked. Ett skäl som anges är att man ska se till ”omständigheter, hänförliga inte bara till sökanden utan även till dennes motpart i skuldförhållandet liksom till övriga företag som ingår i en intressegemenskap”. NSD m.fl. anför att förhandsbeskedsmöjligheten har varit avgörande för legitimiteten av lagen 1995:575) mot skatteflykt (skatteflyktslagen). Avsaknaden av möjlighet att få förhandsbesked innebär att det kan ta upp till tio år innan skatteprocesser avseende regleringen blir slutligen avgjorda. Sveriges advokatsamfund noterar att det i praktiken visat sig mycket svårt att erhålla förhandsbesked avseende räckvidden av reglerna, då de normalt bedömts huvudsakligen aktualisera utrednings- och bevisfrågor. *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)* tar upp att Högsta förvaltningsdomstolen har funnit att de situationer i vilka reglerna kan vara tillämpliga oftast inte lämpar sig för förhandsbesked. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* betonar vikten av att det är möjligt att erhålla förhandsbesked från Skatterättsnämnden om innebörden av reglerna. Kammarrätten i Göteborg anför att det är sannolikt att Skatteverkets beslut i frågor om ränteavdragsbegränsningar kommer att överklagas i stor utsträckning. Det är också sannolikt att målen kommer att vara omfattande och rättsligt svårbedömda. Vissa frågor kan komma att få svar genom förhandsbesked från Skatterättsnämnden. Högsta förvaltningsdomstolen har dock undanröjt ett antal avgöranden från Skatterättsnämnden i frågor om de nuvarande ränteavdragsbegränsningarna (se bl.a. HFD 2014 not. 84) och enligt kammarrätten finns det mot den bakgrunden skäl att anta att förhandsbesked inte kan svara på alla frågor inom området.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Sveriges advokatsamfund, Fortum Sweden AB, SVCA och *Husqvarna AB* samt AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB anser

att det finns skäl att ifrågasätta om den riktade regeln är förenlig med EU-rätten. Husqvarna AB menar att reglerna i vart fall inte är proportionerliga och tar upp kravet på precision och förutsägbarhet samt bevisbördans placering. Vad gäller bevisbördan anför Fortum Sweden AB att man enligt nuvarande praxis utgått från en slags presumption om skattekringgående vilket den skattskyldige är tvungen att motbevisa. Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet menar att särskilt rekvisitet ”väsentligen affärsmässigt motiverat” är svårttytt och för fram att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln bör omarbetas på ett sådant sätt att någon särskild ränteavdragsbegränsning inte behövs. Även Förvaltningsrätten i Stockholm och Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet framför liknande synpunkter.

Skälen för regeringens förslag

Tillämpningsområdet

Regeringen gör i avsnitt 8.2 bedömningen att det är nödvändigt att behålla de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna för att motverka skatteplanering med hjälp av ränteupplägg inom en intressegemenskap. Vidare görs bedömningen att tillämpningsområdet för reglerna bör inskränkas bl.a. med anledning av de förändringar i övrigt som föreslås avseende avdragsrätten för ränteutgifter i företagssektorn. En generell ränteavdragsbegränsning i form av en EBITDA-regel på 30 procent kommer att minska möjligheten till aggressiv skatteplanering med ränteavdrag. Det bör även beaktas att det avdragsförbud som föreslås för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer begränsar möjligheterna till ränteavdrag i vissa fall, se avsnitt 7. I likhet med bedömningen i promemorian anser regeringen att det är lämpligt att den riktade avdragsbegränsningen ska gälla i de situationer som är särskilt angelägna för att skydda skattebasen mot skatteplanering utöver övriga ränteavdragsbegränsningsregler.

Det skulle kunna övervägas att ändra tillämpningsområdet till att endast omfatta vissa transaktioner. Syftet skulle vara att reglerna då riktas in på en viss form av skatteplanering med interna lån. En nackdel med en sådan utformning är att företag då måste särskilja vad lånet har använts till. En sådan reglering skulle även vara enkel att kringgå. Exempelvis skulle det kunna ske genom att lånet används för att lämna ett kapitaltillskott till ett företag inom intressegemenskapen som i sin tur vidtar den tänkta transaktionen. För att undvika kringgåenden skulle det behövas kompletterande regler som begränsar avdragsrätten i varje specifik situation, vilket skulle medföra en komplicerad reglering (se prop. 2012/13:1 s. 236).

Av Skatteverkets rapport den 12 januari 2016 ”Skatteplanering med ränteavdrag i företagssektorn – Uppföljning av tillämpningen av 2013 års regler samt externa lån” (dnr 131 674362-15/113) framgår det att det fortfarande förekommer skatteplanering med interna räntor i betydande omfattning. Interna skulder kan skapas på många olika sätt. Vid sidan av förvärv av delägarätter kan det t.ex. ske genom att lån upptas för förvärv av concernfordringar eller andra rörelsetillgångar eller för utdelning.

Mot denna bakgrund bör tillämpningsområdet för den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln inte ändras, dvs. alla lån inom en intressegemenskap bör omfattas. Detta innebär exempelvis att ränteutgifter på interna lån som används för förvärv av fordringsrätter, lån för vinstutdelning och upplupen ränta när räntan inte betalats kontant samt nya interna lån som ersätter tillfälliga lån vid förvärv av delägarätter omfattas av tillämpningsområdet.

Avdrag får inte göras för ränteutgifter till lågskattejurisdiktioner

Enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler får avdrag inte göras för ränteutgifter till lågskattejurisdiktioner även om förhållandena är huvudsakligen affärsmässiga. Det kommer till uttryck genom att avdrag bara får göras enligt ventilen om räntemottagaren hör hemma inom EES eller, under vissa villkor, i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal.

Som skäl för begränsningen anges bl.a. att det finns stora incitament att av skattemässiga skäl etablera koncerninterna skuldförhållanden som medför att vinster upparbetade i Sverige inte beskattas här, vilket utgör ett allvarligt hot mot bolagsskattebasen. Som exempel nämns att en koncern kan strukturera ett låneförhållande inom intressegemenskapen på ett sådant sätt att räntan betalas till en mottagare i en jurisdiktion med mycket låg beskattning eller ingen beskattning alls (se prop. 2012/13:1 s. 263 f.).

Även med beaktande av att det införs ett nytt system för ränteavdrag, bl.a. i form av en generell ränteavdragsbegränsningsregel, finns det fortfarande skäl för att avdrag inte bör få göras för ränteutgifter till lågskattejurisdiktioner. Det innebär att en motsvarande regel som den som gäller i dag bör finnas i den riktade begränsningsregeln. Ingen av de remissinstanser som har svarat har haft några synpunkter vad gäller detta. Regeringen anser att möjligheten att göra avdrag som utgångspunkt bör avgränsas till räntebetalningar till företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten och som hör hemma i en stat inom EES och eller i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. I övriga fall bör det ställas särskilda krav för att undvika att avdrag för ränteutgifter till lågskattejurisdiktioner ska få göras. Som framgår nedan föreslås det att tioprocentsregeln ska tas bort som allmän undantagsregel bl.a. för att underlätta tillämpningen av reglerna. Regeringen anser dock att ett motsvarande krav bör ställas för avdragsrätt i dessa övriga fall, för att undvika att avdrag får göras när betalningar görs till en lågskattejurisdiktion. För att motverka skatteplanering t.ex. genom slussning och för att skydda skattebasen bör regeln således ha en motsvarande utformning som tioprocentsregeln i 2013 års regler. Det innebär att regeln bör utformas så att avdrag får göras om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten skulle ha beskattats för inkomsten med minst tio procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. I jämförelse med dagens

tioprocentsregel kommer den dock att behöva tillämpas i betydligt färre fall.

Förslaget innebär, på samma sätt som enligt gällande regler, att det ska handla om ”den som faktiskt har rätt till inkomsten” eller annorlunda uttryckt ”den verkliga mottagaren” för att avdrag ska få göras för ränteutgiften. Det kan finnas situationer då det är mer än en verklig mottagare. Vidare innehåller regeln, i likhet med 2013 års regler, ett s.k. hypotetiskt test som innebär att bedömningen ska avse den specifika inkomsten isolerat när beskattningsnivån avgörs (se bl.a. prop. 2008/09:65 s. 59 ff. vad gäller tillämpningen av dessa begrepp).

Även om kriterierna för avdragsrätt föreligger, dvs. det är inte fråga om ränteutgifter till lågskattejurisdiktioner, gäller dock att avdrag inte får göras i missbruksfall. Se vidare nedan.

Undantagsreglerna ersätts

2013 års ränteavdragsbegränsningsregler innehåller flera undantagsregler och kompletteringsregler. Av Skatteverkets rapport den 10 januari 2017 framgår det att tioprocentsregeln är svårtillämpad när det gäller det hypotetiska testet och bedömningen av ”den som faktiskt har rätt till inkomsten”. I likhet med promemorians bedömning anser regeringen att det är lämpligt att ersätta undantagsreglerna för att inte komplicera systemet. Några av remissinstanserna anser att förslaget att ta bort den s.k. tioprocentsregeln kan antas minska problematiken något, även om de menar att det fortfarande blir fråga om svåra och tidskrävande bedömningar (till dessa hör *Förvaltningsrätten i Stockholm*). *SSAB AB* anför att även om en viss mån av osäkerhet kommer att bestå bör den snävare utformningen leda till mindre kontroverser och oklarheter.

Ändringarna av reglerna kan göras på olika sätt. Ett sätt är att införa undantag i form av ett objektiva i stället för ett subjektivt test. Ett objektiva test skulle dock inte kunna utformas med en sådan träffsäkerhet att den skatteplanering som den riktade regeln är avsedd att träffa skulle motverkas. En annan ändring skulle kunna vara att endast behålla ventilen för affärsmässigt motiverade förhållanden. Det är dock inte lämpligt eftersom det skulle innebära att fler skuldförhållanden än vad som är avsett skulle träffas.

Ett tredje alternativ är ha kvar en liknande regel som det undantag som enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler gäller för tioprocentsregeln, dvs. att avdrag inte får göras om skuldförhållandet har uppkommit huvudsakligen för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Detta skulle gälla oavsett om inkomsten beskattades med 10 procent eller inte hos mottagaren av räntebetalningen. En sådan regel föreslås i promemorian. *Swedish Hospital Partners AB* anser att det är positivt att det nya undantaget innebär att regeln skärps, men att det borde slopas helt eftersom de få situationer som torde kunna omfattas inte rättfärdigar en sådan rättsosäker bestämmelse. Enligt regeringen är det inte lämpligt med ett slopande av undantaget eftersom det inte skulle motverka skatteplanering med ränteavdrag på avsett sätt. En fördel med en liknande regel som det undantag som enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler gäller för tioprocentsregeln är att den bedöms vara träffsäker utifrån syftet att

komma åt skatteplanering med ränteavdrag avseende interna skulder. Regeln bör dock ha en snävare tillämpning och avdrag för ränteutgifter på interna lån bör enligt regeringen bara nekas om skuldförhållandet har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. *Skatteverket* avstyrker att begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” används och förordar begreppet huvudsakligen. Regeringen anser dock att det måste beaktas att den riktade regeln även kommer att samverka med den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningsregeln och de föreslagna reglerna mot hybrida mismatchningar enligt vilka ränteavdrag även kan komma att begränsas. Reglerna mot hybrida mismatchningar kommer t.ex. att vara tillämpliga i vissa fall som omfattas av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (se närmare nedan).

Med ”uteslutande eller så gott som uteslutande” avses i inkomstskattelagen från cirka 90–95 procent upp till 100 procent (se prop. 1999/2000:2 del 1 s. 504). Det handlar således om skuldförhållanden med en mycket hög grad av skatteplanering, dvs. i princip rena missbruksfall. Som anges ovan är syftet att komma åt aggressiv skatteplanering med interna skulder som andra regler inte motverkar. Det är inte möjligt att ange någon exakt beloppsgräns för när en väsentlig skatteförmån föreligger, men det ska inte röra sig om mindre belopp.

Bland annat *NSD m.fl.*, *FAR* och *Stena Fastigheter AB* ifrågasätter om det verkligen är fråga om en insnävning av den s.k. tioprocentsregeln eftersom bl.a. skillnaden mellan kriterierna ”huvudsakligen” och ”uteslutande eller så gott som uteslutande” inte är så stor procentuellt sett (från ca 75 procent till ca 90 procent). *Sveriges advokatsamfund* anför att även om utformningen rent tekniskt innebär att endast skuldförhållanden som till cirka 90–100 procent är betingade av skatteskäl ska träffas av reglerna, så förekommer det inte i praktiken att domstolarna bedömer till hur många procent ett förfarande utgörs av specifika skäl.

Skatteverket är av en annan uppfattning än ovan nämnda remissinstanser och påpekar att förslaget till nya riktade regler bl.a. innebär att man som huvudregel får dra av räntor på skulder till alla företag inom EES och i stater med vilka Sverige har skatteavtal, oavsett om företagen är lågbeskattade eller inte. Sådant som nu omfattas av ventilen och måste vara affärsmässigt till minst 75 procent för att avdrag ska få göras behöver enligt förslaget bara vara affärsmässigt till 10 procent. Detta är en avsevärd förändring av regelverket. Förslaget innebär även att det så kallade undantaget från tioprocentsregeln, där begreppet huvudsakligen används (vilket innebär att 25 procent affärsmässighet räcker för avdrag) ändras till begreppet uteslutande eller så gott som uteslutande. Det innebär att 10 procent affärsmässighet räcker för avdrag, vilket enligt *Skatteverket* också är en avsevärd förändring av regelverket.

I likhet med vad *Skatteverket* anför och den bedömning som görs i promemorian anser regeringen att tillämpningsområdet med den föreslagna utformningen sammantaget blir betydligt snävare än i dag. Syftet med den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln är att den ska omfatta sådan aggressiv skatteplanering med ränteavdrag som är särskilt angelägen att förhindra för att skydda skattebasen och där den generella ränteavdragsbegränsningsregeln och avdragsförbudet vid hybrida mismatchningar inte är tillräckliga. En sådan regel fungerar som en

särskild missbruksregel för interna skulder. Vad gäller synpunkten att domstolarna inte bedömer till hur många procent ett förfarande utgörs av specifika skäl, vilket Sveriges advokatsamfund tar upp, har regeringen följande kommentarer. En helhetsbedömning ska göras av förutsättningarna. Prövningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån är jämförbar med när domstolar t.ex. värderar det samlade bevisvärdet utifrån termer som ”sannolikt”, ”övervägande sannolikt” eller ”starkt”. Även i dessa fall ska en helhetsbedömning göras av de omständigheter som domstolen ska pröva. Exempelvis är uttalanden i förarbetena om att ”huvudsakligen” anses motsvara 75 procent eller att ”uteslutande eller så gott som uteslutande” motsvarar cirka 90–95 procent upp till 100 procent avsett som ett stöd för tillämparen och gäller generellt för hela inkomstskattelagen. Kriterier som ”huvudsakligen”, ”skatteförmån” och ”affärsmässigt” finns i olika EU-direktiv på företagsskatteområdet. Att det ska göras en bedömning utifrån sådana kriterier är inte någonting unikt för svensk lagstiftning. Syftet med begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” är inte att en bedömning ska ske utifrån den specifika procentsatsen. I stället indikerar det att vid tillämpning av regeln så krävs det en mycket hög grad av skatteplanering, dvs. i princip rena missbruksfall.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att undantagsreglerna i sin nuvarande form ersätts av en regel som innebär att avdrag inte får göras för ränteutgifter som avser interna skulder om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Detta gäller även om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda för avdrag.

I promemorian gjordes bedömningen att den föreslagna utformningen är förenlig med Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Bland annat *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* och *Sveriges advokatsamfund* anser att det finns skäl att ifrågasätta om den riktade regeln är förenlig med EU-rätten. *Husqvarna AB* menar att reglerna i vart fall inte är proportionerliga och tar bl.a. upp kravet på precision och förutsägbarhet. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* för bl.a. fram att EBITDA-regeln bör omarbetas på ett sådant sätt att någon särskild ränteavdragsbegränsning inte behövs. Även Förvaltningsrätten i Stockholm och *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* framför liknande synpunkter. I motsats till dessa remissinstanser anser regeringen att förslagen är förenliga med EU-rätten. Vidare skulle det inte vara tillräckligt att endast införa EBITDA-regler med hänsyn till behovet av att skydda bolagsskattebasen, vilket framgår av avsnitt 8.2.

Husqvarna AB och *Fortum Sweden AB* lämnar synpunkter som rör bevisbördan. Regeringen delar promemorians bedömning att det är företaget som ska visa att förutsättningarna för avdrag är uppfyllda. Inga ändringar föreslås således när det gäller frågan om enligt vilka regler prövningen ska göras (se prop. 2012/13:1 s. 250 f.). Detta innebär att prövningen ska ske enligt samma regler som gäller för andra avdragsyrkanden i inkomstskattelagen. Enligt huvudregeln i 66 kap. 21 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, ska beslut om omprövning till nackdel för den skattskyldige meddelas inom två år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut (tvåårsfristen). Efter tvåårs-

fristen kan beslut om efterbeskattning fattas (66 kap. 27 § SFL). En sådan utformning bedöms vara förenlig med FEUF.

Har skuldförhållandet uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån?

Vid bedömningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har tillkommit för att uppnå en väsentlig skatteförmån bör vägledning hämtas från vad som följer av förarbetena till den nu gällande lagstiftningen (se bl.a. prop. 2012/13:1 s. 253 och 254 samt s. 333 och 334). Där framgår bl.a. att hela skuldförhållandet ska beaktas vid bedömningen. Detta innebär att hela låntagarens skuldsituation ska beaktas och att en prövning ska göras utifrån både gäldenärens och borgenärens perspektiv. Bedömningen ska göras utifrån omständigheterna som är hänförliga till det aktuella skuldförhållandet vid tidpunkten för räntebetalningen.

Några remissinstanser ser problem med att skatteförmånen ska bedömas utifrån både gäldenärens och borgenärens perspektiv (till dessa hör *Astra Zeneca AB*, *Fortum Sweden AB* och Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet). Skatteverket understryker dock behovet av effektiva regler och lämnar vissa förslag i skärpande riktning. Enligt regeringens bedömning skulle en regel som endast ser till gäldenärens perspektiv riskera att vara verkningslös. Om regeln ska få avsedd effekt är det nödvändigt att de relevanta omständigheterna som har samband med skuldförhållandet beaktas, vilket förutsätter att man även ser till omständigheter som rör borgenären.

NSD m.fl. anser att de grundläggande problemen kvarstår med förslagen. Det är samma faktorer som ska beaktas vid en prövning mot de föreslagna reglerna. *Sveriges advokatsamfund* menar att det i promemorian inte redovisas något konkret underlag avseende omfattningen av de situationer då den riktade ränteavdragsbegränsningen skulle kunna tillämpas. Skatteverket anför bl.a. följande. Det är svårt att med klarhet säga vad en avgränsning till ”uteslutande eller så gott som uteslutande” i stället för ”huvudsakligen” innebär. I likhet med vad som gäller enligt 2013 års regler bör de fall kunna träffas där koncernstrukturer byggs upp i syfte att få avdrag för ränteutgiften och det inte blir någon beskattning av motsvarande ränteintäkt (eller låg beskattning) samt att fordringarna läggs i särskilt tillskapade bolag för detta ändamål. Vidare bör bolag som i sig inte har någon egen verksamhet av betydelse kunna identifieras vara till för att så gott som uteslutande vara en part i aktuellt skuldförhållande just för de skattefördelar detta medför. Det är enligt Skatteverket inte helt klart hur höga räntesatser (där man har sett upp till 16 procent i många fall inom koncerner) förhåller sig till den föreslagna avgränsningen ”uteslutande eller så gott som uteslutande”.

Enligt regeringens bedömning bör vid tillämpning av den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln som utgångspunkt samma faktorer beaktas som vid tillämpningen av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler. Faktorer som avses är exempelvis om det handlar om slussning, kapitalets ursprung, beskattningsnivån hos mottagaren eller om det är egenupparbetade medel som lånas ut (detta berörs mer nedan). De faktorer som anges i förarbetena till 2013 års regler avser både sådant

som talar för en begränsning och sådant som talar emot. Även om det exempelvis bör beaktas att det rör sig om slussning så ska bedömningen ske utifrån de förändringar som föreslås. Begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” innebär att det krävs en mycket hög grad av skatteplanering (uttryckt i procent rör det sig om cirka 90–95 procent upp till 100 procent). Som Skatteverket tar upp räcker det således med en relativt liten förekomst av andra skäl för att skuldförhållandet inte ”uteslutande eller så gott som uteslutande” ska anses ha uppkommit för att uppnå väsentliga skattefördelar. Således kommer färre situationer att träffas än med 2013 års regler, även om samma faktorer beaktas som utgångspunkt.

Ett av flera exempel som anges i förarbetena till 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler är ett företag som har stora underskott och som saknar medel att låna ut ändå agerar som långgivare genom att en fordran flyttas av skatteskäl. Även följande exempel som tas upp i 2013 års förarbeten bör utgöra utgångspunkt för bedömningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har tillkommit för att uppnå en väsentlig skatteförmån. En omständighet som bör beaktas är att det handlar om slussning av räntebetalningar via andra företag i intressegemenskapen och att slussningen framstår som omotiverad vid sidan av de skatteeffekter som uppnås. Vid bedömningen av om det rör sig om omotiverad slussning är den valda strukturen relevant. Om t.ex. skuldförhållandet enbart har upprättats för att intressegemenskapen ska kunna utnyttja ett underskott i ett företag i ett visst land genom att ett lån eller kapital för utlåning slussas dit kan det tala för att skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har tillkommit för att uppnå en väsentlig skatteförmån för intressegemenskapen. Syftet kan t.ex. vara att kringgå koncernbidragsreglerna. Den omständigheten att långgivande företag hade kunnat lämna ett tillskott i stället för ett lån är något som bör beaktas tillsammans med övriga omständigheter, vilket tas upp nedan. En annan situation som skulle kunna ifrågasättas är att en intressegemenskap i samband med förvärv av delägarätter bildar nya bolag vars huvudsakliga funktion är att inneha en lånefordran. Vidare är kapitalets ursprung en faktor som bör ingå i bedömningen. Den omständigheten att det rör sig om egenupparbetade medel som lånas ut kan, sett ur borgenärens perspektiv, tala för att det handlar om sunda affärsmässiga skäl. Beskattningsnivån hos mottagaren av räntan är en annan av de omständigheter som bör beaktas vid bedömningen av om skuldförhållandet har uppkommit av skatteskäl eller inte.

En märkbart hög räntenivå är också något som kan beaktas tillsammans med omständigheterna i övrigt, vilket Skatteverket har tagit upp. Detta berörs närmare nedan vad gäller frågan om möjligheten att lämna kapitaltillskott ska beaktas. I likhet med vad som gäller enligt 2013 års regler finns det anledning att beakta hur strukturen ser ut och om olika former av hybridinstrument eller hybridföretag har använts på ett sätt som leder till en förmånlig skattesituation. Avseende det sistnämnda får hänsyn tas till att hybridsituationer kan neutraliseras exempelvis genom bestämmelsen om utdelning på vissa utländska andelar i 24 kap. 19 § IL (i nuvarande lydelse) samt av de regler mot hybrida mismatchningar som föreslås införas, se avsnitt 7. Sistnämnda regler är mekaniskt utformade, förutsebara och innebär ett definitivt

avdragsförbud. En hybrid mismatchningssituation kan uppstå genom användande av hybridinstrument eller hybridföretag, dvs. instrument som behandlas som ett skuldinstrument i en stat och som eget kapital i en annan stat respektive företag som behandlas som ett eget skattesubjekt i en stat och som delägarbeskattat subjekt i den andra staten. En mismatchningssituation kan även uppstå genom skillnader i hur stater allokera inkomster. Reglerna mot hybrida mismatchningar kommer således att vara tillämpliga i flera av de gränsöverskridande fall som omfattas av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler. Dessa regler och avdragsförbudet för efterställda skulder kommer att tillämpas före de riktade reglerna, se avsnitt 6.2.7. Det innebär att många gränsöverskridande situationer kommer att sorteras bort före tillämpningen av de riktade reglerna.

För NSD m.fl. framstår det som oklart i vilken omfattning vissa derivat kommer att omfattas med anledning av förslaget att definitionen av ränta även ska gälla de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Vidare anser skatteverket att begreppet ”avse” en skuld i 24 kap. 20 § kan medföra att en del av det som borde omfattas kan falla utanför den föreslagna utformningen av definitionen av ränteutgifter. Enligt verket bör därför även andra förhållanden som leder till ränteutgifter enligt den föreslagna definitionen anses utgöra skuld och skuldförhållande. Skatteverket föreslår också att bestämmelsen bör utvidgas till att omfatta ränteutgifter som, direkt eller indirekt, har samband med en skuld till ett företag intressegemenskapen.

Ersättningar på derivatinstrument såsom options-, termins- eller swapavtal anses jämförbara med ränta, vilket framgår av avsnitt 9. En förutsättning för att sådant som i sig omfattas av definitionen av ränteutgifter, såsom en ersättning på ett derivat, ska kunna träffas av de riktade reglerna är dock att det är fråga om ett skuldförhållande inom en intressegemenskap. Det är viktigt att tillämpningen av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna blir så förutsebar som möjligt. Några sådana förändringar som Skatteverket föreslår och som innebär att bestämmelsen utvidgas bör därför inte göras. De föreslagna reglerna kommer dock att följas upp, se avsnitt 14.

I enlighet med vad som anges i avsnitt 7.1 kommer det att införas ytterligare hybridregler med anledning av det direktiv som i det avsnittet benämns ändringsdirektivet. De regler som ska införas i ett andra steg ska tillämpas från och med den 1 januari 2020. Det ska även införas bestämmelser avseende den skattemässiga behandlingen av vissa transparenta företag som ska tillämpas från och med den 1 januari 2022. En sådan hybridregel innebär att svenska handelsbolag i vissa fall kommer att beskattas för inkomst som inte tas upp till beskattning av delägarna utomlands. De bestämmelser som ska införas i ett andra steg kommer att begränsa avdragsrätten för ränteutgifter i ytterligare situationer, vilket innebär att inte heller dessa situationer kommer att bli föremål för prövning enligt den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln när reglerna har trätt i kraft 2020.

I likhet med vad som sägs i prop. 2012/13:1 s. 252 bör det även i fortsättningen tas hänsyn till den särskilda skattesituation som företag som kan göra avdrag för utdelning befinner sig i (se prop. 2008/09:65 s. 65). Enligt nämnda förarbeten är omständigheter som talar för att det rör

sig om sådana skattefördelar som regeln är avsedd att träffa t.ex. lån för att finansiera ett intresseföretags förvärv av delägarätter från ett annat företag inom intressegemenskapen eller att räntan på de interna lånen avviker på ett märkbart sätt. Det framgår även att avsikten inte är att en väsentlig skatteförmån alltid ska anses föreligga enbart på grund av den särskilda skattesituation som ett företag som kan göra avdrag för lämnad utdelning befinner sig i. Med hänsyn till vad som sägs i propositionen om effekterna av den s.k. substansrabatten bör den omständigheten att ett investmentföretag har skulder till externa parter som överstiger de fordringar som investmentföretaget har på sina intresseföretag utgöra en presumtion för att det huvudsakliga skälet för att skuldförhållandet har uppkommit inte är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Regeringen anser att detta även bör gälla vid prövningen enligt de föreslagna reglerna av om skuldförhållandet har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Industrins Finansförening och *Astra Zeneca AB* tar upp att företag i större koncerner i regel har en centraliserad upplåningsfunktion placerad i moderföretaget eller ett s.k. treasuryföretag som ansvarar för all extern upplåning. *Stockholms kommun* är av uppfattningen att reglerna inte ska motverka en kostnadseffektiv internbankslösning.

På motsvarande sätt som gäller enligt 2013 års regler ska kortfristiga skulder normalt sett anses vara affärsmässigt motiverade, vilket bl.a. innebär att normal s.k. cash-pool och internbanksverksamhet inte omfattas av begränsningen (se bl.a. prop. 2012/13:1 s. 258). I förarbetena till 2013 års regler framgår även att det normalt sett inte är fråga om kortfristiga skulder vid större investeringar. Vidare gäller även fortsättningsvis att en effektiv likviditetshantering inom en koncern är ett affärsmässigt skäl för skuldförhållandet. Detta ska dock vägas mot övriga omständigheter som legat till grund för skuldförhållandet och en prövning måste göras i varje enskilt fall av om avdrag ska få göras enligt den riktade regeln även avseende lån från en cash-pool eller en internbank.

Särskilt om kapitaltillskott

I promemorian gjordes bedömningen att, i likhet med vad som gäller enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler, frågan om tillskott kunnat lämnas är en sådan omständighet som bör beaktas tillsammans med övriga relevanta omständigheter vid tillämpningen av den nu föreslagna regeln (se prop. 2012/13:1 s. 253).

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att en prövning av relevansen av så kallade kapitaltillskott inte ska ske och menar att förslaget innebär större oklarhet. *Astra Zeneca AB* menar att eftersom man även fortsättningsvis ska beakta om ett tillskott hade kunnat lämnas så kommer det fortfarande att vara oklart när t.ex. ett dotterbolag kan låna med avdragsrätt från sitt moderbolag. Skatteverket anför att den omständigheten att ett internt förvärv i stället kan ske via tillskott är det egentliga skälet till att ett skuldförhållande inte behöver etableras vid interna förvärv, utan skuldförhållandet uppkommer av skatteskal. *Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO)* och *Sveriges*

Byggindustrier tar upp att möjligheten att lämna eventuella kapitaltillskott försvåras av EU:s statsstödsregler.

Regeringen anser, i likhet med bedömningen i promemorian, att kapitaltillskott är något bland flera faktorer som bör beaktas vid prövningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har tillkommit för att uppnå skattefördelar. Hänsyn bör dock exempelvis tas till om det finns faktiska juridiska hinder för att lämna tillskott enligt lagstiftningen i det land där företaget hör hemma. Vid bedömningen kan det beaktas om långgivaren har fått ett tillskott för att kunna lämna ett lån eller om långgivaren tillskjuter sin fordran till ett annat företag i intressegemenskapen. I en sådan situation skulle företaget som har lämnat ett tillskott ha kunnat lämna det direkt till företaget som är i behov av finansiering.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har i skrivelser den 22 maj 2015 (Fi2015/3131) och den 15 juni 2016 (Fi2016/02421) hemställt att regeringen snarast måste ta initiativ till en ändring av den s.k. ventilen i 24 kap. 10 e § IL så att hänsyn tas till de förhållanden som råder för verksamhet som kommuner och landsting bedriver genom aktiebolag. SKL anser att det finns problem vid tillämpningen av denna bestämmelse och den omständigheten att det då ska beaktas om finansieringen i stället hade kunnat ske genom kapitaltillskott. SKL tar upp att Skatteverket i ställningstagandet den 10 mars 2014 Tillämpning av den s.k. ventilen i ränteavdragsbegränsningsreglerna inom intressegemenskaper där långgivaren är kommuner och liknande skattebefriade subjekt (dnr 131 125056-14/111) har gett uttryck för en tolkning av tillämpningen av ventilen som är för restriktiv och har fått till följd att kommuner och landsting avvecklar sina internbanker. Enligt SKL medför det osäkrare placeringar av tillgängliga medel och dyrare lån. I första hand anser SKL att bl.a. kommunsektorn bör undantas. Om det inte anses möjligt anser SKL att ett alternativ skulle kunna vara att bestämmelserna om att det vid bedömningen av affärsmässigheten särskilt ska beaktas om finansieringen kunnat ske genom tillskott kompletteras med ytterligare faktorer som också ska beaktas. Som exempel på ytterligare faktorer anges skälen för internlånen, företagets soliditet och räntans storlek. Då blir det enligt SKL tydligt att en mer nyanserad bedömning måste göras än vad Skatteverket har gett uttryck för i tillämpningen.

I remissvar anför Stockholms kommun och Halmstads kommun att det bör införas ett särskilt undantag för kommunala bolag. Halmstads kommun menar dock att det är positivt att det i promemorian föreslås att det inte längre ska framgå av lagtexten att möjligheten att lämna tillskott ska beaktas särskilt, även om osäkerhet kvarstår med hänsyn till att reglerna bygger på subjektiva bedömningar.

I likhet med vad som gäller för 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler är utgångspunkten att reglerna ska vara neutrala och omfatta alla juridiska personer. Regeringen delar därför bedömningen i promemorian att reglerna inte bör innehålla undantag för vissa sektorer. Något undantag för kommunsektorn som SKL efterlyser i sin hemställan och som Stockholms kommun och Halmstads kommun efterfrågar i sina remissvar är således inte lämpligt. När det gäller möjligheten att lämna tillskott anser regeringen att detta inte längre bör vara en omständighet som särskilt ska lyftas fram framför andra omständigheter som ska

beaktas och därmed inte ha samma betydelse vid tillämpningen av den föreslagna regeln. På motsvarande sätt som var avsikten med 2013 års tillskottsregel, ska även andra omständigheter som påverkar om det är möjligt att lämna tillskott beaktas (se prop. 2012/13:1 s. 260 ff.). Exempelvis är skälen för internlånen och nivån på räntan sådant som bör beaktas vid den samlade bedömning som ska göras. Andra omständigheter som fortsatt bör tala för att avdrag för ränteutgifter inte bör få göras är att det rör sig om internt finansierade interna förvärv. Mot denna bakgrund anser regeringen att det inte längre uttryckligen bör framgå av lagtexten att möjligheten att lämna tillskott särskilt ska beaktas.

Skatteverket och *Kammarrätten i Göteborg* anser att det bör förtydligas vad som gäller avseende Högsta förvaltningsdomstolens uttalande (HFD 2011 ref. 90 I) om skillnaden mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl. Skatteverket tar även upp HFD:s praxis på området och undrar om omorganisationer i princip aldrig ska anses vara affärsmässiga enligt den aktuella regeln samt efterlyser förtydliganden kring vad som bör gälla avseende möjligheten att lämna tillskott. Det är enligt Skatteverket viktigt att man kan hämta vägledning från Högsta förvaltningsdomstolens praxis.

Högsta förvaltningsdomstolen gör i ett antal avgöranden (HFD 2011 ref. 90 I–V, HFD 2012 ref. 6 och HFD 2012 not. 3) bedömningen att koncerninterna förvärv som finansieras med koncerninterna lån inte innebär någon ökad skuldbelastning för koncernen som helhet, men kan medföra en lägre skattekostnad för den. Vidare konstaterar domstolen att sådana omstruktureringar i de allra flesta fall i stället kan ske genom tillskott. Enligt regeringens uppfattning bör vägledning hämtas från dessa avgöranden även vid tillämpning av de föreslagna reglerna. Av dessa följer att möjligheten att lämna kapitaltillskott har särskild relevans vid finansiering av koncerninterna förvärv (detta berörs även nedan). Som framgår ovan är det dock inte en omständighet som i övrigt bör tillmätas större betydelse än andra omständigheter vid bedömningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Även fortsättningsvis bör bedömningen av om tillskott kunnat lämnas göras på intressegemenskapsnivå, dvs. inte bara utifrån det långivande och det låntagande företaget. Med hänsyn till att några remissinstanser har uttryckt att det föreligger osäkerhet kring den avsedda tillämpningen vill regeringen göra några förtydliganden. I enlighet med vad som anges i prop. 2012/13:1 s. 262 är avsikten inte att möjligheten att lämna kapitaltillskott från varje företag inom intressegemenskapen ska beaktas. Det bör beaktas att den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln ska träffa situationer av missbrukskaraktär och att den föreslagna EBITDA-regeln kommer att ha begränsande effekt. Det skulle därför kunna vara rimligt att avgränsa undersökningen av hur långt upp i ägarhierarkin eller hur långt i sidled inom intressegemenskapen som finansiering hade kunnat ske genom tillskott. I sammanhanget kan det konstateras att det i de fall som har prövats av Högsta förvaltningsdomstolen har rört sig om en hög grad av inflytande. Som anges i prop. 2012/13:1 s. 261 kan förutsättningarna för att lösa finansieringsfrågan via tillskott vara större om låntagaren är ett, direkt eller indirekt, helägt dotterföretag. För att regeln ska få avsedd effekt behöver dock även andra ägarandelar kunna

beaktas. Det bedöms dock inte vara nödvändigt att undersöka situationer där det finns ett väsentligt inflytande, vilket följer av 2013 års regler, utan det bör röra sig om en högre grad av inflytande.

AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratios AB anför i ett gemensamt yttrande att om reglerna behålls så behövs förtydliganden avseende tillskottsregeln i enlighet med förarbetsuttalandena till 2013 års regler.

Ovan berörs bedömningen av om ett skuldförhållande har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. I likhet med vad som anges i promemorian så gäller de förtydliganden som görs i prop. 2012/13:1 s. 252 och 253 avseende investmentföretag även vid prövningen enligt den föreslagna riktade begränsningsregeln. Där anges bl.a. följande. Även om substansrabatten påverkar investmentföretagens val av finansieringsform är det skuldförhållandet mellan företag inom intressegemenskapen som ska bedömas vid bedömningen av om finansieringen hade kunnat ske genom ett tillskott i stället för genom ett lån. Det är således inte möjligheterna att få tillskott från aktieägarna på aktiemarknaden som ska bedömas. Det sägs även att vid bedömningen av om kapitaltillskott hade kunnat lämnas bör dock hänsyn tas till om investmentföretaget i sin tur, på grund av substansrabatten, har finansierat de interna lånen med lånade medel, eftersom substansrabatten i praktiken förhindrar nyemission av ägarinstrument på marknaden. På grund av investmentbolagens särskilda situation bör utgångspunkten, enligt förarbetsuttalandena, vid tillämpning av undantagsregeln därför vara att dessa inte har en möjlighet att lämna tillskott i stället för lån.

Vid tillämpning av den föreslagna riktade ränteavdragsbegränsningsregeln innebär detta att utgångspunkten bör vara att investmentföretag inte har möjlighet att lämna tillskott i stället för lån på grund av deras särskilda situation som innebär att substansrabatten påverkar valet av investeringsform. Det kommer dock alltid vara omständigheterna i det enskilda fallet som blir avgörande för om ränteutgifterna ska få dras av eller inte vid tillämpning av den riktade begränsningsregeln.

Förvärv av delägar rätt

I ventilen finns en särskild regel avseende förvärv av delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen eller som efter förvärvet ingår i intressegemenskapen. För att avdrag ska få göras enligt ventilen ska även förvärvet av delägar rätt vara huvudsakligen affärsmässigt motiverat. Det räcker således inte att endast skuldförhållandet är huvudsakligen affärsmässigt motiverat enligt ventilen. Det gäller även om externa förvärv normalt kan antas göras av affärsmässiga skäl om mottagaren är ett oberoende företag (se prop. 2012/13:1 s. 256).

Avseende skatteplanering vid förvärv av delägar rätt ska det inte vara möjligt att undvika att träffas av begränsningen genom att endast visa att kriterierna är uppfyllda avseende en del av ett skatteplaneringsförfarande, dvs. att skuldförhållandet inte uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit av skatteplaneringsskäl.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att samma prövning av ränteavdraget ska ske oberoende av huruvida skulden som

upptagits finansierar förvärv av delägar rätt eller om skulden finansierar något annat. NSD m.fl. anser att det är en klar utvidgning av tillämpningsområdet att det införs ett generellt krav på att förvärvet av andelar ska vara väsentligen affärsmässigt motiverat. Regeringen delar dock bedömningen i promemorian att en liknande regel som den nu gällande behövs för att den riktade begränsningsregeln ska motverka skatteplanering med ränteavdrag på avsett sätt vid förvärv av delägar rätt. Med hänsyn till att det även införs andra regler som begränsar avdragsrätten för ränta bedöms det dock vara tillräckligt att regeln omfattar interna förvärv av delägar rätt.

Regeringen anser vidare att kriteriet "huvudsakligen" bör ändras till en lägre grad. Avsikten är att avdrag inte ska få göras om förvärvet inte har skett av genuint affärsmässiga skäl. För att uppnå detta är det lämpligt att använda något av de andra kvantifierande uttryck som gäller enligt inkomstskattelagen. Det skulle inte vara ändamålsenligt att använda det lägsta uttrycket "ringa". Om det endast finns ringa affärsmässiga skäl för ett förvärv bör det inte vara fråga om en genuin situation och avdrag bör inte få göras. Inte heller "klart övervägande del" eller "övervägande" bedöms lämpligt eftersom fler fall än avsett skulle kunna träffas av begränsningen. I likhet med promemorians bedömning anser regeringen att om en skuld avser förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen så ska ränteutgifterna bara få dras av om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat. Detta gäller även om skuldförhållandet inte uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Med en sådan utformning får avdrag bara göras om det finns verkliga affärsmässiga skäl för förvärvet. Det bedöms inte vara lämpligt att utvidga bestämmelsen till att omfatta ett skuldförhållande som *direkt eller indirekt*, har samband med förvärvet, vilket Skatteverket föreslår. Till skillnad från Skatteverket anser regeringen inte att även det koncerninterna skuldförhållandet ska vara väsentligen affärsmässigt motiverat.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet anser att det finns en hög risk att den riktade ränteavdragsbegränsningen strider mot den EU-rättsliga etableringsfriheten. Fakultetsnämnden menar att särskilt rekvisitet "väsentligen affärsmässigt motiverat" som delvis härrör från 2013 års regler är svårtytt och att det kan ifrågasättas om det är förenligt med etableringsfriheten mot bakgrund av EU-domstolens avgörande i mål C-318/10 SIAT. Som framgår ovan under avsnitt 8.1 har Europeiska kommissionen i en formell underrättelse den 27 november 2014 ifrågasatt om 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler står i överensstämmelse med etableringsfriheten i FEUF avseende konventionellt beskattade företag. Av svaret till kommissionen framgår att regeringen anser att reglerna är förenliga med EU-rätten. Vidare anser regeringen att det aktuella rekvisitet är förenligt med FEUF.

Regeringen anser att det kan ifrågasättas vilken relevans det av Fakultetsnämnden åberopade målet SIAT har för de föreslagna ränteavdragsbegränsningsreglerna. Regeringen noterar att i HFD 2011 ref. 90 gjordes bedömningen att 2009 års begränsningsregler är förenliga med EU-rätten och att de inte innebär en inskränkning i etableringsfriheten. Bestämmelsen enligt vilken begreppet "väsentligen affärsmässigt motiverat" ska tillämpas, som Fakultetsnämnden tar upp, motsvarar

24 kap. 10 d § första stycket andra punkten samt 24 kap. 10 e § första stycket andra punkten i 2009 års regler, vilka prövades av HFD i nämnda avgörande. En motsvarighet finns även i 24 kap. 10 e § andra stycket i 2013 års regler. En skillnad är dock att det enligt förslaget räcker med ”väsentligen” affärsmässigt i stället för ”huvudsakligen” för att avdrag ska få göras. I en dom den 18 december 2017 (mål nr 3381–17) gör vidare Kammarrätten i Stockholm bedömningen att EU-domstolens avgöranden SIAT (C- 318/10) och Itecar (C-282/12), som har avkunnats efter HFD:s nämnda avgöranden, inte ger någon ytterligare ledning i frågan om de svenska reglerna är förenliga med EU-rätten. Kammarrätten konstaterar att i målen SIAT och Itecar prövades nationella regelverk där kraven för avdragsrätt var olika beroende på var betalningsmottagaren hade hemvist. Vidare anger kammarrätten att kraven för avdragsrätt i de svenska reglerna, i motsats till de krav som prövades av EU-domstolen, är oberoende av mottagarens hemvist. Regeringen anser att vad som följer av nämnda avgöranden från HFD och Kammarrätten i Stockholm även har bäring på de nu föreslagna reglerna.

I likhet med vad som framgår av prop. 2008/09:65 s. 49, 50, 83 och 84 bör allt som anses som eller som ska behandlas som delägar rätt enligt 48 kap. 2 § IL omfattas. Där framgår också att det även gäller om förvärvet avser delägar rätt som utgör lagertillgångar eftersom bestämmelserna också tillämpas på sådan tillgång som anges i 48 kap. 2 § andra stycket och inget undantag görs för lagertillgångar. Av Högsta förvaltningsdomstolens dom (HFD 2011 ref. 90 V) framgår att förvärv av andelar genom nyemission omfattas av bestämmelserna.

Kammarrätten i Göteborg hänvisar till förslaget i promemorian som innebär att ett förvärv av delägar rätt endast behöver vara väsentligen affärsmässigt motiverat i stället för huvudsakligen. Enligt kammarrätten bör det förtydligas om skillnaden mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl som Högsta förvaltningsdomstolen har gjort i HFD 2011 ref. 90 är avsedd att upprätthållas. Skatteverket är av samma uppfattning och anför bl.a. följande. Ett koncerninternt skuldförhållande behöver i princip aldrig etableras vid koncerninterna förflyttningar av dotterbolag. Högsta förvaltningsdomstolen har t.ex. i HFD 2011 ref. 90 I angett att en omorganisation oftast är en intern angelägenhet som i och för sig kan syfta till att förbättra företagsgruppens konkurrensförmåga, men innebär inte att en affär genomförs med någon i förhållande till företaget oberoende part. Koncerninterna förvärv som finansieras med koncerninterna lån innebär inte någon ökad skuldbelastning för koncernen som helhet men kan medföra en lägre skattekostnad för den. Sådana omstruktureringar kan i de allra flesta fall i stället ske genom tillskott. Skatteverket anger vidare att det enligt dessa regler var fråga om huvudsakligen affärsmässiga skäl, men resonemanget gäller generellt för affärsmässiga skäl.

Regeringen anser, i likhet med vad som anges ovan avseende frågan om kapitaltillskott, att vägledning bör hämtas från nämnda praxis vid prövning av om ett internt förvärv av delägar rätt är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Möjligheten att erhålla förhandsbesked

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, NSD m.fl., Sveriges advokatsamfund, Sveriges Byggindustrier, *Atlas Copco AB*, Fortum Sweden AB, Husqvarna AB, *SRF konsulternas förbund* samt AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB ifrågasätter om det blir möjligt att begära förhandsbesked eftersom den föreslagna förändringen enligt dem inte är tillräcklig för att skapa ökad klarhet. Ett skäl som anges är att man fortfarande ska se till ”omständigheter, hänförliga inte bara till sökanden utan även till dennes motpart i skuldförhållandet liksom till övriga företag som ingår i en intressegemenskap”.

Enligt 5 § lagen om förhandsbesked (1998:189) ska förhandsbesked lämnas i en fråga som rör sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning. Vilka frågor som kan lämna sig för förhandsbesked avgörs av rättspraxis. I första hand ska förhandsbesked lämnas beträffande olika rättsfrågor där vägledning inte kan hämtas från lagtext, förarbeten eller rättspraxis. Rena bevisfrågor eller värderingsfrågor eller frågor som behöver utredas besvaras inte. Den skattskyldige ska presentera så utförligt material att det kan läggas till grund för en allsidig saklig prövning. Beskedet lämnas utifrån de sakförhållanden och förutsättningar som framgår av handlingarna.

Som flera remissinstanser har tagit upp har HFD undanröjt förhandsbesked avseende 2013 års regler i ett antal fall. Regeringen instämmer med de remissinstanser som tar upp att det är en olycklig utveckling att förhandsbesked inte har lämnats avseende 2013 års regler.

I HFD 2015 not 10, som rör prövning enligt ventilen, anför HFD att prövning av förhandsbesked har gjorts avseende 2009 års regler, men att 2013 års regler skiljer sig åt från dessa regler i flera viktiga hänseenden. HFD nämner att kretsen av företag som ska anses ingå i en intressegemenskap har utvidgats och uttrycket skuld har bytts ut mot skuldförhållande. Avseende det faktum att det särskilt ska beaktas om ett tillskott kunnat lämnas tar HFD bl.a. upp att det ska beaktas om ett företag som befinner sig högre upp i intressegemenskapen än det företag som vill göra avdrag för ränteutgifter hade kunnat lämna ett tillskott till företaget. Vidare anges t.ex. i HFD 2015 not. 27 att en prövning av om undantagsregeln är tillämplig förutsätter att en mängd omständigheter, hänförliga inte bara till sökanden utan även till dennes motpart i skuldförhållandet liksom till övriga företag som ingår i en intressegemenskap, är klarlagda. Enligt HFD:s mening aktualiseras därmed utpräglade utrednings- och bevisfrågor som inte lämpar sig för att pröva inom ramen för ett förhandsbesked.

Det är möjligt att få förhandsbesked vid tillämpning av skatteflyktslagen, vilket NSD m.fl. påpekar. Det finns flera likheter med den föreslagna riktade ränteavdragsbegränsningsregeln. Den är avsedd att träffa i princip rena missbruksfall, vilket bör underlätta den utredning som behöver göras. Vidare innebär det att färre situationer kommer att träffas än med 2013 års regler, även om samma faktorer beaktas som utgångspunkt. Genom införandet av hybridregler (se ovan) kommer

många gränsöverskridande situationer att sorteras bort före tillämpningen av de riktade reglerna.

En skillnad jämfört med 2013 års regler är att det föreslås att det inte längre *särskilt* ska beaktas om kapitaltillskott ska lämnas samt att detta är tänkt att beaktas i en mer begränsad omfattning än tidigare. Vad gäller definitionen av intressegemenskap kan det konstateras att uttrycket "väsentligt inflytande" är ett vedertaget uttryck inom skattelagstiftningen för att definiera vilka företag som ska anses ingå i en intressegemenskap med varandra samt att det ska tillämpas i situationer som är uteslutande eller så gott som uteslutande tillkomna av skatteskal.

Som vissa remissinstanser tar upp har förhandsbesked lämnats i vissa situationer vid prövning av 2013 års regler. Kammarrätten i Göteborg menar att vissa frågor kan komma att få svar genom förhandsbesked från Skatterättsnämnden med de föreslagna ändringarna, även om det finns skäl att anta att förhandsbesked inte kan svara på alla frågor inom området. Regeringens ambition är att de föreslagna ändringarna ska innebära sådana skillnader jämfört med 2013 års regler att betydligt fler förhandsbesked ska kunna lämnas. Även om reglerna skulle anses innehålla sådana utpräglade utrednings- och bevisfrågor att de inte skulle lämna sig för prövning inom ramen för ett förhandsbesked konstaterar regeringen att det är nödvändigt att behålla dem för att skydda bolagsskattebasen.

Tillfälliga lån

Med ett tillfälligt lån avses en situation då en skuld till ett företag inom intressegemenskapen har ersatt ett tillfälligt externt lån. För att motverka kringgåenden bör regeln som gäller tillfälliga lån behållas. Detta gäller trots att nya interna lån som ersätter tillfälliga lån vid förvärv av delägar rätt omfattas av den riktade regeln.

I likhet med vad som gäller enligt 2013 års regler ska det inte vara möjligt att omvandla ett förvärslån till ett vanligt internt lån med hjälp av ett tillfälligt externt lån och därigenom undvika att omfattas av villkoret att förvärvet ska vara affärsmässigt. Det föreslås således att avdragsrätten ska kunna begränsas om den tillfälliga skulden avser förvärv av en delägar rätt från företag som ingår i intressegemenskapen och förvärvet inte är väsentligen affärsmässigt.

Back-to-back-lån

Syftet med de nu gällande reglerna som rör vissa externa skuldförhållanden (s.k. back-to-back-lån) är att motverka kringgåenden genom att en extern långivare används som mellanhand exempelvis vid ett förvärv. Detta kan ske genom att ett företag i intressegemenskapen (t.ex. i en lågskattejurisdiktion) lånar ut pengar till den externa långivaren och därigenom får en fordran. Denne lånar i sin tur ut pengarna till ett företag i intressegemenskapen.

Swedish Hospital Partners AB anser att dagens riktade ränteavdragsbegränsningsregler bör begränsas till koncerninterna lån om de inte slopas.

Trots att det föreslås en generell ränteavdragsbegränsningsregel och i motsats till vad *Swedish Hospital Partners AB* anför är bedömningen att

det är nödvändigt att ha kvar back-to-back-regler i den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln för att motverka skatteplanering med ränteavdrag. Reglerna bör, i likhet med 2013 års regler, gälla en skuld som ett företag inom intressegemenskapen har till ett utomstående företag (dvs. ett företag utanför intressegemenskapen) om ett företag inom intressegemenskapen har en fordran på det utomstående företaget. Det bör även gälla om fordran avser ett företag som är i intressegemenskap med det utomstående företaget.

Enligt de nu gällande back-to-back-reglerna omfattas förvärv av en delägar rätt från ett företag i intressegemenskapen eller i ett företag som efter förvärvet ingår i intressegemenskapen av begränsningarna (se prop. 2012/13:1 sid. 265–267).

Som framgår ovan kan skatteplanering med interna lån ske på många olika sätt. I likhet med promemorians bedömning anser regeringen att det därför inte är ändamålsenligt att avgränsa back-to-back regeln till vissa förvärv av delägar rätt. Detta gäller trots de svårigheter som kan finnas med att följa lån och bedöma om det finns samband mellan ett externt lån och en fordran inom intressegemenskapen samt att det alltid är en tredje part som är involverad. En skillnad jämfört med den nu gällande avgränsningen är att den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln föreslås snävas in till situationer då det uteslutande eller så gott som uteslutande handlar om att uppnå skattefördelar.

Av Skatteverkets rapport den 10 januari 2017 ”Skatteplanering med ränteavdrag i företagssektorn – Uppföljning av tillämpningen av 2013 års regler samt externa lån” (dnr 131 533857-16/113) framgår det att Skatteverkets uppfattning är att det är nödvändigt att back-to-back regeln har samma omfång som regelverket i övrigt för att det inte ska bli för lätt att kringgå reglerna. I sitt remissvar anför Skatteverket att den föreslagna breddningen av back-to-back regleringen medför att de största bristerna med nuvarande regler rättas till. Skatteverket föreslår en viss utökning av vad som ska betraktas som fordran.

För att motverka kringgåenden och för att skydda skattebasen bedöms det vara ändamålsenligt att utöka tillämpningsområdet för back-to-back-lån till alla interna lån. Regeringen anser dock, i motsats till Skatteverket, inte att någon ytterligare utökning av reglerna bör göras. Således bör bestämmelsen gälla under förutsättning att skulden kan anses ha samband med fordran. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att avdrag inte får göras för ränteutgifter för back-to-back-lån om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

På motsvarande sätt som följer av den nu gällande regeln så kan omständigheter som har samband med den externa fordran beaktas. I avsnittet ovan tas olika omständigheter upp som ska beaktas vid bedömningen. Detta ska ske med hänsyn tagen till att förutsättningarna skiljer sig åt något eftersom det är en extern part inblandad (se prop. 2012/13:1 s. 266 ff.).

En förutsättning för avdrag enligt den nu gällande ventilen är att både förvärvet och skuldförhållandet som ligger till grund för ränteutgiften är huvudsakligen affärsmässigt motiverat. Detta gäller även för back-to-back-lån. Ovan föreslås det att vid förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen får ränteutgifter hänförliga till

den skuld som avser förvärvet bara dras av om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat. Regeln innebär att avdrag annars inte får göras, även om skuldförhållandet inte har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att uppnå skattefördelar. Det bedöms vara ändamålsenligt att behålla en motsvarande förutsättning för att göra avdrag även för back-to-back-lån vid sådana förvärv av delägarätter. Vad som anges ovan om tillämpningen ska även gälla avseende back-to-back-lån.

Ovan föreslås det att den riktade regeln bör innehålla en begränsning som motsvarar den som gäller enligt 2013 års regler avseende räntebetalningar till lågskattejurisdiktioner. Tillämpningsområdet för ventilen avseende regeln om back-to-back-lån är redan begränsat till sådana situationer. Det företag inom intressegemenskapen som har fordran på det utomstående företaget ska således uppfylla vissa förutsättningar. Det bedöms lämpligt att detta även bör gälla vid tillämpning av den föreslagna regeln om back-to-back-lån. Detta innebär att avdrag endast bör få göras för ränteutgifter som omfattas av den riktade regeln om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom EES eller i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. Vidare bör avdrag få göras om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats för inkomsten med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Vad som sägs ovan om denna avgränsning ska även gälla för back-to-back-lån.

Lagförslag

De föreslagna ändringarna tas in i de nya 24 kap. 18–20 §§ IL.

8.3.2 Definitioner

Regeringens förslag: Företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra om

- ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget, eller
- företagen står under i huvudsak gemensam ledning.

En andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska behandlas som en delägar rätt.

Med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *NREP AB* och *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)* tar upp oklarheter avseende definitionen av intressegemenskap och menar att Skatteverket tillämpar den extensivt. Det är en svår fråga i internationella strukturer som innefattar många

investerare som i armlängds avtal deltar i fondliknande strukturer. Det måste klargöras var gränserna går för att slå fast intressegemenskap om de riktade reglerna behålls. *Swedish Hospital Partners AB* anser att definitionen av intressegemenskap bör överensstämma med den bolagsrättsliga definitionen av koncernföretag. Tillämpningen skulle då bli betydligt enklare och regelverket mer rättssäkert. Behovet är dessutom mindre av en bred definition av vad som utgör intressegemenskap i de riktade ränteavdragsreglerna, när ränteavdrag även begränsas av en EBIT/EBITDA-regel. Vidare finns ett kommersiellt behov av att, i en bredare krets av ägare, kunna lånefinansiera gemensamt ägda bolag och alternativ finansiering är i praktiken mycket svärigenomförbar och förenad med en rad stora nackdelar.

Förvaltningsrätten i Stockholm, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet och *Sveriges advokatsamfund* anser att de tre olika föreslagna definitionerna av termen intressegemenskap i 24 kap. IL kan bidra till en ökad tillämpningsproblematik. Denna fråga behandlas i avsnitt 7.2.

Ett antal av de som har yttrat sig tar upp oklarheter kring införandet av en definition av ränta som även gäller de riktade reglerna och påpekar att tillämpningsområdet utvidgas. Detta gäller särskilt förslaget avseende valutakursförluster, vilket tas upp i avsnitt 9.

Skälen för regeringens förslag: I likhet med vad som gäller enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler och promemorians bedömning föreslås att en andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska behandlas som en delägar rätt.

Med hänsyn till att det föreslås ett nytt system för ränteavdragsbegränsningsregler finns det anledning att se över om det är lämpligt att föreslå ändringar av definitionen av intressegemenskap vid tillämpning av den särskilda bestämmelsen som gäller vissa lån inom en intressegemenskap (dvs. den riktade begränsningsregeln).

2013 års ränteavdragsbegränsningsregler innebar att definitionen av intressegemenskap ändrades från att ett företag skulle ha ett "bestämmande inflytande" till att ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett "väsentligt inflytande" i det andra företaget för att de ska vara i intressegemenskap med varandra (se prop. 2012/13:1 s. 239). Där anges att uttrycket väsentligt inflytande innebär att i vart fall en ägarandel strax under 50 procent kan beaktas. Vidare anges att uttrycket "väsentligt inflytande" är ett vedertaget uttryck inom skattelagstiftningen för att definiera vilka företag som ska anses ingå i en intressegemenskap med varandra. Uttrycket återfinns t.ex. i 25 a kap. 2 § IL för att definiera vilka företag som ska anses ingå i en intressegemenskap vid tillämpningen av bestämmelserna om näringsbetingade andelar och vissa andra tillgångar.

I promemorian gjordes bedömningen att definitionen av intressegemenskap inte bör ändras. *NREP AB* och *Swedish Private Equity & Venture Capital Association SVCA* menar att definitionen av intressegemenskap är oklar samt att Skatteverket tillämpar den extensivt. *Swedish Hospital Partners AB* anser att definitionen av intressegemenskap bör överensstämma med den bolagsrättsliga definitionen av koncernföretag.

I likhet med promemorians bedömning anser regeringen att de skäl som anfördes i förarbetena till 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler fortfarande är giltiga och att definitionen av intressegemenskap bör behållas. I annat fall skulle vissa situationer kunna uppkomma där det kan ifrågasättas varför ägarförhållandena inte omfattas av definitionen. Ett exempel är att det inte ska vara möjligt att undgå att träffas av reglerna genom vissa ägarstrukturer. I ovan nämnda proposition ges även ett exempel där två företag, som inte är i intressegemenskap med varandra äger ett företag gemensamt på så sätt att det ena företaget äger 49 procent och det andra 51 procent, kan det medföra att räntebetalningar till ett företag i intressegemenskap med den första ägaren inte omfattas av reglerna. Enligt regeringens bedömning saknas det skäl att ändra definitionen av begreppet ”intressegemenskap” (se nuvarande 24 kap. 10 a § IL). Företag anses även vara i intressegemenskap med varandra om de står under i huvudsak gemensam ledning. Med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag. Det innebär att definitionen av företag är densamma som i den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Vidare motsvarar den vad som följer av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler.

Ett antal av de som har yttrat sig tar upp oklarheter kring införandet av en definition av ränta som även gäller de riktade reglerna, däribland NSD m.fl. Det påpekas att tillämpningsområdet utvidgas. Synpunkter som rör hanteringen av valutakursförluster tas upp i avsnitt 9.

Lagförslag

De föreslagna ändringarna tas in i de nya 24 kap. 16 och 17 §§ IL.

9 Definitionen av ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster

9.1 Bakgrund

Uttrycket ränta i svensk rätt

Inkomstskattelagen innehåller inte någon uttrycklig definition av vad som avses med ränta i allmänhet eller mer specifikt med ränteinkomster och ränteutgifter. Alla inkomster i en näringsverksamhet (13 kap. 1 § inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL) tas som utgångspunkt upp i inkomstslaget näringsverksamhet (15 kap. 1 § IL). Utgifter för att förvärva eller bibehålla inkomster ska dras av som kostnad. Ränteutgifter och kapitalförluster ska dras av även om de inte är sådana utgifter (16 kap. 1 § första stycket IL). Från denna huvudregel görs ett antal undantag.

Ett exempel på ett undantag som innebär att avdrag inte får göras i vissa fall är ränteavdragsbegränsningsreglerna i 24 kap. 10 a–10 f §§ IL som främst gäller inom en intressegemenskap. När reglerna infördes bedömdes det inte vara ändamålsenligt att införa en definition av vad

som avses med ränta. Som utgångspunkt för prövningen av om avdrag ska få göras eller inte gäller att med ”ränteutgifter” avses ”en kostnad för en kredit, dvs. det belopp låntagaren betalar till långivaren utöver kapitalbeloppet som ersättning för att denne får låna pengar”. Det framgår även att vissa andra betalningar som går under annan benämning skatterättsligt jämföras med ränta. Med ”ränta” avses emellertid inte utgifter för t.ex. borgen (se prop. 2008/09:65 s. 52 f.).

I inkomstlagen kapital ska vissa ersättningar behandlas som ränta. Det gäller ersättning när lån återbetalas i förtid, räntekompensation och tomt-rättsavgäld (se 42 kap. 7, 8 och 27 §§ IL).

Allmänt gäller att beskattning ska ske på grundval av rättshandlingars verkliga innebörd, oavsett hur de har betecknats (se t.ex. RÅ 2010 ref. 51). I det ligger att en förutsättning för att avdrag ska få göras för ersättning som betecknas som ”ränta” är att det är fråga om ”ersättning för kredit” (se t.ex. RÅ84 1:19, RÅ85 1:25, RÅ85 1:37, RÅ 1987 ref. 78, RÅ 1987 ref. 145, RÅ 1989 ref. 127, RÅ 1989 not. 525, RÅ 1989 not. 526, RÅ 1990 ref. 34, RÅ 1997 ref. 63, RÅ 1999 ref. 14, HFD 2012 ref. 13 och HFD 2014 ref. 10). Det är den som är ”huvudgäldenär” för skulden och som har erlagt räntan som har avdragsrätten (se t.ex. RÅ 1927 ref. 44, RÅ 80 1:69 I–III och RÅ 1988 ref. 121).

I vid mening avses med ränta all avkastning på en fordran. I inskränkt mening avses med ränta avkastning som beräknas på fordringen enligt kreditavtalet. Utifrån det sistnämnda synsättet görs det vid kapitalvinstbeskattningen skillnad mellan ränta och kapitalvinster på fordringar. Vidare har avkastning på fordringar som beror på och kan beräknas med utgångspunkt i kredittiden och kreditbeloppet betraktats som ränta, dvs. förutsedd värdestegring eller ersättning (se t.ex. prop. 1989/90:110 Del 1 s. 458 ff., RÅ 1977 ref. 39, RÅ 1982 Aa 152, RÅ 1986 ref. 51 och RÅ 1986 ref. 59 I). Vid inlösen till fulla värdet av fordran som inte ger rätt till ränta och som förvärvats till pris under fordringens nominella belopp har skillnaden mellan detta belopp och förvärvspriset behandlats som ränta i inkomstlagen kapital (se RÅ 1988 ref. 2). Utifrån denna utgångspunkt har också vid kapitalvinstbeskattningen dels vissa finansiella instrument klassificerats som delägar rätt eller fordringsrätt, dels har avkastning på vissa finansiella instrument delats upp i kapitalvinst och ränta (se t.ex. RÅ 1994 ref. 19 och RÅ 1997 ref. 44 ang. nollkupongobligationer, RÅ 1994 ref. 26 I–II ang. aktieindexobligationer, RÅ 1995 ref. 71 I–III ang. realränteobligationer, RÅ 1999 ref. 14 ang. avtal om räntegaranti (CAP-avtal), RÅ 1999 ref. 69 ang. valutaobligationer, RÅ 2001 ref. 21 I ang. omvända konvertibler, RÅ 2002 not. 51 ang. aktiekorgbevis, RÅ 2003 ref. 48 ang. aktieobligationer, RÅ 2008 ref. 3 ang. marknadsobligationer samt RÅ 2001 not. 160 och RÅ 2007 ref. 3 ang. s.k. swapavtal).

Ränta i OECD:s modellavtal

I artikel 11 i OECD:s modellavtal avses med ränta inkomst av varje slags fordran, oavsett om den säkerställs genom inteckning i fast egendom eller inte och oavsett om den medför rätt till andel i gäldenärens vinst eller inte, särskilt inkomst av värdepapper som utfärdats av staten och inkomst av obligationer eller vinstandelsbevis (”debentures”), däri inbe-

gripna agiobelopp och vinster som hänför sig till sådana värdepapper, obligationer eller debentures. Straffavgift på grund av sen betalning anses dock inte som ränta (artikel 11.3). Definitionen av uttrycket ränta i artikel 11 gäller bara vid tillämpningen av den artikeln. Uttrycket ”ränta” i artikel 11 omfattar, enligt punkt 19 i kommentaren till nämnda artikel, inte sådana inkomster som omfattas av uttrycket ”utdelning” i artikel 10. Av punkt 21.1 i kommentaren till artikel 11.3 framgår att uttrycket ”ränta” som utgångspunkt inte omfattar ersättningar som följer av vissa slag av nya finansiella instrument där det inte finns en underliggande skuld. Det gäller t.ex. ränteswappar med lång löptid (”Interest Rate Swaps”).

Ränta i OECD:s BEPS-rekommendationer

Enligt OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 4 bör ränteavdragsbegränsningsregler som ska motverka skattebaseroering och vinstförflyttning gälla alla former av skulder och andra finansiella betalningar som ekonomiskt motsvarar ränta. Dessa former av betalningar inkluderar sådana som är kopplade till finansieringen av ett företag och bestäms genom att tillämpa en fast eller variabel procentsats på ett faktiskt eller nominellt kapital över tiden. Enligt rekommendationen bör en sådan regel också gälla för andra kostnader som uppkommer i samband med anskaffning av kapital, inklusive uppläggningsavgift och garantiavgifter.

Rekommendationen innehåller en icke-uttömmande lista med exempel på vilka former av betalningar som bör omfattas av en ränteavdragsbegränsningsregel, samtidigt som det är upp till varje land att avgöra hur detta ska komma till uttryck i nationell rätt, med beaktande av befintliga definitioner av ränta och andra betalningar. I rekommendationen anges att ränteavdragsbegränsningsregeln bör tillämpas på (i) ränta på alla former av skulder, (ii) betalningar som ekonomiskt motsvarar ränta och (iii) kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital (se rekommendationens avsnitt 2 och annex D, exempel 3). Avseende valutakursförluster och valutakursvinster framhåller OECD att dessa inte generellt kan anses som ekonomiskt jämförbara med ränta. Detsamma gäller förluster på instrument som använts för att säkra en valutarisk i samband med anskaffning av kapital. Däremot kan enskilda länder vilja inkludera vissa eller alla valutakursförluster och vinster eftersom detta kan vara i linje med det landets skattelagstiftning.

I rekommendationen nämns vissa poster som inte bör omfattas av en ränteavdragsbegränsning. Som exempel nämns valutakursvinster och valutaförluster som inte har samband med lånat kapital, ersättning på derivatinstrument och valutasäkringsavtal som inte gäller lånat kapital såsom råvaruderivat, rabatter som inte gäller lånat kapital, leasingavgiften vid operationella leasingavtal, ersättning för rätten att använda intellektuella rättigheter eller upplupen ränta på avsättningar till pension i balansräkningen.

Ränta (”lånekostnader”) i direktivet mot skatteundandraganden

Med uttrycket ”lånekostnader” i rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot

skatteundandraganden) (artikel 2.1) avses detsamma som följer av OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4), nämligen räntekostnader för alla former av skulder, andra kostnader som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital, enligt definitionen i nationell rätt, inbegripet – men inte begränsat till – betalningar avseende vinstandelslån, tillskriven ränta på instrument som konvertibla obligationer och nollkupongsobligationer, belopp enligt alternativa finansieringsarrangemang, t.ex. islamisk finansiering, finansieringskostnadsdelen i betalningar för finansiell leasing, kapitaliserad ränta som ingår i balansräkningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta, belopp som i förekommande fall mäts med hänvisning till avkastningen på finansiering inom ramen för internprissättningsregler, belopp avseende fiktiv ränta inom ramen för derivatinstrument eller säkringsarrangemang med anknytning till ett subjekts lån, vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital, garantiavgifter för finansieringsarrangemang, arrangemangsavgifter och liknande kostnader som gäller upplåning av kapital.

9.2 Vad som avses med ränteutgifter och ränteinkomster bör definieras

Regeringens förslag: Med ränteutgifter avses vid tillämpning av 24 kap. inkomstskattelagen

- ränta och andra utgifter för kredit, och
- utgifter som är jämförbara med ränta.

Med ränteinkomster avses vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inkomster som motsvarar ränteutgifter.

Vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln gäller även följande. Om valutarisken på ett lån i utländsk valuta har säkrats med ett derivatinstrument ska valutakursförändringen på skulden anses jämförbar med ränta och därmed utgöra en ränteutgift respektive en ränteinkomst.

Om derivatinstrumentet utgör en kapitaltillgång ska instrumentet på balansdagen värderas på motsvarande sätt som i 14 kap. 8 § IL. Värdeförändringen ska anses vara en ränteutgift eller en ränteinkomst. Om derivatinstrumentet har avyttrats eller löpt ut före balansdagen ska den värdeförändring som har skett betraktas som en kapitalvinst respektive kapitalförlust som ska ingå i räntekomponenten och omfattas av räntedefinitionen. Om derivatinstrumentet vid balansdagen har värderats till ett annat värde än anskaffningsutgiften ska detta påverka omkostnadsbeloppet vid kapitalvinstberäkningen enligt 48 kap. 17 § IL. Om derivatinstrumentet utgör lager som tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 § IL ska värdeförändringen ingå i räntedefinitionen. Om derivatinstrumentet utgör lager men inte tas upp till verkligt värde enligt nämnda bestämmelse ska däremot värdet fastställas på motsvarande sätt som för en kapitaltillgång.

Motsvarande gäller för lånefordringar där valutarisken säkrats med ett derivatinstrument. Detta gäller även om lånet eller lånefordran och derivatinstrumentet finns hos olika företag i en intressegemenskap.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs inte någon särskild bestämmelse avseende valutakursförluster och valutakursvinster. Förslaget avseende valutakursförändringar gällde vid tillämpning av samtliga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap. IL.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som har yttrat sig, däribland *Atlas Copco AB*, *Fastighets AB Balder*, *FAR*, *NREP AB*, *SVCA*, *Svensk försäkring*, *Sveriges Byggindustrier* och *Svensk Sjöfart*, anser att räntedefinitionen inte är tillräckligt tydligt definierad och att den bör förtydligas ytterligare. Vidare är flera remissinstanser, däribland *Atlas Copco AB*, *FAR*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB* och *Svensk Sjöfart*, kritiska till promemorians förslag att inkludera valutakursförluster och valutakursvinster på lånat kapital i räntedefinitionen. *Atlas Copco AB*, *Fastighets AB Balder* och *Stena Fastigheter AB* anser att valutakursförändringar på skulder ofta inte går att förutse eller styra och bör därför inte ingå i definitionen. Det skulle vidare minska förutsebarheten väsentligt utan att stoppa någon aggressiv skatteplanering och skulle i stället drabba normal affärsverksamhet. *Fastighets AB Balder* ifrågasätter om det är en korrekt tolkning av direktivet att inkludera alla valutakursförluster på lånat kapital i räntedefinitionen när det endast anges vissa valutakursförluster i direktivet. *FAR* menar att valutakursförändringar inte bör ses som ränta, alternativt att det bör förtydligas hur valutakursförändringar ska beaktas i räntenettet och att tillgångar och skulder ska behandlas lika. *FAR* anser att direktivet tillåter Sverige att utforma definitionen på ett sätt som är lämpligt ur ett svenskt perspektiv. *FAR* anser även att det är oklart hur bestämmelsen om säkringsredovisning ska tillämpas om valutakursförändringar ska vara med i räntenettet. *Svensk Sjöfart* anser inte att valutakursförluster ska räknas som räntekostnad eftersom detta skulle få omfattande negativa konsekvenser. Det skulle innebära att företag får betala skatt trots att de i själva verket förlorar pengar. *NREP AB* och *Stena Fastigheter AB* ifrågasätter även förslaget förenlighet med EU-rätten. *Atlas Copco AB* och *Energiföretagen Sverige* anser att hänsyn måste tas till att den svenska kronan är en liten och relativt svag valuta i internationell miljö i termer av valutasäkring och till valutakursförändringar på räntekostnader, vilket är särskilt viktigt för företag med s.k. treasury-avdelningar. *Näringslivets skattedelegation (NSD)* vars huvudmän är *Stockholms Handelskammare*, *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Svensk Industriförening*, *Svenska Bankföreningen*, *Svensk Försäkring* och *Fastighetsägarna Sverige*, till vilkas yttrande, *Energiföretagen Sverige*, *Finansbolagens förening*, *Företagarna*, *Industrins Finansförening*, *Näringslivets Regelnämnd*, *Fastighets AB Balder*, *AB Electrolux*, *Ellevio AB*, *Husqvarna AB*, *Stena AB*, *Stena Fastigheter AB*, *Stena Metall AB*, *Stora Enso AB*, *Stockholms studentkårers centralorganisation*, *Svensk Handel*, *Swedegas AB*, *Telia Company AB*, *Vattenfall AB*, *Volvo Personvagnar AB* och *AB Volvo* har anslutit sig

(NSD m.fl.) anser att det är av yttersta vikt att Sverige bl.a. utnyttjar de möjligheter till kvittningar, rullningar och undantag som ges inom ramen för EU-direktivet för att värna konkurrenskraften. NSD m.fl. anför vidare att valutakursförändringar i räntedefinitionen inte bör ha en vidare omfattning än vad som avgränsas i begreppet ränteutgifter. Det innebär att t.ex. tillskriven ränta på leverantörsskulder och motsvarande kundfordringar inte ska omfattas av räntebegränsningar. Detta borde också påverka vilka valutakursförändringar avseende derivat som ska omfattas. NSD m.fl. påpekar att det bör förtydligas att såväl negativa som positiva valutakursförändringar tas med i definitionen för att det ska fungera med hur den faktiska beräkningen av räntenettot i praktiken kommer att göras samt att räntedefinitionen medför att sambandet med god redovisningssed behöver förtydligas. *Atlas Copco AB* påpekar att endast ha en möjlighet till rullning av negativa räntenetton i sex år (carry-forward) gör att förslaget att låta valutakursförluster ingå i räntedefinitionen framstår som allt för restriktivt. *Atlas Copco AB* ger exempel på hur förslaget att valutakursförändringar ska ingå i räntedefinitionen, t.ex. skulle påverka deras möjligheter att säkra investeringar i dotterbolag utomlands. Med hänsyn till detta är det enligt *Atlas Copco AB* rimligt med obegränsad rullning framåt i tiden samt möjlighet till s.k. carry-back. Energiföretagen Sverige anser också att en carry-forward bör kombineras med carry-back-regler.

Fastighets AB Balder, FAR och Skatteverket menar att det inte tydligt framgår om valutakursförändringar på fordringar ingår i den föreslagna räntedefinitionen. Skatteverket anser att det finns risk för skattearbitrage om inte valutakursförändringar på fordringar skulle ingå i definitionen och att inkludera dessa skulle innebära att fordringar och skulder blir symmetriskt behandlade. Skatteverket föreslår att det förtydligas att det med skuld även avses syntetiska lån.

Skatteverket välkomnar att definitionen av ränteutgifter även gäller för de riktade reglerna och menar att utvidgningen av vad som ska anses som ränta innebär att de största bristerna med nuvarande regler rättas till. Ett antal av de som har yttrat sig tar dock upp oklarheter kring införandet av en definition av ränta som även gäller de riktade reglerna och påpekar att tillämpningsområdet utvidgas, däribland FAR, NSD m.fl., *Atlas Copco AB* och *Stena Fastigheter AB*. Särskilt valutakursförluster lyfts fram. NSD m.fl. påpekar att EU-rätten inte ställer något krav på att dagens definition utvidgas i de riktade reglerna. *Atlas Copco AB* menar att definitionen inte är anpassad eller lämpad för dessa regler. En valutakursförlust avseende en koncernintern skuld utgör, tillsammans med räntekostnaderna för samma skuld, en kostnad som inte får dras av enligt de riktade avdragsbegränsningsreglerna medan motsvarande vinst skulle komma att beskattas. FAR anser att förslaget innebär att den riktade ränteavdragsbegränsningen får en icke avsedd utvidgning för valutakursförluster. Enligt förslaget föreligger avdragsrätt endast ”om det företag som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften” hör hemma i viss stat eller beskattas på visst sätt. Det skulle kunna tolkas som att någon avdragsrätt aldrig uppkommer om långivaren lämnar lån i sin egen funktionella valuta, där det per definition inte kan uppkomma valutakursförändringar. FAR rekommenderar att det förtydligas att avdragsrätt ska föreligga i dessa fall. *Stena Fastigheter AB* för fram

likartade synpunkter och menar att valutakurseffekter inte bör omfattas av de riktade avdragsbegränsningarna.

Skatteverket anser även att det behöver införas särskilda bevisregler för att undvika problem med att särskilja vilka derivat och särkringsarrangemang som ska klassificeras som ränteutgifter och vilka som inte ska göra det. *Bankföreningen* och *Finansbolagens förening* menar att det bör tydliggöras vilket underlag som kommer att krävas för att visa vad som utgör räntedelen i en finansiell produkt. *Bankföreningen* efterfrågar även förtydliganden avseende hur de kan visa på att räntenettet är positivt vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Skatteverket anser också att det bör förtydligas att bestämmelserna om ränteutgift och ränteinkomst även ska omfatta situationer inom en intressesfär där ett särkringsarrangemang med anknytning till ett subjekts lån vidtagits av en annan part än låntagaren.

Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser att förslaget att tillskriven ränta på pensionsavsättningar inte ska behandlas som en ränteutgift borde ha utretts mer. Det nuvarande förslaget medför en bristande neutralitet mellan olika alternativ en arbetsgivare har att välja mellan för att säkra sina pensionslöften mot anställda. Vidare anser *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* att det är konsekvent att inte behandla tomträttsavgälden som jämförlig med ränta.

LRF, NSD m.fl. och Svensk Försäkring efterlyser förtydliganden om hur god redovisningssed påverkar räntedefinitionen.

Swedish Hospital Partners AB och *Skanska AB* anser att det är oklart om den ränteintäkt som redovisas enligt IFRIC 12 redovisningsstandard kvalificerar som ränteintäkt skattemässigt.

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och *Juridiska institutionen vid Uppsala universitet* anser att det är lämpligt att införa en räntedefinition. LRF anser också att definitionen ska gälla för samtliga regler som begränsar avdragsrätten för ränta. LRF anför vidare att det finns goda skäl för att anse att förslaget är förenligt med EU-rätten.

Skälen för regeringens förslag

En räntedefinitions tillämpningsområde och terminologi

För att genomföra en reglering av det slag som omfattas av BEPS-rekommendationen och direktivet mot skatteundandraganden förutsätts att begreppet ränta är definierat. Eftersom inkomstskattelagen saknar en definition av vad som utgör ränta bör en sådan definition införas.

Vid utformningen av definitionen ska i fråga om den generella ränteavdragsbegränsningsregeln beaktas vad som följer av direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4).

När 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler infördes föreslogs inte någon definition av vad som avses med ränta. I samband med remissbehandlingen av FSK:s förslag har det framförts att det skulle medföra problem att behöva tillämpa två olika slag av räntedefinitioner vid beskattningen.

I likhet med *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser regeringen att det är lämpligt att samma definition av ränta ska gälla för samtliga regler som kommer att begränsa avdragsrätten för ränta i 24 kap. IL. Det

innebär att den ska gälla både för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 6), avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer (avsnitt 7), den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 8), efterställda skulder samt vinstandelslån (som behandlas längre fram i detta avsnitt).

Frågan uppkommer hur definitionen av ränta bör utformas för att begreppet ska fylla avsedd funktion inom ramen för de olika bestämmelser som på ett eller annat sätt utgår från begreppet.

I inkomstskattelagen används uttrycken inkomster och utgifter när det saknas periodanknytning (se prop. 1999/2000:2 s. 491). Emellertid är det de periodiserade inkomsterna som tas upp till beskattning liksom de periodiserade utgifterna som dras av, dvs. efter att det har skett en fördelning av inkomsten respektive utgiften till den period den avser, varefter resultatet för verksamheten under den aktuella tidsperioden beräknas. Därför står det i huvudbestämmelserna för de olika inkomstslagen att inkomsterna ska tas upp som intäkt (t.ex. 15 kap. 1 § IL) och att utgifterna ska dras av som kostnad (t.ex. 16 kap. 1 § IL). Enligt 14 kap. 2 § IL ska det göras det beskattningsår som inkomsterna respektive utgifterna hänför sig till enligt god redovisningssed, om inte något annat är särskilt föreskrivet i lag. Det finns skäl som talar för att "räntekostnader" och "ränteintäkter" bör användas i stället för "ränteutgifter" och "ränteinkomster", i vart fall för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. En orsak till detta är att det rör sig om en begränsning av avdragsrätten för det negativa räntenettot, dvs. ränta som är beroende av storleken på avdragsunderlaget, vilket motsvarar skattemässig EBITDA, se avsnitt 6. EBITDA i sin tur bygger på periodiserade inkomster och utgifter. Det har emellertid inte någon avgörande betydelse för en räntedefinition eftersom man ändå, i ett led innan periodiseringen, måste ta ställning till om utgiften eller inkomsten i sig utgör ränta.

Enligt 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler är det avdragsrätten för ränteutgifter som begränsas. Av betydelse i det sammanhanget är i första hand utgiftens karaktär som ränta, snarare än till vilken period den hänför sig. Detsamma gäller enligt reglerna som begränsar avdragsrätten för efterställda skulder och förslaget om avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer. Dessa innebär att ränta under vissa omständigheter över huvud taget inte får dras av. Reglerna om avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer är tänkta att tillämpas innan den generella ränteavdragsbegränsningsregeln aktualiseras och gäller för enskilda ränteposter. Vidare gäller enligt nuvarande 24 kap. 5 § IL att för annan ränta på vinstandelslån än vinstandelsränta, gäller allmänna bestämmelser om avdragsrätt i näringsverksamheten.

Sammantaget bedöms det mot ovanstående bakgrund vara mest ändamålsenligt att definitionen av ränteutgifter utgår från icke periodiserade ränteutgifter snarare än periodiserade räntekostnader. De senare skiljer sig, där det är relevant, från de förra genom de allmänna reglerna i 16 kap. 1 § IL och 14 kap. 2 § IL som tillsammans anger att ränteutgifterna ska dras av som kostnad den period de hänför sig till.

Definitionen av ränteutgifter

Som framgår i avsnitt 6.2.1 bör inte den vida definition av ränta som FSK föreslog, dvs. ”finansiella kostnader” och motsvarande ”finansiella intäkter”, införas. I likhet med LRF anser regeringen att när det gäller den generella ränteavdragsbegränsningsregeln så är den en avdragsbegränsning för negativa räntenetton varför definitionen bör ta sikte på ränta i ekonomisk mening. En sådan utformning följer av direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4). I dessa avses med räntekostnader kostnader för alla former av skulder, andra kostnader som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital, enligt vad som definieras i nationell rätt. För att uttrycka att det ska vara fråga om ränta i ekonomisk mening föreslår regeringen i likhet med promemorian att med ränteutgifter ska avses ränta och andra utgifter för kredit samt utgifter som är jämförbara med ränta. Definitionen blir därmed också i linje med såväl OECD:s BEPS-rekommendationer som direktivet mot skatteundandraganden.

Några remissinstanser, däribland LRF, NSD m.fl. och Svensk försäkring, framför synpunkter på hur vissa redovisningsrelaterade frågor bör bedömas i förhållande till räntedefinitionen. Som ovan anges ska enligt 14 kap. 2 § IL intäkter tas upp som inkomster och utgifter dras av som kostnad det beskattningsår som inkomsterna respektive utgifterna hänför sig till enligt god redovisningssed, om inte något annat är särskilt föreskrivet i lag. Regeringen anser i likhet med LRF och NSD m.fl. att god redovisningssed bör styra i frågan avseende till vilket år en ränteinkomst eller ränteutgift ska hänföras. Svensk Försäkring framför att det bör förtydligas att god redovisningssed ska utgöra utgångspunkten vid bedömningen om vad som är en räntekomponent och att eventuella tillkommande räntekomponenter enligt skattedefinitionen redogörs för. Den av regeringen föreslagna räntedefinitionen anger vilka ränteinkomster och ränteutgifter som ska omfattas av ränteavdragsbegränsningsreglerna. Enligt regeringen bör god redovisningssed tillämpas som en utgångspunkt vid den skatterättsliga bedömningen av vad som ska anses utgöra en ränteinkomst eller ränteutgift i den mån inte annat framgår nedan avseende vad som ska beaktas vid bedömningen av vad som ska omfattas av räntedefinitionen.

Med ”ränta” avses det belopp som låntagaren ska betala till långivaren utöver kapitalbeloppet som ersättning för att låna pengar, oavsett den beteckning avtalsparterna har valt att ge ersättningen. Som framgår ovan gäller detta för samtliga regler som kommer att begränsa avdragsrätten för ränta i 24 kap. IL, dvs. den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer, den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln, efterställda skulder samt för vinstandelslån. Det gäller även ränta på finansiella leasingavtal enligt den föreslagna regleringen i 24 a kap. IL, se avsnitt 10. Däremot omfattas inte leasingavgiften vid operationella leasingavtal. Även upplupen ränta omfattas av definitionen.

Enligt direktivet mot skatteundandraganden betraktas betalningar avseende vinstandelslån och tillskriven ränta på vissa finansiella instrument såsom konvertibla obligationer och nollkupongobligationer

som "ränta". Belopp enligt alternativa finansieringsarrangemang omfattas också, vilket exempelvis gäller islamisk finansiering. Anta t.ex. att en tillgång har ett värde om 200 och att köparen av tillgången – i stället för att låna beloppet av t.ex. en bank eller av säljaren och erlägga marknadsmässig ränta på lånet – köper tillgången till ett pris som överstiger marknadsvärdet på tillgången (210) samtidigt som det av avtalet mellan köparen och säljaren framgår att beloppet ska erläggas vid en framtida tidpunkt. I så fall behandlas ett belopp motsvarande 10 som en ränteutgift. Detta är en form av dold räntekompensation. Dessutom omfattas kapitaliserad ränta som ingår i anskaffningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta.

När det gäller frågan om fakturakredit, s.k. factoring, är ränta beror det på vilken form av factoring det rör sig om. Om en faktura säljs omfattas avgiften som fakturainnehavaren betalar för tjänsten inte av den föreslagna definitionen av ränteutgift om fakturaföretaget tar över risken för att fakturamottagaren inte betalar. Däremot omfattas en betalning till ett fakturaföretag av räntedefinitionen vid olika former av belåning av fakturan. Det kan t.ex. handla om att fakturan intecknas eller om det finns regressrätt, dvs. fakturan går tillbaka till företaget om kunden inte betalar.

Som utgångspunkt omfattas inte t.ex. kapitalförluster och motsvarande kapitalvinster samt utdelning på delägarätter och fordringsrätter uttrycket "ränta". Vidare faller inte kreditförluster samt ned- och uppskrivning av lån in under uttrycket "ränteutgift". Detta innebär t.ex. att avdragsrätten för kreditförluster i finanssektorn inte begränsas enligt den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Eftersom den generella ränteavdragsbegränsningsregeln utgör en avdragsbegränsning för negativa räntenetton bör inte utdelning som får dras av enligt 39 kap. 14 och 22–24 §§ IL omfattas av "ränteutgifter". Så blir inte heller fallet med den föreslagna definitionen som bygger på förekomsten av en kredit av något slag. Aktiekapital, insatskapital avseende ekonomiska föreningar och fritt eget kapital, dvs. kapital som är utdelningsbart, är inte några krediter och utdelningar kan inte heller anses jämförbara med räntor i form av en utgift för kredit i detta sammanhang. Detta är en skillnad jämfört med FSK:s förslag som omfattade utdelningar som får dras av samtidigt som FSK inte ansåg att utdelningar generellt borde omfattas.

Till skillnad från Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet anser regeringen att tillskriven ränta på olika slag av avsättningar för framtida förpliktelser inte bör räknas som "ränta" eftersom det inte heller handlar om lånat kapital. Det gäller t.ex. utfästelse av pension som tryggas genom avsättning i balansräkning i förening med kreditförsäkring eller i förening med kommunal eller statlig borgen eller liknande garanti, vilket också är en skillnad jämfört med FSK:s förslag. En annan skillnad mot FSK:s förslag är att tillskriven ränta på krediter på grund av köp av varor eller tjänster i näringsverksamheten, såsom leverantörskulder och motsvarande kundfordringar, inte omfattas av den föreslagna definitionen, vilket även NSD m.fl. tar upp. Det är fråga om en kalkylmässig kostnad som kan vara av intresse för att återspegla ett företags finansiella situation och nämnda posters bidrag till behovet av

finansiering men som inte utgör någon ränta i den mening som den nu föreslagna definitionen tar sikte på.

Som framgår ovan omfattar definitionen ränta på alla former av skulder, betalningar som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital (se beskrivning av vad som följer av OECD:s BEPS-rekommendation, åtgärd 4). Skatteverket anser att det inte går att utläsa av OECD:s BEPS-rekommendation, direktivet mot skatteundraganden eller av föreslagen lagtext och författningskommentar att "ränteutgifter" måste vara hänförliga till verkliga skulder. Skatteverket föreslår därför att det förtydligas att med skuld även ska avses syntetiska lån. Regeringen anser att frågan om huruvida olika finansiella instrument av syntetisk karaktär ska anses ingå i räntedefinitionen bör överlämnas till rättstillämpningen och därmed också frågan om syntetiska skulder.

Mot bakgrund av att tomträttsavgäld behandlas som en ränteutgift i inkomstslaget kapital (42 kap. 27 § IL) kan frågan ställas om avgälden också borde omfattas av den föreslagna definitionen av ränta. Denna reglering har i sig inte någon avgörande betydelse för den självständiga definition som föreslås inom ramen för de ränteavdragsbegränsningar som nu övervägs för företagssektorn. Syftet med ränteavdragsbegränsningarna skiljer sig från syftet bakom avdragsmöjligheten i inkomstslaget kapital. En tomträtt är en nyttjanderätt till en fastighet som upplåts mot årlig avgäld (se jordabalken 13 kap. § 1). Den kan inte ses som en ränta i detta sammanhang, vilket även Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet lyfter fram.

Med det andra ledet i den definitionen av ränteutgifter som föreslås, dvs. – "*andra utgifter för kredit*" avses utgifter som uppstår för att anskaffa lånat kapital. NSD m.fl. anser att det finns avgifter som en långgivare tar ut i samband med kreditgivning som enligt god redovisningssed inte betraktas som ränta och hänvisar till redovisningsstandarden IFRS 9 där t.ex. avgifter vid förvaltning av lån inte utgör ränta i ekonomisk mening. Svensk försäkring framför liknande synpunkter. Enligt regeringens bedömning utgör andra utgifter för kredit t.ex. olika slag av avgifter som långgivare tar ut vid långgivning, såsom uppläggningsavgifter och liknande och garantiavgifter vid lån, kortavgifter för kreditkort, avbetalningstillägg och fast årlig avgift på kreditbelopp för checkkredit. Det gäller också t.ex. ränteskillnadsersättning och utgifter för borgen såsom ersättning för borgensåtaganden. I likhet med promemorians bedömning innebär detta att även ersättning för borgensåtaganden kan komma att omfattas av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna, vilket NSD m.fl. menar är oklart. Däremot är inte avgifter som är mer att betrakta som serviceavgifter att anse som utgifter för kredit. Vad som i övrigt får anses vara andra utgifter för kredit bör vara en fråga för rättstillämpningen.

Med uttrycket "*utgifter som är jämförbara med ränta*" avses olika slag av utgifter som till sin karaktär är sådana att de bör motsvara ränta. Ersättningar på derivatinstrument – såsom options-, termins- eller swapavtal – som går ut på att förändra eller säkra räntan på lånat kapital utan att villkoren för den underliggande krediten påverkas (räntederivat) anses jämförbara med ränta. Anta t.ex. att A har ett banklån med fast ränta och B har ett banklån med rörlig ränta och att de ingår ett ränte-

swapavtal. Ett ränteswapavtal är som utgångspunkt ett avtal om byte av betalningsflöden mellan två parter med ett underliggande nominellt belopp i en viss valuta. Ränteswapavtalet kan innefatta ett byte av ett fast kassaflöde (t.ex. en fast ränta) mot ett rörligt kassaflöde (t.ex. en rörlig ränta). Avtalet är ömsesidigt förpliktande för parterna. A betalar fast ränta till banken och får motsvarande belopp av B. B betalar rörlig ränta till banken och får detta belopp av A. Endast nettot av beloppen betalas rent faktiskt. Skälet till att A och B vill ingå ett ränteswapavtal kan vara att de förväntar sig sjunkande eller stigande räntor. Om ränteswapavtalet utfaller till A:s nackdel innebär det att betalning utgår från A till B. I så fall behandlas betalningen från A till B som en ränteutgift. För det fall avtalet faller ut till A:s fördel behandlas betalningen från B till A som en ränteinkomst. Med ”utgifter som kan anses jämförbara med ränta” avses däremot inte t.ex. ersättningar på derivatinstrument som går ut på att säkra kursen på råvaror som ska levereras eller kursen på offentlig-rättsliga stöd som ska lämnas, eller bestämmas, i utländsk valuta. I likhet med vad som följer av OECD:s rekommendationer omfattas inte heller ersättning för rätten att använda intellektuella rättigheter.

Valutakursförändringar avseende den generella ränteavdragsbegränsningsregeln

Ett flertal remissinstanser, däribland Fastighets AB Balder, FAR, *Stena Fastigheter AB* och *Svensk Sjöfart*, anser att valutakursförändringar på lånat kapital inte ska ingå i räntedefinitionen och att promemorians förslag är för långtgående. Atlas Copco AB för fram liknande synpunkter och ger ett antal exempel på hur valutakursförändringar som omfattas av definitionen kan påverka företagen. Det följer av direktivet mot skatteundandraganden att vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital omfattas av definitionen. Det är därför inte möjligt att, som några remissinstanser för fram, helt undanta valutakursförändringar på lånat kapital från att ingå i räntedefinitionen. Regeringen anser däremot, mot bakgrund av den kritik som förts fram mot promemorians förslag, att det finns anledning att överväga i vilken omfattning valutakursförluster och valutakursvinster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital ska ingå i definitionen. Det är viktigt att i det sammanhanget beakta svenska företags konkurrenskraft. Såsom Fastighets AB Balder påpekar är det inte nödvändigt enligt direktivet mot skatteundandraganden att *alla* valutakursförluster och valutakursvinster på lånat kapital ska ingå i definitionen. Direktivets definition är avgränsad till att gälla *vissa* valutakursförluster och valutakursvinster på lånat kapital. Även NSD m.fl. tar upp att det enligt direktivet är vissa valutakursförändringar som ingår i definitionen av lånekostnader. Flera remissinstanser däribland *Atlas Copco AB* och *Energiföretagen Sverige*, lyfter i sammanhanget fram att den svenska kronan internationellt sett är en liten valuta och att svenska företag därför har ett behov av att låna i andra valutor och särskilt när det gäller lån på längre löptid. Det medför enligt Atlas Copco AB att svenska företag har ett annat behov av att kunna hantera valutarisker än företag som har euron eller amerikanska dollar som sin

hemvaluta. Detta bör enligt regeringen beaktas när det ska definieras vad som ska anses vara ränteutgifter. Regeringen delar FAR:s bedömning att direktivet tillåter att ränteutgifter definieras på ett sådant sätt att det passar svenska förhållanden och svenska företag och svenska företags möjligheter att långsiktigt ta upp lån i verksamheten inte påverkas negativt.

I direktivet mot skatteundandraganden anges att med lånekostnad avses vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaaffandet av kapital. Någon närmare definition av vad som avses med begreppet *vissa* återfinns inte i direktivet. Enligt regeringens bedömning är det lämpligt att begreppet *vissa* bör avse de situationer när ett lån har tagits upp i utländsk valuta och valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument. Med derivatinstrument avses optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument. Den valutakursvinst- respektive förlust på lån i utländsk valuta som ingår i räntekomponenten och som därmed omfattas av räntedefinitionen avser både amortering på lånet och den förändring av lånet som kan uppstå vid fastställande på balansdagen enligt 14 kap. 8 § IL såtillvida lånet har valutasäkrats med ett derivatinstrument. Om derivatinstrumentet som använts för att säkra valutarisken på lånet utgör en kapitaltillgång ska den förändring av värdet som kan uppstå vid fastställande på balansdagen i enlighet med 14 kap. 8 § IL ingå i räntedefinitionen. För det fall att derivatinstrumentet har avyttrats eller löpt ut före balansdagen ska kapitalvinsten respektive kapitalförlusten på derivatinstrumentet ingå i räntekomponenten och omfattas av definitionen. Om derivatinstrumentet vid balansdagen har värderats till ett annat värde än anskaffningsutgiften bör detta påverka omkostnadsbeloppet vid kapitalvinstberäkningen (48 kap. 17 § IL).

Om derivatinstrumentet däremot utgör lager som tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 § IL ska värdetförändringen ingå i räntedefinitionen. Om derivatinstrumentet utgör lager men inte tas upp till verkligt värde enligt nämnda bestämmelse ska däremot värdet fastställas på motsvarande sätt som för en kapitaltillgång.

Ett exempel är ett lån i amerikanska dollar som löper på tio år och som har valutasäkrats med ett derivatinstrument på kortare eller längre tid under hela lånets löptid. Även situationer när lån tas upp i utländsk valuta till låg ränta med låg risk och placeras i en annan valuta till hög ränta med hög risk och där valutarisken säkras med ett derivat kommer valutakursförändringar på det lånade kapitalet att ingå i räntedefinitionen. I definitionen ingår härutöver i båda fallen även räntan på det lånade kapitalet. Vidare omfattas en eventuell kostnad för derivatinstrumentet av definitionen. En sådan kostnad får anses jämförbar med ränta i likhet med exempelvis garantiavgift för lån och kostnad för borgen.

Det är således i dessa situationer som vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaaffandet av kapital ska anses jämförbara med ränta. Vad som sägs ovan innebär t.ex. att valutakursförändringar på lån i utländsk valuta från ett företag i intressegemenskapen eller externt för att användas i verksamheten och som inte är säkrat genom ett derivatinstrument inte omfattas. Detsamma gäller lån i utländsk valuta som har tagits upp i samband med att kapital tillskjuts till ett dotterbolag för investeringar

eller för att reducera valutarisken vid export. Eftersom definitionen avser valutakursvinster och förluster på lånat kapital avses inte heller värdeförändringar på derivatinstrument som tecknats där den underliggande tillgången är något annat än lånat kapital. Det innebär att värdeförändringar på derivatinstrument där den underliggande tillgången är t.ex. en råvara inte ska behandlas som ränta. Som framgår ovan omfattas inte leverantörsskulder och kundfordringar av räntedefinitionen.

Fastighets AB Balder, FAR, NSD m.fl. Skatteverket, *SVCA* och *Sveriges Byggindustrier* anser att det inte framgår av den nuvarande räntedefinitionen om denna även omfattar valutakursförändringar på fordringar. För att undvika risken för skattearbitrage anser Skatteverket att även valutakursförändringar med anknytning till fordringar bör inkluderas i räntedefinitionen.

Enligt regeringens bedömning bör även valutakursförändringar på fordringar omfattas av räntedefinitionen. På så sätt behandlas skulder och fordringar, eller annorlunda uttryckt lånat och utlånat kapital, symmetriskt. Som Skatteverket har tagit upp motverkas även risken för skatteundandraganden. Detta innebär inte att valutakursförändringar på fordringar generellt sett omfattas av definitionen. Valutakursförändringar på fordringar avseende utlånat kapital (lånefordran) ska omfattas av räntedefinitionen på motsvarande sätt som gäller för lånat kapital när valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument. Således ingår även derivatinstrumentet i räntekomponenten på motsvarande sätt som anges ovan avseende skulder. Som har angetts tidigare ingår inte kapitalvinster och förluster i definitionen som utgångspunkt.

Flera remissinstanser, bl.a. FAR och Skatteverket, tar upp frågor kring säkringsarrangemang och säkringsredovisning. Skatteverket föreslår att det förtydligas att räntedefinitionen även omfattar situationer inom en intressegemenskap där ett säkringsarrangemang med anknytning till ett subjekts lån vidtagits av en annan part än låntagaren. Regeringen instämmer i Skatteverkets synpunkt att det vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln saknar betydelse vilken enhet inom en intressegemenskap som har gjort en säkring. I annat fall skulle reglerna inte få avsedd effekt och det skulle vara möjligt att kringgå reglerna genom att skulden är hänförlig till ett företag i intressegemenskapen och säkringsarrangemanget till ett annat. Med intressegemenskap i det här fallet avses detsamma som vid tillämpning av förenklingsregeln till den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, se avsnitt 6.2.3. När det gäller frågan hur säkringsredovisning ska tillämpas om valutakursförändringar ska vara med i räntenettet, som FAR har tagit upp, är det regeringens uppfattning att förslaget om vissa valutakursförluster och valutakursvinster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital ska omfattas av räntedefinitionen inte förändrar tillämpningen av reglerna om säkringsredovisning. Vidare anser Skatteverket att det, för att den skattskyldige ska kunna få avdrag, bör införas särskilda bevisregler för att kunna särskilja vilka derivat och säkringsarrangemang som ska klassificeras som ränteutgifter och vilka som faller utanför definitionen. *Bankföreningen* och *Finansbolagens förening* framför också synpunkter med anknytning till hur avdragsrätten ska visas. Enligt regeringens bedömning saknas det skäl att införa särskilda bevisregler exempelvis i form av ett dokumentationskrav enligt

skatteförfarandelagen. Det är den skattskyldige som yrkar avdrag för en ränteutgift som har att visa att förutsättningarna härför är uppfyllda. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) Årsredovisning och koncernredovisning, K3, innehåller krav på dokumentation när ett företag väljer att säkringsredovisa ett säkringsförhållande. Det finns dock inget tvingande krav inom redovisningsregleringen att säkringsredovisa säkrade förhållanden. En skattskyldig som tillämpar ekonomisk säkring, dvs. som inte tillämpar säkringsredovisning, kan exempelvis visa att förutsättningarna är uppfyllda genom att vid avtalets ingående upprätta lämplig dokumentation avseende derivatinstrumentet. Vilket underlag som kommer att krävas i de olika situationerna är en fråga för rätts-tillämpningen. Bankföreningen önskar också få klarhet i om det räcker att bankerna på ett övergripande plan kan påvisa att räntenettet är positivt och därmed inte behöver kunna visa vilka komponenter som utgör det skattemässigt godtagbara positiva räntenettet. Av bl.a. OECD:s BEPS-rapport, åtgärd 4 (punkten 187) framgår att företag i bank- och försäkringssektorn generellt sett har positivt räntenetton. För dessa och liknande företag skulle den föreslagna räntedefinitionen kunna innebära en onödigt hög administrativ börda med tanke på att dessa företag i de allra flesta fall kommer att redovisa ett positivt räntenetto både i redovisningen och skattemässigt. Om det av exempelvis årsredovisningen framgår att det är uteslutet att ett företag kommer att redovisa annat än ett skattemässigt positivt räntenetto torde en mer övergripande redovisning vara tillräcklig.

Bör valutakursförändringar omfattas av definitionen av ränteutgifter avseende samtliga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap.?

Den föreslagna definitionen av ränta gäller för samtliga ränteavdragsbegränsningsregler i 24 kap. IL. Ett antal av de som har yttrat sig tar upp oklarheter särskilt vad gäller hanteringen av valutakursförluster och att det ska gälla även för de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna (däribland NSD m.fl.). *Stena Fastigheter AB* menar att om valutakurseffekter även ska beaktas vid tillämpning av den riktade regeln skulle det innebära en avsevärd förändring i förhållande till gällande rätt. *FAR* för fram likartade synpunkter. *Atlas Copco AB* anser att definitionen inte är anpassad eller lämpad för dessa regler. *Skatteverket* välkomnar däremot utvidgningen som innebär att samma räntedefinition även ska gälla för de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Mot bakgrund av remissinstansernas synpunkter anser regeringen att det finns anledning att överväga om de ovan föreslagna bestämmelserna om valutakursförluster endast bör gälla för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Enligt direktivet mot skatteundandraganden ska vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaftet av kapital omfattas vad gäller den generella regeln. En skillnad jämfört med den generella ränteavdragsbegränsningsregeln är att de riktade reglerna och övriga begränsningsregler i 24 kap. IL inte avser en nettoavdragsbegränsning utan en begränsning av bruttoräntor. Det skulle därför behöva göras särskilda anpassningar med hänsyn till detta. Mot denna bakgrund och att det inte framkommit tillräckliga skäl för att låta valutakursförluster

innefattas av räntedefinitionen vad gäller samtliga ränteavdragsbegränsningsregler bör de föreslagna bestämmelserna om valutakursförändringar bara gälla den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Definitionen av ränteinkomster

Vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i form av en EBITDA-regel är det nödvändigt att uttrycket ”ränteinkomster” definieras. OECD definierar ränteinkomst i sin rekommendation (åtgärd 4) som en inkomst som ekonomiskt motsvarar en ränteutgift enligt deras definition av ränteutgifter. I direktivet mot skatteundandraganden anges i artikel 2.2 att med överstigande lånekostnader avses det belopp med vilket den skattskyldiges lånekostnader som får dras av överstiger de skattepliktiga ränteintäkterna och andra ekonomiskt motsvarande skattepliktiga intäkter som uppbärs av den skattskyldige enligt nationell rätt. Enligt regeringens bedömning bör mot denna bakgrund med uttrycket ränteinkomster avses inkomster som motsvarar ränteutgifter. Detta överensstämmer med promemorians förslag. *Swedish Hospital Partners AB* anser att det är oklart om den ränteintäkt som redovisas enligt IFRIC 12 redovisningsstandard kvalificerar som ränteintäkt skattemässigt. *Skanska AB* framför liknande synpunkter. Avgörande för prövningen av om en inkomst utgör en ”ränteinkomst” är om den skulle utgöra en ränteutgift om den som uppbär inkomsten i stället hade haft motsvarande utgift. Till skillnad från FSK:s förslag innebär det att t.ex. schablonintäkter för investmentföretag enligt 39 kap. 14 § första stycket 2 IL inte utgör ränteinkomster. Vad som avses med ränteutgift utvecklas närmare ovan.

Regeringen har ovan gjort bedömningen att vissa valutakursförluster och valutakursvinster på skulder och fordringar bör omfattas av räntedefinitionen och därmed av avdragsbegränsningsreglerna. Det gäller dock endast sådana valutakursförändringar som är hänförliga till ett derivatinstrument som har tecknats för att säkra ett visst värde, såsom en ränteutgift på lånat kapital i utländsk valuta. Den valutakursförlust som uppstår i dessa situationer är en ränteutgift och omfattas av definitionen. Eftersom det enligt ovan föreslås att en ränteinkomst är en inkomst som motsvarar en ränteutgift innebär det att en valutakursvinst ska anses vara en ränteinkomst enligt regeringens förslag och således omfattas av definitionen. Även derivatinstrumentet omfattas av räntedefinitionen i dessa fall i enlighet med vad som anges ovan.

Av förslagen i denna lagrådsremiss är det som huvudregel bara vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln som det blir aktuellt att tillämpa definitionen av ränteinkomster. Orsaken är att övriga regler handlar om en begränsning av bruttoräntan. Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln handlar emellertid om en begränsning av s.k. negativt räntenetto, dvs. det som återstår av ränteutgifterna efter att dessa har kvittats mot ränteinkomsterna.

Enligt NSD m.fl. utesluter en strikt läsning av lagtexten inte att ersättningar på ett finansiellt instrument som ingåtts med exempelvis en fristående bank skulle kunna träffas av den riktade avdragsbegränsningen exempelvis om ett företag i ett avtal med banken säkrat sig mot valutakursrörelser hänförliga till ett skuldåtagande gentemot ett koncern-

bolag. De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna gäller skuldförhållanden inom en intressegemenskap och avsikten är inte att ersättningar på ett finansiellt instrument som har ingåtts med en fristående bank ska träffas av regeln. Räntebetalningar inom intressegemenskapen avseende det interna skuldförhållandet skulle dock kunna träffas av reglerna beroende på omständigheterna i övrigt.

Valutakursförluster och motsvarande valutakursvinster i förhållande till EU-rätten

Flera remissinstanser, däribland *Stena AB*, ifrågasätter om valutakursvinster ska omfattas av räntedefinitionen och bli fullt ut skattepliktiga när avdrag för valutakursförluster kommer att omfattas av reglerna om avdragsbegränsning. Som framgår ovan omfattas vissa valutakursförluster och motsvarande valutakursvinster på lånat och utlånat kapital av den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningsregeln, dvs. de ingår i avdragsbegränsningen för negativa räntenetton. Samtidigt ska positiva räntenetton – t.ex. valutakursvinster på lånat och utlånat kapital – tas upp fullt ut. Det leder i sin tur till frågan om en sådan ordning utgör ett hinder för den fria rörligheten för kapital i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och om det i så fall kan rättfärdigas.

Av rättspraxis framgår att såväl symmetrisk som asymmetrisk behandling av valutakursförluster och valutakursvinster kan strida mot EU-rätten. När det gäller en asymmetrisk behandling kan nämnas RÅ 2009 ref. 33, där Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) fann att det partiella avdragsförbudet för kapitalförluster på lån i utländsk valuta i 54 kap. 6 § IL står i strid med EU-rätten. Även HFD 2016 ref. 14 II kan nämnas. Enligt avgörandet står avdragsförbudet för kapitalförluster på vissa fordringar i 25 a kap. 19 § 1 IL i strid med EU-rätten såvitt avser valutakursförluster på fordringarna. Det gäller oavsett om behandlingen av valutakursförluster och andra kapitalförluster är symmetrisk.

I mål C-293/06 *Deutsche Shell* fann EU-domstolen att en symmetrisk behandling av valutakursförluster och valutakursvinster stred mot EU-rätten. I målet fick valutakursförluster och valutakursvinster som utgångspunkt dras av och var skattepliktiga vid beskattningen i Tyskland. Däremot undantogs valutakursförluster och valutakursvinster hänförliga till fasta driftställen i Italien från beskattning på grund av skatteavtalet mellan de aktuella staterna. EU-domstolen ansåg att det står i strid med EU-rätten att vid beskattningen i Tyskland vägra ett tyskt bolag avdrag för en valutakursförlust vid ”hemtagning av insatskapital” som hade tillskjutits bolagets fasta driftställe i Italien. Skälet var att det kan avhålla företag från att etablera fasta driftställen i utlandet, vilket gäller även med beaktande av att behandlingen av valutakursförluster och valutakursvinster var symmetrisk.

Samtidigt kan en symmetrisk behandling av valutakursförluster och valutakursvinster stå i överensstämmelse med EU-rätten. I mål C-686/13 *X AB* och HFD 2016 ref. 14 I ansåg domstolarna att regeln i 25 a kap. 5 § IL – som innebär att kapitalvinster (t.ex. valutakursvinster) på näringsbetingade andelar är skattefria medan motsvarande kapitalför-

luster (t.ex. valutakursförluster) inte får dras av – är förenlig med EU-rätten.

I mål C-686/13 X AB framhöll EU-domstolen en avgörande skillnad mellan det målet, i vilket en symmetrisk behandling av valutakursförluster och valutakursvinster godtogs, och mål C-293/06 Deutsche Shell, där en symmetrisk behandling av valutakursförluster och valutakursvinster inte godtogs. I båda målen var som utgångspunkt att valutakursförluster får dras av och att valutakursvinster är skattepliktiga, men i mål C-293/06 Deutsche Shell undantogs de från beskattning på grund av skatteavtal. I C-399/16 bekräftade EU-domstolen synsättet i C-686/13 att medlemsstater inte är skyldiga att utöva sin beskattningsrätt på ett asymmetriskt sätt, dvs. medlemsstaten behöver inte tillåta avdrag för valutakursförluster när en valutakursvinst inte skulle ha tagits upp till beskattning.

Enligt RÅ 2009 ref. 33 och HFD:s dom den 16 februari 2016 i mål nr 3238–12 har ett lån i utländsk valuta mellan svenska aktörer gränsöverskridande karaktär.

Eftersom det saknas uttrycklig praxis avseende ränteavdragsbegränsningsregler liknande den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningsregeln är det inte klart hur den förhåller sig till EU-rätten. I sammanhanget bör det dock beaktas att det följer av direktivet mot skatteundandraganden att en sådan generell ränteavdragsbegränsning som föreslås i avsnitt 6 i form av en EBITDA-regel ska införas i nationell rätt samt att vissa valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital ska ingå i definitionen av ränta. Som utgångspunkt gäller vidare att EU-rätten inte innebär en skyldighet att anpassa nationella skatte regler i syfte att beakta valutakursrisker som uppkommer på grund av att EU:s medlemsstater inte har en gemensam valuta eller på grund av att ett företag har tagit upp lån i utländsk valuta (se mål C-686/13 X AB). Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln syftar till att dels öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital, dels till att motverka t.ex. internationell skatteplanering med ränteavdrag. Den innebär att lån behandlas på samma sätt vid beskattningen, oavsett om lånet har tagits upp av en svensk eller utländsk aktör, om lånet har lämnats av en svensk eller utländsk aktör eller om lånet har tagits upp i svensk eller utländsk valuta. EU-rätten bedöms inte medföra att valutakursförluster på lån behöver undantas från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. En sådan ordning skulle leda till att lån behandlas olika, beroende på om lånet har tagits upp i svensk eller utländsk valuta.

Samtidigt kan det inte uteslutas att den generella ränteavdragsbegränsningsregeln skulle kunna anses som en inskränkning av den fria rörligheten för kapital i FEUF i den utsträckning den avhåller företag från att ta upp lån i utländsk valuta i Sverige eller i utlandet. I sådant fall bör reglerna kunna rättfärdigas p.g.a. att de utgör en proportionerlig och ändamålsenlig åtgärd för att – såvitt nu är av intresse – motverka bland annat internationell skatteplanering med ränteavdrag.

Sammanfattningsvis gör, i likhet med LRF, regeringen bedömningen att förslaget är förenligt med EU-rätten.

Efterställda skulder

Vid införandet av de regler om begränsning av avdragsrätten för efterställda skulder (nuvarande 24 kap. 4 a § IL) som gäller för ränteutgifter som belöper sig på tiden efter den 31 december 2016 gjordes bedömningen att uttrycket "ränteutgifter" skulle ha samma innebörd som vid tillämpning av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (se prop. 2016:17:1 s. 229 f.). Genom att det nu föreslås en definition av ränta som ska gälla för hela 24 kap. kommer den även att gälla vid tillämpning av begränsningsregeln för efterställda skulder.

Ränta på vinstandelslån

Som framgår av direktivet mot skatteundandraganden utgör betalningar avseende vinstandelslån "ränta" vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 6). Vidare framgår det av nuvarande 24 kap. 5 § tredje stycket IL att allmänna bestämmelser om avdragsrätt i näringsverksamheten gäller för annan ränta på vinstandelslån än vinstandelsränta. Någon särskild definition av vad som avses med ränta finns inte. Genom att det nu föreslås en definition av ränta som ska gälla för hela 24 kap. kommer den även att gälla vid tillämpning av den befintliga regeln om ränta på vinstandelslån.

Sammanfattning

Det bör införas en definition av uttrycken ränteutgift och ränteinkomst. Utgångspunkten för vad som är ränteutgifter och ränteinkomster bör vara vad som är ränta i ekonomisk mening. Det innebär att det föreslås att med "ränteutgifter" avses "ränta och andra utgifter för kredit" och "utgifter som är jämförbara med ränta" och gäller vid tillämpning av samtliga ränteavdragsbegränsningsregler. Med "ränteinkomster" avses "inkomster som motsvarar ränteutgifter" och gäller bara vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. God redovisningssed bör styra dels i frågan avseende till vilket år en ränteinkomst eller ränteutgift ska hänföras, dels tillämpas som en utgångspunkt vid den skatterättsliga bedömningen av vad som ska anses utgöra en ränteinkomst eller ränteutgift i den mån annat inte framgår enligt 24 kap. IL.

Vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln omfattas valutakursförändringar av räntedefinitionen på lånat kapital när valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument. Dessa bestämmelser gäller oavsett om skulden är hänförlig till ett företag inom en intressegemenskap och derivatinstrumentet är hänförligt till ett annat. Värdeförändringen avseende derivatet omfattas också av definitionen. Fordringar omfattas på motsvarande sätt som gäller för skulder. Förslaget ansluter till direktivet mot skatteundandragandens definition av lånekostnader och till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 4).

Det ligger i sakens natur att vissa gränsdragningar kan behöva göras i rättstillämpningen innan en tydlig rättspraxis har utvecklats och definitionerna av ränteutgifter och ränteinkomster har satt sig. Tillämpningen av räntedefinitionen kommer också att omfattas av den uppföljning som kommer att göras av reglerna efter en viss tid, se avsnitt 14.

Förslaget föranleder ändring i 24 kap 1 § och 48 kap. 17 § och att tre nya paragrafer, 24 kap. 2–4 §§, införs i IL.

10 Ränteutgift vid avtal om finansiell leasing

10.1 Bakgrund

Det engelska ordet leasing kan översättas med uthyrning eller förhyrning. När termen används som beteckning på ett avtal om nyttjanderätt till lös sak avses dock som regel något annat än uthyrning (saklega) i traditionell mening. Ofta används termen leasing som en kortare beteckning för finansiell leasing, som är en form av finansiering vid främst näringsidkares anskaffning av egendom för verksamheten. Sådana leasingavtal som inte är finansiella leasingavtal brukar benämnas operationella leasingavtal. Det som utmärker finansiell leasing är att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägande av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Traditionellt har leasing använts och används fortfarande av näringsidkare som ett alternativ till vanlig finansiering (exempelvis banklån eller egna medel) vid anskaffning av olika tillgångar. På grund av att leasegivaren äger objektet har denne god säkerhet för sin fordran. För en leasetagare som inte kan ställa andra säkerheter är leasing ofta ett ändamålsenligt sätt att förvärva tillgångar.

Sverige saknar lagstiftning om leasing. I början av 1990-talet avlämnade Leasingutredningen två betänkanden (SOU 1991:81 Fastighetsleasing – Sale and lease back och SOU 1994:120 Finansiell leasing av lös egendom) med förslag till civilrättslig reglering. Dessa betänkanden har inte lett till lagstiftning.

Även såvitt avser skatterätten saknas uttryckliga regler. Vid beskattningen har det stor betydelse om ett avtal ska behandlas som ett hyresavtal eller ett låneavtal. I den rättspraxis som har utvecklats har leasingavtal i stor utsträckning behandlats i enlighet med den civilrättsliga formen som hyresavtal. Skillnaden i skattemässig behandling kan kortfattat beskrivas så att vid en hyrestransaktion gör ägaren (leasegivaren) värdeminskingsavdrag och beskattas för hela leasingavgiften. Leasetagaren får dra av hela leasingavgiften. Vid en lånetransaktion beskattas långivaren för räntor men inte för amorteringar på skulden. Låntagaren (ägaren) gör värdeminskingsavdrag och drar av räntor men inte amorteringar.

På 1980-talet blev det allt vanligare att leasing valdes som finansieringslösning för företag vid investeringar i byggnader, maskiner m.m. I vissa fall ingick leasing som en del i företagets skatteplanering. Den som ägde tillgångar som användes för leasing kunde kvitta värdeminskingsavdrag avseende tillgångarna mot inkomster i verksamheten, i vart fall om det var fråga om inventarier. I en del fall var

skatteplaneringen mer långtgående och det förekom att innehaven av leasinginventarier inte godtogs vid den skattemässiga bedömningen och att värdeminskningsavdrag vägrades som en följd av det.

Leasingfrågan har behandlats i en promemoria från Finansdepartementet under 2002: Inkomstskatteregler vid leasing av inventarier (Ds 2002:16). I promemorian föreslås att det ska införas skatteregler beträffande leasing av inventarier. Grundtanken i promemorian är att om en leasegivare i huvudsak bara tar en kreditrisk ska denne inte beskattas som för uthyrning av en tillgång utan som för utlåning av pengar. Av enkelhetsskäl föreslås att denna princip inte ska tillämpas på leasingavtal där löptiden var kortare än fem år. Förslagen i promemorian gick i huvudsak ut på följande.

Om leasingtiden är fem år eller kortare ska leasegivaren alltid skriva av på leasingobjektet (under förutsättning att denne är ägare till det). Om leasingtiden överstiger fem år ska leasegivaren inte skriva av på det om någon har ställt ut en restvärdesgaranti, någon har fått option att köpa tillgången för ett pris som understiger det förväntade marknadsvärdet när optionen kan utnyttjas, eller leasingtiden överstiger 75 procent av tillgångens förväntade ekonomiska livslängd.

Leasetagaren ska skriva av om

1. denne själv har ställt ut en restvärdesgaranti,
2. denne själv har fått option att köpa tillgången för ett pris som understiger objektets förväntade marknadsvärde, eller
3. leasingtiden överstiger 75 procent av objektets förväntade ekonomiska livslängd.

I de fall leasegivaren skriver av ska denne ta upp hela leasingavgiften som skattepliktig inkomst, i annat fall bara räntedelen. I de fall leasetagaren skriver av ska denne inte dra av amorteringsdelen av leasingavgifterna, i övriga fall ska hela leasingavgiften dras av.

Promemorian har remitterats och ett 30-tal myndigheter och organisationer har yttrat sig över förslagen. Remissinstanserna var överlag negativa. Promemorian har inte lett till lagstiftning.

Leasingfrågan behandlades också av Utredningen om sambandet mellan redovisning och beskattning (SOU 2008:80 Beskattnings-tidpunkten för näringsverksamhet, del 2, s 427 ff.). Utredningen lämnade inte några förslag på leasingområdet. Det främsta skälet var att leasingfrågan främst handlar om klassificering av transaktioner, dvs. vem som vid beskattningen ska godtas som ägare till inventarierna. Utredningen ansåg därför inte att det var en sådan fråga om periodisering av inkomster och utgifter som var det huvudsakliga ämnet för utredningens förslag.

FSK:s förslag angående räntekomponenter i hyresavtal

Enligt FSK ingår det alltid en finansiell kostnad i en hyra. FSK menade därför att det ekonomiskt sett är korrekt att alltid beräkna en räntekomponent som en del av hyran. I annat fall skulle företagen kunna kringgå avdragsbegränsningen för finansiella kostnader genom att hyra tillgångar i stället för att köpa dem. FSK föreslår som huvudregel att all hyra av sådan lös egendom som skrivs av enligt 18 kap.

inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska delas upp så att räntekomponenten kommer fram. Det gäller maskiner och andra inventarier som är avsedda för stadigvarande bruk, samt sådana byggnads- och markinventarier som enligt inkomstskattelagen ska behandlas som inventarier. Det avser också koncessioner, patent, licenser, varumärken, hyresrätter, goodwill och liknande rättigheter.

FSK föreslår också några förenklingsregler. För det första ska en räntekomponent inte brytas ut vid hyra av fastighet. Denna regel ska dock inte få tillämpas vid s.k. sale-and-lease-back-transaktioner eller vid hyra av fastighet mellan två koncernföretag. För det andra ska det finnas ett undantag för korttidshyror, dvs. hyresavtal som har en löptid som inte överstiger åtta månader. Inte heller denna regel ska få tillämpas vid hyra mellan två koncernföretag. För det tredje föreslås ett undantag för mindre hyresbelopp. Om företagets sammanlagda hyreskostnader under beskattningsåret inte överstiger 300 000 kronor ska räntebeloppet inte behöva skiljas ut från hyreskostnaderna. Om företaget ingår i en koncern ska hela koncernens hyreskostnader beaktas. Undantaget får inte tillämpas på sådana hyreskostnader som alltid ska delas upp, dvs. hyreskostnader avseende sale-and-lease-back-transaktioner och koncern-interna hyreskostnader. Kostnader för fastighetshyra, för hyra mellan koncernföretag och för korttidshyror ska inte ingå i beräkningen.

För att beräkna hur stor den finansiella kostnaden som ska träffas av avdragsbegränsningen är föreslår FSK att det räntebelopp som följer av hyresavtalet ska användas. Om räntebeloppet inte kan beräknas med ledning av uppgifterna i hyresavtalet eller om det avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare ska statslåneräntan med tillägg av fem procentenheter multiplicerat med den hyrda tillgångens marknadsvärde vid beskattningsårets ingång användas.

10.2 Ekonomisk innebörd av finansiell leasing

10.2.1 Hyra eller lån av pengar?

Ett företag som vill ta en tillgång i anspråk kan antingen hyra, köpa eller tillverka den. Om tillgången köps eller tillverkas måste företaget självt finansiera anskaffningen och stå för risken att tillgången förstörs. Hyra av en tillgång kan däremot göras på ett stort antal sätt. Det kan gälla allt från korttidshyra av exempelvis en bil där man inte har några andra förpliktelser än att betala den överenskomna hyran (och normal värdepåbörda) till långtidshyra där man gör långtgående utfästelser om att exempelvis garantera ett visst restvärde efter hyrestidens utgång. Båda typerna av transaktioner är formellt sett hyra av tillgången. Den materiella innebörden av transaktionen är dock inte alltid att det är fråga om en hyrestransaktion. Trots att det formellt sett är fråga om hyra kan de ekonomiska effekterna av transaktionen vara desamma som vid ett lånefinansierat köp.

En lånetransaktion kan beskrivas som att någon (långgivaren) lånar ut ett belopp till någon annan (låntagaren). Som kompensation för detta betalar låntagaren ränta. I låneavtalet regleras när lånet ska betalas tillbaka och när ränta ska betalas samt enligt vilka grunder räntan ska

beräknas. Räntan kan vara densamma under hela lånetiden (fast ränta) eller variera (rörlig ränta).

Det som utmärker en lånetransaktion är att man med stor grad av säkerhet på förhand kan beräkna samtliga kassaflöden som affären ger upphov till, nämligen ränta och amorteringar. Bortsett från ränterisken är den risk som långgivaren tar – kreditrisken – den risk som innebär att låntagaren inte betalar det överenskomna beloppet och att den säkerhet han har för sin fordran inte täcker det felande beloppet. När ett företag investerar i en realtillgång (annan än en lånefordran) är de kassaflöden som tillgången kan generera mer osäkra. Även om en investerare försöker att beräkna och – ibland även säkra upp – framtida kassaflöden utsätter man sig för en större grad av risktagande än vad en långgivare gör.

I stort sett samtliga leasar torde vara konstruerade på så sätt att man på förhand kan beräkna vilka löpande leasingbetalningar som ska göras (antal betalningar och storlek) under avtalets löptid. Ibland kan betalningarna dock vara beroende av en räntekomponent vilket gör att betalningarnas storlek eller antal (om ett fast belopp ska betalas varje gång) kan variera. Förutom löpande leasingbetalningar innehåller många leasingavtal dessutom en bestämmelse som gör att leasegivaren har en garanterad slutbetalning. Det är för sådana leasingavtal som man börjar närma sig gränslandet mellan utlåning av pengar och investering i en realtillgång.

Det finns ett antal tekniker som man kan tillämpa för att få det som formellt sett är ett hyresavtal att i praktiken vara ett avtal om utlåning av pengar.

För det första kan någon ställa ut en garanti till leasegivaren för ett visst restvärde när avtalet upphör. Den som ställer ut garantin kan vara leasetagaren själv men det förekommer också att tredje man (exempelvis en tillverkare) ställer ut en garanti. För en leasegivare innebär ett leasingavtal där någon garanterar ett visst restvärde att man har en ställning som i mycket stor utsträckning liknar den som en utlånare av pengar har. Samtliga löpande betalningar är på förhand bestämda eller varierar huvudsakligen utifrån en räntefaktor och man är även garanterad en slutbetalning. Ofta är det också leasetagaren som svarar för underhåll och reparationer av egendomen. Leasegivarens huvudsakliga risk består i en kreditrisk, dvs. den risk det innebär att leasetagaren inte betalar det som har överenskommits. Ett leasingavtal som innefattar dessa komponenter uppvisar stora likheter med långgivning (mot säkerhet i den leasade egendomen).

För det andra kan leasegivaren försäkra sig om att få så höga leasingavgifter under avtalstiden att dessa överstiger kostnaderna för tillgångens finansiering och värdenedgång. För att leasetagaren ska gå med på att betala så höga leasingavgifter kräver denne vanligtvis att få en option att köpa tillgången för ett belopp som understiger marknadsvärdet när leasingtiden är slut. Även ett sådant leasingavtal liknar mer ett avtal om lån av pengar än om hyra av tillgång.

Den tredje tekniken som kan användas för att få avtalsvillkor som mer liknar utlåning av pengar än hyra av tillgång är att skriva ett leasingavtal som sträcker sig över hela – eller åtminstone större delen – av tillgångens ekonomiska livslängd. Om avtalstiden är så lång kommer leasegivaren att se till att leasingavgifterna är så stora att de täcker restvärdet.

Det förekommer olika varianter och kombinationer av alla dessa tre tekniker men restvärdesgarantier, optioner under marknadspriset och hyresavtal som sträcker sig över större delen av tillgångens ekonomiska livslängd är klara indikationer på att avtalet mer liknar utlåning av pengar än hyra av tillgång.

Trots att avtalsvillkoren kan vara sådana att det i praktiken är ett låneavtal och inte ett hyresavtal har skatterätten i Sverige hittills i princip hanterat avtalen som hyresavtal. I redovisningssammanhang har man emellertid sedan länge behandlat transaktionerna enligt den ekonomiska innebörden. För redovisningsändamål brukar man skilja mellan finansiell respektive operationell leasing. Finansiell leasing är sådana avtal där de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga avtal är operationella leasingavtal.

10.2.2 Den redovisningsmässiga hanteringen av leasing samt tekniken för nuvärdeberäkningar

Redovisningsreglerna (BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning, K3, och RFR 2 Redovisning för juridiska personer) innehåller olika regler för redovisning i juridisk person respektive koncernredovisningen. I redovisningen för juridisk person får alla leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal vilket innebär att de redovisas som en hyrestransaktion. I koncernredovisningen ska man däremot göra skillnad på finansiella och operationella leasingavtal och avtalen ska redovisas utifrån den ekonomiska innebörden av transaktionen. I Bokföringsnämndens förenklade regelverk för mindre företag (BFNAR 2006:1 Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut, K1, BFNAR 2010:1 Ideella föreningar och registrerade trossamfund som upprättar förenklat årsbokslut, K1, och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag, K2) finns inte heller några särregler för finansiella leasingavtal.

Det som är avgörande för om ett avtal ska klassificeras som finansiellt eller operationellt är alltså om villkoren är sådana att det i praktiken är fråga om ett köp. Om avtalsvillkoren är sådana ska transaktionen hanteras som om leasetagaren har köpt tillgången trots att äganderätten formellt sett inte har övergått. Det innebär att leasetagaren ska redovisa tillgången i sin balansräkning tillsammans med en motsvarande skuld. Det är följaktligen också leasetagaren som skriver av på tillgången. Leasegivaren – som formellt sett äger tillgången – redovisar inte denna i sin balansräkning. I stället redovisas en fordran på leasetagaren. Leasingavgifterna delas upp på en del som är ränta och en del som anses vara amortering på den tänkta skulden. Leasetagaren kostnadsför räntedelen men inte amorteringsdelen och leasegivaren gör på motsatt sätt.

Om avtalsvillkoren däremot inte är sådana att det är fråga om ett de facto-köp – det är alltså ett operationellt leasingavtal – ska avtalet redovisas enligt den juridiska formen. Det innebär att leasegivaren tar upp tillgången i sin balansräkning och skriver av på den. Leasetagaren kostnadsför hela leasingavgiften och leasetagaren tar upp samma belopp.

För den redovisningsmässiga hanteringen på koncernnivå har det mycket stor betydelse om avtalet klassificeras som en finansiell eller operationell lease. För att avgöra om en viss transaktion är ett de facto-köp är det mest avgörande hur restvärdesrisken hanteras.

Om leasegivaren bär hela restvärdesrisken är det typiskt sett fråga om ett operationellt leasingavtal. Om leasegivaren däremot har försäkrat sig om att inte bara få löpande leasingavgifter utan även täckning för tillgångens restvärde när avtalet upphör brukar avtalsvillkoren anses vara sådana att transaktionens reella innebörd är ett de facto-köp och den klassificeras då som ett finansiellt leasingavtal. De främsta faktorerna för att avgöra detta är de som har nämnts ovan, nämligen restvärdesgarantier, förmånliga optioner och leasingavtal som sträcker sig över en stor del av tillgångens ekonomiska livslängd.

När en viss transaktion har identifierats som ett de facto-köp – och därmed klassificerats som ett finansiellt leasingavtal – ska den alltså inte redovisas enligt den juridiska formen (dvs. som ett hyresavtal). Detta betyder att den i stället ska redovisas utifrån den ekonomiska innebörden. Enligt den juridiska formen är det leasegivaren som äger tillgången men i stället för att redovisa tillgången i balansräkningen ska leasegivaren redovisa en fordran på leasetagaren. Något förenklat kan man säga att denna fordran uppgår till nuvärdet av de leasingavgifter som leasetagaren har förbundit sig att betala med tillägg för nuvärdet av ett eventuellt öppet restvärde (dvs. ett restvärde som inte är garanterat och som tillfaller leasegivaren).

Med ”nuvärde” avses ett belopp som är justerat med hänsyn till ränta. Detta är ett helt avgörande koncept för hanteringen av finansiella leasingavtal. Bortsett från exceptionella situationer då räntan är negativ gäller att ett belopp i dag är mindre värt än ett belopp i framtiden. Den som placerar 100 till räntan 3 procent kommer att ha $100 \times 1,03 = 103$ om ett år och $100 \times 1,03 \times 1,03 = 106,09$ om två år. Det generella uttrycket för det framtida beloppet blir då:

$$\text{Kapitalet} \times (1+r)^n = \text{Beloppet i framtiden}$$

där r = räntesatsen och n = antalet år.

Om man vet beloppet som kommer att betalas någon gång i framtiden kan man skriva om formeln ovan för att beräkna vilket räntejusterat belopp som den framtida betalningen motsvarar i dag (dvs. nuvärdet). Detta brukar kallas för diskontering. Det generella uttrycket för nuvärde blir då:

$$\text{Nuvärde} = \frac{\text{Belopp i framtiden som betalas år } n}{(1 + r)^n}$$

Om 106,9 betalas om två år kommer alltså nuvärdet av detta belopp att vara 100 vid 3 procent ränta.

Om ett och samma belopp betalas ett antal gånger (med jämna intervall, i detta exempel årligen) behöver inte varje betalning nuvärdeberäknas var för sig för att man ska få fram summan. I stället kan

summan av nuvärdet av samtliga betalningar beräknas med hjälp av följande formel:

$$\text{Nuvärdessumman} = \text{Periodvis betalning} \times \frac{(1+r)^n - 1}{(1+r)^nr}$$

Om 100 betalas vid slutet av varje år i 10 år så uppgår summan av dessa betalningar till 1 000. Nuvärdet av summan uppgår dock till 853 vid tre procent ränta. Det är viktigt att notera att den ränta som används för beräkningen är helt avgörande för resultatet. Nuvärdeberäkningar är mycket känsliga för ränteantagandet och om en ränta på fem procent används i stället blir nuvärdessumman 772. Generellt gäller att ju högre räntan är, desto lägre blir nuvärdet och tvärt om.

Vid leasing förekommer det ofta att leasetagaren – förutom löpande leasingbetalningar – också gör en slutbetalning (exempelvis på grund av ett garanterat restvärde). Om man även tar hänsyn till en framtida slutbetalning blir formeln för nuvärdessumman:

$$\text{Nuvärdessumman} = \text{Periodvis bet.} \times \frac{(1+r)^n - 1}{(1+r)^nr} + \frac{\text{Slutbetalning}}{1+r^n}$$

En leasegivare ska alltså redovisa en leasingfordring som uppgår till nuvärdet av de leasingavgifter som leasetagaren har förbundit sig att betala med tillägg för nuvärdet av ett eventuellt icke garanterat restvärde. De framtida leasingavgifterna (och restvärdet) ska räknas om med hänsyn till ränta på det sätt som exemplifierats ovan. Generellt ska samma ränta användas under hela avtalets löptid. I takt med att leasingavgifterna flyter in kommer fordringen att amorteras. Den del av leasingavgiften som inte redovisas som amortering av skulden ska redovisas som en ränteintäkt.

Leasetagaren äger inte tillgången men ska ändå redovisa en tillgång och en skuld i sin balansräkning. Initialt uppgår tillgången och skulden till samma belopp. Något förenklat kan man säga att tillgången och skulden uppgår till det lägsta av (den leasade) tillgångens verkliga värde och nuvärdet av de leasingavgifter som leasetagaren har förbundit sig att betala under avtalstiden (inklusive det restvärde som leasetagaren själv eller någon närstående har garanterat). Även för leasetagaren ska leasingavgiften delas upp på en del som avser amortering av skulden och en del som avser ränta. Leasetagaren själv ska skriva av på tillgången på samma sätt som man gör beträffande tillgångar som ägs.

Om avtalsvillkoren är sådana att den faktiska innebörden av en transaktion är att det är fråga om ett lånefinansierat köp ska således transaktionen redovisas på det sättet. Leasegivaren kommer då inte att ha den leasade tillgången i sin balansräkning som en tillgång utan i stället en fordran. Leasetagaren kommer att redovisa tillgången i sin balansräkning och skriva av på den. Leasetagaren kommer också att redovisa en skuld på samma belopp (när avtalet ingås). Leasingavgifterna kommer att delas upp på en del som avser vara amortering av skulden och en del som anses vara ränta.

10.3 Den skattemässiga hanteringen av finansiell leasing

10.3.1 Vid finansiell leasing ska en del av leasingavgiften behandlas som ränta

Regeringens förslag: Vid finansiell leasing ska en del av leasingavgifterna behandlas som ränta. Avskrivningsrätten för leasade tillgångar ändras inte. För leasetagaren ska räntedelen som huvudregel vara den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet. För leasegivaren och för leasetagaren – om någon ränta inte uttryckligen följer av leasingavtalet – ska särskilda skatteregler för beräkning av räntedelen användas. Dessa utformas med koncernredovisningsreglerna som förebild.

Regeringens bedömning: Det behövs inga speciella regler för tillverkare och återförsäljare av leasade tillgångar. Det behövs inte heller några särskilda regler om sale-and-lease-back-transaktioner,

Promemorians bedömning och förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Förslaget i promemorian innebär att en heltäckande lagstiftning om finansiell leasing införs. Lagstiftningen utformas med koncernredovisningsreglerna om finansiell leasing som förebild vilket innebär att leasetagaren skriver av på tillgången. Det införs också en avskattningsregel för tillverkare och återförsäljare av leasade tillgångar och en regel om att kapitalvinsten resp. -förlusten ska fördelas linjärt över leasingperioden vid sale-and-lease-back-transaktioner.

Remissinstanserna: *Skatteverket* tillstyrker införandet av skatteregler för finansiella leasingavtal men föreslår vissa förtydliganden. Även *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anser att det är motiverat med regler som innebär att avtal om finansiell leasing ska behandlas som förvärv av tillgången, med därav följande konsekvenser att en del av leasingavgiften kan anses vara ränta på ett lån och resterande del en amortering av lånet. I stort sett samtliga övriga remissinstanser som har yttrat sig avstyrker att avskrivningsrätten ska flyttas från leasegivaren till leasetagaren. Det gäller exempelvis *Näringslivets skattedelegation*, *Finansbolagens förening*, *Svenska bankföreningen*, *Sveriges byggindustrier*, *Bokföringsnämnden*, *FAR* och *Srf konsulternas förbund*. Samtliga utom *FAR* accepterar dock att en räntedel bryts ut från leasingavgifterna. Flera betonar dock behovet av förenklingar. *Näringslivets skattedelegation* anför också att om reformen begränsas till att bryta ut räntedelen av leasingavgifterna behövs det inga särskilda regler för tillverkare eller återförsäljare av leasade tillgångar. Det behövs inte heller några särskilda regler om sale-and-lease-back-transaktioner.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Den ekonomiska innebörden av vissa leasingtransaktioner är att det snarare är fråga om köp på kredit än om uthyrning av en tillgång. I och med att det införs en generell ränteavdragsbegränsning bör därför även vissa leasingavgifter omfattas av avdragsbegränsningen. I annat fall skulle sådan långivning som ges formen av ett leasingavtal ha en mer gynnsam hantering än

”vanlig” långivning, vilket inte skulle vara någon lämplig ordning. Av (artikel 2.1) rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden) följer också ett krav på att räntedelen av leasingavgifterna vid en finansiell leasingtransaktion ska omfattas av begränsningen. Sverige måste därför låta avdragsbegränsningen för räntor även gälla leasingavgifter vid finansiell leasing.

I promemorian föreslogs en heltäckande leasinglagstiftning utifrån den ekonomiska innebörden i linje med vad som gäller i flera andra länder. Förslaget innebar att leasetagaren ska ta upp tillgången i sin balansräkning och skriva av på den. Leasetagaren skulle också ta upp en skuld som är lika stor som tillgångens värde när leasingavtalet ingås och leasegivaren tar inte upp tillgången utan har i stället en fordran. Både leasetagaren och leasegivaren skulle bryta ut en del av leasingavgiften och behandla denna del som ränta. Resterande del av leasingavgiften ska behandlas som amortering på fordran respektive skulden.

De allra flesta remissinstanser som har yttrat sig avstyrker att avskrivningsrätten ska flyttas från leasegivaren till leasetagaren. Det gäller exempelvis *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, *Finansbolagens förening*, *Svenska bankföreningen*, *Sveriges byggindustrier*, *Bokföringsnämnden*, *FAR* och *Srf konsulternas förbund*. Ett flertal olika skäl lyfts fram för varför avskrivningsrätten inte bör flyttas till leasetagaren. De främsta skälen för att bara låta reformen gälla räntedelen av leasingavgifterna uppges vara:

- direktivet mot skatteundandraganden kräver inte att avskrivningsrätten flyttas och Sverige bör inte gå längre än vad som krävs enligt direktivet,
- reglerna är krångliga och kräver svåra bedömningar,
- reglerna bör inte införas i det svenska systemet med starkt samband till redovisningen (avseende inventarier). Om ett företag tillämpar reglerna felaktigt går det miste om rätten till räkenskapsenlig avskrivning för inventariebeståndet som helhet,
- K2 tillåter inte redovisning utifrån ekonomisk innebörd i dag. Om inte K2 ändras kommer ett företag därför inte att kunna tillämpa K2 och räkenskapsenlig avskrivning på samma gång om det har finansiell leasing,
- den nya internationella leasingrekommendationen (IFRS 16) har en helt annan utgångspunkt än den hittillsvarande och skiljer inte på finansiell resp. operationell leasing. När denna rekommendation ska börja tillämpas kommer det att bli mycket krångligt för de företag som omfattas. I juridisk person kommer man att behöva tillämpa skattereglerna och i koncernredovisningen den nya redovisningsrekommendationen samt
- leasing är en samhällsnyttig finansieringsform som riskerar att skadas om lagförslaget genomförs.

För sådana transaktioner som klassificeras som finansiell leasing är den materiella innebörden av transaktionen att det är ett lånefinansierat köp. Regeringen anser därför – i likhet med den bedömning som görs i

promemorian – att det skulle vara naturligt att leasetagaren och inte leasegivaren tar upp tillgången och skriver av på den. Lagstiftning med liknande innehåll förekommer dessutom i flera andra länder.

Remisskritiken är emellertid omfattande. Många remissinstanser, däribland *Skatteverket*, *NSD*, *Svenska bankföreningen* och *Finansbolagens förening* pekar på att reglerna är krångliga och att det kan vara svårt att avgöra om en viss transaktion är operationell eller finansiell leasing. I dag är det bara de företag som upprättar koncernredovisning som måste skilja på finansiell och operationell leasing. De företag som tillämpar BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2) får inte heller i sin redovisning redovisa på ett sätt som överensstämmer med promemorians förslag. Enligt detta regelverk måste leasing redovisas enligt den juridiska formen. Även bland de företag som tillämpar K3 är det många företag som inte redovisar utifrån ekonomisk substans, eftersom det bara är moderbolag i större koncerner som behöver redovisa så. Det gäller dessutom bara i koncernredovisningen. Vidare behöver inte alla företag, som inte är moderbolag, tillämpa reglerna. Moderbolag i mindre koncerner som har valt att inte upprätta koncernredovisning behöver inte heller tillämpa reglerna. Det gör att betydligt fler företag än i dag skulle behöva tillämpa regler som innebär att man måste skilja på finansiell och operationell leasing, vilket i sin tur skulle komma att leda till att den administrativa bördan ökar om förslaget genomförs.

Som vissa remissinstanser påpekar kan en felaktig tillämpning av reglerna få kännbara konsekvenser på grund av det starka sambandet mellan redovisning och beskattning i kombination med den kollektiva avskrivningen som gäller för inventarier.

Sverige har förmånliga avskrivningsregler för inventarier. Det mest förmånliga systemet – räkenskapsenlig avskrivning – gör det möjligt att skriva av hela utgiften för inventarier på fem år. En förutsättning för detta är dock att företaget gör på samma sätt i redovisningen. Om ett företag skattemässigt inte gör samma avskrivning i redovisningen är det i stället hänvisat till restvärdesavskrivning. Företag tillämpar vanligen den mer förmånliga räkenskapsenliga avskrivningsmetoden. Om de i promemorian föreslagna leasingreglerna tillämpas felaktigt skulle företaget tappa rätten att tillämpa räkenskapsenlig avskrivning för samtliga inventarier och inte bara för de leasade tillgångarna. För att undvika detta föreslår Skatteverket att företagen ska skilja på ”vanliga” inventarier och leasinginventarier. Om ett företag skulle göra fel beträffande leasingavtalen skulle det i så fall inte påverka hanteringen av övriga inventarier. Några remissinstanser pekar också på att de föreslagna skattereglerna visserligen är mycket likartade redovisningsreglerna, men att de inte är identiska. Detta ökar risken för fel och därmed att restvärdesmetoden måste tillämpas.

Enligt förslaget i promemorian föreslås reglerna tillämpas när de väsentliga risker och förmåner som förknippas med att äga en tillgång uteslutande eller så gott som uteslutande har flyttats över från leasegivaren till leasetagaren. Det kan inte uteslutas att det skulle kunna uppkomma situationer när Skatteverket och företagen har olika uppfattningar om detta är uppfyllt eller inte.

Det förekommer att länder i dag har särskilda skatteregler om finansiell leasing. Enligt NSD har dock de länder som i dag har särskilda skatteregler för finansiell leasing inte ett lika starkt samband mellan redovisning och beskattning som vi har i Sverige. Det starka sambandet i kombination med de förmånliga avskrivningsregler där inventarier skrivs av som ett kollektiv gör att ett införande av särskilda skatteregler för finansiell leasing inte är oproblematiskt.

En lösning skulle vara att frikoppla skattereglerna från redovisningen. Den frågan ligger emellertid utanför detta lagstiftningsärende. Den lösning som Skatteverket pekar på – att man ska skilja på leasinginventarier och vanliga inventarier – skulle inte lösa problemen även om de skulle minska. En sådan lösning skulle dessutom kräva ytterligare överväganden.

Några remissinstanser har tagit upp det faktum att den nya leasingrekommendation (IFRS 16) ska tillämpas fr.o.m. räkenskapsår som börjar den 1 januari 2019. Den nya rekommendationen har en annan och betydligt bredare inriktning än den nuvarande IAS 17. I den nya rekommendationen görs det ingen skillnad på finansiell resp. operationell leasing. I stället ska i princip samtliga hyresavtal kapitaliseras. Om promemorians förslag skulle genomföras skulle därför ett företag som måste tillämpa IFRS 16 i koncernredovisningen behöva tillämpa två olika regelsystem för kapitalisering av leasade tillgångar. I koncernredovisningen ska i stort sett alla leasingtransaktioner kapitaliseras. I juridisk person skulle man dock behöva tillämpa skattereglerna, vilka bygger på den tidigare gällande IAS 17 och K3-regelverket. Det skulle göra att den administrativa bördan för företagen skulle öka. Som nämns ovan är det dock enligt direktivet mot skatteundandraganden ett krav på att räntedelen av leasingavgifterna vid en finansiell lease – men inte vid en operationell lease – ska omfattas av avdragsbegränsningen.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det finns principiella skäl som talar för att avskrivningsrätten på en leasad tillgång bör tillkomma leasetagaren och inte leasegivaren när avtalsvillkoren är sådana att det materiellt sett är fråga om ett lånefinansierat avbetalningsköp, dvs. en finansiell lease. Mot bakgrund av vad bl.a. remissinstanserna har anfört bör dock förslaget begränsas till att bryta ut en räntedel av leasingavgifterna för finansiella leasingavtal.

Detta innebär i sin tur att förändringar av de remitterade förslagen även kan göras i förenklande syfte vad gäller hur räntedelen av leasingavgifterna ska beräknas och när förenklingsregeln ska tillämpas, se avsnitt 10.3.3 och 10.3.4.

I promemorian föreslogs en särregel för tillverkare och återförsäljare av leasade tillgångar och en regel om s.k. sale-and-lease-back-transaktioner. Regeln om tillverkare och återförsäljare innebar att om den leasade tillgången är, eller någon gång har varit, lager hos företaget eller hos ett företag som ingår i samma intressegemenskap, ska leasegivaren skatta av rörelsevinsten på tillgången. Regeln om sale-and-lease-back-transaktioner innebar att leasetagaren skulle fördela kapitalvinsten eller kapitalförlusten linjärt över leasingperioden. Med en sale-and-lease-back-transaktion avses att ett företag säljer en tillgång i syfte att företaget självt eller ett företag som ingår i samma intressegemenskap ska leasa

tillbaka den genom ett finansiellt leasingavtal. *NSD* menar att dessa regler inte behövs om reformen inriktas på att enbart räntedelen ska brytas ut i stället för att även omfatta avskrivningsrätten av den leasade tillgången. Regeringen delar denna bedömning och lägger inte fram något förslag i denna del.

Lagförslag

Förslaget föranleder ett nytt 24 a kap. i IL.

10.3.2 Tillämpningsområde

Regeringens förslag: Reglerna ska tillämpas på lager, inventarier, byggnader, markanläggningar och mark som omfattas av finansiella leasingavtal.

Med ett finansiellt leasingavtal avses ett avtal enligt vilket en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning, om avtalsvillkoren är sådana att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Reglerna ska gälla för juridiska personer och svenska handelsbolag med undantag för

- svenska handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, eller

- i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Med beskattningsår ska för svenska handelsbolag avses räkenskapsåret.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian omfattades alla handelsbolag.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som har yttrat sig har inga synpunkter på tillämpningsområdet i sig. Bland andra *Skatteverket*, *Näringslivets skattedelegation (NSD)* och *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* påpekar att de föreslagna reglerna inte helt överensstämmer med redovisningsreglerna. *Svensk Sjöfart* vill ha ett förtydligande om att s.k. timecharter och bareboatavtal inte ska klassas som finansiella leasingavtal.

Skälen för regeringens förslag: Enligt de utgångspunkter som redovisats i föregående avsnitt ska det inte införas en fullständig lagstiftning om finansiell leasing där sådana transaktioner i sin helhet behandlas som ett lånefinansierat avbetalningsköp. Förslaget ska i stället inskränkas till att leasetagare och leasegivare ska behandla en del av leasingavgifterna som ränta. Ett sådant krav följer av artikel 2 (1) i direktivet mot skatteundandraganden. I direktivet definieras inte vad som avses med finansiell leasing. Begreppet ”finansiell leasing” är emellertid

sedan länge etablerat och används i exempelvis redovisningssammanhang för att beskriva sådana transaktioner där de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren.

Förslaget i promemorian var att lagstiftningen skulle utformas med redovisningsreglerna som förebild. De regler som avses är de allmänna reglerna K3, dvs. reglerna för koncernredovisning. K3-regelverket bygger i allt väsentligt på den internationella standarden IFRS för SME (små och medelstora företag). Leasingbestämmelserna i den standarden har i sin tur utformats så att de är mycket nära den heltäckande standarden IAS 17 Leases. De företag som tillämpar RFR 2 har hittills tillämpat denna standard. Eftersom K3 och IAS 17 har samma utgångspunkt gjordes bedömningen i promemorian att de är så pass lika att K3-reglerna kan vara utgångspunkt för skattereglerna för alla företag. Ingen remissinstans har invänt mot detta.

Regeringen delar bedömningen i promemorian att lagstiftningen bör utformas i så nära anslutning till redovisningsreglerna som möjligt. Det gäller såväl omfattningen som de uttryckliga reglerna för hur räntedelen av leasingavgifterna ska beräknas. För leasetagaren föreslår dock regeringen en huvudregel för beräkning av räntedelen av leasingavgifterna som avviker från detta, se avsnitt 10.3.3.

I promemorian föreslogs att reglerna bör gälla för juridiska personer och svenska handelsbolag. Detta var en något vidare krets än de företag som föreslås träffas av den generella ränteavdragsbegränsningen för negativa räntenetton, se avsnitt 6.2.6. Ränteavdragsbegränsningen gäller t.ex. inte handelsbolag som bara har haft fysiska personer som delägare under hela beskattningsåret. Skälet till att alla handelsbolag omfattas i promemorians förslag var kopplat till att avskrivningsrätten föreslogs flyttas till leasetagaren. I och med att regeringen i avsnitt 10.3.1 föreslår att avskrivningsrätten inte ska flyttas saknas anledning att leasingreglerna ska omfatta fler än de som omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Med beskattningsår ska för svenska handelsbolag avses räkenskapsåret.

Redovisningsreglerna gäller tillgångar generellt. I praktiken får de dock främst betydelse för materiella tillgångar eftersom licensavtal inte omfattas. Exempel på licensavtal är avtal för film, videospelning, manuskript, patent och upphovsrätt (copyright). Även skattereglerna bör vara generella. Reglerna bör därför gälla vid leasing av lager, inventarier, byggnader, markanläggningar och mark. Eftersom redovisningsreglerna inte gäller för licensavtal bör inte heller skattereglerna gälla de immateriella tillgångar som avses i 18 kap. 1 § andra stycket IL. För inventarier begränsas därför tillämpningen till det som omfattas av 18 kap. 1 § första stycket IL. Som framgår av avsnitt 10.3.1. gör regeringen bedömningen när det gäller lager att det för tillverkare och återförsäljare inte behövs en särskild avskattningsregel för rörelsevinsten eftersom den föreslagna reformen bara omfattar en utbrytning av ränteelement från leasingavgifterna. Eftersom den tillgång som leasas ut kan vara lager för leasegivaren behöver tillämpningsområdet trots det omfatta lager, vilket innebär att leasegivaren ska behandla en del av de mottagna leasingavgifterna som ränta även om det är en lagertillgång som leasas ut.

Vidare gäller redovisningsreglerna om leasing sådana avtal enligt vilka en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning. Detta är den generella definitionen av ett leasingavtal. Redovisningsreglerna innehåller två underkategorier av leasingavtal, finansiella respektive operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal definieras negativt på så sätt att ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal är ett operationellt leasingavtal. Syftet med detta lagstiftningsärende är att införa nya skatteregler för finansiella leasingavtal. Det är därför tillräckligt att definiera dessa i den skatterättsliga lagstiftningen. Hanteringen av sådana avtal som redovisningsmässigt klassificeras som operationella avtal kommer därför att bli densamma som tidigare.

Enligt K3 är ett finansiellt leasingavtal ett leasingavtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. En likadan definition bör användas i IL.

Utgångspunkten är alltså att reglerna ska omfatta sådana transaktioner där de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Den ekonomiska innebörden av transaktionen är avgörande och således inte avtalets juridiska form. I K3 ges exempel på situationer som enskilt eller tillsammans normalt leder till att ett leasingavtal ska klassificeras som finansiellt. Dessa är att

- äganderätten till tillgången kommer att överföras till leasetagaren vid leasingperiodens slut,
- leasetagaren har rätt att köpa tillgången till ett pris som understiger förväntat verkligt värde med ett så stort belopp att det vid leasingavtalets ingående framstår som rimligt säkert att rätten kommer att utnyttjas,
- leasingperioden omfattar större delen av tillgångens ekonomiska livslängd även om äganderätten inte kommer att övergå till leasetagaren,
- nuvärdet av minimileaseavgifterna vid leasingperiodens början uppgår till i allt väsentligt tillgångens verkliga värde, och
- den leasade tillgången är av så speciell karaktär att endast leasetagaren kan använda tillgången utan att väsentliga ändringar görs.

Andra situationer som enskilt eller tillsammans indikerar att ett leasingavtal ska klassificeras som ett finansiellt leasingavtal är t.ex. om

- leasetagaren enligt avtalet kan säga upp avtalet i förtid men får bära de förluster leasegivaren åsamkas på grund av uppsägningen,
- vinster och förluster som hänför sig till förändringar av tillgångens restvärde tillfaller leasetagaren (exempelvis i form av en rabatt på leasingavgiften som motsvarar större delen av försäljningspriset vid leasingperiodens slut), och
- leasetagaren har möjlighet att förlänga avtalet mot en avgift som är väsentligt lägre än en marknadsmässig avgift.

Några remissinstanser påpekade att den definition som föreslogs i promemorian inte helt stämde överens med vad som gäller enligt K3. Definitionen är skriven så att den rent sakligt ska stämma överens med den redovisningsmässiga definitionen av vad som är ett finansiellt leasingavtal. Vissa justeringar måste dock göras för att definitionen ska passa in i terminologin som används i IL, se vidare författningskommentaren. Det är emellertid fråga om en självständig skattemässig reglering, vilket innebär att skattereglerna formellt frikopplas från vad som gäller redovisningsmässigt. Även om utgångspunkten är att reglerna ska tolkas på samma sätt som för redovisningsändamål är varken Skatteverket eller domstolarna bundna av hur en viss transaktion har hanterats redovisningsmässigt utan kan göra en självständig bedömning av om kriterierna är uppfyllda. Detta är nödvändigt för att uppnå ett ändamålsenligt resultat. I de s.k. flygleasingdomarna (RÅ 1998 ref. 58 I) klassificerades avtalen redovisningsmässigt som operationella leasingavtal. Regeringsrätten kom dock fram till att avtalsvillkoren var sådana att leasegivaren inte borde godtas som ägare av flygplanet. Huvudsakligen berodde detta på att leasetagaren under avtalstiden utövade de väsentliga ägarfunktionerna avseende flygplanet, att avtalsparterna vid ingången av avtalen förutsatt att leasegivaren inte skulle komma att återta det när leasingtiden gått ut och att leasegivaren med stor säkerhet kunnat beräkna det ekonomiska utfallet av engagemanget från början.

Den definition som har diskuterats hittills är en generell definition, dvs. den omfattar alla avtal som uppfyller kriterierna oavsett hur små värden det är fråga om. I avsnitt 10.3.4 behandlas utformningen av en förenklingsregel. Syftet med förenklingsregeln är att ett företag som leasar ett litet antal tillgångar inte ska tillämpa reglerna, dvs. varken huvudregeln eller alternativregeln.

Ytterligare en aspekt på definitionen ska behandlas. Definitionen är skriven så att reglerna ska tillämpas av parterna oberoende av varandra. Det innebär att de kan komma fram till olika slutsats om kriterierna är uppfyllda eller inte. Enligt IAS 17 punkt 9 gäller uttryckligen att parterna kan göra olika bedömningar beträffande klassificeringen. Om exempelvis tredje man har ställt ut en restvärdesgaranti kan avtalet för leasegivaren vara sådant att det mest liknar utlåning av pengar (dvs. är ett finansiellt leasingavtal) men för leasetagaren mest liknar hyra av tillgång (dvs. ett operationellt leasingavtal). Avtalet kommer då att klassificeras olika hos leasegivaren och leasetagaren. Någon liknande uttrycklig skrivning finns inte i K3, men situationen kan uppkomma även vid tillämpning av detta regelverk.

Lagförslag

Förslaget föranleder att två nya paragrafer, 24 a kap. 1 och 4 §§, införs i IL.

10.3.3 Leasetagarens beskattning

Regeringens förslag: En leasetagare ska behandla en del av leasingavgifterna som ränta. Enligt huvudregeln ska räntedelen anses

uppgå till den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet. Om någon ränta inte uttryckligen följer av leasingavtalet eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag ska räntedelen beräknas enligt alternativregeln. Denna innebär att räntan ska fördelas över leasingperioden genom att den beräknas för varje beskattningsår med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den tänkta skuld som leasetagaren har under respektive beskattningsår. När det finansiella leasingavtalet ingås ska skuldens värde anses vara det lägsta av den leasade tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Ett belopp som motsvarar sådana direkta utgifter som uppkommer till följd av att avtalet ingås ska läggas till skuldens värde. Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska avtalets implicita ränta användas. Om avtalets implicita ränta inte kan bestämmas, ska leasetagarens marginella låneränta användas.

Räntedelen av leasingavgifterna omfattas av bestämmelserna i 24 kap. 9–29 §§ om begränsningar i avdragsrätten för ränta. Detsamma gäller sådana rörliga avgifter som inte ingår i minimileaseavgifterna enligt men som är jämförbara med en ränteutgift.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Enligt promemorians förslag ska leasetagaren ta upp tillgången i sin balansräkning och skriva av på den. En lika stor skuld ska tas upp. Leasingavgifterna delas upp på en del som anses som ränta och en del som anses som amortering av skulden. Beräkningen av räntedelen överensstämmer med regeringens förslag till alternativregel.

Remissinstanserna: Flertalet av de remissinstanser som har yttrat sig har inga synpunkter på reglerna i sig, bortsett från att man inte vill att avskrivningsrätten flyttas till leasetagaren, se ovan. *Näringslivets skattedelegation* påpekar att de föreslagna reglerna inte helt överensstämmer med redovisningsreglerna. Man anser också att om avsikten är att effektivräntemetoden ska tillämpas bör det framgå av lagtexten och att definitionen av begreppet verkligt värde är vagare i K3 än i 4 kap. 14 a § årsredovisningslagen (1995:1554). *Bokföringsnämnden* anser att en räntekomponent alltid ingår i begreppet ”minimileaseavgifter” oavsett om räntan är fast eller rörlig. Framtida förändringar av räntan är en ”variabel avgift”. Även *Näringslivets skattedelegation* tar upp detta men menar att förslaget i promemorian i sak innebär att det blir samma bedömning i redovisningen och vid beskattningen. Förslaget tillstyrks därför.

FSK:s förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag till huvudregel. Kommitténs förslag gäller hyra av sådana tillgångar som skrivs av enligt 18 kap. 1L. För att beräkna hur stor den finansiella kostnaden som ska träffas av avdragsbegränsningen är föreslår FSK att det räntebelopp som följer av hyresavtalet ska användas. Om räntebeloppet inte kan beräknas med ledning av uppgifterna i hyresavtalet eller om det avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare ska statslåneräntan med tillägg av

fem procentenheter multiplicerat med den hyrda tillgångens marknadsvärde vid beskattningsårets ingång användas.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser påpekar att ränta inte alltid framgår av hyresavtalet. I övrigt kritiseras förslaget för att även immateriella tillgångar omfattas samt att den föreslagna alternativregeln med en ränta som schablonmässigt uppgår till tillgångens marknadsvärde multiplicerat med tillgångens marknadsvärde dels blir administrativt betungande och kostsam att tillämpa eftersom det krävs årliga beräkningar av marknadsvärdet, dels att metoden i många fall kommer att kraftigt överskatta den faktiska räntan som ingår i hyresbetalningen.

Skälen för regeringens förslag

Förslaget i promemorian innebär en heltäckande lagstiftning där leasetagaren ska skriva av. De föreslagna reglerna är i nära överensstämmelse med reglerna om koncernredovisning i K3. Eftersom regeringen ovan föreslår att rätten till avskrivning inte ska flyttas går det att förenkla metoden för hur räntedelen av leasingavgifterna ska bestämmas. Som nämnts ovan föreslår FSK att det räntebelopp som följer av hyresavtalet ska användas för att fastställa det belopp som ska bli föremål för avdragsbegränsningen. Om räntebeloppet inte kan beräknas med ledning av uppgifterna i hyresavtalet eller om det avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende näringsidkare ska statslåneräntan med tillägg av fem procentenheter multiplicerat med den hyrda tillgångens marknadsvärde vid beskattningsårets ingång användas.

Regeringens föreslår att som *huvudregel* ska en leasetagare använda den ränta som uttryckligen framgår av leasingavtalet. Om räntan inte uttryckligen framgår, eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag bör som *alternativregel* räntedelen beräknas i enlighet med de regler som föreslås i promemorian. Dessa regler bygger på redovisningsreglerna. Räntedelen av leasingavgifterna omfattas av ränteavdragsbestämmelserna i 24 kap. Detsamma gäller sådana rörliga avgifter som inte ingår i minimileaseavgifterna enligt men som är jämförbara med en ränteutgift. Se vidare nedan och huvudregeln och alternativregeln.

Huvudregeln – den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet

Som framgått ovan innebär koncernredovisningsreglerna och promemorians förslag – något förenklat – att en leasetagare ska nuvärdeberäkna de framtida leasingavgifterna för att få fram värdet på såväl tillgång som skuld. Detta är inte okomplicerat. Reglerna för beräkning av räntedelen kan förenklas när det inte förslås att leasetagaren ska skriva av på tillgången. Om parterna har kommit överens om en viss ränta bör i stället denna ränta kunna användas. Detta överensstämmer i stora delar med vad FSK föreslog som huvudregel vad gäller hyresavtal. Enligt FSK:s förslag ska det räntebelopp som följer av hyresavtalet användas för att fastställa det belopp som ska bli föremål för avdragsbegränsningen. Det torde regelmässigt vara så att ett räntebelopp

följer av ett finansiellt leasingavtal, antingen som en integrerad del av leasingavgifterna eller som en variabel avgift. En leasetagare bör därför enligt regeringen använda den ränta som *uttryckligen* följer av leasingavtalet. Om ett räntebelopp eller en räntesats med kvarstående skuld uttryckligen framgår av exempelvis avtalet eller en faktura ska detta belopp som huvudregel användas. Om räntedelen av leasingavgifterna inte uttryckligen framgår bör i stället alternativregeln tillämpas.

Enligt FSK krävs det också en möjlighet att justera det räntebelopp som uttryckligen följer av avtalet i det fall där räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan oberoende företag. Annars skulle det kunna öppna för att räntan bestäms felaktigt i avtalet. Om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag/näringsidkare bör därför i stället alternativregeln tillämpas. Vad som är en ränta som skulle ha avtalats mellan oberoende näringsidkare får avgöras från fall till fall. Det varierar och beror bland annat på vilken tillgång som hyrs ut, vilken bransch företagen verkar inom och hur leasingtagarens kreditvärdighet ser ut.

Alternativregeln – beräkning av räntedelen

FSK:s förslag till alternativregel innebär att räntebeloppet ska beräknas utifrån statslåneräntan med tillägg av fem procentenheter multiplicerat med den hyrda tillgångens marknadsvärde vid beskattningsårets ingång. Denna regel har flera nackdelar. Förutom att det är komplicerat att uppskatta marknadsvärden på exempelvis några år gamla inventarier, så beaktar regeln inte amorteringar. Enligt de regler som gäller för finansiell leasing i redovisningen kommer den del av leasingavgiften som inte utgörs av ränta att anses vara amortering av en skuld. Någon mekanism för att urskilja amorteringar finns emellertid inte i FSK:s alternativförslag. Detta torde i stort sett regelmässigt medföra en överskattning av de faktiska räntekostnaderna. Regeringen bedömer därför att det inte är en lämplig lösning. Det behövs därför en annan metod för att beräkna räntan i de fall räntan inte uttryckligen framgår av leasingavtalet, eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag. Enligt regeringen bör i stället det sätt att bryta ut räntedelen som föreslås i promemorian användas som alternativregel. Promemorians förslag bygger på K3-regelverket, men anpassas så att det inte gäller beräkning av ett tillgångsvärde, utan av den tänkta leasingens skuld som leasetagaren har och som ränteberäkningen ska baseras på. Alternativregeln bör således motsvara reglerna för koncernredovisning i K3, utom när det gäller redovisning av tillgången. Nedan följer en redogörelse för de koncernredovisningsregler som gäller för en leasetagare och hur dessa regler bör anpassas för att passa IL.

Reglerna för koncernredovisning avseende leasetagare i BFNAR 2012:1 Arsredovisning och koncernredovisning (K3)

Koncernredovisningsreglerna (K3) innebär att när avtalsvillkoren är sådana att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren ska en leasetagare anses ha gjort ett lånefinansierat köp av tillgången.

Leasetagaren ska därför enligt dessa regler ta upp både en tillgång och en skuld i sin balansräkning. Initialt uppgår tillgången och skulden till samma belopp. Har värdet på den ena beräknats gäller samma värde följaktligen för den andra. Rent tekniskt är reglerna uppbyggda för att beräkna värdet på tillgången.

Översiktligt och något förenklat kan man beskriva koncernredovisningsreglerna som att de utgår från att leasetagaren har gjort ett lånefinansierat avbetalningsköp där avbetalningarna utgörs av de framtida leasingbetalningarna. Leasetagaren lovar att göra ett antal betalningar av leasingavgifter under avtalstiden. Dessa avgifter kan vara antingen bestämda till sitt belopp på förhand eller variera med hänsyn till olika faktorer (exempelvis en räntefaktor). För att bestämma värdet på tillgången nuvärdeberäknas och summeras alla på förhand beloppsbestämda avgifter, inklusive garanterat restvärde. Detta tillgångsvärde kommer leasetagaren att göra avskrivningar på. Leasingavgifterna delas upp på en del som avser ränta och en del som avser amortering på skulden så att det blir en jämn förräntning under avtalstiden.

Koncernredovisningsreglerna kräver att ett flertal olika begrepp definieras. Utgångspunkten för tillgångsberäkningen är de s.k. "minimileaseavgifterna". I K3 definieras detta begrepp något olika för leasegivaren och leasetagaren. För leasetagaren definieras minimileaseavgifterna i punkten 20.6 som:

... de betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceutgifter och skatter, som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden med tillägg av eventuellt belopp som garanteras av leasetagaren eller av denne närstående företag.

"Variabel avgift" definieras i punkten 20.10 som:

Den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid förflutit.

Som exempel på andra faktorer nämns viss procent av försäljning, nyttjandenivå, prisindex eller marknadsränta.

Regeln för beräkning av anskaffningsvärde/skuld finns i punkten 20.5 och lyder:

En leasetagare ska, vid det första redovisningstillfället, redovisa rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal som tillgång och skuld i balansräkningen.

Tillgången och skulden ska redovisas till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna, fastställda vid leasingavtalets ingående. Utgifter som direkt kan hänföras till ingående och upplägg av leasingavtalet ska läggas till det belopp som redovisas som en tillgång.

Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska leasingavtalets implicita ränta användas. Kan leasingavtalets implicita ränta inte bestämmas, ska leasetagarens marginella låneränta användas.

En leasetagares rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal ska enligt koncernredovisningsreglerna således redovisas som en tillgång och skuld. Tillgången och skulden ska redovisas till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Sådana utgifter som direkt kan hänföras till ingående och upplägg av leasingavtalet ska läggas till det belopp som redovisas som en tillgång. När nuvärdet av minimileaseavgifterna beräknas ska i första hand avtalets s.k. ”implicita ränta” användas. Enligt punkt 20.7 definieras denna som:

Leasingavtalets implicita ränta är den diskonteringssats som för leasegivaren vid leasingavtalets ingående resulterar i att summan av nuvärdet av minimileaseavgifterna och ej garanterat restvärde överensstämmer med summan av det verkliga värdet för det leasade objektet och leasegivarens eventuella direkta utgifter som uppkommer till följd av att ett leasingavtal ingås.

Eftersom den implicita räntan definieras utifrån leasegivarens förhållanden är det inte säkert att en leasetagare känner till den. Om en leasetagare inte kan bestämma den implicita räntan ska leasetagaren i stället använda den ”marginella låneräntan”. Enligt punkten 20.8 definieras denna som:

Marginell låneränta är den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat enligt ett motsvarande leasingavtal.

Kan räntesatsen enligt första stycket inte fastställas, är den marginella låneräntan den räntesats som, vid leasingavtalets ingående, leasetagaren skulle ha betalat för en finansiering genom lån under motsvarande period och med motsvarande säkerhet.

I avsnitt 10.2.2 har tekniken för nuvärdeberäkningar behandlats. Där anges följande formel för att beräkna nuvärdet av en serie lika stora betalningar och en slutbetalning:

$$\text{Nuvärdessumman} = \text{Periodvis bet.} \times \frac{(1+r)^n - 1}{(1+r)^n r} + \frac{\text{Slutbetalning}}{(1+r)^n}$$

I denna formel finns fem olika variabler: nuvärdessumman, den periodvisa betalningen (eller annuitet med ett annat ord), slutbetalningen, antalet år och räntan. Som formeln är angiven är syftet att beräkna nuvärdessumman. Det är emellertid lätt att ändra formeln för att beräkna värdet på någon av de andra variablerna. Om man i stället för nuvärdessumman löser ut r i ekvationen får man det som kallas den implicita räntan.

Ett sifferexempel illustrerar tekniken. Anta ett finansiellt leasingavtal avseende en inventarie vars verkliga värde är 100. Avtalet löper på 10 år och leasetagaren har lovat att betala 10,57 per år i leasingavgift och garanterar ett restvärde efter avtalets slut på 30. Inga uppläggningsavgifter eller liknande förekommer och inte heller några variabla avgifter. Minimileaseavgifterna uppgår därför till sammanlagt $10,57 \times 10$

+ 30 = 135,65 under de 10 år som avtalet löper. Detta belopp ska nuvärdeberäknas.

Om leasetagaren har de uppgifter som behövs för att beräkna den implicita räntan, exempelvis vet leasetagaren att leasegivaren inte kalkylerar med något restvärde som inte är garanterat, så kan denna beräknas genom att man löser ut r i ekvationen:

$$100 = \frac{10,57}{(1+r)} + \frac{10,57}{(1+r)^2} + \frac{10,57}{(1+r)^3} + \dots + \frac{(10,57+30)}{(1+r)^{10}}$$

Alternativt kan samma sak uttryckas genom att använda formeln för nuvärdessumma.

$$100 = 10,57 \times \frac{(1+r)^{10} - 1}{(1+r)^{10}r} + \frac{30}{(1+r)^{10}}$$

Med dessa förutsättningar blir r = fem procent vilket innebär att den implicita räntan i leasingavtalet är fem procent. Minimileaseavgifterna ska då diskonteras med hjälp av denna ränta vilket medför att tillgångens/skuldens värde blir 100. Innebörden av detta är att om de leasingavgifter som leasetagaren har lovat att betala varje år plus det restvärde som har garanterats vid leasingtidens utgång (dvs. minimileaseavgifterna) nuvärdeberäknas utifrån en ränta på fem procent så blir summan lika med objektets verkliga värde (100).

Om leasetagaren inte känner till avtalets implicita ränta ska i stället den marginella låneräntan användas för nuvärdeberäkningen av minimileaseavgifterna. Om leasetagarens marginella låneränta är fem procent så blir även då nuvärdet av minimileaseavgifterna 100. Om den marginella låneräntan däremot är lägre än fem procent så kommer nuvärdet av minimileaseavgifterna att bli större än 100. Om ett givet framtida belopp, eller som i det här fallet ett flertal framtida belopp, ska fördelas mellan en del som utgör ränta och en del som utgör kapital så blir den andel som avser kapital hög om räntan är låg. Om räntan däremot är hög blir i stället den andel som avser kapital låg. Om den marginella låneräntan är lägre än fem procent så kommer därför nuvärdet att bli större än 100. Det innebär dock inte att leasegivaren kommer att redovisa en tillgång till ett högre belopp än 100. Tillgångens redovisade värde får nämligen inte vara större än det verkliga värdet. Även i detta fall kommer leasetagaren att redovisa en tillgång och en skuld på 100. Om leasetagarens marginella låneränta däremot är högre än fem procent så kommer nuvärdet av minimileaseavgifterna och därmed tillgångens respektive skuldens värde att bli lägre än 100. Eftersom leasegivaren kommer att redovisa ett värde på leasingfordran på 100 (jfr avsnitt 10.3.5) kommer leasetagarens och leasegivarens redovisade värde i redovisningen i detta fall att skilja sig åt.

Som nämnts ovan ska företaget redovisa en skuld som initialt uppgår till samma belopp som tillgången. Under avtalstiden ska leasingavgifterna delas upp på en del som är ränta och en del som är amortering på skulden. Redovisningsmässigt behandlas räntedelen på samma sätt som andra räntekostnader och amorteringsdelen på samma sätt som

amorteringar av andra skulder. Enligt K3 (20.9 stycke 1 och 2) ska räntan hanteras enligt följande:

En leasetagare ska fördela minimileaseavgifterna enligt ett finansiellt leasingavtal på ränta och amortering av skulden enligt effektivräntemetoden.

Ränta enligt första stycket ska fördelas över leasingperioden genom att belasta varje räkenskapsår med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive räkenskapsår redovisade skulden.

”Effektivräntemetoden” beskrivs i punkt 11.12:

Effektivräntemetoden är en metod för beräkning enligt vilken ränteintäkten eller räntekostnaden ett räkenskapsår är lika med den finansiella tillgångens eller finansiella skuldens redovisade värde vid räkenskapsårets början multiplicerat med effektivräntan.

Innebörden av dessa bestämmelser är att den ränta som används för att beräkna nuvärdet av minimileaseavgifterna, dvs. den implicita räntan eller den marginella låneräntan, också ska användas för att beräkna ränteelementet av leasingavgifterna. Räntan ska beräknas på den vid varje tidpunkt gällande skulden, dvs. den del som ännu inte har hunnit amorteras. Detta behöver dock modifieras något om leasetagaren använder den marginella låneräntan och denna ger ett nuvärde som är större än tillgångens verkliga värde. Som nämndes ovan kommer tillgångens värde då inte att ”beräknas” utan leasetagaren kommer i så fall att använda tillgångens verkliga värde. Det innebär att den ränta som kommer att fördelas över leasingtiden är högre än den marginella låneräntan. För att få fram denna ränta måste en beräkning enligt formeln ovan göras. Med de siffror som användes i det exemplet kommer den ränta som ska fördelas att uppgå till fem procent.

Den skatterättsliga regleringen

Alternativregeln innebär att samma teknik att bryta ut räntedelen som föreslogs i promemorian ska användas. Reglerna anpassas dock så att de inte avser beräkning av ett tillgångsvärde. I stället avser reglerna uttryckligen beräkning av den tänkta leasingkund som leasetagaren har och som ränteberäkningen ska baseras på. Regleringen bör vara frikopplad från redovisningen. Det krävs alltså inte att leasetagaren tar in skulden i balansräkningen eller gör en utbrytning av räntan i resultaträkningen.

Utgångspunkten är således att alternativregeln ska överensstämma med K3 men på grund av olika struktur i IL och K3 måste bestämmelserna för alternativregeln anpassas så att de stämmer överens med den övriga strukturen och terminologin i IL. För att uppnå detta definieras ett flertal termer och föreslås materiella bestämmelser om beräkning och hantering av skulden samt hanteringen av leasingavgifterna. De termer som definieras är:

- minimileaseavgifter,
- rörlig avgift,

- verkligt värde,
- nuvärde,
- det finansiella leasingavtalets implicita ränta, och
- marginell låneränta.

För en närmare beskrivning av de föreslagna definitionerna hänvisas till författningskommentaren.

Avsikten är att alternativregeln i K3 anpassas till IL utan några egentliga materiella förändringar, utom avseende tillgångsredovisningen. En materiell avvikelse i förhållande till ordalydelsen i K3 föreslås beträffande hur en rörlig ränta ska hanteras.

Som nämnts ovan definieras variabel avgift i punkt 20.10 som ”den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid förflutit”. Eftersom ränta inte beräknas enbart utifrån att tid har förflutit utan även utifrån räntesatsen och den aktuella skulden bör en rörlig ränta falla in under definitionen av rörlig avgift. Detta styrks av att marknadsränta nämns som exempel på sådana andra faktorer som gör att punkten ska tillämpas. I så fall ska en rörlig ränta inte ingå i det som definieras som leasetagarens minimileaseavgifter (punkt 20.6). Detta betyder i sin tur att minimileaseavgifterna i ett leasingavtal som bygger på en helt rörlig ränta kommer att fastställas utan att någon räntefaktor inkluderas.

I det sifferexempel som användes ovan uppgick minimileaseavgifterna till 135,65 där 100 var summan av amorteringar och garanterat restvärde och 35,65 utgjorde de sammanlagda räntebetalningarna under avtalstiden. Om exemplet skulle bygga på en rörlig ränta i stället för en fast ränta på fem procent skulle det innebära att minimileaseavgifterna skulle uppgå till 100. Eftersom tillgångens verkliga värde också var 100 skulle det resultera i en implicit ränta på 0 procent. Under förutsättning att leasetagaren har tillräckliga uppgifter för att beräkna den implicita räntan skulle en implicit ränta på 0 procent ge ett materiellt riktigt resultat. Den periodvisa betalningen av minimileaseavgifterna skulle i sin helhet utgöras av amortering och den tillkommande variabla avgiften av ränta.

Om leasetagaren däremot inte kan beräkna den implicita räntan ska minimileaseavgifterna diskonteras utifrån den marginella låneräntan. Detta skulle dock ge ett materiellt felaktigt resultat enligt följande. Tillgångens redovisade värde skulle bli lägre än 100, vilket i sin tur skulle medföra att minimileaseavgifterna skulle delas upp på en ränte- och en amorteringsdel trots att avtalet bygger på en helt rörlig ränta. Till detta skulle den avtalsenliga rörliga räntan läggas som en variabel avgift. Räntedelen skulle som en följd av detta bli för hög. Eftersom ränteutgifter föreslås vara föremål för en generell ränteavdragsbegränsning bör det klarläggas hur detta bör hanteras.

Med den utformning som finns i punkt 20.10 skulle man kunna dra slutsatsen att rörlig ränta behandlas som en variabel avgift och därmed inte ingår i minimileaseavgifterna. Inte heller IAS 17 är tydlig på denna punkt. I Redovisningsrådets äldre normgivning (RR 6:99 Leasingavtal) har emellertid problemet uttryckligen lösts. I sak är denna

rekommendation likartad den reglering som finns i K3. Variabla avgifter behandlas i punkt 5. Punkten lyder:

Vissa avgifter kännetecknas av att de varierar. Faktorer som påverkar avgiften kan vara försäljningsrelaterade, utnyttjandenivå eller prisindex. I den mån betalningarna vid leasingperiodens början kan beräknas på ett tillförlitligt sätt utgör de inte variabla avgifter och inkluderas därför i minimileaseavgifterna. I de fall leasingavgifterna baseras på en rörlig ränta ingår avgifterna i minimileaseavgifterna enligt den vid avtalets början gällande räntan. Framtida förändringar av räntan är variabla avgifter och ingår inte i minimileaseavgifterna. Variabla avgifter kostnadsförs löpande. Upplysningar om variabla avgifter lämnas enligt punkt 24 c, 28 c, 28 d, 40 e samt 49 c. (Understrykning här)

Lösningen i RR 6:99 innebär att det vid bestämmandet av minimileaseavgifterna inte har någon betydelse om avtalets ränta är rörlig eller fast. Minimileaseavgifterna kommer alltid att innehålla en räntekomponent och om avtalets ränta är rörlig så ingår den rörliga räntan som gäller när avtalet börjar i minimileaseavgifterna. Endast framtida förändringar av räntan klassificeras som variabla avgifter. I promemorian föreslogs att en motsvarande skrivning som den i RR 6:99 tas in i IL, vilket i enlighet med vad som sägs ovan innebär ett avsteg från ordalydelsen i K3. Regeringen delar bedömningen i promemorian att detta är ett ändamålsenligt sätt att lösa frågan. K3 är ett principbaserat regelverk vilket innebär att det finns frågor som inte uttryckligen regleras. Enligt punkten 1.5 ska vägledning för oreglerade frågor i första hand sökas i hur likartade frågor har reglerats i det allmänna rådet. I andra hand ska man tillämpa de definitioner och grundläggande principer som det allmänna rådet bygger på. Eftersom den lagstiftning som föreslås innebär en självständig skatterättslig reglering bör dock en uttrycklig regel avseende hanteringen av denna fråga föras in i IL. *Bokföringsnämnden* har invändningar mot tolkningen och menar att det alltid ingår en räntekomponent i begreppet "minimileaseavgifter" oavsett om räntan är fast eller rörlig. Framtida förändringar av räntan är en "variabel avgift". Även *Näringslivets skattedelegation* tar upp denna fråga men menar att förslaget i promemorians i sak innebär att det blir samma bedömning i redovisningen och vid beskattningen. Förslaget tillstyrks därför. Regeringen delar den bedömning som gjordes i promemorian att skrivningen i K3 är oklar. Eftersom det är en fristående skattemässig lagstiftning som föreslås och att *NSD* menar att det blir ett materiellt riktigt resultat bör det uttryckligen framgå av lagstiftningen att rörlig ränta ska ingå i begreppet minimileaseavgifter enligt den räntesats som gäller när avtalet ingås och att framtida förändringar av räntan är rörliga avgifter.

NSD tar upp definitionen av begreppet "verkligt värde" och menar att definitionen i K3 inte stämmer överens med definitionen i 4 kap. 14 a § ÅRL. De regler som finns i K3 är dock avsedda att tolka bestämmelsen i 4 kap. 14 a § ÅRL och är alltså inga självständiga regler. Detta utvecklas närmare i författningskommentaren.

NSD anser också att om avsikten är att effektivräntemetoden ska tillämpas bör detta framgå av lagtexten. Som nämnts ovan ska räntan

enligt K3 beräknas enligt effektivräntemetoden och fördelas över leasingperioden genom att belasta varje räkenskapsår med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive räkenskapsår redovisade skulden. Som framgår av NSD:s remissvar är effektivräntemetoden en metod för att beräkna de kassaflöden som ska ingå i ränteberäkningen och hur räntan ska periodiseras över tid. Vilka kassaflöden som ska ingå i beräkningen framgår av definitionen av minimileaseavgifter. Dessa beräknas vid leasingavtalets början och ändras sedan inte. Kassaflödena är alltså givna och frågan gäller därför främst hur räntedelen av minimileaseavgifterna ska fördelas över tiden. Beträffande denna fråga innebär K3-regelverket att räntan ska fördelas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den vid varje tidpunkt gällande skulden, till skillnad från exempelvis ett och samma belopp vid varje period. Den föreslagna lagtexten innehåller ingen hänvisning till effektivräntemetoden. Det framgår däremot uttryckligen att räntan ska beräknas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för skulden under respektive beskattningsår. Det är därför inte nödvändigt med ytterligare förtydliganden.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 9 nya paragrafer, 24 a kap. 5–13 §§, införs i IL.

10.3.4 Förenklingsregel för leasetagare

Regeringens förslag: En leasetagare ska inte bryta ut någon räntedel om de sammanlagda leasingavgifter som företaget, eller företag som ingår i samma intressegemenskap, har för finansiella leasingavtal är mindre en miljon kronor för beskattningsåret. Med företag i intressegemenskap ska avses

- företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). I intressegemenskapen ingår även svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt äger andel i genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Med företag i intressegemenskap avses även

- i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, eller

- i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

Detta gäller dock bara företag som inte redan ingår i en intressegemenskap på grund av att det ingår i en koncern av sådant slag som avses i årsredovisningslagen.

Regeringens bedömning: I och med att rätten till avskrivning inte flyttas till leasegivaren behövs det inte någon regel som säkerställer att

hanteringen för ett och samma leasingavtal är densamma under hela leasingtiden.

Promemorians förslag: En leasetagare behöver inte tillämpa de nya reglerna om den sammanlagda leasingkulden för alla företag som ingår i en intressegemenskap är mindre än tre miljoner kronor. Hanteringen av ett enskilt leasingavtal under hela leasingtiden styrs av hur det hanteras det första året. I den s.k. antifrakteringsregeln som syftar till att motverka skatteplanering föreslogs att företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra ska anses vara företag i intressegemenskap. Det föreslogs att i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, så bör företaget och handelsbolaget anses vara företag i intressegemenskap. Detsamma föreslogs gälla för andel som ägs i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har invänt mot behovet av en förenklingsregel eller mot att basera den på den sammanlagda leasingkulden. Flera remissinstanser (bl.a. *Näringslivets skatte-delegation (NSD)*, *Finansbolagens förening* och Lantbrukarnas Riksförbund (*LRF*)) anser dock att beloppsgränsen bör höjas betydligt. *NSD* menar att gränsen bör sättas vid en sammanlagd leasingkulda på 30 milj. kr. Enligt *Finansbolagens förening* bör bara företag som är skyldiga att upprätta koncernredovisning behöva tillämpa reglerna. Endast *NSD* har berört regeln om att hanteringen det första året också styr hanteringen under kommande år. Delegationen tillstyrker denna hantering.

FSK:s förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. FSK föreslår bl.a. ett undantag från ränteavdragsbegränsningen för mindre hyresbelopp. Om företagets sammanlagda hyreskostnader under beskattningsåret inte överstiger 300 000 kronor behöver räntebeloppet inte skiljas ut från hyreskostnaderna. Om företaget ingår i en koncern ska hela koncernens hyreskostnader beaktas.

Remissinstanserna: Remissinstanserna hade inga invändningar mot en förenklingsregel i sig. Vissa remissinstanser ansåg dock att de var otillräckliga.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: I avsnitt 10.3.2 har slagits fast att utgångspunkten är att de nya reglerna ska tillämpas på alla leasingavtal som uppfyller kriterierna för ett finansiellt leasingavtal. Enligt direktivet mot skatteundandraganden förutsätts att räntedelen av leasingavgiften i en finansiell lease omfattas av avdragsbegränsningen. En sådan reglering skulle i princip överensstämma med redovisningsreglerna eftersom dessa inte innehåller några förenklingsregler. För de företag som redan upprättar koncernredovisning skulle en skatteregel som omfattar alla transaktioner som uppfyller kriterierna inte medföra något merarbete. Dessa företag kapitaliserar redan finansiell leasing (dvs. behandlar finansiella leasingavtal som tillgång och skuld) i koncernredovisningen. Majoriteten av alla aktie- och handelsbolag upprättar dock inte en koncernredovisning. För dessa skulle de föreslagna reglerna i promemorian komma att medföra ett merarbete. I promemorian gjordes bedömningen att det borde införas en förenklingsregel för att minska den

administrativa bördan för dessa företag. Målsättningen med en sådan regel är att mindre företag som leasar ett litet antal tillgångar inte ska behöva tillämpa de föreslagna reglerna. En leasegivare bör däremot alltid tillämpa leasingreglerna på sådana transaktioner som uppfyller kriterierna.

Regeringen föreslår i denna lagrådsremiss dels att avskrivningsrätten på tillgångarna inte ska flyttas, dels att räntedelen för leasetagarna som huvudregel ska bestämmas till den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet. Om någon ränta inte uttryckligen följer av leasingavtalet eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag ska dock de uttryckliga reglerna för beräkning av räntedelen användas. För företag som inte redan upprättar en koncernredovisning kommer detta att medföra en ökad administrativ börda. Regeringen gör därför bedömningen att det behövs ytterligare förenklingsregler – främst för att underlätta för mindre företag som leasar ett fåtal tillgångar.

I promemorian gjordes vidare bedömningen att en generell förutsättning för en förenklingsregel är att de leasingavtal som omfattas av förenklingsregeln är av sådan karaktär att det inte råder någon tvekan om att de inte behöver omfattas av den generella ränteavdragsbegränsning som föreskrivs i direktivet mot skatteundandraganden. Regeringen delar denna bedömning. En ytterligare grundläggande utgångspunkt för promemorians förslag var att det sätt som transaktionen behandlades på det första året också skulle styra hanteringen under de kommande åren. Om ett visst leasingavtal inte har kapitaliserats det första året ska den inte heller kapitaliseras under kommande år. Om det däremot har kapitaliserats år 1 så ska leasingavtalet också kapitaliseras under kommande år. Om ett leasingavtal löper över exempelvis fem år skulle alltså hanteringen år 1 styra hanteringen under år 2–5. Skälet för denna bedömning var att förslaget i promemorian även omfattade avskrivningsrätten på de leasade tillgångarna. Den bedömning som gjordes var att systemet skulle bli för krångligt att tillämpa om en tillgång omväxlande skulle omfattas av avskrivningssystemet respektive inte omfattas av systemet exempelvis genom att kapitalisering inte sker år 1 och 4 medan kapitalisering görs år 2, 3 och 5.

I och med att reformen föreslås inskränkas till att endast avse en utbrytning av räntedelen av leasingavgifterna finns det anledning att ompröva denna utgångspunkt. Regeringen gör bedömningen att det inte är nödvändigt att utforma förenklingsregeln så att hanteringen det första året också styr hanteringen under kommande år. För en heltäckande leasinglagstiftning är detta en rimlig utgångspunkt men inte i ett system som enbart bryter ut räntedelen från leasingavgifterna. En sådan utbrytning bör kunna hanteras växelvis över åren och om man inte upprätthåller ett sådant krav kan reglerna förenklas betydligt.

Det förslag som lämnades i promemorian var att om ett företag har en sammanlagd leasingsskuld på tre miljoner kronor så behöver de finansiella leasingavtalen inte kapitaliseras och räntan behöver inte heller skiljas ut. Ett företag som önskar det skulle dock få kapitalisera finansiella leasingavtal även om det ligger under gränsen. För att regeln inte skulle kunna missbrukas föreslogs att beloppsgränsen skulle gälla för den sammanlagda leasingsskulden för alla företag som ingår i en

intressegemenskap. Intressegemenskapen definierades så att den omfattar samma krets av företag som den som gäller för förslaget till avdragsbegränsning för negativa räntenetton.

Nackdelen med att basera förenklingsregeln på storleken av den sammanlagda leasingkulden är att ett företag i princip måste göra alla beräkningar som krävs för att veta om regeln kan tillämpas eller inte. Eftersom en leasetagare enligt regeringens förslag inte ska ta upp en tillgång och skuld i balansräkningen är det därför önskvärt om förenklingsregeln kan utformas på ett annat – och enklare – sätt.

En betydligt enklare lösning är att göra förenklingsregeln beroende av storleken på årets leasingavgifter. FSK föreslog en förenklingsregel som innebar att någon ränta inte skulle behöva brytas ut om företagets sammanlagda hyreskostnader inte överstiger 300 000 kronor under ett beskattningsår. I promemorian prövades en sådan förenklingsregel, men avvisades. Det främsta skälet till att regeln avvisades var att det skulle vara svårt att ha en sådan regel och samtidigt upprätthålla principen om att hanteringen det första året också styr hanteringen under kommande år. I så fall skulle nämligen regeln kunna utnyttjas på ett inte avsett sätt. Två olika tekniker identifierades. Ett möjligt tillvägagångssätt skulle vara att konstruera ett leasingavtal med ett mycket högt garanterat restvärde, som högst upp till 100 procent. Under leasingtiden skulle då leasingavgifterna enbart utgöras av ränta samtidigt som hela beloppet amorteras vid leasingtidens slut. Ett sådant leasingavtal skulle vara likvärdigt med ett lån som är amorteringsfritt under löptiden men där hela beloppet amorteras vid utgången av låneperioden. Vid leasing av tillgångar som har ett högt värde skulle en sådan regel ge för höga ränteavdrag alla år fram till det sista året för transaktionen då avdragsbegränsningen skulle gälla. Ett annat sätt skulle vara att sluta ett leasingavtal mot slutet av året så att de totala leasingavgifterna blir relativt små det året. Det skulle exempelvis gå att sluta ett långt leasingavtal av en tillgång med mycket högt värde någon av de sista dagarna på året så att de sammanlagda leasingavgifterna som belöper sig på det första året ligger under gränsen. I promemorian gjordes därför bedömningen att det inte skulle vara möjligt att samtidigt tillämpa en förenklingsregel som bygger på storleken på leasingavgifterna och en regel om att hanteringen det första året styr även hanteringen även under kommande år. Eftersom den sistnämnda regeln ansågs viktig att upprätthålla avvisades en förenklingsregel som baserades på storleken av leasingavgifterna.

Regeringen anser inte att det är nödvändigt att upprätthålla principen om att hanteringen det första året också styr hanteringen under kommande år. Regeringen anser vidare att en förenklingsregel som bygger på storleken på de årliga leasingavgifterna är betydligt enklare att tillämpa än den regel som föreslogs i promemorian. Förenklingsregeln bör därför utformas på detta sätt. Om det visar sig att regeln missbrukas får frågan övervägas på nytt.

Nästa fråga är vilken storlek på de totala leasingavgifterna som är lämplig som gräns för när förenklingsregeln ska få tillämpas. Som nämnts ovan bör målsättningen med förenklingsregeln vara att ett mindre företag som leasar ett litet antal tillgångar inte ska behöva bryta ut någon räntedel från leasingavgifterna. Samtidigt får gränsen inte vara så stor att

ett företag väljer leasing i stället för ett lånefinansierat köp för att på så sätt slippa tillämpa ränteavdragsbegränsningarna.

I denna lagrådsremiss föreslås att vid tillämpning av i den generella avdragsbegränsningen ska negativa räntenetton få dras av med som högst fem miljoner kronor enligt en förenklingsregel som gäller som alternativ till att göra avdrag enligt huvudregeln. Eftersom beloppsgränsen för den generella avdragsbegränsningen höjs betydligt i förhållande till förslaget i promemorian kan även gränsen för förenklingsregeln i leasingreglerna sättas högre än den gräns på 300 000 kr som FSK föreslog. Förenklingsregeln för leasetagare bör dock vara oberoende av hur stort negativt räntenetto företaget har. En förenklingsregel som samordnas med den som föreslås vad gäller den generella ränteavdragsbegränsningen skulle bli förhållandevis komplicerad. Det innebär i sin tur att beloppsgränsen inte kan sättas alltför högt, eftersom det skulle kunna leda till att ett företag skulle välja leasing i stället för lån om det därigenom slipper avdragsbegränsningen.

En lämplig avvägning är att förenklingsregeln ska tillämpas om de sammanlagda leasingavgifter som företaget har för finansiella leasingavtal är mindre än miljon kronor för beskattningsåret. Om så är fallet ska inte någon räntedel brytas ut från leasingavgifterna. Det gäller oavsett om räntan uttryckligen framgår av leasingavtalet eller inte. För att regeln inte ska kunna missbrukas bör, i likhet med förslaget i promemorian, beloppsgränsen gälla för de sammanlagda leasingavgifterna för alla företag som ingår i en intressegemenskap. Intressegemenskapen bör enligt regeringen definieras så att den omfattar samma krets av företag som den som gäller för förslaget till avdragsbegränsning för negativa räntenetton i 24 kap. 22 § IL. Som framgår av avsnitt 6.2.3. föreslås att definitionen anpassas i förhållande till förslaget i promemorian. Det innebär att intressegemenskapen ska omfatta

- företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). I intressegemenskapen ingår även svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i.

Med företag i intressegemenskap avses även

- i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, eller

- i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

Detta gäller dock bara företag som inte redan ingår i en intressegemenskap på grund av att det ingår i en koncern av sådant slag som avses i årsredovisningslagen.

Den föreslagna förenklingsregeln skulle kunna innebära att ett företag måste beräkna räntedelen av leasingavgifterna, trots att det negativa räntenettet inklusive leasingräntorna är mindre än beloppsgränsen för

den generella ränteavdragsbegränsningen på fem miljoner kronor. Detta är dock en oundviklig effekt av att det inte finns någon samordning mellan reglerna. Som nämnts skulle dock en samordning bli alltför komplicerad.

Lagförslag

Förslaget föranleder att två nya paragrafer, 24 a kap. 2 och 3 §§, införs i IL.

10.3.5 Leasegivarens beskattning

Regeringens förslag: Skattemässigt ska leasegivaren ta upp den leasade tillgången och anses ha en tänkt fordran som motsvarar rättigheterna enligt ett finansiellt leasingavtal. När det finansiella leasingavtalet ingås ska fordringens anskaffningsvärde anses uppgå till nuvärdet av summan av minimileaseavgifterna och den del av den leasade tillgångens restvärde som inte garanteras av någon och som tillfaller leasegivaren när avtalet upphör. Nuvärdet ska beräknas utifrån avtalets implicita ränta.

En del av leasingavgifterna ska behandlas som ränta. Räntedelen ska för varje beskattningsår beräknas så att förräntningen på fordringen blir jämn.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Enligt promemorians förslag ska leasegivaren inte ta upp tillgången i sin balansräkning och skriva av på den. Leasegivaren ska i stället ta upp en fordran på leasetagaren. Leasingavgifterna delas upp på en del som anses som ränta och en del som anses som amortering av skulden. Beräkningen av räntedelen överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har några synpunkter på reglerna i sig, bortsett från att det förs fram att leasegivaren även fortsättningsvis ska skriva av på tillgången, se ovan.

Skälen för regeringens förslag

Reglerna för koncernredovisning avseende leasegivare i BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3)

När avtalsvillkoren är sådana att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren ska en leasetagare anses ha gjort ett lånefinansierat köp av tillgången. Som nämdes ovan (avsnitt 10.3.3) innebär det att leasetagaren ska ta upp tillgången i sin balansräkning. Leasetagaren ska också ta upp en skuld på samma belopp.

Som en konsekvens av detta ska leasegivaren inte behandlas som ägare av tillgången utan som en finansiär. Det innebär att leasegivaren inte ska redovisa tillgången i sin balansräkning, trots att leasegivaren civilrättsligt äger tillgången. I stället ska leasegivaren ta upp en fordran. Detta medför att leasegivaren inte enligt koncernredovisningsreglerna kommer att

skriva av på tillgången. Även för leasegivarens del ska leasingavgifterna delas upp på en del som avser ränta och en del som avser amortering på skulden. Räntan ska beräknas så att det blir en jämn förräntning under avtalstiden.

Tekniken är i mångt och mycket en spegelbild av vad som gäller för leasetagaren. Det måste dock poängteras att reglerna är sådana att värdet på leasetagarens skuld inte behöver uppgå till samma belopp som leasegivarens fordran.

Även för leasegivaren är utgångspunkten för beräkningen de s.k. *minimileaseavgifterna*. Som nämndes ovan definieras detta begrepp något olika för leasegivaren och leasetagaren i K3. För leasegivaren definieras minimileaseavgifterna (20.17) som:

... de betalningar, exklusive variabla avgifter, serviceutgifter och skatter, som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden med tillägg av eventuella restvärden som garanterats av leasetagaren eller av denne närstående part eller av oberoende tredje part som har ekonomiska förutsättningar att fullfölja åtagandet. (understruket här)

Det som skiljer definitionerna åt för leasegivaren respektive leasetagaren är den text som har strukits under. Tillägget innebär att det inte har någon betydelse om det är leasetagaren eller en tredje part som har ställt ut en restvärdesgaranti. Det garanterade beloppet ska alltid ingå i minimileaseavgifterna så länge som den som har ställt ut garantin har ekonomiska förutsättningar att fullfölja åtagandet.

Begreppet *variabel avgift* (20.10) definieras på samma sätt för leasegivaren och leasetagaren. Som nämnts ovan föreslås i denna lagrådsremiss en avvikelse från definitionen i K3 för att säkerställa en korrekt hantering av en rörlig ränta.

Regeln för beräkning av anskaffningsvärdet för leasingfordran finns i punkten 20.15 och lyder:

En leasegivare ska, vid det första redovisningstillfället, redovisa en tillgång enligt ett finansiellt leasingavtal som fordran i balansräkningen. Det redovisade beloppet ska motsvara nettoinvesteringen i ett leasingavtal.

Direkta utgifter som uppkommer i samband med att ett finansiellt leasingavtal ingås ska periodiseras över leasingperioden.

Utgångspunkten för beräkningen är det som kallas nettoinvesteringen i ett leasingavtal. Enligt punkt 20.16 definieras detta som:

Bruttoinvestering i ett leasingavtal är summan av a) de minimileaseavgifter som leasegivaren erhåller enligt ett finansiellt leasingavtal, och b) eventuellt ej garanterat restvärde som tillfaller leasegivaren.

Nettoinvestering i ett leasingavtal är bruttoinvesteringen i ett leasingavtal diskonterat till leasingavtalets implicita ränta.

Enligt terminologin i K3 uppgår bruttoinvesteringen i ett leasingavtal till summan av minimileaseavgifterna och ett restvärde efter leasingtidens slut som *inte* garanteras av någon. Nettoinvesteringen är den nuvärdeberäknade bruttoinvesteringen. Vid nuvärdeberäkningen ska avtalets implicita ränta användas. Detta begrepp har behandlats i avsnitt 10.2.2.

Som nämnts ovan ska leasingavgifterna delas upp i en del som avser ränta och en del som avser amortering av fordran. Av punkten 20.18 framgår att leasegivaren ska fördela räntan så att det blir en jämn förräntning på den vid varje redovisningsperiod aktuella nettoinvesteringen.

Den skatterättsliga regleringen

Förslaget i promemorian innebär en heltäckande lagstiftning där leasetagaren skulle ta upp den leasade tillgången och skriva av på den. Leasegivaren skulle i stället ta upp en fordran på leasetagaren. Reglerna skrevs i nära överensstämmelse med reglerna om koncernredovisning i K3-regelverket. I denna lagrådsremiss föreslås att avskrivningsrätten för tillgången ska ligga kvar hos leasegivaren skatterättsligt. Det innebär att leasegivaren även fortsättningsvis tar upp tillgången i sin balansräkning och skriver av på den. I konsekvens med detta ska leasegivaren också ta upp hela leasingavgiften. Även för leasegivaren bör dock en del av leasingavgiften behandlas som ränta. Det är nödvändigt för att leasegivarna ska kunna tillgodoräknas sig räntedelen vid beräkning av räntenettot vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln (avsnitt 6). Räntedelen av leasingavgifterna bör beräknas i enlighet med förslaget i promemorian. Till skillnad från förslaget i promemorian bör det dock vara en reglering som är frikopplad från redovisningen. Det innebär att leasegivaren endast ska anses ha en tänkt fordran och att beräkningen av räntedelen endast ska göras skattemässigt och inte i redovisningen.

På samma sätt som för leasetagaren (avsnitt 10.3.3) behöver ett antal termer definieras. Det behövs också regler om beräkning och hantering av den tänkta leasingfordringen. För den närmare utformningen hänvisas till författningskommentaren. Till skillnad från vad som gäller i K3 föreslås ingen särskild definition av vare sig brutto- eller nettoinvesteringen i ett leasingavtal. En regel som motsvarar detta tas i stället in i den materiella bestämmelsen om hur fordringen ska fastställas.

Lagförslag

Förslaget föranleder att 7 nya paragrafer, 24 a kap. 5–9, 14 och 15 §§, införs i IL.

11 Värdeminskningsavdrag på hyreshus

11.1 Påverkan på fastighetssektorn av en generell ränteavdragsbegränsning

Det är belåningsgraden i ett företag – i förhållande till avkastningen på investeringar som finansieras med lånat kapital – som blir avgörande för hur ett företag påverkas av förslaget om en generell ränteavdragsbegränsning (avsnitt 6). Företag i fastighetssektorn har i genomsnitt en mycket hög belåningsgrad i förhållande till företag i andra sektorer. Detta gäller både i relation till avkastningen och till värdet av tillgångarna. Bostadsbyggande är förknippat med höga investeringskostnader och investeringarna har en lång livslängd. Effekten av den generella ränteavdragsbegränsningen får särskild betydelse för nyproduktion och om- och tillbyggnad av hyreshus.

Flera remissinstanser kritiserade FSK:s förslag för att det skulle slå mot förmågan att investera i nyproduktion av byggnader. Av dessa remissinstanser var det flera som särskilt lyfte fram att effekterna för bostadsbyggandet skulle vara negativa, men det betonades att förslaget var negativt även för nyproduktionen av kontor, butikslokaler och andra hyreslokaler.

11.2 Gällande rätt

De skatterättsliga reglerna om värdeminskningsavdrag på byggnader i inkomstlagen näringsverksamhet framgår av 19 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL. Värdeminskningsavdrag är ett avdrag för anskaffningen av en byggnad (4 §). Om byggnaden uppförs av den skattskyldige, är anskaffningsvärdet utgiften för att uppföra den (8 §). Om i stället byggnaden förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt, är anskaffningsvärdet utgiften för förvärvet (9 §). Avdrag får dock inte göras för anskaffningen av den del av fastigheten som utgör mark.

I anskaffningsvärdet för byggnader inkluderas även utgifter för till- och ombyggnader (13 §). Utgifter för sådana förbättringar skrivs av genom värdeminskningsavdrag genom att utgifterna läggs till avskrivningsunderlaget för byggnaden. Utgifter för ombyggnad ska skiljas från utgifter för underhåll och reparation, som i stället får dras av omedelbart (2 §).

Avdrag för värdeminskning beräknas enligt avskrivningsplan efter en viss procentsats per år på anskaffningsvärdet (5 §). Avdragen ska alltså fördelas lika över avskrivningstiden (linjär avskrivning). Den nämnda procentsatsen bestäms med hänsyn till byggnadens ekonomiska livslängd, vilket inte är samma sak som byggnadens tekniska eller fysiska livslängd. Det innebär att procentsatsen ska bestämmas efter den tid byggnaden anses kunna utnyttjas, och inte efter den tid som byggnaden kan nyttjas för avsedd funktion eller betraktas som intakt.

Att det är den ekonomiska livslängden som avgör avskrivningstiden gör att det finns möjlighet att beakta sådana omständigheter som att byggnadens användningstid kan antas komma att påverkas av framtida

rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden (se prop. 1999/2000:2 del 2 s. 244). Om byggnadens värde på grund av andra omständigheter är begränsat till förhållandevis kort tid får även det beaktas. Om en byggnad är avsedd att användas ett fåtal år, får hela utgiften dock dras av omedelbart (6 §).

Skatteverket har utfärdat allmänna råd om procentsatser för årliga värdeminskingsavdrag (SKV A 2005:5), som utgör riktlinjer för den skattemässiga avskrivningstakten (så kallade normalprocentsatser). Av de allmänna råden framgår att hyreshus normalt sett kan skrivas av med 2 procent per år. De flesta övriga byggnadstyper kan skrivas av med högre procentsatser. De flesta hyreshusen skrivs alltså av på 50 år, de flesta andra byggnadstyper skrivs av på kortare perioder enligt de allmänna råden.

Värdeminskingsavdragen får göras från den tidpunkt då byggnaden eller förbättringen färdigställts. Om byggnaden förvärvats får i stället avdrag göras från tidpunkten för förvärvet.

Om en byggnad förvärvas genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt, inträder förvärvaren i den tidigare ägarens skattemässiga situation när det gäller värdeminskingsavdrag (18 §).

I 26 kap. IL finns bestämmelser om att gjorda värdeminskingsavdrag på byggnader ska återföras i samband med att näringsfastigheter avyttras eller vid så kallade karaktärsbyten.

11.3 Värdeminskingsavdrag genom ett primäravdrag för hyreshus införs

Regeringens förslag: För byggnader som enligt fastighetstaxeringen indelas som hyreshus ska, utöver ordinarie årliga värdeminskingsavdrag, värdeminskingsavdrag inom avskrivningsplanen även få göras med ytterligare 2 procent av utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad per år de sex första åren från det att ett hyreshus färdigställs eller den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställs (primäravdrag).

Den som förvärvar ett hyreshus inom sex år från det att hyreshuset uppförts och färdigställts ska få göra avdrag för värdeminskning genom primäravdrag för den delen av sexårsperioden från färdigställandet som återstår vid förvärvet. En förvärvare ska få beräkna värdeminskingsavdrag genom primäravdrag på sitt anskaffningsvärde.

Promemorians förslag: Överensstämmer delvis med regeringens förslag. Promemorians förslag om värdeminskingsavdrag genom primäravdrag omfattade enbart utgifter för nybyggnation av hyreshus, och inte utgifter för till- eller ombyggnation. I promemorian föreslogs att primäravdraget skulle gälla under en femårsperiod. Förslaget utformning i övrigt överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett par remissinstanser anser att förslaget har positiva effekter på nyproduktionen av hyreshus, däribland *Stockholms kommun* och *Vansbro kommun*. Vissa ytterligare remissinstanser, bl.a.

Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), FAR, Studentbostadsföretagen och HSB Riksförbund anser också att förslaget i sig har positiva effekter på nyproduktionen, men anser samtidigt att förslaget är otillräckligt för att kompensera för de effekter som uppstår av de övriga lämnade förslagen. SABO, som tillstyrker förslaget, anser att förslaget är nödvändigt även vid en implementering av direktivet mot skatteundandraganden enligt direktivets miniminivå. SABO och *Wallenstam AB* framför även att förslagen i promemorian i stort skapar en ökad ekonomisk obalans mellan olika upplåtelseformer.

Ett flertal remissinstanser, bl.a. *Fastighetsägarna Sverige, Sveriges Byggindustrier, Fabege AB, Fastighets AB L E Lundberg, Hufvudstaden AB, Humlegården Fastigheter AB, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, NREP AB, Platzer Fastigheter AB, Rikshem AB, Stockholms studentkårers centralorganisation, Studentbostadsföretagen, Stockholms studentbostäder, TF Fastigheter AB, Wallenstam AB, Willhem AB* och *Näringslivets skattedelegation (NSD)* anser att förslaget enbart skapar en periodiseringseffekt, då de 10 procent sista avdragen flyttas fram till de fem första åren. Bland annat *Atrium Ljungberg AB* kritiserar förslaget för att det inte kommer långsiktiga fastighetsägare till godo, eftersom förslaget inte innebär något ökat avdrag utan enbart en omperiodisering av ett avdrag som de ändå skulle få göra. LRF framför liknande synpunkter, men konstaterar samtidigt att denna periodiseringseffekt innebär en faktisk skattemässig stimulans av nyproduktionen av hyreshus och anser att förslaget därför är mycket angeläget.

LRF, Fastighetsägarna Sverige, och NSD instämmer i uppfattningen att en normal avskrivningstid om 50 år är alltför lång. De anser även att t.ex. en mer utvecklad rättspraxis borde kunna åstadkomma en mer korrekt ekonomisk avskrivning och ifrågasätter mot den bakgrunden motiveringen av förslaget. *Södertälje kommun* och *Telge AB* anser att primäravdraget medför att de sammanlagda värdeminskningsskattavdragen kommer att återspegla den ekonomiska verkligheten.

LRF, FAR, Fastighetsägarna Sverige, NSD och ett antal ytterligare remissinstanser framför att med en generell ränteavdragsbegränsning utformad som en EBIT-regel, så kommer förslaget om ett primäravdrag leda till ett minskat avdragsutrymme för negativa räntenetton.

Vissa remissinstanser anser att förslaget borde utvidgas till att även avse renoveringar eller om- och tillbyggnader, däribland SABO, Stockholms kommun och LRF. LRF framför att det kan förväntas att även den som reparerar och underhåller en hyreshusfastighet kan behöva lånefinansiera sådana åtgärder. SABO anser att större ombyggnader som motsvarar nybyggnadsstandard och för vilka värdeåret vid fastighetstaxeringen sätts till motsvarande ett nybyggnadsår bör omfattas. Även Humlegården Fastigheter AB nämner att förslaget inte kommer att påverka investeringarna i det befintliga beståndet av bostäder och lokaler. Vansbro kommun anser att även små bolag och enskilda firmor bör kunna ta del av primäravdraget och *Hälsostaden Ängelholm AB* anser att byggnader för skola, sjukvård och annan samhällsviktig verksamhet ska inkluderas.

Sveriges Byggindustrier avstyrker förslaget, bl.a. med motiveringen att förslaget skapar snedvridningar på marknaden eftersom förslaget är

begränsat för det första till hyreshus som uppförts från och med den 1 januari 2017 och för det andra för att det är begränsat till nyproduktionskostnader.

LRF tillstyrker att även en förvärvare av ett hyreshus – oavsett hur förvärvet sker – ska få komma i åtnjutande av primäravdraget.

Finansinspektionen anser att de sammanlagda konsekvenserna för hyresmarknaden av de olika förslagen inte är tillräckligt utredda, men anser att ett utökat värdeminskningssavdrag kan tänkas kompensera för de negativa konsekvenserna i övrigt. *Konjunkturinstitutet* anser att förslaget saknar en effektanalys.

Skatteverket och *SRF konsulternas förbund* har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Den generella ränteavdragsbegränsningen riskerar att negativt påverka nyproduktionen av hyreshus

Boverket presenterar varje år i Bostadsmarknadsenkäten en undersökning av bostadsmarknaden i Sverige som baseras på ett underlag från landets 290 kommuner (Boverket, Bostadsmarknadsenkäten 2017). Av dessa kommuner var det 255 stycken som bedömde att det råder underskott på bostäder på marknaden. Bostadsbristen gör det svårt för människor att hitta en lämplig bostad. Det gäller framför allt för unga, för nyanlända och för hushåll med låga inkomster som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Bostadsbristen minskar också rörligheten på bostadsmarknaden, vilket i sin tur påverkar arbetsmarknaden eftersom bostadsbristen försvårar matchningen på denna marknad. *Finansinspektionen* betonar dessutom att bostadsbristen bidragit till en ökad skuldsättning i hushållen.

De senaste åren har bostadsbyggandet ökat. Enligt preliminära uppgifter påbörjades nybyggnation av över 50 000 nya lägenheter i flerbostadshus under 2016 enligt Statistiska Centralbyrån (SCB). Ungefär hälften av dessa bedöms vid färdigställandet upplåtas som hyresrätter och den andra hälften som bostadsrätter. Det är 38 procent fler lägenheter i flerbostadshus jämfört med vad som påbörjades 2015. Antalet färdigställda lägenheter i flerbostadshus under 2015 var drygt 25 500 stycken, varav 13 000 upplåts som hyresrätter. I jämförelse med tidigare år är även detta en stor ökning. I genomsnitt färdigställdes drygt 16 000 lägenheter per år under perioden 2004–2015. Det måste anses vara av central betydelse att förslagen i denna lagrådsremiss inte hindrar denna positiva utveckling när det gäller byggandet av bostäder.

Som framgått lyfte flera remissinstanser fram att FSK:s förslag skulle innebära ökade kostnader vid nyproduktion och att det kan medföra att sådana investeringar inte anses lönsamma. Dessa remissinstanser menar därför att investeringarna i bostadsbyggandet kan minska, vilket riskerar att förvärra bostadsbristen. Remissinstanserna lyfte även fram att nyproduktionen av byggnader avsedda för lokallhyresgäster också kan drabbas negativt.

Även promemorians förslag har mötts av liknande synpunkter, bl.a. *Finansinspektionen* lyfter fram att det är särskilt fastighetsbolagen som träffas av en generell ränteavdragsbegränsning och *Fastighetsägarna*

Sverige menar att förslagen kan få negativa effekter även för hyresgästerna. SABO framför att det inom fastighetsbranschen är framför allt de ekonomiskt svaga fastighetsföretagen, som främst finns på orter med svag marknad och en långsiktigt minskande befolkning, som träffas av den generella ränteavdragsbegränsningen. Anledningen till det är att dessa företag karaktäriseras av en relativt hög belåningsgrad. SABO lyfter även fram att förslaget riskerar att skapa krav på nedskrivningar. Hufvudstaden AB och ett antal andra remissinstanser lyfter inte enbart fram effekterna för bostadshus, utan menar även att annan hyreshusproduktion kan påverkas negativt. Svenska Bankföreningen lyfter fram att bankerna har en stor utlåning till fastighetssektorn och att snabba förändringar i den sektorn därför kan få effekter även för finanssektorn.

Det finns mot bakgrund av vad remissinstanserna framför skäl att se över beskattningssituationen för nyproducerade hyreshus och för utgifter för till- eller ombyggnation som kan uppstå även i samband med det nu föreliggande förslaget om en generell ränteavdragsbegränsningsregel. Det föreliggande förslaget påverkar inte bostadsbyggandet i samma utsträckning som FSK:s förslag och en generell ränteavdragsbegränsning utformad som en EBITDA-regel är, vilket bl.a. *Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet*, *Vasakronan AB*, *NCC AB* och SABO framför, mer gynnsam för fastighetsbranschen än en EBIT-regel eftersom avskrivningarna utgör en stor kostnadspost för företagen i denna bransch. Det är dock alltså viktigt att förslaget inte slår mot det marginella hyreshuset – dvs. hyreshuset som är bara lönsamt på marginalen.

Genom valet att utforma den generella ränteavdragsbegränsningsregeln som en EBITDA-regel kan det argumenteras för att det är särskilt angeläget att vid en översyn av beskattningssituationen för nyproducerade hyreshus beakta just värdeminskningssavdragen, eftersom värdeminskningssavdragen även får betydelse vid fastställandet av ett avdragsunderlag för negativa räntenetton.

Begreppet ekonomisk livslängd avgör avskrivningstakten på hyreshus

För de flesta hyreshustyper har Skatteverket utfärdat ett allmänt råd om en avskrivningstakt om 2 procent per år, vilket innebär att sådana byggnader förutsätts ha en ekonomisk livslängd om 50 år. I viss utsträckning har det dock ifrågasatts om den faktiska ekonomiska livslängden för hyreshus verkligen är så pass lång (se t.ex. SOU 1992:47 s. 35 f. och SOU 1996:156 s. 54). Kritiken har utgått från att den tekniska utvecklingen lett till att inredning och installationer utgör en allt större andel av de totala produktionskostnaderna för nyproducerade byggnader. Inredning och installationer utsätts för högre slitage än stommen, men utsätts också för en högre risk att snabbare bli omodern – vilket påverkar den ekonomiska livslängden. Kritikerna menar alltså att det inte tagits tillräcklig hänsyn till en faktor som man skulle kunna benämna som ”omodernitet” vid bestämmandet av vad som utgör en normal avskrivningstakt för hyreshus.

Utredningen om statens stöd till bostadsfinansiering föreslog i betänkandet *Avreglerad bostadsmarknad*, del II (se SOU 1992:47 s. 35 f.) att värdeminskningssavdrag borde tillåtas med 4 procent årligen och hänvisade till undersökningar som visade att den ekonomiska livslängden

för hyreshus kan beräknas variera inom intervallet 15–35 år. Utredningen betonade att risken med alltför snävt tilltagna avskrivningsregler är att de ekonomiska villkoren för investeringar i näringsfastigheter uppfattas som alltför ofördelaktiga i förhållande till andra investeringar och att på det sättet äventyras önskvärda investeringar.

Bostadspolitiska kommittén föreslog i betänkandet Bostadspolitik 2000 – från produktions- till boendepolitik att normalprocentsatsen skulle höjas till 3 procent, med argumentet att en minskad avskrivningstid från 50 till 33 år bättre skulle motsvara den värdeminskning som är aktuell för bostadshus (se SOU 1996:156 s. 52 f.). Fastighetsbeskattningskommittén diskuterade i betänkandet Likformig och neutral fastighetsbeskattning också normalprocentsatsen för bostadshyreshus, även om kommittén inte lade något förslag i frågan (se SOU 2000:34 s. 296 f.). Andra uppskattningar av nybyggda flerbostadshus visar att en vägd avskrivningstid för en sådan byggnad torde ligga i intervallet 30–50 år (se Nordlund och Lundqvist, Balans, 10/2010, Fördjupning), vilket ger en avskrivningstakt om 2–3 procent per år.

Det är alltså flera faktorer som avgör den ekonomiska livslängden. Utöver redan nämnda faktorer kan även det geografiska läget och aktuell efterfrågan på den lokala hyresmarknaden ha betydelse. Efterfrågan kan i sin tur påverkas av bl.a. arbetsmarknadens utveckling. Utvecklingen på den lokala arbetsmarknaden är, i likhet med teknik- och produktutvecklingen, en faktor som är svårbedömd eftersom det handlar om framtida förändringar. Ekonomisk livslängd är således ett komplext begrepp, särskilt när det ska tillämpas på en byggnad i sin helhet samtidigt som denna byggnad egentligen består av olika delar vars ekonomiska livslängder kan variera kraftigt.

Avskrivning av byggnader med en komponentansats

En möjlig väg för att uppnå en avskrivningstakt som bättre motsvarar den faktiska värdeminskningen av byggnader vore differentierade avskrivningstakter för byggnaders olika delar. Ett sådant system skulle dock leda till alltför komplicerade skatteregler och en kraftigt ökad administrativ börda för framför allt de skattskyldiga.

För de företag som tillämpar Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3-regelverket) har det dock inom redovisningen införts en sådan ordning med differentierade avskrivningstakter för byggnader och andra materiella anläggningstillgångar, så kallad komponentavskrivning. Enligt det allmänna rådet ska, om skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter är betydande, tillgångens anskaffningsvärde fördelas på dessa olika komponenter. Respektive komponent skrivs av separat över dess nyttjandeperiod. K3-regelverket och dess komponentansats medför således att exempelvis stomme, fasad, tak och fönster kan skrivas av separat utifrån egna avskrivningsplaner.

För bostadshus och andra hyreshus har komponentansatsen inneburit att vissa komponenter skrivs av under relativt lång tid, samtidigt som andra delar – exempelvis inre ytskikt – skrivs av på betydligt kortare tid. Sammantaget har komponentansatsen för nyproducerade hyreshus lett till att en större andel av avskrivningarna koncentreras närmare till bygg-

tiden. Om man ser till de totala produktionskostnaderna för ett nyuppfört hyreshus uppvisar avskrivningarna av dessa kostnader således ett mer degressivt förlopp, avskrivningarna görs med större belopp i början och minskar sedan successivt.

Det finns skäl att ta intryck av kritiken att avskrivningstakten för hyreshus inte motsvarar en normal ekonomisk livslängd

Det finns skäl att ta ett visst intryck av kritiken att de skattemässiga värdeminskningssavdragen inte alltid motsvarar den faktiska värdeminskningen för hyreshus. Samtidigt finns det även skäl att ta intryck av den utveckling som skett inom företagsredovisningen. De bedömningar som gjorts visar inte entydigt att en ekonomisk livslängd om 50 år för hyreshus skulle vara för lång och att Skatteverkets normalprocentsats för sådana byggnader därför skulle vara felaktig för alla nyuppförda hyreshus. Vad bedömningarna dock visar är att den normala ekonomiska livslängden för hyreshus torde ligga i ett intervall där det kan antas att en avskrivningstid om 50 år utgör en övre gräns för intervallet. Även en något förkortad avskrivningstid skulle därför motsvara denna byggnadstyps normala ekonomiska livslängd.

Även *LRF*, Fastighetsägarna Sverige och *NSD* uttrycker att en avskrivningstid om 50 år inte alltid motsvarar en byggnads ekonomiska livslängd.

En mer korrekt ekonomisk avskrivning kan åstadkommas genom ett primäravdrag

För att värdeminskningssavdragen på ett bättre sätt ska motsvara en normal faktisk värdeminskning föreslås att ett primäravdrag införs för hyreshus, på så sätt att 12 procent av anskaffningsvärdena, utöver ordinarie värdeminskningssavdrag, får skrivas av under en sexårsperiod från det att en sådan byggnad färdigställs. Det finns skäl att ytterligare underlätta för nyproduktion av hyreshus jämfört med förslaget i promemorian att primäravdraget ska vara 10 procent av anskaffningsvärdet och gälla under en femårsperiod. Förslaget innebär således för hyreshusen ett införande av en liknande avdragsrätt som det primäravdrag som kunde göras under åren 1969 till 1990 (dåvarande primäravdrag framgick av punkt 3 av anvisningarna till 22 § och punkt 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen [1928:370] och upphävdes genom SFS 1989:1017).

Genom förslaget om ett nytt primäravdrag kommer avskrivningstiden för hyreshus att förkortas. Avskrivningarna som annars hade gjorts under åren 45–50 efter byggnadens färdigställande görs med primäravdraget i stället under åren 1–6. Om hyreshuset skrivs av med en avskrivningstakt om 2 procent per år enligt Skatteverkets normalprocentsats och värdeminskningssavdrag genom primäravdrag görs med maximala 12 procent av avskrivningsunderlaget kommer byggnaden att vara fullt avskriven efter 44 år. Med förslaget om primäravdrag kommer en högre andel av avskrivningarna dessutom koncentreras närmare till byggtiden. När sexårsperioden tagit slut kommer årliga värdeminskningssavdrag kunna göras med samma storleksmässiga belopp som enligt dagens regler, med den enda skillnaden att byggnaden blir fullt avskriven vid ett tidigare tillfälle.

Eftersom avskrivningarna för åren 45–50 tidigareläggs med 44 år har förändringen av periodiseringen en betydande effekt på nuvärdet av de sammantagna avskrivningarna. Antar man en diskonteringsfaktor på 2 procent så ökar nuvärdet av de sammanlagda avskrivningarna med 10,4 procent.

LRF, Fastighetsägarna Sverige och NSD har framfört att en mer korrekt ekonomisk avskrivning skulle kunna åstadkommas även genom en mer utvecklad rättspraxis och att motiveringen för förslaget därför brister. Regeringen anser inte att de framförda argumenten från de nämnda remissinstanserna är övertygande. Det är naturligtvis möjligt att genom en domstolsprocess få det prövat om ett visst hyreshus bör ha en kortare avskrivningstid än vad normalprocentsatsen anger, inte om alla hyreshus ska ha det. Som framgått är begreppet ekonomisk livslängd dessutom ett komplicerat begrepp, bl.a. på grund av att det bestäms av framtida faktorer och av faktorer vars betydelse kan variera mellan exempelvis storstadsområden och landsbygd. En fördel med förslaget om primäravdrag är att det är lätt för företagen att tillämpa och att tillämpningen inte skiljer sig åt t.ex. beroende på var ett enskilt hyreshus är beläget.

Primäravdraget innebär en viss skattemässig stimulans för nyproduktion av hyreshus

Förslaget om värdeminskningssavdrag genom primäravdrag innebär, förutom att avdragen bättre motsvarar faktisk värdeminskning, även en viss skattemässig stimulans för nyproduktion av byggnader. Bland annat SABO och ett antal ytterligare remissinstanser instämmer i detta.

Ett flertal remissinstanser, bl.a. Fastighetsägarna Sverige och NSD, har framfört att förslaget enbart skapar en periodiseringseffekt. LRF framför liknande synpunkter, men konstaterar samtidigt att denna periodiserings-effekt rent faktiskt ger en viss skattemässig stimulans. Regeringen anser att den omperiodisering som primäravdraget skapar innebär en stimulerande effekt för nyproduktionen. Med en generell ränteavdragsbegränsning utformad som en EBITDA-regel får primäravdraget dessutom ytterligare en positiv effekt för företag som uppför hyreshus, eftersom primäravdraget utgör ett värdeminskningssavdrag. Till skillnad från andra kostnader minskar värdeminskningssavdrag inte ränteavdragsunderlaget. Avdrag för ränta kan få göras med en EBITDA-regel även när resultatet av näringsverksamheten är ett underskott. Dessa förluster kan sedan dras av innan ränteavdragen under senare år. Jämfört med en EBIT-regel, som förordades i promemorian, blir skattebetalningarna lägre. På grund av primäravdraget flyttas skattebetalningar fram i tid och minskar därmed förslagens påverkan på företagens likviditet.

Eftersom primäravdraget även har till syfte att de sammanlagda värdeminskningssavdragen bättre ska motsvara den faktiska värdeminskningen, och alltså baseras på de vägledande principerna för de svenska avskrivningsreglerna i övrigt, står avdraget inte i konflikt med EU:s statsstödsregler.

Hälsostaden Ängelholm AB föreslår att förslaget utvidgas till att även avse vissa andra byggnadstyper. I avsaknad av uppgifter om att nuvarande regler om värdeminskningssavdrag inte skulle motsvara faktisk

värdeminskning riskerar en sådan utvidgning dock att vara i konflikt med de nämnda statsstödsreglerna.

Finansinspektionen och *Konjunkturinstitutet* har efterfrågat närmare analyser av förslaget effekter. SABO menar att förslagen leder till en ökad ekonomisk obalans mellan olika upplåtelseformer till hyresrättsens nackdel. Dessa synpunkter behandlas i konsekvensanalysen i avsnitt 15.

Synpunkten från *Sveriges Byggindustrier* om att hyreshus som färdigställt innan den 1 januari 2017 inte omfattas av förslaget behandlas i avsnitt 15.

Primäravdrag ska få göras även vid till- eller ombyggnation av hyreshus

Ett antal remissinstanser anser att förslaget om ett primäravdrag ska utvidgas även till renoveringar och Sveriges byggindustrier avstyrker förslaget för att det anses missgynna det befintliga beståndet av hyreshus.

Renovering är inget inkomstskatterättsligt begrepp, utan de närmaste motsvarigheterna till begreppet är underhåll och reparation respektive ombyggnation. Utgifter för underhåll och reparation av en byggnad får dras av omedelbart. Utgifter för ombyggnation dras i stället av genom värdeminskningsavdrag genom att utgifterna räknas in i avskrivningsunderlaget för byggnaden. Det är således till utgifter för ombyggnation som primäravdraget i så fall skulle utvidgas. Vid en sådan utvidgning skulle det saknas skäl att behandla utgifter för tillbyggnationer på annat sätt.

Vad som skulle kunna tala emot en utvidgning av primäravdraget så att det inte enbart omfattar utgifter för nybyggnation, utan även till- och ombyggnation, är att det skulle leda till en viss ökad administrativ börda för företagen. I stället för att hela utgiften för en till- eller ombyggnation enbart läggs till avskrivningsunderlaget, så behöver företagen en egen avskrivningsplan för 12 procent av utgifterna. Eftersom ombyggnation redan är ett använt och väletablerat begrepp i inkomstskattelagen, skulle en utvidgning dock inte leda till någon ytterligare gränsdragningsproblematik. Om något skulle det snarare minska skillnaden i den skattemässiga behandlingen av utgifter för underhåll och reparation å ena sidan och utgifter för ombyggnation å den andra. Även i övrigt skulle en sådan utvidgning kunna knyta an till redan befintliga regler, t.ex. från vilken tidpunkt som värdeminskningsavdrag för till- och ombyggnation får göras.

Förutom att bl.a. SABO, Stockholms kommun och LRF framfört att primäravdraget borde utvidgas till renoveringar så har även ett antal ytterligare remissinstanser framfört att en generell ränteavdragsbegränsning kan få negativa effekter på det befintliga beståndet av hyreshus. Fastighetsägarna, Södertälje kommun, Telge AB och Sveriges Kommuner och Landsting lyfter särskilt fram behovet av omfattande renoveringar av de s.k. miljonprogramsområdena. Det framförs bl.a. att en finansiering med externa lån är en förutsättning för sådana åtgärder och att alternativet kan vara att åtgärderna annars uteblir eller senareläggs.

Det torde vara ytterst ovanligt att en renovering av ett hyreshus inte skulle leda till att någon del av kostnaderna får dras av omedelbart. Det kan därför inte påstås att det generellt sett leder till en

marknadssnedvridning om primäravdraget inte omfattar ombyggnader. Vid en mer genomgripande renovering av ett hyreshus är det dock högst antagligt att det är en mycket liten del av utgifterna som kan dras av omedelbart, eftersom sådana renoveringar ofta avser de varaktiga byggnadsdelarna och att värme- och ventilationssystem m.m. samtidigt byts ut och moderniseras. Sådana förbättringar bör därför inte behandlas på annat sätt än nybyggnader. Regeringen anser därför att det finns skäl att utvidga primäravdraget till att inte enbart omfatta utgifter för nybyggnad av hyreshus, utan även till- och ombyggnad av sådana byggnader.

I tillämpliga delar ska nuvarande regler om värdeminskningsavdrag även gälla för primäravdrag

Värdeminskningsavdrag genom primäravdrag för utgifter för att uppföra ett hyreshus ska få göras de sex första åren från det att byggnaden färdigställs. För utgifter för till- eller ombyggnad ska primäravdrag få göras de sex första åren från det att en sådan förbättring färdigställs. Primäravdraget knyter således an till värdeminskningsavdragen i övrigt på så sätt att när rätt till avdrag för värdeminskning inträtt efter att byggnaden uppförs och färdigställs, så inträder även rätt till värdeminskningsavdrag genom primäravdrag. Samma sak gäller för utgifter för till- eller ombyggnad, dvs. att när rätt inträder till att göra ordinarie värdeminskningsavdrag inträder samtidigt rätt till värdeminskning genom primäravdrag. Oavsett om utgifterna avser ny-, till- eller ombyggnad ska primäravdraget med lika delar fördelas under den sexårsperiod som följer efter ett färdigställande, dvs. med 2 procentenheter per år.

Primäravdraget är alltså ett avdrag för värdeminskning. Även i övrigt bör det därför knyta an till de befintliga reglerna om värdeminskningsavdrag. Värdeminskningsavdrag genom primäravdraget bör därför, i likhet med ordinarie värdeminskningsavdrag, beräknas från den tidpunkt då byggnaden eller förbättringen i form av till- eller ombyggnad färdigställs. Det innebär att om byggnaden färdigställs under räkenskapsåret ska primäravdraget justeras i förhållande till detta, vilket kan illustreras med följande exempel. Ett bolags räkenskapsår sammanfaller med kalenderår och bolaget uppför ett hyreshus som färdigställs den 1 juli, primäravdraget ska då justeras eftersom avdraget enbart får göras för halva året.

Motsvarande justeringar ska göras om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader eller om sexårsperioden från det att byggnaden färdigställs tar slut under ett räkenskapsår. Det senare kan exemplifieras på följande sätt. För ett hyreshus som färdigställs den 30 september 2019 så får värdeminskningsavdrag genom primäravdrag göras under en sexårsperiod från detta datum, dvs. till och med den 30 september 2025. Om ett bolags räkenskapsår sammanfaller med kalenderår och bolaget har ägt ett hyreshus under hela året får primäravdrag alltså göras för de tre första kvartalen år 2025, men inte för det årets sista kvartal.

Även reglerna om återföring av gjorda värdeminskningsavdrag vid bl.a. avyttringar i 26 kap. IL ska vara tillämpliga på värdeminskningsavdrag genom primäravdrag.

Vansbro kommun framför att även små bolag och personer som bedriver enskild näringsverksamhet bör kunna ta del av möjligheten till primäravdrag. Någon sådan begränsning finns dock inte i förslaget. De som omfattas av de redan befintliga reglerna om värdeminskingsavdrag för hyreshus får enligt förslaget komma i åtnjutande även av primäravdraget.

Även en förvärvare av ett nyuppfört hyreshus får rätt till värdeminskingsavdrag genom primäravdrag

Om en byggnad förvärvas genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt så inträder förvärvaren i den tidigare ägarens skattemässiga situation gällande bl.a. värdeminskingsavdrag. Detta framgår av 19 kap. 18 § IL. Primäravdraget är ett värdeminskingsavdrag, och när en byggnad förvärvas genom arv eller något annat av de nyss nämnda sätten så kommer den nya ägaren – om inte byggnaden genomgår ett karaktärsbyte till privatbostad – få rätt till primäravdrag på samma sätt som den tidigare ägaren för den återstående delen av sexårsperioden efter färdigställandet av en ny-, till- eller ombyggnation.

Om byggnaden i stället förvärvas genom köp, byte eller annat liknande sätt läggs det upp en ny avskrivningsplan för den nya ägaren. Värdeminskingsavdrag får göras från förvärvet av byggnaden och beräknas på förvärvarens utgift för förvärvet. För att inte skapa några inlåsnings effekter bör även en förvärvare till ett nyuppfört hyreshus ha rätt till primäravdrag för den tid som förvärvaren innehar byggnaden under sexårsperioden från färdigställandet. Det innebär att om ett företag köper en byggnad på treårsdagen från det att byggnaden färdigställdes får den nya ägaren göra primäravdrag i tre år från tidpunkten för förvärvet. En förvärvare får beräkna primäravdraget utifrån sitt anskaffningsvärde.

Vid ett förvärv av ett hyreshus som under en sexårsperiod innan förvärvet genomgått en till- och ombyggnation är det dock inte möjligt att låta även en förvärvare göra primäravdrag för till- eller ombyggnaden, eftersom det i förvärvarens anskaffningsvärde inte går att urskilja vad som är värdet av just till- eller ombyggnationen. För till- eller ombyggnad är det således enbart den som haft utgiften för en sådan förbättring som får rätt till primäravdrag.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 2 kap. 1 och 15 §§ och att en ny paragraf, 19 kap. 5 a §, införs i IL.

12 Övriga förslag och bedömningar

12.1 Schablonintäkten på avdrag för avsättning till periodiseringsfond höjs

Regeringens förslag: Schablonintäkten på avdrag för avsättning till periodiseringsfonder är statslåneräntan multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till periodiseringsfond.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser som yttrar sig över förslaget avstyrker det, däribland *Företagarna*, *Småföretagarnas Riksförbund*, *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)*, *SRF konsulternas förbund* och *Näringslivets skattedelegation (NSD)*.

NSD uttrycker att lagändringen får effekten att avsättningarna till periodiseringsfond kommer att minska och därför bör åtföljas av en möjlighet till carry-back av förluster. Företagarna anger att förslaget utgör ett tillväxthinder för mindre företag, där möjligheterna att utjämna konjunktursvängningar och enskilda affärer ofta är avgörande för företagets överlevnad. Småföretagarnas Riksförbund anser att om ambitionen är att fler företag ska spara till sina investeringar bör schablonintäkten snarare minskas och möjligheterna till avsättningar öka till minst 50 % av vinsten.

LRF och SRF konsulternas förbund anser att schablonintäkten inte bör tas ut eftersom det skulle underlätta en finansiering med ett bolags egna medel. LRF anser vidare att räntebeläggningen innebär en administrativ börda som är ganska stor i förhållande till den begränsade skatteintäkt som regeln medför för de flesta småföretag. LRF föreslår att det av förenklingsskäl bör införas ett undantag från räntebeläggningen för avsättningar till periodiseringsfonder upp till ett visst belopp.

Skatteverket har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 72 procent av statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut, multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent. Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån (30 kap. 6 a § inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL).

Den ordningen har sin grund i uppfattningen att det är rimligt att juridiska personer tar upp en schabloniserad intäkt baserad på den skattecredit som avdrag för avsättning till periodiseringsfonder skapar för företagen. Skatten på schablonintäkten syftar till att åstadkomma en likvärdig behandling av finansiering med hjälp av den skattecredit som avdrag för avsättning till periodiseringsfond skapar respektive finansiering med lånat kapital. Juridiska personer kan också utjämna resultatet

mellan olika beskattningsår med hjälp av periodiseringsfonden mot att de betalar skatt på den schablonintäkt som tas upp för avsättningar till periodiseringsfond. Avsikten är att skatten på schablonintäkten ska motsvara kostnaden för finansiering med lånat kapital (se prop. 2004/05:38 s. 7 ff.).

Införandet av en generell ränteavdragsbegränsningsregel i kombination med en sänkning av bolagsskatten innebär att företagens kostnader för finansiering med lånat kapital ökar genom att avdrag inte får göras för den ränta som inte ryms inom avdragsutrymmet för den generella avdragsbegränsningsregeln. Mot den bakgrunden och för att finansiering genom användandet av periodiseringsfond ska vara neutralt i förhållande till finansiering med lånat kapital anser regeringen, trots remisskritiken mot förslaget, att det är rimligt att schablonintäkten på avdrag för avsättning till periodiseringsfond höjs, så att även kostnaden för finansiering med periodiseringsfond ökar. Schablonintäkten bör lämpligen motsvara statslåneräntan multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till periodiseringsfond.

Vissa remissinstanser varnar för beteendeförändringar, på så sätt att avsättningarna till periodiseringsfond kan minska när räntebeläggningen ökar. För att bestämma den faktiska räntebeläggningen måste dock hänsyn även tas till bolagsskattesatsen. Storleken på schablonintäkten har dock kvarstått oförändrad trots att bolagsskattesatsen har sänkts från 28 procent till 22 procent i två omgångar. I denna lagrådsremiss föreslås att bolagsskattesatsen sänks till 20,6 procent.

NSD och *Energiföretagen Sverige* anser att förslagen medför att det bör införas en möjlighet till rullning av förluster bakåt i tiden (s.k. carry-back). *LRF* kritiserar räntebeläggningen för att den skapar en administrativ börda för framför allt små företag och föreslår därför att avsättningar upp till ett visst belopp inte ska räntebeläggas. Enligt regeringen innebär dock inte förslaget någon skillnad för företagen i hur stora avsättningar som kan göras till periodiseringsfond. Möjligheten som dessa regler skapar till resultatutjämning över tid kommer därför vara oförändrad. Att schablonintäkten höjs innebär inte heller någon ökad administrativ börda som föranleder en sådan ändring som *LRF* efterfrågar. För ett företag som har ett negativt räntenetto kommer schablonintäkten att öka utrymmet för ränteavdrag samt för nya avsättningar till periodiseringsfond. Detta beror på att intäkten ingår i avdragsutrymmet för den generella ränteavdragsbegränsningsregeln och även påverkar storleken på fondavsättningarna.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 30 kap. 6 a § IL.

12.2 Återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond i vissa fall

Regeringens förslag: Avdrag för avsättning till periodiseringsfond som har gjorts vid beskattningsår som börjar före den 1 januari 2019

ska återföras med 103 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021 och med 106 procent av avdraget om återföringen görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Vid tillämpning av samma bestämmelser ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019 men före den 1 januari 2021 återföras med 104 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

Promemorians förslag: Förslagets utformning överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian angavs emellertid att återföring skulle ske med 110 procent av avdraget.

Remissinstanserna: *Skatteverket, SRF konsulternas förbund och Lantbrukarnas riksförbund* har inga synpunkter på förslaget. SRF konsulternas förbund konstaterar att förslaget ger samma skatteeffekt som ett företag kunde förvänta sig vid avdragstidpunkten.

Skälen för regeringens förslag: Juridiska personers avdrag för avsättning till periodiseringsfond vid beskattningsår innan den juridiska personen får tillämpa den sänkta bolagsskattesatsen som föreslås i denna lagrådsremiss har, baserat på den bolagsskatt som gäller vid avdragstillfället, ett skattemässigt värde om 22 procent av avdraget. Det gäller alla beskattningsår som inleds före den 1 januari 2019. Samtidigt kommer återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond att tas upp till beskattning med 21,4 respektive 2065 procent, efter att bolagsskatten stegvis har sänkts till dessa nivåer. Med återföring av ett avdrag avses att ett belopp som motsvarar ett gjort avdrag tas upp som intäkt (2 kap. 34 § IL).

Mot den bakgrunden och för att avdrag respektive återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond ska träffas av samma effektiva skattebelastning bör återföringar av avdrag för avsättning till periodiseringsfonder som har gjorts vid beskattningsår som börjar före den 1 januari 2019 göras med 103 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021 och med 106 procent av avdraget om återföringen görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Även FSK har föreslagit att storleken på återföringen ska anpassas med hänsyn till att bolagsskattesatsen sänks. Vid tillämpning av samma bestämmelser ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2019 men före den 1 januari 2021 återföras med 104 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Förslaget innebär att den effektiva bolagsskatten vid återföringen kommer att motsvara den som gällde vid avsättningen.

Förslaget aktualiserar frågan om det kommer i konflikt med förbudet mot retroaktiv skattelag i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen (RF). Den regeln innebär att skatt inte får tas ut i vidare mån än som följer av föreskrifter som gällde när den omständighet inträffade som

utlöste skattskyldigheten. Förslaget om återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond tillämpas på återföringar som sker efter ikraftträdandet. Det innebär att förslaget är i överensstämmelse med 2 kap. 10 § andra stycket RF (jfr t.ex. HFD 2011 ref. 73).

Regleringen är endast tänkt att gälla för de avsättningar som gjorts vid beskattningsår där bolagsskattesatsen är högre än vid tidpunkten för återföringen. Avsättningar till periodiseringsfond ska återföras senast det sjätte beskattningsåret efter avsättningen. Eftersom regleringen endast kommer att tillämpas under en begränsad tid bör förändringarna i reglerna om periodiseringsfond ske genom en övergångsbestämmelse.

Lagförslag

Förslaget tas in i punkt 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

12.3 En permanent schablonintäkt på säkerhetsreserven

Regeringens förslag: Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut, multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Statslåneräntan ska som lägst anses vara 0,5 procent vid beräkning av schablonintäkten.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget avstyrker det, däribland *FAR*, *Näringslivets skatte-delegation (NSD)*, *Svensk Försäkring*, *AFA Försäkring*, *PRI Pensionsgaranti* och *Sveriges advokatsamfund*.

FAR, *NSD*, *Svensk Försäkring*, *AFA Försäkring* och *PRI Pensionsgaranti* anser att säkerhetsreserven för försäkringsföretagen inte kan jämföras med avsättningar till periodiseringsfond, eftersom företaget inte fritt kan förfoga över en avsättning som görs till förmån för försäkrings-tagarna. De likheter som finns med periodiseringsfonder är begränsade till att ökning av säkerhetsreserv respektive avsättning till periodiseringsfond får dras av, att säkerhetsreserven och periodiseringsfonder klassas som obeskattade reserver från ett redovisningsperspektiv samt att minskning av säkerhetsreserv respektive återföring av periodiseringsfond är skattepliktig. Periodiseringsfonder syftar enbart till en skattemässig utjämning mellan åren, medan säkerhetsreserven har sitt berättigande helt och hållet i de särskilda, och i delar oförutsägbara, förhållanden som gäller för försäkringsverksamhet. Avsättningar till säkerhetsreserv görs inte av skatteskäl och de är alltså i stället försäkringstekniskt motiverade. Säkerhetsreserven syftar till att uppnå en tillfredsställande konsolidering och hjälper skadeförsäkringsföretagen att fullgöra sina förpliktelser

gentemot försäkringstagarna. Syftet är att skydda försäkringstagarna och säkerhetsreserven används för att täcka sådana förluster i försäkringsrörelsen som beror på slumpmässiga eller i övrigt svårbedömda faktorer. En funktion av säkerhetsreserven är att utjämna resultatvariationer och således att utgifter hänförs till rätt period. Synen på säkerhetsreserven som en skattekredit är därför felaktig. Skadeförsäkringsföretagen kan vidare inte frivilligt välja att minska säkerhetsreserven eftersom detta regleras av Finansinspektionens föreskrifter. Förslaget kan därför väntas medföra en försämrad likviditet.

AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti framför även att Finansinspektionen ändrat sina föreskrifter, vilket innebär att de eventuella skattekonsoliderande moment som tidigare har funnits i säkerhetsreserven och risken för att reserven utnyttjas för andra syften än de avsedda har minskat betydligt.

Svensk Försäkring anför även att förslaget leder till att kapitalbasen inom den s.k. Solvens 2-direktivet minskar. Skattedelen kommer nämligen att behandlas som en aktuell skattekostnad och skatteskuld, vilket minskar kapitalbasen med motsvarande belopp. De ökade kostnaderna kommer att övervältras på skadeförsäkringsföretagens kunder genom högre försäkringspremier. Även AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti nämner att förslaget innebär ökade kostnader och sämre försäkringsskydd. Ett sämre försäkringsskydd kan även uppstå till följd av att förslaget skapar incitament till att ha en mindre säkerhetsreserv. AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti ifrågasätter även påståendet om att det skulle finnas en konkurrenssituation mellan den verksamhet som de bedriver och andra inkomstbeskattade företag och lämnar synpunkter på konsekvensanalysen.

Sveriges advokatsamfund ifrågasätter om inte förslaget kan strida mot retroaktivitetsförbudet.

Finansinspektionen och *Skatteverket* har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skadeförsäkringsföretag beskattas för ändringar av en s.k. säkerhetsreserv, varvid en minskning av reserven tas upp som en intäkt och en ökning dras av som en kostnad (39 kap. 6 § IL). Säkerhetsreserven är en reserv för att täcka sådana förluster i försäkringsrörelsen som beror på slumpmässiga eller i övrigt svårbedömbara faktorer, till den del reserven inte överstiger vad som behövs för en tillfredsställande konsolidering (39 kap. 8 § IL). Skadeförsäkringsföretag har resultat som kan variera mycket från år till år och avsikten är att de ska kunna utjämna resultatet mellan olika beskattningsår (se prop. 1989/90:110 s. 572 f.).

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv (FFFS 2013:8) innehåller regler om minskning och ökning av säkerhetsreserven.

Till skillnad från *FAR*, *NSD*, *Svensk Försäkring m.fl.* anser regeringen att säkerhetsreserven i flera avseenden liknar periodiseringsfonderna, bl.a. för att den innehåller en skattekredit. Avdrag för ökning av säkerhetsreserven motsvarar således avdrag för avsättning till periodiseringsfond (se t.ex. prop. 2015/16:15 s. 8). Som ett argument för att säkerhetsreserven skulle skilja sig från periodiseringsfonderna anför *AFA Försäkring* och *PRI Pensionsgaranti* att en funktion av säkerhets-

reserven är att utjämna resultatvariationer och således att utgifter hänförs till rätt period. Även Svensk Försäkring menar att säkerhetsreserven skiljer sig från periodiseringsfonderna i detta avseende, eftersom en minskning av säkerhetsreserven sker när en motsvarande kostnad uppstår. De menar därför att säkerhetsreserven inte innehåller någon skattekredit. Regeringen konstaterar dock att även avsättningar till periodiseringsfonder ofta fyller sådana syften, dvs. att avsättningar till periodiseringsfond görs för att företaget ska kunna täcka framtida kostnader. Genom att kunna välja när intäkter tas upp till beskattning kan företagen ta upp dessa när en motsvarande kostnad uppstår. Såväl periodiseringsfonderna som säkerhetsreserven innebär således en skattekredit, eftersom företagen genom dessa verktyg kan senarelägga beskattningen av sina intäkter på ett sätt som avviker från vad som vore den företagsekonomiskt riktiga tidpunkten. Säkerhetsreserven behandlas dessutom på ett liknande sätt i redovisningen.

Den skattekredit som avdrag för avsättning till periodiseringsfond innebär för juridiska personer beskattas med en schablonintäkt, se avsnitt 12.1. Där anges även att skattekrediten kan anses vara likvärdig med en form av finansiering. På motsvarande sätt medför avdrag för ökning av säkerhetsreserven en skattekredit för skadeförsäkringsföretagen. Till skillnad från juridiska personers avdrag för avsättning till periodiseringsfond beskattas dock inte den skattekredit som avdrag för ökning av säkerhetsreserven skapar för skadeförsäkringsföretag. Det innebär att skadeförsäkringsföretag gynnas i förhållande till juridiska personer som gör avdrag för avsättning till periodiseringsfond.

Ett konkurrenskraftigt och dynamiskt företagsklimat är grunden för tillväxt och jobbskapande. I det ligger att skattesystemet som utgångspunkt inte bör särbehandla vissa delar av näringslivet eller finansieringsformer i förhållande till andra. Det innebär att skattesystemet bara i begränsad utsträckning bör påverka valet av finansieringsform. Med dessa utgångspunkter är det angeläget att neutraliteten mellan finansiering med hjälp av avsättning till periodiseringsfond och finansiering genom avsättning till säkerhetsreserven ökar.

Mot denna bakgrund bör skadeförsäkringsföretag ta upp en schablonintäkt på den skattekredit som avdrag för en ökning av säkerhetsreserven skapar för företagen. *Finansinspektionen* har inte några invändningar mot förslaget.

AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti anser att det inte i tillräcklig omfattning analyserats bl.a. vilka effekter förslaget har utifrån ett konsumentperspektiv och att förslaget även kan leda till beteendeförändringar hos skadeförsäkringsföretagen. Dessa synpunkter behandlas i konsekvensanalysen, se avsnitt 15.

Schablonintäkten bör utformas med 30 kap. 6 a § IL som förebild. Den regeln vilar i sin tur på förutsättningen att juridiska personer som gör avdrag för avsättning till periodiseringsfond kommer i åtnjutande av skattekrediten vid beskattningsårets utgång. Det innebär att det är summan av avdrag för avsättningar till periodiseringsfond vid beskattningsårets ingång som ligger till grund för schablonintäkten. I det ligger också att beskattningsårets längd påverkar skattekreditens storlek, vid sidan av schablonintäkten och dess underlag.

Det innebär att schablonintäkten på säkerhetsreserven bör beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

Avseende frågan om ett bör införas golv för statslåneräntan så är de överväganden och bedömningar som i denna del gjorts i prop. 2016/17:24 s. 16 f. aktuella även avseende schablonintäkten på säkerhetsreserven. Regeringen föreslår därför att ett golv för statslåneräntan som överstiger noll ska införas. En lämplig nivå på golvet bedöms vara 0,5 procent.

Förslaget står inte i konflikt med förbudet mot retroaktiv skattelag i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen (RF). Den regeln innebär att skatt inte får tas ut i vidare mån än som följer av föreskrifter som gällde när den omständighet inträffade som utlöste skattskyldigheten. Förslaget innebär att det är förekomsten av en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsår som inleds efter den 31 december 2018 som utlöser skattskyldigheten och förslaget innebär därmed ingen sådan retroaktiv skattelagstiftning.

Lagförslag

Förslaget föranleder att en ny paragraf 39 kap. 8 a § IL införs och att 39 kap. 8 a § IL omnumreras till 39 kap. 8 b § IL.

12.4 En tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven

Regeringens förslag: Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter den 31 december 2020, ska ta upp en tillfällig schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 6 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten ska antingen tas upp med en sjättedel det beskattningsåret och med en sjättedel per år under de påföljande fem beskattningsåren eller med hela beloppet under det första beskattningsåret.

En schablonintäkt som inte har tagits upp ska tas upp, även om tiden ovan inte har löpt ut, om företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse, skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör, näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 § IL, eller företaget försätts i konkurs.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Svensk Försäkring*, *AFA Försäkring* och *PRI Pensionsgaranti* avstyrker förslaget.

Svensk Försäkring framför bl.a. att förslaget har lämnats med den felaktiga utgångspunkten att en avsättning till säkerhetsreserven rör sig om en skattekredit. Svensk Försäkring anför även att förslaget leder till att kapitalbasen inom det s.k. Solvens 2-direktivet minskar. Skattedelen kommer nämligen att behandlas som en aktuell skattekostnad och skatteskuld, vilket minskar kapitalbasen med motsvarande belopp.

AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti framför i allt väsentligt samma kritik som mot förslaget om permanent schablonintäkt, dvs. att avsättningar till säkerhetsreserven inte kan betraktas som en skattekredit och därför inte kan jämföras med avsättningar till periodiseringsfond. AFA Försäkring och PRI Pensionsgaranti menar även att om en tillfällig schablonintäkt ska införas så bör beskattningen ske först i samband med en minskning av säkerhetsreserven, på så sätt att minskningar av säkerhetsreserven i förhållande till den ingående balansen för säkerhetsreserven det första räkenskapsåret som reglerna tillämpas skattemässigt tas upp till 110 procent.

Finansinspektionen och *Skatteverket* har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skadeförsäkringsföretags avdrag för ökning av säkerhetsreserven som har gjorts under beskattningsår som påbörjas före den 1 januari 2019 har ett skattemässigt värde om minst 22 procent av avdraget. Samtidigt föreslås i denna lagrådsremiss att bolagsskattesatsen i två steg sänks till 20,6 procent (sista steget fr.o.m. 1 januari 2021).

I promemorian föreslogs mot denna bakgrund – i likhet med vad även FSK föreslog – att ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsår som börjar efter det att den föreslagna bolagsskattesänkningen trätt i kraft ska ta upp en tillfällig schablonintäkt. Enligt förslaget skulle intäkten beräknas till 10 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Förslaget skulle innebära att den effektiva bolagsskatten på avdrag för ökning av säkerhetsreserv som gjorts före sänkningen av bolagsskatten är 22 procent i stället för 20,6 procent ($=1,1 \times 20,6$).

Förslaget har mötts av viss remisskritik. Framför allt anförts att säkerhetsreserven inte innehåller någon skattekredit och att det är felaktigt att jämföra med periodiseringsfonder. Som framgår av avsnittet ovan (avsnitt 12.3) delar regeringen inte remissinstansernas uppfattning. Säkerhetsreserven innehåller, i likhet med avsättningar till periodiseringsfond, en skattekredit. Enligt regeringens bedömning är det vidare rimligt att skadeförsäkringsföretag som använder sig av säkerhetsreserven träffas av samma effektiva beskattning på en ökning av reserven som företagen kunde förvänta sig vid avdragstillfället.

Promemorians förslag motsvarar i hög grad det förslag som rör återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfonder i avsnitt 12.2. Det innebär t.ex. att storleken på den tillfälliga schablonintäkten – till skillnad från FSK:s förslag – inte bör påverkas av om beskattningsåret är kortare eller längre än tolv månader. En skillnad mellan förslagen är dock att den tillfälliga schablonintäkten inte med automatik kommer att mötas av en minskning av säkerhetsreserven. Denna omständighet kritiserar av *AFA Försäkring* och *PRI Pensionsgaranti*, bl.a. framförs att skadeförsäkringsföretagen saknar möjlighet att frivilligt lösa upp

säkerhetsreserven. De nämnda remissinstanserna lämnar därför ett alternativt förslag som innebär att den tillfälliga schablonintäkten ska tas upp först när det sker en minskning av säkerhetsreserven som motsvarar ett avdrag som gjorts innan bolagsskattesatssänkningen. I promemorian ansågs dock ett sådant alternativ inte som lämpligt, bl.a. för att det inte leder till någon likabehandling i förhållande till motsvarande förslag om återföring av avsättningar till periodiseringsfonder. Dessutom skulle ett sådant alternativ kräva kompletterande bestämmelser. Regeringen delar promemorians bedömning att ett sådant alternativ inte är lämpligt.

Schablonintäkten bör enligt regeringen tas upp med en sjättedel under det första beskattningsåret som det nya bolagsskattesatsen 20,6 börjar gälla samt med en sjättedel per år under de påföljande fem beskattningsåren, eller med hela beloppet under det första beskattningsåret. Skadeförsäkringsföretagen kan således välja mellan två alternativ när det gäller hur den tillfälliga schablonintäkten ska tas upp till beskattning. Med anledning av att bolagsskattesatsen sänks till 20,6 procent i stället för till 20 procent bör schablonintäkten bestämmas till 6 procent ($1,06 \times 20,6$).

Schablonintäkten bör dock i likhet med vad som gäller för säkerhetsreserven enligt nuvarande 39 kap. 8 a § IL som föreslås omnumreras till 39 kap. 8 b IL tas upp till beskattning i följande situationer. Det gäller om företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse, skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör eller om näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vidare ska schablonintäkten tas upp till beskattning om företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 § IL, eller om företaget försätts i konkurs. Detta gäller även om tidsfristen på totalt sex år som föreslås i övergångsbestämmelsen ännu inte har löpt ut.

Förslaget aktualiserar frågan om det kommer i konflikt med förbudet mot retroaktiv skattelag i 2 kap. 10 § andra stycket RF (avsnitt 12.2). Med förslaget är det förekomsten av en säkerhetsreserv den 1 januari 2021 eller senare som utgör den omständighet som utlöser skyldigheten att ta upp schablonintäkten för det innevarande beskattningsåret. Det innebär att förslaget är i överensstämmelse med 2 kap. 10 § andra stycket RF.

Lagförslag

Förslaget tas in i punkt 11 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

12.5 Tillfällig begränsning av underskottsavdrag för juridiska personer

Regeringens bedömning: Det bör inte införas en tillfällig begränsning för juridiska personer för avdrag för underskott av

näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret.

Promemorians förslag: Överensstämmer inte med regeringens förslag. I promemorian föreslogs en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års underskott.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som yttrar sig över förslaget avstyrker det, däribland *Företagarna*, *Svensk Försäkring*, *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, *Sveriges advokatsamfund*, *Sveriges Byggindustrier*, *SRF konsulternas förbund* och *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)*.

FAR beskriver förslaget som oacceptabelt och systemfrämmande, eftersom det leder till att bolag som precis börjat gå med vinst och vars underskott helt saknar samband med negativa räntenetton måste betala skatt med 10 procent. *Wihlborgs Fastigheter AB* framför liknande synpunkter och ifrågasätter förslaget ur bl.a. ett rättssäkerhetsperspektiv. Även *AB Industrivärden* m.fl. framför liknande synpunkter om att det ska sakna betydelse vilket år ett företag redovisar en vinst eller förlust. *Näringslivets skattedelegation (NSD)*, till vars yttrande ett flertal andra remissinstanser anslutit sig, anser att förslaget är skadligt för konkurrenskraften, investeringar och jobb. NSD lyfter särskilt fram att underskottsavdragen är koncentrerade till mindre företag och unga riskfyllda företag. Även SVCA tar särskilt upp att förslaget riskerar att slå mot mindre tillväxtbolag där underskott i ett uppbyggnadsskede inte är särskilt ovanligt. *Fortum Sweden AB* menar att tidigare års underskott inte nödvändigtvis har någon koppling till ränteavdrag. Sveriges advokatsamfund och *AB Electrolux* ifrågasätter om inte förslaget kan strida mot retroaktivitetsförbudet. *AB Electrolux* anser därför att, om regeln behålls, enbart underskott som uppkommit efter reglernas ikraftträdande bör omfattas av begränsningen.

Energiföretagen Sverige och *Sydkraft AB* anser att förslaget särskilt drabbar kärnkraftsindustrin, eftersom en konsekvens av stängningen av kärnkraftsreaktorer är stora nedskrivningsbehov i ägarföretagen som i sin tur leder till stora underskott. *Svensk Vindenergi* menar att förslaget särskilt drabbar vindkraftsföretagen. *Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB* menar att förslaget om en generell ränteavdragsbegränsning kräver att företagen får tid att under kontrollerade former omstrukturera och omfinansiera sina verksamheter, men att den tillfälliga begränsningen av avdrag för tidigare års underskott försvårar en sådan omställning. *AB Volvo* anser att det finns en risk att regeln blir bestående, och visar utifrån bolagets egna skattemässiga resultat att det i så fall skulle kunna innebära att tidigare års underskott aldrig kan användas i sin helhet.

FAR anser att om förslaget ändå genomförs måste det kombineras med en generös beloppsgräns, så att det inte drabbar de små företagen. Även *LRF* förordar en beloppsgräns.

Skatteverket har inga invändningar mot förslaget.

Sveriges Byggindustrier (till vilkas yttrande NCC AB ansluter sig), anser att en stegvis sänkning av bolagsskatten hade varit att föredra i stället för förslaget om en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års

underskott. Även AB Electrolux och Sydkraft AB anger att en stegvis bolagsskattesänkning vore att föredra.

Skälen för regeringens bedömning

I promemorian gjordes bedömningen att en tillfällig begränsning borde införas gällande juridiska personers avdrag för tidigare års underskott. Som skäl för förslaget angavs bland annat följande. Som utgångspunkt gäller att underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret ska dras av (40 kap. 2 § IL). Avdrag för tidigare års underskott är ett avdrag som behandlas som andra avdrag. Avdraget ska göras beskattningsåret efter det år då underskottet uppkom, oavsett om det uppkommer ett överskott eller inte för detta år. På så sätt rullas underskott vidare från ett beskattningsår till nästa. Införandet av en generell ränteavdragsbegränsning i kombination med en sänkning av bolagsskatten ökar neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital och leder till en omfördelning av skattebördan. Det innebär att fler företag kommer att betala bolagsskatt i förhållande till i dag. Det gäller framför allt företag som i dag har ett stort negativt räntenetto i förhållande till bl.a. överskottet av näringsverksamheten. Samtidigt har vissa företag med negativa räntenetton stora underskott av näringsverksamhet som kvarstår från föregående beskattningsår. Det innebär att skattebetalningarna från dessa företag väntas bli låga under de kommande åren, trots införandet av en generell ränteavdragsbegränsning.

Promemorians förslag om en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års underskott har mötts av omfattande remisskritik. *Näringslivets skattedelegation (NSD)* lyfter särskilt fram att avdragen är koncentrerade till mindre företag och unga riskfyllda företag och att den högsta andelen företag som har underskott från tidigare år framför allt är företag med färre än fem anställda och företag som är mellan 5–9 år gamla. Sett utifrån branschtillhörighet är det inom hotell- och restaurangverksamhet som andelen företag med tidigare års underskott är störst. Även andra remissinstanser, som *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)*, tar upp liknande synpunkter. *FAR* och *Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)* anser att en generös beloppsgräns bör införas så att de små företagen inte påverkas av den föreslagna tillfälliga begränsningen. Ett antal remissinstanser anser även att en stegvis sänkning av bolagsskatten är att föredra framför förslaget om en tillfällig begränsning av avdrag för tidigare års underskott (till dessa hör *Sveriges Byggindustrier* (till vilkas yttrande *NCC AB* ansluter sig), *AB Electrolux* och *Sydkraft AB*), vilket även behandlas i avsnitt 6.4 Enligt regeringens uppfattning finns det skäl som talar för en sådan tillfällig begränsning av tidigare års underskottsavdrag som föreslås i promemorian. Regeringen anser dock att det finns anledning att ta intryck av de remissynpunkter som har lämnats. Mot denna bakgrund anser regeringen, till skillnad från den bedömning som gjordes i promemorian, att det inte bör införas en tillfällig begränsning för juridiska personer för avdrag för underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret. Bolagsskatten kommer i stället att sänkas i två steg, se närmare avsnitt 13.

13 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Förslagen träder i kraft den 1 januari 2019 och tillämpas första gången

– såvitt avser inkomstskatt för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 december 2018, och

– såvitt avser uppgifter inom ramen för skatteförfarandet, på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.

I fråga om förslaget om en generell ränteavdragsbegränsningsregel gäller att för beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före men avslutas efter den 31 december 2018 så får inte ett negativt räntenetto som belöper sig på perioden fr.o.m. den 1 januari 2019 t.o.m. utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, dras av.

De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna i dess nuvarande utformning gäller för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 januari 2019.

För företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2019 får vid tillämpningen av reglerna om koncernbidrag under det beskattningsåret avdrag göras högst med 93 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018. Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2021 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 96 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

Expansionsfondsskatten för juridiska personer ska vara 20,6 procent avseende beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. I fråga om förslaget om sänkning av expansionsfondsskatten behandlas också befintliga avsättningar till expansionsfond enligt de nya reglerna. Övergången till de nya reglerna sker genom att tidigare gjorda avsättningar anses återförda enligt nuvarande regler och genast återavsatta enligt de nya reglerna.

Förslaget om att procenttalet 20,6 ska användas vid tillämpningen av regeln om beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag tillämpas första gången på avyttringar av andelar i skalbolag som sker efter den 31 december 2018. Om skalbolagsdeklarationen till någon del avser tid före den 1 januari 2019, ska dock vid tillämpningen av reglerna om beslut om säkerhetens storlek procenttalet 22 användas i stället för 20,6.

I fråga om förslaget om primäravdrag tillämpas den nya bestämmelsen när det gäller utgifter för nybyggnad för hyreshus som färdigställs från och med den 1 januari 2017 och när det gäller utgifter för till- och ombyggnationer sådana förbättringar som färdigställs från och med samma datum. För hyreshus eller förbättringar i form av till-

och ombyggnationer som färdigställs under tiden 1 januari 2017–31 december 2018 får värdeminskingsavdrag genom primäravdrag göras för den delen av sexårsperioden från färdigställandet som återstår den 1 januari 2019.

Den statliga inkomstskatten för juridiska personer ska vara 21,4 procent i stället för 20,6 procent avseende beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian förslags att de nya bestämmelserna skulle träda i kraft den 1 juli 2018.

Remissinstanserna: *Ekonomistyrningsverket* påpekar att taxeringsutfallet för 2019 kommer att bli en blandning av nya och gamla regler eftersom bolag med brutna räkenskapsår som inleds före den 1 juli 2018 inte kommer att tillämpa de nya reglerna 2019. Ekonomistyrningsverket anser att det vore bättre om övergången skedde så att reglerna träder i kraft vid samma beskattningsutfall för alla bolag. *Småföretagarnas Riksförbund* menar att reglerna bör börja gälla först vid årsskiftet 2019/2020 för mikroföretag. *SRF konsulternas förbund* anser att en successiv infasning av det nya regelverket bör övervägas.

Svenska Bankföreningen och *Finansbolagens förening* ifrågasätter om det är förenligt med EU-rätten och direktivet mot skatteundandraganden att tidigare lägga ikraftträdandet till före 1 januari 2019. Finansbolagens förening anser att ett införande den 1 januari 2024 bör övervägas med hänsyn till undantaget i direktivet mot skatteundandraganden för riktade regler som är minst lika effektiva som den generella begränsningsregeln. *Stockholms kommun* anser att ett ikraftträdande den 1 juli 2018 är olämpligt mot bakgrund av andra förslag inom företagsbeskattningen, som t.ex. paketeringsutredningens förslag.

Lantbrukarnas riksförbund ställer sig bakom förslaget att den tidigare använda tekniken med återbetalning av överskjutande tidigare erlagd expansionsfondsskatt i samband med sänkt expansionsfondsskatt tillämpas även vid denna gång. *Skatteverket* föreslår att förslaget om att tidigare gjorda avsättningar till expansionsfond ska anses återförda enligt nuvarande regler och genast åter ska avsättas enligt de nya reglerna ska ändras så att detta sker vid beskattningsårets ingång, i stället för den 1 juli 2018.

Sveriges Byggindustrier uttrycker kritik mot att förslaget om primäravdrag för hyreshus är begränsat till hyreshus som färdigställts från och med den 1 januari 2017 och anser att det snedvrider marknaden.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian föreslås att de nya skattereglerna för företagssektorn ska träda i kraft den 1 juli 2018. *Bankföreningen* ifrågasätter dock om det är förenligt med EU-rätten och direktivet mot skatteundandraganden att tidigare lägga ikraftträdandet till före 1 januari 2019. Vidare anser *Finansbolagens förening* att ett införande den 1 januari 2024 bör övervägas med hänsyn till undantaget i direktivet för riktade regler som är minst lika effektiva som den generella begränsningsregeln. Även om det följer av direktivet mot skatteundandraganden att reglerna ska tillämpas från den 1 januari 2019 (art. 11 p. 1) är ett tidigare ikraftträdande förenligt med EU-rätten. Till skillnad mot de

nuvarande riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna gäller den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i direktivet mot skatteundandraganden både interna och externa lån. För att 2013 års regler ska anses vara minst lika effektiva som regeln i direktivet skulle de därför behöva ändras så att även externa lån omfattas generellt. Det skulle inte vara lämpligt.

Även med beaktande av vad Ekonomistyrningsverket, Småföretagarnas Riksförbund och SRF konsulternas förbund har anfört om att övergången bör ske vid samma beskattningsutfall för alla bolag, att reglerna bör gälla vid en senare tidpunkt för mikroföretag samt att en successiv infasning bör övervägas, delar regeringen bedömningen i promemorian att förslagen bör träda i kraft och tillämpas för beskattningsår (och för svenska handelsbolag räkenskapsår) som börjar efter ett visst datum. Det är således inte lämpligt med en successiv infasning eller senare ikraftträdande för företag av en viss storlek. Enligt regeringen bör förslagen i denna lagrådsremiss träda i kraft den 1 januari 2019 och tillämpas första gången såvitt avser inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 december 2018, och såvitt avser 34 kap. 4 a § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen såvitt avser inkomstskattelagen innebär när det gäller den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln att förslagen på ändringar tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 december 2018. De upphävda bestämmelserna i 24 kap. 10 a–10 f §§ IL, gäller fortfarande för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 januari 2019.

Av 3 kap. 1 och 2 §§ bokföringslagen (1999:1078), förkortad BFL, framgår att ett räkenskapsår som huvudregel är tolv månader och antingen motsvarar kalenderåret eller i form av ett brutet räkenskapsår. Från huvudregeln görs undantag. Det innebär t.ex. att räkenskapsåret kan utsträckas till att omfatta högst arton månader vid omläggning av räkenskapsår (3 kap. 3 § BFL). Det förutsätter som huvudregel att Skatteverket ger tillstånd till det. Från den huvudregeln görs undantag. Det innebär att tillstånd inte behövs för omläggning från brutet räkenskapsår till kalenderår eller för omläggning till gemensamt räkenskapsår i fall som avses i 3 kap. 4 § och 5 § första stycket BFL.

Utan särskild reglering skulle företag kunna skjuta upp tillämpningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln genom att lägga om räkenskapsåret (dvs. beskattningsåret). Det finns t.ex. incitament för företag med ett stort negativt räntenetto att skjuta fram tillämpningen av regeln genom att lägga om (i praktiken förlänga) det räkenskapsår som börjar före, men avslutas efter den 31 december 2018. Samma effekt uppkommer även om ett företag av andra skäl väljer att lägga om räkenskapsåret i brytpunkten mellan gällande rätt och den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

FSK har övervägt olika alternativ, såsom att det ska krävas tillstånd från Skatteverket i samtliga fall vid omläggning till brutet räkenskapsår. Ett annat alternativ är att låta företag med brutet räkenskapsår skilja på negativa finansnetton före och efter ikraftträdandet och låta ett avdragsförbud gälla för negativa finansnetton fram till dess ett nytt räkenskapsår

börjar. För att inte orsaka onödigt komplexitet har FSK övervägt att antingen begränsa uppdelningen till företag med höga negativa finansnetton eller till företag som lagt om räkenskapsår någon gång under de två senaste åren före ikraftträdande. Det sistnämnda alternativet har FSK bedömt vara enklast.

Mot denna bakgrund och av offentligfinansiella skäl bör en regel införas som innebär att ett negativt räntenetto som belöper sig på perioden fr.o.m. den 1 januari 2019 t.o.m. utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, inte ska kunna dras av. Till skillnad från FSK:s förslag bedöms det dock vara tillräckligt att begränsa regeln till att gälla beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före, men avslutas efter, den 31 december 2018. Det har inte bedömts vara lämpligt att avgränsa regeln ytterligare. Förslaget innebär att en uppdelning behöver göras mellan ränteutgifter som belöper sig på tiden före och efter den 1 januari 2019. De ränteutgifter som belöper sig på tiden före ikraftträdandet får dras av, om de inte begränsas t.ex. enligt de upphävda reglerna i 24 kap. 10 a–10 f §§ IL. Ränteutgifter som belöper sig på tiden efter ikraftträdandet fram till utgången av det aktuella beskattningsåret (respektive räkenskapsåret) får inte dras av. För tiden efter att ett nytt beskattningsår påbörjas gäller den generella ränteavdragsbegränsningsregeln och avdrag får göras i enlighet med den. Vidare gäller att om det första beskattningsåret påbörjas efter ikraftträdandet kommer avdrag att få göras enligt den generella ränteavdragsbegränsningsregeln redan från början.

Förslaget aktualiserar frågan om det kommer i konflikt med förbudet mot retroaktiv skattelag i 2 kap. 10 § andra stycket RF. Enligt förslaget är det förekomsten av ett negativt räntenetto den 1 januari 2019 eller senare som utgör den omständighet som utlöser avdragsförbudet för negativa räntenetton för det innevarande beskattningsåret. Det innebär att förslaget är i överensstämmelse med 2 kap. 10 § andra stycket RF.

Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2019 bör vid tillämpningen av 35 kap. IL under det beskattningsåret bara kunna göra avdrag högst med 97 procent [$\approx 1 - (0,6/22)$] för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018. Vidare bör företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2021 vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara kunna göra avdrag högst med 96 procent [$\approx 1 - (0,8/21,4)$] för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Förslaget har utformats med det genomförda förslaget i avsnitt 5 i prop. 2013/14:19 som förebild. Syftet är att förhindra att företag med hjälp av koncernbidrag utan begränsningar flyttar vinster hänförliga till beskattningsår som påbörjats före en bolagsskattesänkning till ett annat företag i koncernen där vinsterna blir föremål för den lägre skattesats som gäller för beskattningsår som påbörjas efter bolagsskattesänkningen.

Expansionsfondsskatten för juridiska personer föreslås sänkas från 22 procent till 20,6 procent det beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Också befintliga avsättningar till expansionsfond bör behandlas enligt de nya reglerna. Övergången till de nya reglerna sker genom att tidigare gjorda avsättningar anses återförda enligt nuvarande

regler och genast åter har avsatts enligt de nya reglerna. Förslaget har utformats med det genomförda förslaget i avsnitt 6.16 i prop. 2012/13:1, Förslag till statens budget för 2013, finansplan och skattefrågor som förebild. *Lantbrukarnas riksförbund* tillstyrker att denna teknik används även vid denna sänkning av expansionsfondsskatten. I enlighet med vad *Skatteverket* anfört ska återavsättningen ske vid beskattningsårets ingång.

Enligt regeln i 58 kap. 2 § SFL ska – om säkerhet ska ställas – storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 22 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. I avsnitt 6.4 föreslås att bolagsskatten sänks till 20,6 procent. Mot den bakgrunden föreslås det i avsnitt 6.6 att procenttalet 20,6 ska användas vid tillämpningen av regeln. Detta bör gälla avyttringar av andelar i skalbolag som sker efter den 31 december 2018. Om skalbolagsdeklarationen till någon del avser tid före den 1 januari 2019, bör dock vid tillämpningen av reglerna om säkerhetens storlek vid beslut om säkerhet för slutlig skatt för skalbolag i 58 kap. 2 § första stycket SFL procenttalet 22 användas i stället för 20,6. Ett stegvis införande av detta förslag är inte lämpligt även om bolagsskattesatssänkningen görs i två steg. Det skulle komplicera regelverket och förfarandet i alltför stor omfattning.

Förslaget om primäravdrag för hyreshus innebär en skattemässig stimulans för ny-, till- eller ombyggnad av sådana byggnader. Om enbart ny-, till- eller ombyggnad av hyreshus som färdigställs efter ikraftträdandet skulle omfattas av förslaget finns en risk att investeringsaktiviteten avstannar fram till ikraftträdandet av den nya bestämmelsen. Risken är alltså att skattskyldiga – i avsikt att inte gå miste om avdraget – förskjuter färdigställandet av redan påbörjade projekt till efter denna tidpunkt. Det föreslås därför att bestämmelsen även ska tillämpas för ny-, till- eller ombyggnad av byggnader som färdigställs från och med det att förslaget lämnades i promemorian *Nya skatteregler för företagssektorn*, eftersom det är vid den tidpunkten som den beskrivna risken först uppstod. För att inte skapa någon gränsdragningsproblematik om vid vilket datum under ett år som ett hyreshus färdigställts föreslås dock att alla hyreshus som färdigställs år 2017 ska omfattas av förslaget, dvs. att hyreshus omfattas av förslaget om ny-, till- eller ombyggnad av byggnaden färdigställs från och med den 1 januari 2017. För hyreshus som färdigställts innan ikraftträdandet, men efter den 31 december 2016, kommer sexårsperioden från färdigställandet således att börja löpa före ikraftträdandet. Primäravdrag kan sedan få göras för den vid ikraftträdandet återstående delen av sexårsperioden. Regeringen anser inte att det finns fog för den kritik som *Sveriges Byggindustrier* lämnar om att det skapar en marknadssnedvridning att inte låta även äldre hyreshus omfattas, eftersom det i så fall rör sig om redan gjorda investeringar.

Reglerna om att återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond ska ske med en viss procent av avdraget i vissa fall (avsnitt 12.2) och en tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven (avsnitt 12.4) införs också i övergångsbestämmelserna.

Den statliga inkomstskatten för juridiska personer föreslås vara 20,6 procent av beskattningsbara inkomsten (avsnitt 6.4). Av offentlig-

finansiella skäl bör den statliga inkomstskatten för juridiska personer (dock inte expansionsfondskatten) vara 21,4 procent i stället för 20,6 procent avseende beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021. För beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020 börjar bolagsskattesatsen på 20,6 att gälla.

14 Uppföljning av den föreslagna lagstiftningen

Regeringens bedömning: De föreslagna reglerna, däribland ränteavdragsbegränsningsreglerna samt den föreslagna definitionen av ränteutgifter och ränteinkomster, bör följas upp.

Skälen för regeringens bedömning: De föreslagna reglerna i denna lagrådsremiss är omfattande och kommer att innebära en stor förändring för många företag och Skatteverket. Rättstillämpningen av de föreslagna reglerna, bl.a. ränteavdragsbegränsningsreglerna bör därför följas upp för att säkerställa att syftet med dessa uppnås. Det är särskilt viktigt att följa upp den internationella utvecklingen för att analysera vilka effekter de nya reglerna får på Sveriges konkurrenskraft, att de föreslagna reglerna förebygger skatteplanering på avsett sätt och att ränteavdragsbegränsningsreglerna inte kringgås. Av avsnitt 6.2.4 framgår att ett system med ett årligt fastställelseförfarande av kvarstående negativt räntenetto bör övervägas i samband med uppföljningen. Det framgår även att regeringen avser att analysera och överväga en möjlighet till rullning under en längre tidsperiod eller en obegränsad tid. Uppföljningen av den nya lagstiftningen bör påbörjas inom två år.

15 Konsekvensanalys

15.1 Disposition och inledning

Lagrådsremissen innehåller flera förslag på nya skatteregler för företagssektorn, som dels kan vara komplexa i sig, dels har samverkande konsekvenser. Förslagen omfattar bl.a. en generell ränteavdragsbegränsningsregel som baseras på EBITDA (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization), en sänkning av bolagsskattesatsen, förändrade skatteregler för avsättningar till periodiseringsfond och säkerhetsreserv, en sänkning av expansionsfondsskatten, ändrade skatteregler för finansiell leasing och nya regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar. Även om data som finns tillgänglig för att uppskatta effekterna är av hög kvalitet och detaljerad, så finns det ändå begränsningar när det gäller hur pass heltäckande

dataunderlaget är. Det saknas t.ex. komplett information avseende finansiell leasing.

Konsekvensanalysen är strukturerad på följande sätt. Först beskrivs de olika förslagen och de förväntade effekterna var för sig i den mån det är möjligt. Respektive beskrivning av konsekvenserna omfattar effekter för de som berörs av förslagen, konsekvenserna av att en regelförändring inte kommer till stånd, alternativa lösningar, effekter för konkurrensförhållanden, om hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning samt om förslaget överensstämmer med Sveriges anslutning till EU. Vad gäller förslagets förenlighet med EU-rätten bör det framhållas att en övervägande del av förslagen i lagrådsremissen innebär ett genomförande av delar av rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden) samt rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av detta direktiv avseende hybrida mismatchningar med tredjeländer (ändringsdirektivet) i svensk rätt. Ur det perspektivet bör det framhållas att konsekvenserna av att inte genomföra flera av de föreslagna förändringarna skulle innebära att Sverige inte fullföljer de skyldigheter som följer av anslutningen till EU.

Efter beskrivningarna av respektive förslag följer en beskrivning av de sammantagna effekterna av förslagen. Även om respektive förslag delvis kan beskrivas ur ett allt annat lika-perspektiv ska förslagen främst ses som ett paket med förändringar på företagsskatteområdet. De förväntade sammantagna effekterna är flera: dels förväntas den skattemässiga behandlingen av eget och lånat kapital delvis jämnas ut, dels förväntas skatteplanering med ränteavdrag motverkas samtidigt som värdet av skatteplanering minskar med en sänkning av bolagsskattesatsen. En sänkning av bolagsskattesatsen gör att fler investeringar blir lönsamma på marginalen och därmed blir den samlade investeringsvolymen större. Samtidigt sker flera följdjusteringar av skattesystemet som också har en del i den sammantagna bedömningen av förslagets effekter på företagssektorn. Det sker dels genom förändrad schablonbeskattning av avsättningar till periodiseringsfond och säkerhetsreserv, dels genom att expensionsfondsskatten föreslås sänkas för att spegla bolagsskattesatssänkningen.

De samlade offentligfinansiella effekterna av förslagen i denna lagrådsremiss visar på förändrade skatteintäkter både vid införandet och varaktigt. De sammantagna effekterna av förslagen bör även ses ur ett internationellt perspektiv, bl.a. mot bakgrund av att de föreslagna reglerna delvis har sin grund i EU-direktiv och OECD:s arbete mot BEPS.

När det gäller den generella ränteavdragsbegränsningen för negativa räntenetton så baseras denna på måttet EBITDA, vilket beskrivs i avsnitt 6. Som nämnts föreslås samtidigt att bolagsskattesatsen sänks för att ytterligare öka neutraliteten mellan lånat och eget kapital och för att inte öka det sammanlagda skatteuttaget från bolagssektorn. De sammantagna konsekvenserna av den generella ränteavdragsbegränsningen och bolagsskattesatssänkningen beskrivs i avsnitt 15.2. I samband med bolagsskattesatssänkningen föreslås att expensionsfondsskatten för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är

delägare i handelsbolag sänks. Effekterna av en sådan sänkning beskrivs i avsnitt 15.3. Konsekvenserna av förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer beskrivs i avsnitt 15.4. I avsnitt 15.5 beskrivs konsekvenserna av den riktade begränsningen av ränteavdrag för vissa interna skulder. Därefter beskrivs konsekvenserna av förslagen om skatteregler om avtal om finansiell leasing i avsnitt 15.6. I avsnitt 15.7 beskrivs konsekvenserna av förslaget om värdeminskningssavdrag genom primäravdrag för hyreshus. Slutligen beskrivs konsekvenserna av förslagen om ändrade regler för schablonintäkt på avdrag för avsättningar till periodiseringsfond, om återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond och om schablonintäkt på säkerhetsreserven i avsnitten 15.8 och 15.9. Konsekvensanalysen avslutas sedan med en beskrivning i avsnitt 15.10 av konsekvenserna av samtliga reformer inom ramen för den EBITDA-lösning som föreslås och de sammantagna offentligfinansiella effekterna av förslagen.

Avsnitt 15.10.4 innehåller en diskussion kring konsekvenserna av förslagen ur ett internationellt perspektiv, sett till hur Sveriges konkurrenskraft förväntas påverkas av de förändrade skattereglerna. De förväntade effekterna för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna redovisas i avsnitt 15.11. Det bör betonas att även om konsekvenserna av varje enskilt förslag redovisas så är det främst de sammantagna effekterna som bör beaktas.

Konsekvenserna för respektive förslag beskrivs utifrån förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Dessa delar inkluderar, i den mån det är möjligt att ta fram, en beskrivning av konsekvenserna av förslagen ur flera perspektiv. Konsekvensutredningens innehåll ska omfatta en beskrivning av problemet och vad som ska uppnås med förslaget, alternativa lösningar på problemet och effekterna om en reglering inte kommer till stånd. Flera av förslagen i lagrådsremissen grundar sig i nya EU-direktiv och både beskrivningen av problemen, lösningar och effekter om regleringen inte kommer till stånd bedöms därför vara av något underordnad betydelse. Konsekvensutredningen ska även innehålla en beskrivning av vilka som berörs av regleringen samt kostnadsmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför. Om regleringen får effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt ska konsekvensutredningen i den omfattning som är möjlig innehålla ytterligare beskrivningar av konsekvenserna. Samtliga förslag i denna lagrådsremiss bedöms få sådana effekter av betydelse för företagen. Därför beskrivs i den mån det är möjligt hur många företag som berörs, vilka branscher företagen tillhör samt deras storlek. Den förändrade tidsåtgången för administration som regleringen kan föra med sig för företagen och den förändrade administrativa bördan beskrivs samt vilka andra kostnader som kan uppstå för företagen på grund av regleringen. I avsnittet beskrivs även i vilken utsträckning konkurrensförhållanden för företagen kan förväntas påverkas. Regleringarnas möjliga påverkan på företagen i andra avseenden än de som beskrivs ovan och om särskild hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning redovisas också i möjligaste mån i konsekvensbeskrivningen. Därtill beskrivs förväntade konsekvenser ur ett jämställdhets- och fördelningsperspektiv. Det bör

dock noteras att eftersom merparten av förslagen i lagrådsremissen endast omfattar juridiska personer kommer de effekter som rör jämställdhets- och fördelningsfrågor vara huvudsakligen av indirekt natur. Om inget annat anges kan det konstateras att en generell reglering i form av skatteregler för företagssektorn i direkt mening påverkar företagen, och indirekt deras ägare. Eftersom män i större utsträckning än kvinnor äger och driver företag kan det indirekt antas att män i större utsträckning än kvinnor påverkas av sådana regeländringar. För regelförändringar som påverkar en begränsad del av företagspopulationen kan inte samma övergripande slutsats om konsekvenser för jämställdhet eller fördelningseffekter göras. Vad gäller den sänkta nivån för expansionsfondsskatt så är det fysiska personer i egenskap av enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag som berörs av regleringen.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Regelrådet har dock bedömt att flera delar av konsekvensanalysen är godtagbar, bland annat uppgifterna om berörda företag utifrån antal, storlek och bransch, de administrativa kostnaderna samt om särskild hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning. Genom redovisning av delförslagen samt den sammantagna redovisningen belyses enligt Regelrådet också flertalet övriga effekter tillräckligt. Uppgifterna om vad som följer direkt av EU-rätten jämfört med när förslagsställaren har utnyttjat befintligt handlingsutrymme är dock enligt Regelrådet inte tillräckligt redovisade i konsekvensutredningen, vilket är avgörande för den sammantagna bedömningen. Det finns ytterligare remissinstanser som har övergripande synpunkter på konsekvensanalysen, såsom *Linköpings kommun* och *Småföretagarna*.

Regeringen instämmer delvis i de synpunkter som framförs, och har utvecklat konsekvensanalysen utifrån remissinstansernas synpunkter.

15.1.1 Beskrivning av data och beräkningar

Om inte annat framgår bygger beskrivningen av konsekvenserna av respektive förslag på underlag från Statistiska centralbyråns (SCB) Företagsregister och individdatabas (FRIDA). Databasen innehåller deklaraionsuppgifter för företagen och ger möjlighet att koppla samman företag och företagare för beräkningar av offentligfinansiella effekter och analys av konsekvenser vid regelförändringar som rör företagssektorn. För aktiebolag omfattar data även år 2015. För handelsbolag och enskilda näringsidkare så finns det data till och med år 2015. Jämfört med den remitterade promemorian har uppgifter där det tillkommit senare data uppdaterats med dessa.

I de fall konsekvenserna för olika näringsgrenar redovisas så bygger dessa på den indelning på bokstavnivå som följer av svensk näringslivsindelning 2007 (SNI 2007). I enstaka fall då antalet företag i respektive näringslivsgrupp som berörs av förslagen är begränsat redovisas flera grupper tillsammans. SNI 2007 är den standard som gäller från 2008 för att beskriva företagens verksamhet under en eller flera näringsgrenar.

Beräkningarna av effekterna av förslagen om nya skatteregler i företagssektorn utgår från de antaganden som beskrivs i Beräkningskonventioner 2018 – Metoder för effektberäkningar vid ändrade skatteregler. Reformen kommer att i olika utsträckning leda till olika beteendeförändringar som kan påverka skatteintäkterna. Normalt sett beaktas inte beteendeeffekter vid beräkningar av offentligfinansiella effekter vid ändrade skatteregler. Ofta utgör en s.k. statisk kalkyl en god approximation av faktiskt utfall, men avsteg görs enligt beräkningskonventionerna om det finns starka skäl att förvänta sig den typen av effekter.

15.2 Förslagen om en generell ränteavdragsbegränsning och sänkt bolagsskatt

15.2.1 Beskrivning av förslagen

I lagrådsremissen föreslås att en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton utformad som en EBITDA-regel införs i bolagssektorn (den generella ränteavdragsbegränsningsregeln). Vid utformningen av förslaget har intryck i relevanta delar tagits av FSK:s alternativförslag som utgjordes av en EBIT-begränsning samt av FSK:s analys. Den generella ränteavdragsbegränsningsregeln är förenlig med ränteavdragsbegränsningsregeln i direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s rekommendationer på området.

Den breddning av skattebasen som uppstår till följd av den generella begränsningen av ränteavdragen gör det möjligt att samtidigt sänka bolagsskattesatsen. En sänkning av bolagsskatten innebär också att neutraliteten i beskattningen av finansiering med eget och lånat kapital ökar. Det föreslås att bolagsskatten sänks i två steg från 22 procent till 20,6 procent (avsnitt 6.4). Sänkningen av bolagsskattesatsen gör bl.a. skatteplanering med ränteavdrag och felaktiga internpriser i multinationella företag mindre lönsamt. Det finns skillnader i hur den generella ränteavdragsbegränsningsregeln påverkar investeringsbeslut beroende på utformningen. En EBITDA-regel kan, som diskuteras längre ned, inte förväntas öka neutraliteten i skattesystemet i samma omfattning som en EBIT-regel. Samtidigt är EBITDA ett internationellt sett mer beprövat mått för ränteavdragsbegränsningsregler som dessutom kan förväntas vara mindre volatilt än en EBIT-modell. Därmed ökar förutsebarheten avseende de ränteavdrag som kan användas skattemässigt. Neutraliteten i skattesystemet kan illustreras med hjälp av uppskattade effektiva marginalsattesatser. Ju större neutraliteten är i ett skattesystem desto mindre är skillnaderna i effektiva marginalsattesatser mellan olika investeringar och finansieringsslag. Södersten (2014) samt remissvaret från *Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet*, visar hur olika ränteavdragsbegränsningar påverkar effektiva marginalsattesatser för olika investeringar som finansieras med lån eller

eget kapital.⁵⁵ Beräkningarna ger en indikation på hur de olika utformningarna av ränteavdragsbegränsningarna kan förväntas fungera och påverka kapitalkostnaden beroende på om en tillgång finansieras med lån eller eget kapital. Emellertid skiljer sig förslaget i viss omfattning från den remitterade ränteavdragsbegränsningen som var på 25 procent av EBITDA medan ränteavdragsbegränsning som föreslås i lagrådsremissen är på 30 procent av EBITDA. Dessutom är bolags-skattesatsen som föreslås i lagrådsremissen 20,6 procent jämfört med det remitterade förslaget på 20 procent.

För investeringar i maskiner och för det fall EBITDA-begränsningen har effekt ("begränsningen biter") så är skillnaden 1,0 procentenheter i effektiva marginalsattesatser beroende på om maskiner finansieras med lån eller eget kapital. Motsvarande skillnad för en EBIT-begränsning är 0,3 procentenheter. Som jämförelse kan det nämnas att skillnaden i effektiva marginalsattesatser är 1,5 procentenheter i dagens skattesystem mellan finansiering med lån eller eget kapital. Ser man på investeringar i byggnader så är skillnaden i effektiva marginalsattesatser 0,5 procentenheter i ett EBITDA-system, 0,4 procentenheter med ett EBIT-system och 1,6 procentenheter med dagens system. Detta betyder att införandet av en ränteavdragsbegränsning som baseras på EBITDA ökar neutraliteten i jämförelse med dagens system. Ökningen av neutraliteten är dock betydligt mindre för investeringar i maskiner än med en ränteavdragsbegränsning som baseras på EBIT. När det gäller byggnader så är skillnaden avseende kapitalkostnaderna mellan en ränteavdragsbegränsning som baseras på EBIT eller EBITDA mycket begränsad.

I avsnitt 15.2.3 beskrivs hur företagens administrativa börda förväntas påverkas av förslagen. Ränteavdragsbegränsningsreglerna är generella och påverkar alla företag med negativt räntenetto. Förslagen förväntas dock ha en mer betydande ekonomisk effekt för stora företag än för små. Men både stora och små företags administrativa börda påverkas av att reglerna förändras. Därför görs bedömningen att särskild hänsyn bör tas till små företag vid utformningen av reglerna. Av den anledningen föreslås att en förenklingsregel införs, och som utformas för att särskilt lindra den administrativa bördan för små företag. Små företag kan även antas stå för en jämförelsevis begränsad andel av den skatteplanering med ränteavdrag som direktivet mot skatteundandraganden avser att motverka. Dessa företag ingår t.ex. vanligen inte i multinationella koncerner. Förenklingsregeln innebär att avdrag ska kunna göras för negativt räntenetto upp till fem miljoner kronor i stället för att avdrag görs enligt ett framräknat avdragsutrymme som följer av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. För att motverka kringgåenden och inte avsett utnyttjande av förenklingsregeln föreslås samtidigt att för företag som är i intressegemenskap får de sammanlagda avdragen för negativa

⁵⁵ Södersten (2014) Bolagsbeskattningens incitamentseffekter, Expertrapport till Företagsskattekommittén, Bilaga 7. Neutral Bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet, SOU 2014:40.

räntenetton inte överstiga fem miljoner kronor för att regeln ska vara tillämplig.

I promemorian Nya regler för företagssektorn fanns det två alternativa utformningar av en generell ränteavdragsbegränsning, en EBIT- och en EBITDA-utformning. Andra alternativa förslag på lösningar på de beskrivna problemen bedöms främst vara de som fördes fram i FSK:s slutbetänkande. Även om FSK:s huvudförslag (i form av ett finansieringsavdrag, se avsnitt 4.3) avsåg att uppnå fullständig neutralitet mellan eget och lånat kapital har det inte bedömts vara lämpligt att genomföra. Framför allt har kritik riktats mot förslaget eftersom det har ansetts vara för långtgående. Inte heller alternativförslaget i sin dåvarande utformning har bedömts vara lämpligt att genomföra, se avsnitt 6.1. Förslagen i lagrådsremissen förväntas dock innebära ökade skatteintäkter på sikt eftersom snedvridningarna i skattesystemet minskar något och för att sänkningen av den nominella bolagsskattesatsen kan förväntas påverka investeringsbeslut av multinationella företag. Dessa långfristiga effekter ingår dock inte i de statiska beräkningarna som visas i denna lagrådsremiss.

På grund av de höjda beloppen i förenklingsreglerna är den administrativa bördan av förslagen i lagrådsremissen lägre än i den tidigare remitterade promemorian. Minskningen beror på att antalet företag som kan använda sig av förenklingsreglerna ökar. Som nämns ovan avser förenklingsregeln att underlätta den administrativa bördan för mindre företag.

En generell ränteavdragsbegränsningsregel ska genomföras enligt artikel 4 i direktivet mot skatteundandraganden. Därför är det av sekundär betydelse att diskutera vilka effekterna skulle bli av att inte genomföra någon reglering alls. Med detta i åtanke kan det ändå konstateras att en utebliven reglering skulle leda till att den skattemässigt olika behandlingen av eget och lånat kapital skulle bestå. Därmed skulle vissa investeringar som finansieras med lånat kapital fortsatt gynnas i förhållande till investeringar som finansieras med eget kapital. Sverige skulle heller inte leva upp till de skyldigheter som följer av anslutningen till EU. Dessutom finns det risker med en överdriven skuldsättning i företagssektorn, vilka skulle bestå utan att en reglering genomförs.⁵⁶ Utan en generell begränsning av ränteavdragen finns det risk att Sverige påverkas av konjunkturella svängningar i större utsträckning än med ränteavdragsbegränsningar. Skuldsättningens betydelse för amplituden av konjunkturcykeln beskrivs t.ex. i Bernanke et al. (1999).⁵⁷ *Regelrådet* anser att konsekvensanalysen i detta avseende är godtagbar.

Den nominella bolagsskatten är av central betydelse för företagens investerings- och lokaliseringsbeslut.⁵⁸ Företagens hemmamarknad

⁵⁶ Detta visas t.ex. av Giroud och Mueller (2016). Giroud, Xavier, and Holger Mueller (2016): Firm Leverage, Consumer Demand, and Employment Losses during the Great Recession". *Quarterly Journal of Economics* Vol. 132, No. 1 (2016): 271–316.

⁵⁷ Bernanke, Ben S., Mark Gertler, and Simon Gilchrist (1999). "The financial accelerator in a quantitative business cycle framework." *Handbook of macroeconomics* 1: 1341–1393.

⁵⁸ Betydelsen av den nominella bolagsskattesatsen understryks även av Graham et al (2017) som visar att företagsledare övervärderar den nominella bolagsskattesatsen när de tar lokaliseringsbeslut. John R. Graham, Michelle Hanlon, Terry Shevlin, Nemit Shroff; Tax

betraktas numera som hela EU-området. Även för vissa mindre företag, som tidigare enbart verkat på den nationella marknaden, är det möjligt att expandera verksamheten över de nationella gränserna. Bolagsskattens relativa nivå är en av de faktorer som företagen beaktar. Skattereglerna påverkar dessutom i vilket land företagen väljer att redovisa sina vinster. En sänkt bolagsskattesats värnar den svenska skattebasen genom att göra det relativt mer förmånligt att beskatta vinsterna i Sverige och genom att reducera incitamenten att skatteplanera.

Därutöver förväntas en lägre bolagsskattesats allt annat lika minska företagens kapitalkostnad, vilket antas ha positiv effekt på investeringar och ekonomisk tillväxt. Se vidare avsnitt 6.4 för en beskrivning av förslaget och avsnitt 5 för de ekonomiska utgångspunkterna för en sänkt bolagsskattesats. Effekterna när det gäller bolagsskattesatsen balanseras, som bl.a. NSD skriver, delvis av de föreslagna basbreddningarna.

Regelrådet anför i sitt remissvar att konsekvensanalysen av förslagen är bristfällig vad gäller alternativa lösningar på de beskrivna problemen. NSD och Finansbolagens förening har även anfört att det i konsekvensanalysen saknas en redovisning av effekterna av att endast genomföra minimikraven för ränteavdragsbegränsningar enligt artikel 4 i direktivet mot skatteundandraganden.

Vissa remissinstanser har framfört att en alternativ lösning för Sverige att genomföra direktivet mot skatteundandraganden skulle kunna vara att införa en generell ränteavdragsbegränsning som baseras på EBITDA med ett undantag för fristående företag, en gruppregel, ett undantag för ett negativt räntenetto motsvarande 3 miljoner euro samt en reglering för att begränsa skatteplanering via hybrida mismatchningar. En del remissinstanser menar också att de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna samtidigt borde avskaffas. En sådan lösning skulle dock inte skydda bolagsskattebasen i tillräcklig omfattning och inte heller vara robust mot aggressiv internationell skatteplanering. Legitimiteten i skattesystemet skulle också minska. Ytterligare en aspekt är att en sådan lösning inte skulle ge ett tillräckligt offentligfinansiellt utrymme att sänka bolagsskatten i önskad omfattning.

Regelrådet anser att redovisningen av påverkan på konkurrensförhållanden är bristfällig trots att Regelrådet samtidigt gör bedömningen att redovisningen är förhållandevis omfattande. Skälet till Regelrådets bedömning är att det inte är fullt tydligt huruvida förenklingsregeln samt det i promemorian förordade EBIT-alternativet kommer påverka företag i Sverige i större utsträckning. Regelrådet anför att det inte går att utesluta att andra medlemsstater i EU kan komma att utnyttja undantagen i större omfattning än vad som föreslås i Sveriges fall.

Regeringen betonar att sett till innehållet i promemorian och i denna lagrådsremiss försvåras analysen av hur förslagen påverkar beteende i multinationella företag eftersom förslagen bygger på delvis harmoniserad lagstiftning. Lagstiftningen kräver att medlemsstaterna inför vissa skatteregler vilka ska träda i kraft senast den 1 januari 2019. Följden av

detta är att samtliga medlemsstater inför nya skatteregler samtidigt, vilket också begränsar möjligheterna att göra jämförande analyser av andra medlemsstaters föreslagna förändringar av företagsbeskattningen. Förslagen i denna lagrådsremiss är i vissa avseenden mer långtgående än minimistandarden i direktivet mot skatteundandraganden, men det innebär även att den svenska bolagsskattesatsen föreslås sänkas från 22 procent till 20,6 procent. Sänkningen sker stegvis genom övergångsregler som innebär att bolagsskattesatsen först sänks till 21,4 procent och sedan till 20,6 procent. Det är av offentligfinansiella skäl som denna stegvisa sänkning görs. Bolagsskattesänkningen torde leda till att konkurrenskraften hos de svenska företagen åtminstone bibehålls eller till och med förbättras för de företag vars negativa räntenetton i dag är beloppsmässigt mindre än 30 procent av EBITDA gentemot övriga medlemsstater och rådande konkurrenssituation. Det kan dock nämnas att bolagsskattesystemet bara är en av flera faktorer som påverkar ett lands konkurrenskraft.

Emellertid finns det valmöjligheter för medlemsstaterna att bestämma hur reglerna ska införas, dvs. direktivet utgör en minimistandard och ett land kan införa striktare regler exempelvis för att skydda skattebasen i större utsträckning. Dessa valmöjligheter omfattar bl.a. om undantagen ska införas samt nivån på dessa när det gäller den generella ränteavdragsbegränsningen. Till följd av dessa valmöjligheter är det inte praktiskt möjligt att i förväg veta hur lagstiftningen i de andra medlemsstaterna kommer att se ut. Emellertid kommer lagstiftningen i övriga medlemsstater att påverka konkurrensförhållanden och beteendeeffekter. Det är därför omöjligt att, som Regelrådet efterfrågar, redovisa hur förslagen påverkar konkurrensförhållandena för de berörda företagen. Jämfört med promemorian har utformningen av förslagen justerats så att ränteavdragsbegränsningen bestäms av en EBITDA-modell och med en procentsats som är högre än det remitterade förslaget (30 i stället för 25). Dessutom föreslås en högre nivå för förenklingsregeln (fem miljoner kronor i stället för 100 000 kronor). Även räntedefinitionen har justerats genom att valutakursförändringar på en skuld i utländsk valuta omfattas endast i de fall där valutarisken har säkrats med ett derivatinstrument. Det gäller även för fordringar. Dessa justeringar bör ha en positiv inverkan på svenska företags konkurrenskraft i ett EU-perspektiv jämfört med förslagets utformning i den remitterade promemorian.

Med det valda EBITDA-förslaget (avsnitt 6.2.2) begränsas avdrag för negativt räntenetto till 30 procent av avdragsunderlaget, vilket bestäms före avdrag och återföring av avdrag för periodiseringsfond. Underlaget utgörs av överskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående räntenetto, årliga värdeminskningssavdrag och motsvarande avdrag samt justerat för överskott som belöper sig på andelar i handelsbolag. Resultatmättet motsvarar skattemässig EBITDA (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization). Valet av en ränteavdragsbegränsning som baseras på EBITDA kan förväntas ge företagen en ökad säkerhet avseende möjligheten att skattemässigt kunna använda ränteavdragen eftersom EBITDA-underlaget kan förväntas vara stabilare än EBIT-underlaget. Detta påpekas även i SSAB AB:s och NSD:s remissvar.

15.2.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Förslagen som begränsar avdrag för negativt räntenetto berör juridiska personer och handelsbolag som till någon del ägs av en juridisk person. Juridiska personer som inte är handelsbolag berörs även direkt av förslaget om sänkt bolagsskattesats. Förslagen omfattar inte enskilda näringsidkare och till viss del inte heller fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Nedan beskrivs vilka som berörs av förslagen och på vilket sätt.

Aktiebolag

Totalt finns omkring 470 000 aktiebolag i SCB:s företagsdatabas FRIDA inkomståret 2015. Principiellt kommer det nya regelverket att omfatta alla aktiebolag. Av det totala antalet bolag var det omkring 258 000 (ca 55 procent) som inkomståret 2015 hade ett positivt skattemässigt resultat och därmed betalade bolagsskatt i någon utsträckning. Antalet ger en indikation om hur många bolag som direkt berörs av bolagsskattesänkningen. I gruppen bolag som betalade bolagsskatt 2015 finns naturligtvis stora variationer; en betydande majoritet av bolagen är jämförelsevis små. Samtidigt står en liten grupp stora, eller mycket stora företag för en betydande andel av bolagsskatteintäkterna till staten. Hela populationen aktiebolag som betalar bolagsskatt det aktuella året är med andra ord mycket heterogen. Därmed förväntas förslagen i lagrådsremissen få effekter som varierar avsevärt för olika företag.

I tabellen nedan ges en översiktlig bild över antalet aktiebolag efter sektor som träffas av förslagen. Det visas hur många som berörs av bolagsskattesänkningen baserat på uppgifter för 2015. Det visas också hur många aktiebolag per sektor som påverkas av förslaget om en generell ränteavdragsbegränsningsregel. För att ge en bättre bild av effekten av den generella ränteavdragsbegränsningen bortses här från tidigare års underskott och från möjligheten till användning av koncernbidrag. Det bortses även från företag som har ett negativt EBITDA. Det är omkring 190 000 bolag som för inkomståret 2015 hade ett positivt skattemässigt EBITDA och samtidigt ett negativt räntenetto. EBITDA-begränsningen på 30 procent skulle utan en förenklingsregel leda till att ränteavdrag i 35 000 aktiebolag begränsas. Eftersom sambandet mellan EBITDA och det skattemässiga resultatet är svagt betyder detta inte att samtliga av dessa bolag kommer att betala mer skatt. Bortsett från förenklingsregeln är det i grunden företag som har negativt räntenetto som är beloppsmässigt större än 30 procent av EBITDA som kommer att öka sitt skattemässiga resultat.

Tas det hänsyn till förenklingsregeln på fem miljoner kronor så minskar antalet aktiebolag där ränteavdragen begränsas till omkring 2 050. Det är alltså betydligt många gånger fler aktiebolag i 2015 års uppgifter (256 000) som direkt skulle beröras av en bolagsskattesänkning än av den generella ränteavdragsbegränsningen.

Tabell 15.1 nedan redovisar översiktligt hur många bolag som berörs av EBITDA-regeln. Innehållet i tabellen tar dock inte hänsyn till samspelet mellan EBITDA-begränsningen och eventuella sparade underskott. Tabellen visar (a) antalet aktiebolag och deras branschtillhörighet för år 2015, (b) antalet bolag som betalar bolagsskatt under 2015, samt

(c) antalet bolag som har ett positivt skattemässigt EBITDA och ett negativt räntenetto för 2015. Det är de sistnämnda företagen som kan göra ränteavdrag upp till 30 procent av EBITDA. Antalet uppgår till 189 555 aktiebolag år 2015. Kolumn (d) visar att det är 40 procent av alla aktiebolag i Sverige som har ett positivt skattemässigt EBITDA och ett negativt räntenetto. I sektorn fastighetsverksamhet uppgår andelen aktiebolag med negativt räntenetto och positivt EBITDA till drygt 27 procent, medan motsvarande andel i sektorn juridik, ekonomi, vetenskap & teknik uppgår till knappt 42 procent. Högst procentuell andel företag med negativt räntenetto och positivt EBITDA återfinns i sektorn finansiella tjänster (68 %) medan den sektorn med flest sådana företag återfinns i handel reparation av motorfordon och motorcyklar (33 435 företag).

Tabell 15.1 Sammanställning över antal bolag, bolag som betalar bolagsskatt och bolag som har ett negativt räntenetto samt positiv EBITDA (2015)

	Antal Bolag (a)	Antal bolag som betalar bolagsskatt (b)	Antal bolag med negativt räntenetto & positiv EBITDA (c)	Andel bolag med negativt räntenetto & positiv EBITDA (d)
A Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtill	8 528	5 103	4 973	58,31%
B Utvinning mineral	498	265	265	53,21%
C Tillverkning	25 837	15 701	14 658	56,73%
D Försörjning av el, gas,	1 682	740	1 013	60,23%
E Vatten, avlopp, avfall	876	544	534	60,96%
F Bygg	44 379	31 825	23 378	52,68%
G Handel reparation av motorfordon och motorcyklar	65 674	36 845	33 435	50,91%
H Post- och kurirverksamhet	15 318	10 035	10 133	66,15%
H transport och magasin	15 154	8 191	8 258	54,49%
I Hotell- och Restaurang	27 711	16 456	7 523	27,15%
J Information & Kommunikation	21 642	8 993	6 257	28,91%
K Finansiella tjänster	38 504	20 955	26 221	68,10%
L Fastighetsverksamhet	87 419	55 897	24 048	27,51%
M Juridik, ekonomi vetenskap & teknik	15 593	9 573	6 521	41,82%
N Uthyrning och leasing	31	20	15	48,39%
P Utbildning och O offentlig förvaltning	6 785	4 123	2 105	31,02%
Q Vård och Omsorg	14 483	11 261	4 401	30,39%
R Kultur, Nöje, Fritid	8 640	4 533	2 913	33,72%
S Annan serviceverksamhet	6 851	4 049	2 548	37,19%
Y Sektor saknas	67 445	13 018	10 356	15,35%
Samtliga	473 050	258 127	189 555	40,07%

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Tabell 15.2 visar antal aktiebolag där ränteavdragen skulle begränsas eftersom de har ett positivt EBITDA och ett negativt räntenetto som är beloppsmässigt större än 30 procent av EBITDA. Bortsett från förenklingsregeln skulle en EBITDA-begränsning på 30 procent leda till att ränteavdrag i omkring 35 000 aktiebolag begränsades. Antalet

aktiebolag där ränteavdragen begränsas på grund av en generell ränteavdragsbegränsning minskar dock drastiskt när det tas hänsyn till den föreslagna förenklingsregeln på fem miljoner kronor. Då minskar antalet aktiebolag som begränsas av en EBITDA-regel till 2 050. Det motsvarar 0,4 procent av samtliga aktiebolag. Tabellen nedan visar att det är sektorerna försörjning av el, gas och fastighetsverksamhet och i vilka störst andel bolag berörs av ränteavdragsbegränsningen (inklusive förenklingsregeln).

Tabell 15.2 Bolag som omfattas av en begränsningsregel som baseras på EBITDA 30 procent (2015)

	Antal bolag som skulle träffas utan förenklingsregel	Antal som träffas beaktat förenklings- regeln	Andel av bolag som träffas beaktat förenklingsregeln
A Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtil	626	färre än 10	-
B Utvinning mineral	37	färre än 10	-
C Tillverkning	2 034	63	0,2%
D Försörjning av el, gas,	287	65	3,9%
E Vatten, avlopp, avfall	54	färre än 10	-
F Bygg	1 996	16	0,0%
G Handel reparation av motorfordon och motorcyklar	5 602	71	0,1%
H transport och magasin	735	26	0,2%
I Hotell- och Restaurang	1 069	färre än 10	-
J Information & Kommunikation	736	17	0,1%
K Finansiella tjänster	2 041	325	1,5%
L Fastighetsverksamhet	11 634	962	2,5%
M Juridik, ekonomi vetenskap & teknik	3 351	255	0,3%
N Uthyrning och leasing	733	24	0,2%
O Offentlig förvaltning & P Utbildning & Q Vård och Omsorg & R Kultur, Nöje, Fritid & S Annan serviceverksamhet	1 093	16	0,0%
Y Sektor saknas	3 144	186	0,3%
Samtliga	35 172	2 050	0,4%

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Tabell 15.3 nedan visar vilka som berörs av förslaget om en ränteavdragsbegränsning när bolagen delas upp i storleksgrupper.

När det gäller ränteavdragsbegränsningen så visar den nedanstående tabellen att även denna i högre utsträckning berör större företag än mindre företag. Det är omkring 0,4 procent av aktiebolagen med färre än 5 anställda där ränteavdragen begränsas och 7,4 procent bland aktiebolagen med 250 eller fler anställda.

Av tabellen framgår att utformningen av förslagen och nivån för förenklingsregeln får avsedd effekt eftersom särskilt mindre bolag träffas i en mindre omfattning av ränteavdragsbegränsningen.

Tabell 15.3 Antal bolag samt andel per storleksslag som omfattas av den föreslagna ränteavdragsbegränsningen med en EBITDA-regel (2015)

Storlek (antal anställda)	Antal bolag	Antal bolag som påverkas av EBITDA 30 % beaktat förenklingsregeln	Andel bolag som påverkas av EBITDA 30 % beaktat förenklingsregeln
0-4	397 413	1 473	0,4%
5-9	36 558	117	0,3%
10-49	32 478	236	0,7%
50-249	5 525	144	2,6%
250 eller fler	1 078	80	7,4%
Alla bolag	473 052	2 050	0,4%

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Handelsbolag

Handelsbolag betalar inte bolagsskatt och berörs därför inte direkt av bolagsskattesänkningen. En indirekt effekt av bolagsskattesänkningen är däremot att juridiska personer som är delägare av handelsbolag betalar bolagsskatt på sin del av överskottet från verksamheten i handelsbolaget. Förslaget om ränteavdragsbegränsningen rör handelsbolag i de fall då minst en av ägarna till handelsbolaget är en juridisk person.

Tabell 15.4 visar antalet handelsbolag som berörs av den föreslagna ränteavdragsbegränsningen. Tabellen visar, uppdelat efter branschtillhörighet, antalet handelsbolag som till någon del ägs av en annan juridisk person (a), antalet som redovisar ett överskott (b) samt antalet och andelen med ett negativt räntenetto och positivt EBITDA (c) respektive (d). Totalt fanns det år 2015 7 913 handelsbolag som ägdes av en annan juridisk person, varav 5 215 redovisar ett överskott. Antalet handelsbolag som direkt berörs av förslaget om ränteavdragsbegränsning är dock färre. Det är främst handelsbolag som till någon del ägs av en annan juridisk person och har ett negativt räntenetto som berörs i den meningen att de behöver beakta ränteavdragsbegränsningsreglerna. Antalet handelsbolag som på detta sätt berörs av reglerna uppskattas till omkring 3 900, vilket motsvarar ca 50 procent. Av det totala antalet handelsbolag som till någon del ägs av en juridisk person bedriver majoriteten verksamhet inom sektorn fastighetsverksamhet. Av alla handelsbolag som berörs av ränteavdragsbegränsningen bedriver 71 procent fastighetsverksamhet.

Tabell 15.4 Inkomståret 2015: Antal handelsbolag per sektor som omfattas av föreslagna regelförändringar

	Antal handelsbolag som ägs av en annan juridisk person (a)	Antal handelsbolag med överskott (b)	Antal handelsbolag med ett negativt räntenetto och positivt EBITDA (c)	Andel handelsbolag med ett negativt räntenetto och positivt EBITDA (d)
A Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtil	107	58	35	33 %
B Utvinning mineral, C Tillverkning, D Försörjning av el, gas, E Vatten, avlopp, avfall	137	85	68	50 %
F Bygg	169	102	75	44 %
G Handel reparation av motorfordon och motorcyklar	338	202	138	41 %
H Transport, magasinering och I Post och kurirverksamhet	91	63	41	45 %
I Hotell- och Restaurang	176	108	93	53 %
J Information & Kommunikation	171	104	50	29 %
K Finansiella tjänster	125	87	3437	30 %
L Fastighetsverksamhet	4 200	3 241	2 769	66 %
M Juridik, ekonomi vetenskap & teknik	760	563	302	40 %
N Uthyrning och leasing	137	88	53	39 %
O Off förvaltning, P Utbildning, och Q Vård och omsorg	197	143	67	34 %
R Kultur, Nöje, Fritid och S Annan serviceverksamhet	342	88	45	13 %
Sektor saknas	963	283	104	11 %
Samtliga	7 913	5 215	3 877	49 %

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Tabell 15.5 visar antalet handelsbolag som skulle få ränteavdragen begränsade om den föreslagna ränteavdragsbegränsningsregeln hade gällt inkomståret 2015. Antalet handelsbolag som får begränsade ränteavdrag med en EBITDA-begränsning i tabellen är 767 stycken varav 681

bedriver fastighetsverksamhet. Om förenklingsregeln beaktas är det betydligt färre handelsbolag som kommer att få en begränsning av avdraget för negativt räntenetto. Av samtliga handelsbolag är det 54 stycken som har ett negativt räntenetto som överstiger 5 miljoner kronor samtidigt som ränteavdragsunderlaget inte är så stort att hela det negativa räntenettet ryms inom det. Av dessa är det 47 som bedriver fastighetsverksamhet. I denna beräkning har det inte varit möjligt att beakta regeln om att förenklingsregeln gäller samtliga bolag inom en intressegemenskap. Det är därför troligt att det finns ytterligare ett antal handelsbolag vars avdrag för negativa räntenetton kommer att begränsas med de föreslagna reglerna.

Tabell 15.5 Inkomståret 2015: Antal handelsbolag per sektor där ränteavdragen begränsas av föreslagna regelförändringar

	EBITDA 30 % antal och andel handelsbolag som begränsas		
	Antal utan förenklingsregel	Antal med förenklingsregel	Andel med förenklingsregel
A Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtill, B Utvinning mineral, C Tillverkning, D Försörjning av el, gas, E Vatten, avlopp, avfall, F Bygg, G Handel reparation av motorfordon och motorcyklar	34	Färre än 10	-
H Transport, magasinering och I Post och kurirverksamhet, J Hotell- och Restaurang, J Information & Kommunikation, K Finansiella tjänster	10	-	-
L Fastighetsverksamhet	681	47	1,1%
M Juridik, ekonomi vetenskap & teknik, N Uthyrning och leasing, R Kultur, Nöje, Fritid, och S Annan serviceverksamhet	10	-	
O Off förvaltning och P Utbildning, och Q Vård och Omsorg	-	-	
Sektor saknas	31	Färre än 10	
Samtliga	767	54	0,7%

Källa: FRIDA och egna beräkningar

15.2.3 Effekter på regelbördan för EBITDA-regeln

Effekterna på regelbördan beräknas genomgående med hjälp av Tillväxtverkets Regelräknaren.

Förslagen innebär att företag som har negativa räntenetton ska beräkna storleken på avdragsutrymmet för räntor och kvarstående negativa räntenetton inom ramen för EBITDA-regeln.

Den föreslagna ränteavdragsbegränsningsregeln medför en ökad administrativ börda på flera sätt. Exempelvis måste ränteutgifter som inte får dras av enligt ränteavdragsbegränsningsreglerna utmönstras ur anskaffningsvärdet för vissa tillgångar. Ett annat exempel är att företag inom intressegemenskaper i vissa fall måste ta hänsyn till [redovisade räntor i andra företag i intressegemenskapen. Exempelvis kan intressegemenskaper som använder koncernbidrag för vinstutjämning även behöva beakta redovisningen av räntorna i de olika företagen för att bästa möjliga skattesituation ska uppnås. För att minska den administrativa bördan för mindre företag föreslås en förenklingsregel som innebär att ränteavdrag får göras med hela det negativa räntenettet med ett belopp upp till fem miljoner kronor, oavsett storleken på ränteavdragsunderlaget. Beloppsgränsen gäller gemensamt för alla företag som ingår i en intressegemenskap. Den ökade beloppsgränsen i förhållande till promemorian leder till att antalet företag som måste använda EBITDA regeln minskar. Därmed reduceras den administrativa bördan.

Regelrådet gör bedömningen att det finns tillräckliga uppgifter för att sammantaget kunna bedöma förslagets påverkan på företagens tidsåtgång och administrativa kostnader. Enligt *Regelrådet* är redovisningen av förslagets administrativa kostnader godtagbar. Enligt *Näringslivets regelnämnd (NNR)* får konsekvensanalysen anses vara ett steg framåt i frågan om en tydlig uppställning för att summera effekterna för berörda företag. *NNR* anser dock att den borde kompletteras med en beskrivning av vilka kostnader och andra effekter som skulle uppstå om Sverige inför de åtgärder som direktivet kräver och utnyttjar samtliga gränsvärden m.m. för att minimera kostnaderna för berörda företag. *FAR* anser att den uppskattade kostnaden för företagen att tillägna sig de nya reglerna är grovt underskattad, såväl kostnaden som tidsinsatsen. *FAR* påpekar att enligt utredningen behöver enbart deklaraionsblanketten kompletteras med ett 50-tal nya rutor. Till detta kommer att skatteoptimeringen som görs i bokslutet kommer att kompliceras väsentligt. *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)* anser att uppskattningen av de administrativa bördorna kring tids- och timkostnad är felaktiga. *Fastighets AB Balder* menar att förslaget är så komplicerat att företagen måste ha hjälp för att förstå det. Mot den bakgrunden ifrågasätts uppskattningen i promemorian av de tillkommande kostnaderna för företagen i denna del. Enligt *Fastighets AB Balder* stämmer inte uppskattningen av timkostnaden och tidsåtgången överens med hur det kommer att se ut i praktiken. *Energiföretagen Sverige* anser att de administrativa konsekvenserna av förslaget har underskattats och menar att de blir orimligt stora. Förslaget får mycket betungande administrativa konsekvenser för större svenska koncerner. *Tillväxtverket* bedömer att den ökade administrativa bördan som helhet är förhållandevis låg, inte minst sett till värdet av en generellt lägre bolagsskatt och neutraliseringen av villkor mellan lånat och eget kapital.

De administrativa kostnaderna och andra effekter som skulle uppstå om Sverige inför de åtgärder som direktivet kräver och utnyttjar samtliga

gränsvärden bedöms vara lägre än de administrativa kostnader som beskrivs nedan främst på grund av att färre företag skulle omfattas av förslaget. Det är däremot inte säkert att de företag som faktiskt påverkas av ränteavdragsbegränsningarna skulle få en märkbart förändrad administrativ börda oavsett förslagets utformning eller minimikraven enligt direktivet mot skatteundandraganden. Det har inte varit möjligt att uppskatta en storlek på skillnaden i administrativ kostnad för de olika utformningarna av ränteavdragsbegränsningsreglerna.

När det gäller tidsåtgången baseras regeringens beräkning på en uppskattning av den genomsnittliga tidsåtgången för samtliga företag. I och med att förutsättningarna varierar mycket mellan olika företag är också skillnaden mellan hur de påverkas av förslaget mycket stor. En stor del av alla företag är små sett till omsättningen. För de flesta av dem görs bedömningen att det inte fordras mer än en begränsad analys av hur skatteredovisningen bäst anpassa efter de nya reglerna. För en betydligt mindre grupp, sett till antalet företag, blir situationen en helt annan. För denna grupp, som främst består av större företag i koncerner, kommer det att bli nödvändigt att genomföra omfattande analyser och utredningar av konsekvenserna av förslaget samt hur en anpassning till de nya reglerna görs på bästa sätt. För dem kommer förslaget följaktligen att leda till att mycket tid kommer att få läggas ned på detta. Eftersom spridningen är stor mellan olika typer företag när det gäller tidsåtgång, samtidigt som antalet företag som bedöms få en begränsad påverkan är stor, anser regeringen att den uppskattade genomsnittliga tidsåtgången är rimlig. När det gäller timkostnaden används den genomsnittliga timlönen för relevanta yrkeskategorier enligt SCB:s statistik, vilket även är det sätt som används för att uppskatta kostnaden i Tillväxtverkets regelräkne.

Tillkommande krav på företagens skattemässiga redovisning

För företagen innebär förslaget att räntor dels måste särredovisas, dels begränsas om det negativa räntenettet överstiger ett visst belopp. Till detta kommer att negativa räntenetton som inte kunnat dras av ska särredovisas under maximalt sex år. För företag som ingår i en koncern ska överlåtna och mottagna räntenetton till andra företag inom koncernen särredovisas. För företag som är delägare i handelsbolag tillkommer även särskilda justeringar.

De tillkommande kraven medför ökade administrativa kostnader. Kostnaderna är dels initiala, dels löpande. De initiala kostnaderna uppstår som en följd av att reglerna ändras och består av t.ex. uppgraderingar av datasystem och kostnader för att informera sig om och tolka de nya reglerna. De löpande kostnaderna uppstår som en följd av att de nya reglerna medför att ytterligare information tillkommer i redovisningen och inkomstdeklarationerna.

Företag som berörs

Företagen berörs i olika grad av de föreslagna reglerna. Initialt berörs alla företag av en omfattande generell förändring av regelverket, på så sätt att de måste informera sig om, och i så fall hur, de påverkas av den. Förvärvandet av information medför en kostnad. Denna kostnad varierar dock beroende på i vilken grad de berörs. Vissa företag kan snabbt

konstatera att de inte berörs i någon högre grad, medan andra måste göra mer omfattande analyser och anpassningar efter de nya reglerna. Alla företag berörs också i den meningen att de IT-baserade systemen för redovisning som finns på marknaden måste justeras och uppdateras. Kostnaden för detta belastar alla företag som använder dessa system oavsett i vilken grad de berörs av regeländringen i sig.

I tabellerna nedan visas antalet företag som berörs, mer eller mindre, av de föreslagna reglerna. När det gäller aktiebolag beskrivs vilka som berörs, och i vilken utsträckning, i avsnittet ovan. Enligt SCB:s register fanns det 473 052 stycken aktiebolag år 2015. Det är dock inte alla dessa aktiebolag som direkt berörs av de föreslagna reglerna. Aktiebolag som inte har ett negativt räntenetto eller positivt underlag för ränteavdrag behöver inte ta in särskilt mycket information om de förändrade reglerna utan påverkas endast indirekt, i den meningen att skattesystemet förändras generellt. Företag som måste lägga resurser på att ta in mer information är de som har ett negativt räntenetto och ett positivt underlag för ränteavdrag. Dessa uppgår till 189 555 stycken. De företag som mer direkt berörs av regeländringarna är de som aktivt måste göra särskilda beräkningar. Antalet aktiebolag som berörs av EBITDA-begränsningen uppgår till 35 172 stycken. Med en förenklingsregel med en beloppsgräns om fem miljoner kronor uppgår antalet till 2 050 stycken.

Tabellen nedan sammanfattar antalet aktiebolag som i någon omfattning skulle ha berörts av reglerna om ränteavdragsbegränsningen om dessa hade införts den 1 januari 2015.

Tabell 15.6 Antal aktiebolag som omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningen (bas: år 2014)

	EBITDA 30 %
Totalt antal aktiebolag	473 052
Antal aktiebolag som har ett negativt räntenetto och ett positivt underlag för ränteavdrag	189 555
Antal aktiebolag som berörs direkt av ränteavdragsbegränsningsreglerna utan förenklingsregel	35 172
Antal aktiebolag som berörs av ränteavdragsbegränsningsreglerna med förenklingsregel	2 050

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Antalet handelsbolag som omfattas av de föreslagna ränteavdragsbegränsningsreglerna framgår av tabell 15.7. Handelsbolag som omfattas är de som ägs av en annan juridisk person. Antalet sådana handelsbolag uppgår enligt 2015 års uppgifter till 7 913. Av dessa är det 3 877 som har ett negativt räntenetto och ett positivt EBITDA, vilket betyder att ränteavdragsbegränsningsreglerna måste beaktas. Som framgår av tabell 15.7 är det cirka 10 procent som berörs av ränteavdragsbegränsningen om hänsyn inte tas till förenklingsregeln ($767/7913=0,097$). Antalet handelsbolag som har ett negativt räntenetto överstigande 5 miljoner och ett ränteavdragsunderlag som är mindre än det negativa räntenettet uppgår till 54 stycken. Dessa handelsbolag omfattas således inte av

förenklingsregeln. I beräkningen har det inte varit möjligt att beakta att förenklingsregeln gäller samtliga bolag inom en intressegemenskap. Antalet som inte omfattas av förenklingsregeln är därför fler än 54. Bedömningen är dock att underskattningen av antalet berörda är begränsad.

Tabell 15.7 Antal handelsbolag som omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningen (bas: år 2015)

	EBITDA 30 %
Antal handelsbolag som ägs av en annan juridisk person	7 913
Antal handelsbolag som har ett negativt räntenetto och ett positivt underlag för ränteavdrag	3 877
Antal handelsbolag som berörs av ränteavdragsbegränsningsreglerna utan förenklingsregel	767
Antal handelsbolag som berörs av ränteavdragsbegränsningsreglerna med förenklingsregel	54

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Kostnader som tillkommer som en följd av regeländringen

De kostnader som tillkommer på grund av regelförändringen är av två slag. Det uppstår dels initiala kostnader som är av engångskaraktär, dels löpande kostnader.

Ett exempel på initiala kostnader som de berörda företagen möter är kostnader för att ställa om stödsystem för redovisning och skatter, t.ex. programmering av interna system eller kostnader för uppgradering av standardssystem som finns på marknaden. Ett annat exempel är kostnader för att ta in information om de nya reglerna och att göra en analys av hur de påverkar företaget. Detta kan antingen göras internt av egen personal eller genom att köpa tjänsten på marknaden.

Ett exempel på löpande kostnader är tid som läggs på att tolka reglerna och att göra bedömningar av vad som innefattas i räntekostnader. Ett annat exempel är kostnader för att lämna information till Skatteverket så att korrekt skatt kan fastställas.

Kostnader för att ställa om stödsystem uppstår varje år eftersom det alltid sker större eller mindre förändringar av skattesatser och underlag. För företag som använder standardiserade ekonomisystem ingår denna omställning ofta i det avtalade priset. Det betyder samtidigt att kostnaderna för att ställa om stödsystemen fördelas mellan alla som använder dem, oavsett om och i vilken grad regeländringarna berör dem. När det gäller förslaget om en generell begränsning av ränteavdrag så skulle det medföra en förhållandevis stor omställning av stödsystemen. Det är dock inte möjligt att uppskatta hur stora de ökade kostnaderna är jämfört med om ränteavdragsreglerna skulle vara oförändrade. Det som går att säga är dock att i princip alla aktiebolag och handelsbolag som bedriver någon form av verksamhet berörs av systemomställningen, dvs. ca 481 000 stycken.

Många företag kommer att behöva ta in information om de nya reglerna. Det gäller även om det visar sig att de inte är direkt berörda av ränteavdragsbegränsningen. Kostnaden för detta varierar sannolikt

mycket mellan olika företag. För många räcker det troligen med en snabb informationsinhämtning av egen personal eller från en extern konsult, medan andra måste genomföra mer omfattande utredningar av hur den egna verksamheten berörs av reglerna. Det saknas empiriskt underlag för att uppskatta den genomsnittliga eller totala kostnaden för informationsinhämtning. Det är dock rimligt att utgå från att alla företag som har ett negativt räntenetto och ett positivt underlag för ränteavdrag (EBITDA) kommer att få lägga egen tid eller betala en konsult för att informera sig om de nya reglerna. Det är också rimligt att utgå från att en begränsning enligt EBITDA-reglerna för många företag medför en större informationsinhämtning än en begränsning enligt EBIT-reglerna. Det finns flera anledningar till det. En sådan är att, med en begränsning enligt EBITDA-regeln, så uppstår gränsdragningar mellan olika kostnader för att förvärva eller förbättra tillgångar. I den mån det finns valfrihet för företagen mellan att dra av utgifter omedelbart eller genom årliga värdeminskningsavdrag, får valet betydelse även för avdragsutrymmets storlek i en EBITDA-modell. En annan anledning är att skatteoptimeringen blir mer komplicerad i koncerner. I ett EBITDA-system är koncernbidragssystemet mindre väl anpassat vad gäller överföring av ränteavdragsunderlag jämfört med ett EBIT-system. Orsaken är att en resultatöverföring genom koncernbidrag påverkas av eventuella värdeminskningsavdrag. Eftersom värdeminskningsavdrag inte ingår i ränteavdragsunderlaget måste koncernbolagen göra en avvägning mellan att genomföra en resultatutjämning och att maximera ränteavdragen. Spridningen mellan olika företag är som tidigare beskrivits stor, men en rimlig uppskattning är att den genomsnittliga tiden för att beräkna skattemässiga ränteavdrag åtminstone uppgår till 2 timmar om EBITDA-regeln införs, och att denna tid tas från en kvalificerad ekonom eller revisor. Den genomsnittliga månadslönen för en revisor är enligt SCB 45 800 kronor⁵⁹, vilket ger en timkostnad om 400 kronor med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ($45\,800 / 160 \times 1,4 \approx 400$). Antalet aktiebolag och handelsbolag som har ett negativt räntenetto och ett positivt ränteavdragsunderlag uppgår till 193 400. Detta ger en beräknad totalkostnad om 155 miljoner kronor ($193\,400 \times 2 \times 400$) enligt EBITDA-regeln.

För vissa företag kommer det att uppstå situationer där reglerna behöver tolkas och gränsdragningar göras mellan räntor och andra typer av kostnader. I de allra flesta fall är det tydligt vad som innefattas i begreppet ränta. Situationer där särskilda beräkningar och tolkningar kan behöva göras är däremot när lån tas i utländsk valuta eller när räntan är inberäknad i återbetalningen av en skuld, s.k. dold räntekompensation. Som nämns ovan har bestämmelsen som rör valutakursförändringar dock snävats in betydligt jämfört med promemorian. Det finns ingen möjlighet att med någon precision göra ett statistiskt urval som fångar in de företag som kommer att ställas inför situationer där en mer omfattande beräkning eller noggrann gränsdragning måste göras. I beräkningen av kostnaderna görs i stället antagandet att vart tionde företag med minst fem anställda i

⁵⁹ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

genomsnitt kommer att få lägga två timmar på en mer kvalificerad bedömning av storleken på ränteutgifterna. Totalt finns cirka 70 000 företag med 5 anställda eller fler. Därmed kan merkostnaden beräknas till 6 miljoner kronor ($70\,000 / 10 \times 2 \times 400$).

De företag som berörs av ränteavdragsbegränsningsreglerna är de som har ett negativt räntenetto som begränsas av de föreslagna reglerna och som därmed måste göra en särskild beräkning av storleken på ränteavdraget. Antalet som påverkas enligt en EBITDA-begränsning uppgår till cirka 36 000. Genom att en förenklingsregel införs som tillåter avdrag för räntenetton under fem miljoner kronor, oavsett storleken på underlaget för ränteavdrag, så minskar antalet berörda till 2 100 enligt EBITDA-regeln. En ränteavdragsbegränsning enligt EBITDA-regeln medför att hänsyn i vissa fall även måste tas till avskrivningar. Detta gör att det behöver göras ytterligare några justeringar i inkomstdeklarationen. Antalet rutor som tillkommer i inkomstdeklarationen om en ränteavdragsbegränsning införs uppgår till mellan fem och sju i huvudblanketten. Till detta kommer mellan 15 och 30 rutor som kommer att behöva fyllas i för att justera underlag för periodiseringsfond, redovisa sparade outnyttjade ränteavdrag, redovisa överföring av negativa räntenetton inom koncerner och justeringar för underlag för ränteavdrag från handelsbolag. Den genomsnittliga tiden för att redovisa enligt EBITDA-regeln beräknas till 3 timmar. Bedömningen är att uppgiften att redovisa ränteavdragsbegränsningen i inkomstdeklarationen i regel sköts av en redovisningsekonom. Den genomsnittliga månadslönen är för denna personalkategori 37 200 kronor,⁶⁰ vilket ger en timkostnad på 325 kronor med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ($37\,200 / 160 \times 1,4 \approx 325$).

Ett antal remissinstanser (bl.a. Sveriges Byggindustrier, Stena, Balder) anser att den redovisade ökningen av administrativa kostnader är för låg. Här kan det dock påpekas att den beskrivna ökningen avser en genomsnittlig ökning. Sett på det enskilda bolaget kan ökningen vara större eller mindre.

Tabell 15.8 nedan visar en sammanställning över förväntade administrativa kostnader av en ränteavdragsbegränsning enligt EBITDA-regeln.

⁶⁰ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

Tabell 15.8 Sammanställning av administrativa kostnaderna som förväntas följa av införandet av en generell ränteavdragsbegränsning enligt EBITDA-regeln (bas: år 2014)

Kostnader		Antal företag	Antal timmar x genom-snittlig tim-kostnad	Total-kostnad utan förenklings-regel, miljoner kronor	Total-kostnad med förenklings-regel, miljoner kronor
Initiala kostnader	Stödsystem	481 000	-	-	-
	Information	193 400	2 x 400	155	155
Löpande kostnader	Tolkning/ Gränsdragning	7 000	2 x 400	6	6
	Informations-samman-ställning utan förenklings-regel	36 000	3 x 325	35	-
	Informations-samman-ställning med förenklings-regel	2 100	3 x 325	-	2
Totalt, löpande kostnader				41	8
Totalt				196	163

De totala administrativa kostnaderna som skulle tillkomma med EBITDA-regeln uppskattas till 196 miljoner kronor utan förenklingsregel och 163 miljoner med en förenklingsregel. Av dessa kostnader utgör initiala engångskostnader 155 miljoner kronor.

15.2.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i form av en EBITDA-regel och sänkningen av bolagsskatten bedöms vara förenlig med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) (avsnitt 4.6). *Regelrådet* finner att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är bristfällig.

Förslagen är visserligen mer långtgående än minimikraven enligt direktivet mot skatteundandraganden, men samtidigt har förslagen som helhet ett bredare syfte. Lagrådsremissen innehåller bland annat också en bolagsskattesänkning med följdändringar av expansionsfondsskatt och återföring av periodiseringsfond, vilka också är förenliga med EU-rätten men som inte omfattas av minimikraven enligt direktivet mot skatteundandraganden. Konsekvenser av att införa bara direktivet mot skatteundandraganden diskuteras även i avsnitt 15.2.1.

15.2.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Förslaget om sänkt bolagsskatt medför en kostnadsminskning för de skattskyldiga, samtidigt som de administrativa kostnaderna inte påverkas. Däremot innebär den generella ränteavdragsbegränsningen att vissa företag kommer få ökade kostnader för de lån vars räntor inte längre får dras av. Därför kan det förväntas att konkurrensförhållanden mellan företag med hög skuldsättningsgrad och företag med lägre skuldsättningsgrad påverkas. Effekterna på konkurrensförhållanden är svåra att förutse i detalj, men det är sannolikt att företag som är aktiva på samma marknader, inom samma sektor men med olika belåningsgrad kommer att få förändrade förutsättningar att lånefinansiera investeringar. Det är också en av de förväntade effekterna av förslaget när den skattemässiga behandlingen av lånat och eget kapital jämnas ut. Konkurrensförhållanden mellan små och stora företag påverkas också i den grad förenklingsregeln har avsedd effekt för de mindre företagen. Små företag som omfattas av förenklingsregeln gynnas relativt sett framför större företag med begränsad möjlighet till ränteavdrag. Givet att små och stora företag har olika möjlighet att lånefinansiera investeringar och därmed inte har samma kapitalkostnader kan förenklingsregeln förväntas förbättra konkurrensförhållandet mellan små och stora företag i viss utsträckning.

Konkurrensförhållandet mellan handelsbolag med enbart fysiska personer som ägare och handelsbolag där någon av ägarna är en juridisk person kommer också att påverkas. Förslaget om en ränteavdragsbegränsning rör främst de handelsbolag där minst en av ägarna är en juridisk person. Handelsbolag som inte har någon juridisk person som ägare omfattas inte av reglerna (om ägarförhållandena har varat hela året). Det är oklart om detta kommer att påverka konkurrensförhållandena inom gruppen handelsbolag i nämnvärd omfattning.

Regelrådet bedömer att konsekvensanalysens beskrivning av förslagets effekter för konkurrensförhållanden är bristfällig. Regelrådet anför att trots att redovisningen avseende påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är förhållandevis omfattande, är det inte fullt tydligt huruvida nivån på förenklingsregeln samt det förordade alternativet för ränteavdragsbegränsningsregeln kan komma att påverka företag i Sverige. Detta mot bakgrund av att det inte går att utesluta att andra medlemsstater i EU kan komma att utnyttja undantagen i större omfattning. Dessutom måste enligt Regelrådet övriga delar av förslagen som inte följer av direktivet mot skatteundandraganden tas med i bedömningen. Regelrådet anför att det är en brist att detta inte tydligt framgår i konsekvensutredningen.

Sveriges Bygginstrument och Svensk Sjöfart och NSD påpekar att det kommer påverka konkurrensförhållandena negativt om Sverige går längre än andra länder. Ett antal bolag som förvaltar eller utvecklar fastigheter, bl.a. Rikshem, TF Fastigheter AB, AB Sofielunds Fastigheter, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, SSSB, SSCB, Huvudstaden och Consilium, Kungsleden och SABO anser att förslaget kommer att ha negativa konsekvenser för fastighetssektorn. Bland effekterna är högre kostnader som leder till minskade investeringar och höjda hyror, mindre utlåning från banker, minskad likviditet, mer skatt

från högbelånade företag och mindre skatt från lågbelånade företag. Skanska AB anser att försämrar förutsättningarna för investeringar i fler bostäder och ett klimatsmart transportsystem. Bankföreningen anser att förslaget kan utlösa prisfall med potentiellt stora effekter på konjunkturen och i förlängningen den finansiella stabiliteten. SABO anser även att förslaget påverkar de ekonomisk svaga regionerna i särskild omfattning. Sveriges Byggindustrier befarar att nuvarande förslag kommer ge upphov till betydande negativa konsekvenser för byggandet i Sverige. Det kommer att bli svårare att finansiera projekt, ytterligare ekonomisk risk byggs in i systemet och efterfrågan på byggtjänster. *Vasakronan AB* har uppfattningen att regeringen inte tillräckligt har satt sig in i vilka olika konsekvenser reglerna kring ränteavdrag kan få för en kapitalkrävande bransch som fastighetsbranschen. Svenskt vatten anser att förslaget försvårar för investeringar i vatten och avlopssystem. Svenskt vatten, SABO, Solna kommun och Hälsostraden Ängelholm AB anser att konsekvensanalysen är otillräcklig när det gäller kommunala bolag. *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)* framför att förslagen påverkar nödvändiga och samhällsviktiga infrastruktursatsningar och att det därför krävs en djupgående analys av samtliga effekter. Svensk Sjöfart anser att effekterna kommer vara betydande för svenska rederier. NSD, SABO, Sveriges Byggindustrier och Svensk Sjöfart kräver att effekten en höjd ränta bör analyseras.

Regeringen anser att det är angeläget med ett generellt regelverk som inte skiljer mellan olika branscher. Regelverket ska bidra till ökad neutralitet när det gäller bolagsbeskattning. Effekterna för nybyggnation och till- och ombyggnation balanseras av primäravdraget. Eftersom det föreslås en EBITDA-begränsning kan det förväntas att effekten för högbelånade branscher som till exempel fastighetsbranschen mildras. Ränteavdragsbegränsningen balanseras av bolagsskattesänkningen. Konkurrensförhållandena för svenska företag jämfört med andra europeiska företag beror delvis på hur övriga EU-länder väljer att implementera reglerna om ränteavdragsbegränsningar. Frågan är dock komplex och påverkan på internationell konkurrens sett till endast förenklingsregelns nivå riskerar att bli missvisande. Det är snarare en helhetsbedömning av de samlade förslagen och hur dessa förhåller sig till förväntade förändringar i övriga EU-länder som kan ge en balanserad bild av effekterna för konkurrensförhållanden i ett internationellt perspektiv. I avsnitt 15.10.4 beskrivs förslagets effekter i ett internationellt perspektiv. När det gäller konkurrenskraftiga företagsskatteregler så pekar remissinstanserna på att det är angeläget med en ränteavdragsbegränsningsregel som baseras på EBITDA samt att procentsatsen höjs från de föreslagna 25 procent till 30 procent. I denna lagrådsremiss föreslås en ränteavdragsbegränsningsregel som baseras på EBITDA och med en procentsats om 30. Det kan även nämnas att en betydande del av avkastningen när det gäller fastigheter sker i form av värdestegringar. Dessa beskattas dock inte löpande. Följden är att den avkastningen i ekonomiska termer (marknadsvärdering av tillgångar) kan antas vara större än den del av avkastningen som tas upp till beskattningen. När det gäller effekten av en höjd ränta så kommer denna balanseras delvis av att inflationen urholkar det reala värdet av lånen som

företagen har. Dessutom är bedömningen att EBITDA-begränsningen på 30 procent kommer att vara mindre ingripande än en regel som baseras på EBIT. Vidare är EBITDA-regler internationellt beprövade.

Ett antal remissinstanser, bl.a. *Sveriges Byggindustrier*, *Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO)*, *Sveriges advokatsamfund* och *Södertälje kommun* Humlegården Fastigheter AB, Skanska AB, Svenska Bankföreningen, Sveriges advokatsamfund efterfrågar en analys även i kombination med andra förslag på området.

Vad gäller t.ex. förslagen från Utredningen om vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet (den s.k. Paketeringsutredningen) i betänkandet *Vissa frågor inom fastighets- och stämpelskatteområdet* (SOU 2017:27) bereds betänkandet inom Regeringskansliet. Frågan omfattas inte av detta lagstiftningsärende. Utöver detta så redovisas de samlade effekterna av regeringens politik i Budgetpropositionen.

15.2.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Det är i första hand juridiska personer, och inte fysiska personer, som berörs av förslagen om sänkt bolagsskattesats och ränteavdragsbegränsningen. Effekterna på ekonomisk jämställdhet och fördelning är därför främst indirekta genom ägande och drivande av företag. Den förmögenhetsstatistik som finns tillgänglig, senast från 2007⁶¹, visar på att män i större utsträckning än kvinnor är aktieägare. Under antagandet att så fortfarande är fallet, samt att män driver företag i större utsträckning än kvinnor, bedöms män i större omfattning än kvinnor påverkas av förslagen. De indirekta effekterna bedöms därför vara att män i större utsträckning än kvinnor gynnas av den sänkta bolagsskattesatsen, men att män också i större utsträckning än kvinnor missgynnas av företagens begränsade ränteavdragsmöjligheter. Liknande bedömning gäller de indirekta effekterna på fördelningen. Det är personer med jämförelsevis större förmögenhet och högre inkomst som äger och driver aktiebolag, och som därmed gynnas mer av bolagsskattesänkningen än de med lägre inkomst och tillgångar, medan det omvända gäller för ränteavdragsbegränsningarna. Eftersom effekterna är indirekta är det svårt att bedöma hur den sammantagna effekten av bolagsskattesänkningen och avdragsbegränsningarna påverkar olika delar av den berörda populationen.

I de fall fysiska personer direkt berörs av förslagen är det främst i de fall då handelsbolag har en juridisk och en fysisk person som delägare. Då kommer den fysiska personens del i handelsbolagsverksamheten påverkas direkt av förslaget om ränteavdragsbegränsningar. Minskad möjlighet att göra avdrag för räntor i verksamheten påverkar den fysiska personens inkomst av näringsverksamhet och därmed det beskattningsbara resultatet. Det bedöms i större utsträckning vara män som påverkas av den direkta effekten av ränteavdragsbegränsningarna, då det

⁶¹ När förmögenhetsskatten avskaffades upphörde även förmögenhetsstatistiken att uppdateras. Av den anledningen är den senaste tillgängliga informationen om förmögenhetsfördelning i Sverige från 2007.

i större utsträckning är män som är delägare i handelsbolag. De direkta effekterna på den ekonomiska jämställdheten bedöms därför vara att män i större utsträckning än kvinnor missgynnas av en begränsning av ränteavdraget. Liknande bedömning gäller de direkta effekterna på fördelningen. Det är personer med jämförelsevis större förmögenhet och högre inkomst som är delägare i handelsbolag, och som därmed missgynnas av förslaget. Effekterna på den samlade fördelningen och ekonomiska jämställdheten bedöms dock vara marginella.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms dessa som försumbara. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Det övergripande målet eftersträvas genom sex delmål. Det delmål som har störst betydelse för detta förslag är det som rör ekonomisk jämställdhet. Delmålet om ekonomisk jämställdhet anger att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor ifråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Delmålet omfattar även företagande, genom att kvinnor ska ha samma möjligheter som män att starta och driva företag som kan växa och generera en inkomst.⁶²

När det gäller förutsättningarna för självständig försörjning genom arbete eller företagande har inte förslagen någon direkt påverkan. Möjligheterna för kvinnor att starta och driva företag förändras inte i förhållande till männens möjligheter genom förslagen.

15.3 Sänkt expansionsfondsskatt

15.3.1 Beskrivning av förslaget

I lagrådsremissen föreslås att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expansionsfond. Även befintliga avsättningar behandlas enligt de nya reglerna. Övergången till de nya reglerna sker genom att tidigare gjorda avsättningar anses återförda enligt nuvarande regler och genast åter avsatta enligt de nya reglerna. Till skillnad mot bolagsskattesänkningen och de stegvisa övergångsreglerna genomförs denna sänkning direkt.

När expansionsfondsskatten sänktes 2009 konstaterades att en sänkning av skatten kan utformas på olika sätt (prop. 2008/09:65 s. 26). Den metod som bedömdes minst invecklad och betungande för de skattskyldiga och som därför valdes innebar att redan gjorda fond-avsättningar omvandlades till avsättningar gjorda med den nya skattesatsen. Detta reglerades i en övergångsbestämmelse. I lagtexten i övrigt var det endast nödvändigt att byta ut olika procentsatser som är relaterade till skattesatsen för expansionsfondsskatt.

En fördel med denna metod är att övergången från fonder avsatta till den gamla skattesatsen till fonder avsatta enligt den nya skattesatsen kan ske med automatik och skötas av Skatteverket. Den valda metoden användes också när expansionsfondsskatten sänktes 2013. Metoden har

⁶² <http://www.regeringen.se/artiklar/2017/01/mer-om-jamstalldhetspolitikens-mal/>

redogjorts för mer ingående i de tidigare lagstiftningsärendena (a. prop. avsnitt 5.2 och avsnitt 6.16 i prop. 2012/13:1).

Skulle inte en sänkning av expansionsfondsskatten komma till stånd skulle neutraliteten mellan å ena sidan enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag och å andra sidan aktiebolag påverkas negativt.

15.3.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Det finns 802 000 enskilda näringsidkare i SCB:s företagsdatabas för 2015. Av dessa hade omkring 330 000 en avsättning till expansionsfonden.

15.3.3 Effekter på regelbördan

Förslaget bedöms inte leda till någon påverkan på den administrativa bördan för de skattskyldiga eftersom återföringen av den gamla fonden och återavsättningen till den nya fonden sker med automatik. Eftersom förändringen sker per automatik görs bedömningen att ingen särskild hänsyn till små företag behöver göras vid reglernas utformning. Det tillvägagångssätt som beskrivs ovan bedöms vara det som har minst påverkan på företagens administration. Det bör nämnas att eftersom reglerna endast omfattar enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag är det i det närmaste uteslutande små företag som påverkas av reglerna då endast en mindre del av de aktuella företagen har verksamhet som kan anses vara stor vid jämförelser med populationen aktiebolag.

15.3.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av sänkningen av expansionsfondsskatten bedöms vara förenlig med FEUF (se avsnitt 6.5).

15.3.5 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Förslaget bedöms ha direkta effekter på både fördelning och ekonomisk jämställdhet. Enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag berörs av förslaget om sänkt expansionsfondsskatt. Statistik över de aktuella företagen visar att de i större utsträckning drivs av män än kvinnor. Vidare gör manliga enskilda näringsidkare i regel större och mer ofta avsättningar till expansionsfond än kvinnor. Därmed förväntas män i större utsträckning än kvinnor gynnas av den sänkta expansionsfondsskatten. Sett till fördelningen i stort kan konstateras att enskilda näringsidkare i högre grad återfinns i inkomstgrupper med högre ekonomisk standard. Vidare gäller att benägenheten att göra avsättningar till expansionsfond ökar med inkomsten. Därmed förväntas förslaget bidra till ökad inkomstspridning. Effekterna på såväl den ekonomiska jämställdheten som fördelningen i stort bedöms dock som marginella.

15.4 Förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer

15.4.1 Beskrivning av förslaget

I samband med införandet av nya ränteavdragsbegränsningsregler kommer förbud för avdrag för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer att införas. Bestämmelserna som syftar till att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar ska gälla företag som ingår i samma intressegemenskap. Med hybrida mismatchningar avses olikheter i nationell lagstiftning vad gäller den skattemässiga behandlingen av företag och finansiella instrument. Sådana olikheter gör det möjligt för skattskyldiga, särskilt företag i intressegemenskap med företag i andra stater, att använda gränsöverskridande skatteplaneringsstrategier för att undkomma skatt. Som exempel kan ett finansiellt instrument anses vara ett hybridinstrument i det fall instrumentet behandlas som ett skuldinstrument i en stat och som eget kapital i en annan stat. På ett liknande sätt kan ett företag anses vara ett hybridföretag om företaget behandlas som ett eget skattesubjekt i en stat medan en annan stat behandlar företaget som ett delägarbeskattat subjekt.

De situationer som omfattas av avdragsförbudet är dels situationer med dubbla avdrag, dels situationer med avdrag utan inkludering. En situation med dubbla avdrag uppstår när avdrag för en och samma ränteutgift får göras av två företag i två olika stater. En situation med avdrag utan inkludering uppstår när avdrag för betalning av ränteutgifter får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp i den andra staten. Det kan handla om betalningar av ett hybridföretag, betalningar till ett hybridföretag eller betalningar som avser hybrida finansiella instrument. I samtliga fall kan mismatchningen medföra en situation med dubbel icke-beskattning. Syftet med det föreslagna avdragsförbudet är att neutralisera effekterna av dessa mismatchningar. De olika situationerna beskrivs närmare i avsnitt 7.

Avdragsförbudet är det första steget i genomförandet av OECD:s rapport "Final report on action 2: Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements" (OECD:s BEPS-rekommendationer, åtgärd 2), hybridreglerna i direktivet mot skatteundandraganden och ändringsdirektivet. Eftersom det torde krävas en internationell koordination för att motverka dessa hybrida mismatchningar är det inte möjligt för Sverige att välja en alternativ lösning. En alternativ lösning skulle riskera att medföra ytterligare olikheter i hur stater behandlar företag och finansiella instrument. Dessutom kan alternativa lösningar som skiljer sig från de internationellt överenskomna öka risken för internationell dubbelbeskattning.

15.4.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Förslaget berör framför allt större företag som ingår i multinationella företagsgrupper. Det är i praktiken främst företag som är del av multinationella koncerner med fler än 500 anställda i Sverige som kan komma i fråga. Det finns omkring 500 sådana aktiebolag i Sverige. Branscher där

det finns flest sådana bolag är tillverkning, handel och reparation av motorfordon, juridik, ekonomi, vetenskap, uthyrning, leasing, vård och omsorg. Sammanlagt finns det omkring 270 sådana bolag i dessa branscher.

15.4.3 Effekter på regelbördan

Det är svårt att uppskatta hur mycket tid de aktuella företagen måste lägga på att informera sig om gällande regler i de länder där verksamhet förekommer. Om det antas att de berörda företagen ger i uppdrag åt en jurist att informera om gällande regler under i genomsnitt 2 timmar kommer den totala tiden för de cirka berörda 500 företagen att uppgå till cirka 1 000 timmar. Enligt SCB uppgår den genomsnittliga lönen för en jurist till 48 000 kr⁶³, vilket ger en timkostnad om 420 kronor med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ($48\,000 / 160 \times 1,4 \approx 420$). Detta ger en uppskattad totalkostnad om 0,4 miljoner kronor.

15.4.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer bedöms vara förenlig med FEUF (avsnitt 7).

15.4.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Det förväntas att förslaget kommer att ha en avhållande effekt för företag som kan tänkas använda sig av aggressiva skatteplaneringsstrategier. Förslaget ökar skattekostnaderna för företag som i dag använder sig av sådana upplägg, vilket i förlängningen medför att företag som inte använder sådana upplägg kan verka på mer likvärdiga villkor. En sådan konsekvens bedöms ha en positiv effekt på konkurrensförhållandena. Förslaget kommer att medföra att företagen kan verka på mer likvärdiga villkor, där det blir svårare att få konkurrensfördelar genom skatteupplägg.

Finansbolagens förening och *Svenska Bankföreningen* framhåller att förslaget innebär att företagen kommer att behöva känna till hur mottagna räntebetalningar behandlas skattemässigt i den andra staten, vilket kommer att öka företagens kostnader för regelefterlevnad och administrativa bördor.

Regeringen bedömer att de negativa konsekvenserna för den administrativa bördan balanseras av de positiva effekterna när det gäller minskningen av aggressiv skatteplanering.

⁶³ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

15.4.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Förslaget bedöms i första hand ha en avhållande effekt på aggressiv skatteplanering i företagssektorn. Effekterna av förslaget berör därför bara indirekt fysiska personer. Det saknas dock uppgifter om huruvida skatteplanering förekommer i större eller mindre utsträckning i företag som ägs eller drivs av män. Det faktum att män äger och driver företag i betydligt större utsträckning än kvinnor talar dock för att män skulle beröras i högre grad av förslaget än kvinnor. Någon närmare bedömning av effekterna för den samlade fördelningen och den ekonomiska jämställdheten går dock inte att göra.

15.5 Förslaget om en riktad begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder

15.5.1 Beskrivning av förslaget

Det är nödvändigt med riktade ränteavdragsbegränsningsregler som komplement till en generell ränteavdragsbegränsningsregel för att skydda bolagsskattebasen. 2013 års regler för ränteutgifter avseende lån inom en intressegemenskap (interna lån) föreslås dock få ett snävtare tillämpningsområde. Detta är lämpligt eftersom den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln ska samverka med den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i form av en EBITDA-regel och de föreslagna reglerna mot hybrida mismatchningar, som också begränsar ränteavdragen. Reglerna mot hybrida mismatchningar kommer att vara tillämpliga i vissa fall som omfattas av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler.

Den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln gäller för ränteutgifter på skulder inom en intressegemenskap. Med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag. Företag anses vara i intressegemenskap med varandra om ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget, eller företagen står under i huvudsak gemensam ledning. Regeln gäller också för vissa externa skuldförhållanden, s.k. back-to-back-lånesituationer (se mer nedan).

Det föreslås att avdrag endast ska få göras för ränteutgifter som omfattas av den riktade regeln om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. I övriga fall får avdrag göras om inkomsten skulle ha beskattats med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Detta innebär att ränteutgifter som betalas till lågskattejurisdiktioner inte får dras av enligt den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln.

Som framgår ovan föreslås det att tillämpningsområdet för regeln snävas in. Det föreslås att ränteutgifterna inte ska få dras av om

skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Syftet med regeln är att den ska omfatta sådan aggressiv skatteplanering med ränteavdrag som är särskilt angelägen att förhindra för att skydda skattebasen och där en generell ränteavdragsbegränsning i form av en EBITDA-regel och avdragsförbudet vid hybrida mismatchningar inte är tillräckliga. En sådan regel fungerar som en särskild missbruksregel för interna lån.

Vidare föreslås det att om en skuld till ett företag i intressegemenskapen avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen, får avdrag bara göras om förvärvet även är väsentligen affärsmässigt motiverat. Detta gäller således även om skuldförhållandet inte uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Om en skuld har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen och denna skuld avser ett förvärv av delägar rätt, så ska skulden anses avse förvärvet.

Bestämmelserna som rör vissa externa skuldförhållanden, s.k. back-to-back-lån, utvidgas till att omfatta alla interna lån och inte bara vissa förvärv av delägar rätt. Sådana lån omfattas av förslagen ovan, med undantag för regeln om tillfälliga skulder.

Det finns två alternativ till det aktuella förslaget. Det första är att låta de riktade ränteavdragsbegränsningarna vara kvar oförändrade. Detta kan dock anses vara för ingripande eftersom det bl.a. införs en generell ränteavdragsbegränsning. Det andra alternativet hade varit att ta bort dessa riktade ränteavdragsbegränsningar. Problemet med en sådan lösning är dock att den ökar risken för skattebortfall. Som framgår av avsnitt 8 är det nödvändigt med riktade ränteavdragsbegränsningsregler som komplement till den generella ränteavdragsbegränsningsregeln för att skydda bolagsskattebasen.

15.5.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Som framgår ovan gäller den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln ränteutgifter på skulder inom en intressegemenskap. Med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag. Regeln gäller också för vissa externa skuldförhållanden, s.k. back-to-back-lånesituationer. Den omfattar både nationella och internationella företagsgrupper. Ränteutgifter som betalas till lågskattejurisdiktioner får inte dras av enligt den riktade regeln.

Den förändrade regeln påverkar bl.a. bolag som ingår i större koncerner. Dessa bolag påverkas även av dagens ränteavdragsbegränsningsregler. Det finns enligt SCB:s koncernregister 416 koncerner med fler än 500 anställda i Sverige. Dessa koncerner har sammanlagt nästan 18 000 aktiebolag i Sverige, av vilka cirka 3 000 har minst tio anställda. Regeln berör även många kommunala och landstingsägda bolag som finansieras genom koncerninterna lån. Sveriges 290 kommuner och 20 landsting var 2015 ägare till sammanlagt 1 738 aktiebolag enligt SCB.

15.5.3 Effekter på regelbördan

Det är svårt att beräkna vad det förändrade förslaget kan innebära i minskad regelbörda. Även FSK konstaterar att det är mycket svårt att uppskatta hur mycket den administrativa bördan skulle minska med ett avskaffande av reglerna, men bedömde att en minskning skulle ske. Reglerna har kritiserats för att vara oförutsebara och svåra att tillämpa. Med hänsyn till att regeln föreslås få ett mycket snävt tillämpningsområde förväntas förslaget dock minska regelbördan betydligt i förhållande till dagens regelverk för företag som använder interna lån i affärsmässigt syfte. En genomgång av de förhandsbesked som finns publicerade på Skatterättsnämndens webbplats visar att av de 62 förhandsbesked som lämnades år 2014 avser 12 stycken räntor inom intressegemenskaper. Utifrån denna sammanställning går det att konstatera att frågor rörande ränteavdragsbegränsningsregeln är både vanliga och komplicerade. Mot bakgrund av detta är det rimligt att utgå från att den föreslagna regeländringen kommer att medföra ett minskat behov av kvalificerade juridiska bedömningar hos en stor del av de företag som berörs av reglerna.

Det är inte känt hur många företag som berörs av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna. Om det antas att av de bolag som ingår i större koncerner är det de med minst tio anställda som berörs och att det bland de kommunala och landstingsägda bolagen är motsvarande andel som behöver beakta reglerna, är det totalt cirka 3 300 bolag som är berörda ($3\,000 + 3\,000/18\,000 \times 1\,800$). Om det vidare antas att dessa företag i genomsnitt kan minska den tid som läggs på kvalificerade juridiska bedömningar motsvarande i genomsnitt 40 timmar per år så minskar den totala tiden med 132 000 timmar ($3\,300 \times 40$). Om den genomsnittliga timkostnaden antas motsvara lönekostnaden för en revisor, 45 800 kronor per månad⁶⁴, ger det en timkostnad om 400 kronor med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ($45\,800 / 160 \times 1,4$). Utifrån dessa antaganden beräknas den totala kostnadsminskningen till 53 miljoner kronor ($132\,000 \times 400 = 53$ miljoner).

15.5.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av en riktad begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder bedöms vara förenlig med FEUF, se avsnitt 8.3.

15.5.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Förslaget förväntas motverka aggressiv skatteplanering genom interna lån. Eftersom det föreslås en generell ränteavdragsbegränsning i form av en EBITDA-regel och regler mot vissa hybrida mismatchningar kan de nuvarande ränteavdragsbegränsningarna snävas in. I praktiken fungerar den föreslagna regeln som en särskild missbruksregel för interna lån. Därför förväntas förslaget inte träffa legitima räntebetalningar.

⁶⁴ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

Förslaget kommer att medföra att företagen kan verka på mer likvärdiga villkor, där det blir svårare att få konkurrensfördelar genom aggressiva skatteupplägg.

15.5.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Förslaget bedöms i första hand ha en avhållande effekt på skatteplanering genom räntor på interna skulder i bolagssektorn och som sker uteslutande eller så gott som uteslutande av skatteskäl. Inga fysiska personer berörs i direkt mening av ett sådant förslag. Vad gäller indirekta effekter på fördelning och jämställdhet saknas uppgifter om män eller kvinnor som äger och driver företag i större eller mindre utsträckning använder sig av sådan skatteplanering. Det är därför inte möjligt att redogöra för eventuella effekter för fördelning och ekonomisk jämställdhet. De fördelnings- och jämställdhetseffekter som ändå kan komma att uppstå bedöms vara försumbara.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms dessa också vara försumbara.

15.6 Förslaget om skatteregler om avtal om finansiell leasing

15.6.1 Beskrivning av förslaget

Finansiella leasingavtal som kan gälla inventarier, byggnader, markanläggningar och mark liknar i avgörande delar ett köp på kredit. För att omfattas av definitionen av finansiell leasing ska avtalsvillkoren vara sådana att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Finansiell leasing är i praktiken ett lånefinansierat köp av en tillgång. Eftersom det införs en generell ränteavdragsbegränsningsregel krävs det även lagstiftning för att förhindra att företagen enkelt kan kringgå regeln och därmed skadar skattesystemets legitimitet. Detta skulle kunna ske om företag som har ett negativt räntenetto som överstiger 30 procent av EBITDA skulle kunna använda sig av finansiell leasing för att kringgå avdragsbegränsningen. Det är i praktiken så att leasetagaren när det gäller finansiell leasing tar över riskerna som om den skulle äga tillgången. I dag tas tillgången inte upp i balansräkningen hos leasetagaren om företaget inte använder bokföringsregelverket K3 i koncernredovisningen. Lagrådsremissen föreslår, till skillnad från promemorian, inte några förändringar i detta avseende. I lagrådsremissen anges att en leasetagare ska dela upp leasingbetalningarna på en del som avser ränta och en del som kostnader. Räntedelen ska behandlas som övriga ränteutgifter. Resterande del behandlas som en rörelsekostnad. Till skillnad mot vad som föreslogs i promemorian föreslås i lagrådsremissen att som huvudregel får den ränta som uttryckligen framgår av avtalet användas. Om den inte framgår eller om räntan avviker vad som skulle ha avtalats mellan oberoende näringsidkare ska i stället användas de reglerna som föreslogs i promemorian. I dag får

leasetagaren dra av hela betalningen till leasegivaren utan att det görs någon uppdelning. I promemorian föreslogs det förändringar även när det gäller vem det är som skulle ta upp tillgången i balansräkningen samt avskrivningar. Förslaget i lagrådsremissen liknar den utformning som FSK föreslog. I denna lagrådsremiss föreslås inte att den leasade tillgången och därmed avdragsrätten ska flyttas från leasegivaren till leasetagaren.

För att förslagen om skatteregler för avtal om finansiell leasing inte ska innebära en omotiverat stor administrativ börda för hela populationen företag med leasingavtal föreslås samtidigt att en förenklingsregel riktad mot främst mindre företag införs. Särskild hänsyn tas därmed till små företag vid reglernas utformning. En leasetagare behöver inte bryta ut en räntedel från leasingavgifterna om leasingavgifterna under året understiger en miljon kronor. Det förväntas att leasegivarna på sikt kommer att ge information avseende räntekostnader till leasetagarna. Detta är en förenkling i förhållande till promemorian vars förslag innebar att finansiella leasingavtal inte skulle behöva kapitaliseras om den sammanlagda leasingkulden var lägre än tre miljoner kronor.

Enligt den generella ränteavdragsbegränsningsregeln i artikel 4 i direktivet mot skatteundandraganden ska räntedelen av en finansiell leasingtransaktion omfattas av avdragsbegränsningen för räntor. Förslaget i lagrådsremissen innebär att leasingkostnader delas upp i ränta och andra kostnader. Eftersom tillgången inte flyttas från leasegivarens balansräkning till leasetagarens balansräkning krävs det inte någon heltäckande leasinglagstiftning. Det krävs därmed inte heller regeländringar för en tillverkare eller återförsäljare leasar ut en tillgång. I promemorian föreslogs det däremot att leasetagaren – och inte leasegivaren – skulle skriva av på tillgången. Förslaget i lagrådsremissen bedöms vara en tydlig förenkling jämfört med förslaget i den remitterade promemorian. Både på grund av den förändrade förenklingsregeln, på grund av avskrivningsrätten inte flyttas till leasegivaren och att leasetagarna som huvudregel får använda den ränta som uttryckligen framgår av avtalet. Dessutom finns det inte några ändringar avseende sale-and-lease-back transaktioner samt egentillverkade tillgångar.

Skulle inte förslaget om skatteregler om finansiell leasing genomföras riskerar det att minska effektiviteten av den generella ränteavdragsbegränsningen som beskrivs under avsnitt 6. Utan nya regler för leasingavtal finns det en risk att företagen skulle kunna kringgå reglerna vilket skadar skattesystemets legitimitet.

15.6.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Leasegivare

Förslaget i denna lagrådsremiss påverkar i sig inte leasegivarna i nämnvärd omfattning eftersom avskrivningsrätten inte flyttas från leasegivarna till leasetagarna. Däremot ska en del av leasingavgifterna behandlas som en ränteintäkt. En del av leasingkostnaden kommer dock för leasetagarna att omfattas av ränteavdragsbegränsningsreglerna. Följden är att efterfrågan på leasing kan komma påverkas. Det är dock oklart om efterfrågan kommer att öka eller att minska eftersom det finns

motverkande effekter. I Finansmarknadsstatistik⁶⁵ för åren 2011–2014 finns det mellan 20 och 30 finansiella företag som kan antas leasa ut tillgångar. Det kan dock finnas fler företag som leasar ut tillgångar inom ramen för transaktioner som kan betraktas som finansiell leasing. Enligt Finansmarknadsstatistik 2015 för december uppgår tillgångar som leasas ut inom ramen för finansiella leasar till 58 miljarder kronor.

Leasetagare

Leasetagare som har sammanlagda leasingavgifter för alla företag som ingår i en intressegemenskap som är mer än en miljon kronor ska fördela minimileaseavgifterna enligt ett finansiellt leasingavtal på ränta och andra kostnader. Med hjälp av SCB:s enkätmaterial avseende företagens ekonomi uppskattas antalet företag som har kostnader för finansiella för över en miljon kronor till 2 100 aktiebolag som är fristående eller ingår i koncerner. Medianföretaget har omkring 88 anställda, det är 25 procent av bolagen som omfattas som har färre än 34 anställda. Med en förenklingsregel visar företagsdata att jämförelsevis få företag obligatoriskt omfattas av förslaget om skatteregler om avtal om finansiell leasing. De företag som omfattas är främst större medan små företag i regel har leasingavgifter som understiger en miljon kronor. Reglernas utformning bedöms därför ta särskild hänsyn till små företag.

Branscher där antalet bolag eller koncerner som påverkas av de nya leasingreglerna är som störst är C Tillverkning, G Handel reparation av motorfordon, F Bygg, H Transport och magasinering, M Juridik, ekonomi & teknik.

15.6.3 Effekter på regelbördan

Förslaget har inte någon effekt för regelbördan för fysiska personer som använder sig av finansiell leasing. För juridiska personer medför dock förslaget att ytterligare information måste tas fram och redovisas. Det leasetagaren måste göra är att redovisa räntedelen av leasingavgiften. Det förväntas att räntedelen i leasingavgiften kommer att redovisas i avtalet av leasegivaren i större omfattning än i dag. Till skillnad från promemorians förslag kommer tillgångarna inte att tas upp hos leasetagaren men förblir hos leasegivaren. Detta kan förväntas minska den administrativa bördan för mindre företag i förhållande till det förslag som lämnades i promemorian.

För att minska den administrativa bördan för mindre företag ytterligare införs en förenklingsregel som innebär att reglerna inte ska tillämpas om de sammanlagda leasingkostnader för finansiella leasar för alla företag

⁶⁵ Samtliga monetära finansinstitut är skyldiga att rapportera finansmarknadsstatistik enligt Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik, RBFS 2014:2. Vid utgången av november 2014 fanns det 167 institut som klassificerades som monetära finansinstitut. I dagsläget är Banker, Bostadsinstitut, Finansbolag, Kommun- och företagsfinansierande institut och Monetära värdepappersbolag klassade som monetära finansinstitut.

som ingår i en intressegemenskap är mindre än en miljon kronor. I lagrådsremissen föreslås dessutom att leasetagaren som huvudregel ska använda den ränta som uttryckligen framgår av avtalet i stället för att göra en beräkning av denna. Detta torde innebära en stor minskning av den administrativa bördan (i förhållande till förslaget i promemorian) samt att trycket på leasegivarna att redovisa räntan i avtalet ökar.

Antalet leasetagare i bolagssektorn där sammanlagda leasingavgiften är större än en miljon kronor uppskattas till 2 100 bolag. Det kan antas att den genomsnittliga tiden som behöver läggas på att skilja ut räntekostnader ur leasingkostnaderna uppgår till 1/2 timme och att dessa görs av en anställd med en lön motsvarande en redovisningsekonom, 37 200 kronor enligt SCB⁶⁶, samt att det tillkommer kostnader för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar motsvarande 40 procent av lönen, uppgår kostnaden per företag till 325 kronor ($37\,200 / 160 \times 1,4$). Den totala kostnaden för samtliga företag kan därmed beräknas till 1 miljon kronor ($2\,100 \times 0,5 \times 325$).

15.6.4 Förenlighet med EU-rätten

De föreslagna skattereglerna om avtal om finansiell leasing bedöms vara förenliga med FEUF, se avsnitt 10.3.

15.6.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Till skillnad från promemorian föreslås inte avdragsrätten för leasade tillgångar att flyttas. Detta betyder att en eventuell skattekredit inte kommer att påverkas. Leasegivaren kommer även i framtiden att skriva av på tillgången. Värdeminskningsavdragen ingår i ränteavdragsutrymme hos leasegivaren. Eftersom räntekostnader kommer att skiljas ut hos leasetagaren samtidigt som värdeminskningsavdrag är kvar hos leasegivaren kommer detta att göra leasing mindre attraktivt för företag där ränteavdragen begränsas och som inte kan använda sig av förenklingsregeln för leasingen. Förslaget i lagrådsremissen förväntas inte påverka fysiska personer som leasar.

Finansmarknadsstatistik 2015 visar att tillgångarna som svenska företag leasar inom ramen för finansiella leasar uppgår till 46,8 miljarder kronor. När det gäller utländska motparter (dessa uppgår till 8,5 miljarder kronor för finansiella leasar), privathushåll (1,0 miljarder kronor) samt offentlig sektor (1,8 miljarder kronor) kompenseras leasetagarna inte för denna förändring.

Konkurrensförhållandena kan förväntas påverkas av förslagen på så sätt att företag som leasar många tillgångar påverkas i större utsträckning än företag som inte leasar så mycket. Detta är särskilt tydligt för två liknande, konkurrerande företag men där det ena företaget har en total leasingkostnad som uppgår till en miljon kronor eller mer, medan det andra företaget bedriver sin verksamhet med lägre leasingkostnader. Det

⁶⁶ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

sistnämnda företaget kan helt välja att låta bli att tillämpa reglerna om att skilja ut räntekostnader i leasingen. Om det första företaget dessutom påverkas av ränteavdragsbegränsningen så kommer skillnaderna vara ännu större.

När det gäller leasegivare så förväntas förslagen inte ha någon effekt på den internationella konkurrenssituationen mellan svenska och utländska leasegivare som leasar ut till utländska motparter. Eftersom avdragsrätten inte flyttas bedöms de svenska leasegivarnas konkurrenskraft inte påverkas i en betydande omfattning. Samtidigt omfattas leasegivarna också av sänkningen av bolagsskatten.

15.6.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Det är i första hand juridiska personer som berörs av förslaget om skatteregler för avtal om finansiell leasing. En betydande del av den finansiella leasingen som omfattas av förslaget sker mellan juridiska personer i Sverige. De olika juridiska personerna förväntas påverkas både negativt och positivt genom omfördelning av kostnaderna för finansiell leasing. I den mån endast juridiska personer berörs av regelförändringen är effekten på ekonomisk jämställdhet indirekt genom ägande av de berörda företagen (tillgångar som svenska finansiella bolag leasar ut till den svenska företagssektorn uppgår till 46,8 miljarder kronor). Män äger och driver företag i större utsträckning än kvinnor, och den indirekta effekten av förslaget berör därmed i större utsträckning män än kvinnor.

Enskilda näringsidkare och fysiska personer som använder privatleasing omfattas inte av förslaget. Fysiska personer som är delägare i handelsbolag, som inte till någon del ägs av en juridisk person, omfattas heller inte. Detta eftersom den generella ränteavdragsbegränsningsregeln inte gäller handelsbolag som enbart ägs av fysiska personer.

Av dessa skäl är det främst indirekta fördelningseffekter som uppstår. Det är främst personer med jämförelsevis högre inkomster och större tillgångar också äger och driver företag och som därmed också är främst de som påverkas av de förändrade reglerna.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms dessa som försumbara.

15.7 Förslaget om primäravdrag för hyreshus

15.7.1 Beskrivning av förslaget

För att värdeminskningssavdragen för hyreshus på ett bättre sätt ska motsvara en normal faktisk värdeminskning föreslås att värdeminskningssavdrag även ska få göras genom ett primäravdrag. Primäravdraget föreslås utformas på så sätt att 12 procent av utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad under en sexårsperiod från det att ett hyreshus färdigställs eller den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställs får skrivas av. Värdeminskningssavdrag genom primäravdrag får göras utöver ordinarie årliga värdeminskningssavdrag, men inom samma avskrivningsplan. Genom förslaget kommer avskrivningstiden för

hyreshus att förkortas. Om hyreshuset skrivs av med en avskrivningstakt om 2 procent per år enligt Skatteverkets normalprocentsats och värdeminskingsavdrag genom primäravdrag görs med maximala 12 procent av avskrivningsunderlaget kommer byggnaden att vara fullt avskriven efter 44 år. Med förslaget om primäravdrag kommer en högre andel av avskrivningarna dessutom koncentreras närmare till byggtiden. Förslaget innebär därför, förutom att avdragen bättre motsvarar faktisk värdeminskning, även en viss skattemässig stimulans för nyproduktion av hyreshus.

Skulle inte förslaget genomföras skulle värdeminskingsavdragen för hyreshus inte motsvara en normal faktisk värdeminskning lika väl. Det har inte bedömts som nödvändigt att ta särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning, eftersom reglerna knyter an till redan befintliga begrepp och därför är förhållandevis enkla att tillämpa.

15.7.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Förslaget om värdeminskingsavdrag genom primäravdrag för hyreshus påverkar de företag som färdigställer eller bygger om eller till hyreshus från och med 1 januari 2017 och företag som förvärvar sådana byggnader inom sex år från färdigställandet. År 2016 fanns det enligt SCB 17 308 företag inom näringsgrenen fastighetsbolag, bostäder och 20 859 företag inom näringsgrenen fastighetsbolag, andra lokaler, totalt 38 167 företag. Den stora merparten av dessa är företag utan anställda (32 493 företag) eller med 1–4 anställda (4 543 företag). Det bedöms som troligast att de hyreshus som påverkas av förslaget kan kopplas till de företag som har fler anställda än så, även om hyreshuset ägs av ett dotterbolag utan anställda. Då kvarstår 1 131 fastighetsbolag, varav 730 för bostäder och 401 för andra lokaler. Givet att det under 2015 färdigställdes drygt 13 000 hyresrätter i flerbostadshus, skulle det innebära knappt 18 lägenheter per företag med uthyrning och förvaltning av egna bostäder, eller ca ett större hyreshus per sådant företag. Den faktiska fördelningen av färdigställda hyreshus är med största sannolikhet ojämnt fördelad över de berörda företagen där de större företagen har möjligheten att färdigställa flera hyreshus per år.

Privatbostadsföretag (dvs. äkta bostadsrättsföreningar) påverkas inte av förslaget om primäravdrag, eftersom de inte drar av utgifter som är hänförliga till fastigheten (39 kap. 25 § inkomstskattelagen [1999:1229], IL). Varken den föreslagna ränteavdragsbegränsningen eller förslaget om primäravdrag förändrar privatbostadsföretagens beskattningssituation – trots att de byggnader som dessa företag äger normalt sett indelas som hyreshus.

SABO, Södertälje kommun och Telge AB menar att förslagen i den remitterade promemorian leder till en ökad ekonomisk obalans mellan olika upplåtelseformer, till hyresrättens nackdel. I denna lagrådsremiss föreslås ett antal förändringar av företagsbeskattningen, som sammantaget innebär en viss omfördelning av skattebördan. För vissa ägare till hyreshus kan den generella ränteavdragsbegränsningen förväntas leda till att de behöver betala mer skatt, samtidigt föreslås även en sänkning av bolagsskattesatsen och det föreslagna primäravdraget

gynnar fastighetsägande bolag som uppför nya eller bygger om eller till hyreshus. Sammantaget anser regeringen därför att förslagen inte kan anses föranleda någon sådan ekonomisk obalans mellan olika upplåtelseformer som dessa remissinstanser tar upp.

15.7.3 Effekter på regelbördan

Förslaget i avsnitt 11 innebär att företag som färdigställer hyreshus efter den 1 januari 2017 och företag som inom sex år från ett hyreshus färdigställande får göra värdeminskingsavdrag genom primäravdrag. Primäravdrag får göras i sex år från hyreshusets färdigställande eller från det att den till- eller ombyggda delen av hyreshuset färdigställs. Med hjälp av Tillväxtverkets Regelräknaren och SCB:s lönestatistik bedöms det tillkommande arbetet för förslaget ta i genomsnitt ca fem minuter och utföras av en redovisningsekonom till en genomsnittlig månadslön om 37 200 kronor⁶⁷, vilket med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ger en timkostnad om 325 kronor ($37\,200 / 160 \times 1,4$). Primäravdraget är återkommande i beräkningen av bolagens resultat de första sex åren för varje färdigställt hyreshus. Med det starka antagandet att förslaget påverkar hälften av alla fastighetsbolag med bostäder eller andra lokaler skulle den samlade regelbördan uppgå till en halv miljon kronor ($38\,167 \times 0,5 \times 5/60 \times 325$).

15.7.4 Förenlighet med EU-rätten

För att klargöra innebörden av begreppet statligt stöd i artikel 107.1 i FEUF meddelade EU-kommissionen den 19 juli 2016 ett tillkännagivande om detta begrepp (Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUT C 262). Kommissionen meddelade i tillkännagivandet att det kan vara fråga om statligt stöd när incitament till avskrivning, t.ex. kortare avskrivningstid eller gynnsammare avskrivningsmetod, tillämpas för vissa typer av tillgångar om dessa incitament inte baseras på de vägledande principerna för de berörda avskrivningsreglerna (p. 179 i tillkännagivandet).

Värdeminskingsavdragen för hyreshus har under en längre tid kritiserats för att de inte motsvarar denna byggnadstyps faktiska värdeminskning. Det tas ett visst intryck av denna kritik och avsikten med att värdeminskingsavdrag även ska kunna göras genom ett primäravdrag är således att avdragen för värdeminskning för hyreshus bättre ska motsvara normal ekonomisk livslängd och den faktiska värdeminskningen för denna byggnadstyp. Primäravdraget baseras därför på just de vägledande principerna för avskrivningsreglerna i stort och är därför inte att bedöma som ett statligt stöd enligt EU:s statsstödsregler. Även i övrigt bedöms förslaget vara förenligt med FEUF.

⁶⁷ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

15.7.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Ett enskilt företag som färdigställer ett hyreshus från och med den 1 januari 2017, eller som inom sex år från färdigställandet förvärvar en sådan byggnad, kommer att kunna göra större värdeminskningsavdrag genom att de ordinarie avskrivningarna kompletteras med primäravdraget. Primäravdrag får göras de första sex åren efter färdigställandet. Detta påverkar företagens skattemässiga resultat och skattekostnader och stärker företagens likviditet. Med ökad möjlighet till värdeminskning minskar bolagets skattemässiga resultat och därmed underlaget för bolagsskatt under de år det är möjligt att göra primäravdrag. Detta bedöms bättre spegla fastighetens ekonomiska livslängd.

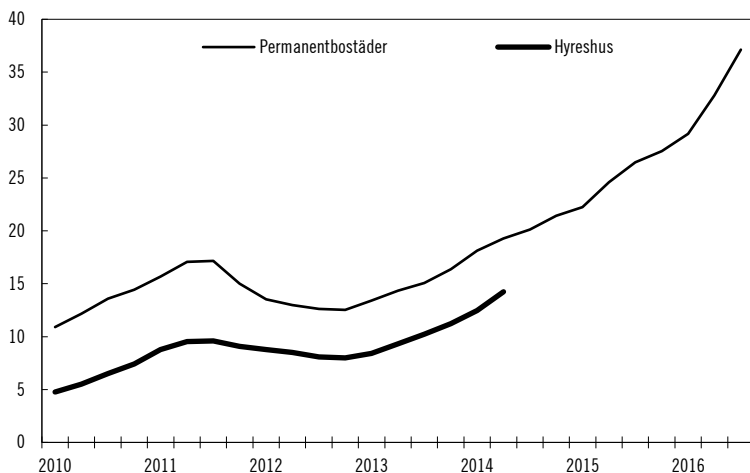
Effekten av förslaget bör ses i sammanhang med övriga förslag i denna lagrådsremiss. Ett nytt färdigställt hyreshus leder, med rimliga antaganden om belåningsgrad och avkastning, inte i sig att företaget kommer i en skattebetalande situation. Detta beror på att fastigheter ofta är högt belånade och avkastningen relativt låg. Med den föreslagna generella ränteavdragsbegränsningen kan effekten av skuldräntorna på det beskattningsbara resultatet minska, vilket ökar skattekostnaderna för fastigheten. Primäravdraget minskar det beskattningsbara resultatet för företag som färdigställer hyreshus eller ombyggnation och renovering av hyreshus. Det ökar dessutom avskrivningarna vilket ger ytterligare en effekt i ett EBITDA-system, i och med att avdragsunderlagen för negativa räntenetton inte påverkas. Sammantaget bedöms effekten av primäravdraget vara att skattebetalningar skjuts upp i en sådan omfattning att nyproduktion och renoveringar inte påverkas i någon nämnvärd omfattning.

Sveriges Byggindustrier TF Fastigheter AB, Atrium Ljungberg AB, Fabege, Stena Fastigheter, Studentbostadsföretagen och Stockholms Studentbostäder anser att förslaget inte kommer att ge någon effekt eftersom det bara är periodisering. Rikshem anser att primäravdraget är periodisering men det ger en viss effekt när ränteavdragsbegränsningen bygger på EBITDA.

Beräkningar på förslagets effekter på aggregerad nivå kräver vissa antaganden. Fasta bruttoinvesteringar i bostäder redovisas i diagram 15.1. I beräkningarna nedan antas bruttoinvesteringarna fullt ut leda till byggnadsvärden som påverkas av primäravdraget. Markpriser ingår inte i måttet vilket gör att måttet får fungera som en indikation för hur stora nya tillgångar som tillförs bostadsbeståndet varje år, däremot ingår t.ex. kostnader för markanläggningar som inte föreslås påverkas av primäravdraget. Uppgifterna är inte heller uppdelade på vad som avser hyresrätter och vad som avser bostadsrätter. Data används fram t.o.m. kvartal 3 2016. För flerbostadshus finns data endast fram t.o.m. sista kvartalet 2014. Investeringarna i flerbostadshusen uppgår till ca 60 procent av de totala investeringarna för nybyggnation.

Diagram 15.1. Fasta bruttoinvesteringar i nybyggnation, kvartalsvis data 2010–2016 (kv3)

Miljarder kronor

Källa: SCB

De senaste åren har investeringarna ökat snabbt. I beräkningarna nedan används nivån för investeringar från 2016. Investeringarna i permanentbostäder uppgick 2016 till ca 33 miljarder kronor i genomsnitt per kvartal vilket på helårsbasis innebär ca 132 miljarder kronor. Markanläggningarnas del av investeringarna antas uppgå till 10 procent. Flerbostadshusens andel av de kvarvarande investeringarna antas vara 60 procent, vilket ger en investeringsnivå på drygt 71 miljarder kronor. Samtidigt är bostadsdelen bara en del av nybyggda hyreshus eftersom förslaget även omfattar nybyggnation av kommersiella lokaler. Bostadsvärdena, givet taxeringsvärden för 2015, uppgår till ca 70 procent av värdet på hyreshus totalt. Slutligen antas andelen bostadsrätter uppgå till 60 procent, vilket motsvarar bostadsrätternas andel av taxeringsvärden på bostadsdelen för hyreshus. Bostadsrätternas andel räknas bort från basen eftersom privatbostadsföretag inte tar upp inkomster och inte drar av utgifter som är hänförliga till fastigheterna (39 kap. 25 § IL). I tabell 15.9 redovisas samtliga antaganden och korrigeringar samt den framräknade basen.

Tabell 15.9 Underlag för beräkning av offentligfinansiell effekt av förslaget om värdeminskningsavdrag genom primäravdrag för hyreshus

Miljarder kronor

	Korrigeringar	Underlag
Fasta bruttoinvesteringar	–	132
Endast flerbostadshus	60 %	79
Markanläggningar räknas bort	90 %	71
Endast hyresrätter	40 %	29
Inte enbart bostadsdelen av hyreshus	143 % (1 / 70 %)	41
Tillkommande avskrivningar	2 %	0,82
Effekt på bolagsskatt	20,6 %	0,17

Anm.: Korrigeringarna i tabellen ackumuleras. Exempelvis, är värdet på investeringar efter korrigering för endast flerbostadshus och utan markanläggningar $132 \times 60 \% \times 90 \% = 71$.

Införandet av ett primäravdrag på 12 procent innebär att avskrivningstakten ökar med två procent per år de första sex åren. De ökade avskrivningarna minskar i sin tur den beskattningsbara inkomsten, vilket påverkar bolagsskatten för hyresvärdar. Vid införandet i januari 2019 kommer hyreshus färdigställda från och med den 1 januari 2017 att omfattas av primäravdraget. Med tiden kommer sex årskohorter av färdigställda flerbostadshus att omfattas. Utvidgningen till ombyggnation förväntas fördubbla den offentligfinansiella effekten av förslaget om ett primäravdrag jämfört med det remitterade förslaget.

15.7.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Förslaget om värdeminskningsavdrag genom primäravdrag bedöms få försumbara effekter på den ekonomiska jämställdheten. Förslaget påverkar i första hand juridiska personer och inte fysiska personer. Indirekt kan det argumenteras för att då män i större utsträckning än kvinnor äger och driver företag kommer de också i större utsträckning att påverkas av förslagen om samma snedfördelning även förekommer bland de företag som bygger nya hyreshus. Förslagets effekter måste dock ses i sammanhang med övriga förslag i lagrådsremissen. Effekten av en generell ränteavdragsbegränsningsregel för den delvis högt belånade fastighetssektorn motverkas till viss del av primäravdraget. Förslaget har på så sätt också en fördelningspolitisk gynnsam aspekt, då det minskar effekten av en generell ränteavdragsbegränsning för företag med hyresrätter gentemot äkta privatbostadsföretag (bostadsrättsföreningar), som inte betalar skatt på inkomster som kommer från fastighetsinnehav.

Ett av syftena med primäravdraget är att stimulera ny, om- eller tillbyggnation av hyreshus. Alla företag som väljer att investera och bygga nya hyreshus får möjlighet att utnyttja de nya reglerna, så påverkan på konkurrensen kan antas vara begränsade.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms dessa som försumbara.

15.8 Förslagen om schablonintäkt på avdrag för avsättning till periodiseringsfond och återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond

15.8.1 Beskrivning av förslagen

Schablonintäkt på avdrag för avsättning till periodiseringsfond höjs

Både juridiska personer och enskilda näringsidkare samt delägare i handelsbolag kan sätta av en del av årets resultat till periodiseringsfonder. Reglerna skiljer sig något åt mellan juridiska personer och enskilda näringsidkare. De senare kan sätta av 30 procent av resultatet efter vissa justeringar utan någon schablonintäkt, medan bolag endast kan sätta av 25 procent och dessutom påförs en schablonintäkt. I båda fallen måste dock avsättningen återföras senast inom en sexårsperiod. Avsättningen är sedan 2004 räntebelagd för juridiska personer. Räntan påförs genom att en schablonintäkt beräknas och läggs till den vanliga inkomsten. Schablonintäkten för avsättningen beräknas som 72 procent av den statslåneränta som gällde vid utgången av november månad närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut, multiplicerad med summan av gjorda avsättningar till periodiseringsfonden. Statslåneräntan består av den genomsnittliga marknadsräntan på statsobligationer med en återstående löptid på minst fem år och ska avspegla den riskfria långa marknadsräntan. Statslåneräntan används i flera sammanhang i skattesystemet som en referensränta. I förarbetena till införandet av schablonintäkten för periodiseringsfonden anges att räntan ska ligga på ungefär samma nivå som kostnaden för reguljär lånefinansiering.⁶⁸ Den justering som gjorts till 72 procent av statslåneräntan (SLR) för beräkning av schablonintäkten motiverades bl.a. med att räntan inte får dras av och att schablonintäkten utgör underlag för nya avsättningar till periodiseringsfond. Till detta ska läggas att den senaste bolagsskattesänkningen den 1 januari 2013 ledde till att bolagsskattesatsen sänktes till 22 procent. Räntans skattemässiga värde om den hade fått dras av har minskat i och med bolagsskattesänkningen och därmed finns det skäl att justera schablonintäkten.

Tar man hänsyn till bolagsskattesänkningen som föreslås i avsnitt 6.4 ökar skattekostnaden per krona avsatt till periodiseringsfonden från $0,1584 \times \text{SLR}$ ($=0,22 \times 0,72 \times \text{SLR}$) till $0,206 \times \text{SLR}$.

Småföretagarnas Riksförbund anser att möjligheten till avsättning till periodiseringsfond bör ökas till 50 procent av vinsten och anser dessutom att den ökade schablonintäkten kommer att minska incitamenten till att finansiera investeringar med eget kapital.

Regeringen anser att förslaget leder till att neutraliteten mellan finansiering via periodiseringsfond och andra lån som omfattas av ränteavdragsbegränsningen ökar. För företag som har ränteutgifter som inte ryms inom avdragsutrymmet för den generella ränteavdragsbegränsningen som ska införas via en EBITDA-regel, kommer den effek-

⁶⁸ Se prop. 2004/05:38 s. 10.

tiva kostnadsökningen för finansiering med periodiseringsfond att motsvara den kostnadsökning för finansiering med lånat kapital som förslaget i avsnitt 6 kan leda till.

Förslaget kan innebära att företag i viss utsträckning inte kommer att göra avsättningar till periodiseringsfond. Den anpassningen står i proportion till anpassningen till förslaget i avsnitt 6. För företag som inte har negativa räntenetton eller som har ränteutgifter som ryms inom avdragsutrymmet för EBITDA-regeln, kan förslaget leda till att finansiering med periodiseringsfond ersätts av finansiering med lånat kapital.

Det bedöms att en alternativ utformning av förslaget både är administrativt onödigt betungande och icke-ändamålsenlig. Konsekvenserna av att förslaget inte genomförs är främst att likabehandling av finansiering via periodiseringsfonden och finansiering genom vanliga lån för företag där ränteavdragen begränsas av EBITDA-regeln inte uppnås.

Den höjda räntebeläggningen kan, som noterades av några av remissinstanserna till FSK:s delbetänkande Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2012:66), leda till att vissa företag väljer att upplösa sina periodiseringsfonder. Huruvida företag behåller sina periodiseringsfonder eller upplöser dem påverkar dock inte den offentligfinansiella effekten eftersom den föreslagna räntebeläggningen motsvarar statens upplåningskostnad.

Återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond

Avdrag för avsättning till periodiseringsfond medför en skattelättnad på 22 procent av avsatt belopp om avsättning sker före reformens införande. Efter bolagsskattesänkningen som förslås i avsnitt 6.4 skulle återföringar av avdrag för avsättning till periodiseringsfonderna utan några ändringar beskattas till 21,4 procent från 2019 och till 20,6 procent från 2021. I syfte att utjämna beskattningen mellan avsättning och återförande av periodiseringsfonderna föreslås att återföringen av periodiseringsfonderna ska ske med 103 procent av avsatt belopp om återföringen görs under beskattningsår som börjar under 2019 och med 106 procent om återföringen görs under beskattningsår som börjar efter 2020. Om avsättning gjorts under 2019 och 2020 görs återföringen med 104 procent av avdraget om återföringen görs efter 2020. På så sätt blir den effektiva skattesatsen på återföringarna överensstämmande med skattesatsen som gällde när avsättningen gjordes. Periodiseringsfonderna måste återföras senast sex år efter det att avdraget gjordes. När sex år har gått kommer därför periodiseringsfonderna som är avsatta till 22 procents skattesats att vara slut. Effekten av att återföra periodiseringsfonder från tiden innan reformens införande upphör därför efter sex år.

Sett till den bokföringsmässiga behandlingen av avsättningen till periodiseringsfonden så leder förslaget om en tillfällig schablonintäkt inte till någon förändring av de bokföringsmässiga skattekostnaderna före och efter reformen. Detta eftersom de sammanlagda bokförda avsättningarna till periodiseringsfonden kan delas upp i en del som anses vara eget kapital (1-bolagsskattesats) och främmande kapital (bolagsskattesats).

15.8.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Juridiska personer som kan göra avsättningar till periodiseringsfond berörs av förslagen. Sett till antal är det främst aktiebolag som påverkas. I SCB:s företagsdatabas finns för år 2015 omkring 470 000 aktiebolag. Det är bara juridiska personer som betalar bolagsskatt under ett visst år som kan använda sig av avsättningar till periodiseringsfond. År 2015 var det 258 000 aktiebolag som gick med vinst och hade ett skattemässigt positivt resultat. Av de aktiebolag som går med vinst var det 56 procent som hade avsättningar till periodiseringsfond under 2015. Summan av de sammanlagda avsättningarna till periodiseringsfond uppgick till 289 miljarder kronor år 2015.

Schablonintäkt på avdrag för avsättningar till periodiseringsfond höjs

Förslaget innebär en höjning av företagets finansieringskostnader via periodiseringsfonden. Höjningen av finansieringskostnaderna kan uttryckas i förhållande till SLR. Innan reformen är schablonintäkten lika med $0,1584 \times \text{SLR}$ ($=0,72 \times \text{SLR} \times 0,22$). Efter reformen blir schablonintäkten lika med $0,206 \times \text{SLR}$ ($=1 \times \text{SLR} \times 0,206$). Räntekostnaden för användning av periodiseringsfonden ökar om man tar hänsyn till bolagsskattesänkningen med 30,05 procent ($(0,206 - 0,1584)/0,1584$). Höjningen av schablonintäkten kan jämföras med en bolagsskattehöjning. Hur betydande förändringen är i jämförelse med bolagsskattesänkningen från 22 procent till 20,6 procent kan illustreras med hjälp av ett räkneexempel. Om man utgår från en SLR på 2 procent, ett skattepliktigt resultat innan periodiseringsfonder på 100 för åren t-6 till t samt maximala avsättningar så får man följande: Förändring skattekostnader på grund av bolagsskattesänkningen: $100 \times (0,22 - 0,206) = 1,4$. Förändring skattekostnader på grund av förändringen av den permanenta schablonintäkten blir $(6 \times 0,25 \times 100) \times (0,1584 - 0,206) \times 0,02 = -0,1428$.

Användning av periodiseringsfonden skiljer sig mellan olika branscher. Tabellen nedan visar antal bolag på branschnivå, antal företag som kan göra avsättning till periodiseringsfond, andelen av företag som gör avsättning till periodiseringsfonden samt summan av periodiseringsfonderna för inkomståret 2015. Andelen företag som använder sig av avsättningar till periodiseringsfonden är lägst bland företag som klassificeras som Försörjning av el, gas, värme. Det är 32 procent av företagen inom denna bransch som hade avsättningar till periodiseringsfonden i sin balansräkning. Branscher där andelen företag som använder sig av periodiseringsfonden är hög, dvs. över 60 procent, är C Tillverkning och G Handel; reparation av motorfordon.

Tabell 15.10 Uppgifter om antal företag som kan göra avsättning till periodiseringsfond, hur stor andel som gör det samt summan av periodiseringsfonderna för inkomståret 2015, branschnivå

Bransch-grupp (SNI07)	Antal bolag	Antal företag som kan göra avsättning till p-fond	Summa p-fonder, miljoner kronor	Andel företag som gör avsättning till p-fond
A: Jordbruk, skogsbruk och fiske	8 528	5 103	2 730	0,53
B: Utvinning av mineral	498	265	155	0,58
C: Tillverkning	25 837	15 701	10 161	0,65
D: Försörjning av el, gas, värme	1 682	740	239	0,32
E: Vattenförsörjning; avloppsrensning	876	544	300	0,55
F: Byggverksamhet	44 379	31 825	18 450	0,58
G: Handel; reparation av motorfordon	65 674	36 845	22 028	0,60
H: Transport och magasinering	15 318	10 035	5 071	0,51
I Hotell- och restaurangverksamhet	15 154	8 191	4 120	0,50
J: Informations- och kommunikation	27 711	16 456	9 342	0,57
K: Finans- och försäkringsverksamhet	21 642	8 993	4 473	0,50
L: Fastighetsverksamhet	38 504	20 955	11 588	0,55
M: Verksamhet inom juridik, ekonomi	87 419	55 897	32 699	0,58
N: Uthyrning, fastighetsservice,	15 593	9 573	5 043	0,53
O: Offentlig förvaltning	31	20	12	0,60
P: Utbildning	6 785	4 123	2 198	0,53
Q: Vård och omsorg; sociala tjänster	14 483	11 261	6 585	0,58
R: Kultur, nöje och fritid	8 640	4 533	2 425	0,53
S: Annan serviceverksamhet	6 851	4 049	1 937	0,48
Sektor saknas	67 445	13 018	4 354	0,33
Samtliga	473 052	258 127	143 910	0,56

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Realekonomiskt bedöms förslaget inte ha någon negativ påverkan på ekonomin, då det innebär en oförändrad beskattning av vinster som upparbetats före reformen.

Periodiseringsfonden ger företagen en möjlighet till att jämna ut resultaten över åren. Förslaget om höjd schablonintäkt kommer att öka företagens kostnader för att jämna ut resultatet mellan åren. Detta påverkar företag som har mer omväxlande resultat över tid än företag med jämförelsevis jämnare resultatnivåer.

15.8.3 Effekter på regelbördan

Schablonintäkt på periodiseringsfond höjs

Förslaget i avsnitt 12.1 innebär att schablonintäkten på avdrag för avsättning till periodiseringsfonden höjs. Eftersom förslaget endast kommer att förändra en faktor i en beräkning som företagen ändå måste göra bedöms förslaget medföra försumbara administrativa kostnader.

Återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond

Förslaget i avsnitt 12.2 innebär att företag (som har gjort avdrag för avsättning till periodiseringsfond innan reformen) ska återföra visst belopp till beskattning senast sex år efter det att avdraget gjordes, som beräknas på visst sätt beroende av när avsättningen gjordes. Återföringen kan också ske tidigare. Baserat på Tillväxtverkets Regelräknaren och SCB:s lönestatistik bedöms det tillkommande arbetet för förslaget ta i genomsnitt ca fem minuter och utföras av en redovisningsekonom till en genomsnittlig månadslön om 37 200 kronor, vilket med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ger en timkostnad om 325 kronor ($37\,200 / 160 \times 1,4$).

Företagens administrativa kostnader för åtgärden består i att multiplicera återförda avdrag för avsättning till periodiseringsfonder med en viss procentsats (107, 103 eller 104). Dessutom leder förslaget till att företagen under sex år kommer att ha olika typer av periodiseringsfonder. En tillfällig periodiseringsfond med avsättningar som gjordes innan en bolagsskattesänkning och där återföringar ska tas upp efter sänkningen. Företagen kommer även att ha periodiseringsfonder som innehåller avsättningar som görs efter bolagsskattesänkningarna och som kommer att återföras till 100 procent. För företag med datoriserad bokföring bedöms beräkningen inte medföra några administrativa kostnader. För andra företag bedöms beräkningen vara så pass enkel att kostnaderna för beräkningen är små.

Företag som berörs är de som har en avsättning till periodiseringsfond från tidigare år. Som anges ovan är det 56 procent av aktiebolagen som går med vinst som har en avsättning till periodiseringsfond, dvs. 144 000 (258 000 x 56%). De större företagen har i regel datoriserad bokföring, vilket innebär att det inte tillkommer någon administrativ kostnad av förslaget. Däremot bedöms de mindre företagen få ett tillkommande arbete uppgående till 5 minuter, till en timkostnad om 320 kronor. I detta sammanhang räknas som mindre företag de med en årlig omsättning understigande 1 miljon kronor. Enligt SCB:s databas FRIDA var det 2014 28 procent av alla företag som gjorde en avsättning till

periodiseringsfond som hade en omsättning understigande 1 miljon kronor. Utifrån detta underlag kan den totala kostnaden beräknas till 1 miljon kronor ($144\,000 \times 28\% \times 5/60 \times 320$).

15.8.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av schablonintäkt på periodiseringsfonder samt återförande av avdrag för avsättning till periodiseringsfonder som har gjorts före en bolagsskattesatssänkning bedöms vara förenlig med FEUF, se avsnitt 12.1 och 12.2.

15.8.5 Fördelnings och jämställdhetseffekter

Likt tidigare förslag som endast rör juridiska personer förväntas förslagen endast få indirekta effekter för fördelning och ekonomisk jämställdhet och då enligt samma mönster som tidigare beskrivits. Det vill säga att män äger och driver företag i större omfattning än kvinnor och att män av den anledningen också påverkas i större omfattning av förslagen. Då det rör sig om ökade kostnader för företagen att göra avsättningar till periodiseringsfond förväntas män indirekt påverkas negativt i större omfattning av förslagen än kvinnor. Fördelnings-effekterna följer ett likartat mönster då personer med relativt högre inkomster och större tillgångar också äger och driver företag i större utsträckning än personer med lägre inkomster. Sammantaget bedöms effekterna på både ekonomisk jämställdhet och fördelning vara försumbara.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms även dessa som försumbara.

15.9 Förslagen om en permanent och en tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven

15.9.1 Beskrivning av förslagen

Permanent schablonintäkt på säkerhetsreserven

Det föreslås att skadeförsäkringsföretag ska ta upp en permanent schablonintäkt på den skattekredit som avdrag för ökning av säkerhetsreserven skapar för företagen. Schablonintäkten på säkerhetsreserven ska beräknas till den statslåneränta som gällde vid utgången av november månad närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut, multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Schablonintäkten för säkerhetsreserven föreslås alltså beräknas och beskattas på ett motsvarande sätt som beskattningen av schablonintäkten för avdrag för avsättningar till periodiseringsfonden. Förslaget ökar därmed neutraliteten mellan finansiering med avsättningar till periodiseringsfond och öknings av en säkerhetsreserv. Förslaget leder till en mer likformig beskattning mellan skadeförsäkringsföretag, som innan förslaget träder i kraft har haft möjligheten att finansiera sig

via den icke räntebelagda säkerhetsreserven, och icke-skadeförsäkringsföretag som saknar denna möjlighet. I rapporten Redovisning av Skatteutgifter 2017 (regeringens skrivelse 2016/17:98) uppskattas skatteutgiften för skadeförsäkringsföretag på grund av säkerhetsreserven till 430 miljoner kronor för år 2018 och 630 miljoner kronor för år 2019. Skatteuttaget av skadeförsäkringsföretag ökar därmed av förslaget. Emellertid ska det nämnas att även skadeförsäkringsföretag kommer att få ta del av bolagsskattesänkningen som beskrivs i avsnitt 6.4 samt att dessa företag endast i mindre omfattning kommer att påverkas av den generella ränteavdragsbegränsningen. Detta eftersom skadeförsäkringsbolag inte finansierar sig i någon nämnvärd omfattning genom lån, det finns t.ex. ett låneförbud för försäkringsbolag i 4 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) som i vissa fall kan begränsa möjligheterna att ta upp lån.

I avsnitt 12.3 argumenteras det för att avdrag för ökning av säkerhetsreserven i huvudsak motsvarar de avdrag för avsättningar som görs till periodiseringsfonden. Eftersom avsikten är att likställa dessa två typer av avdrag är det viktigt att också beskattningen på det tekniska planet motsvaras av en sådan likställning. Konsekvenserna av att förslaget inte skulle genomföras är främst att likabehandling av avdrag för ökning till säkerhetsreserven och avdrag för avsättningar till periodiseringsfonden inte uppnås. Det har inte bedömts som nödvändigt att utforma reglerna med särskild hänsyn till små företag.

Tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven

Skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter den 31 december 2020 ta upp en tillfällig schablonintäkt. Schablonintäkten är utformad så att den ska beräknas till 6 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten ska tas upp med en sjättedel det beskattningsåret och med en sjättedel per år under de påföljande fem beskattningsåren eller med hela beloppet under det första beskattningsåret. Effekten av den tillfälliga schablonintäkten på skadeförsäkringsföretagens likviditet kan i en viss omfattning (till 25 procent av schablonintäkten) mildras via avsättningar till periodiseringsfonden. Förslaget innebär att den effektiva bolagsskatten på avdrag för ökning av säkerhetsreserv som gjorts före sänkningen av bolagsskatten är 22 i stället för 20,6 procent ($=1,067 \times 20,6$). Detta förslag säkerställer att skadeförsäkringsföretag inte kan komma i en situation där avdrag för ökning till säkerhetsreserven beskattas till en bolagsskattesats som är lägre än 22 procent. När det gäller ökning av säkerhetsreserven som har gjorts innan bolagsskattesänkningen till 22 procent så kommer dessa ändå beskattas till 22 procent.

Sett till den bokföringsmässiga behandlingen av ökning till säkerhetsreserven så leder förslaget om en tillfällig schablonintäkt inte till någon förändring av de bokföringsmässiga skattekostnaderna.

Det bedöms inte finnas några lämpliga alternativa lösningar på problemet med att likställa beskattningen av periodiseringsfonder och säkerhetsreserven när det gäller avskattningen. En alternativ lösning vore att ökning av säkerhetsreserven som gjorts innan bolagsskattesats-

sänkningen ska tas upp med 106 procent, när motsvarande minskning görs efter bolagsskattesatssänkningen. Den främsta nackdelen med denna alternativa lösning är att det inte är säkert att minskningar av säkerhetsreserven kommer att ske eller att minskningar görs först väldigt långt fram i tiden. Någon likställning mellan avskattningen av avsättningar till periodiseringsfonder och säkerhetsreserven uppstår därmed inte. Eftersom en säkerhetsreserv kan komma att öka även efter bolagsskattesatssänkningen så skulle en sådan alternativ lösning dessutom kräva ytterligare kompletterande bestämmelser som avgör om det är tidigare eller senare öknings av säkerhetsreserven som minskas först. Sammantaget bedöms denna alternativa lösning därför inte som lämplig.

Det har inte bedömts som nödvändigt att utforma reglerna med särskild hänsyn till små företag.

15.9.2 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

För 2015 uppger SCB⁶⁹ att det finns 128 skadeförsäkringsbolag som är verksamma och skattskyldiga i Sverige. I företagsdata över försäkringsbolag från FRIDA finns det 117 bolag år 2014 som berörs av förslagen om schablonbeskattning av säkerhetsreserven. Av dessa har 91 företag en säkerhetsreserv som storleksmässigt uppgår till över 10 miljoner kronor och 15 av dessa har en säkerhetsreserv på över 10 miljarder kronor. Samtliga skadeförsäkringsbolag som ökar säkerhetsreserven berörs direkt av förslagen om schablonintäkt på säkerhetsreserven. Förslaget leder till att skadeförsäkringsbolag som ökar säkerhetsreserven får en högre beskattning jämfört med i dag då den schablonmässiga intäkten ökar företagets resultat. Då det även föreslås i avsnitt 6.4 att bolagsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent från och med räkenskapsår som börjar efter den 31 december 2019 mildras dock effekten av att schablonmässigt öka skadeförsäkringsbolagens resultat något. Det bör också påpekas att åtgärden främst är en utjämning mellan avdrag för avsättningar till periodiseringsfond och avdrag för ökning av säkerhetsreserven och att skadeförsäkringsbolagen ur det perspektivet med nuvarande lagstiftning har en lägre beskattning av öknings än andra typer av företag. Ur den aspekten förväntas snedvridningar minska något genom ett mer likformigt skattesystem.

Givet oförändrade avkastningskrav kan skadeförsäkringsbolagens schablonmässigt ökade resultat leda till att kostnaden övervältras på skadeförsäkringsbolagens kunder och deras försäkringspremier. Under avsnitt 15.9.5 och 15.9.6 beskrivs närmare hur förslaget förväntas att påverka andra företag än skadeförsäkringsbolagen och privatpersoner.

15.9.3 Effekter på regelbördan

Förslaget avseende den permanenta schablonintäkten förväntas medföra en mindre ökning av den administrativa bördan för de skadeförsäkrings-

⁶⁹ Sveriges Officiella Statistik Statistiska Meddelanden FM 12, SM 1603 Försäkringsföretagen under 2015.

företag som får öka säkerhetsreserven. Förslaget innebär att skadeförsäkringsföretag ska ta upp en (permanent) schablonintäkt på säkerhetsreserven, som beräknas på visst sätt (se ovan). Baserat på Tillväxtverkets Regelräknaren och SCB:s lönestatistik bedöms det tillkommande arbetet för förslaget ta i genomsnitt cirka fem minuter och utföras av en redovisningsekonom till en genomsnittlig månadslön om 37 200 kronor⁷⁰, vilket med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ger en timkostnad om 325 kronor ($37\,200 / 160 \times 1,4$). Eftersom skadeförsäkringsbolagen redan med nuvarande regler måste kunna redogöra för hur stora ökningarna till säkerhetsreserven är, förväntas beräkningen av schablonintäkten på denna vara begränsat betungande. Samtliga skadeförsäkringsbolag påverkas av förslaget om schablonintäkt på avdrag för ökning av säkerhetsreserven. Enligt SCB är dessa 117 stycken. Det innebär att de administrativa kostnaderna ökar med uppskattningsvis cirka 3 200 kronor ($117 \times 5/60 \times 325 \text{ kr} = 3\,170 \text{ kr}$) för branschen i sin helhet. Eftersom den extra administrativa bördan i mycket liknar den administration som schablonintäkten på avsättningar till periodiseringsfonder innebär förväntas ökning i administrativ börda vara liten. Detta speglas även i uppskattningen av kostnaden för den administrativa bördan.

Förslaget avseende den tillfälliga regeln om schablonintäkt på säkerhetsreserven kommer också leda till en viss ökning av den administrativa bördan för skadeförsäkringsbolagen, men under en begränsad tid. Detta eftersom företagen kommer att behöva redovisa hur stor del av säkerhetsreserven som man har tagit upp till beskattning. Förslaget innebär att skadeförsäkringsföretag ska ta upp en tillfällig schablonintäkt under sex år, som beräknas på visst sätt (8,3 procent av säkerhetsreserven). Skadeförsäkringsföretagen kan också välja att ta upp den tillfälliga schablonintäkten med hela beloppet under det första påföljande beskattningsåret.

Baserat på Tillväxtverkets Regelräknaren, och SCB:s lönestatistik bedöms det tillkommande arbetet för förslaget ta i genomsnitt cirka fem minuter och utföras av en redovisningsekonom till en genomsnittlig månadslön om 37 200 kronor⁷¹, vilket med tillägg för arbetsgivaravgifter, försäkringar och pensionsavsättningar ger en timkostnad om 325 kronor ($37\,200/160 \times 1,4$). Kostnaden är återkommande för företagen, men under en tillfällig period. Samtliga företag i skadeförsäkringsbranschen påverkas av förslaget vilket gör att den ökade administrativa bördan för branschen som helhet även i detta fall uppgår till cirka 3 200 kronor ($117 \times 5/60 \times 325 \text{ kr}$). Efter sex år efter införandet av beskattningen av den tillfälliga schablonintäkten upphör dock den administrativa bördan för regelförändringen.

⁷⁰ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

⁷¹ SCB, Genomsnittlig månadslön för yrkesgrupper (SSYK) år 2016

15.9.4 Förenlighet med EU-rätten

Den föreslagna utformningen av den permanenta och den tillfälliga schablonintäkten på säkerhetsreserven bedöms vara förenlig med FEUF, se avsnitt 12.3 och 12.4.

15.9.5 Effekter för företag och konkurrensförhållanden

Förslaget om en permanent schablonintäkt bedöms öka skattekostnaderna för skadeförsäkringsföretag som finansierar sig med säkerhetsreserven. Kostnadsökningen som uppstår för skadeförsäkringsföretagen kan delvis komma att övervältras på kunder (försäkringstagare) genom ökade priser. Det kan även övervältras på ägarna (när det gäller ömsesidiga försäkringsföretag sammanfaller kunder och ägare), arbetstagare och leverantörer. I vilken omfattning en sådan övervältring kommer att ske är dock oklart. I det avseendet ska framhållas att ökningen av skattebördan som förslaget bedöms leda till motsvarar ca 1,1 procent av premieintäkter för egen räkning. Detta bör sätta ett slags tak för den prisökning för kunderna som förslaget kan förväntas att leda till. AFA anser att konsekvensanalysen när det gäller förslagets påverkan på det svenska trygghets- och pensionssystemet är otillräcklig. AFA Försäkring tillhandahåller försäkringar som bestäms i kollektivavtal och lämnar ersättning vid sjukdom, föräldraledighet och arbetsskador (personskador). Ökade kostnader för AFA Försäkring innebär högre kostnader för arbetsgivarna och/eller försämrat försäkringsskydd för mer än 4 miljoner människor. PRI Pensionsgaranti tillhandahåller sådan kreditförsäkring som är nödvändig för att arbetsgivare ska kunna trygga pension i egen regi med avdragsrätt. Ökade kostnader för PRI Pensionsgaranti kan innebära försämrade villkor och ett försämrat skydd för företag som tryggar pension i egen regi. AFA anser dessutom att skadeförsäkringsföretagen påtvingas en mycket betydande skuld - i värsta fall med hög ränta - som de varken får amortera eller förhandla räntan på, och vars räntenivå är beroende av någon annans (svenska statens) kreditvärdighet. Svensk försäkring anför att konsekvensanalysen saknar en känslighetsanalys av vad en höjd Statslåneränta innebär för skatteuttaget och de effekter som följer av det. Det anføres att varje procentenhets höjning av statslåneräntan innebär väsentligt högre skatteutgifter och ännu högre premier.

Regeringen anser att för konsekvenser i form av höjda kostnader inom det svenska trygghets- och pensionssystemet bör det dels beaktas att dessa kostnader får dras av, dels att de bör ses i relation till att den sammanlagda lönesumman år 2016 var 1 635 miljarder kr.⁷² När det gäller känslighetsanalysen så kan det nämnas att effekten av en höjd statslåneränta kommer att föranleda en ökning av schablonintäkten och därmed en högre skattekostnad för skadeförsäkringsbolagen. Emellertid kommer den ökade statslåneräntan att sammanfalla med ett läge där högre räntor ger försäkringsbolagen en högre avkastning på obligationer.

⁷² SCB Kontrolluppgiftsbaserad lönesummestatistik (LSUM).

Därmed kan det förmodas att en högre schablonintäkt balanseras av de ökade intäkterna från kapitalplaceringar. När det gäller statens kreditvärdighet så kan det nämnas att Sverige har en låg statsskuld, sedan 2017 under 30 procent av BNP och mycket bra kreditvärdighet.

I de fall skadeförsäkringsbolagens kunder är fysiska personer kommer privatpersonernas disponibla inkomst minska med motsvarande nivå som övervältring genom ökade premierna innebär, givet oförändrat beteende. Det kan antas att en betydande andel av försäkringsbolagens försäljning (över 50 procent) går till privatpersoner.⁷³ I de fall kunderna är juridiska personer kommer kostnaderna som får dras av att öka med motsvarande nivå som försäkringspremierna ökar. Det leder i sin tur till att företagens resultat minskar i motsvarande nivå och att bolagsskattebasen då krymper något. Då bolagsskatten föreslås sänkas från 22 procent till 20,6 procent i två steg minskar även det skattemässiga värdet av ökade avdrag något. Det ska dock framhållas att det är osäkert i vilken omfattning de ökade kostnaderna faktiskt övervältras på kunderna.

Ökningen av skattekostnaderna för skadeförsäkringsbolagen kan jämföras med förhållandet mellan den bokförda vinsten (årets vinst, efter skatt) och premieintäkterna. För medianföretaget mellan 2011 och 2013 uppgick detta förhållande till 8,2 procent. Medianföretaget bland större försäkringsföretag (premieintäkter på över 1 miljard kronor) har ett förhållande mellan årets resultat och premieintäkterna på 13,8 procent. För mindre skadeförsäkringsföretag (premieintäkter mellan 100 miljoner kronor och 1 miljard kronor) är motsvarande siffra 7,8 procent.

Förslaget om en bolagsskattesänkning kommer samtidigt att minska skattekostnaderna för skadeförsäkringsbolagen. Utgår man ifrån att skadeförsäkringsföretagets bokförda skattekostnader var 3,6 miljarder kronor 2014 så kommer bolagsskattesänkningen från 22 procent till 20,6 procent att minska dessa med 360 miljoner kronor. Samtidigt kommer de båda förslagen avseende säkerhetsreserven, både den permanenta och den tillfälliga schablonintäkten, att öka skatteuttaget med 1,0 miljarder kronor 2018.

Förslagen kan leda till att skadeförsäkringsföretag börjar använda andra former av intern finansiering, t.ex. periodiseringsfonden. Men eftersom ökning av säkerhetsreserven föreslås likställas med avsättningar till periodiseringsfonden har inte detta någon effekt för skatteintäkterna.

Eftersom åtgärden påverkar samtliga skadeförsäkringsbolag antas konkurrenssituationen i generella termer vara oförändrad inom branschen. För medianföretaget bland större försäkringsföretag motsvarar säkerhetsreserven 94 procent och för mindre skadeförsäkringsföretag 95 procent av premieintäkterna för egen räkning. Sammanlagt

⁷³ Sett till användning av hela försäkringsbranschens output som redovisas i input-output-tabellen för Sverige visar det sig att en betydande andel, omkring 2/3, av försäkringsbranschens totala output används av hushåll. Eftersom försäkringsbolagens output även omfattar liv- och kapitalförsäkring som främst efterfrågas av privatpersoner kan denna siffra överskatta andelen som går till hushåll. SCB, Symmetric input-output tables 2008 and 2010 publicerad december 2012. I nationalräkenskaperna visar hushållens konsumtion på 31 miljarder kronor för försäkringar medan branschens output uppges vara 45 miljarder kronor.

använder dock mindre företag säkerhetsreserven i en större utsträckning. Förhållandet mellan summan av säkerhetsreserven och summan av premieintäkterna är 0,65 för större försäkringsföretag som har premieintäkter på över 1 miljard kronor per år. När det gäller de företag som använder sig av säkerhetsreserven i en större utsträckning kommer kostnaderna att öka och därmed även behovet av att höja premierna att öka.

När det gäller utbetalningar för skador kan det antas att dessa är fasta och att försäkringsbolagen inte har någon möjlighet till att minska dessa i betydande omfattning.

Förslaget avseende den tillfälliga schablonintäkten på säkerhetsreserven motsvarar förslaget om återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond. Förslaget minskar i en viss omfattning, som även AFA påpekar, skadeförsäkringsföretagens likviditet. Detta kan illustreras med det följande exemplet. För ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv som uppgår till 10 miljoner kronor vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter ikraftträdandet (och som väljer att inte ta upp hela den tillfälliga schablonintäkten under detta beskattningsår) kommer den tillfälliga schablonintäkten leda till skattebetalningar på 0,0343 miljoner kronor per år under 6 år ($10 \times 0,1 \times 0,206 \times (1/6)$). Sett till branschen så kommer skatteuttaget att kunna jämföras med en minskning av premieintäkterna om 0,5 procent.⁷⁴ Skulle ett skadeförsäkringsbolag gå med förlust så skulle likviditetseffekten dämpas eftersom schablonintäkten kan kvittas mot förluster som uppstår i verksamheten. Så länge ett försäkringsbolag går med förlust kommer det inte att behöva betala någon skatt på schablonintäkten.

AFA kräver i sitt remissvar att eventuellt införande av schablonintäkten föregås av en noggrann utredning i syfte att säkerställa att inga negativa konsekvenser uppkommer för det svenska trygghets- och pensionssystemet av att en schablonintäkt införs. AFA bedömer att Finansinspektionen är bäst lämpad att utföra en sådan utredning. Regeringen konstaterar dock att Finansinspektionen inte har några synpunkter på förslaget och dess konsekvensanalys.

15.9.6 Fördelnings- och jämställdhetseffekter

Förslagen om permanent och tillfällig schablonintäkt på säkerhetsreserven berör både försäkringsgivarna (ägare och anställda) och försäkringstagarna. Beträffande försäkringsgivarna förväntas förslaget inte få några direkta effekter på den ekonomiska jämställdheten eftersom de direkt berörda är skadeförsäkringsbolagen, inte fysiska personer. Indirekt bedöms förslagen påverka jämställdheten genom att män i större utsträckning än kvinnor äger och driver företag och därför i större utsträckning kommer att påverkas av ökade kostnader givet att samma snedfördelning även förekommer bland skadeförsäkringsbolagen. En del av den ökade skattekostnaden kan förväntas bäras av försäkringsgivarna och försäkringstagarna. Eftersom män kan antas äga tillgångar till ett

⁷⁴ Säkerhetsreserven motsvarar omkring 1,6 gånger premieintäkterna.

större värde kan det vara så att de träffas i en lite större utsträckning när det gäller försäkringstagare. Detta gäller även ägandet i försäkringsbolagen.

Bland försäkringstagarna berörs både fysiska och juridiska personer. För juridiska personer som är försäkringstagare gäller enligt samma resonemang som ovan att män även i detta fall påverkas negativt i större omfattning än kvinnor. Försäkringstagare som är fysiska personer kan antas vara mer jämnt fördelade mellan könen och eventuella på försäkringstagaren överväldtrade ökade kostnader av förslagen blir därmed på den punkten också mer jämnt fördelat mellan kvinnor och män.

Svensk försäkring påpekar att höjda priser på försäkring riskerar att leda till att personer med sämre ekonomi väljer bort försäkring, samtidigt som det är de med små marginaler som har störst behov av ett ekonomiskt skydd vid oförutsedda händelser. Det riskerar i förlängningen att drabba enskilda, företag och samhället i stort, exempelvis genom ökade socialutgifter för kommunerna.

Avseende frågan vilka följd effekter som kan förväntas av en övervältring gör regeringen bedömningen att övervältringseffekterna i sin helhet är begränsade, eftersom ökningen av skattebördan uppgår till cirka 1,1 procent av premieintäkterna för egen räkning.

Vad gäller övriga effekter av förslagen bedöms dessa som försumbara.

15.10 Sammantagna effekter av förslagen

Hittills har konsekvenserna av förslagen i lagrådsremissen främst presenterats ur enskilda perspektiv. I flera fall är det dock tydligt att förslagen har en sammansatt påverkan på företagen. En begränsning av ränteavdragen påverkar företagets beskattningsbara resultat samtidigt som sänkning av bolagsskattesatsen som sker i två steg påverkar företagets totala skattebetalningar. Förslaget om sänkt expansionsfondsskatt är en följd av förslaget om sänkt bolagsskatt. Expansionsfondsskatten sänks dock i ett steg. Förslagen berör dessutom en mycket stor grupp företag. Förslagen om ändrade regler i företagssektorn omfattar i varierande grad alla företagsformer, men främst aktiebolag. Det är inte alla företag som kommer se en direkt påverkan på sin verksamhet; går inte företaget med vinst har bolagsskattesänkningen ingen effekt förrän verksamheten redovisar ett överskott. På liknande sätt är det inte alla företag som har räntekostnader och därmed kommer heller inte verksamheten påverkas av förslaget om en generell ränteavdragsbegränsning. Företaget som sådant omfattas dock ändå av de regler som föreslås träda i kraft. Som beskrivs i avsnitt 15.2 omfattas ca 420 000 bolag av bolagsskattesänkningen. Omkring 230 000 av dessa företag betalade bolagsskatt 2014 och skulle direkt beröras av en bolagsskattesänkning. Samtidigt beskrivs i avsnitt 15.3 att samtliga enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag omfattas av sänkningen av expansionsfondsskatten, totalt knappt 800 000 företag. Av dessa påverkas 330 000 direkt av sänkningen av expansionsfondsskatten. Sammantaget är det alltså omkring 1,2

miljoner företag som omfattas av förslagen och av dessa omkring 560 000 företag som direkt påverkas av några av de skattesänkningar som beskrivs i lagrådsremissen.

Det är av dessa skäl både motiverat och viktigt att förslagen som beskrivs i lagrådsremissen ses som en helhet, särskilt de sammantagna konsekvenserna av förslagen. Den administrativa bördan av förslagen för företagen förväntas öka, men samtidigt förväntas konkurrensförhållanden förbättras ur flera aspekter samtidigt som utjämningen mellan eget och lånat kapital förstärks. Ökningen av neutraliteten inom skattesystemet förväntas öka den samhällsekonomiska effektiviteten.⁷⁵ Konsekvenserna av förslagen ska även ses ur ett större, internationellt perspektiv. Eftersom förslaget om en generell ränteavdragsbegränsning är en direkt effekt av ett EU-direktiv förväntas de föreslagna svenska skattereglerna för företagssektorn få en förändrad konkurrenssituation internationellt även pga. hur övriga EU-länder väljer att implementera direktivet. I avsnittet om de sammantagna effekterna av förslagen i lagrådsremissen beskrivs dels de offentligfinansiella effekterna av förslagen, dels hur stor påverkan på de administrativa kostnaderna är. Dessutom diskuteras hur förslagen påverkas av det internationella arbetet mot aggressiv skatteplanering. Hittills har konsekvenserna för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna beskrivits i vissa av avsnitten som behandlar konsekvenserna av de olika förslagen var för sig. I detta avsnitt ges även samlad bedömning av förslagens konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna.

15.10.1 Förslagens samlade effekter för företagssektorn

Det är förenat med betydande svårigheter att göra och beskriva en heltäckande bedömning av hur förslagen – sedda vart och ett för sig eller tillsammans – påverkar förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet. Det beror på att förhållandena mellan olika företag (sett mot bakgrund av t.ex. verksamhetens storlek, organisation, inriktning, utvecklingsskede, lönsamhet och ekonomiska ställning) skiljer sig åt i sådan hög grad att en bedömning av det aktuella slaget i stort sett behöver göras per företag – inte per utvecklingsskede, per sektor e.d. – för att ge en rättvisande bild av förslagens effekter för företagen.

I stället bör bedömningen av hur förslagen påverkar förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i första hand inriktas på en prövning av om förslagen – sedda vart och ett för sig eller tillsammans – leder till ökade skattekostnader för företagen (ökning/sänkning) och i vilken utsträckning dessa förändrade kostnader kan komma att övervältras på kunderna. Den bedömningen får i förekommande fall ske sett mot bakgrund av för förslagen illustrativa, men inte nödvändigtvis för samtliga företag som träffas av förslagen representativa, beskrivningar av förslagets effekter för förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet. I det ligger att det i förekommande fall bara kan göras en

⁷⁵ Diamond, Peter A., and James A. Mirrlees. "Optimal taxation and public production I: Production efficiency." *The American Economic Review* 61.1 (1971): 8–27.

mycket översiktlig bedömning av hur förslagen påverkar företag i olika sektorer eller företag som befinner sig i olika utvecklingsskeden. Vid sidan av effekterna som förslagen förväntas ha på kapitalkostnaderna förväntas förslagen begränsa skatteplanering genom ränteavdrag i företagssektorn.

Det ligger i sakens natur att ett förslag som leder till ökade skattekostnader för vissa företag, t.ex. sådana som träffas av den generella ränteavdragsbegränsningen och där bolagsskattesatssänkningen inte väger upp för detta, och som inte kan övervältras på kunder, påverkar storleken på och tidpunkten för investeringar i viss utsträckning. Detta eftersom en del av företagen kan ha svårt att ändra sin kapitalstruktur. Samtidigt är skattens storlek bara en av flera faktorer som påverkar företagens investeringar. I det ligger att det i förekommande fall bara kan göras en mycket översiktlig bedömning av hur – dvs. om, när och i vilken utsträckning – förslagen påverkar företagens investeringar.

Förslaget om en sänkning av bolagsskatten omfattar alla företag och minskar kapitalkostnaden för investeringar som finansieras med eget kapital. Förslagen om en ränteavdragsbegränsning genom en EBITDA-regel omfattar 473 000 företag och innebär som utgångspunkt att kostnaderna för lånat kapital ökar för företagen. Samtidigt innebär dessa ränteavdragsbegränsningar i kombination med en sänkning av bolagsskatten en omfördelning av skattebördan. Högt belånade företag förväntas betala mer i bolagsskatt medan lågt belånade företag förväntas betala mindre i bolagsskatt i förhållande till i dag. Den finansiella risken i ekonomin kan förväntas minska vid en generellt sett lägre belåningsgrad i företagssektorn. Den positiva effekten på neutraliteten är dock mindre för ett EBITDA-system än för ränteavdragsbegränsningar som baseras på en sådan EBIT-regel som föreslogs i promemorian. Orsaken är att ett sådant system väntas vara något mer fördelaktigt för belånade företag som investerar i tillgångar som kan skrivas av över en kort tidsperiod (t.ex. maskiner).

Ett enskilt företags belåningsgrad är emellertid inte avgörande för hur förslaget påverkar företagets kostnader för lånat kapital. I stället är det förhållandet mellan storleken av avkastningen på arbetande kapital – dvs. balansräkningens totala tillgångar (balansomslutningen) minus räntefria skulder – och storleken av räntan på skulderna som avgör hur företagets kostnader för lånat kapital påverkas av förslaget. För EBITDA-regeln så är det även storleken på avskrivningar som påverkar utfallet. Samtidigt kan även högt belånade företag (med högavkastande investeringar) få betala mindre i bolagsskatt i förhållande till i dag, sett mot bakgrund av att bolagsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent.

I och med att det är ett företags belåningsgrad – i förhållande till avkastningen på investeringar som finansieras med lånat kapital – som avgör hur företaget påverkas av förslaget, har företagets storlek, antalet anställda i företaget, företagets utvecklingsskede e.d. ingen avgörande betydelse för bedömningen av förslagets effekter för förutsättningarna att bedriva näringsverksamhet. Inom ramen för EBITDA-förslaget kan dock förslaget anses vara något fördelaktigare för företag som har stora avskrivningar i förhållande till ränteavdragen. Det ska i det avseendet framhållas att många små eller medelstora företag har en belåningsgrad sett i förhållande till överskottet av näringsverksamheten som innebär att

ränteutgifterna ryms inom avdragsutrymmet, dvs. de får dras av fullt ut. Det innebär att de generella ränteavdragsbegränsningarna inte påverkar förutsättningarna för att bedriva näringsverksamhet i dessa företag samtidigt som kapitalkostnaden sänks genom den sänkta bolagsskatten. Till det kommer att företag som befinner sig i ett nystarts- eller utvecklingsskede, och som vanligen även är små, inte sällan har svårt att finansiera investeringar med lånat kapital i en betydande omfattning.⁷⁶ Dessutom kan det läggas till att ett negativt räntenetto alltid får dras av upp till fem miljoner kronor enligt den föreslagna förenklingsregeln. Det föreslås dessutom en förenklingsregel för finansiell leasing.

I praktiken kommer EBITDA-regeln och bolagsskattesänkningen innebära att mindre än 1,0 procent av bolag med överskott kommer att betala mer i skatt. Det innebär att ca 99 procent av bolagen med överskott har ränteutgifter som ryms inom avdragsutrymmet alternativt att dessa inte har något överskott, dvs. får dras av fullt ut. Om dessa företag har ett överskott kommer bolagsskattesänkningen minska deras skattekostnader och öka incitamentet att göra nya investeringar.

I och med att förslagen innebär en omfördelning av skattebördan, innebär förslaget att avkastningen på investeringar som finansieras med lånat kapital minskar, dvs. att kostnaderna för lånat kapital ökar. Det kan antas minska företagens skuldfinansierade investeringar (i den utsträckning finansieringskostnaderna inte kan övervältras på kunder). Inom ramen för EBITDA-förslaget kan det dock fortfarande vara fördelaktigt att använda sig av skuldfinansiering. Däremot innebär förslaget att avkastningen på investeringar som finansieras med eget kapital ökar, dvs. att kostnaderna för eget kapital minskar. Bolagsskattesänkningen kan förväntas att ha positiva effekter på företagens investeringar. På lång sikt kan förslaget antas ha positiva effekter på företagens investeringar, sett mot bakgrund av att förslaget bör kunna leda till att lånat kapital i viss utsträckning ersätts av eget kapital. Ökade investeringar har som utgångspunkt positiv effekt på sysselsättning och tillväxt. Sammanfattningsvis är det mycket svårt att göra en bedömning av hur förslaget påverkar företagens investeringar både på kort sikt och varaktigt. Det kan dock utgå ifrån att den sammanlagda effekten på investeringar och sysselsättning snarare är positiv än negativ. Dessutom kan förslaget förväntas minska riskerna för ekonomin på grund av att incitamentet för skuldsättning minskar i företagssektorn.

I nedanstående tabell görs en uppskattning av den sammanlagda effekten av EBITDA-begränsningen och bolagsskattesänkningen. Tabell 15.11 baseras på antagandet om att förändringarna införts till årsskiftet 2014/15 och visar vilka effekter förslagen skulle ha fått på företagssektorn då. Under sådana förutsättningar beräknas omkring

⁷⁶ Avseende finansiella begränsningar se t.ex. Fazzari, S. M., Hubbard, R. G., Petersen, B. C., Blinder, A. S., & Poterba, J. M. (1988). Financing constraints and corporate investment. *Brookings papers on economic activity*, 1988(1), 141–206. Kaplan, S. N. & Zingales, L. (1997). Do investment-cash flow sensitivities provide useful measures of financing constraints? *The Quarterly Journal of Economics*, 112(1), 169–215 & Hadlock, C. J., & Pierce, J. R. (2010). New evidence on measuring financial constraints: Moving beyond the KZ index. *Review of Financial studies*, 23(5), 1909–1940.

1300 bolag som förväntas få en ökning av bolagsskattebetalningarna. Samtidigt är det fler än omkring 250 000 bolag som förväntas få oförändrade bolagsskattebetalningar eller en sänkning av dessa. Tabellen tar inte hänsyn till förändringen när det gäller periodiseringsfonder, säkerhetsreserven, leasingreglerna, primäravdraget och förändringarna avseende de riktade ränteavdragsbegränsningarna. Det tas inte heller hänsyn till det första steget när det gäller bolagsskattesänkningen.

Tabellen nedan visar att effekten på medianbolaget (sett till alla bolag som har överskott) av införandet av en EBITDA-begränsning. Tabellen understryker att effekten av den föreslagna reformen för medianföretaget är relativt liten. Medianföretaget med överskott kommer att se en minskning av bolagsskattebetalningar. Den förväntade skatte-kostnaden för medianföretaget minskar på grund av bolagsskattesänkningen från 22 procent till 20,6 procent. Sett till alla företag som har överskott så är det mindre än 1 procent av bolagen med överskott som beräknas betala mer skatt införandeåret. Räknar man på skatteförändringen för basåret 2015 på följande sätt

$$\text{förändring skatt} = \frac{\text{skatt efter reform} - \text{skatt före reform}}{\text{bolagsskattebas efter reform}}.$$

så är den förväntade förändringen av skattebetalningar omkring 1,4 procent av bolagsskattebasen för medianföretaget. Detta kan visas med följande exempel. Detta motsvarar 6,3 procent av bolagsskattebetalningarna för medianföretaget. Tabell 15.11 understryker att effekten av den föreslagna reformen för medianföretaget är relativt liten (-0,01) med en EBITDA-baserad begränsning av ränteavdragen. Medianökningen av skattebetalningar bland bolagen som beräknas betala mer skatt är 0,20 av bolagsskattebasen efter reformen.

Tabell 15.11 Sammanlagda effekter av förändringarna avseende EBITDA, förenklingsregeln och sänkt bolagsskatt (2015)

	Antal bolag som betalar bolagsskatt med dagens regler (2015)	Antal bolag som kommer att betala mer skatt
A Jordbruk och jakt samt service i anslutning härtil	5 072	Färre än 10
B Utvinning mineral	263	Färre än 10
C Tillverkning	15 623	32
D Försörjning av el, gas,	723	30
E Vatten, avlopp, avfall	541	Färre än 10
F Bygg	31 745	Färre än 10
G Handel reparation av motorfordon och motorcyklar	36 644	54
H transport och magasin	9 983	18
I Hotell- och Restaurang	81 352	Färre än 10
J Information & Kommunikation	16 359	13
K Finansiella tjänster	8 881	202
L Fastighetsverksamhet	20 714	618
M Juridik, ekonomi vetenskap & teknik	55 628	152
N Uthyrning och leasing	9 529	16
O Offentlig förvaltning	20	Färre än 10
P Utbildning	1 443	Färre än 10
Q Vård och Omsorg	11 236	Färre än 10
R Kultur, Nöje, Fritid	4 507	Färre än 10
S Annan serviceverksamhet	4 022	Färre än 10
Sektor saknas	12 664	128
Alla bolag	256 402	1 297

De sammantagna effekterna av förslagen för företag inom jordbruk, skog och fiske bedöms överlag bli positiva, men begränsade i sin omfattning. Till skillnad från andra sektorer utgörs en betydande andel av den ekonomiska aktiviteten inom sektorn primärt av enskilda näringsidkare snarare än verksamhet som bedrivs i aktiebolagsform. Enskilda näringsidkare omfattas inte av den föreslagna räntearbetsbegränsningen och inte heller av bolagsskattesänkningen. De omfattas i stället främst av sänkningen av expensionsfondsskatten. Det finns omkring 224 155 enskilda näringsidkare inom jordbruk, skog och fiske år 2014. Dessa har sammanlagt 8 904 anställda och har en nettoomsättning på 54,7 miljarder kronor.

Tabell 15.12 Antal enskilda näringsidkare inom jordbruk, skog och fiske (2015)

Sektor	Antal enskilda näringsidkare	Antal anställda i enskilda näringsidkare	Nettoomsättning, enskilda näringsidkare, miljoner kronor
Jordbruk	93 807	7 319	40 652
Skog	129 205	1 538	13 541
Fiske	1 143	47	528
Summa	224 155	8 904	54 721

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Det finns omkring 8528 aktiebolag som är verksamma inom sektorerna jordbruk, skog eller fiske år 2015. Dessa har sammantaget omkring 18 000 anställda. Nettoomsättningen uppgick till omkring 70 miljarder kronor. Införandet av en ränteavdragsbegränsning på 30 procent av EBITDA inklusive förenklingsregeln bedöms påverka färre än 10 aktiebolag som är verksamma inom jordbruk, skog eller fiske.

Tabell 15.13 Antal aktiebolag inom jordbruk, skog och fiske (2015)

Sektor	Antal AB	Antal anställda	Nettoomsättning, miljoner kronor
Jordbruk	5 206	14 594	27 906
Skog	3 034	2 932	40 968
Fiske	288	669	1 466
Summa	8 528	18 195	70 340

Källa: FRIDA och egna beräkningar

Antalet bolag inom den primära sektorn jordbruk, skog och fiske som beräknas få en minskad skattekostnad är betydligt fler än antalet bolag som berörs av ränteavdragsbegränsningen (färre än 10). Detsamma gäller sett till antalet anställda och nettoomsättningen. Bolagsskattesänkningen beräknas minska skattekostnaderna för omkring 5000 aktiebolag inom sektorn jordbruk, skog och fiske.

Bergvik Skog AB påpekar att det kapitalintensiva skogsfastighets-ägandet i stort utelämnas vid bedömning av konsekvenserna. I och med att regeringen föreslår en EBITDA-begränsning på 30 procent innebär det att kapitalintensiva företag kommer att gynnas i förhållande till förslaget i promemorian.

Tabell 15.14 Antal aktiebolag mm inom jordbruk, skog och fiske som beräknas få sänkt bolagsskatt

Sektor	Antal AB	Antal anställda	Nettoomsättning, miljoner kronor
Jordbruk	2 317	6 910	13 489
Skog	1 534	6 457	21 605
Fiske	142	352	535
Summa	3 993	13 719	35 629

Källa: FRIDA och egna beräkningar

15.10.2 Offentligfinansiella effekter

De flesta av förslagen i denna lagrådsremissen påverkar de offentliga finanserna. De delar som har störst påverkan på skatteintäkter i varaktiga termer är den stegvisa sänkningen av bolagsskattesatsen från 22 procent till 20,6 procent och införandet av en generell ränteavdragsbegränsning för negativa räntenetton. Sänkning av bolagsskattesatsen beräknas minska skatteintäkterna med 8,79 miljarder kronor varaktigt.

Förslaget om en ränteavdragsbegränsning som baseras på 30 procent av EBITDA beräknas öka skatteintäkterna med 10,54 miljarder kronor varaktigt. Det bör nämnas att effekterna som presenteras i detta avsnitt främst beräknas som s.k. statiska effekter med fasta priser och baser. De beskriver den effekten på skatteintäkterna på kort sikt. De långsiktiga effekterna som kan förväntas av en sänkt bolagsskatt ingår inte i dessa kalkyler. I Beräkningskonventioner 2018 – Metoder för effektberäkningar vid ändrade skatteregler beskrivs de långsiktiga offentligfinansiella effekterna av förändringar i bolagsskattesatsen och självfinansieringsgraden. Dessa effekter beaktas inom ramen för Finansdepartementets prognosverksamhet. Förslagen kan därutöver leda till vissa beteendeeffekter. Företag kan minska sin belåning, minska avsättningarna till periodiseringsfonden eller avsättningarna till säkerhetsreserven. Dessa effekter bedöms dock inte påverka de offentligfinansiella effekterna i någon betydande omfattning.

I budgetpropositionen för 2018 aviserades förslagen om nya skatteregler för företagssektorn med budgeteffekt från och med 1 juli 2018. För åren 2018 och 2019 aviserades minskade skatteintäkter och därefter och varaktigt ökade skatteintäkter. Då förslagen om nya skatteregler för företagssektorn förändrats i vissa avseenden sedan budgetpropositionen för 2018 har de samlade offentligfinansiella effekterna av förslagen justerats. Beskrivningarna av de offentligfinansiella effekterna av förslagen i lagrådsremissen redovisas i tabellen nedan tillsammans med både den aviserade storleken på de förändrade skatteintäkterna samt differensen mot vad som aviserades i budgetpropositionen för 2018. Den i budgetpropositionen aviserade budgeteffekten för 2018 uteblir med de förslag som redovisas i lagrådsremissen då ikraftträdandet för förslagen föreslås bli 1 januari 2019.

Samtliga förslags påverkan på de offentliga finanserna sammanfattas i Tabell 15.15 nedan.

Begränsningen av ränteavdragen till 30 procent av EBITDA och förändringen avseende den riktade ränteavdragsbegränsningen och förändringarna avseende hybrida mismatchingar leder till en positiv offentligfinansiell effekt. Påverkan på de offentliga finanserna ökar under åren 2019–2022 då skatteintäkterna beräknas stiga. Anledningen till detta är att vissa företag med negativa räntenetton kan ha stora underskott av näringsverksamhet som kvarstår från föregående beskattningsår. Dessa minskar dock över tid. Förslagen bedöms leda till ökade skatteintäkter netto om ca 5,46 miljarder kronor för 2019, ca 8,35 miljarder kronor för 2020 och ca 9,68 miljarder kronor för 2021 och ca 10,54 miljarder kronor varaktigt.

Det uppstår en skillnad mellan brutto och nettosiffrorna för säkerhetsreserven eftersom en betydande del av säkerhetsreserven är hänförlig till avtalsförsäkringar. Kostnaderna för avtalsförsäkringar är avdragsgilla. När AFA/PRI träffas av en kostnadshöjning på grund av den permanenta schablonintäkten till säkerhetsreserven förväntas bolagen att höja priserna för sina försäkringar. Detta leder till att AFA/PRI:s kunder måste betala mer för sina försäkringar. Samtidigt är kostnaderna för AFA/PRI:s kunder avdragsgilla.

När det gäller den permanenta schablonintäkten för säkerhetsreserven och för periodiseringsfonder så har den offentligfinansiella effekten reviderats på grund av förändrade prognoser.

NSD anser att det är angeläget att den offentligfinansiella analysen fördjupas och att dataunderlag, metoder och känslighetsanalyser redovisas noggrannare i den fortsatta beredningen av ärendet. Vidare är det angeläget att den sammantagna effekten av de olika förslagen blir offentligfinansiellt neutrala. Redovisningen i den remitterade promemorian pekar på en ökad nettobeskattningsgrad för bolagssektorn med upp till över 2 miljarder kronor (beroende på tidsperiod och reformalternativ) och enligt NSD:s analyser kan det vara fråga om en nettoökning om ytterligare ett par miljarder kronor. NSD anför vidare att det därför torde finnas betydande utrymme att förena eftersträvarvärd bibehållen offentligfinansiell balans med justeringar i förslaget som lämnas i promemorian, bl.a. vad gäller att inte tillfälligt begränsa underskottsavdrag samt att införa en mer konkurrenskraftig taknivå (30 procent av EBITDA). I den mån andra åtgärder blir aktuella för att säkerställa budgetbalans bör detta enligt NSD kalibreras genom successiv anpassning av bolagsskattesatsen.

Regeringen påpekar att förslaget som presenteras i lagrådsremissen skiljer sig i en betydande omfattning mot det EBIT-förslag som förordades i promemorian. Några centrala delar som bör nämnas är att den generella ränteavdragsbegränsningen föreslås baseras på EBITDA och procentsatsen föreslås höjas från 25 till 30 procent. Vidare föreslås beloppsgränsen inom ramen för förenklingsregeln för ränteavdragsbegränsningen höjas betydligt. Bolagsskattesänkningen sker i två steg och den varaktiga offentligfinansiella effekten har förändrats så att skatteuttaget från företagssektorn sänks. När det gäller en känslighetsanalys av förslagets effekter vill regeringen förtydliga att de beräkningar som redovisas i lagrådsremissen bygger på ett antal år med data där räntenivåerna och konjunkturläge skiljer sig åt över tid. Ur det

perspektivet anses uppgifterna som redovisas i lagrådsremissen vara robusta.

Tabell 15.15 Sammanfattning av offentligfinansiella nettoeffekter för respektive förslag, år 2019–2021 samt varaktigt med en EBITDA-begränsning

Miljarder kronor, fasta priser

	Brutto	Netto			
	2019	2019	2020	2021	Varaktigt
EBITDA begränsning 30 % omfattar även regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar samt riktad begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder	5,46	5,46	8,35	9,68	10,54
Sänkt bolagsskatt till 21,4 % 2019-01-01 och till 20,6 % 2021-01-01	-3,52	-3,52	-3,52	-8,20	-8,00
Förenklingsregel ränteavdragsbegränsning	-1,70	-1,70	-1,70	-1,70	-1,70
Sänkt expansionsfondsskatt till 20,6 % från 2021-01-01	0,00	0,00	0,00	-0,30	-0,01
Skatteregler om avtal för finansiell leasing	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Primäravdrag för hyreshus (6 år)	-0,98	-0,98	-1,30	-1,62	-0,74
Ändrade regler för schablonintäkt för avsättning till periodiseringsfond	0,14	0,14	0,26	0,34	0,57
Återföring periodiseringsfond tillfällig schablonintäkt	0,30	0,30	0,30	0,58	0,06
Schablonintäkt för säkerhetsreserv	0,20	0,18	0,34	0,44	0,68
Återföring säkerhetsreserven, tillfällig schablonintäkt 106 % från 2021-01-01	0,00	0,00	0,00	0,21	0,03
Summa offentligfinansiell effekt	-0,05	-0,07	2,78	-0,52	1,48
<i>Avisering i BP18</i>	*	-0,99	1,98	**	1,56
<i>Differens mot BP18</i>	*	0,92	0,8	**	-0,08

* Bruttoeffekter för 2019 redovisades inte i aviseringen i budgetpropositionen för 2018

** Offentligfinansiella effekter för 2021 redovisades inte i aviseringen i budgetpropositionen för 2018

15.10.3 Effekter på regelbördan

Förslagen leder initialt till en ökad regelbörda, varefter den totalt sett bedöms att minska något jämfört nuvarande regler. Införandet av en generell ränteavdragsbegränsning som baseras på resultatmätt med utgångspunkt i resultaträkningen och som anpassas utifrån skattereglerna ökar regelbördan, framför allt i samband med införandet, men även för åren därefter. Den generella ränteavdragsbegränsningen breddar bolagsskattebasen, ger utrymme för en sänkning av bolagsskatten samt minskar möjligheterna till skatteplanering med ränteavdrag. Den totala kostnaden i form av ökad regelbörda för företagen uppskattas till 114,3

miljoner kronor vid införandet, om ränteavdragsbegränsningen baseras på en EBITDA-modell och om man inte räknar med att de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna snävas in. De initiala kostnaderna uppskattas till ca 155 miljoner kronor. Med initiala kostnader menas temporära kostnader som uppstår som en direkt följd av regeländringen i sig, t.ex. kostnader för att tolka det nya regelverket och bedöma vilka följder det får för den egna verksamheten. Utöver sådana kostnader för att ta in information finns det dock ytterligare initiala kostnader i form av omställning av databaserade system för redovisning och skatter. Sådana kostnader uppstår varje år i och med att skattesatser ändras och regler justeras. När det som i detta fall sker en mer genomgripande förändring av reglerna uppstår det dock en merkostnad. Denna merkostnad har dock inte kunnat uppskattas eftersom det saknas relevant empiriskt underlag över omfattningen av detta slags kostnader.

Av de olika förslagen utgör kostnaderna för den generella ränteavdragsbegränsningen de största. Det beror främst på att det är många företag som berörs och att det rör sig om ett nytt regelverk. Genom den s.k. förenklingsregeln minskar dock dessa kostnader med ca 33 miljoner kronor.

De riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna, som har kritiserats för att vara oförutsebara och svåra att tillämpa, föreslås få ett mycket snävare tillämpningsområde. Den sammantagna bedömningen är att förslaget förväntas minska regelbördan med ca 53 miljoner kronor för företag som använder interna lån i affärsmässigt syfte.

De initiala kostnaderna som uppkommer i samband med införandet av reglerna om generell ränteavdragsbegränsning bedöms som stora i förhållande till de kostnader som kommer att löpa årligen när reglerna har etablerats. Samtidigt bedöms lättnaden av regelbördan pga. förändringen av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna som stor. Sammantaget innebär detta att förslaget bedöms medföra att de samlade löpande kostnaderna är lägre efter att de föreslagna reglerna införts än vad de var innan. Minskningen av de samlade löpande kostnaderna bedöms uppgå till 40,7 miljoner kronor.

**Tabell 15.16 Sammanfattning av förändring i regelbörda för
respektive förslag**
Miljoner kronor

Reform	Förändrad regelbörda
Avdragsbegränsning enligt en EBITDA-modell	+196,0 (varav 155,0 utgör kostnader i samband med införande)
Förenklingsregel	-33,0
Sänkt bolagsskatt	0,0
Sänkt expansionsfondskatt	0,0
Regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar	-
Avdragsförbud för ränta på vissa skulder vid gränsöverskridande situationer	0,0
Riktad begränsning av ränteavdrag för vissa interna skulder	-53,0
Skatteregler om avtal om finansiell leasing	+2,8
Primäravdrag för hyreshus	+0,5
Ändrade regler för schablonintäkt för avsättning till periodiseringsfond	+1,0
Ändrade regler för schablonintäkt på säkerhetsreserven	+0,0
Samlad effekt, vid införande	+114,3
Samlad effekt, löpande	-40,7

15.10.4 Förslagens effekt på internationell skatteplanering

Förslagen som lämnas i denna lagrådsremiss bygger både på FSK:s ursprungliga förslag och på arbetet mot aggressiv internationell skatteplanering såväl på EU-nivå som på G20- och OECD-nivå inom ramen för BEPS-projektet. Flera forskningsstudier visar att erodering av skattebaser och vinstförflyttning (BEPS) är ett påtagligt globalt problem och att det har en betydande omfattning.⁷⁷ Även den svenska bolagsskattebasen är utsatt för aggressiv skatteplanering när det gäller multinationella koncerner. Detta har varit en orsak till införandet av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna 2009, vilka skärptes från 2013. OECD (2015) uppskattar att aggressiv internationell skatteplanering leder till intäktsförluster på omkring 4–10 procent av de globala bolagsskatteintäkterna samtidigt som det uppkommer tydliga skillnader i de effektiva bolagsskattesatserna för de multinationella och inhemska företagen. Skillnaden beräknas av OECD (2015) vara mellan 4 och 8,5

⁷⁷ Se t.ex. Desai, M. A., Foley, C. F., & Hines, J. R. (2004). A multinational perspective on capital structure choice and internal capital markets. *The Journal of Finance*, 59(6), 2451–2487. Dharmapala. What do we Know about Base Erosion and Profit Shifting? A Review of the Empirical Literature. *Fiscal Studies*, 35(4):421–448, 2014.

procentenheter. Samtidigt pågår det en internationell konkurrens om skattebaserna.⁷⁸

EU:s åtgärder mot internationell skatteplanering innefattar bl.a. vissa av G20/OECD:s BEPS-rekommendationer. EU:s åtgärder som inriktar sig mot internationell skatteplanering omfattar bl.a. direktivet mot skatteundandraganden⁷⁹ samt direktiven om automatiskt informationsutbyte vad gäller finansiella konton⁸⁰, förhandsbesked⁸¹ på skatteområdet och land-för-land-rapporter.⁸²

Ett EU-gemensamt införande av åtgärder mot internationell skatteplanering kan förväntas leda till ett antal effekter. En fördel med ett gemensamt införande av åtgärder mot skatteplanering är att detta begränsar möjligheterna till skattekonkurrens mellan EU:s medlemsstater. Om ett land med mindre strikta regler av någon anledning skulle stå utanför en skärpning av lagstiftningen skulle det landet kunna vinna i konkurrenskraft i förhållande till de länder som inför eller redan har striktare regler. Genom att en större grupp länder (t.ex. EU) inför liknande regler minskar risken för den typen av skattekonkurrens. Åtgärderna mot aggressiv internationell skatteplanering förväntas jämna ut spelplanen mellan multinationella företag och inhemska företag. Det blir dessutom svårare för länder att införa särskilt gynnsamma skatte regler i syfte att attrahera en ökad bolagsskattebas från multinationella företag.

Sverige har generellt sett striktare regler för att motverka internationell skatteplanering än många andra medlemsstater inom EU. Några exempel är lagen (1995:575) mot skatteflykt, CFC-regler och uttagsbeskattningsregler. Därför kan det antas att åtgärderna mot skatteplanering kommer att innebära relativt sett mildare justeringar av svensk lagstiftning än för många andra medlemsstater när de fullföljer sina åtaganden. Denna bild återspeglas i en av EU-kommissionen beställd studie som presenteras i januari 2016. I Ramböll (2016)⁸³ görs en sammanställning över hur utsatt ett lands skattesystem är för internationell skatteplanering. Ju högre ATD-nivå, desto lättare bedöms det vara att utnyttja ett lands skattesystem för internationell skatteplanering. I diagrammet nedan redogörs för de ATD-nivåer som Ramböll tagit fram för EU:s medlemsstater.

⁷⁸ OECD (2015), Measuring and Monitoring BEPS, Action 11 - 2015 Final Report, OECD Publishing, Paris.

⁷⁹ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion.

⁸⁰ Rådets direktiv (EU) 2014/107 av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU (ang. automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, DAC 2).

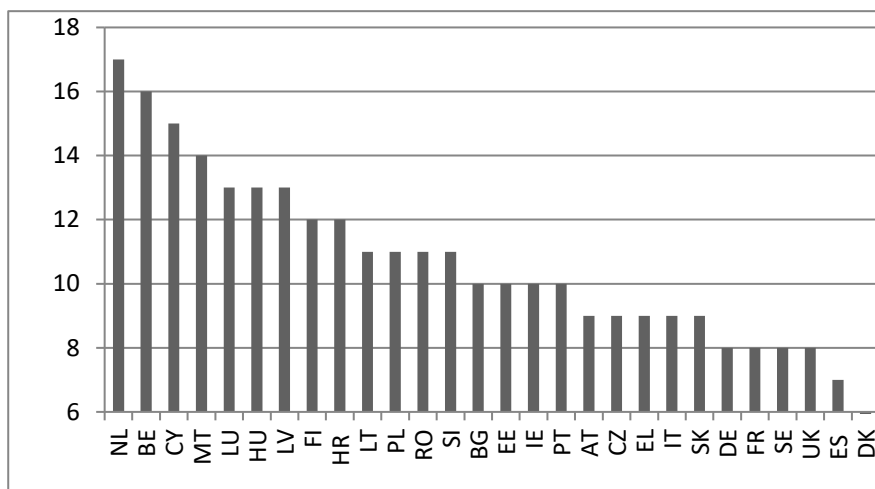
⁸¹ Rådets direktiv (EU) 2015/2376 av den 8 december 2015 om ändring av direktiv 2011/16/EU (ang. utbyte av upplysningar om förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning, DAC3).

⁸² Rådets direktiv (EU) 2016/881 av den 25 maj 2016 om ändring av direktiv 2011/16/EU (ang. land-för-land-rapportering, DAC 4).

⁸³ Taxation paper No 61: Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators. Final report.

Diagram 15.2 ATD-nivå EU:s medlemsstater

En hög ATD-nivå indikerar hög känslighet för internationell skatteplanering

Källa: Ramböll (2016)

ATD-nivåerna visar att skattesystemen i Nederländerna, Belgien och Cypern i hög grad kan utnyttjas för aggressiv skatteplanering. Danmark, Spanien, Storbritannien, Sverige m.fl. har däremot regler som är svårare att utnyttja. Det kan alltså förväntas att flera andra medlemsstater, på grund av de internationella åtagandena, kommer att behöva göra större skärpningar av sina skattesystem än Sverige, vilket kan förväntas stärka Sveriges relativa konkurrenskraft inom EU. Detta skulle öka Sveriges möjligheter att attrahera investeringar inom EU. Samtidigt kan dock EU:s åtgärder mot internationell skatteplanering minska unionens skattemässiga konkurrenskraft i förhållande till tredjeland i den mån dessa länder inte har eller inför motsvarande regler för att motverka aggressiv internationell skatteplanering.

Det är förenat med betydande svårigheter att uppskatta den fiskala effekten av att åtgärder införs på ett koordinerat sätt och även att uppskatta effekten för företagen. Den främsta anledningen är att aggressiv internationell skatteplanering är mycket svår att mäta och identifiera. Det är också osäkert hur lagstiftningen i andra länder kommer att se ut. Vidare är det svårt att skilja mellan legitima ekonomiska aktiviteter och aggressiv skatteplanering (Dharmapala, 2004).⁸⁴ Ökad transparens rörande företagens gränsöverskridande verksamhet kommer

⁸⁴ Dharmapala. What do we Know about Base Erosion and Profit Shifting A Review of the Empirical Literature. Fiscal Studies, 35(4):421–448, 2014.

att vara ett viktigt resultat av arbetet mot aggressiv internationell skatteplanering. Den ökade transparensen kan som Pomeranz (2015) och Bø et al (2015) visar anses vara en nyckel till att minska aggressiv internationell skatteplanering. Samtidigt kommer de större krav som ställs på multinationella företag när det gäller transparens att leda till högre administrativa kostnader för dessa.⁸⁵

Förslaget om en generell ränteavdragsbegränsningsregel i EU-länderna kan väntas ge en relativt stor offentligfinansiell effekt samt en begränsad effekt på Sveriges konkurrenskraft jämfört med vad som kan förväntas vid ett unilateralt införande. Detta eftersom spelplanen jämnas ut när det finns en gemensam minsta standard för ränteavdragsbegränsningsregler inom EU. Dessutom finns det krav på regler för att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar och att räntekomponenten i finansiell leasing ska omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Vidare minskar den sänkta bolagsskattesatsen incitamenten till aggressiv skatteplanering i Sverige. Bolagsskattesatssänkningen ger därmed de multinationella företagen större incitament att redovisa vinster i Sverige.

Sammanfattningsvis kan ett koordinerat införande av åtgärder mot aggressiv skatteplanering förväntas påverka skatteintäkterna för Sverige, konkurrenskraften för svenska företag och Sveriges attraktivitet när det gäller investeringar. Det finns tre aspekter som bedöms vara särskilt relevanta. För det första förväntas mindre omfattande anpassningar av regelverket behöva göras i Sverige än i många andra medlemsstater. Dessutom föreslås en sänkt bolagsskattesats motsvarande det utrymme som basbreddningen bedöms medföra. Sammantaget bör detta stärka Sveriges konkurrenskraft och ge incitament till att investera i Sverige. Utöver detta kommer OECD:s BEPS-rekommendationer att leda till förändringar även utanför EU när även andra länder förändrar sin nationella lagstiftning för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning. I den mån EU går längre än OECD:s BEPS-rekommendationer kan det ha en negativ effekt på EU:s konkurrenskraft gentemot övriga världen. För Sveriges del kan det antas att en negativ effekt i förhållande till tredjeländer som inte har motsvarande regler delvis balanseras av att Sveriges attraktivitet för investeringar inom EU ökar. Eftersom Sverige konkurrerar främst med andra EU-länder om investeringar, är bedömningen att Sveriges konkurrenskraft inom EU väger tyngre än effekterna i förhållande till tredjeländ.

⁸⁵ Pomeranz, Dina. "No taxation without information: Deterrence and self-enforcement in the value added tax." *The American Economic Review* 105.8 (2015): 2539–2569. Bø, Erlend E., Joel Slemrod, and Thor O. Thoresen. "Taxes on the Internet: Deterrence Effects of Public Disclosure." *American Economic Journal: Economic Policy* 7, no. 1 (2015): 36–62.

15.11 Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

FSK beräknade de initiala kostnaderna för Skatteverket till 16,2 miljoner kronor avseende huvudförslaget (bl.a. i form av ett finansieringsavdrag). Därutöver bedömdes att det skulle tillkomma årliga merkostnader på 16 miljoner kronor. Vidare beräknade FSK att kostnaderna för de allmänna förvaltningsdomstolarna skulle uppgå till 20 miljoner kronor. FSK gjorde bedömningen att effekterna för det alternativa förslaget som lämnades, bl.a. i form av en EBIT-regel, inte avviker i något nämnvärt avseende från de effekter som beräknats för huvudförslaget (se närmare om FSK:s förslag i avsnitt 4.1). Jämfört med FSK:s förslag har det aktuella förslaget ändrats i följande avseenden. FSK utgick från en avdragsbegränsning för finansiella kostnader, vilket är en betydligt vidare definition av ränteutgifter än den som nu föreslås. Till skillnad mot FSK:s förslag omfattas inte handelsbolag som bara ägs av fysiska personer. De riktade reglerna föreslås behållas men ges ett betydligt snävare tillämpningsområde. Vidare föreslås regler mot vissa hybrida mismatchningar och regler om finansiell leasing. De nya reglerna om hybrida mismatchningar innebär bl.a. att Skatteverket inte behöver angripa vissa upplägg med 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler eller med lagen (1995:575) mot skatteflykt.

Därutöver föreslås olika förenklingsregler som kommer att innebära att betydligt färre skattskyldiga kommer att behöva tillämpa reglerna. För det första föreslås en förenklingsregel som innebär att avdrag alltid får göras för ett negativt räntenetto upp till fem miljoner kronor. Detta gäller oavsett storleken på EBITDA-underlaget. Beloppet gäller sammantaget för en företagsgrupp. Avdrag kan i stället göras för ränteutgifterna enligt huvudregeln, dvs. 30 procent av EBITDA om det innebär ett högre belopp. Samtidigt ingår inte FSK:s förslag om avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder eller förslaget på en schablonintäkt för finansiella företag i denna lagrådsremiss. Ytterligare en skillnad är att FSK föreslog att kvarvarande underskott från tidigare år permanent skulle reduceras till hälften. I föreliggande förslag görs bedömningen att någon regel som begränsar avdragsrätten för tidigare års underskott inte ska införas.

Förslaget om värdeminskningssavdrag genom primäravdrag för hyreshus är också nytt i förhållande till FSK:s förslag. Primäravdraget knyter dock an till redan befintliga begrepp i inkomstskattelagen och i den mån förslaget innebär ökade kostnader för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna är de antagligen att betrakta som marginella.

När det gäller kostnaderna för Skatteverket till följd av förslagen antas att vissa av dem innebär ökade kostnader, medan andra medför minskade kostnader i förhållande till FSK:s förslag. Hänsyn tas särskilt till initiala kostnader för bl.a. information och anpassningar av IT-system. I *Skatteverkets* remissvar har kostnaderna för promemorians förslag uppskattats till totalt 35,3 miljoner kronor, av vilka 19,1 miljoner utgörs av initiala kostnader och 16,2 miljoner utgörs av löpande kostnader. I promemorian uppskattades att den samlade kostnaden för förslaget är

lika stor som för FSK:s förslag. SKV:s uppskattning innebär något högre kostnader än de som angavs i promemorian. Samtidigt så innebär förslaget i lagrådsremissen att betydligt färre skattskyldiga kommer att tillämpa reglerna med hänsyn till de förenklingsregler som föreslås. Det finns därför inte anledning att justera de i promemorian angivna beloppen.

Regeringen återkommer med en samlad bedömning av Skatteverkets ekonomiska ramar i kommande budgetpropositioner.

Uppskattningen av kostnaderna för de allmänna förvaltningsdomstolarna följde i promemorian de beräkningar som gjordes av FSK, med justeringar i de fall förslagen skiljde sig åt. *Domstolsverket* uppger i sitt remissvar att kostnaderna för förvaltningsdomstolarna bör uppskattas till ett högre belopp än i promemorian. Detta framför allt med hänsyn till att styckkostnaderna för skattemål i förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen i dag är betydligt högre än vad FSK utgick från i sitt förslag. Domstolsverket ifrågasätter vidare FSK:s resonemang att endast hälften av den kostnadsökning i de allmänna förvaltningsdomstolarnas som förslagen skulle leda till, är direkt hänförliga till förslagen. Domstolsverket anse att hela kostnadsökningen ska ingå i kostnadsberäkningen.

När det gäller den genomsnittliga styckkostnaden för skattemål gör regeringen i sin uppskattning en uppräknig till den aktuella kostnadsnivån. Avseende förvaltningsdomstolarnas merkostnad av förslagen anser regeringen att det är rimligt att justera ned den genomsnittliga styckkostnaden. Skälet för detta är de stora förändringar av reglerna som föreslås i denna lagrådsremiss i förhållande till förslagen i promemorian, som innebär att betydligt färre skattskyldiga kommer att tillämpa de nya reglerna. *Kammarrätten i Göteborg* anför att Skatteverkets beslut om avseende ränteavdragsbegränsningsreglerna sannolikt kommer att överklagas i stor utsträckning och att målen kommer att vara omfattande och rättsligt svårbedömda. Kammarrätten menar därför att förslagen kommer att innebära större kostnader för förvaltningsdomstolarna än vad som anges i promemorian. *Förvaltningsrätten i Stockholm* är tveksam till bedömningen i promemorian att inskränkningen av de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna kommer att leda till en betydande lättnad för de allmänna förvaltningsdomstolarna eftersom även den föreslagna regleringen är komplex, men instämmer i att en viss lättnad kan antas uppkomma. Förvaltningsrätten anser att det är svårt att ha någon närmare uppfattning om hur stor kostnaden kommer att bli för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Förvaltningsrätten utgår dock från att en uppföljning kommer att ske och att ökade anslag kommer att tilldelas vid behov.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna gäller att det är svårt att uppskatta den ökade arbetsbelastning som förslagen kan leda till. Regeringen anser dock att det är sannolikt att de kommer att innebära viss ökning av måltillströmningen och därmed en något ökad arbetsbelastning. Denna effekt väntas uppkomma först år 2021 när reglerna har hunnit vara i kraft en tid. Vid bedömningen bör följande omständigheter beaktas.

Regeringen anser att den föreslagna inskränkningen av tillämpningsområdet för de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna som innebär att de får karaktären av särskilda missbruksregler för interna skulder väntas innebära en betydande lättnad för de allmänna förvaltningsdomstolarna i förhållande till i dag. De nya reglerna mot vissa hybrida mismatchningar innebär att Skatteverket inte behöver ifrågasätta vissa upplägg med stöd av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler eller genom tillämpning av lagen mot skatteflykt. Detta innebär också en lättnad för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Förslaget på en generell ränteavdragsbegränsningsregel saknar motsvarighet i de nuvarande reglerna och kan därför väntas leda till viss ökad arbetsbelastning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Den föreslagna förenklingsregeln, där beloppsgränsen dessutom föreslås höjas väsentligt i denna lagrådsremiss, väntas dock samtidigt begränsa måltillströmningen.

Vidare kan den föreslagna definitionen av ränteutgifter väntas ge en viss ökning av arbetsbelastningen eftersom den är ny, men i betydligt mindre grad än den av FSK föreslagna vida definitionen av finansiell kostnad. I sammanhanget bör det även beaktas att det föreslås ändringar avseende valutakursförändringar som innebär att betydligt färre fall omfattas. Det bör också noteras att förslaget medför en ökad tydlighet jämfört med i dag då det saknas en definition.

Även förslaget om skatteregler om avtal om finansiell leasing kan väntas leda till något ökad arbetsbelastning eftersom det i dag saknas sådana regler på skatteområdet. Ökningen kan dock antas vara begränsad med hänsyn till den förenklingsregel som föreslås och för att förslaget följer vad som i dag gäller enligt redovisningen för flera av de företag som omfattas. Även här föreslås förändringar avseende beloppsgränsen, vilket medför att färre företag träffas.

Åtgärderna som i övrigt föreslås väntas inte leda till någon ökad arbetsbelastning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Detsamma gäller det föreslagna primäravdraget.

Sammantaget bedöms förslagen innebära ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna, dock inte i den omfattning som FSK beräknade. Regeringen anser därför att de ökade kostnaderna kan uppskattas till omkring 15 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2021. Regeringen återkommer med en samlad bedömning av domstolarnas ekonomiska ramar i kommande budgetpropositioner.

16 Författningskommentar

16.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

2 kap.

15 §

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till fastighets-taxeringslagen (1979:1152) utökas till att även gälla termen hyreshus. Ändringen är föranledd av den nya 19 kap. 5 a §.

14 kap.

4 §

Tredje stycket är nytt. Av det framgår att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet för en immateriell tillgång som är upparbetad i den egna näringsverksamheten. Detta motsvarar vad som enligt 4 kap. 2 § årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL, får tas upp som en immateriell tillgång. Med anskaffningsvärdet avses detsamma som enligt 4 kap. 3 § ÅRL. En anläggningstillgång tas i redovisningen upp till ett belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning (4 kap. 3 § första stycket ÅRL).

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

17 kap.

2 §

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet för lagertillgångar. Även förpliktelser kan ingå i ett lager av finansiella instrument. Eftersom bestämmelsen i första meningen enbart gäller för anskaffningsvärden för tillgångar finns det inget hinder att öka på värdet på en förpliktelse med en ränteutgift om en sådan skyldighet följer av god redovisningssed. En ränteutgift som uppkommer när ett sådant skuldinstrument värderas till upplupet anskaffningsvärde ingår därmed i det skattemässiga anskaffningsvärdet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

18 kap.

7 §

Ändringen i *första stycket* innebär att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet, oavsett hur inventarierna förvärvas. Det gäller både materiella tillgångar och förvärvade immateriella tillgångar, vilket följer av att även sistnämnda tillgångar räknas som inventarier enligt 1 § andra stycket första punkten.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

19 kap.

5 a §

Paragrafen är ny. Av *första stycket* framgår att för byggnader som indelas som hyreshus får värdeminskingsavdrag även göras genom ett primäravdrag. Värdeminskingsavdrag genom primäravdrag görs alltså utöver de årliga värdeminskingsavdragen enligt 5 §.

Hyreshus definieras enligt den föreslagna ändringen av 2 kap. 15 § på samma sätt som i fastighetstaxeringslagen. I 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen definieras hyreshus på följande sätt. Byggnad som är inrättad till bostad åt minst tre familjer eller till kontor, butik, hotell, restaurang och liknande. Byggnad med förrådsutrymme, som ligger i anslutning till hyreshus och som behövs för verksamheten, ska utgöra hyreshus. Byggnad som är inrättad till bostad och som hör till en tredimensionell fastighet ska utgöra hyreshus om den är inrättad till bostad åt fler än en enda familj. Byggnad som är inrättad till bostad och som hör till ett tredimensionellt fastighetsutrymme ska utgöra hyreshus. Till hyreshus ska dock inte räknas byggnad som är inrättad till bostad åt minst tre och högst tio familjer, om den ingår i lantbruksenhet.

Avdraget beräknas på utgiften för en ny-, till- eller ombyggnad och 12 procent av utgifterna kan dras av genom primäravdrag. Av bestämmelsen framgår vidare att primäravdrag görs de sex första åren från det att ett hyreshus färdigställs eller, om det avser till- eller ombyggnad, de sex första åren från det att den till- eller ombyggda delen färdigställs.

Av *andra stycket* framgår att primäravdraget ska fördelas med 2 procentenheter per år under de sex år som följer från färdigställandet av hyreshuset eller färdigställandet av den till- eller ombyggda delen av ett hyreshus, dvs. med lika delar per år under en sexårsperiod.

Av bestämmelsen framgår vidare att primäravdrag ska göras inom avskrivningsplanen. Eftersom primäravdraget ska göras utöver de övriga årliga värdeminskingsavdragen så påverkas alltså inte storleken på sådana årliga värdeminskingsavdrag enligt 5 §. Däremot påverkar primäravdraget den tid under vilken de årliga värdeminskingsavdragen enligt 5 § får göras, eftersom byggnaden eller till- eller ombyggnaden blir fullt avskriven tidigare.

Att primäravdraget ska beräknas från den tidpunkt då ett hyreshus eller till- eller ombyggnaden av ett hyreshus färdigställs innebär att om hyreshuset färdigställs under räkenskapsåret ska primäravdrag för det året justeras i förhållande till detta. Om exempelvis ett bolags räkenskapsår sammanfaller med kalenderår och ett nyuppfört hyreshus färdigställs den 1 juli får primäravdrag göras enbart för halva året. Motsvarande justeringar ska göras om räkenskapsåret är längre eller kortare än tolv månader eller om sexårsperioden från det att hyreshuset färdigställs tar slut under räkenskapsåret.

Av *tredje stycket* framgår att den som genom köp, byte eller liknande sätt förvärvar ett hyreshus under sexårsperioden från färdigställandet av ett hyreshus får tillgodoräkna sig den återstående tid som primäravdrag kan göras. Om exempelvis en ny ägare köper en byggnad på treårsdagen från det att byggnaden färdigställdes får den nye ägaren göra primäravdrag i tre år från förvärvet. Den nya ägaren får beräkna primäravdraget på sitt anskaffningsvärde och från tidpunkten för

förvärvet. Vid förvärv genom köp, byte eller liknande sätt av ett hyreshus under en sexårsperiod från det att en till- eller ombyggnad skett av byggnaden får dock förvärvaren inte rätt till primäravdrag, under förutsättning att det vid förvärvet gått mer än sex år från det att byggnaden färdigställdes.

Om en byggnad förvärvas genom benefikt fång, dvs. genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på annat liknande sätt, så framgår det redan av 18 § att förvärvaren inträder i den tidigare ägarens skattemässiga situation när det gäller värdeminskningssavdrag. Primäravdraget är ett avdrag för värdeminskning och om ett hyreshus förvärvas på något av de nu nämnda sätten kommer förvärvaren att inträda i den tidigare ägarens skattemässiga situation även gällande primäravdraget oavsett om det avser ny-, till- eller ombyggnad. Förutsättningarna för värdeminskningssavdrag i övrigt måste dock fortfarande vara uppfyllda.

Övervägandena finns i avsnitt 11.3.

8 och 9 §§

Ändringarna i paragraferna innebär att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

20 kap.

11 §

Ändringen i *första stycket* innebär att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

20 a kap.

4 §

Ändringen i *andra stycket* innebär att ränteutgifter som avses i definitionen i 24 kap. 2 § första stycket inte ska räknas in i anskaffningsvärdet.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

24 kap.

1 §

Av 16 kap. 1 § framgår att ränteutgifter ska dras av som kostnad även om de inte är utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster. I 24 kap. finns dock bestämmelser som innebär att avdragsrätten för ränteutgifter begränsas. Ändringarna i paragrafens *första stycke* är en följd av att tjugotvå nya paragrafer som rör begränsningar av avdragsrätten för ränteutgifter införs i kapitlet, 2–4 och 15 a–29 §§. Bestämmelsen i *tredje stycket* flyttas till 2 § andra stycket.

2 §

Paragrafen är ny.

Första stycket innehåller en definition av vad som avses med ”ränteutgifter” vid tillämpning av detta kapitel. Det innebär att samma definition gäller för bestämmelsen om efterställda skulder i 9 §,

bestämmelserna om vinstandelslån i 10–15 §§, avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer i 15 a–15 e §§, bestämmelserna om avdragsrätt för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap i 16–20 §§ och bestämmelserna om den generella avdragsbegränsningen för negativa räntenetton i 21–29 §§. Med ”ränteutgifter” avses ränta i ekonomisk mening. Vidare avses med ”ränta” det belopp som låntagaren betalar till långivaren utöver kapitalbeloppet som ersättning för att låna pengar, oavsett den beteckning ersättningen har getts av avtalsparterna.

Definitionen motsvarar vad som följer av rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion (direktivet mot skatteundandraganden). Där framgår det att med uttrycket ”lånekostnader” avses (se artikel 2.1): räntekostnader för alla former av skuld, andra kostnader som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital, enligt definitionen i nationell rätt, inbegripet men ej begränsat till betalningar avseende vinstandelslån, tillskriven ränta på instrument som konvertibla obligationer och nollkupongsobligationer, belopp enligt alternativa finansieringsarrangemang, t.ex. islamisk finansiering, finansieringskostnadsdelen av betalningar av finansiell leasing, kapitaliserad ränta som ingår i balansräkningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta, belopp som i förekommande fall mäts med hänvisning till avkastningen på finansiering inom ramen för interprisställningsregler, belopp av fiktiv ränta inom ramen för derivatinstrument eller säkringsarrangemang med anknytning till ett subjeks lån, vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaffandet av kapital, garantiavgifter för finansieringsarrangemang, arrangemangsavgifter och liknande kostnader som gäller upplåning av kapital.

Direktivet mot skatteundandraganden baseras på OECD:s BEPS-rekommendationer avseende ränteavdrag (se OECD:s rapport ”OECD (2017), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2016 Update: Inclusive Framework on BEPS, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris”). I dessa framgår bl.a. att uttrycket ”lånekostnader” inte gäller t.ex. valutakursvinster och -förluster som inte har samband med lånat kapital, ersättning på derivatinstrument och valutasäkringsavtal som inte gäller lånat kapital såsom råvaruderivat, rabatter som inte gäller lånat kapital, leasingavgiften vid operationella leasingavtal eller ersättning för rätten att använda intellektuella rättigheter. Hänsyn ska tas till detta vid tillämpning av definitionen av ränteutgifter enligt denna paragraf.

Definitionen av ränteutgifter utgår från ränteutgifter som inte är periodiserade. Enligt 16 kap. 1 § ska utgifter som huvudregel dras av som kostnad och av 14 kap. 2 § framgår att det ska göras det beskattningsår som inkomsterna respektive utgifterna hänför sig till enligt god redovisningssed, om inte något annat är särskilt föreskrivet i lag. Vidare ska god redovisningssed tillämpas som en utgångspunkt när det gäller bedömningen av vad som ska anses utgöra en ränteutgift, i den mån inte annat gäller enligt detta kapitel.

Som utgångspunkt omfattas inte t.ex. kapitalförluster och kapitalvinster samt utdelning på delägarätter och fordringsrätter av begreppet ”ränta”. Utdelning som får dras av enligt 39 kap. 14 och 24–26 §§ omfattas därför inte av ”ränteutgifter”. Inte heller räknas tillskriven ränta på olika slag av avsättningar för framtida förpliktelser i balansräkningen, utfästelse av pension som tryggas genom avsättning i balansräkning i förening med kreditförsäkring eller i förening med kommunal eller statlig borgen eller liknande garanti som ränteutgifter. Detsamma gäller tillskriven ränta på krediter på grund av köp av varor eller tjänster i näringsverksamheten, dvs. leverantörsskulder och motsvarande kundfordringar. Vidare omfattas inte tomträtsavgäld av definitionen.

Vad gäller factoring omfattar definitionen inte avgift som fakturainnehavaren betalar för tjänsten när en faktura säljs, om fakturföretaget tar över risken för att fakturamottagaren inte betalar. Däremot omfattas en betalning till ett fakturaföretag av räntedefinitionen vid olika former av belåning av fakturan. Vidare faller inte kreditförluster samt ned- och uppskrivning av lån in under termen ”ränteutgifter”.

Med ”andra utgifter för kredit” avses utgifter som uppstår för att anskaffa lånat kapital. Det gäller t.ex. olika slag av avgifter som långgivare tar ut vid långivning, såsom uppläggningsavgifter och liknande, garantiavgifter vid lån, kortavgifter för kreditkort, avbetalningstillägg och fast årlig avgift på kreditbelopp för checkkredit. Det gäller också t.ex. ränteskillnadsersättning och utgifter för borgen såsom ersättning för borgensåtaganden. Däremot är inte avgifter som snarare är att betrakta som serviceavgifter att anse som utgifter för kredit.

Med ”utgifter som är jämförbara med ränta” avses t.ex. dold räntekom-pensation och ersättningar på finansiella instrument – såsom options-, termins- eller swapavtal, dvs. olika derivatinstrument. Med ”utgifter som kan anses jämförbara med ränta” avses däremot inte t.ex. ersättningar på derivatinstrument som går ut på att säkra kursen på råvaror som ska levereras eller kursen på offentligrättsliga stöd som ska lämnas, eller bestämmas, i utländsk valuta. I likhet med vad som följer av OECD:s rekommendationer omfattas inte heller ersättning för rätten att använda intellektuella rättigheter.

I *andra stycket* hänvisas till bestämmelserna om i vilken utsträckning leasingavgifter samt ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar behandlas som ränta.

Av *tredje stycket* framgår att valutakursförluster bara ska omfattas av räntedefinitionen i fråga om den generella ränteavdragsbegränsningsregeln och bara i den utsträckning som anges i 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

3 §

Paragrafen är ny.

Av *första stycket* framgår att med ”ränteinkomster” avses vid tillämpning av den generella avdragsbegränsningen för negativa räntenetton inkomster som motsvarar ränteutgifter. OECD definierar ränteinkomst i sin rekommendation (åtgärd 4) som en inkomst som ekonomiskt motsvarar en ränteutgift enligt deras definition av ränteutgifter. I direktivet mot skatteundandraganden anges i artikel 2.2 att

med överstigande lånekostnader avses det belopp med vilket en skattskyldigs lånekostnader som får dras av överstiger de skattepliktiga ränteintäkterna och andra ekonomiskt motsvarande skattepliktiga intäkter som uppbärs av den skattskyldige enligt nationell rätt. Avgörande för prövningen av om en inkomst utgör en "ränteinkomst" är således om den skulle utgöra en "ränteutgift" om den som uppbär inkomsten i stället hade haft motsvarande utgift. Vad som avses med ränteutgifter framgår av 2 §. I vilken utsträckning leasingavgifter ska anses som ränteinkomst framgår av 24 a kap. 15 §.

På motsvarande sätt som gäller för "ränteutgifter" avses med "ränteinkomster" ränta i ekonomisk mening. Vad som sägs i kommentaren till 2 § om god redovisningssed gäller även avseende "ränteinkomster".

Av *andra stycket* framgår att valutakursvinster endast ska omfattas av räntedefinitionen i den utsträckning det anges i 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

4 §

Paragrafen är ny. I paragrafen, som endast gäller vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln, behandlas i vilken utsträckning valutakursförändringar ska omfattas av räntedefinitionen.

I *första stycket* anges att en valutakursförändring på en skuld i utländsk valuta ska utgöra en ränteutgift enligt 2 § respektive en ränteinkomst enligt 3 § om valutarisken avseende skulden har säkrats genom ett derivatinstrument. Detta är i enlighet med direktivet mot skatteundandraganden som säger att endast vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital ska omfattas av begreppet lånekostnad. Med derivatinstrument avses optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument. Den valutakursvinst- respektive förlust på lån i utländsk valuta som ingår i räntekomponenten och som därmed omfattas av räntedefinitionen avser både amortering på lånet och den förändring av lånet som kan uppstå vid fastställande på balansdagen enligt 14 kap. 8 §, under förutsättning att lånet har valutasäkrats med ett derivatinstrument. Därmed omfattas inte valutakursförändringar på lån i utländsk valuta som inte har säkrats med ett derivatinstrument. Det kan exempelvis handla om lån från ett företag i intressegemenskapen eller externt upptagna lån som ska användas i verksamheten. Det kan även handla om lån i utländsk valuta som har tagits upp i samband med att kapital tillskjuts till ett dotterbolag för investeringar eller för att reducera valutarisken vid export. Eftersom definitionen avser valutakursvinster och -förluster på lånat kapital omfattas inte heller värdeförändringar på derivatinstrument som tecknats där den underliggande tillgången är något annat än lånat kapital. Det innebär att värdeförändringar på derivatinstrument där den underliggande tillgången är t.ex. en råvara inte ska behandlas som ränta.

I *andra stycket* anges att om derivatinstrumentet som använts för att säkra valutarisken på lånet utgör en kapitaltillgång ska den förändring av värdet som kan uppstå vid fastställandet på balansdagen i enlighet med 14 kap. 8 § anses utgöra en ränteutgift enligt 2 § eller en ränteinkomst enligt 3 §. För det fall att derivatinstrumentet har avyttrats eller löpt ut före balansdagen ska kapitalvinsten respektive kapitalförlusten på

derivatinstrumentet som uppkommer vid avyttringen ingå i räntekomponenten och omfattas av definitionen. Om derivatinstrumentet vid balansdagen har värderats till ett annat värde än anskaffningsutgiften ska detta påverka omkostnadsbeloppet vid kapitalvinstberäkningen, se kommentaren till 48 kap. 17 §.

I *tredje stycket* anges att om derivatinstrumentet utgör lager som tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 § ska värdeförändringen anses utgöra en ränteutgift enligt 2 § eller en ränteinkomst enligt 3 §. Om derivatinstrumentet utgör lager men inte tas upp till verkligt värde enligt 17 kap. 20 § ska däremot värdet fastställas enligt andra stycket.

I de situationer som avses i andra och tredje stycket omfattas enligt 2 § även räntan på det lånade kapitalet och eventuell kostnad för derivatinstrumentet av definitionen.

I *fjärde stycket* anges att det saknar betydelse vilken enhet inom intressegemenskap som har gjort en säkring. Det innebär att första–tredje stycket gäller även om skulden finns hos ett företag i intressegemenskapen och derivatinstrumentet hos ett annat företag. Med intressegemenskap i det här fallet avses detsamma som vid tillämpning av förenklingsregeln till den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Se kommentaren till 22 §. Vidare gäller att reglerna, dvs. första–tredje stycket, även ska tillämpas på motsvarande sätt för en lånefordran som för en skuld i de fall som valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument. Valutakursförändringar på fordringar omfattas däremot inte generellt av räntedefinitionen. Valutakursförändringar på fordringar avseende utlånat kapital (lånefordran) ska endast omfattas av räntedefinitionen på motsvarande sätt som gäller för lånat kapital när valutarisken har säkrats genom ett derivatinstrument. Även derivatinstrumentet ingår i räntekomponenten på motsvarande sätt som anges ovan avseende skulder.

Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

15 a §

I paragrafen, som är ny, definieras när företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra vid tillämpning av de nya reglerna om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. Reglerna om avdragsförbud finns i 15 a–15 e §§ och ska endast tillämpas för företag som är i intressegemenskap med varandra. Definitionen av intressegemenskap begränsar således tillämpningsområdet för avdragsförbudet.

I *första stycket* räknas det upp fyra situationer när företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra. Enligt *första punkten* ska företag anses vara i intressegemenskap med varandra om företagen ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § ÅRL. Förenklat innebär årsredovisningslagens koncerndefinition att om ett företag, moderföretaget, innehar mer än hälften av rösterna i en annan juridisk person, dotterföretaget, så ingår företagen i samma koncern. Detsamma gäller om ett företag äger andelar i den juridiska personen och förfogar över mer än hälften av rösterna, har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i dess styrelse eller har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna. Alla fysiska och juridiska personer som direkt eller indirekt omfattas av en årsredovisning, koncern-

redovisning eller delårsrapport kan vara moderföretag. Att koncernen ska vara ”av sådant slag” som anges i 1 kap. 4 § ÅRL innebär att även utländska koncerner omfattas om företagen upprätthåller förbindelser med varandra motsvarande vad som anges i årsredovisningslagen.

Av *andra* och *tredje punkten* följer att företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra om ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget eller om ett av företagen har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget.

Av *fjärde punkten* följer att företag som innehas av en och samma person ska anses vara i intressegemenskap med varandra. Innehavet kan vara direkt eller indirekt och måste avse minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen. Innehavaren kan vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

I *andra stycket* anges vad som ska gälla vid bedömningen enligt första stycket om flera personer agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett annat företag. Agerar flera personer tillsammans ska dessa personer behandlas som en enda person, dvs. deras andel av kapital- eller röstandelarna i företaget ska läggas samman. Vid tillämpningen av första stycket första–tredje punkten är det juridiska personer som avses. I första stycket fjärde punkten kan det vara såväl fysiska som juridiska personer som agerar tillsammans. Personer kan exempelvis anses agera tillsammans om en person överlåter andelar i ett företag till en annan person som fortsätter agera i enlighet med överlåtarens intressen och önsksningar. Ett annat exempel kan vara minoritetsägare som kontrolleras av en och samma person.

Enligt *tredje stycket* ska vid tillämpning av 15 c eller 15 d §, i stället för 25 procent i första stycket andra–fjärde punkten, 50 procent gälla. I 15 c och 15 d §§ behandlas hybrida mismatchningar i form av dubbla avdrag respektive med hybrida företag. Se kommentarerna till dessa paragrafer.

Bestämmelserna ansluter till definitionen av termerna kontrollgrupp och närstående i OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2, avsnitt 11) samt termen närstående företag i direktivet mot skatteundandraganden (artikel 2.4) och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktivet mot skatteundandraganden vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer (ändringsdirektivet, artikel 1.2).

Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

15 b §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. I paragrafen anges vad som vid tillämpning av 15 c–15 e §§ avses med att ett företag hör hemma i en viss stat. Om ett företag hör hemma i en viss stat eller inte avgörs av den interna lagstiftningen. Om en bestämmelse i ett skatteavtal flyttar över hemvist till en annan stat anses företaget ha sitt hemvist i den staten. Om företaget inte hör hemma i någon stat i skattehänseende, ska det anses höra hemma i den stat där det är bildat eller registrerat. En sådan situation kan exempelvis uppstå när företaget är delägarbeskattat. Paragrafen har sin förebild i 37 kap. 10 §.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

15 c §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. Den situation som behandlas i paragrafen är när samma ränteutgifter får dras av i två stater (dubbla avdrag).

Av *första stycket* följer att ett företag under vissa förutsättningar inte får dra av ränteutgifter. De närmare förutsättningarna anges i *första och andra punkten*. För att avdrag inte ska få göras ska båda punkterna vara uppfyllda. Enligt första punkten får ett företag inte göra avdrag om avdrag för samma ränteutgifter även får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat och som ingår i samma intressegemenskap. I andra punkten finns två strecksatser. För att avdrag inte ska få göras ska därför någon av strecksatserna vara uppfyllda. Enligt *första strecksatsen* ska ränteutgifterna betalas av företaget i den andra staten. Enligt *andra strecksatsen* ska ränteutgifterna betalas av företaget i Sverige och avdrag inte nekas i den andra staten. Att ränteutgifterna ska betalas av företaget innebär att utgiften antingen har betalats eller kommer att betalas av företaget.

I *andra stycket* finns ett undantag från första stycket. Undantaget innebär att avdrag inte ska nekas om den inkomst som företaget i Sverige tar upp även tas upp inom tolv månader i den stat där det andra företaget hör hemma, räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgifterna hänför sig till. I avsnitt 7.3 finns ett exempel på en situation med dubbla avdrag. Vad som avses med att ett företag hör hemma i en annan stat anges i 15 b §, se kommentaren till den paragrafen.

Bestämmelserna ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer, (åtgärd 2, avsnitt 6) och ändringsdirektivet (artikel 1.4).

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

15 d §

Paragrafen, som är ny, föranleds av förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. Den situation som behandlas i paragrafen är mismatchningar med hybrida företag som innebär att avdrag för betalning av ränteutgifter får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp till beskattning i den mottagande staten (avdrag utan inkludering). I paragrafen behandlas både betalningar gjorda av ett hybridföretag och betalningar till ett hybridföretag. Ett hybridföretag är exempelvis ett företag som behandlas som ett eget skattesubjekt enligt lagstiftningen i en stat och som är delägarbeskattat enligt lagstiftningen i en annan stat.

Av paragrafen följer att ett företag under vissa förutsättningar inte får dra av ränteutgifter till ett företag som hör hemma i en annan stat. För det första ska inkomst som motsvarar ränteutgifterna inte tas upp till beskattning i den stat där det andra företaget hör hemma. Har inkomsten tagits upp till beskattning i den stat där det andra företaget hör hemma är inte förutsättningarna för att neka avdrag uppfyllda. Inkomsten kan antingen tas upp av företaget eller, om företaget är delägarbeskattat, av delägarna. För det andra ska skälet till att inkomsten inte tas upp till beskattning i den andra staten vara skillnader i den rättsliga

klassificeringen av något av företagen i skattehänseende i Sverige och den andra staten eller i två eller flera andra stater. Om inte detta kriterium är uppfyllt föreligger inte någon hybridsituation även om inkomsten inte tas upp till beskattning i den andra staten. Att skillnaderna i den rättsliga klassificeringen ska avse något av företagen innebär att antingen företaget med hemvist i Sverige eller det andra företaget kan vara ett hybridföretag.

Paragrafen omfattar med andra ord både situationer med betalningar av ett hybridföretag och betalningar till ett hybridföretag. Skillnaderna i den rättsliga klassificeringen kan uppstå antingen mellan Sverige och den andra staten eller mellan två eller flera andra stater. Se avsnitt 7.3, exempel 1 och 2 för en närmare beskrivning av de situationer som kan uppstå.

Bestämmelsen är tillämplig på företag som ingår i samma intressegemenskap. En definition av termen intressegemenskap finns i 15 a §. Vad som avses med att ett företag hör hemma i en annan stat anges i 15 b §. Se kommentarerna till de paragraferna.

Bestämmelserna ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2, avsnitt 3 och 4) och ändringsdirektivet (artikel 1.4).

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

15 e §

Paragrafen, som är ny, föranleds av förslaget om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer. Den situation som behandlas i paragrafen är mismatchningar med hybrida finansiella instrument som innebär att avdrag för ränteutgifter får göras i en stat utan att motsvarande inkomst tas upp till beskattning i den mottagande staten (avdrag utan inkludering). Som ett exempel kan ett finansiellt instrument anses vara ett hybridinstrument om det behandlas som ett skuldinstrument i en stat och som eget kapital i en annan stat.

Enligt *första stycket* får ett företag under vissa förutsättningar inte dra av ränteutgifter till ett företag som hör hemma i en annan stat. För det första ska motsvarande inkomst inte tas upp till beskattning i den stat där det andra företaget hör hemma. För det andra ska skälet till att inkomsten inte tas upp till beskattning i den andra staten vara skillnader i den rättsliga klassificeringen av det finansiella instrumentet eller betalningen i skattehänseende i Sverige och den andra staten. Om det inte finns någon skillnad i den rättsliga klassificeringen av instrumentet eller betalningen föreligger inte någon hybridsituation även om inkomsten inte tas upp till beskattning i den andra staten. Detsamma gäller om skälet till att inkomsten inte tas upp i den andra staten är något annat än skillnader i den rättsliga klassificeringen av instrumentet eller betalningen. Ett exempel på en sådan situation skulle kunna vara att det företag som tar emot betalningen är delägarbeskattat och att delägarna hör hemma i någon annan stat.

Av *andra stycket* följer att en inkomst ska anses tas upp till beskattning om den tas upp inom tolv månader räknat från utgången av det beskattningsår som ränteutgifterna hänför sig till.

Bestämmelsen är tillämplig på företag som ingår i samma intressegemenskap. En definition av termen intressegemenskap finns i

15 a §. Vad som avses med att ett företag hör hemma i en annan stat anges i 15 b §. Se kommentarerna till de paragraferna.

Bestämmelserna ansluter till OECD:s BEPS-rekommendationer (åtgärd 2, avsnitt 1) och ändringsdirektivet (artikel 1.4 och skäl 16).

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

16 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap (de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna). I *första stycket* definieras vad som avses med företag vid tillämpning av den riktade begränsningen av ränteavdrag. Definitionen motsvarar den i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 a § andra stycket). Med ”företag” avses juridiska personer och svenska handelsbolag. Vidare anses också utländska juridiska personer som ”juridiska personer”, t.ex. i utlandet delägarbeskattade juridiska personer (2 kap. 2 § andra stycket, 2 kap. 3 § femte stycket, 5 kap. 2 a § och 6 kap. 8 §). Vad som sägs om svenska handelsbolag gäller också i fråga om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (5 kap. 2 § andra stycket).

När företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra vid tillämpning av 18–20 §§ följer av *andra stycket*. Definitionen är densamma som i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 a § första stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.2.

17 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap. Den innehåller en definition av vad som ska behandlas som en delägar rätt vid tillämpning av 19 §. Enligt definitionen ska en andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) behandlas som en delägar rätt. Definitionen är densamma som i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 a § tredje stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.2.

18 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap. I paragrafen anges förutsättningarna för när ränteutgifter får dras av avseende skuldförhållanden inom en intressegemenskap. Tillämpningsområdet är detsamma som i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 b §), dvs. alla interna lån omfattas. Detta innebär exempelvis att ränteutgifter på interna lån som används för förvärv av fordringsrätter, lån för vinstutdelning och upplupen ränta när räntan inte betalats kontant samt nya interna lån som ersätter tillfälliga lån vid förvärv av delägar rätter omfattas.

Av *första stycket* framgår att ett företag som ingår i en intressegemenskap bara får dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen under vissa förhållanden och om inte annat följer av andra stycket eller 19 §. Ett förtydligande har gjorts på så sätt att

orden ”det företag inom intressegemenskapen” har lagts till i den första meningen.

Enligt *första strecksatsen* får avdrag göras om det företag som faktiskt har rätt till den inkomst som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat inom EES. Vidare framgår det av *andra strecksatsen* att avdrag får göras om det företag som faktiskt har rätt till den inkomst som motsvarar ränteutgiften hör hemma i en stat utanför EES med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet. En motsvarande bestämmelse finns i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (den s.k. ventilen för affärsmässigt motiverade förhållanden, 10 e § första stycket). Av *tredje strecksatsen* följer att avdrag också får göras om det företag som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats för inkomsten med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Detta motsvarar kriterierna i den s.k. tioprocentsregeln i 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 d § första stycket). Vägledning avseende begreppen ”den som faktiskt har rätt till inkomsten” och det ”hypotetiska testet” finns i prop. 2008/09:65 s. 59 f.

Bestämmelsen i första stycket innebär att räntor på interna skulder som betalas till lågskattejurisdiktioner aldrig får dras av.

Enligt *andra stycket* får ränteutgifterna dock inte dras av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Med ”uteslutande eller så gott som uteslutande” avses i inkomstskattelagen cirka 90–95 procent upp till 100 procent (se prop. 1999/2000:2 del 1 s. 504). Detta gäller således även om förutsättningarna i första stycket är uppfyllda.

Vid bedömningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att uppnå en väsentlig skatteförmån bör vägledning hämtas från vad som följer av förarbetena till 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (se bl.a. prop. 2012/13:1 s. 333 och 334 samt s. 252–254). Där framgår bl.a. att hela skuldförhållandet ska beaktas vid bedömningen, dvs. en prövning ska göras utifrån både gäldenärens och borgenärens perspektiv. Bedömningen ska dock ske med hänsyn till de förändringar av reglerna som föreslås. Begreppet ”uteslutande eller så gott som uteslutande” innebär att det krävs en mycket hög grad av skatteplanering. Det räcker således med en liten andel andra skäl för att skuldförhållandet inte ”uteslutande eller så gott som uteslutande” ska anses ha uppkommit för att uppnå en väsentlig skatteförmån.

Hänsyn bör exempelvis tas till om det handlar om slussning, kapitalets ursprung, beskattningsnivån hos mottagaren eller om det är egenupparbetade medel som lånas ut. Ett annat exempel är att ett företag som har stora underskott och som saknar medel att låna ut ändå agerar som långgivare genom att en fordran flyttas. Vidare bör det beaktas hur strukturen ser ut och om olika former av hybridinstrument eller hybridföretag har använts på ett sätt som leder till en förmånlig skattesituation. Som framgår av avsnitt 6.2.7 tillämpas bl.a. reglerna mot hybrida mismatchningar före de riktade reglerna och dessa regler

kommer att vara tillämpliga i flera av de gränsöverskridande fall som omfattas av 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler. På motsvarande sätt som gäller enligt 2013 års regler ska kortfristiga skulder normalt sett anses vara affärsmässigt motiverade (se bl.a. prop. 2012/13:1 s. 258). Vad som gäller enligt dessa regler avseende normal s.k. cash-pool- och interbanksvärksamhet bör även tillämpas fortsättningsvis. I likhet med vad som sägs i prop. 2012/13:1 s. 252 bör det även i fortsättningen tas hänsyn till den särskilda skattesituation som företag som kan göra avdrag för utdelning befinner sig i. I enlighet med vad som sägs i nämnda förarbeten är omständigheter som talar för att det rör sig om sådana skattefördelar som regeln är avsedd att träffa t.ex. lån för att finansiera ett intresseföretags förvärv av delägarätter från ett annat företag inom intressegemenskapen eller att räntan på de interna lånen avviker på ett märkbart sätt. Med hänsyn till effekterna av den s.k. substansrabatten bör dock den omständigheten att ett investmentföretag har skulder till externa parter som överstiger de fordringar som investmentföretaget har på sina intresseföretag utgöra en presumtion för att skuldförhållandet inte har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Att finansiering i stället hade kunnat ske genom kapitaltillskott bör beaktas tillsammans med övriga omständigheter vid bedömningen av om skuldförhållandet har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att uppnå en väsentlig skatteförmån. T.ex. bör det beaktas om långivaren tillskjuter sin fordran till ett annat företag i intressegemenskapen. Andra omständigheter som bör beaktas är skälen för internlånen och nivån på räntan.

Vägledning bör hämtas från HFD 2011 ref. 90 I–V, HFD 2012 ref. 6 och HFD 2012 not. 3 där HFD gör bedömningen att koncerninterna förvärv som finansieras med koncerninterna lån inte innebär någon ökad skuldbelastning för koncernen som helhet, men kan medföra en lägre skattekostnad för den. Vidare konstateras att sådana omstruktureringar i de allra flesta fall i stället kan ske genom tillskott. Möjligheten att lämna kapitaltillskott har mot denna bakgrund särskild relevans vid finansiering av koncerninterna förvärv. Det är dock inte en omständighet som i övrigt ska tillmätas större betydelse än andra omständigheter vid bedömningen av om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

Frågan om tillskott kunnat lämnas bör beaktas på intressegemenskapsnivå, dvs. inte bara utifrån det långivande och låntagande företaget. Det ska dock vara fråga om situationer av missbrukskaraktär. Risken för missbruk får antas vara större om låntagaren är ett, direkt eller indirekt, helägt dotterföretag. Även andra ägarandelar bör dock kunna beaktas om det rör sig om en högre grad av inflytande.

När det gäller möjligheten att lämna tillskott bör samtliga väsentliga omständigheter vägas in. Avseende kommunsektorn är exempelvis skälen för internlånen och nivån på räntan sådant som bör beaktas vid en samlad bedömning. Omständigheter som fortsatt bör tala för att avdrag för ränteutgifter inte bör få göras är att det rör sig om internt finansierade interna förvärv.

Investmentföretag har som utgångspunkt inte möjlighet att lämna tillskott i stället för lån på grund av deras särskilda situation som innebär

att substansrabatten påverkar valet av investeringsform (jfr prop. 2012/13:1 s. 252 och 253). Omständigheterna i det enskilda fallet är emellertid avgörande för om ränteutgifterna ska få dras av eller inte.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

19 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap. I paragrafen behandlas vad som gäller vid vissa förvärv av delägarätter. Bestämmelserna motsvarar 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 e § andra stycket), med den skillnaden att endast interna förvärv omfattas samt att graden av affärsmässighet som krävs har sänkts från ”huvudsakligen” till ”väsentligen”.

Enligt *första stycket* får avdrag för ränteutgifter som omfattas av 18 § bara göras under vissa förutsättningar. Syftet med bestämmelsen är att när det gäller förvärv av delägarätter så ska det inte vara möjligt att undvika att träffas av begränsningen genom att endast visa att skuldförhållandet inte uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit av skatteplaneringsskäl. Det innebär att ränteutgifterna bara får dras av om förvärvet av delägarätter är väsentligen affärsmässigt motiverat. Bestämmelsen är avsedd att träffa fall som inte är genuina, dvs. när förvärvet från ett annat företag i intressegemenskapen inte väsentligen är affärsmässigt motiverat. I en sådan situation får avdrag inte göras även om ett skuldförhållande inte är av sådan art att det träffas av 18 § andra stycket. På motsvarande sätt som gäller vid tillämpning av 18 § bör vägledning hämtas från praxis (se HFD 2011 ref. 90) vid prövning av om ett internt förvärv av delägarätter är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Bestämmelsen omfattar det som enligt 48 kap. 2 § utgör delägarätter eller behandlas som delägarätter (jfr prop. 2008/09:65 s. 49, 50, 83 och 84). Det gäller även om förvärvet avser delägarätter som utgör lagertillgångar. Förvärv av andelar genom nyemission omfattas också av bestämmelserna (HFD 2011 ref. 90 V).

I *andra stycket* finns en bestämmelse om s.k. tillfälliga skulder. Med detta avses situationer då en skuld till ett företag inom intressegemenskapen har ersatt en tillfällig extern skuld. Bestämmelsen innebär – i likhet med vad som följer av första stycket – att en förutsättning för avdrag är att förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

20 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap. Paragrafen behandlar vissa skuldförhållanden utanför intressegemenskapen, s.k. back-to-back-lån. En bestämmelse om back-to-back-lån som är avgränsad till vissa förvärv av delägarätter finns 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler (10 c §). Tillämpningsområdet utökas till att gälla alla interna lån.

Bestämmelsen gäller en skuld som ett företag inom intressegemenskapen har till ett utomstående företag (dvs. ett företag utanför intressegemenskapen) om ett företag inom intressegemenskapen har en

fordran på det utomstående företaget. Den gäller också om fordran avser ett företag som är i intressegemenskap med det utomstående företaget. Som förutsättning gäller att skulden kan anses ha samband med fordran.

Även vid tillämpning av bestämmelserna i denna paragraf gäller förutsättningarna för avdrag som följer av 18 §. Detta innebär att endast ränteutgifter som betalas till ett företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften (dvs. ”en verklig” mottagare) som hör hemma inom EES och i vissa skatteavtalsituationer får dras av. Detsamma gäller om inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Ränteutgifter som betalas till lågskattejurisdiktioner får inte dras av.

I likhet med vad som gäller enligt 18 § andra stycket får avdrag dock inte göras om skuldförhållandet har uppkommit uteslutande eller så gott som uteslutande för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Vid tillämpning av bestämmelserna i denna paragraf ska samma omständigheter beaktas som vid bedömningen enligt 18 § andra stycket (se kommentaren till den paragrafen). Vid bedömningen av om avdrag ska få göras kan omständigheter som har samband med den externa fordran beaktas. Bedömningen av om förutsättningar för avdrag föreligger ska göras med hänsyn tagen till att förutsättningarna skiljer sig åt något eftersom det är en extern part inblandad (se prop. 2012/13:1 s. 266 ff.).

Vidare gäller samma förutsättningar för avdrag vid förvärv av delägar rättigheter som följer av 19 § första stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

21 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Av *första stycket* framgår att med ”företag” avses vid tillämpning av avdragsbegränsningen för negativa räntenetton juridiska personer och svenska handelsbolag.

I *andra stycket* anges olika situationer då det inte är fråga om ett ”företag”. Enligt *första strecksatsen* räknas inte ett svenskt handelsbolag som ”företag” om det under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer. Av 4 kap. 2 § framgår att detta även gäller för ett dödsbo efter en sådan fysisk person. Regeln gäller oavsett om den fysiska personen äger andelarna direkt eller indirekt via ett eller flera andra svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. Den omfattar både begränsat och obegränsat skattskyldiga fysiska personer.

Under vissa förutsättningar räknas inte heller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som ”företag”, vilket framgår av *andra strecksatsen*. Det gäller om den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen direkt eller indirekt bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer. Det indirekta ägandet kan avse ett eller flera andra svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. En förutsättning är att andelarna har ägts under hela beskattningsåret.

Med en ”i utlandet delägarbeskattad juridisk person” avses en utländsk juridisk person vars inkomster beskattas hos delägare i den utländska stat

där personen hör hemma (5 kap. 2 a §). Vad som avses med uttrycket ”utländsk juridisk person” framgår av 6 kap. 8 §.

Med ”beskattningsår” avses enligt *tredje stycket* för svenska handelsbolag räkenskapsåret. Detta gäller vid tillämpning av andra stycket samt 24, 26 och 29 §§. Till skillnad från svenska handelsbolag, behandlas utländska juridiska personer, t.ex. i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, vid inkomstbeskattningen som ”juridiska personer”. Det innebär att beskattningsåret för (svenska och utländska) juridiska personer är räkenskapsåret (1 kap. 15 §). Det gäller trots de begränsningar i fråga om skattskyldighet för inkomstskatt som gäller för vissa utländska juridiska personer (se 6 kap. 12 §).

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.6.

22 §

I paragrafen, som är ny, definieras vilken innebörd uttrycket ”företag i intressegemenskap” har vid tillämpning av förenklingsregeln som finns i 24 § andra och tredje stycket. Paragrafen föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton.

Av *första stycket* framgår att företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen är företag i intressegemenskap. En motsvarande bestämmelse finns i 15 a § och innebörden av vad som avses beskrivs närmare i författningskommentaren till den paragrafen. I intressegemenskapen ingår också svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i.

I de fall förutsättningarna för en intressegemenskap enligt årsredovisningslagen inte är uppfyllda följer av *andra stycket* att en intressegemenskap även kan föreligga på den grunden att ett företag, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. I en sådan situation anses företaget och handelsbolaget respektive företaget och den utländska juridiska personen vara företag i intressegemenskap. En intressegemenskap uppkommer dock endast enligt detta stycke om företagen inte redan ingår i en sådan enligt första stycket. Det ska således inte uppkomma en separat intressegemenskap som kan utnyttja ytterligare en beloppsgräns i de fall det redan föreligger en intressegemenskap enligt första stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

23 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. I 2–4 §§ definieras vad som avses med ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster samt i vilka fall valutakursförändringar ska omfattas av definitionen. Detta behandlas närmare i avsnitt 9 samt i kommentaren till respektive paragraf.

I *första* och *andra stycket* definieras vad som är negativt räntenetto respektive positivt räntenetto. Räntenettet är skillnaden mellan ränteutgifter som får dras av under beskattningsåret och ränteinkomster som

ska tas upp samma beskattningsår. Om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna uppkommer ett negativt räntenetto. Ett positivt räntenetto uppkommer om ränteinkomsterna överstiger ränteutgifterna. Genom att det ska vara fråga om ränteutgifter som får dras av omfattas inte ränteutgifter som inte får dras av enligt någon av de andra ränteavdragsbegränsningsreglerna i kapitlet, t.ex. enligt bestämmelserna om avdragsförbud för ränteutgifter på efterställda skulder (9 §), avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer (15 a–15 e §§) eller den särskilda avdragsbegränsningen för ränteutgifter på vissa skulder till företag i intressegemenskap (16–20 §§). Dessa regler ska tillämpas före den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Övervägandena avseende negativt respektive positivt räntenetto finns i avsnitt 6.2.2. och 6.2.5.

24 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Av *första stycket* framgår hur stort avdragsutrymme är för ett företag som har ett negativt räntenetto. Företaget får bara dra av ett negativt räntenetto högst med ett belopp som motsvarar 30 procent av avdragsunderlaget (avdragsutrymme). Denna paragraf innebär således att rätten till avdrag för ränteutgifter enligt 16 kap. 1 § begränsas vid tillämpning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. I 25 § anges vad som avses med avdragsunderlaget. Bestämmelsen motsvarar vad som följer av artikel 4.1 och skäl 6 i direktivet mot skatteundandraganden.

I *andra stycket* finns en förenklingsregel som innebär att ett företag i stället får dra av ett negativt räntenetto upp till en beloppsgräns om fem miljoner kronor. Avdrag enligt denna regel är ett alternativ till att tillämpa huvudregeln i första stycket. Beloppsgränsen gäller sammanlagt för företag som är i intressegemenskap enligt 22 §. Intressegemenskapen får således högst göra avdrag för negativa räntenetton med sammanlagt fem miljoner kronor om något av företagen ska få tillämpa förenklingsregeln. Alla företag som ingår i intressegemenskapen behöver inte göra avdrag med stöd av samma regel. Ett företag som tillämpar förenklingsregeln får dock inte göra ett högre avdrag än fem miljoner kronor, även om det skulle anses ingå i flera intressegemenskaper. Detta följer av första meningen. Ingår det enskilda företaget i mer än en intressegemenskap måste företaget genomgående göra avdrag med stöd av samma regel. Ett kvarstående negativt räntenetto får inte dras av med stöd av förenklingsregeln, vilket framgår av 26 §. Möjligheten att ha en förenklingsregel framgår av artikel 4.3 i direktivet mot skatteundandraganden.

Enligt *tredje stycket* får förenklingsregeln bara tillämpas om fördelningen av beloppsgränsen inom intressegemenskapen redovisas öppet i inkomstdeklarationen. Sådan redovisning ska ske i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör. Svenska handelsbolag lämnar inte inkomstdeklaration utan särskild uppgift, som ska lämnas vid samma tidpunkt som inkomstdeklarationen. Vad som sägs om inkomstdeklaration gäller även sådan uppgift. Som framgår av 21 §

tredje stycket räknas räkenskapsåret som beskattningsår för svenska handelsbolag. Bestämmelsen är utformad med 35 kap. 3 § som förebild.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.2 och 6.2.3.

25 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Bestämmelsen motsvarar vad som följer av artikel 4.2 i direktivet mot skatteundandraganden. I paragrafen anges vad som är avdragsunderlaget. Av paragrafen följer att avdragsunderlaget bestäms utifrån resultatet av näringsverksamheten samt att det är resultatet före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 § och avdrag för kvarstående negativt räntenetto enligt 26 § som avses.

Att avdragsunderlaget bestäms utifrån resultatet av näringsverksamheten innebär att utgångspunkten är 14 kap. 21 §. Av denna paragraf framgår att överskott och underskott i en näringsverksamhet ska beräknas genom att intäktsposterna minskas med kostnadsposterna. Inkomst som inte ska tas upp till beskattning ingår inte i avdragsunderlaget, t.ex. skattefri utdelning på näringsbetingade andelar. Det är således det skattemässiga resultatet som ligger till grund för avdragsunderlaget. För svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer avses med överskott, handelsbolagets eller den i utlandet delägarbeskattade juridiska personens inkomst enligt 5 kap. 3 §. Genom att utgångspunkten för beräkningen är resultatet av näringsverksamheten innebär det att ett avdragsunderlag kan uppkomma även vid ett underskott av näringsverksamheten. Enligt 14 kap. 10 § utgör all näringsverksamhet hos en juridisk person, inklusive den som bedrivs genom deläggande i ett svenskt handelsbolag, en näringsverksamhet.

Av *första stycket* framgår att avdragsunderlaget beräknas genom att resultatet av näringsverksamheten före avdragsbegränsningen för negativt räntenetto enligt 24 § och före avdrag för kvarstående räntenetto enligt 26 § justeras i vissa avseenden. Med "resultatet av näringsverksamheten före avdragsbegränsningen för negativt räntenetto enligt 24 § och före avdrag för kvarstående räntenetto enligt 26 §" avses att utgångspunkten i beräkningen av avdragsunderlaget är resultatet beräknat som om avdrag får göras för beskattningsårets negativa räntenetto i sin helhet. Därefter görs justeringar för utgifter och inkomster som påverkat detta resultat men som inte ska ingå i ränteavdragsunderlaget. Dessa motsvaras av strecksatserna i första stycket. I andra och tredje stycket finns vissa justeringar som ska göras antingen vid vissa situationer eller av vissa företag.

Exempel: Ett företags resultat före värdeminskningssavdrag, räntor och skattemässiga justeringar uppgår till 200. Värdeminskningssavdrag uppgår till 20 och negativt räntenetto uppgår till 80. Företagets ränteavdragsunderlag (EBITDA) uppgår till 200, vilket innebär att ränteavdrag får göras med 60 (30 procent av 200). Resultatet före avdrag för avsättning till periodiseringsfond uppgår därmed till 120 (200–20–60), vilket innebär att avsättning till periodiseringsfond kan göras med maximalt 30 (25 procent av 120). Det skattemässiga resultatet uppgår därefter till 90 (120–30). I lagtexten definieras ränteavdragsunderlaget utifrån det skattemässiga resultatet. Utgångspunkten för beräkningen av ränteavdragsunderlaget är det skattemässiga resultatet före avdrag för

negativt räntenetto och kvarstående räntenetto, dvs. det resultat som skulle uppstå om det negativa räntenettet hade dragits av i sin helhet, vilket i exemplet blir 70 (90+60–80). Därefter görs justeringar för de poster som inte ska ingå i ränteavdragsunderlaget. I exemplet är det avdrag för avsättning till periodiseringsfond (30), bokfört negativt räntenetto (80) och värdeminskingsavdrag (20), vilket ger ett ränteavdragsunderlag om 200 (70+30+80+20).

Som framgår av kommentaren till 23 § ingår endast ränteutgifter som får dras av i räntenettet. Avdragsrätten för negativt räntenetto gäller t.ex. ränta som inte har begränsats enligt reglerna om vinstandelslån i 10–15 §§ och den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln för vissa interna skulder i 16–20 §§.

Av den *första strecksatsen* framgår att en ökning av underlaget ska göras med ränteutgifter för vilka avdragsrätten inte har begränsats enligt andra bestämmelser i detta kapitel än enligt 24 §. Det är således endast ränteutgifter som får dras av som avses. Det gäller således inte ränteutgifter som över huvud taget inte får dras av, t.ex. på den grunden att de begränsas enligt avdragsförbudet för ränteutgifter på efterställda skulder (9 §), vinstandelslån (10–15 §§), avdragsförbudet för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer (15 a–15 e §§) eller den riktade ränteavdragsbegränsningsregeln (16–20 §§). Av den *andra och tredje strecksatsen* framgår vidare att en ökning ska göras med vissa avdrag enligt 18–20 kap. De aktuella avdragen räknas särskilt upp i paragrafen. En ökning ska göras med årliga värdeminskingsavdrag enligt 18 kap. 3 §, 19 kap. 4 och 26 §§ samt 20 kap. 4 och 17 §§ (*andra strecksatsen*). Detta markerar att omedelbara avdrag, i den utsträckning de nämnda bestämmelserna tillåter att sådana avdrag görs, inte ökar avdragsunderlaget. Det föreslagna primäravdraget för hyreshus är ett avdrag som utgör ett årligt värdeminskingsavdrag enligt 19 kap. 4 § och sådana avdrag ska därför ingå i avdragsunderlaget. De aktuella bestämmelserna avser avdrag för utgifter för att anskaffa inventarier, anskaffa eller förbättra byggnader och markanläggningar samt utgifter för inköp och plantering av träd och buskar för frukt- och bärödling. Avdrag för värdeminskning på lagerfastigheter genom årliga värdeminskingsavdrag som görs enligt 19 kap. och 20 kap. ingår också i avdragsunderlaget.

Även nyttjanderättshavare som har utgifter för anskaffning av inventarier som denne innehar med nyttjanderätt och som en fastighetsägare omedelbart blir ägare till får tillämpa bestämmelserna i 18 kap. (19 kap. 27 §).

Det är dock inte enbart anskaffningsutgifter som omfattas av bestämmelserna, även utgifter för underhåll och reparationer av inventarier, byggnader och markanläggningar som inte skrivs av genom direktavskrivning skrivs av genom årliga värdeminskingsavdrag. På samma sätt ska även en ökning göras med de avdrag som en delägare i ett andelshus inte får göra omedelbart enligt 19 kap. 3 § och där utgifterna i stället aktiveras och dras av som årliga värdeminskingsavdrag. Orsaken är att utgifterna kommer att läggas till anskaffningsvärdet och således dras av enligt 19 kap. 4 §. Även avdrag för utgifter som omfattas av det utvidgade reparationsbegreppet i 19 kap. 2 § andra stycket kommer att ingå, om den skattskyldige inte gör

omedelbart avdrag, eftersom den skattskyldige i så fall kommer att göra årliga värdeminskingsavdrag i stället. Avdrag för anskaffning av sådana tillgångar som visserligen kan skrivas av omedelbart, men som ändå skrivs av enligt plan ingår också. Det gäller t.ex. korttidsinventarier och rent tillfälliga byggnader och markanläggningar.

Vid beräkningen ska avdragsunderlaget, förutom med de årliga värdeminskingsavdragen, även öka med avdrag enligt 19 kap. 7 och 28 § andra stycket samt 20 kap. 7 § (*tredje strecksatsen*). Avdrag enligt de nämnda bestämmelserna utgör inte årliga värdeminskingsavdrag, men de utgör vissa särskilda avdrag för anskaffning. I 19 kap. 7 § regleras att avdrag ska göras vid utrangering av byggnader för den del av anskaffningsvärdet som inte dragits av tidigare. Bestämmelsen i 19 kap. 28 § andra stycket gäller för nyttjanderättshavare som haft utgifter för att anskaffa eller förbättra byggnader och markanläggningar eller för att anskaffa byggnadsinventarier, markinventarier eller andra inventarier och som denne innehåft med nyttjanderätt. Enligt den nämnda bestämmelsen ska nyttjanderättshavaren, det beskattningsår som nyttjanderätten upphör, dra av den del av anskaffningsvärdet som inte dragits av tidigare. I 20 kap. 7 § finns bestämmelser om avdrag för anskaffning eller förbättring av markanläggningar vid överlåtelse och viss utrangering.

Enligt *fjärde strecksatsen* ska avdragsunderlaget öka med avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap. 5 §. Detta beror på att avdrag för ränteutgifter enligt den generella ränteavdragsbegränsningsregeln görs före avsättning till periodiseringsfond.

Av *femte strecksatsen* följer att överskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 § och avdrag för kvarstående räntenetto enligt 26 §, ska minskas med ränteinkomster vid beräkning av avdragsunderlaget. Det ska också, enligt *sjätte strecksatsen*, minskas med överskott som belöper sig på andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer. En minskning ska även göras för återfört avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap., vilket framgår av *sjunde strecksatsen*. Detta avser även återföring som görs enligt punkten 6 i övergångsbestämmelserna.

Bestämmelserna om avsättning till periodiseringsfond i 30 kap. 5 § samt om negativt räntenetto eller kvarstående räntenetto enligt EBITDA-regeln i 24 kap. 24 och 26 §§ är alla kopplade till resultatet av näringsverksamheten. Det innebär följande turordning.

1. De särskilda ränteavdragsbegränsningsreglerna i 24 kap.
2. Avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap. (inklusive koncernbidragsspärren).
3. Den generella ränteavdragsbegränsningen, dvs. avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto.
4. Avsättning, och återföring av avsättning, till periodiseringsfond.

Anta att ett aktiebolag har ett överskott av näringsverksamheten (före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för avsättning till periodiseringsfond) som uppgår till 90. I det angivna överskottet av näringsverksamhet ingår avskrivningar (40) samt ränteutgifter (75) och ränteinkomster (5). Det innebär att det negativa räntenettet uppgår till 70. Överskottet av näringsverksamhet före det aktuella avdraget (90) ska ökas med avskrivningar (40) och ränteutgifter (75) och minskas med ränteinkomster (5). Det innebär att avdragsunderlaget är 200 (90+40+75–

5) och att avdragsutrymmet – dvs. 30 procent av avdragsunderlaget – är 60 ($0,3 \times 200$). Det innebär i sin tur att det negativa räntenettet (70) ska dras av med 60. Det negativa räntenetto som inte ryms inom avdragsutrymmet – 10 ($70 - 60$) – rullas vidare (kvarstående negativt räntenetto). Resultatet efter ränteavdrag uppgår till 100 ($90 + 75 - 5 - 60$). Från detta resultat får avdrag göras för avsättning till periodiseringsfond med 25 procent. Överskottet uppgår därefter till 75 ($100 - 25$). I exemplet antas att ränteutgifterna inte träffas av någon särskild ränteavdragsbegränsning och att företaget inte har något underskott från tidigare år.

Om ett företag har ett underskott av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 § och avdrag för kvarstående negativt räntenetto enligt 26 § följer det av *andra stycket* att avdragsunderlaget ska öka även med avdrag enligt 40 kap. 2 §. Ökning ska dock högst göras med ett belopp motsvarande detta underskott. Avdragsunderlaget ska enligt denna bestämmelse justeras för avdrag för tidigare års underskott, om ett företag har ett underskott av näringsverksamheten för beskattningsåret. Detta ska göras endast i den utsträckning avdraget inte skapar ett nytt underskott. Avdrag för tidigare års underskott ska således inte i sin helhet och alltid ingå i avdragsunderlaget för negativt räntenetto. Tidigare års underskott ska ingå i avdragsunderlaget för negativt räntenetto enbart till den del som avdraget görs mot ett överskott av näringsverksamheten som beräknats som om avdrag görs för årets negativa räntenetto i sin helhet. Avdragsunderlaget får inte ökas med mer än det faktiskt gjorda avdraget för tidigare års underskott. Utgångspunkten för avdragsunderlaget för negativt räntenetto kan därmed vara ett underskott. Det gäller om företaget har ett underskott av näringsverksamheten när resultatet beräknas utan att hänsyn tas till avdrag för tidigare års underskott. För exempel, se avsnitt 6.2.2.

I *tredje stycket* finns en särskild regel som gäller vid beräkning av avdragsunderlaget för investmentföretag och kooperativa föreningar. Den innebär att vidareutdelning på kapitalplaceringsaktier inte får ingå i avdragsunderlaget. Detta gäller således utöver vad som sägs ovan om beräkning av avdragsunderlaget. Enligt denna regel gäller avdragsunderlaget öka med avdrag för utdelning enligt 39 kap. (*första strecksatsen*). Vidare ska avdragsunderlaget minska med utdelningar som skulle ha tagits upp även om företaget eller föreningen i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 32 §. Minskning ska dock högst göras med det belopp som dragits av för utdelning. Detta följer av *andra strecksatsen*.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.2.

26 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. I paragrafen anges i vilken utsträckning ett negativt räntenetto som kvarstår från ett tidigare år ska kunna dras av ett senare beskattningsår. Det är fråga om ett negativt räntenetto som inte har kunnat dras av enligt 24 § första stycket, dvs. som inte ryms inom avdragsutrymmet. Ett sådant räntenetto benämns kvarstående negativt räntenetto. Bestämmelsen motsvarar vad som följer av artikel 4.6 i direktivet mot skatteundandraganden.

Av *första stycket* framgår att om ett företag enligt 24 § första stycket inte kunnat dra av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet får det kvarstående negativa räntenettet dras av i den utsträckning det ryms inom avdragsutrymmet för det senare året. Avdragsutrymmet ska dock minska med årets avdrag för negativt räntenetto enligt 24 §. Avdrag för kvarstående negativt räntenetto får göras oavsett om företaget har ett negativt eller ett positivt räntenetto det senare året. Hänvisningen till 24 § första stycket innebär att bestämmelsen inte gäller om förenklingsregeln har tillämpats. Ett negativt räntenetto som uppkommer ett beskattningsår då förenklingsregeln tillämpas får således inte rullas vidare till ett senare beskattningsår.

Avdrag för kvarstående negativt räntenetto får inte göras senare än det sjätte beskattningsåret efter det beskattningsår då det kvarstående negativa räntenettet har uppkommit. Det kvarstående negativa räntenetto som har uppkommit först ska dras av först. Det framgår av *andra stycket*.

Anta att ett aktiebolag har ett kvarstående negativt räntenetto som uppgår till 10 (se exemplet i kommentaren till 25 §). Det aktuella beskattningsåret uppgår överskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto till 75. I det angivna överskottet av näringsverksamhet ingår ränteutgifter (20) och ränteinkomster (5) samt avskrivningar (10). Det innebär att det negativa räntenettet uppgår till 15. Avdragsunderlaget – dvs. överskottet av näringsverksamhet före de aktuella avdragen (75) – ska ökas med ränteutgifter (20) och minskas med ränteinkomster (5) samt ökas med avskrivningar (10). Det innebär att avdragsunderlaget är 100 ($= 75+20-5+10$) och att avdragsutrymmet – dvs. 30 procent av avdragsunderlaget – är 30 ($= 0,30 \times 100$). Det innebär i sin tur att det negativa räntenettet (15) ska dras av fullt ut och att det kvarstående negativa räntenettet (10) ska dras av. Överskottet av näringsverksamhet uppgår därefter till 65 ($75+20-5-15-10$).

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

27 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Av *första stycket* framgår att möjligheten att utnyttja ett kvarstående negativt räntenetto upphör vid vissa ägarförändringar. Det rör ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag. I en sådan situation får ett kvarstående negativt räntenetto hos det företag som har förvärvats inte längre utnyttjas. Däremot påverkas inte det kvarstående negativa räntenettet hos det förvärvande företaget.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som avses i 1 kap. 4 § ÅRL. Det framgår av *andra stycket*. En motsvarande bestämmelse finns bland annat i 15 a § och innebörden av vad som avses beskrivs närmare i författningskommentaren till den paragrafen.

Enligt *tredje stycket* är bestämmelsen inte tillämplig om det företag som får det bestämmande inflytandet ingick i samma koncern som företaget med kvarstående negativt räntenetto redan före ägarförändringen. I en sådan situation upphör således inte möjligheten att

utnyttja kvarstående negativt räntenetto. Med koncern avses i detta stycke samma som i bestämmelsen i övrigt. Bestämmelsen är inte heller tillämplig om företaget har försatts i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Övervägandena finns in avsnitt 6.2.4.

28 §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Av *första stycket* framgår att ett företag som har ett positivt räntenetto får dra av ett negativt räntenetto som har uppkommit hos ett annat företag. Avdrag får högst göras med ett belopp som motsvarar det positiva räntenettet hos företaget som gör avdraget. Ett annat företags kvarstående negativa räntenetto får dock inte dras av. Bestämmelsen motsvarar vad som följer av skäl 7 i direktivet mot skatteundandraganden.

Det negativa räntenettet hos ett annat företag får inte dras av till den del det har dragits av på annat sätt. Det framgår av *andra stycket*. Denna bestämmelse förhindrar att ett och samma negativa räntenetto leder till avdrag för två företag, dvs. regeln förhindrar dubbla avdrag. Det finns dock inget krav på att det negativa räntenettet inte har kunnat dras av på annat sätt. Det innebär att om två företag – Företag A och Företag B – med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra (se författningskommentar till 29 §) och Företag A har ett positivt räntenetto om 100 och Företag B har ett negativt räntenetto om samma belopp samt ett avdragsunderlag på 330, så har de två alternativ. Antingen kan företagen välja att Företag A drar av det negativa räntenettet mot sitt positiva räntenetto. Alternativt kan de välja att Företag B drar av det negativa räntenettet mot sitt avdragsutrymme som uppgår till 100 (0,3x330). Om företagen väljer att Företag A drar av det negativa räntenettet, så kan Företag B använda sitt avdragsutrymme för att dra av eventuella kvarstående negativa räntenetton.

Ett avdrag som ett företag med positivt räntenetto gör enligt första stycket ska minska det negativa räntenettet hos det andra företaget i motsvarande utsträckning. Det framgår av *tredje stycket*.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.5.

29 §

Paragrafen, som är ny, föranleds av förslaget om en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Av paragrafen framgår att avdrag bara får göras för negativt räntenetto enligt 28 § om båda företagen med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra. Därutöver ska företagen redovisa avdraget öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.5.

39 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att uttrycket ”utländskt företag” ersätts med uttrycket ”företag som hör hemma i en annan stat”.

Av *andra stycket*, som är nytt, följer att med uttrycket ”hör hemma i en annan stat” avses detsamma som i 15 b §. Se kommentaren till den paragrafen. Ändringen föranleds av de nya bestämmelserna om avdragsförbud för ränteutgifter vid vissa gränsöverskridande situationer som föreslås i 15 a–15 e §§ och innebär att samma terminologi används i de olika bestämmelserna om hybrida mismatchningar. Någon materiell ändring är inte avsedd.

Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

24 a kap.

I kapitlet, som är nytt, finns regler som innebär att räntedelen i leasingavgifterna vid finansiella leasingavtal skattemässigt ska anses vara en ränteutgift. Reglerna ska tillämpas på sådana leasingavtal där den materiella innebörden av avtalet är att det inte är fråga om hyra utan i stället om ett köp av en tillgång i kombination med lån av pengar (finansiella leasingavtal). Till skillnad från vad som gäller redovisningsmässigt avseende koncernredovisningen ska leasetagaren emellertid inte ta upp tillgången i sin balansräkning. Leasegivaren ska även fortsättningsvis redovisa tillgången och ta upp hela leasingavgiften. Både leasegivare och leasetagare ska behandla en del av leasingavgifterna som ränta. För leasetagaren ska räntedelen omfattas av avdragsbegränsningarna i 24 kap. Resterande del dras av som en rörelsekostnad.

Kapitlet placeras i den allmänna delen om inkomstslaget näringsverksamhet, i anslutning till 24 kap. som innefattar ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

1 §

Av paragrafen framgår att reglerna ska gälla för juridiska personer och svenska handelsbolag med undantag för

- svenska handelsbolag som under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, eller
- i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer, direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Detta är samma krets av företag som omfattas av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

2 §

Av paragrafen framgår att en leasetagare inte ska tillämpa bestämmelserna i detta kapitel om de sammanlagda leasingavgifter som företaget, eller företag som ingår i samma intressegemenskap, har för finansiella leasingavtal är mindre än miljon kronor för beskattningsåret. Om detta är uppfyllt kommer ingen del av leasingavgifterna att omfattas av avdragsbegränsningarna för ränteutgifter i 24 kap. Gränsen på en miljon kronor gäller för samtliga företag som ingår i en intressegemenskap. De företag som ingår i en intressegemenskap definieras i 3 §.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.4.

3 §

I *första stycket* definieras vilka företag som ska anses ingå i en intressegemenskap. Definitionen har betydelse för förenklingsregeln i 2 §. Med företag i intressegemenskap avses vid tillämpning av kapitlet företag som ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554). I intressegemenskapen ingår även svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som något av företagen, direkt eller indirekt äger andel i genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Av *andra stycket (första och andra strecksatserna)* framgår att med företag i intressegemenskap avses även i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget. Detsamma gäller i fråga om företag som, direkt eller indirekt genom ett eller flera svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. I denna situation är företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen företag i intressegemenskap. Vad som följer av andra stycket gäller dock bara företag som inte redan ingår i en intressegemenskap på grund av att det ingår i en koncern av sådant slag som avses i årsredovisningslagen.

Av *tredje stycket* framgår att med beskattningsår avses i detta kapitel för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

4 §

Av paragrafen framgår vad som avses med finansiellt leasingavtal. Med avtal om finansiell leasing avses ett avtal enligt vilket en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning. Avtalsvillkoren ska dessutom vara sådana att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång uteslutande eller så gott som uteslutande överförs från leasegivare till leasetagaren. De tillgångar som kan omfattas av reglerna är lager, inventarier enligt 18 kap. 1 § första stycket, byggnader, markanläggningar eller mark. Definitionen, som i och för sig är en fristående skatterättslig definition, har samma innebörd som punkterna 20.2 och 20.3 i BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (i fortsättningen K3). På grund av olika struktur och terminologi i IL och K3 görs dock vissa anpassningar så att reglerna stämmer överens med den övriga strukturen i IL. I punkten 20.3 används uttrycket att risker och fördelas som är förknippade med att äga en tillgång ”i allt väsentligt” överförs från leasegivaren till leasetagaren. Detta uttryckssätt används inte i IL. I stället har uttrycket ”uteslutande eller så gott som uteslutande” använts. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.2.

5 §

I paragrafen definieras begreppet minimileaseavgifter. Begreppet definieras något olika för leasetagaren respektive leasegivaren. För båda gäller att minimileaseavgifterna utgörs av summan av de belopp som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden och det restvärde som garanteras av leasetagaren eller av företag som ingår i

samma intressegemenskap. Som har kommenterats i avsnitt 10.3.3. görs en avvikelse från ordalydelsen i K3. Avvikelsen innebär att om leasingavgifterna innehåller en rörlig avgift som är jämförbar med en ränteutgift ingår denna rörliga avgift i minimileaseavgifterna enligt den vid avtalets början gällande räntesatsen. Övriga rörliga avgifter, serviceutgifter och skatter ingår inte i minimileaseavgifterna. Förutom dessa poster ska – för leasegivaren – även ett restvärde som har garanterats av en oberoende tredje part ingå i minimileaseavgifterna. Enligt punkt 20.17 i K3 krävs dessutom att den tredje parten som garanterar restvärdet har ekonomiska förutsättningar att fullfölja åtagandet. En motsvarande skrivning har dock inte tagits in i IL.

6 §

Av paragrafen framgår vad som avses med rörlig avgift. Med rörlig avgift avses den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid har förflutit. Begreppet har samma innebörd som begreppet variabel avgift i K3-regelverket. Som exempel på andra faktorer än att tid har förflutit nämns i kommentaren till punkt 20.10 i K3 viss procent av försäljning, nyttjandenivå, prisindex eller marknadsränta.

7 §

I paragrafen definieras begreppet ”verkligt värde”. Detta begrepp används i IL, i 17 kap. 2 § andra stycket. Definitionen är densamma i denna paragraf. Enligt 17 kap. 2 § andra stycket avses med verkligt värde detsamma som i 4 kap. 14 a § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554), förkortad ÅRL. 4 kap. 14 a § ÅRL behandlar värdering av finansiella instrument. K3 innehåller ett antal regler för hur det verkliga värdet ska bestämmas. Dessa regler är avsedda att tolka bestämmelsen i 4 kap. 14 a § ÅRL och är alltså inga självständiga regler. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.3.

8 §

I paragrafen definieras begreppet nuvärde. Med nuvärde avses det diskonterade värdet av framtida kassaflöden. Begreppet definieras på samma sätt i K3-regelverket. Med diskontering avses att ett framtida belopp justeras med hänsyn till ränta. Tekniken för hur detta går till har behandlats i avsnitt 10.2.2. Termen ”nuvärde” används för att benämna det värde man får när man diskonterar ett belopp till tid noll.

9 §

Av paragrafen framgår vad som avses med finansiella leasingavtalets implicita ränta. Begreppet har behandlats i avsnitt 10.3.3.

Med det finansiella leasingavtalets implicita ränta avses den diskonteringssats som för leasegivaren vid avtalets ingående resulterar i att summan av nuvärdet av minimileaseavgifterna och den del av den leasade tillgångens restvärde som inte är garanterat av någon, överensstämmer med summan av det verkliga värdet för den leasade tillgången och sådana direkta utgifter som uppkommer till följd av att avtalet ingås. Summan av minimileaseavgifterna och ett eventuellt restvärde som inte garanteras av någon ställs mot tillgångens verkliga

värde och direkta utgifter till följd av att avtalet ingås. Den implicita räntan är den räntesats som gör dessa belopp lika stora.

Begreppet har samma innebörd som i K3-regelverket och definieras utifrån leasegivarens situation.

10 §

Med marginell låneränta avses enligt paragrafen den ränta som leasetagaren skulle ha betalat enligt ett likvärdigt finansiellt leasingavtal med en oberoende motpart. Om denna räntesats inte kan fastställas, är den marginella låneräntan den räntesats som, vid avtalets ingående, leasetagaren skulle ha betalat för en finansiering genom lån under motsvarande period och med motsvarande säkerhet. I K3 används uttrycket ”motsvarande” i stället för ”likvärdigt” men begreppet har ändå samma innebörd som i K3-regelverket. Begreppet behandlas i avsnitt 10.3.3.

11 §

Av första stycket framgår huvudregeln för när leasetagaren ska behandla räntedelen av leasingavgiften som en ränteutgift. Räntedelen ska enligt huvudregeln anses uppgå till den ränta som uttryckligen följer av leasingavtalet. Om någon ränta inte uttryckligen följer av leasingavtalet eller om räntan avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan oberoende företag ska 12 och 13 §§ tillämpas.

I *andra stycket* upplyses om att räntedelen enligt första stycket omfattas av ränteavdragsbegränsningsreglerna i 24 kap.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.3.

12 §

I paragrafen behandlas alternativregeln som ska gälla när räntan inte uttryckligen framgår av leasingavtalet. I så fall ska räntedelen av leasingavgifterna beräknas. Tekniken för beräkningen är densamma som den som används i K3. Reglerna i K3 är emellertid tekniskt konstruerade för att beräkna ett värde på den tillgång som ska redovisas. När detta värde har beräknats får man med automatik också värdet på leasingskulden eftersom denna är lika stor som tillgångens värde. Eftersom de föreslagna reglerna bygger på att leasegivaren även fortsättningsvis tar upp tillgången har reglerna anpassats så att de – i stället för ett tillgångsvärde – ger ett värde på den leasingskuld som ska vara utgångspunkten för ränteberäkningen. Regeln är frikopplad från redovisningen. Det krävs alltså inte att leasetagaren tar in en motsvarande skuld i balansräkningen.

Enligt *första stycket* ska en leasetagare anses ha en skuld som motsvarar skyldigheterna enligt ett finansiellt leasingavtal. Enligt *andra stycket* ska skulden initialt uppgå till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna vid tidpunkten för avtalets ingående. Utgifter som direkt kan hänföras till ingående av avtalet ska läggas till skuldens värde. Av *tredje stycket* framgår att vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska avtalets implicita ränta användas (se 9 §). Om avtalets implicita ränta inte kan bestämmas ska leasetagarens marginella låneränta användas (se 10 §).

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.3.

13 §

Paragrafen reglerar hur leasingavgifterna hanteras i alternativregeln. Enligt *första stycket* ska en del av minimileaseavgifterna enligt 5 § behandlas som ränta. Räntan ska för varje beskattningsår beräknas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för skulden under respektive beskattningsår. Innebörden av bestämmelsen är att den ränta som används för att beräkna nuvärdet av minimileaseavgifterna, dvs. den implicita räntan eller den marginella låneräntan, också ska användas för att beräkna räntedelen av minimileaseavgifterna. Detta gäller dock inte i det fall leasetagaren använder den marginella låneräntan och denna ger ett nuvärde som är större än tillgångens verkliga värde. Eftersom skuldens värde inte får vara större än tillgångens verkliga värde när leasingavtalet ingås måste i så fall räntebeloppet beräknas med samma teknik som den som används för att beräkna den implicita räntan. Det innebär att man ska beräkna den räntesats som gör att nuvärdet av minimileaseavgifterna blir lika stort som tillgångens verkliga värde. När räntesatsen har beräknats ska räntebeloppet beräknas på den vid varje tidpunkt gällande skulden, dvs. den del som ännu inte har hunnit amorteras.

Eftersom leasegivaren även fortsättningsvis ska redovisa tillgången ska leasetagaren inte redovisa några avskrivningar. I stället kommer den del av minimileaseavgifterna som inte anses vara ränta att dras av som rörelsekostnad enligt 16 kap. 1 §. För att ränteberäkningen de kommande beskattningsåren ska bli korrekt måste emellertid samma belopp också behandlas som amortering av skulden enligt 12 § första stycket. Detta framgår av sista meningen.

Det belopp som behandlas som ränta enligt första stycket och rörliga avgifter enligt andra stycket som är jämförbara med ränta ska enligt *andra stycket* omfattas av ränteavdragsbegränsningsreglerna i 24 kap.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.3.

14 §

En leasegivare ska enligt *första stycket* anses ha en fordran som motsvarar rättigheterna enligt ett finansiellt leasingavtal. Fordringens anskaffningsvärde ska motsvara nuvärdet av summan av minimileaseavgifterna och den del av den leasade tillgångens restvärde som inte garanteras av någon och som tillfaller leasegivaren när avtalet upphör. Nuvärdet beräknas enligt *andra stycket* utifrån avtalets implicita ränta (se 9 §).

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.5.

15 §

Av paragrafen framgår att en leasegivare ska fördela ränteintäkten enligt ett finansiellt leasingavtal så att en jämn förräntning erhålls på den vid varje tidpunkt kvarstående fordringen enligt 14 §. Fördelningen ska ske på samma sätt som framgår av K3-regelverket.

Övervägandena finns i avsnitt 10.3.5.

25 kap.

2 §

Ändringen i paragrafen är en följd av att det införs en definition av ränteutgifter i 24 kap. 2 §. Av *tredje stycket*, som är nytt, framgår att särskilda bestämmelser som begränsar avdragsrätten för ränta finns i 24 kap. Syftet med tillägget är att tydliggöra att vissa kapitalvinster och kapitalförluster som i och för sig omfattas av 25 kap. 3 och 4 §§ kan komma att behandlas som ränteutgift och därmed begränsas enligt bestämmelserna i 24 kap. 2 §, exempelvis derivatinstrument.

30 kap.

6 a §

I paragrafen finns bestämmelser om att en juridisk person som har gjort avsättning till periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Ändringen i *första stycket* innebär att den del av intäktsberäkningen som baseras på statslåneräntan ska beräknas till statslåneräntan i stället för till 72 procent av statslåneräntan.

Övervägandena finns i avsnitt 12.1.

33 kap.

8 §

Ändringen i paragrafen är en följd av att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent (se 65 kap. 8 §).

16 §

Ändringarna i *första stycket* är dels en följd av att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent (se 65 kap. 8 §), dels en ny hänvisning till första stycket i 12 §.

34 kap.

6, 8, 10, 18 och 20 §§

Ändringarna i paragraferna är en följd av att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent (se 65 kap. 8 §).

37 kap.

Rubriken närmast före 26 a §

En ny rubrik införs i anledning av den nya bestämmelsen i 26 a §.

26 a §

Paragrafen är ny och föranleds av förslaget på en generell ränteavdragsbegränsning och den föreslagna möjligheten för företag som under ett beskattningsår inte fått avdrag för ett negativt räntenetto i sin helhet att under ett senare år göra avdrag för ett sådant kvarstående negativt räntenetto, se författningskommentar till 24 kap. 26 §.

I bestämmelsen anges två situationer när kvarstående negativa räntenetton kan föras över genom en kvalificerad fusion eller en kvalificerad fission från ett överlåtande företag till ett övertagande företag. I sådana fall inträder det övertagande företaget i det överlåtande företags skattemässiga situation enligt 18 §. Den ena situationen är när det överlåtande företaget och det övertagande företaget före fusionen eller fissionen ingick i samma koncern. Då får det övertagande företaget

rätt att kunna göra avdrag för kvarstående negativa räntenetton som finns i det överlåtande företaget. Med koncern avses i bestämmelsen samma koncerndefinition som i den föreslagna 24 kap. 27 § andra stycket. Där anges att det är en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen som avses. Den andra situationen är när det överlåtande företaget är försatt i resolution enligt lagen om resolution. Bestämmelsen är utformad så att kvarstående negativa räntenetton inte ska behandlas annorlunda vid kvalificerade fusioner och kvalificerade fissioner jämfört med ägarförändringar, se författningskommentaren till 24 kap. 27 §. Där framgår att möjligheten att utnyttja kvarstående negativa räntenetton upphör i vissa fall.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Rubriken närmast före 28 §

Rubriken ändras med anledning av ändringen i 28 §, så att den även omfattar kvarstående negativa räntenetton.

28 §

I paragrafen finns en särskild bestämmelse som rör kvalificerade fissioner och hur fördelning ska göras på de övertagande företagen avseende periodiseringsfonder, ersättningsfonder, rätt till avdrag för underskott enligt 40 kap. och rätt till avdrag för kvarstående kapitalförlust enligt 48 kap. 26 §. Fördelningen görs i förhållande till det nettovärde som förs över till varje företag. I andra stycket definieras nettovärde.

Ändringen i *första stycket* innebär att kvarstående negativa räntenetton läggs till i uppräknningen av skattemässiga poster. Ändringen sker med anledning av att det föreslås att kvarstående negativa räntenetton i vissa fall kan föras över till ett övertagande företag vid en kvalificerad fission, se författningskommentar till 26 a §.

Fördelning av kvarstående negativa räntenetton enligt denna bestämmelse ska göras även om det enbart kan föras över till ett av de övertagande företagen. Om det överlåtande företaget har flera kvarstående negativa räntenetton ska fördelning ske av vart och ett dessa kvarstående negativa räntenetton. Detta gäller om det överlåtande företaget inte har fått avdrag för negativt räntenetto i sin helhet under fler än ett beskattningsår.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

38 kap.

Rubriken närmast före 15 §

Rubriken ändras med anledning av ändringen i 17 § så att den även omfattar kvarstående negativa räntenetton.

17 §

Av paragrafen framgår att ett köpande företag inte får ta över rätten till vissa avdrag när det har skett en verksamhetsyttring. Det gäller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap. och kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §. En motsvarande bestämmelse finns för partiella fissioner i 38 a kap. 17 §. Genom

ändringen klargörs att inte heller rätt till avdrag för kvarstående negativa räntenetton enligt 24 kap. 26 § får tas över av det köpande företaget.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

38 a kap.

Rubriken närmast före 15 §

Rubriken ändras med anledning av ändringen i 17 § så att den även omfattar kvarstående negativa räntenetton.

17 §

Av paragrafen framgår att ett övertagande företag inte får ta över rätten till vissa avdrag vid en partiell fission. Det gäller rätt till avdrag för kvarstående kapitalförluster på fastigheter enligt 25 kap. 12 §, avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap. och kvarstående kapitalförluster på delägarätter enligt 48 kap. 26 §. En motsvarande bestämmelse finns för verksamhetsavyttringar i 38 kap. 17 §. Genom ändringen klargörs att inte heller rätten till avdrag för kvarstående negativa räntenetton enligt 24 kap. 26 § får tas över av det övertagande företaget.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

39 kap.

8 a §

Paragrafen är ny. Av *första stycket* framgår att ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. I *första stycket* framgår också att statslåneräntan som lägst ska anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån. Det framgår av *andra stycket*.

Tidigare 8 a § har bytt benämning till 8 b §.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.

40 kap.

18 §

I bestämmelsen finns den s.k. koncernbidragsspärren som inträder vid olika ägarförändringssituationer. Koncernbidragsspärren innebär att kvarvarande underskott från tidigare år inte får dras av mot koncernbidrag under det beskattningsår ägarförändringen äger rum och de fem följande beskattningsåren. Detta sker genom en särskild beräkning av beskattningsårets överskott hos underskottsföretaget. Beräkningen utgår från beskattningsårets överskott, men överskottet beräknas utan hänsyn till avdragen för underskott och till sådana mottagna koncernbidrag som ska tas upp enligt 35 kap. Av 40 kap. 19 § framgår dock att koncernbidrag i vissa fall ändå ska tas med i beräkningen av beskattningsårets överskott. Avdrag för tidigare års underskott får inte göras med högre belopp än detta beräknade överskott för beskattningsåret.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den generella ränteavdragsbegränsningen och den föreslagna ordningen att avdrag för negativt räntenetto ska göras efter avdrag för tidigare års underskott enligt 40 kap.

Av de föreslagna 24 kap. 24 och 25 §§ framgår förutsättningarna enligt den generella ränteavdragsbegränsningen och hur den ska tillämpas. Av bestämmelserna framgår att avdrag för negativt räntenetto högst ska göras med ett belopp som motsvarar ett avdragsutrymme. Detta gäller för företag som inte tillämpar förenklingsregeln i 24 kap. 24 § andra stycket. Avdragsutrymmet fås fram genom en viss procentsats av ett avdragsunderlag. Avdragsunderlaget i sin tur tar sin utgångspunkt i resultatet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto. Resultatet av näringsverksamheten, dvs. ett överskott eller ett underskott, beräknas enligt 14 kap. 21 § genom att intäktsposterna minskas med kostnadsposterna. Avdrag för tidigare års underskott är en sådan kostnadspost.

Eftersom både koncernbidragsspärren och den generella ränteavdragsbegränsningen på olika sätt utgår från, men samtidigt påverkar, resultatet av näringsverksamheten är det nödvändigt med en turordning mellan dessa regelverk. Ändringen i första stycket innebär att en sådan turordning införs. Det innebär att avdrag för tidigare års underskott ska göras före tillämpningen av den generella ränteavdragsbegränsningen och således före avdrag för negativt räntenetto och avdrag för kvarstående negativt räntenetto. Avdrag för tidigare års underskott inkluderar en eventuell tillämpning av koncernbidragsspärren. Genom ändringen anges det därför att beräkningen av beskattningsårets överskott enligt koncernbidragsspärren ska göras före de nämnda avdragen. Det innebär att beskattningsårets överskott enligt denna särskilda beräkning ska göras som om underskottsföretaget gör avdrag för alla sina ränteutgifter. En förutsättning för detta är att avdragsrätten inte begränsas enligt någon särskild ränteavdragsbegränsning.

Det anges därför att beskattningsårets överskott ska beräknas före avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 24 § och avdrag för kvarstående negativt räntenetto enligt 24 kap. 26 §. Hänvisningen till dessa paragrafer markerar att ett företag som har ett positivt räntenetto och som gör avdrag för annat företags negativa räntenetto med stöd av den föreslagna 24 kap. 28 §, ska göra ett sådant avdrag före tillämpningen av koncernbidragsspärren.

Övervägandena finns i avsnitt 6.2.2.

48 kap.

17 §

Ändringen i *första stycket* är en följd av att den nya 24 kap. 4 § andra stycket och syftar till att vid vinstberäkningen korrigera för värdeförändring på vissa derivatinstrument som under innehavstiden påverkat beskattningen. Begreppet derivatinstrument får anses innefattas i begreppet utländsk fordringsrätt.

50 kap.

5 §

Ändringarna i *första stycket tredje och fjärde strecksatserna* och *andra stycket fjärde och femte strecksatserna* är en följd av att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent (se 65 kap. 8 §).

Övervägandena finns i avsnitten 6.5.

65 kap.

8 §

Av ändringen i paragrafen framgår att expansionsfondsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent. Vid sådant förhållande ska ett mot expansionsfondsskatten svarande belopp dras av från den slutliga skatten vid återföring.

Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

10 §

Av ändringen i paragrafen framgår att bolagsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent.

Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

Av *andra punkten* framgår att bestämmelserna i 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 §, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 1, 2–4, 15 a–29 och 39 §§, 25 kap. 2 §, 30 kap. 6 a §, 34 kap. 6, 18 och 20 §§, 37 kap. 28 §, 38 kap. 17 §, 38 a kap. 17 §, 39 kap. 8 a §, 40 kap. 18 §, 48 kap. 17 §, 50 kap. 5 § och 65 kap. 10 § i sina nya lydelse och de nya bestämmelserna i 24 a kap. tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 31 december 2018. Övergångsbestämmelsen innebär bl.a. att aktiveringsförbudet i 14 kap. 4 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§ och 20 kap. 11 § bara gäller ränteutgifter som uppkommer efter ikraftträdandet. Även om tillgångar som har förvärvats före ikraftträdandet omfattas så avses således enbart ränteutgifter som har aktiverats efter ikraftträdandet. Detta innebär vidare att sådana ränteutgifter som redan har aktiverats inte berörs samt att rätten att tillämpa räkenskapsenlig avskrivning före ikraftträdandet inte påverkas.

Av *tredje punkten* framgår att den nya bestämmelsen i 19 kap. 5 a § tillämpas när det gäller utgifter för nybyggnad för hyreshus som färdigställs från och med den 1 januari 2017 och när det gäller utgifter för till- och ombyggnationer för sådana förbättringar som färdigställs från och med samma datum. För hyreshus eller förbättringar i form av till- och ombyggnationer som färdigställs under tiden 1 januari 2017–31 december 2018 får värdeminskningssavdrag genom primäravdrag göras för den delen av sexårsperioden från färdigställandet som återstår den 1 januari 2019.

Det innebär att för byggnader samt till- och ombyggnationer som färdigställs innan ikraftträdandet, men efter den 31 december 2016, så börjar sexårsperioden från färdigställandet att löpa innan ikraftträdandet och primäravdrag får sedan göras för den vid ikraftträdandet återstående delen av sexårsperioden. För ett hyreshus som t.ex. färdigställs den 1 januari 2017 får primäravdrag således inte göras det första och andra året av sexårsperioden, utan primäravdrag får i stället göras under det tredje till och med det sjätte året av samma period och med maximalt 8 procent av avskrivningsunderlaget.

Av *fjärde punkten* framgår att de upphävda bestämmelserna i 24 kap. 10 a–10 f §§ fortfarande gäller för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 januari 2019.

Av *femte punkten* framgår att för beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före men avslutas efter den 31 december 2018 får ett negativt räntenetto enligt bestämmelserna i 24 kap. 23–29 §§ som belöper sig på perioden från och med den 1 januari 2019 till och med utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, inte dras av. Det innebär att det negativa räntenettet över huvud taget inte får dras av i det med bestämmelsen avsedda fallet. För tiden efter att ett nytt beskattningsår påbörjas gäller den generella ränteavdragsbegränsningsregeln.

Av *sjätte punkten* framgår att vid tillämpning av 30 kap. 7, 8 och 10 a §§ ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som har gjorts vid beskattningsår som börjar före den 1 januari 2019 återföras med 103 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021 och med 106 procent av avdraget om återföringen görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Vidare ska vid tillämpning av samma bestämmelser avdrag för avsättning till periodiseringsfond som görs vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före den 1 januari 2021 återföras med 104 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020. Vid tillämpning av bestämmelsen spelar det ingen roll vem som har gjort det faktiska avdraget för avsättning till periodiseringsfond (se 30 kap. 15 §). Syftet är att uppnå samma effektiva skattebelastning för avdrag respektive återföring av avdrag för avsättning till periodiseringsfond.

Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Av *sjunde punkten* framgår att bestämmelserna i 33 kap. 8 och 16 §§ och 34 kap. 8 och 10 §§ i sina nya lydelse tillämpas första gången för beskattningsåret efter det beskattningsår som börjar närmast efter den 31 december 2020. Vissa bestämmelser om räntefördelning och expansionsfond utgår från storleken på näringsidkarens expansionsfond eller kapitalunderlag vid olika tidpunkter. I de fall dessa tidpunkter ligger före omvandlingen av gamla fondavsättningar (gjorda med den högre expansionsfondsskattesatsen) till nya avsättningar (gjorda med den lägre expansionsfondsskatten och ett högre krav på kapitalunderlag) ska bestämmelserna tillämpas i sina äldre lydelse tills det är expansionsfondens eller kapitalunderlagets storlek efter omvandling av ingående fondavsättningar år 2021 som har betydelse. De bestämmelser det är fråga om är 33 kap. 8 och 16 §§ samt 34 kap. 8 och 10 §§. Dessa bestämmelser ska således tillämpas i sina nya lydelse första gången för beskattningsåret efter det beskattningsår som börjar närmast efter den 31 december 2020.

Av *åttonde punkten* framgår att bestämmelserna i 34 kap. 6, 18 och 20 §§ samt 65 kap. 8 § i sina nya lydelse tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

Av *nionde punkten* framgår att för det första beskattningsåret som börjar närmast efter den 31 december 2020, ska samtliga kvarvarande avdrag för avsättning till expansionsfond som har gjorts enligt äldre

bestämmelser anses återförda och genast återavsatta till expansionsfond vid beskattningsårets ingång. Dessa åtgärder kommer med automatik att vidtas av Skatteverket. Vid återföringen tillämpas bestämmelserna i sina äldre lydelse och vid återavsättningen tillämpas bestämmelserna i sina nya lydelse. Vid bestämmande av det belopp som expansionsfonden högst får uppgå till i samband med omvandlingen av fonden tillämpas i fråga om återavsättningen 34 kap. 6 och 10 §§ i sina äldre lydelse och vid tillämpningen av 34 kap. 13 § tillämpas 50 kap. 5 § i sin äldre lydelse. Bestämmelsen i 34 kap. 13 § andra stycket tillämpas inte i fråga om återavsättning. Anledningen till detta är att den skattskyldige inte ska tvingas återföra delar av återavsättningen.

Om den skattskyldige samma år som fonden omvandlas vill återföra hela eller delar av fonden så måste han eller hon göra det på vanligt sätt i deklarationen. Detsamma gäller om den skattskyldige kan göra och gör ytterligare avsättningar till expansionsfonden. På en sådan avsättning tillämpas de nya bestämmelserna fullt ut.

Av *tionde punkten* framgår att företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2019 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 97 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018. Vidare får företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 januari 2021 vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 96 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 31 december 2020.

Av *elfte punkten första stycket* framgår att ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter den 31 december 2020, ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 6 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten ska tas upp med en sjättedel det första beskattningsåret och med en sjättedel per år under de fem påföljande beskattningsåren eller med hela beloppet under det första beskattningsåret.

Av *elfte punkten andra stycket* framgår att schablonintäkt som inte har tagits upp enligt första stycket ska tas upp till beskattning om företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse, skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör, näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 § eller företaget försätts i konkurs. Förslaget har utformats med 39 kap. 8 a § (se prop. 2015/16:15) som förebild.

Övervägandena finns i avsnitt 12.4.

Av *tolfte punkten* framgår att vid tillämpning av 65 kap. 10 § ska den statliga inkomstskatten för juridiska personer vara 21,4 procent av den beskattningsbara inkomsten i stället för 20,6 procent avseende beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018 men före 1 januari 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 13.

16.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

34 kap.

4 a §

Av paragrafen, som är ny, framgår att svenska handelsbolag, med undantag för fåmanshandelsbolag, samt i utlandet delägarbeskattade juridiska personer med fast driftställe i Sverige ska lämna sådan information till delägarna att de kan beräkna sina intäkter från bolaget eller den juridiska personen. Det kan vara fråga om sådan information som behövs för att beräkna inkomsterna vid tillämpning av bestämmelserna om avdrag för ränteutgifter och negativa räntenetton i 24 kap. IL. Ett exempel är information om negativa räntenetton som dragits av respektive inte dragits av. Ett annat exempel är om förenklingsregeln som föreslås i 24 kap. 24 § andra stycket IL har tillämpats.

Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

58 kap.

2 §

Ändringen i *första stycket* är en följd av att bolagsskatten sänks från 22 procent till 20,6 procent (se 65 kap. 10 IL).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av *första punkten* framgår att lagen träder i kraft den 1 januari 2019.

Av *andra punkten* framgår att bestämmelsen i 58 kap. 2 § i dess nya lydelse tillämpas första gången på avyttringar av andelar i skalbolag som sker efter den 31 december 2018. Om skalbolagsdeklarationen till någon del avser tid före den 1 januari 2019, gäller dock vid tillämpningen av 58 kap. 2 § första stycket att procenttalet 22 ska användas i stället för 20,6.

Av den *tredje punkten* framgår att den nya bestämmelsen 34 kap. 4 a § tillämpas första gången på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 31 december 2018.

16.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Lagen innebär att 24 kap. 2 §, i dess lydelse enligt den ändring som föreslås i lagrådsremissen En omreglerad spelmarknad (beslut av regeringen den 21 december 2017), får en ny beteckning. Ändringen i lagrådsremissen En omreglerad spelmarknad föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/1164

av den 12 juli 2016

om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 115,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) De nuvarande politiska prioriteringarna inom området internationell beskattning belyser behovet att säkerställa att skatt betalas där vinster och mervärde skapas. Det är därmed viktigt att återupprätta förtroendet för att skattesystemen är rättvisa och ge regeringarna möjlighet att effektivt utöva sin suveränitet på skatteområdet. Dessa nya politiska mål har omsatts i konkreta rekommendationer om åtgärder inom ramen för initiativet mot erodering av skattebasen och flyttning av vinster (BEPS) av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Europeiska rådet välkomnade detta arbete i sina slutsatser av den 13–14 mars 2013 och 19–20 december 2013. Som svar på behovet av en rättvisare beskattning fastställer kommissionen i sitt meddelande av den 17 juni 2015 en handlingsplan för rättvis och effektiv företagsbeskattning inom Europeiska unionen.
- (2) Slutrapporterna om OECD:s 15 åtgärdsplaner mot BEPS offentliggjordes den 5 oktober 2015. Detta resultat välkomnades av rådet i dess slutsatser av den 8 december 2015. I rådets slutsatser betonades behovet av att finna gemensamma, men likväl flexibla, lösningar på EU-nivå, som är i enlighet med OECD:s BEPS-slutsatser. I slutsatserna stöddes dessutom ett effektivt, snabbt och samordnat genomförande av åtgärder mot BEPS på EU-nivå och gavs uttryck för att EU-direktiv bör, om så är lämpligt, vara det verktyg som föredras för att genomföra OECD:s BEPS-slutsatser på EU-nivå. Det är avgörande för en väl fungerande inre marknad att medlemsstaterna

⁽¹⁾ Ännu ej offentliggjord i EUT.⁽²⁾ Ännu ej offentliggjord i EUT.

åtmått genomför sina åtaganden enligt BEPS och, mer allmänt, vidtar åtgärder för att motverka skatteflyktsmetoder och säkerställa en rättvis och effektiv beskattning i unionen på ett tillräckligt konsekvent och samordnat sätt. På en marknad med mycket integrerande ekonomier, finns ett behov av gemensamma strategier och samordnade åtgärder för att förbättra den inre marknadens funktion och maximera de positiva effekterna av initiativet mot erodering av skattebasen och flyttning av vinster. Dessutom kan bara ett gemensamt ramverk förhindra en fragmentering av marknaden och få ett slut på nuvarande bristande överensstämmelse och snedvridning av marknaden. Slutligen skulle nationella genomförandeåtgärder som följer en gemensam hållning inom unionen kunna ge de skattskyldiga rättslig säkerhet genom att dessa åtgärder skulle vara förenliga med unionsrätten.

- (3) Det är nödvändigt att fastställa regler för att stärka den genomsnittliga skyddsnivån mot aggressiv skatteplanering på den inre marknaden. Eftersom dessa regler ska passa in i 28 olika bolagsskattesystem bör de begränsas till allmänna bestämmelser, medan genomförandet bör överlätas till medlemsstaterna, som är bättre lämpade att utforma de specifika delarna i dessa regler på ett sätt som bäst passar deras bolagsskattesystem. Detta mål kan uppnås genom att man skapar en minsta skyddsnivå för nationella bolagsskattesystem mot skatteflyktsmetoder i unionen. Det är därför nödvändigt att samordna svaren från medlemsstaterna vid genomförandet av resultaten av OECD:s 15 åtgärdsplaner mot BEPS i syfte att förbättra effektiviteten hos den inre marknaden som helhet genom att motverka skatteflyktsmetoder. Det är därför nödvändigt att fastställa en gemensam lägsta skyddsnivå för den inre marknaden inom vissa områden.
- (4) Det är nödvändigt att införa regler som är tillämpliga på alla skattskyldiga som är föremål för bolagsbeskattning i en medlemsstat. Med tanke på att detta skulle leda till att det krävdes att fler nationella skatter omfattades, är det inte önskvärdt att utvidga detta direktivs tillämpningsområde till att omfatta typer av subjekt som inte omfattas av bolagsbeskattning i en medlemsstat, dvs. i synnerhet transparenta subjekt. Dessa regler bör även gälla för fasta driftställen, som tillhör dessa bolagsskattskyldiga företag, vilka kan vara belägna i en annan medlemsstat eller i andra medlemsstater. Bolagsskattskyldiga företag kan vara skattemässigt hemmahörande i en medlemsstat eller vara etablerade enligt en medlemsstats rätt. Fasta driftställen till subjekt som är skattemässigt hemmahörande i ett tredjeland bör också omfattas av dessa regler om de är belägna i en eller flera medlemsstater.
- (5) Det är nödvändigt att fastställa regler mot erodering av skattebasen på den inre marknaden och motflyttning av vinster från den inre marknaden. Det är nödvändigt med regler på följande områden för att bidra till att uppnå det målet: begränsade ränteaavdrag, utflyttningsbeskattning, en allmän regel mot missbruk, regler om utländska kontrollerade bolag och regler för att motverka hybrida mismatchningar. Om tillämpningen av dessa regler ger upphov till dubbelbeskattning bör de skattskyldiga få skattelättnader genom avdrag för den skatt som erlagts i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland, allt efter omständigheterna. Dessa regler bör därför inte bara syfta till att motverka skatteflyktsmetoder utan också undvika att skapa andra hinder på marknaden, som exempelvis dubbelbeskattning.
- (6) I ett försök att minska sin globala skattebörda, har företagsgrupper i allt större utsträckning ägnat sig åt BEPS genom för höga räntebetalningar. Regeln om räntebegränsning är nödvändig för att avskräcka från sådana metoder genom att man begränsar avdragsrätten för de skattskyldigas överstigande lånekostnader. Det är därför nödvändigt att fastställa ett procenttal för avdragsrätt som hänför sig till en skattskyldiges beskattningsbara vinst före räntor, skatt, av- och nedskrivningar (EBITDA). Medlemsstaterna skulle kunna sänka detta procenttal, införa tidsgränser eller begränsa beloppet för de låneutgifter som inte dragits av och som kan rullas framåt eller bakåt för att säkerställa en högre skyddsnivå. Med tanke på att syftet är att föreskriva miniminormer, skulle medlemsstaterna kunna anta ett alternativt mått som hänvisar till rörelseresultat före räntor och skatt (EBIT) och fastställs på ett sätt som är likvärdigt med det EBITDA-grundade måttet. Medlemsstaterna skulle utöver den regel om räntebegränsning som föreskrivs i detta direktiv även kunna använda riktade regler mot koncernintern skuldfinansiering, särskilt regler om underkapitalisering. Intäkter som inte tas upp till beskattning bör inte avräknas mot avdragsgilla lånekostnader. Detta beror på att endast skattepliktig inkomst bör beaktas vid fastställandet av hur mycket ränta som får dras av.
- (7) Om den skattskyldige är del av en företagsgrupp som lämnar lagstadgad koncernredovisning, kan företagsgruppens övergripande skuldsättning på världsnivå övervägas för att ge de skattskyldiga rätt att dra av större belopp av överstigande lånekostnader. Det kan också vara lämpligt att fastställa undantagsregler utifrån eget kapital enligt vilka regeln om räntebegränsningar inte tillämpas om företaget kan visa att förhållandet mellan dess egna kapital och dess totala tillgångar är ungefär lika med eller högre än motsvarande andel för företagsgruppen. Regeln om räntebegränsning bör tillämpas avseende den skattskyldiges överstigande lånekostnader, oberoende av

om kostnaderna har sitt ursprung i skuld som uppkommit nationellt, gränsöverskridande inom unionen eller i ett tredjeland eller av om de har sitt ursprung hos tredje part eller närstående företag eller är interna inom en företagsgrupp. Om en företagsgrupp omfattar mer än ett subjekt i en medlemsstat kan medlemsstaten överväga den övergripande ställningen för företagsgruppens samtliga subjekt i samma stat, inbegripet ett system med beskattning av subjekt separat som möjliggör överföring av vinster eller räntekapacitet mellan subjekt i en företagsgrupp, vid tillämpning av regler som begränsar ränteavdraget.

- (8) För att minska den administrativa bördan och bördan när det gäller efterlevnad av lagstiftningen som reglerna medför, utan att påtagligt minska deras skatteeffekt, kan det vara lämpligt att föreskriva om en safe harbour-regel så att nettoräntan alltid är avdragsgill upp till ett fastställt belopp, när detta leder till ett högre avdrag än det EBITDA-grundade procenttalet. Medlemsstaterna skulle kunna sänka tröskelbeloppet för att säkerställa högre skydd av sin inhemska skattebas. Eftersom BEPS i princip genomförs genom för höga räntebetalningar mellan subjekt som är närstående företag, är det lämpligt och nödvändigt att tillåta ett eventuellt undantag för fristående subjekt från räntebegränsningsregelns tillämpningsområde med tanke på att risken för skatteflykt är begränsad. För att underlätta övergången till den nya regeln om räntebegränsning skulle medlemsstaterna kunna föreskriva om en övergångsregel som skulle omfatta befintliga lån i den mån som villkoren för dessa inte därefter ändras, dvs. att undantaget enligt övergångsregeln i fall av efterföljande ändring inte skulle vara tillämpligt på höjningar av lånets belopp eller löptid utan begränsas till de ursprungliga lånevillkoren. Utan att det påverkar tillämpningen av reglerna om statligt stöd skulle medlemsstaterna även kunna undanta överstigande lånekostnader för lån som används för att finansiera långvariga offentliga infrastrukturprojekt med hänvisning till att sådana finansieringsarrangemang innebär ringa eller inga risker för BEPS. I detta sammanhang bör medlemsstaterna på rätt sätt visa att finansieringsarrangemang för offentliga infrastrukturprojekt har vissa särdrag som motiverar en sådan behandling i jämförelse med andra finansieringsarrangemang som omfattas av den restriktiva regeln.
- (9) Även om det är allmänt accepterat att finansiella företag, dvs. finansinstitut och försäkringsföretag, också bör omfattas av begränsningarna av ränteavdrag är det också vedertaget att dessa två sektorer uppvisar särskilda egenskaper som kräver ett mer skräddarsytt tillvägagångssätt. Eftersom diskussionerna på detta område ännu inte är tillräckligt slutgiltiga internationellt nivå och inom unionen, är det ännu inte möjligt att föreskriva särskilda regler inom finans- och försäkringssektorn, och medlemsstaterna bör därför kunna undanta dem från tillämpningsområdet för räntebegränsningsreglerna.
- (10) Utflyttningsskatt har funktionen att garantera att, när en skattskyldig person flyttar ut tillgångar eller sin skatterättsliga hemvist från en stats skattejurisdiktion, så beskattar den staten det ekonomiska värdet av den vinst som skapats inom dess territorium, även om denna vinst ännu inte har realiserats vid tidpunkten för utflyttningen. Det är därför nödvändigt att ange i vilka fall skattskyldiga omfattas av regler om utflyttningsskatt och beskattas för realiserade vinster som har upparbetats i deras överförda tillgångar. Det är också bra att klargöra att överföringar av tillgångar, inbegripet kontanter, mellan ett moderbolag och dess dotterbolag faller utanför tillämpningsområdet för den föreskrivna regeln om utflyttningsskatt. För att beräkna beloppen är det avgörande att fastställa ett marknadsvärde för de överförda tillgångarna vid tidpunkten för utflyttningen baserat på armlängdsprincipen. För att säkerställa regelns förenlighet med användningen av avräkningsmetoden är det önskvärt att medlemsstaterna får hänvisa till den tidpunkt då rätten att beskatta överförda tillgångar upphör. Rätten att beskatta bör definieras på nationell nivå. Det är också nödvändigt att den mottagande staten får ifrågasätta det värde av de överförda tillgångarna som fastställts av den stat från vilken utflyttningen sker, när värdet inte motsvarar ett sådant marknadsvärde. Medlemsstaterna skulle i detta avseende kunna använda befintliga tvistlösningsmekanismer. Inom unionen är det nödvändigt att ta itu med tillämpningen av utflyttningsskatt och fastställa på vilka villkor den ska anses vara förenlig med unionsrätten. I sådana situationer bör de skattskyldiga ha rätt att antingen omedelbart betala det fastställda utflyttningsskattebeloppet eller få anstånd med betalningen av skatten genom att betala den i delbetalningar under ett visst antal år, eventuellt jämte ränta och en garanti.
- I detta syfte skulle medlemsstaterna kunna begära att de berörda skattskyldiga inkluderar nödvändig information i en deklaration. Utflyttningsskatt bör inte tas ut i de fall överföringen av tillgångar är av tillfällig natur och det är fastställt att tillgångarna ska återgå till överförarens medlemsstat, om överföringen sker i syfte att uppfylla kapitaltillsynskrav eller för likviditetshantering eller när det gäller transaktioner för värdepappersfinansiering eller tillgångar som ställs som säkerhet.
- (11) Allmänna regler mot missbruk ingår i skattesystemen för att motverka skatteflyktmetoder som ännu inte har behandlats genom särskilt riktade bestämmelser. Dessa regler har därför till syfte att täcka luckor och bör inte

påverka tillämpningen av specifika regler för att motverka missbruk. Inom unionen bör de allmänna reglerna mot missbruk tillämpas på arrangemang som inte är genuina. Annars bör den skattskyldige ha rätt att välja den skattemässigt mest effektiva strukturen för sin kommersiella verksamhet. Det är dessutom viktigt att se till att de allmänna reglerna mot missbruk tillämpas på ett enhetligt sätt i inhemska situationer, inom unionen och gentemot tredjeländer, så att deras räckvidd och resultatet av deras tillämpning i inhemska och gränsöverskridande situationer inte skiljer sig åt. Medlemsstaterna bör inte hindras att tillämpa sanktioner, när de allmänna reglerna mot missbruk är tillämpliga. Vid bedömningen av om ett arrangemang ska betraktas som icke-genuint skulle medlemsstaterna kunna beakta alla giltiga ekonomiska skäl, inbegripet finansiell verksamhet.

- (12) Reglerna om utländska kontrollerade bolag (CFC) får till följd att inkomster från ett lågt beskattat kontrollerat dotterbolag omfördelas till dess moderbolag. Då blir moderbolaget skattskyldigt för inkomsten i den stat där det är skattemässigt hemmahörande. Beroende på de politiska prioriteringarna i den staten, kan reglerna om utländska kontrollerade bolag vara inriktade på hela det lågt beskattade dotterbolaget eller specifika inkomst-kategorier eller begränsas till inkomster som artificiellt har avletts till dotterbolaget. I synnerhet för att säkerställa att CFC-reglerna utgör ett proportionerligt svar vid farhågor om BEPS är det avgörande att medlemsstater som begränsar sina CFC-regler till att endast omfatta inkomster som artificiellt har avletts till dotterbolaget specifikt inriktat sig på situationer där merparten av de beslutsfunktioner som genererat avledda inkomster hos det kontrollerade dotterbolaget utövas i den skattskyldiges medlemsstat. För att minska den administrativa bördan och efterlevnadskostnaderna bör det också vara godtagbart att dessa medlemsstater undantar vissa subjekt med låga vinster eller låg vinstmarginal som innebär lägre risker för skatteflykt. Följaktligen måste CFC-reglerna utsträckas till att omfatta inkomst från fasta driftställen, om dessa inkomster inte beskattas eller är skattebefriade i den medlemsstat där den skattskyldige är skattemässigt hemmahörande. Däremot finns det ingen anledning att inom ramen för CFC-reglerna beskatta inkomst från fasta driftställen som enligt nationella regler nekas skattebefrielse genom att dessa fasta driftställen behandlas som om de vore utländska kontrollerade bolag. I syfte att säkerställa en högre skyddsnivå skulle medlemsstaterna kunna sänka tröskelvärdet för kontroll eller använda ett högre tröskelvärde vid jämförelse av den faktiska bolagsskatt som betalats med den bolagsskatt som skulle ha tagits ut i den skattskyldiges medlemsstat. När medlemsstaterna införlivar CFC-reglerna i sin nationella rätt skulle de kunna använda ett tröskelvärde som utgör en tillräckligt hög andel av skattesatsen.

Det är önskvärt att hantera sådana situationer både i tredjeländer och i unionen. För att iaktaga de grundläggande friheterna bör inkomstkategorierna kombineras med ett undantag för verklig verksamhet som syftar till att i unionen begränsa effekterna av reglerna till fall där det utländska kontrollerade bolaget inte bedriver verklig ekonomisk verksamhet. Det är viktigt att skatteförvaltningarna och de skattskyldiga samarbetar för att samla in relevanta fakta och omständigheter för att avgöra huruvida undantaget för verklig verksamhet ska tillämpas. Det bör vara godtagbart att medlemsstaterna när de införlivar CFC-reglerna i sin nationella rätt använder vita, grå eller svarta listor över tredjeländer som sammanställts på grundval av vissa kriterier som anges i detta direktiv och som kan omfatta bolagsskattesatsens nivå, eller använder vita listor över medlemsstater som sammanställts på den grunden.

- (13) Hybrida mismatchningar är följden av skillnader i den rättsliga klassificeringen av betalningar (finansiella instrument) eller subjekt och dessa skillnader visar sig vid interaktionen mellan rättssystemen i de två jurisdiktionerna. Effekten av sådana mismatchningar är ofta dubbla avdrag (dvs. avdrag i båda staterna) eller ett avdrag av inkomst i den ena staten som inte är inkluderad i skattebasen i den andra. För att neutralisera effekterna av hybrida mismatchningar är det nödvändigt att fastställa regler som innebär att en av de två jurisdiktionerna i en hybrid mismatchning bör vägra avdrag för en betalning som leder till ett sådant resultat. I detta sammanhang vore det lämpligt att klargöra att åtgärder som syftar till att motverka hybrida mismatchningar i detta direktiv är avsedda att ta itu med sådana situationer av hybrida mismatchningar som är hänförliga till skillnader i den rättsliga klassificeringen av ett finansiellt instrument eller ett subjekt och att de inte är avsedda att inverka på de allmänna dragen i en medlemsstats skattesystem. Även om medlemsstaterna, inom ramen för uppförandekodgruppen för företagsbeskattning, har enats om riktlinjer för den skattemässiga behandlingen av hybridsubjekt och hybrida fasta driftställen inom unionen samt för den skattemässiga behandlingen av hybridsubjekt i förbindelserna med tredjeländer är det fortfarande nödvändigt att utfärda bindande regler. Det är avgörande att ytterligare insatser görs när det gäller hybrida mismatchningar mellan medlemsstater och tredjeländer samt när det gäller andra hybrida mismatchningar, till exempel sådana som berör fasta driftställen.
- (14) Det är nödvändigt att förtydliga att genomförandet av reglerna mot skatteflykt som föreskrivs i detta direktiv inte bör påverka den skattskyldiges skyldighet att följa armlängdsprincipen eller medlemsstatens rätt att justera upp det skattepliktiga underlaget i enlighet med armlängdsprincipen, där så är tillämpligt.

- (15) I enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 45/2001 har samråd ägt rum med Europeiska datatillsynsmannen ⁽¹⁾. Rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽²⁾ är tillämpliga på den behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för detta direktiv.
- (16) Med tanke på att ett viktigt mål med detta direktiv är att förbättra motståndskraften hos den inre marknaden som helhet mot gränsöverskridande skatteflyktsmetoder, kan detta inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna var för sig. De nationella bolagsskattesystemen är olika, och oberoende åtgärder från medlemsstaternas sida skulle bara återskapa den nuvarande fragmenteringen av den inre marknaden vid direkt beskattning. Det skulle därför göra det möjligt för ineffektiviteter och felaktigheter att kvarstå vid samverkan av olika nationella åtgärder. Resultatet skulle bli bristande samordning. På grund av det faktum att en stor del av ineffektiviteten på den inre marknaden främst skapar problem av gränsöverskridande karaktär måste avhjälpande åtgärder antas på unionsnivå. Det är därför avgörande att anta lösningar som fungerar på den inre marknaden som helhet, och detta kan bättre uppnås på unionsnivå. Unionen kan därmed vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Genom att fastställa en minsta skyddsnivå för den inre marknaden syftar detta direktiv endast till att uppnå nödvändig minsta samordning inom unionen för att förverkliga dess mål.
- (17) Kommissionen ska utvärdera genomförandet av detta direktiv fyra år efter dess ikraftträdande och rapportera om detta till rådet. Medlemsstaterna bör till kommissionen överlämna all information som behövs för denna utvärdering.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

Detta direktiv är tillämpligt på samtliga skattskyldiga som omfattas av bolagsbeskattning i en eller flera medlemsstater, inbegripet fasta driftställen i en eller flera medlemsstater som tillhör subjekt vilka är skattemässigt hemmahörande i ett tredjeland.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. **lånekostnader:** räntekostnader för alla former av skuld, andra kostnader som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffandet av kapital, enligt definitionen i nationell rätt, inbegripet men ej begränsat till betalningar avseende vinstandelslån, tillskriven ränta på instrument som konvertibla obligationer och nollkuponobligationer, belopp enligt alternativa finansieringsarrangemang, till exempel islamisk finansiering, finansieringskostnadsdelen av betalningar av finansiell leasing, kapitaliserad ränta som ingår i balansräkningsvärdet av en därtill relaterad tillgång, eller nedskrivning av kapitaliserad ränta, belopp som i förekommande fall mäts med hänvisning till avkastningen på finansiering inom ramen för interntprissättningsregler, belopp av fiktiv

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

ränta inom ramen för derivatinstrument eller säkringsarrangemang med anknytning till ett subjekts lån, vissa utländska valutakursvinster och valutakursförluster på lånat kapital och instrument med anknytning till införskaftet av kapital, garantiavgifter för finansieringsarrangemang, arrangemangsavgifter och liknande kostnader som gäller upplåning av kapital.

2. *översstigande lånekostnader*: det belopp med vilket en skattskyldiges avdragsgilla lånekostnader överstiger de skattepliktiga ränteintäkterna och andra ekonomiskt motsvarande skattepliktiga intäkter som uppbärs av den skattskyldige enligt nationell rätt.

3. *beskattningsperiod*: beskattningsår, kalenderår eller annan lämplig period för skatteändamål.

4. *närstående företag*:

- a) ett subjekt i vilken den skattskyldige direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer eller har rätt att motta 25 procent eller mer av vinsterna i det subjektet.
- b) en fysisk person eller ett subjekt som direkt eller indirekt har en andel i form av rösträtt eller kapitalinnehav motsvarande 25 procent eller mer eller har rätt att motta 25 procent eller mer av den skattskyldiges vinster.

Om en fysisk person eller ett subjekt direkt eller indirekt har en andel motsvarande 25 procent eller mer i en skattskyldig och ett eller fler subjekt, ska alla berörda subjekt, inbegripet den skattskyldige, betraktas som närstående företag.

Vid tillämpningen av artikel 9 och där en mismatchning innefattar ett hybridsubjekt ska denna definition ändras så att kravet på 25 procent ersätts med ett krav på 50 procent.

5. *finansiellt företag*: avser något av följande subjekt:

- a) Ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG ⁽¹⁾ eller en förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) enligt definitionen i artikel 4.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU ⁽²⁾ eller förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) enligt definitionen i artikel 2.1 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG ⁽³⁾.
- b) Ett försäkringsföretag enligt definitionen i artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG ⁽⁴⁾.
- c) Ett återförsäkringsföretag enligt definitionen i artikel 13.4 i direktiv 2009/138/EG.
- d) Ett tjänstepensionsinstitut som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG ⁽⁵⁾, om inte en medlemsstat har beslutat att helt eller delvis inte tillämpa det direktivet på det institutet i enlighet med artikel 5 i det direktivet, eller den kapitalförvaltare till ett tjänstepensionsinstitut som avses i artikel 19.1 i det direktivet.
- e) Pensionsinstitut som förvaltar pensionsplaner som betraktas som en del av sociala trygghetssystem och som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 883/2004 ⁽⁶⁾ och (EG) 987/2009 ⁽⁷⁾ samt alla rättssubjekt som har inrättats i syfte att investera i sådana planer.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (EUT L 235, 23.9.2003, s. 10).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 30.10.2009, s. 1).

- f) En alternativ investeringsfond (AIF) som förvaltas av en AIF-förvaltare enligt definitionen i artikel 4.1 b i direktiv 2011/61/EU eller en AIF som omfattas av tillsyn enligt tillämplig nationell rätt.
- g) Fondföretag i den mening som avses i artikel 1.2i direktiv 2009/65/EG.
- h) En central motpart enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 ⁽¹⁾.
- i) En värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 2.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 ⁽²⁾.
6. *överföring av tillgångar*: en transaktion varigenom en medlemsstat förlorar rätten att beskatta de överförda tillgångarna, medan tillgångarna fortsätter att rättsligt eller ekonomiskt tillhöra samma skattskyldige.
7. *överföring av skatterättslig hemvist*: en transaktion varigenom en skattskyldig upphör att ha skatterättslig hemvist i en medlemsstat och erhåller skatterättslig hemvist i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland.
8. *överföring av näringsverksamhet som bedrivs vid ett fast driftställe*: en transaktion varigenom den skattskyldige upphör med skattepliktig verksamhet i en medlemsstat och inleder sådan skattepliktig verksamhet i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland, utan att bli skattermässigt hemmahörande i den medlemsstaten eller i det tredjelandet.
9. *hybrida mismatchningar*: en situation som råder mellan en skattskyldig i en medlemsstat och ett närstående företag i en annan medlemsstat eller ett strukturerat arrangemang mellan parter i medlemsstater där följande resultat kan hänföras till skillnader i den rättsliga klassificeringen av ett finansiellt instrument eller ett subjekt
- a) ett avdrag av samma betalning, kostnader eller förluster görs både i den medlemsstat där betalningen har sin källa eller kostnaden eller förlusten uppstår och i en annan medlemsstat (dubbla avdrag), eller
- b) det görs ett avdrag i den medlemsstat där betalningen har sin källa utan att samma betalning tas med på motsvarande sätt för skatteändamål i en annan medlemsstat (avdrag utan inkludering).

Artikel 3

Minsta skyddsnivå

Detta direktiv ska inte hindra tillämpningen av sådana nationella eller avtalsgrundade bestämmelser som syftar till att säkerställa en högre skyddsnivå för inhemska bolagsskattebasen.

KAPITEL II

ÅTGÄRDER MOT SKATTEFLYKT

Artikel 4

Räntebegränsningsregel

1. Överstigande lånekostnader ska vara avdragsgilla under den beskattningsperiod då de uppkommer med upp till 30 procent av den skattskyldiges vinst före räntor, skatt, av- och nedskrivningar (EBITDA).

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (EUT L 257, 28.8.2014, s. 1).

Vid tillämpning av denna artikel får medlemsstaterna även betrakta följande som skattskyldig:

- a) Ett subjekt som får eller måste tillämpa reglerna på en företagsgrupps vägnar, definierad enligt nationell skatterätt.
- b) Ett subjekt i en företagsgrupp, definierad i enlighet med nationell skatterätt, som inte konsoliderar sina medlemmars resultat för skatteändamål.

Under sådana omständigheter får överstigande lånekostnader och EBITDA beräknas på grupp nivå och omfatta alla gruppmedlemmars resultat.

2. EBITDA ska beräknas genom att man till de bolagsskattepliktiga inkomsterna i den skattskyldiges medlemsstat lägger tillbaka de skattejusterade beloppen för överstigande lånekostnader och de skattejusterade beloppen för av- och nedskrivningar. Inkomstbelopp som inte ska tas upp till beskattning ska inte tas med i den skattskyldiges EBITDA.

3. Genom undantag från punkt 1 kan den skattskyldige ges rätt till

- a) att dra av överstigande lånekostnader upp till 3 000 000 EUR,
- b) att fullt dra av överstigande lånekostnader, om den skattskyldige är ett fristående subjekt.

Vid tillämpning av punkt 1 andra stycket ska 3 000 000 EUR anses gälla hela företagsgruppen.

Vid tillämpning av första stycket b avses med fristående subjekt en skattskyldig som inte för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern eller har något närstående företag eller fast driftställe.

4. Medlemsstaterna får från tillämpningsområdet för punkt 1 undanta överstigande lånekostnader som uppkommit till följd av

- a) lån som avtalats före den 17 juni 2016, men undantaget får inte utvidgas till några efterföljande ändringar av sådana lån,
- b) lån som används för att finansiera ett långfristigt offentligt infrastrukturprojekt där projektansvariga, lånekostnader, tillgångar och inkomster finns i unionen.

Vid tillämpning av första stycket b avses med långfristigt offentligt infrastrukturprojekt ett projekt som ska tillhandahålla, upgradera, driva och/eller upprätthålla en storskalig tillgång som en medlemsstat anser vara i det allmännas intresse.

När första stycket b är tillämpligt ska alla inkomster från ett långfristigt offentligt infrastrukturprojekt undantas från den skattskyldiges EBITDA, och inga undantagna överstigande lånekostnader får inkluderas i företagsgruppens överstigande lånekostnader gentemot en tredje part som avses i punkt 5 b.

5. Om den skattskyldige är medlem i en koncern för affärsredovisningsändamål får denne ges rätt att antingen:

- a) Göra fullt avdrag för överstigande lånekostnader om den skattskyldige kan visa att förhållandet mellan dess eget kapital och dess totala tillgångar är lika med eller högre än motsvarande förhållande för företagsgruppen, om följande villkor är uppfyllda:
 - i) Förhållandet mellan den skattskyldiges eget kapital och dess totala tillgångar anses vara lika med motsvarande förhållande för företagsgruppen om förhållandet mellan den skattskyldiges eget kapital och dess totala tillgångar är upp till två procentenheter lägre, och
 - ii) alla tillgångar och skulder värderas med hjälp av samma metod som i koncernredovisningen enligt punkt 8

eller

- b) dra av överstigande lånekostnader till ett belopp som överstiger vad den skattskyldige skulle ha rätt att dra av enligt punkt 1. Denna högre gräns för rätten till avdrag av överstigande lånekostnader ska gälla för den koncern där den skattskyldige för affärsredovisningsändamål är medlem, och ska beräknas i två steg:
- i) först ska företagsgruppens andel fastställas genom att gruppens överstigande lånekostnader gentemot tredje part delas med företagsgruppens EBITDA, och
 - ii) därefter ska företagsgruppens andel multipliceras med den skattskyldiges EBITDA, beräknad i enlighet med punkt 2.
6. Den skattskyldiges medlemsstat får anta bestämmelser som innebär att man antingen
- a) utan tidsbegränsning rullar framåt överstigande lånekostnader som inte kan dras av under innevarande beskattningsperiod enligt punkterna 1–5,
 - b) utan tidsbegränsning rullar framåt, och under högst tre år rullar bakåt, överstigande lånekostnader som inte kan dras av under innevarande beskattningsperiod enligt punkterna 1–5, eller
 - c) utan tidsbegränsning rullar framåt överstigande lånekostnader och, under högst fem år, oanvänd räntekapacitet som inte kan dras av under innevarande beskattningsperiod enligt punkterna 1–5.
7. Medlemsstaterna får undanta finansiella företag från tillämpningsområdet för punkterna 1–6, även när sådana finansiella företag för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern.
8. Vid tillämpning av denna artikel består en koncern för affärsredovisningsändamål av alla subjekt som är fullt integrerade i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller nationella finansiella redovisningssystem i en medlemsstat. Den skattskyldige får ges rätt att använda koncernredovisning som utarbetats enligt andra redovisningsstandarder.

Artikel 5

Utflytningsbeskattning

1. En skattskyldig ska beskattas för ett belopp som motsvarar marknadsvärdet av de överförda tillgångarna vid tidpunkten för utflyttningen av tillgångarna, minus deras skattemässiga värde, om någon av följande omständigheter föreligger:
- a) En skattskyldig överför tillgångar från sitt huvudkontor till sitt fasta driftställe i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland, om huvudkontorets medlemsstat inte längre har rätt att beskatta de överförda tillgångarna på grund av överföringen.
 - b) En skattskyldig överför tillgångar från sitt fasta driftställe i en medlemsstat till sitt huvudkontor eller ett annat fast driftställe i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland, om det fasta driftställets medlemsstat inte längre har rätt att beskatta de överförda tillgångarna på grund av överföringen.
 - c) En skattskyldig överför sin skatterättsliga hemvist till en annan medlemsstat eller till ett tredjeland, med undantag för sådana tillgångar som fortsatt har verkligt samband med ett fast driftställe i den första medlemsstaten.
 - d) En skattskyldig överför den näringsverksamhet som bedrivs vid dess fasta driftställe från en medlemsstat till en annan medlemsstat eller ett tredjeland, om det fasta driftställets medlemsstat inte längre har rätt att beskatta de överförda tillgångarna på grund av överföringen.
2. En skattskyldig ska ges rätt att få anstånd med betalningen av den utflytningsskatt som avses i punkt 1, genom att betala den i delbetalningar under fem år, om någon av följande omständigheter föreligger:
- a) En skattskyldig överför tillgångar från sitt huvudkontor till sitt fasta driftställe i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

- b) En skattskyldig överför tillgångar från sitt fasta driftställe i en medlemsstat till sitt huvudkontor eller ett annat fast driftställe i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland som är part i EES-avtalet.
- c) En skattskyldig överför sin skatterättsliga hemvist till en annan medlemsstat eller till ett tredjeland som är part i EES-avtalet.
- d) En skattskyldig överför den näringsverksamhet som bedrivs vid sitt fasta driftställe till en annan medlemsstat eller till ett tredjeland som är part i EES-avtalet.

Denna punkt ska tillämpas på tredjeländer som är parter i EES-avtalet, om de med den skattskyldiges medlemsstat eller med unionen har ingått ett avtal om ömsesidigt bistånd för indrivning av skattefordringar, motsvarande det ömsesidiga bistånd som föreskrivs i rådets direktiv 2010/24/EU ⁽¹⁾.

- 3. Om en skattskyldig får anstånd med betalningen i enlighet med punkt 2, får ränta debiteras i enlighet med lagstiftningen i den skattskyldiges medlemsstat eller det fasta driftställets medlemsstat, allt efter omständigheterna.

Om det finns en påvisbar och faktisk risk för utebliven uppbörd, får den skattskyldige också åläggas att lämna en garanti som ett villkor för att uppskjuta betalningen i enlighet med punkt 2.

Det andra stycket ska inte tillämpas om lagstiftningen i den skattskyldiges medlemsstat eller det fasta driftställets medlemsstat föreskriver möjligheten till återkrav av skatteskulden genom en annan skattskyldig som tillhör samma företagsgrupp och är skattemässigt hemmahörande i den medlemsstaten.

- 4. När punkt 2 är tillämplig ska anståndet med betalningen omedelbart upphöra och skatteskulden blir möjlig att återkräva i följande fall:

- a) De överförda tillgångarna eller den näringsverksamhet som bedrivs vid den skattskyldiges fasta driftställe säljs eller på annat sätt avyttras.
- b) De överförda tillgångarna överförs vidare till ett tredjeland.
- c) Den skattskyldiges skatterättsliga hemvist eller den näringsverksamhet som bedrivs vid dess fasta driftställe överförs vidare till ett tredjeland.
- d) Den skattskyldige går i konkurs eller avvecklas.
- e) Den skattskyldige underlåter att fullgöra sina skyldigheter med avseende på delbetalningar och korrigerar inte situationen inom en rimlig tidsperiod som inte får överstiga 12 månader.

Leden b och c ska inte tillämpas på tredjeländer som är parter i EES-avtalet, om de med den skattskyldiges medlemsstat eller med unionen har ingått ett avtal om ömsesidigt bistånd för indrivning av skattefordringar, motsvarande det ömsesidiga bistånd som föreskrivs i direktiv 2010/24/EU.

- 5. Om överföringen av tillgångar, skatterättslig hemvist eller den näringsverksamhet som bedrivs vid ett fast driftställe görs till en annan medlemsstat, ska den medlemsstaten godta det värde som fastställts av den skattskyldiges medlemsstat eller det fasta driftställets medlemsstat som ingångsvärde för tillgångarna för skatteändamål, såvida detta inte motsvarar marknadsvärdet.

- 6. Vid tillämpning av punkterna 1–5 avses med *marknadsvärde* det belopp till vilket en tillgång kan bytas eller ömsesidiga skyldigheter kan fastställas mellan villiga köpare och säljare som inte är närstående vid en direkt transaktion.

- 7. Förutsatt att tillgångarna inom 12 månader ska återgå till överförarens medlemsstat ska denna artikel inte tillämpas på överföring av tillgångar för värdepappersfinansiering, tillgångar som ställs som säkerhet eller när överföringen av tillgångar sker i syfte att uppfylla tillsynskapitalkrav eller med avseende på likviditetshantering.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder (EUT L 84, 31.3.2010, s. 1).

Artikel 6

Allmän regel mot missbruk

1. Vid beräkningen av det skattepliktiga underlaget för bolagsskatt ska en medlemsstat inte ta hänsyn till ett arrangemang eller en uppsättning arrangemang som har införts med det huvudsakliga syftet eller ett av de huvudsakliga syftena att få en skattefördel som motverkar målet eller syftet med tillämplig skatterätt och som inte är genuina med beaktande av alla relevanta fakta och omständigheter. Ett arrangemang kan bestå av mer än ett steg eller av mer än en del.
2. Vid tillämpning av punkt 1 ska ett arrangemang eller en uppsättning arrangemang betraktas som icke-genuina i den utsträckning som de inte har införts av giltiga kommersiella skäl som återspeglar den ekonomiska verkligheten.
3. Om ett arrangemang eller en uppsättning arrangemang inte ska tas hänsyn till i enlighet med punkt 1 ska det skattepliktiga underlaget beräknas i enlighet med nationell rätt.

Artikel 7

Regel om kontrollerade utländska bolag

1. Den skattskyldiges medlemsstat ska behandla ett subjekt, eller ett fast driftställe vars vinster är befriade eller undantagna från skatter i den medlemsstaten, som ett kontrollerat utländskt bolag om följande villkor är uppfyllda:
 - a) När det gäller ett subjekt, att den skattskyldige själv eller tillsammans med sina närstående företag innehar en direkt eller indirekt andel på över 50 procent av rösterna eller direkt eller indirekt äger mer än 50 procent av subjektets kapital eller har rätt att motta mer än 50 procent av subjektets vinst och
 - b) Den faktiska bolagsskatt som subjektet eller det fasta driftstället betalat på sin inkomst dessutom är lägre än skillnaden mellan den bolagsskatt som skulle ha tagits ut på subjektet eller det fasta driftstället enligt det tillämpliga systemet för bolagsbeskattning i den skattskyldiges medlemsstat och den faktiska bolagsskatt som subjektet eller det fasta driftstället betalat på sin inkomst.

Vid tillämpning av första stycket b ska ett fast driftställe till ett kontrollerat utländskt bolag som är befriat eller undantaget från skatt i det utländska kontrollerade bolagets jurisdiktion inte beaktas. Vidare ska med den bolagsskatt som skulle ha tagits ut i den skattskyldiges medlemsstat avses bolagsskatt beräknad enligt reglerna i den skattskyldiges medlemsstat.

2. Om ett subjekt eller ett fast driftställe betraktas som ett kontrollerat utländskt bolag enligt punkt 1 ska den skattskyldiges medlemsstat i skattebasen inbegripa
 - a) ett subjekts ej utdelade inkomster eller det fasta driftställets inkomster, från kategorierna
 - i) räntor eller andra inkomster som genereras av finansiella tillgångar,
 - ii) royalty eller andra inkomster som genereras av immateriella rättigheter,
 - iii) utdelningar och inkomster från avyttring av aktier,
 - iv) inkomster från finansiell leasing,
 - v) inkomster från försäkrings- och bankverksamhet och annan finansiell verksamhet,
 - vi) inkomster från faktureringsföretag som får försäljnings- och tjänsteintäkter från varor och tjänster som köpts från och sålts till närstående företag och som inte tillför något eller litet ekonomiskt mervärde.

Detta led ska inte tillämpas om det kontrollerade utländska bolaget bedriver verklig ekonomisk verksamhet som stöds av personal, utrustning, tillgångar och lokaler, vilket visas av relevanta fakta och omständigheter.

Om det kontrollerade utländska bolaget är skattemässigt hemmahörande eller är beläget i ett tredjeland som inte är part i EES-avtalet får medlemsstaterna besluta att avstå från att tillämpa det föregående stycket

eller

- b) ett subjekts eller ett fast driftställes ej utdelade inkomster, från icke-genuina arrangemang som har genomförts med det huvudsakliga syftet att uppnå en skattefördel.

Vid tillämpning av detta led ska ett arrangemang eller en uppsättning arrangemang betraktas som icke-genuina i den mån som subjektet eller det fasta driftstället inte skulle äga tillgångarna eller inte skulle ha åtagit sig de risker som genererar hela eller delar av dess inkomster om det inte kontrollerades av ett företag i vilket de betydelsefulla funktioner som utförs av personer, som är relevanta för dessa tillgångar och risker, utförs och som är av stor betydelse för att generera det kontrollerade företagets inkomster.

3. Om en skattskyldigs skattebas enligt en medlemsstats regler ska beräknas i enlighet med punkt 2 a får medlemsstaten välja att inte betrakta ett subjekt eller ett fast driftställe som ett kontrollerat utländskt bolag enligt punkt 1 om en tredjedel eller mindre av de inkomster som tillfaller subjektet eller det fasta driftstället ingår i kategorierna enligt punkt 2 a.

Om en skattskyldigs skattebas enligt en medlemsstats regler ska beräknas i enlighet med punkt 2 a får medlemsstaten välja att inte betrakta finansiella företag som kontrollerade utländska bolag om en tredjedel eller mindre av subjektets inkomster från kategorierna enligt punkt 2 a kommer från transaktioner med den skattskyldige eller dess närstående företag.

4. Medlemsstaterna får från tillämpningsområdet för punkt 2 b undanta ett subjekt eller ett fast driftställe

a) med bokförd vinst på högst 750 000 EUR och passiv inkomst på högst 75 000 EUR, eller

b) vars bokförda vinst uppgår till högst 10 procent av dess driftskostnader under beskattningsperioden.

Vid tillämpning av första stycket b får driftskostnaderna inte omfatta kostnaderna för varor som säljs utanför det land där subjektet är hemmahörande eller det fasta driftstället är beläget, för skatteändamål och betalningar till närstående företag.

Artikel 8

Beräkning av kontrollerade utländska bolags inkomster

1. Om artikel 7.2 a tillämpas ska de inkomster som ska inbegripas i den skattskyldiges skattebas beräknas enligt bestämmelserna i bolagsskattelagstiftningen i den medlemsstat där den skattskyldige är skattemässigt hemmahörande eller belägen. Subjektets eller det fasta driftställets förluster ska inte inbegripas i skattebasen, utan kan i enlighet med nationell rätt rullas framåt och beaktas under kommande beskattningsperioder.

2. Om artikel 7.2 b tillämpas ska de inkomster som ska inbegripas i den skattskyldiges skattebas begränsas till belopp som genereras genom de tillgångar och risker som är kopplade till de betydelsefulla funktioner som utförs av personer i det kontrollerande företaget. Allokeringen av kontrollerade utländska bolags inkomster ska beräknas i enlighet med amlängsprincipen.

3. De inkomster som ska inbegripas i skattebasen ska beräknas i förhållande till den skattskyldiges andel i subjektet enligt artikel 7.1 a.

4. Inkomsterna ska inbegripas i den beskattningsperiod för den skattskyldige under vilken subjektets beskattningsår löper ut.

5. Om subjektet delar ut vinst till den skattskyldige och denna utdelade vinst inbegrips i den skattskyldiges beskattningsbara inkomst ska, för att undvika dubbelbeskattning, de inkomster som tidigare inbegripits i skattebasen enligt artikel 7 dras av från skattebasen vid beräkning av det skattebelopp som ska betalas på utdelad vinst.

6. Om den skattskyldige avyttrar sin andel i subjektet eller i den verksamhet som bedrivs av det fasta driftstället och någon del av inkomsterna från avyttringen tidigare har inbegripits i skattebasen i enlighet med artikel 7 ska, för att undvika dubbelbeskattning, det beloppet dras av från skattebasen vid beräkning av det skattebelopp som ska betalas på inkomsterna.

7. Den skattskyldiges medlemsstat ska medge avdrag för den skatt som subjektet eller det fasta driftstället har betalat från den skatt som den skattskyldige ska betala i den stat där den skattskyldige är skattemässigt hemmahörande eller belägen. Avdraget ska beräknas i enlighet med nationell rätt.

Artikel 9

Hybrida mismatchningar

1. I den mån en hybrid mismatchning leder till dubbla avdrag ska avdraget endast göras i den medlemsstat där en sådan betalning har sin källa.

2. I den mån en hybrid mismatchning leder till ett avdrag utan inkludering ska betalarens medlemsstat vägra avdrag för denna betalning.

KAPITEL III

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 10

Översyn

1. Kommissionen ska utvärdera genomförandet av detta direktiv, särskilt effekterna av artikel 4, senast den 9 augusti 2020 och rapportera om detta till rådet. Kommissionens rapport ska, om det är lämpligt, åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna all information som behövs för att utvärdera genomförandet av detta direktiv.

3. De medlemsstater som avses i artikel 11.6 ska senast den 1 juli 2017 till kommissionen överlämna all information som behövs för att utvärdera ändamålsenligheten i de nationella riktade reglerna för att förebygga risker för erodering av skattebasen och flyttning av vinster (BEPS).

Artikel 11

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2018 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen överlämna texten till dessa bestämmelser utan dröjsmål.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2019.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. När det i detta direktiv nämns ett penningbelopp i euro (EUR) får de medlemsstater som inte har euron som valuta välja att beräkna motsvarande värde i nationell valuta den 12 juli 2016.

4. Genom undantag från artikel 5.2 får Estland så länge landet inte beskattar outdelade vinster, betrakta en överföring av tillgångar i monetär eller icke-monetär form, inbegripet kontanter, från ett fast driftställe beläget i Estland till ett huvudkontor eller ett annat fast driftställe i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland som är part i EES-avtalet som vinstutdelning och ta ut inkomstskatt, utan att ge de skattskyldiga rätt att skjuta upp betalningen av sådan skatt.

5. Genom undantag från punkt 1 ska medlemsstaterna senast den 31 december 2019 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 5. De ska överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen utan dröjsmål.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2020.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

6. Genom undantag från artikel 4 får medlemsstater som vid tidpunkten den 8 augusti 2016 har nationella riktade regler för att förebygga risker för BEPS som är lika effektiva som den regel om räntebegränsning som fastställs i detta direktiv tillämpa dessa riktade regler fram till utgången av det första hela beskattningsåret efter dagen för offentliggörandet, på den officiella webbplatsen, av överenskommelsen mellan OECD-medlemmarna om en miniminorm för BEPS-åtgärd 4, dock längst till och med den 1 januari 2024.

Artikel 12

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 13

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 12 juli 2016.

På rådets vägnar

P. KAŽIMÍR

Ordförande

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

RÅDETS DIREKTIV (EU) 2017/952

av den 29 maj 2017

om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 115,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Det är viktigt att återupprätta förtroendet för att skattesystemen är rättvisa och ge regeringarna möjlighet att effektivt utöva sin suveränitet på skatteområdet. Därför har Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) utfärdat konkreta rekommendationer om åtgärder inom ramen för initiativet mot erodering av skattebasen och flyttning av vinster (Beps).
- (2) Slutrapporterna om OECD:s 15 åtgärdsplaner mot Beps offentliggjordes den 5 oktober 2015. Detta resultat välkomnades av rådet i dess slutsatser av den 8 december 2015. I rådets slutsatser betonades behovet av att finna gemensamma, men likväl flexibla, lösningar på unionsnivå, som är förenliga med OECD:s Beps-slutsatser.
- (3) Som svar på behovet av en rättvisare beskattning och i synnerhet på uppföljningen av OECD:s Beps-slutsatser, lade kommissionen fram sitt paket mot skatteflykt den 28 januari 2016. Rådets direktiv (EU) 2016/1164 ⁽³⁾ om fastställande av regler mot skatteflykt antogs inom ramen för detta paket.
- (4) Direktiv (EU) 2016/1164 ger en ram för att hantera hybrida mismatchningar.
- (5) Det är nödvändigt att fastställa regler som neutraliserar hybrida mismatchningar på ett så övergripande sätt som möjligt. Med hänsyn till att direktiv (EU) 2016/1164 endast omfattar hybrida mismatchningar som uppstår

⁽¹⁾ Yttrande av den 27 april 2017 (ännu ej offentliggjort i EUT).⁽²⁾ Yttrande av den 14 december 2016 (ännu ej offentliggjort i EUT).⁽³⁾ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (EUT L 193, 19.7.2016, s. 1).

i samverkan mellan medlemsstaternas bolagsskattesystem, utfärdade Ekofinrådet den 12 juli 2016 ett uttalande, där man begärde att kommissionen senast i oktober 2016 skulle lägga fram ett förslag om hybrida mismatchningar som berör tredjeländer i syfte att införa regler som är förenliga med och inte mindre effektiva än de som rekommenderas i OECD:s slutrapport från 2015 om neutralisering av effekterna av hybrida mismatchningar, om åtgärd 2 (nedan kallad *OECD:s Bepsrapport om åtgärd 2*), med målet att nå en överenskommelse före slutet av 2016.

- (6) I direktiv (EU) 2016/1164 konstateras bland annat att det är avgörande att ytterligare insatser görs när det gäller andra hybrida mismatchningar, till exempel sådana som berör fasta driftställen. Mot den bakgrunden är det mycket viktigt att hybrida mismatchningar med avseende på fasta driftställen också behandlas i det direktivet.
- (7) I syfte att tillhandahålla en ram som är förenlig med och inte mindre effektiv än OECD:s Bepsrapport om åtgärd 2, är det viktigt att direktiv (EU) 2016/1164 också innehåller regler om hybridöverföringar och importerade mismatchningar och behandlar alla former av dubbla avdrag, i syfte att förhindra att skattskyldiga utnyttjar kvarvarande kryphål.
- (8) Direktiv (EU) 2016/1164 innehåller regler om hybrida mismatchningar mellan medlemsstater och bör således inkludera regler om hybrida mismatchningar med tredjeländer, om minst en av de berörda parterna är ett bolagsskattepliktigt företag eller, om det rör sig om omvända hybrider, ett subjekt i en medlemsstat, samt importerade mismatchningar. Följaktligen bör reglerna om hybrida mismatchningar och mismatchningar med avseende på skatterättslig hemhörighet gälla för alla skattskyldiga som är föremål för bolagsbeskattning i en medlemsstat, inbegripet fasta driftställen – eller arrangemang som behandlas som fasta driftställen – för subjekt hemmahörande i tredjeländer. Reglerna om omvända hybrida mismatchningar bör gälla för alla subjekt som behandlas som skattemässigt transparenta av en medlemsstat.
- (9) Regler om hybrida mismatchningar bör vara inriktade på mismatchningssituationer som är ett resultat av dubbla avdrag, skillnader i klassificeringen av finansiella instrument, betalningar och subjekt eller av allokeringen av betalningar. Eftersom hybrida mismatchningar kan leda till dubbla avdrag eller till avdrag utan inkludering, är det nödvändigt att fastställa regler enligt vilka den berörda medlemsstaten antingen vägrar avdrag för en betalning, kostnader eller förluster eller kräver att den skattskyldige inkluderar betalningen i sin beskattningsbara inkomst, beroende på vad som är lämpligt. Dessa regler tillämpas emellertid endast på avdragsgilla betalningar och bör inte påverka de allmänna dragen i ett skattesystem, oavsett om det är ett klassiskt system eller ett imputationsystem.
- (10) Hybrida mismatchningar med avseende på fasta driftställen uppkommer när skillnader i reglerna i det fasta driftställets och hemhörighetens jurisdiktioner för allokering av inkomster och utgifter mellan olika delar av samma subjekt ger upphov till en mismatchning av skatteresultat och inbegriper de fall där en mismatchning uppstår till följd av att ett fast driftställe inte beaktas i lagstiftningen i filialens jurisdiktion. Dessa mismatchningar kan leda till dubbla avdrag eller ett avdrag utan inkludering och bör därför undanröjas. När det gäller obeaktade fasta driftställen bör den medlemsstat i vilken den skattskyldige är hemmahörande inkludera den inkomst som annars skulle hänföras till det fasta driftstället.
- (11) De eventuella anpassningar som krävs enligt detta direktiv bör i princip inte påverka den fördelning av beskattningsrätt mellan jurisdiktioner som fastställts i ett skatteavtal.
- (12) För att säkerställa proportionalitet är det endast nödvändigt att behandla sådana fall där det föreligger en betydande risk för skatteflykt genom användning av hybrida mismatchningar. Det är därför lämpligt att inbegripa de hybrida mismatchningar som uppstår mellan huvudkontor och fast driftställe eller mellan två eller flera fasta driftställen för samma subjekt, hybrida mismatchningar som uppstår mellan den skattskyldige och denne närstående företag eller mellan närstående företag samt hybrida mismatchningar som är ett resultat av ett strukturerat arrangemang som innefattar en skattskyldig.
- (13) Mismatchningar som särskilt härrör från subjekts hybridkaraktär bör endast behandlas om ett av de närstående företagen, som ett minimum, har faktisk kontroll över övriga närstående företag. I sådana fall bör det följaktligen krävas att ett närstående företag innehas av eller innehar den skattskyldige eller ett annat närstående företag genom en andel i form av rösträtt, kapitalinnehav eller rätt till erhållna vinster motsvarande 50 procent eller mer. Innehavet eller rättigheterna för de personer som agerar tillsammans bör räknas samman vid tillämpningen av detta krav.

- (14) För att få en tillräckligt bred definition av *närstående företag* vid tillämpningen av reglerna om hybrida mismatchningar, bör definitionen också omfatta ett subjekt som av redovisningsskäl ingår i samma koncern, ett företag i vilket den skattskyldige har ett betydande inflytande på förvaltningen och omvänt ett företag som har ett betydande inflytande på förvaltningen av den skattskyldige.
- (15) Det är nödvändigt att behandla fyra kategorier av hybrida mismatchningar: för det första hybrida mismatchningar som är ett resultat av betalningar enligt ett finansiellt instrument, för det andra hybrida mismatchningar som är en följd av skillnader i allokeringen av betalningar som gjorts till ett hybridsubjekt eller ett fast driftställe, inbegripet som ett resultat av betalningar till ett obeaktat fast driftställe, för det tredje hybrida mismatchningar som är ett resultat av de betalningar som gjorts av ett hybridsubjekt till dess ägare eller fiktiva betalningar mellan huvudkontor och fast driftställe eller mellan två eller flera fasta driftställen och till sist dubbla avdrag som är ett resultat av betalningar som gjorts av ett hybridsubjekt eller ett fast driftställe.
- (16) Vad gäller betalningar enligt ett finansiellt instrument kan en hybrid mismatchning uppstå om avdraget utan inkludering kan hänföras till skillnaderna i klassificeringen av instrumentet eller de betalningar som görs i enlighet därmed. Om betalningen är av sådan art att den uppfyller kraven för dubbel skattelättnad enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion, t.ex. genom undantag från skatt, sänkt skattesats, skatterabatt eller återbetalning av skatt, ska betalningen anses ge upphov till en hybrid mismatchning motsvarande det belopp som beskattats i otillräcklig omfattning. En betalning enligt ett finansiellt instrument bör dock inte anses ge upphov till en hybrid mismatchning, om den skattelättnad som beviljats i betalningsmottagarens jurisdiktion enbart beror på betalningsmottagarens skattemässiga status eller på att instrumentet omfattas av villkoren för en särskild ordning.
- (17) För att undvika oönskade resultat vid samspelet mellan bestämmelsen om hybridinstrument och det krav på förlusttäckningskapacitet som ställs på banker bör medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av reglerna för statligt stöd, ha möjlighet att från direktivets tillämpningsområde undanta koncerninterna instrument som har emitterats med det enda syftet att uppfylla kraven på emittentens förlusttäckningskapacitet och inte för att undvika skatt.
- (18) När det gäller betalningar som görs till ett hybridsubjekt eller ett fast driftställe kan en hybrid mismatchning uppstå om avdraget utan inkludering beror på skillnader i reglerna för allokering av denna betalning mellan hybridsubjektet och dess ägare i de fall en betalning som görs till ett hybridsubjekt, mellan huvudkontoret och ett fast driftställe eller mellan två eller fler fasta driftställen vid en fiktiv betalning till ett fast driftställe. Definitionen av en hybrid mismatchning bör endast gälla om mismatchningen är ett resultat av skillnader i reglerna för allokeringen av betalningar enligt lagstiftningen i de två jurisdiktionerna och en betalning bör inte ge upphov till en hybrid mismatchning som skulle ha uppkommit i alla händelser, på grund av att betalningsmottagaren är undantagen från skatt enligt lagstiftningen i en betalningsmottagares jurisdiktion.
- (19) Definitionen av hybrid mismatchning bör även omfatta avdrag utan inkludering som är en följd av betalningar till ett obeaktat fast driftställe. Ett obeaktat fast driftställe är varje arrangemang som enligt lagstiftningen i huvudkontorets jurisdiktion behandlas som att det ger upphov till ett fast driftställe men som enligt lagstiftningen i den andra jurisdiktionen inte ska behandlas som ett fast driftställe. Regeln för hybrida mismatchningar bör dock inte tillämpas om mismatchningen skulle ha uppkommit i alla händelser på grund av att betalningsmottagaren är undtagen från skatt enligt lagstiftningen i en betalningsmottagares jurisdiktion.
- (20) Vad gäller betalningar som görs av ett hybridsubjekt till dess ägare eller fiktiva betalningar mellan huvudkontoret och ett fast driftställe eller mellan två eller fler fasta driftställen kan en hybrid mismatchning uppstå om ett avdrag utan inkludering har sin grund i att betalningen eller den fiktiva betalningen inte erkänns i betalningsmottagarens jurisdiktion. I detta fall, när mismatchningen uppstår till följd av att betalningen eller den fiktiva betalningen inte allokeras, är betalningsmottagarens jurisdiktion den jurisdiktion där betalningen eller den fiktiva betalningen behandlas som mottagen i enlighet med lagstiftningen i betalarens jurisdiktion. Inga hybrida mismatchningar bör uppstå om betalningsmottagaren är undtagen från skatt enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion, såsom vid andra mismatchningar avseende hybridsubjekt och filialer som ger upphov

till avdrag utan inkludering. När det gäller denna kategori av hybrida mismatchningar, skulle en mismatchning emellertid endast uppstå i den mån som betalarens jurisdiktion medger avdraget med avseende på den betalning eller den fiktiva betalning som ska kvittas mot ett belopp som inte är inkomst med dubbel inkludering. Om betalarens jurisdiktion medger att avdraget överförs till en följande beskattningsperiod, kan kravet att göra en justering enligt detta direktiv skjutas upp till en tidpunkt då avdraget faktiskt kvittas mot inkomst som inte är inkomst med dubbel inkludering i betalarens jurisdiktion.

- (21) Definitionen av hybrid mismatchning bör även omfatta dubbla avdrag, oavsett om de uppkommer till följd av betalningar eller kostnader som inte behandlas som betalningar enligt inhemsk lagstiftning eller till följd av nedskrivningar eller förlust vid avskrivningar. En hybrid mismatchning bör emellertid endast uppstå i den mån som betalarens jurisdiktion medger att avdraget kvittas mot ett belopp som inte är inkomst med dubbel inkludering, såsom vid fiktiva betalningar och betalningar av ett hybridsubjekt som inte beaktas av betalningsmottagaren. Det innebär att kravet på en justering enligt detta direktiv kan skjutas upp till en tidpunkt då avdraget faktiskt kvittas mot inkomst som inte är inkomst med dubbel inkludering i betalarens jurisdiktion, om betalarens jurisdiktion medger att avdraget överförs till följande beskattningsperiod.
- (22) Skillnader i fråga om skatteresultat som endast kan hänföras till skillnader i värderingen av en betalning, inbegripet tillämpningen av internprissättning, bör inte omfattas av räckvidden för hybrida mismatchningar. Eftersom jurisdiktioner använder olika beskattningsperioder och har olika regler för att fastställa när inkomster eller utgifter har erhållits eller uppstått, bör dessa avvikelser avseende tidpunkt allmänt sett inte heller anses ge upphov till mismatchningar i fråga om skatteresultat. En avdragsgill betalning i enlighet med ett finansiellt instrument som rimligen inte kan förväntas inkluderas i inkomst inom rimlig tid bör dock anses ge upphov till en hybrid mismatchning, om detta avdrag utan inkludering kan hänföras till skillnader i klassificeringen av det finansiella instrumentet eller betalningar som görs i enlighet med detsamma. Det förutsätts att en mismatchning kan uppstå om en betalning som görs i enlighet med ett finansiellt instrument inte inkluderas i inkomst inom rimlig tid. En sådan betalning bör anses som inkluderad i inkomst inom rimlig tid, om den inkluderas av betalningsmottagaren inom tolv månader efter utgången av betalarens beskattningsperiod, eller såsom fastställs i enlighet med armlängdsprincipen. Medlemsstater kan kräva att en betalning inkluderas inom en bestämd tidsperiod för att undvika att ge upphov till en mismatchning och säkra skattekontroll.
- (23) Hybridöverföringar kan ge upphov till en skillnad i skattemässig behandling, om den underliggande avkastningen på instrumentet, som ett resultat av ett arrangemang för att överföra ett finansiellt instrument, behandlades som om den har erhållits av fler än en av parterna i arrangemanget. I dessa fall kan betalningen enligt hybridöverföring leda till ett avdrag för betalaren samtidigt som betalningsmottagaren behandlar den som en avkastning på det underliggande finansiella instrumentet. Denna skillnad i skattemässig behandling kan leda till avdrag utan inkludering eller till att det skapas ett för högt avräkningsbelopp för källskatt på det underliggande finansiella instrumentet. Sådana mismatchningar bör därför undanröjas. Vid avdrag utan inkludering bör samma regler gälla som för neutralisering av mismatchningar av betalningar enligt ett hybridinstrument. Vid hybridöverföringar som har strukturerats för att framkalla ett för högt avräkningsbelopp bör den berörda medlemsstaten hindra betalaren från att använda det för höga avräkningsbeloppet för att få en skattefördel, inbegripet genom tillämpning av en allmän regel mot missbruk, i överensstämmelse med artikel 6 i direktiv (EU) 2016/1164.
- (24) Det är nödvändigt med en bestämmelse som gör det möjligt för medlemsstaterna att hantera sådana skillnader i det här direktivets införlivande och genomförande som resulterar i en hybrid mismatchning, trots att medlemsstaterna efterlever direktivet. Om en sådan situation uppkommer och den primära bestämmelsen i detta direktiv inte är tillämplig, bör en sekundär bestämmelse tillämpas. Tillämpningen av såväl den primära som den sekundära bestämmelsen gäller dock endast hybrida mismatchningar såsom de definieras i detta direktiv och bör inte inverka på de allmänna dragen i en medlemsstats skattesystem.
- (25) Vid importerade mismatchningar flyttas effekten av en hybrid mismatchning mellan parter i tredjeländer till en medlemsstats jurisdiktion genom användning av ett icke-hybridinstrument, vilket gör de regler som ska motverka hybrida mismatchningar mindre effektiva. En avdragsgill betalning i en medlemsstat kan användas för att finansiera utgifter som omfattar en hybrid mismatchning. För att neutralisera sådana importerade mismatchningar är det nödvändigt att införa bestämmelser om att inte tillåta avdrag för en betalning, om den motsvarande inkomsten från den betalningen direkt eller indirekt kvittas mot ett avdrag som uppkommer på grund av en hybrid mismatchning som ger upphov till dubbla avdrag eller ett avdrag utan inkludering mellan tredjeländer.

- (26) En mismatchning med avseende på dubbel hemhörighet kan leda till dubbla avdrag, om en betalning som har gjorts av en skattskyldig med dubbel hemhörighet dras av i enlighet med lagstiftningen i båda de jurisdiktioner där den skattskyldige är hemmahörig. Eftersom mismatchningar med avseende på dubbel hemhörighet kan ge upphov till dubbla avdrag, bör de omfattas av detta direktiv. En medlemsstat bör vägra ett dubbelt avdrag som uppstår med avseende på ett företag med dubbel hemhörighet i den mån som denna betalning kvittas mot ett belopp som inte behandlas som inkomst enligt lagstiftningen i den andra jurisdiktionen.
- (27) Syftet med detta direktiv är att förbättra motståndskraften hos den inre marknaden som helhet mot hybrida mismatchningar. Eftersom de nationella bolagsskattesystemen är olika och oberoende åtgärder från medlemsstaternas sida endast skulle återskapa den nuvarande fragmenteringen av den inre marknaden på området för direkt beskattning, kan detta inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna var för sig. Det skulle göra det möjligt för ineffektivitet och felaktigheter att kvarstå vid samverkan av olika nationella åtgärder. Det skulle leda till bristande samordning. På grund av det gränsöverskridande inslaget i hybrida mismatchningar och behovet av att anta lösningar som fungerar på den inre marknaden som helhet, kan målet uppnås bättre på unionsnivå. Unionen får anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Genom att fastställa den nödvändiga skyddsnivån för den inre marknaden syftar detta direktiv endast till att uppnå den väsentliga grad av samordning inom unionen som är nödvändig för att uppnå dess mål.
- (28) Vid genomförandet av detta direktiv bör medlemsstaterna använda de tillämpliga förklaringarna och exemplen i OECD:s Bepsrapport om åtgärd 2 som en källa till illustration eller tolkning i den mån som dessa överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv och unionsrätten.
- (29) Bestämmelserna om hybrida mismatchningar i artikel 9.1 och 9.2 kommer endast att vara tillämpliga i den mån som den situation som innefattar en skattskyldig ger upphov till mismatchning. Det bör inte uppstå någon mismatchning när ett arrangemang är föremål för en justering i enlighet med artikel 9.5 eller 9a och följaktligen bör arrangemang som är föremål för justering i enlighet med dessa delar av detta direktiv inte vara föremål för ytterligare justering enligt bestämmelserna om hybrid mismatchning.
- (30) När bestämmelserna i ett annat direktiv, såsom rådets direktiv 2011/96/EU ⁽¹⁾, leder till att mismatchningen av skatteresultat neutraliseras, bör det inte finnas utrymme för någon tillämpning av bestämmelserna om hybrid mismatchning i detta direktiv.
- (31) Kommissionen bör utvärdera genomförandet av detta direktiv fem år efter dess ikraftträdande och rapportera om detta till rådet. Medlemsstaterna bör till kommissionen överlämna all information som behövs för denna utvärdering.
- (32) Direktiv (EU) 2016/1164 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv (EU) 2016/1164 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ersättas med följande:

"Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv är tillämpligt på samtliga skattskyldiga som omfattas av bolagsbeskattning i en eller flera medlemsstater, inbegripet fasta driftställen i en eller flera medlemsstater som tillhör subjekt vilka är skattemässigt hemmahörande i ett tredjeland.

2. Artikel 9a är också tillämplig på alla subjekt som behandlas som skattemässigt transparenta av en medlemsstat."

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2011/96/EU av den 30 november 2011 om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (EUT L 345, 29.12.2011, s. 8).

2. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 ska sista stycket ersättas med följande:

"Vid tillämpningen av artiklarna 9 och 9a ska följande gälla:

- a) Har mismatchningen uppstått enligt punkt 9 första stycket b, c, d, e eller g i denna artikel eller när en justering krävs enligt artikel 9.3 eller 9a, ändras definitionen av närstående företag så att kravet på 25 procent ersätts med ett krav på 50 procent.
- b) En person som agerar tillsammans med en annan person när det gäller röster eller kapitalinnehav i ett subjekt ska anses inneha ett ägarintresse i samtliga röster eller det kapitalinnehav i det subjektet som innehas av den andra personen.
- c) Med närstående företag ska även förstås ett subjekt som, för affärsredovisningsändamål, ingår i samma koncern som den skattskyldige, ett företag i vilket den skattskyldige har ett betydande inflytande på förvaltningen eller ett företag som har ett betydande inflytande på förvaltningen av den skattskyldige."

b) Punkt 9 ska ersättas med följande:

"9. *hybrida mismatchningar*: en situation som involverar en skattskyldig eller, när det gäller artikel 9.3, ett subjekt där

a) en betalning i enlighet med ett finansiellt instrument ger upphov till ett avdrag utan inkludering och

i) en sådan betalning inte inkluderas inom rimlig tid, och

ii) mismatchningen kan hänföras till skillnader i klassificeringen av instrumentet eller betalningen i enlighet med detsamma.

Vid tillämpningen av första stycket ska en betalning i enlighet med ett finansiellt instrument anses som inkluderad i inkomst inom rimlig tid om

i) betalningen inkluderas av betalningsmottagarens jurisdiktion under en beskattningsperiod som inleds inom 12 månader från utgången av betalarens beskattningsperiod, eller

ii) det rimligen kan förväntas att betalningen kommer att inkluderas av betalningsmottagarens jurisdiktion under en kommande beskattningsperiod och att betalningsvillkoren motsvarar vad man kan förvänta sig mellan fristående företag.

b) en betalning till ett hybridsubjekt ger upphov till ett avdrag utan inkludering och den mismatchningen är ett resultat av skillnaderna i allokeringen av betalningar som gjorts till hybridsubjektet i enlighet med lagstiftningen i den jurisdiktion där hybridsubjektet är etablerat eller registrerat och jurisdiktionen för en person som innehar andelar i hybridsubjektet,

c) en betalning till ett subjekt med ett eller flera fasta driftställen ger upphov till ett avdrag utan inkludering och den mismatchningen är ett resultat av skillnaderna i allokeringen av betalningar mellan huvudkontor och fast driftställe eller mellan två eller fler fasta driftställen till samma subjekt enligt lagstiftningen i de jurisdiktioner där subjektet har sin verksamhet,

d) en betalning ger upphov till ett avdrag utan inkludering som ett resultat av en betalning till ett obeaktat fast driftställe,

e) en betalning som görs av ett hybridsubjekt ger upphov till ett avdrag utan inkludering och den mismatchningen är ett resultat av att betalningen inte beaktas enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion,

f) en fiktiv betalning mellan huvudkontor och fast driftställe eller mellan två eller fler fasta driftställen ger upphov till ett avdrag utan inkludering och den mismatchningen är ett resultat av att betalningen inte beaktas enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion, eller

g) ett resultat av dubbla avdrag uppstår.

Vid tillämpningen av denna punkt 9 ska

- a) en betalning motsvarande den underliggande avkastningen på ett överfört finansiellt instrument inte ge upphov till någon hybrid mismatchning enligt första stycket a, om betalningen görs av en värdepappershandlare inom ramen för en hybridöverföring på marknaden under förutsättning att betalarens jurisdiktion ålägger värdepappershandlaren att inkludera som inkomst alla belopp som mottagits i samband med det överförda finansiella instrumentet,
- b) en hybrid mismatchning endast uppstå enligt första stycket e, f eller g i den mån betalarens jurisdiktion medger att avdraget kvittas mot ett belopp som inte är inkomst med dubbel inkludering,
- c) en mismatchning inte behandlas som en hybrid mismatchning såvida den inte uppstår mellan närstående företag, mellan en skattskyldig och ett närstående företag, mellan huvudkontor och fast driftställe, mellan två eller fler fasta driftställen till samma subjekt eller inom ramen för ett strukturerat arrangemang.

Vid tillämpningen av denna punkt 9 och artiklarna 9, 9a och 9b ska följande definitioner gälla:

- a) *mismatchning*: dubbla avdrag eller avdrag utan inkludering.
- b) *dubbla avdrag*: avdrag för samma betalning, kostnader eller förluster görs både i den jurisdiktion där betalningen har sin källa eller kostnaden eller förlusten uppstår (betalarens jurisdiktion) och i en annan jurisdiktion (investerarens jurisdiktion). I de fall då en betalning görs av hybridsubjekt eller fasta driftställen är betalarens jurisdiktion den jurisdiktion där hybridsubjektet eller det fasta driftstället är etablerat eller beläget.
- c) *avdrag utan inkludering*: ett avdrag för en betalning görs eller fiktiv betalning görs mellan huvudkontor och fast driftställe eller mellan två eller fler fasta driftställen i den jurisdiktion där den betalningen eller den fiktiva betalningen anses som utförd (betalarens jurisdiktion) utan att den betalningen eller den fiktiva betalningen tas med på motsvarande sätt för skatteändamål i betalningsmottagarens jurisdiktion. Betalningsmottagarens jurisdiktion är den jurisdiktion där den betalningen eller den fiktiva betalningen tas emot, eller behandlas som mottagen enligt lagstiftningen i en annan jurisdiktion.
- d) *avdrag*: det belopp som behandlas som avdragsgillt från den skattepliktiga inkomsten enligt lagstiftningen i betalarens eller investerarens jurisdiktion. Begreppet *avdragsgillt* ska tolkas i enlighet med detta.
- e) *inkludering*: det belopp som beaktas när det gäller den skattepliktiga inkomsten enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion. En betalning enligt ett finansiellt instrument ska inte behandlas som inkluderad i den utsträckning som betalningen uppfyller kraven för en skattelättnad enbart på grund av det sätt på vilket betalningen klassificeras enligt lagstiftningen i betalningsmottagarens jurisdiktion. Begreppet *inkluderad* ska tolkas i enlighet med detta.
- f) *skattelättnad*: undantag från skatt, sänkt skattesats eller skatterabatt eller återbetalning av skatt (med undantag för avdrag för källskatt).
- g) *inkomst med dubbel inkludering*: varje inkomst som inkluderas enligt lagstiftningen i de båda jurisdiktioner där mismatchningen har uppstått.
- h) *person*: en fysisk person eller ett subjekt.
- i) *hybridsubjekt*: ett subjekt eller arrangemang som anses vara ett skattesubjekt enligt lagstiftningen i en jurisdiktion och vars inkomster eller utgifter behandlas som en eller flera andra personers inkomster eller kostnader enligt lagstiftningen i en annan jurisdiktion.
- j) *finansiellt instrument*: varje instrument i den mån det ger upphov till avkastning på investeringar eller eget kapital som beskattas i enlighet med bestämmelserna för beskattning av skulder, eget kapital eller derivat i lagstiftningen i antingen betalningsmottagarens eller betalarens jurisdiktion och omfattar en hybridöverföring.
- k) *värdepappershandlare*: en person eller ett subjekt som bedriver verksamhet som består i att regelbundet köpa och sälja finansiella instrument på eget konto i syfte att skapa vinst.

- l) *hybridöverföring*: ett arrangemang för att överföra ett finansiellt instrument där den underliggande avkastningen på det finansiella instrument som överförs, för skatteändamål behandlas som att det erhållits samtidigt av fler än en part i detta arrangemang.
- m) *hybridöverföring på marknaden*: varje hybridöverföring som en värdepappershandlare gör i sin löpande verksamhet och inte som del av ett strukturerat arrangemang.
- n) *obeaktat fast driftställe*: varje arrangemang som enligt lagstiftningen i huvudkontorets jurisdiktion behandlas som om det utgör ett fast driftställe och som enligt lagstiftningen i den andra jurisdiktionen inte behandlas som om det utgör ett fast driftställe."

c) Följande punkter ska läggas till:

"10. *koncern för affärsredovisningsändamål*: en koncern bestående av alla subjekt som är fullt integrerade i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller nationella finansiella redovisningssystem i en medlemsstat.

11. *strukturerat arrangemang*: arrangemang som involverar en hybrid mismatchning, där mismatchningen har prissatts i villkoren för arrangemanget eller ett arrangemang som har utformats för att leda fram till en hybrid mismatchning, såvida inte den skattskyldige eller ett närstående företag inte rimligen kunde ha förväntats känna till den hybrida mismatchningen och inte tog del av värdet på den skattefördel som den hybrida mismatchningen gett upphov till."

3. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 5 a ska ii ersättas med följande:

"ii) alla tillgångar och skulder värderas med hjälp av samma metod som i den koncernredovisning som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder eller nationella finansiella redovisningssystem i en medlemsstat"

b) Punkt 8 ska ersättas med följande:

"8. Vid tillämpningen av punkterna 1–7 får den skattskyldige ges rätt att använda koncernredovisning som utarbetats enligt andra redovisningsstandarder än de internationella redovisningsstandarderna eller de nationella finansiella redovisningssystemen i en medlemsstat."

4. Artikel 9 ska ersättas med följande:

"Artikel 9

Hybrida mismatchningar

1. I den mån en hybrid mismatchning leder till dubbla avdrag

- a) ska avdraget vägras i den medlemsstat som är investerarens jurisdiktion, och
- b) om avdraget inte vägras i investerarens jurisdiktion, ska avdraget vägras i den medlemsstat som är betalarens jurisdiktion.

Varje sådant avdrag ska icke desto mindre kunna kvittas mot inkomster som omfattas av dubbel inkludering oavsett om de uppkommer under den innevarande eller följande beskattningsperioden.

2. I den mån en hybrid mismatchning leder till ett avdrag utan inkludering

- a) ska avdraget vägras i den medlemsstat som är betalarens jurisdiktion, och
- b) om avdraget inte vägras i betalarens jurisdiktion, ska den del av betalningen som annars skulle ge upphov till en mismatchning inkluderas i inkomsten i den medlemsstat som är betalningsmottagarens jurisdiktion.

3. En medlemsstat ska vägra avdrag för varje betalning av en skattskyldig i den mån en sådan betalning direkt eller indirekt finansierar avdragsgilla utgifter som ger upphov till en hybrid mismatchning genom en transaktion eller en serie av transaktioner mellan närstående företag eller som ingås som en del av ett strukturerat arrangemang utom i den mån någon av de jurisdiktioner som är inblandade i transaktionerna eller i serien av transaktioner har gjort en likvärdig justering avseende en sådan hybrid mismatchning.

4. En medlemsstat får undanta följande från tillämpningsområdet för

- a) punkt 2 b i denna artikel: hybrida mismatchningar såsom de definieras i artikel 2.9 första stycket b, c, d eller f,
- b) punkt 2 a och b i denna artikel: hybrida mismatchningar som är ett resultat av en räntebetalning som gjorts enligt ett finansiellt instrument till ett närstående företag där
 - i) det finansiella instrumentet har funktioner av konvertering, bail-in eller nedskrivning,
 - ii) det finansiella instrumentet har emitterats med det enda syftet att tillgodose de krav på förlusttäckningskapacitet som är tillämpliga på banksektorn och det finansiella instrumentet behandlas som sådant i den skattskyldiges krav på förlusttäckningskapacitet,
 - iii) det finansiella instrumentet
 - har emitterats i samband med finansiella instrument med funktioner av konvertering, bail-in eller nedskrivning hos ett moderföretag,
 - har emitterats på en nivå som krävs för att uppfylla tillämpliga krav på förlusttäckningskapacitet,
 - är inte en del av ett strukturerat arrangemang, och
 - iv) det totala nettoavdraget för koncernen enligt arrangemanget inte överstiger det belopp det skulle ha uppgått till om den skattskyldige hade emitterat sådana finansiella instrument direkt till marknaden.

Led b ska tillämpas till och med den 31 december 2022.

5. I den mån en hybrid mismatchning omfattar inkomster för ett obeaktat fast driftställe vilka inte beskattas i den medlemsstat där den skattskyldige är skattemässigt hemmahörande ska den medlemsstaten kräva att den skattskyldige inkluderar de inkomster som annars skulle hänföras till det obeaktade fasta driftstället. Detta gäller såvida inte medlemsstaten måste undanta inkomsterna enligt ett skatteavtal som medlemsstaten ingått med ett tredjeland.

6. I den mån en hybridöverföring har utformats för att framkalla ett avräkningsbelopp för källskatt på en betalning som härrör från ett överfört finansiellt instrument till mer än en av de deltagande parterna, ska den skattskyldiges medlemsstat begränsa förmånen med denna lättnad i proportion till den skattepliktiga nettotinkomsten avseende en sådan betalning."

5. Följande artiklar ska införas:

"Artikel 9a

Omvända hybrida mismatchningar

1. Om en eller flera närstående utomlands hemmahörande subjekt som sammanlagt har ett direkt eller indirekt intresse om 50 procent eller mer av rösterna, kapitalet eller rätten till en del av vinsten i ett hybridsubjekt som är registrerat eller etablerat i en medlemsstat, är belägna i en jurisdiktion eller jurisdiktioner som behandlar hybridsubjektet som en beskattningsbar person ska hybridsubjektet anses hemmahörande i den medlemsstaten och beskattas på sin inkomst i den mån denna inkomst inte på annat sätt beskattas enligt medlemsstatens eller någon annan jurisdiktions lagstiftning.

2. Punkt 1 ska inte gälla för företag för kollektiva investeringar. Vid tillämpningen av denna artikel avses med *företag för kollektiva investeringar* en investeringsfond eller ett investeringsföretag som har bred ägarbas, innehar en diversifierad värdepappersportfölj och omfattas av bestämmelser om investerarskydd i det land där det är etablerat.

Artikel 9b

Missmatchningar med avseende på skatterättslig hemhörighet

I den mån ett avdrag för en betalning, kostnader eller förluster för en skattskyldig som är skattemässigt hemmahörande i två eller flera jurisdiktioner är avdragsgillt från beskattningsunderlaget i båda jurisdiktionerna, ska den skattskyldiges medlemsstat vägra avdraget i den mån som den andra jurisdiktionen tillåter att det dubbla avdraget kvittas från inkomster som inte omfattas av dubbel inkludering. Om båda jurisdiktionerna är medlemsstater ska den medlemsstat där den skattskyldige enligt skatteavtalet mellan de båda berörda medlemsstaterna inte anses ha sin hemvist vägra avdraget.”

6. I artikel 10.1 ska följande stycke läggas till:

”Genom undantag från första stycket ska kommissionen utvärdera genomförandet av artiklarna 9 och 9b, och särskilt konsekvenserna av det undantag som anges i artikel 9.4 b, senast den 1 januari 2022 och rapportera om detta till rådet.”

7. I artikel 11 ska följande punkt införas:

”5a. Genom undantag från punkt 1 ska medlemsstaterna senast den 31 december 2019 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 9. De ska överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen utan dröjsmål.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2020.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.”

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2019 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2020.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. Genom undantag från punkt 1 ska medlemsstaterna senast den 31 december 2021 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 9a i direktiv (EU) 2016/1164. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2022.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 29 maj 2017.

På rådets vägnar
C. CARDONA
Ordförande

Sammanfattning av promemorian

I promemorian föreslås i huvudsak att en generell begränsning av ränteavdrag i bolagssektorn införs i första hand som en EBIT-regel (avdragsutrymmet uppgår till 35 procent av EBIT) och i andra hand som en EBITDA-regel (avdragsutrymmet uppgår till 25 procent av EBITDA), i kombination med en sänkning av bolagsskatten och expansionsfondsskatten (från 22 procent till 20 procent), avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer (hybridregler) införs, reglerna om begränsning av ränteavdrag för vissa interna lån (de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna) ges ett snävare tillämpningsområde, skatteregler om finansiella leasingavtal införs, och reglerna om värdeminskningssavdrag avseende hyreshus ändras på så sätt att, utöver ordinarie avdrag för värdeminskning, 10 procent av utgifterna får dras av inom en femårsperiod från det att hyreshuset färdigställs (primäravdrag).

Förslaget om införande av en generell ränteavdragsbegränsningsregel i form av den förordade EBIT-regeln eller EBITDA-regeln innebär att ränteavdragsbegränsningsregeln i artikel 4 rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion (direktivet mot skatteundandraganden) genomförs i svensk rätt. Vidare är förslaget i linje med OECD:s rekommendationer mot skattebaseroering och vinstöverföring (BEPS) avseende ränteavdragsbegränsningar (åtgärd 4). Syftet med att lämna två förslag på utformning av den generella ränteavdragsbegränsningsregeln är att tillförsäkra ett så bra beslutsunderlag som möjligt.

Förslaget om avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer innebär ett första steg i genomförandet av OECD:s BEPS-rekommendationer om hybrida mismatchningar (åtgärd 2) samt reglerna om hybrida mismatchningar i direktivet mot skatteundandraganden och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer i svensk rätt.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs att 4 § kupongskattelagen (1970:624) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Skattskyldighet föreligger för utdelningsberättigad om denne är fysisk person, som är begränsat skattskyldig, dödsbo efter sådan person eller utländsk juridisk person, och utdelningen ej är hänförlig till inkomst av näringsverksamhet som bedrivits från fast driftställe här i riket. Skattskyldighet föreligger dock inte för utdelningsberättigad utländsk juridisk person för sådan del av utdelningen som motsvarar det belopp som ska beskattas hos delägaren enligt 5 kap. 2 a § eller 39 a kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229).

För handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering, kommanditbolag och rederi föreligger skattskyldighet för den del av utdelningen som ej är hänförlig till inkomst av näringsverksamhet som bedrivits från fast driftställe här i riket och som belöper på delägare eller medlem som är begränsat skattskyldig.

Skattskyldighet föreligger slutligen för utdelningsberättigad, som innehar aktie under sådana förhållanden, att annan därigenom obehörigen beredes förmån vid beslut om inkomstskatt eller vinner befrielse från kupongskatt.

Skattskyldighet föreligger inte för person som avses i 3 kap. 17 § 2–4 inkomstskattelagen.

Skattskyldighet föreligger inte heller för en juridisk person i en främmande stat som är medlem i Europeiska unionen, om den innehar 10 procent eller mer av andelskapitalet i det utdelande bolaget och uppfyller villkoren i artikel 2 i rådets direktiv 2011/96/EU av den 30 november 2011 om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater.

Skattskyldighet föreligger inte heller för utländskt bolag som avses i 2 kap. 5 a § inkomstskattelagen och som motsvarar ett sådant svenskt företag som avses i 24 kap. 13 § 1–4 den lagen, för utdelning på aktie om aktien är en sådan näringsbetingad andel som avses i 24 kap. 14 § första stycket 1 eller 2 samma lag.

Som förutsättning för skattefrihet

Skattskyldighet föreligger inte heller för utländskt bolag som avses i 2 kap. 5 a § inkomstskattelagen och som motsvarar ett sådant svenskt företag som avses i 24 kap. 34 § 1–4 den lagen, för utdelning på aktie om aktien är en sådan näringsbetingad andel som avses i 24 kap. 35 § första stycket 1 eller 2 samma lag.

Som förutsättning för skattefrihet

¹ Senaste lydelse 2013:574.

enligt sjätte stycket gäller att utdelningen skulle ha omfattats av bestämmelserna om skattefrihet i 24 kap. 17–22 §§ eller 25 a kap. 5, 6 och 8 §§ inkomstskattelagen, om det utländska bolaget varit ett svenskt företag. I fråga om innehavstid enligt 24 kap. 20 § samma lag gäller dock att andelen alltid ska ha innehafts minst ett år vid utdelningstillfället.

Skattskyldighet för utdelning föreligger inte heller för handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering, kommanditbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer om motsvarande utdelning hade varit skattefri enligt femte eller sjätte stycket om delägaren själv hade varit utdelningsberättigad. Vid bedömningen av om utdelningen hade varit skattefri ska aktieinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägens indirekta innehav.

Skattskyldighet föreligger inte heller för fondföretag enligt 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder eller utländska specialfonder som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i en stat med vilken Sverige har ingått ett skatteavtal som innehåller en artikel om informationsutbyte eller ett avtal om informationsutbyte i skatteärenden.

enligt sjätte stycket gäller att utdelningen skulle ha omfattats av bestämmelserna om skattefrihet i 24 kap. 37–44 §§ eller 25 a kap. 5, 6 och 8 §§ inkomstskattelagen, om det utländska bolaget varit ett svenskt företag. I fråga om innehavstid enligt 24 kap. 42 § samma lag gäller dock att andelen alltid ska ha innehafts minst ett år vid utdelningstillfället.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

2. Lagen tillämpas första gången på utdelning som lämnas efter ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) – förslag på en EBIT-regel (alternativ 1)

Häri genom föreskrivs¹ i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)²
dels att 24 kap. 10 a–10 f §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast efter 24 kap. 10 § och närmast före 24 kap. 10 a, 10 b och 10 d §§ ska utgå,
dels att nuvarande 24 kap. 2–10 §§ ska betecknas 24 kap. 3–13 §§, att nuvarande 24 kap. 11–14 §§ ska betecknas 24 kap. 32–35 §§, att nuvarande 24 kap. 16–22 §§ ska betecknas 24 kap. 36–44 §§ och att nuvarande 39 kap. 8 a § ska betecknas 39 kap. 8 b §,
dels att 2 kap. 1 och 15 §§, 9 kap. 5 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 och 12 §§, 19 kap. 8, 9 och 15 §§, 20 kap. 11 och 13 §§, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 1, 8, 13, 33, 34, 36–39 och 41–43 §§, 25 kap. 2 och 12 §§, 25 a kap. 23 och 23 a §§, 30 kap. 5 och 6 a §§, 33 kap. 8 och 16 §§, 34 kap. 6, 8, 10, 18 och 20 §§, 38 a kap. 23 §, 39 kap. 14 och 23 §§, 48 kap. 27 §, 50 kap. 5 §, 56 kap. 8 § och 65 kap. 8 och 10 §§ samt rubriken närmast före 2 kap. 15 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas 21 nya paragrafer, 19 kap. 5 a §, 24 kap. 2 och 14–31 §§ samt 39 kap. 8 a § av följande lydelse,
dels att det närmast efter 24 kap. 13, 17 och 22 §§ samt närmast före 24 kap. 2, 14, 15, 18, 20, 23, 26, 28 och 30 §§ ska införas nya rubriker av följande lydelse,
dels att det ska införas ett nytt kapitel, 20 b kap., av följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss³

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

- aktiebaserad delägar rätt i 25 a kap. 4 §
- aktiebolag i 4 §

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

² Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

24 kap. 10 a–10 c och 10 f §§ 2012:757

24 kap. 10 d § 2016:1239

rubrikerna närmast efter 24 kap. 10 § och närmast före 24 kap. 10 a, 10 b och 10 d §§ 2012:757.

³ Lagrådsremiss den 20 december 2016, Lättnader i beskattningen av personaloptioner i vissa fall.

aktiv näringsverksamhet i 23 §
 andelsbyte i 48 a kap. 2 §
 andelshus i 16 §
 artistisk och idrottslig verksamhet i 36 §
 barn i 21 §
 begränsat skattskyldig fysisk person i 3 kap. 17 §
 begränsat skattskyldig juridisk person i 6 kap. 7 §
 beskattningsår i 1 kap. 13–15 §§ och 37 kap. 19 §
 byggnadsinventarier i 19 kap. 19–21 §§
 delägare i fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag i 56 kap. 6 §
 delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster i 39 a kap. 5 §
 delägar rätt i 48 kap. 2 §
 dödsbo i 4 kap., se också 3 §
 egenavgifter i 26 §
 ekonomisk förening i 4 b §
 europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) i 5 kap. 2 §
 fast driftställe i 29 §
 fastighet i 6 §
 fastighetsägare i 7 §
 fission i 37 kap. 5 §
 fordringsrätt i 48 kap. 3 och 4 §§
 fusion i 37 kap. 3 §
 fysisk person i 4 kap. 1 och 2 §§
 fåmansföretag i 56 kap. 2, 3 och 5 §§
 fåmanshandelsbolag i 56 kap. 4 och 5 §§
 företagsledare i 56 kap. 6 §
 förvärvsinkomst i 1 kap. 5 §
 handelsbolag i 5 kap., se också 3 §
 hemortskommun i 65 kap. 3 § andra och tredje styckena
 hyreshusenhet i 15 §
 i utlandet delägarbeskattade juridiska personer i 5 kap. 2 a §
 ideell förening i 4 c §
 industrienhet i 15 §
 inventarier i 18 kap. 1 §
 investeringssparkonto i 42 kap. 35 §
 investmentföretag i 39 kap. 15 §
 juridisk person i 3 §
 kapitalförsäkring i 58 kap. 2 §
 kapitaltillgång i 25 kap. 3 §
 kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget kapital i 41 kap. 2 §
 kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget näringsverksamhet i 25 kap. 3–5 §§
 koncern (svensk) i 5 §
 kooperativ förening i 39 kap. 21 §
 kvalificerad andel i 57 kap. 4–7 §§
 kvalificerad fission i 37 kap. 6 §
 kvalificerad fusion i 37 kap. 4 §
 kvalificerad rederiverksamhet i 39 b kap. 3–5 §§
 lagertillgång i 17 kap. 3 §
 lantbruksenhet i 15 §

livförsäkringsföretag i 39 kap. 2 §
 lågbeskattade inkomster i 39 a kap. 5–8 §§
 makar i 20 §
 markanläggning i 20 kap. 2 §
 markinventarier i 20 kap. 15 och 16 §§
 marknadsvärdet i 61 kap. 2 §
 marknadsnoterad delägar rätt eller fordringsrätt i 48 kap. 5 §
 medlemsfrämjande förening i 39 kap. 21 a §
 näringsbetingad andel i 24 kap. näringsbetingad andel i 24 kap.
 13 § 34 §
 näringsbidrag i 29 kap. 2 och 3 §§
 näringsbostadsrätt i 19 §
 näringsfastighet i 14 §
 närstående i 22 §
 obegränsat skattskyldig fysisk person i 3 kap. 3–5 §
 obegränsat skattskyldig juridisk person i 6 kap. 3 §
 omkostnadsbelopp i 44 kap. 14 §
 option i 44 kap. 12 §
 partiell fission i 38 a kap. 2 §
 passiv näringsverksamhet i 23 §
 pension i 10 kap. 5 §
 pensionsförsäkring i 58 kap. 2 §
 pensionssparkonto i 58 kap. 21 §
 personaloption i 10 kap. 11 §
 prisbasbelopp i 27 §
 privatbostad i 8–12 §§
 privatbostadsfastighet i 13 §
 privatbostadsföretag i 17 §
 privatbostadsrätt i 18 §
 rörelse i 24 §
 sambor i 20 §
 sjuk- eller olycksfallsförsäkring tecknad i samband med tjänst i 10 kap.
 7 §
 sjöinkomst i 64 kap. 3 och 4 §§
 skadeförsäkringsföretag i 39 kap. 2 §
 skatteavtal i 35 §
 skattemässigt värde i 31–33 §§
 småhus i 15 §
 småhusenhet i 15 §
 statslåneräntan i 28 §
 svensk fordringsrätt i 48 kap. 3 §
 svensk koncern i 5 §
 Sverige i 30 §
 taxeringsenhet i 15 §
 taxeringsvärde i 15 §
 termin i 44 kap. 11 §
 underprisöverlåtelse i 23 kap. 3 §
 uppskovsgrundande andelsbyte i 49 kap. 2 §
 utländsk fordringsrätt i 48 kap. 4 §
 utländsk juridisk person i 6 kap. 8 §
 utländskt bolag i 5 a §

uttagsbeskattning i 22 kap. 7 §
 verksamhetsavyttring i 38 kap. 2 §
 verksamhetsgren i 25 §
 vinstandelslån i 24 kap. 5 § vinstandelslån i 24 kap. 8 §
 återföring av avdrag i 34 §
 ägarlägenhet i 15 §
 ägarlägenhetsenhet i 15 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshus, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

15 §⁴

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, *hyreshus*, hyreshusenhet, industri-enhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med taxeringsvärde avses det värde som fastställs enligt fastighetstaxeringslagen.

9 kap.

5 §

Om en inkomst inte ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal eller sådan dispens som avses i 6 kap. 17 §, får inte heller utgifter för förvärv av inkomsten dras av.

Första stycket gäller dock inte utgifter som avser utdelning från ett utländskt bolag till en svensk juridisk person och som inte ska tas upp enligt 24 kap. 17 §.

Första stycket gäller dock inte utgifter som avser utdelning från ett utländskt bolag till en svensk juridisk person och som inte ska tas upp enligt 24 kap. 37 §.

14 kap.

4 §

Om räkenskaper förs för näringsverksamheten, ska dessa läggas till grund för beräkningen av resultatet när det gäller beskattningstidpunkten.

Reserv i lager och liknande ska beaktas bara vid tillämpning av 17 kap. 4 och 5 §§ samt 27 § andra stycket.

Ränteutgifter som avses i

⁴ Senaste lydelse 2009:107.

24 kap. 2 § ska inte räknas in i
anskaffningsvärdet för en
immateriell tillgång som har
upparbetats i den egna närings-
verksamheten. Med anskaffnings-
värde avses detsamma som enligt
4 kap. 3 § årsredovisningslagen
(1995:1554).

Bilaga 4

17 kap.

2 §⁵

Med anskaffningsvärde, nettoförsäljningsvärde och återanskaffningsvärde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 9 § andra–fjärde styckena årsredovisningslagen (1995:1554) eller i förekommande fall 4 kap. 5 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 4 kap. 4 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

Vid tillämpning av första stycket ska ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § inte räknas in i anskaffningsvärdet. Detta gäller dock inte ränteutgifter hänförliga till skulder som utgör lager av finansiella instrument.

Med verkligt värde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 14 a § andra stycket årsredovisningslagen.

Om en enskild näringsidkare upprättar ett förenklat årsbokslut enligt 6 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), avses med anskaffningsvärde det värde som följer av god redovisningssed.

18 kap.

7 §⁶

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde.

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet, oavsett hur inventarierna förvärvas.*

⁵ Senaste lydelse 2010:1528.

⁶ Senaste lydelse 2010:1528.

Om en enskild näringsidkare upprättar ett förenklat årsbokslut enligt 6 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), avses med anskaffningsvärde det värde som följer av god redovisningssed.

12 §

Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för inventarier finns när det gäller

– beskattningsinträde i 20 a kap.,

– *finansiella leasingavtal i 20 b kap.,*

– uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,

– underprisöverlåtelser i 23 kap. 10 §,

– näringsbidrag i 29 kap. 6 §,

– ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,

– kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 och 20 §§,

– verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,

– partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och

– förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap. 10 och 11 §§.

19 kap.

5 a §

För byggnad som indelas som hyreshus får värdeminskingsavdrag även göras med tio procent av byggnadens anskaffningsvärde de fem första åren från det att hyreshuset färdigställs (primäravdrag).

Värdeminskingsavdrag genom primäravdrag ska göras inom avskrivningsplanen och beräknas från den tidpunkt då hyreshuset färdigställs och fördelas med två procentenheter per år under fem år från färdigställandet.

8 §

Om en byggnad uppförs av den skattskyldige, är anskaffningsvärdet utgiften för att uppföra den.

Om en byggnad uppförs av den skattskyldige, är anskaffningsvärdet utgiften för att uppföra den. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

9 §

Om en byggnad förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt, är anskaffningsvärdet utgiften för förvärvet.

Om en byggnad förvärvas genom köp, byte eller på liknande sätt, är anskaffningsvärdet utgiften för förvärvet. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte*

räknas in i anskaffningsvärdet.

I 18 § finns bestämmelser om förvärv av byggnad genom arv, gåva m.m.

15 §

Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för byggnader finns när det gäller

– beskattningsinträde i 20 a kap.,

– finansiella leasingavtal i 20 b kap.,

– uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,

– underprisöverlåtelser i 23 kap. 10 §,

– näringsbidrag i 29 kap. 6 §,

– ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,

– kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,

– verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,

– partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och

– förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap. 10 och 11 §§.

20 kap.

11 §

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen.

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

Som anskaffningsvärde räknas också sådant värde av nyttjanderättshavares förbättringsutgifter som enligt 19 kap. 29 § ska tas upp som intäkt för fastighetsägaren.

13 §

Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för markanläggningar finns när det gäller

– beskattningsinträde i 20 a kap.,

– finansiella leasingavtal i 20 b kap.,

– näringsbidrag i 29 kap. 6 §,

– ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,

– kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,

– verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och

– partiella fissioner i 38 a kap. 14 §.

20 a kap.

4 §

Om utgiften för en tillgång ska dras av genom värdeminskningssavdrag, ska tillgången anses ha anskaffats för ett belopp som motsvarar anskaffningsutgiften ökad med förbättringsutgifter och minskad med beräknade värdeminskningssavdrag för varje innehavsår med

– 20 procent för inventarier,

- 4 procent för byggnader,
- 10 procent för täckdiken och skogsvägar, och
- 5 procent för andra markanläggningar.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

20 b kap. Finansiella leasingavtal

Tillämpningsområde

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för lager, inventarier enligt 18 kap. 1 § första stycket, byggnader, markanläggningar och mark som omfattas av finansiella leasingavtal.

Bestämmelserna gäller för juridiska personer och svenska handelsbolag.

2 §

En leasetagare behöver inte tillämpa bestämmelserna i detta kapitel på rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal om den sammanlagda skulden enligt 12 § som företaget, eller företag som ingår i samma intressegemenskap, har för finansiella leasingavtal är mindre än tre miljoner kronor vid utgången av beskattningsåret.

Om en leasetagare tillämpat första stycket på rättigheter och skyldigheter för ett visst finansiellt leasingavtal ska detta göras även under kommande beskattningsår oavsett om den sammanlagda leasingkulden då överstiger tre miljoner kronor.

Om en leasetagare vid något beskattningsår har behandlat rättigheter och skyldigheter för ett visst finansiellt leasingavtal som tillgång och skuld enligt 12 § ska detta göras även under kommande

beskattningsår även om första stycket tillämpas på övriga finansiella leasingavtal. Bilaga 4

Definitioner

3 §

Med företag i intressegemenskap avses i detta kapitel

– företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra,

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, och

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

Med beskattningsår avses i detta kapitel för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

4 §

Med finansiellt leasingavtal avses ett avtal enligt vilket

– en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning, och

– de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång uteslutande eller så gott som uteslutande överförs från leasegivaren till leasetagaren.

5 §

Med minimileaseavgifter avses summan av

– det som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden, och

– det restvärde som garanteras av leasetagaren eller av företag som ingår i samma intressegemenskap.

Om leasingavgifterna innehåller

en rörlig avgift som är jämförbar med en ränteavgift ingår denna rörliga avgift i minimileaseavgifterna enligt den räntesats som gäller vid avtalets början. Övriga rörliga avgifter, serviceavgifter och skatter ingår inte i minimileaseavgifterna.

För leasegivaren ska även ett restvärde som har garanterats av en oberoende tredje part ingå i minimileaseavgifterna.

6 §

Med rörlig avgift avses den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid har gått.

7 §

Med verkligt värde avses i detta kapitel detsamma som i 17 kap. 2 § tredje stycket.

8 §

Med nuvärde avses det diskonterade värdet av framtida kassaflöden.

9 §

Med det finansiella leasingavtalets implicita ränta avses den diskonteringssats som för leasegivaren vid avtalets ingående resulterar i att summan av nuvärdet av minimileaseavgifterna och den del av den leasade tillgångens restvärde som inte är garanterat av någon överensstämmer med summan av det verkliga värdet för den leasade tillgången och sådana direkta utgifter som uppkommer till följd av att avtalet ingås.

10 §

Med marginell låneränta avses den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat enligt ett likvärdigt finansiellt leasingavtal.

Om denna räntesats inte kan fastställas, är den marginella låneräntan den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat när det finansiella leasingavtalet ingicks för en finansiering genom lån under motsvarande period och med motsvarande säkerhet.

11 §

Med en sale-and-lease-back-transaktion avses att ett företag säljer en tillgång i syfte att företaget självt eller ett företag som ingår i samma intressegemenskap ska leasa tillbaka den genom ett finansiellt leasingavtal.

Leasetagaren

12 §

En leasetagare ska behandla rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal som tillgång och skuld. Tillgången och skulden ska uppgå till samma belopp när avtalet ingås. Tillgången ska behandlas på samma sätt som övriga tillgångar enligt 18–20 kap.

Anskaffningsvärdet på tillgången ska vara det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna, fastställda vid avtalets ingående. Utgifter som direkt kan hänföras till ingående av avtalet ska läggas till anskaffningsvärdet.

Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska avtalets implicita ränta användas. Om avtalets implicita ränta inte kan bestämmas, ska leasetagarens marginella låneränta användas.

13 §

Minimileaseavgifterna ska fördelas på ränta respektive amortering av skulden. Räntan ska för varje beskattningsår beräknas

med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för skulden under respektive beskattningsår.

Andra rörliga avgifter än sådana som ingår i minimileaseavgifterna enligt 3 § ska dras av som kostnad det beskattningsår de hänförs sig till enligt god redovisningssed.

Ränta enligt första stycket och avgifter enligt andra stycket som är jämförbara med ränta omfattas av bestämmelserna i 24 kap. 7–31 §§ om begränsningar i avdragsrätten för ränta.

Leasegivaren

14 §

En leasegivare ska i stället för den leasade tillgången ta upp en fordran enligt ett finansiellt leasingavtal.

Fordringens anskaffningsvärde ska motsvara nuvärdet av summan av

- minimileaseavgifterna, och*
- den del av den leasade tillgångens restvärde som inte garanteras av någon och som tillfaller leasegivaren när avtalet upphör.*

Nuvärdet ska beräknas utifrån avtalets implicita ränta.

15 §

En leasegivare ska fördela leasingavgifterna enligt ett finansiellt leasingavtal på ränta respektive amortering av fordringen enligt 13 §. Räntan ska för varje beskattningsår beräknas så att förräntning på fordringen blir jämn.

16 §

Om den leasade tillgången är, eller någon gång har varit, lager hos företaget eller hos ett företag som ingår i samma intressegemenskap, ska leasegivaren ta upp en intäkt som uppgår till

samma belopp som fordringen enligt 14 §. Den leasade tillgångens skattemässiga värde ska dras av som kostnad. Bilaga 4

Sale-and-lease-back-transaktioner

17 §

Den vinst eller förlust som uppkommer vid en sale-and-lease-back-transaktion ska tas upp respektive dras av linjärt över leasingperioden.

24 kap.

1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- vad som avses med ränteutgift i 2 §,
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 2 och 3 §§,
- partiell fission i 3 a §,
- kapitalrabatt på optionslån i 4 §,
- avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder i 4 a §,
- avdragsrätt för ränta på vinstandelslån i 5–10 §§,
- begränsningar i avdragsrätten för ränta på vissa skulder i 10 a–10 f §§,
- avdrag för lämnad utdelning i 11 §, och
- skattefria utdelningar i 12–22 §§.
- vad som avses med ränteutgift i 2 §,
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 3 och 4 §§,
- partiell fission i 5 §,
- kapitalrabatt på optionslån i 6 §,
- avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder i 7 §,
- avdragsrätt för ränta på vinstandelslån i 8–13 §§,
- avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer i 14–17 §§,
- särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap i 18–22 §§,
- avdragsbegränsning för negativa räntenetton i 23–31 §§,
- avdrag för lämnad utdelning i 32 §, och
- skattefria utdelningar i 33–44 §§.

⁷ Senaste lydelse 2016:1055.

En bestämmelse om skattefrihet för utdelning från privatbostadsföretag finns i 15 kap. 4 §.

Bestämmelser om i vilken utsträckning ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar räknas som ränta finns i 44 kap. 35 och 37–39 §§.

Definition av ränteutgift

2 §

Med ränteutgifter avses i detta kapitel

– ränta och andra utgifter för kredit, och

– utgifter som är jämförbara med ränta.

Bestämmelser om i vilken utsträckning leasingavgifter samt ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar behandlas som ränta finns i 20 b kap. 13 § och 44 kap. 35 och 37–39 §§.

8 §⁸

Ett svenskt aktieföretag, en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag som har tagit upp ett vinstandelslån, får dra av vinstandelsräntan bara i den utsträckning som följer av 6–10 §§.

Ett svenskt aktieföretag, en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag som har tagit upp ett vinstandelslån, får dra av vinstandelsräntan bara i den utsträckning som följer av 9–13 §§.

Med vinstandelsränta avses ränta vars storlek är beroende av det låntagande företags utdelning eller vinst och med vinstandelslån avses ett lån med ränta som helt eller delvis är vinstandelsränta.

För annan ränta på vinstandelslån gäller allmänna bestämmelser om avdrag i näringsverksamheten.

13 §

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsräntan inte dras av – även om förutsättningarna för avdrag i 7, 8 eller 9 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsräntan inte dras av – även om förutsättningarna för avdrag i 10, 11 eller 12 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

⁸ Senaste lydelse 2011:68.

1. är andelsägare i företaget,
2. är företagsledare i företaget,
3. är närstående till någon som avses i 1 eller 2, eller
4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer

Definition av intressegemenskap

14 §

*Företag ska vid tillämpning av 15–17 §§ anses vara i intresse-
gemenskap med varandra om*

1. företagen ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget,

3. ett av företagen har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget, eller

4. en och samma person, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen.

Vid bedömningen av om företagen är i intressegemenskap med varandra ska personer som agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett annat företag behandlas som en enda person.

Vid tillämpning av 15 eller 16 § ska, i stället för 25 procent i första stycket 2–4, 50 procent gälla.

Avdragsförbud

15 §

*Ett företag får inte dra av ränteutgifter om avdrag för samma utgift får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat i skattehänseende och som ingår i samma intressegemenskap och
– ränteutgiften betalas av det*

andra företaget, eller
– ränteutgiften betalas av
företaget och avdrag inte nekas i
den andra staten.

Första stycket gäller inte om den
inkomst som företaget tar upp
även tas upp i den stat där det
andra företaget hör hemma i
skattehänseende inom tolv måna-
der räknat från utgången av det
beskattningsår som ränteutgiften
hänför sig till.

16 §

Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat i
skattehänseende och som ingår i
samma intressegemenskap om

– motsvarande inkomst inte tas
upp till beskattning av det andra
företaget, och

– detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av något
av företagen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten eller
i två eller flera andra stater.

17 §

Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat i
skattehänseende och som ingår i
samma intressegemenskap om

– motsvarande inkomst inte tas
upp till beskattning av det andra
företaget, och

– detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av det
finansiella instrumentet eller
betalningen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten.

En inkomst ska anses tas upp till
beskattning om den tas upp inom
tolv månader räknat från utgången
av det beskattningsår som ränte-
utgiften hänför sig till.

**Särskild avdragsbegränsning för
ränta på vissa skulder till företag i
intressegemenskap**

Definitioner

18 §

Med företag avses i 19–22 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Företag ska vid tillämpning av 20–22 §§ anses vara i intressegemenskap med varandra om

– ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget, eller

– företagen står under i huvudsak gemensam ledning.

19 §

En andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska behandlas som en delägar rätt vid tillämpningen av 21 §.

Avdragsbegränsning

20 §

Ett företag som ingår i en intressegemenskap får, om inte annat följer av andra stycket eller 21 §, dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen bara om det företag som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften

– hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),

– hör hemma i en stat utanför EES med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt avtalet, eller

– skulle ha beskattats för inkomsten med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten.

Om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån, får dock ränteutgifterna inte dras av.

21 §

Om en skuld till ett företag i intressegemenskapen avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen, får avdrag enligt 20 § bara göras om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Om skulden har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen och denna skuld avser ett sådant förvärv, ska även den förnämnda skulden anses avse detta förvärv.

22 §

Bestämmelserna i 20 § och 21 § första stycket tillämpas också på en skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen, till den del ett företag i intressegemenskapen har en fordran på det förnämnda företaget, eller på ett företag som är i intressegemenskap med det förnämnda företaget, om skulden kan anses ha samband med denna fordran.

Avdragsbegränsning för negativa räntenetton

Definitioner

23 §

Med företag avses i 24–31 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Som företag räknas dock inte

– svenska handelsbolag som direkt eller indirekt, genom ett eller flera andra svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, under hela beskattningsåret bara har ägts av fysiska personer, eller

– i utlandet delägarbeskattade juridiska personer som direkt eller indirekt, genom ett eller flera andra svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer, under hela beskattningsåret bara har ägts av obegränsat skattskyldiga fysiska personer.

Med beskattningsår avses i andra stycket och 26, 28 och 31 §§ för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

24 §

Med företag i intressegemenskap avses i 26 §

– företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra,

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, och

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

25 §

Med ränteinkomster avses inkomster som motsvarar ränteutgifter enligt 2 §.

Med negativt räntenetto avses skillnaden mellan ränteutgifter som får dras av och ränteinkomster som ska tas upp, om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna.

Med positivt räntenetto avses skillnaden mellan ränteinkomster som ska tas upp och ränteutgifter

som får dras av, om ränteinkomsterna överstiger ränteutgifterna.

Avdragsbegränsning

26 §

Ett företag får dra av ett negativt räntenetto med högst 35 procent av avdragsunderlaget (avdragsutrymmet).

Ett negativt räntenetto får, i stället för vad som sägs i första stycket, dras av upp till 100 000 kronor. För företag som är i intressegemenskap gäller i sådant fall att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inte får överstiga 100 000 kronor.

Andra stycket gäller bara om fördelningen av beloppet inom intressegemenskapen redovisas öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokförings-skyldighet upphör.

27 §

Avdragsunderlaget utgörs av överskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto enligt 26 § och avdrag för kvarstående räntenetto enligt 28 §

ökat med

– ränteutgifter,

minskat med

– ränteinkomster, och

– överskott som belöper sig på andelar i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Kvarstående räntenetto

28 §

Ett företag som enligt 26 § första stycket inte har kunnat dra

av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet får dra av återstående del (kvarstående räntenetto) högst med ett belopp som motsvarar avdragsutrymmet, minskat med avdrag för negativt räntenetto enligt 26 §.

Avdrag ska göras inom sex år efter det beskattningsår då det kvarstående räntenettet uppkom. Tidigare uppkommet kvarstående räntenetto ska dras av före ett senare uppkommet sådant.

29 §

Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag, upphör rätten att utnyttja det sistnämnda företags kvarstående räntenetto.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

Första stycket gäller inte om företaget har försatts i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Avdrag för negativt räntenetto i ett annat företag

30 §

Ett företag får dra av ett negativt räntenetto hos ett annat företag med högst ett belopp som motsvarar ett positivt räntenetto.

Det negativa räntenettet hos ett annat företag får inte dras av till den del det har dragits av på annat sätt.

Ett avdrag enligt första stycket ska minska det negativa räntenettet hos det andra företaget i motsvarande utsträckning.

31 §

Bestämmelserna i 30 § gäller bara om båda företagen

*– med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra, och
– redovisar avdrag för negativt räntenetto öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.*

33 §

Med utdelning avses i 13–22 §§ inte Med utdelning avses i 34–44 §§ inte

1. utdelning på andelar i kooperativa föreningar i form av rabatt eller pristillägg som den utdelande föreningen ska dra av enligt 39 kap. 22 §, och

2. utdelning från en kooperativ förening på förlagsinsatser eller utdelning till en medlemsfrämjande förening, om den kooperativa föreningen ska dra av utdelningen enligt 39 kap. 23 §.

Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening enligt ett skatteavtal ska anses ha hemvist i en utländsk stat, ska företaget vid tillämpning av 13–22 §§ anses som en utländsk juridisk person som hör hemma i den utländska staten.

Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening enligt ett skatteavtal ska anses ha hemvist i en utländsk stat, ska företaget vid tillämpning av 34–44 §§ anses som en utländsk juridisk person som hör hemma i den utländska staten.

34 §

Med näringsbetingad andel avses en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, om den uppfyller villkoren i 14 § och ägs av en sådan juridisk person (ägarföretaget) som är

1. ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som inte är ett investmentföretag,
2. en svensk stiftelse eller svensk ideell förening och som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap.,
3. en svensk sparbank,
4. ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag, eller
5. ett utländskt bolag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som motsvarar något sådant svenskt företag som anges i 1–4.

Med näringsbetingad andel avses en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, om den uppfyller villkoren i 35 § och ägs av en sådan juridisk person (ägarföretaget) som är

36 §⁹

Om andelen avser ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska andelen, under förutsättning att villkoren i övrigt i 13 och 14 §§ är uppfyllda, anses näringsbetingad också om ägarföretagets andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Med företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen avses ett utländskt företag som

1. bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 24.1,
2. enligt skattelagstiftningen i en medlemsstat anses höra hemma i den staten och inte enligt ett skatteavtal med tredje land anses ha hemvist utanför unionen, och
3. är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 24.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

37 §

Utdelning på en näringsbetingad andel ska inte tas upp i annat fall än som anges i 18–20 §§.

Utdelning på en näringsbetingad andel ska inte tas upp i annat fall än som anges i 40–42 §§.

38 §

Utdelning på en andel som inte är näringsbetingad i ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska inte tas upp i annat fall än som anges i 18–20 §§, under förutsättning att andelen ägs av ett sådant ägarföretag som anges i 13 § och villkoren i 14 § är uppfyllda.

Även om villkoret om röstetal i 14 § 2 inte är uppfyllt gäller första stycket också om ägarföretagets andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Utdelning på en andel som inte är näringsbetingad i ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska inte tas upp i annat fall än som anges i 40–42 §§, under förutsättning att andelen ägs av ett sådant ägarföretag som anges i 34 § och villkoren i 35 § är uppfyllda.

Även om villkoret om röstetal i 35 § 2 inte är uppfyllt gäller första stycket också om ägarföretagets andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

⁹ Senaste lydelse 2011:293.

Vid bedömningen av om ett företag hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen tillämpas bestämmelsen i 16 § andra stycket.

Vid bedömningen av om ett företag hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen tillämpas bestämmelsen i 36 § andra stycket.

39 §¹⁰

Om ett företag som anges i 13 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som erhållit utdelning, ska den del av utdelningen som belöper sig på delägarans andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande utdelning inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade erhållit utdelningen. Vid bedömningen av om utdelning inte skulle ha tagits upp enligt 14 § första stycket 2 eller 16 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarans indirekta innehav.

Om ett företag som anges i 34 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som erhållit utdelning, ska den del av utdelningen som belöper sig på delägarans andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande utdelning inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade erhållit utdelningen. Vid bedömningen av om utdelning inte skulle ha tagits upp enligt 35 § första stycket 2 eller 36 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarans indirekta innehav.

Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

41 §¹¹

Utdelning på andel som lämnas av ett *utländskt* företag ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

Utdelning på andel som lämnas av ett företag *som hör hemma i en annan stat i skattehänseende* ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

42 §

Utdelning på en marknadsnoterad andel ska tas upp, om andelen avyttras eller upphör att vara näringsbetingad inom ett år från det att andelen blivit näringsbetingad hos innehavaren. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttringen sker eller andelen upphör att vara näringsbetingad.

Utdelning på en marknadsnoterad andel som avses i 17 a § ska tas upp, om andelen avyttras inom ett år från det att förutsättningarna

Utdelning på en marknadsnoterad andel som avses i 38 § ska tas upp, om andelen avyttras inom ett år från det att förutsättningarna för

¹⁰ Senaste lydelse 2009:1413.

¹¹ Senaste lydelse 2015:886.

för skattefrihet blivit uppfyllda. Detsamma gäller för sådan utdelning om förutsättningarna för skattefrihet inte föreligger under en sammanhängande tid om tolv månader hos innehavaren av andelen. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttring sker eller förutsättningarna för skattefrihet inte längre är uppfyllda.

skattefrihet blivit uppfyllda. Detsamma gäller för sådan utdelning om förutsättningarna för skattefrihet inte föreligger under en sammanhängande tid om tolv månader hos innehavaren av andelen. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttring sker eller förutsättningarna för skattefrihet inte längre är uppfyllda.

Bilaga 4

43 §

Vid tillämpning av 20 § ska innehavstiden räknas från det att andelen tillträds till dess den frånträds. Om ägarföretagets förvärv eller avyttring av andelen grundas på avtal, ska den anses ha tillträtts respektive frånträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet.

Vid tillämpning av 42 § ska innehavstiden räknas från det att andelen tillträds till dess den frånträds. Om ägarföretagets förvärv eller avyttring av andelen grundas på avtal, ska den anses ha tillträtts respektive frånträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet.

25 kap.

2 §

I 44 kap. finns grundläggande bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster. I 25 a, 45, 46, 48, 49, 50, 52 och 55 kap. finns särskilda bestämmelser för vissa slag av tillgångar.

Särskilda bestämmelser om anskaffningsutgift finns i fråga om

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelser i 23 kap. 10 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,
- partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och
- förvärv av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 10 och 11 §§.

Särskilda bestämmelser som begränsar avdragsrätten för ränta finns i 24 kap.

12 §¹²

Om ett företag som enligt 24 kap. 13 § kan inneha en näringsbetingad andel har gjort en kapitalförlust på en fastighet, får

Om ett företag som enligt 24 kap. 34 § kan inneha en näringsbetingad andel har gjort en kapitalförlust på en fastighet, får

¹² Senaste lydelse 2011:1256.

denna dras av bara mot kapitalvinster på fastigheter. Om en del av en förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på fastigheter om var och en av de juridiska personerna

denna dras av bara mot kapitalvinster på fastigheter. Om en del av en förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på fastigheter om var och en av de juridiska personerna

1. begär det för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte någon av de juridiska personernas bokföringsskyldighet upphör, och

2. med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till den andra juridiska personen.

Till den del en förlust inte kan dras av behandlas den det följande beskattningsåret som en ny kapitalförlust på fastigheter hos den juridiska person som haft förlusten.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte om fastigheten under de tre senaste åren i betydande omfattning har använts för produktions- eller kontorsändamål eller liknande hos det avyttrande företaget eller hos ett företag i intressegemenskap. Om det föreligger särskilda omständigheter tillämpas inte första stycket trots att fastigheten har använts i mindre omfattning på angivet sätt.

Första stycket första meningen, andra och tredje styckena tillämpas på motsvarande sätt om företaget beskattas för näringsverksamhet i ett handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. Om skattskyldigheten för en andel i ett sådant bolag eller sådan utländsk juridisk person övergår till någon annan, gäller i stället bestämmelserna denne. Om skattskyldigheten för en andel i ett svenskt handelsbolag övergår till en fysisk person tillämpas dock bestämmelsen i 45 kap. 32 a §.

25 a kap.

23 §¹³

Om ett företag som anges i 3 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som avyttrat en delägar rätt med kapitalvinst, ska den del av vinsten som belöper sig på delägar ens andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägar en själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 14 § första stycket 2 eller 16 § ska

Om ett företag som anges i 3 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som avyttrat en delägar rätt med kapitalvinst, ska den del av vinsten som belöper sig på delägar ens andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägar en själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 35 § första stycket 2 eller 36 § ska

¹³ Senaste lydelse 2009:1413.

andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

Första stycket gäller inte om skalbolagsbeskattning ska ske enligt 9 a §.

23 a §¹⁴

Om en sådan avyttring som avses i 23 § leder till en kapitalförlust, får den del av förlusten som belöper sig på delägarrens andel inte dras av. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska det bortses från bestämmelserna om skalbolagsbeskattning i 9 §. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 14 § första stycket 2 eller 16 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller detta i stället denne.

Om en sådan avyttring som avses i 23 § leder till en kapitalförlust, får den del av förlusten som belöper sig på delägarrens andel inte dras av. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska det bortses från bestämmelserna om skalbolagsbeskattning i 9 §. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 35 § första stycket 2 eller 36 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller detta i stället denne.

Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

30 kap.

5 §

Juridiska personer får dra av högst ett belopp som motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget.

Juridiska personer får dra av högst ett belopp som motsvarar 25 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget

ökat med

– avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 26 §, och

– avdrag för kvarstående räntenetto enligt 24 kap. 28 §,

minskat med

– tretton sjundedelar av ett

¹⁴ Senaste lydelse 2009:1413.

negativt räntenetto som har dragits av hos ett svenskt handelsbolag eller hos en i utlandet delägarbeskattad juridisk person och som i samma utsträckning som resultatet ska anses belöpa sig på andelarna i dessa.

6 a §¹⁵

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 72 procent av statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

33 kap.

8 §¹⁶

Med *kapitalunderlaget för räntefördelning* för en enskild näringsidkare avses skillnaden mellan värdet på tillgångarna och värdet på skulderna i näringsverksamheten vid det föregående beskattningsårets utgång

ökad med

– underskott av näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret till den del avdrag för underskottet inte har gjorts enligt någon av de bestämmelser som anges i 14 kap. 22 § första och andra styckena,

– kvarstående sparat fördelningsbelopp,

– en sådan övergångspost som avses i 14 §, och

– en sådan särskild post vid arv, gåva m.m. som avses i 15–17 §§,

minskad med

– 78 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

– 80 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

¹⁵ Senaste lydelse 2016:1239.

¹⁶ Senaste lydelse 2012:757.

– sådana tillskott i näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret som gjorts i annat syfte än att varaktigt öka kapitalet i verksamheten.

Bilaga 4

16 §¹⁷

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstidpunkten enligt 12 § eller 13 § och ökad med 78 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstidpunkten enligt 12 § *första stycket* eller 13 § och ökad med 80 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

Om en del av fastigheten övergår till någon annan ägare, ska posten minskas i motsvarande mån.

Om fastigheten och driften av den räknas till olika näringsverksamheter och förvärvaren eller hans närstående inom två år före förvärvet eller efter förvärvet skjutit till kapital i mer än obetydlig omfattning till den näringsverksamhet som driften räknas till, ska posten minskas i motsvarande mån.

34 kap.

6 §¹⁸

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 128,21 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 125 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

8 §¹⁹

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger

¹⁷ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁸ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁹ Senaste lydelse 2012:757.

128,21 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

Första stycket gäller bara under förutsättning att villkoren i 18 § är uppfyllda och om fastigheten är kapitaltillgång såväl hos den tidigare ägaren som hos förvärvaren.

10 §²⁰

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 128,21 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i näringsverksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 128,21 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

125 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 125 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i näringsverksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 125 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

18 §²¹

Om realtillgångar i en enskild näringsverksamhet övergår till en obegränsat skattskyldig fysisk person genom arv, testamente, gåva eller bodelning och mottagaren tar över hela näringsverksamheten, en verksamhetsgren eller en ideell andel av en verksamhet eller av en verksamhetsgren, får mottagaren helt eller delvis ta över en expansionsfond, om

- mottagaren vid arv eller testamente skriftligen förklarar att han tar över fonden eller delen av fonden, eller
- parterna vid gåva eller bodelning träffar skriftligt avtal om övertagandet.

Utöver vad som sägs i första stycket krävs att

1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna	1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna

²⁰ Senaste lydelse 2012:757.

²¹ Senaste lydelse 2012:757.

skulder, motsvarar minst 78 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och skulder, motsvarar minst 80 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och

2. vad som övertas av fonden uppgår till högst så stor del av hela fonden som de övertagna reelltillgångarna utgör av samtliga reelltillgångar i näringsverksamheten.

Expansionsfonden får dock inte tas över till den del den överstiger 185 procent av det värde som reelltillgångarna i näringsverksamheten uppgick till vid utgången av det tredje beskattningsåret före det aktuella beskattningsåret (jämförelsebeloppet). Om fonden bara delvis tas över, får den övertagna fondens värde högst uppgå till så stor del av jämförelsebeloppet som de övertagna reelltillgångarna utgör av samtliga reelltillgångar vid tidpunkten för överföringen. Värdet av reelltillgångarna ska beräknas på det sätt som anges i 33 kap. 12 § första stycket och 13 §. Som skuld enligt andra stycket 1 ska räknas också sådana avdrag som avses i 33 kap. 11 §.

Om expansionsfonden helt eller delvis tas över, anses den som tar över fonden själv ha gjort avsättningarna och avdragen för dem.

20 §²²

En expansionsfond upphör utan att bestämmelserna i 14–16 §§ blir tillämpliga om en enskild näringsidkare

– överlåter samtliga reelltillgångar i näringsverksamheten till ett aktiebolag som han äger aktier i eller genom överlåtelsen kommer att äga aktier i,

– begär att expansionsfonden inte ska återföras, och

– gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 78 procent av expansionsfonden. – gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 80 procent av expansionsfonden.

I 48 kap. 12 § finns bestämmelser om beräkningen av omkostnadsbeloppet för aktierna.

38 a kap.

23 §²³

När det gäller beskattningen av ägare till andelar i det överlåtande företaget vid en partiell fission finns särskilda bestämmelser om

– beräkning av anskaffningsvärdet för andelar i det övertagande och det överlåtande företaget i 17 kap. 7 a §,

– utdelning i 24 kap. 3 a § och 42 kap. 16 b §, – utdelning i 24 kap. 5 § och 42 kap. 16 b §,

– beräkning av omkostnadsbeloppet för andelar i det övertagande och överlåtande företaget i 48 kap. 18 a och 18 c §§,

– turordning vid avyttring i 48 kap. 18 b §, och

– kvalificerade andelar i 57 kap. 7–7 c, 12 a, 15, 20 b–20 d, 23 a, 24 och 24 a §§.

²² Senaste lydelse 2012:757.

²³ Senaste lydelse 2011:1271.

Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

För investmentföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, följande:

1. Kapitalvinster på delägarätter ska inte tas upp och kapitalförluster på delägarätter får inte dras av. Om ett investmentföretag avyttrar en delägar rätt som hade varit näringsbetingad om investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §, ska ersättningen tas upp som kapitalvinst om delägar rätten hänför sig till ett skalbolag som avses i 25 a kap. 9 § eller om det sker ett återköp enligt 25 a kap. 18 §. Vid bedömningen om ersättningen ska tas upp som kapitalvinst tillämpas bestämmelserna i 25 a kap. 10–18 §§.

2. Ett belopp som för helt år motsvarar 1,5 procent av värdet på delägar rätter vid beskattningsårets ingång ska tas upp. Egna aktier eller optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av investmentföretagets egna aktier

1. Kapitalvinster på delägarätter ska inte tas upp och kapitalförluster på delägar rätter får inte dras av. Om ett investmentföretag avyttrar en delägar rätt som hade varit näringsbetingad om investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 34 §, ska ersättningen tas upp som kapitalvinst om delägar rätten hänför sig till ett skalbolag som avses i 25 a kap. 9 § eller om det sker ett återköp enligt 25 a kap. 18 §. Vid bedömningen om ersättningen ska tas upp som kapitalvinst tillämpas bestämmelserna i 25 a kap. 10–18 §§.

2. Ett belopp som för helt år motsvarar 1,5 procent av värdet på delägar rätter vid beskattningsårets ingång ska tas upp. Egna aktier eller optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av investmentföretagets egna aktier

²⁴ Senaste lydelse 2011:1271.

ska inte räknas in i underlaget. I underlaget ska inte heller räknas in andelar och aktiebaserade delägar-rätter om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt bestämmelsen i 25 a kap. 5 § om andelen eller den aktiebaserade delägar-rätten hade avyttrats vid beskattningsårets början och investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §. Vid bedömningen om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

3. Utdelning som företaget lämnar ska dras av. Sådan utdelning av andelar i ett dotterbolag som avses i 42 kap. 16 § ska dock inte dras av.

Den utdelning som ska dras av enligt första stycket 3 ska dras av som kostnad det beskattningsår som beslutet om utdelning avser.

ska inte räknas in i underlaget. I underlaget ska inte heller räknas in andelar och aktiebaserade delägar-rätter om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt bestämmelsen i 25 a kap. 5 § om andelen eller den aktiebaserade delägar-rätten hade avyttrats vid beskattningsårets början och investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 34 §. Vid bedömningen om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

23 §²⁵

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) ska dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 17 § inte ska tas upp av mottagaren. Om den del som inte ska tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, ska dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) ska dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 37 § inte ska tas upp av mottagaren. Om den del som inte ska tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, ska dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning

²⁵ Senaste lydelse 2016:115.

på insatser. En kooperativ hyresrättsförening får inte dra av utdelning om föreningen är ett privatbostadsföretag enligt 2 kap. 17 §.

Om en ekonomisk förening är centralorganisation för kooperativa föreningar, ska utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

på insatser. En kooperativ hyresrättsförening får inte dra av utdelning om föreningen är ett privatbostadsföretag enligt 2 kap. 17 §.

48 kap.

27 §²⁶

I fråga om kapitalförluster som uppkommer i svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och för vilka avdrag ska göras tillämpas 19–21, 23 och 24 §§, om inte något annat anges i andra stycket.

Om den som ska göra avdrag enligt första stycket är ett sådant företag som anges i 24 kap. 13 § 1–5 och avdraget avser förlust på delägarätter ska 70 procent av kapitalförlusten dras av. Förlusten får dras av bara mot kapitalvinster på delägarätter.

Om den som ska göra avdrag enligt första stycket är ett sådant företag som anges i 24 kap. 34 § 1–5 och avdraget avser förlust på delägarätter ska 70 procent av kapitalförlusten dras av. Förlusten får dras av bara mot kapitalvinster på delägarätter.

Kapitalförluster för vilka avdrag ska göras på sådana delägarätter och fordringsrätter vars innehav betingas av rörelse som bedrivs av handelsbolaget eller av någon som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå handelsbolaget nära, ska dock alltid dras av i sin helhet.

50 kap.

5 §²⁷

Anskaffningsutgiften ska *ökas* med

- den skattskyldiges tillskott till bolaget,
- belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster,

– belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster *minskat med de ränteutgifter och negativa räntenetton som, direkt eller indirekt, belöper sig på andelen och som enligt 24 kap. inte har fått dras av,*

– kvarstående räntenetton som har dragits av enligt 24 kap. 28 § och som belöper sig på andelen,

- 22 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt

- 20 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt*

²⁶ Senaste lydelse 2011:1510.

²⁷ Senaste lydelse 2012:757.

34 kap., – 78 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och – det belopp som framgår vid en tillämpning av bestämmelserna om överlåtelse av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 5 §. Anskaffningsutgiften ska <i>minskas</i> med – den skattskyldiges uttag ur bolaget, – belopp som dragits av som den skattskyldiges andel av bolagets underskott, – negativt fördelningsbelopp till den del räntefördelningen minskat ett underskott i inkomstslaget näringsverksamhet, – 22 procent av återförda avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap., och – 78 procent av expansionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.	34 kap., – 80 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och – 20 procent av återförda avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap., och – 80 procent av expansionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.

56 kap.

8 §²⁸

När det gäller fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och deras delägare m.fl. finns även särskilda bestämmelser om

– förmån av utbildning i 11 kap. 17 §, – avdrag för framtida substansminskning i 20 kap. 23 §, – underprisöverlåtelser i 23 kap. 18, 19 och 22–23 a §§, – avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§, – avskattning av fastighet i 25 a kap. 25 §, – när en fastighet eller andel är lagertillgång i 27 kap. 4–6 §§, – kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §, – utskiftning vid ombildning av en ekonomisk förening till aktiebolag i 42 kap. 20 §, – partiella fissioner i 48 kap. 18 c–18 e §§, – andelsbyten i 48 a kap. 8 a–8 c, 9, 13 och 16 §§, – avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §, – pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§, – familjebeskattnings i 60 kap. 12–14 §§, och – grundavdrag i 63 kap. 5 §.	– avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 9, 10 och 13 §§,

65 kap.

8 §²⁹

²⁸ Senaste lydelse 2013:1106.

²⁹ Senaste lydelse 2012:757.

Expansionsfondsskatten är 22 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expansionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 22 procent av minskningen av expansionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

Expansionsfondsskatten är 20 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expansionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 20 procent av minskningen av expansionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

10 §³⁰

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 22 procent av den beskattningsbara inkomsten.

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 20 procent av den beskattningsbara inkomsten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.
2. Bestämmelserna i 9 kap. 5 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 §, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 2, 8, 13–31, 33, 34, 36–39 och 41–43 §§, 25 kap. 2 och 12 §§, 25 a kap. 23 och 23 a §, 30 kap. 5 och 6 a §§, 34 kap. 6, 18 och 20 §§, 39 kap. 8 a, 8 b, 14 och 23 §§, 48 kap. 27 §, 50 kap. 5 § och 65 kap. 8 och 10 § i sina nya lydelser tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 30 juni 2018.
3. Den nya bestämmelsen i 19 kap. 5 a § tillämpas för hyreshus som färdigställs från och med den 1 januari 2017. För hyreshus som färdigställs under tiden 1 januari 2017–30 juni 2018 får värdeminskningsskattavdrag genom primäravdrag göras för den delen av femårsperioden från färdigställandet som återstår den 1 juli 2018.
4. Det nya 20 b kap. ska tillämpas för finansiella leasingavtal som ingås efter den 30 juni 2018. För finansiella leasingavtal som har ingåtts före den 1 juli 2018 ska bara bestämmelserna i 20 b kap. 13 och 15 §§ om beräkning och hantering av räntedelen av leasingavgifterna tillämpas.
5. De upphävda bestämmelserna i 24 kap. 10 a–10 f §§ gäller fortfarande för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 juli 2018.
6. För beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före men avslutas efter den 30 juni 2018 får ett negativt räntenetto enligt bestämmelserna i 24 kap. 25–31 §§ som belöper sig på perioden från och med den 1 juli 2018 till och med utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, inte dras av.
7. Vid tillämpning av 30 kap. 7, 8 och 10 a §§ ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som har gjorts vid beskattningsår som börjar före den 1 juli 2018 återföras med 110 procent av avdraget, om

³⁰ Senaste lydelse 2012:757.

återföringen görs av en juridisk person vid beskattningsår som börjar Bilaga 4
efter den 30 juni 2018.

8. Bestämmelserna i 33 kap. 8 och 16 §§ och 34 kap. 8 och 10 §§ i sina nya lydelse tillämpas första gången för beskattningsåret efter det beskattningsår som börjar närmast efter den 30 juni 2018.

9. För det första beskattningsåret som börjar närmast efter den 30 juni 2018, ska samtliga kvarvarande avdrag för avsättning till expansionsfond som har gjorts enligt äldre bestämmelser anses återförda och genast återavsatta till expansionsfond den 1 juli 2018. Vid återföringen tillämpas bestämmelserna i sina äldre lydelse och vid återavsättningen tillämpas bestämmelserna i sina nya lydelse. Vid bestämmande av det belopp som expansionsfonden högst får uppgå till tillämpas i fråga om återavsättningen 34 kap. 6 och 10 §§ i sina äldre lydelse och vid tillämpningen av 34 kap. 13 § tillämpas 50 kap. 5 § i sin äldre lydelse. Bestämmelsen i 34 kap. 13 § andra stycket tillämpas inte i fråga om återavsättning.

10. Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 juli 2018 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 91 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018.

11. Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det första beskattningsåret som börjar efter den 30 juni 2018, ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 10 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten ska tas upp med en sjättedel det beskattningsåret och med en sjättedel per år under de påföljande fem beskattningsåren eller med hela beloppet under det första beskattningsåret.

En schablonintäkt som inte har tagits upp enligt första stycket i denna punkt ska tas upp om

1. företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse,
2. skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör,
3. näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 §, eller

5. företaget försätts i konkurs.

12. Vid tillämpning av 40 kap. 2 § ska, i den utsträckning som det inte finns några begränsningar som avses i den paragrafen, en juridisk persons avdrag för ett underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret beräknas till högst ett belopp som motsvarar 50 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget

ökad med

– avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 26 §, och

– avdrag för kvarstående räntenetto enligt 24 kap. 28 §, och

– avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap. 5 §,

minskad med

– återfört avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap.

Bestämmelsen tillämpas för beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018 och före den 1 juli 2020. Om ett beskattningsår som bestämmelsen ska tillämpas för omfattar kortare eller längre tid än tolv månader, ska

bestämmelsen dock tillämpas också för det därpå följande beskattningsåret.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) – förslag på en EBITDA-regel (alternativ 2)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)²
dels att 24 kap. 10 a–10 f §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast efter 24 kap. 10 § och närmast före 24 kap.
 10 a, 10 b och 10 d §§ ska utgå,
dels att nuvarande 24 kap. 2–10 §§ ska betecknas 24 kap. 3–13 §§, att
 nuvarande 24 kap. 11–14 §§ ska betecknas 24 kap. 32–35 §§, att
 nuvarande 24 kap. 16–22 §§ ska betecknas 24 kap. 36–44 §§ och att
 nuvarande 39 kap. 8 a § ska betecknas 39 kap. 8 b §,
dels att 2 kap. 1 och 15 §§, 9 kap. 5 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap.
 7 och 12 §§, 19 kap. 8, 9 och 15 §§, 20 kap. 11 och 13 §§, 20 a kap. 4 §,
 24 kap. 1, 8, 13, 33, 34, 36–39 och 41–43 §§, 25 kap. 2 och 12 §§,
 25 a kap. 23 och 23 a §§, 30 kap. 6 a §§, 33 kap. 8 och 16 §§, 34 kap. 6,
 8, 10, 18 och 20 §§, 38 a kap. 23 §, 39 kap. 14 och 23 §§, 48 kap. 27 §,
 50 kap. 5 §, 56 kap. 8 § och 65 kap. 8 och 10 §§ samt rubriken närmast
 före 2 kap. 15 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas 21 nya paragrafer, 19 kap. 5 a §, 24 kap. 2 och
 14–31 §§ samt 39 kap. 8 a § av följande lydelse,
dels att det närmast efter 24 kap. 13, 17 och 22 §§ samt närmast före
 24 kap. 2, 14, 15, 18, 20, 23, 26, 28 och 30 §§ ska införas nya rubriker av
 följande lydelse,
dels att det ska införas ett nytt kapitel, 20 b kap., av följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss³

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

¹ Jfr rådets direktiv (EU) 2016/1164 av den 12 juli 2016 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknads funktion och rådets direktiv (EU) 2017/952 av den 29 maj 2017 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

² Lagen omtryckt 2008:803.

Senaste lydelse av

24 kap. 10 a–10 c och 10 f §§ 2012:757

24 kap. 10 d § 2016:1239

rubrikerna närmast efter 24 kap. 10 § och närmast före 24 kap. 10 a, 10 b och 10 d §§ 2012:757.

³ Lagrådsremiss den 20 december 2016, Lättnader i beskattningen av personaloptioner i vissa fall.

aktiebaserad delägar rätt i 25 a kap. 4 §
 aktiebolag i 4 §
 aktiv näringsverksamhet i 23 §
 andelsbyte i 48 a kap. 2 §
 andelshus i 16 §
 artistisk och idrottslig verksamhet i 36 §
 barn i 21 §
 begränsat skattskyldig fysisk person i 3 kap. 17 §
 begränsat skattskyldig juridisk person i 6 kap. 7 §
 beskattningsår i 1 kap. 13–15 §§ och 37 kap. 19 §
 byggnadsinventarier i 19 kap. 19–21 §§
 delägare i fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag i 56 kap. 6 §
 delägare i utländska juridiska personer med lågbeskattade inkomster i
 39 a kap. 5 §
 delägar rätt i 48 kap. 2 §
 dödsbo i 4 kap., se också 3 §
 egenavgifter i 26 §
 ekonomisk förening i 4 b §
 europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) i 5 kap. 2 §
 fast driftställe i 29 §
 fastighet i 6 §
 fastighetsägare i 7 §
 fission i 37 kap. 5 §
 fordringsrätt i 48 kap. 3 och 4 §§
 fusion i 37 kap. 3 §
 fysisk person i 4 kap. 1 och 2 §§
 fåmansföretag i 56 kap. 2, 3 och 5 §§
 fåmanshandelsbolag i 56 kap. 4 och 5 §§
 företagsledare i 56 kap. 6 §
 förvärvsinkomst i 1 kap. 5 §
 handelsbolag i 5 kap., se också 3 §
 hemortskommun i 65 kap. 3 § andra och tredje styckena
 hyreshusenhet i 15 §
 i utlandet delägarbeskattade juridiska personer i 5 kap. 2 a §
 ideell förening i 4 c §
 industrienhet i 15 §
 inventarier i 18 kap. 1 §
 investeringssparkonto i 42 kap. 35 §
 investmentföretag i 39 kap. 15 §
 juridisk person i 3 §
 kapitalförsäkring i 58 kap. 2 §
 kapitaltillgång i 25 kap. 3 §
 kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget kapital i 41 kap. 2 §
 kapitalvinst och kapitalförlust i inkomstslaget näringsverksamhet i
 25 kap. 3–5 §§
 koncern (svensk) i 5 §
 kooperativ förening i 39 kap. 21 §
 kvalificerad andel i 57 kap. 4–7 §§
 kvalificerad fission i 37 kap. 6 §
 kvalificerad fusion i 37 kap. 4 §
 kvalificerad rederiverksamhet i 39 b kap. 3–5 §§

lagertillgång i 17 kap. 3 §
 lantbruksenhet i 15 §
 livförsäkringsföretag i 39 kap. 2 §
 lågbeskattade inkomster i 39 a kap. 5–8 §§
 makar i 20 §
 markanläggning i 20 kap. 2 §
 markinventarier i 20 kap. 15 och 16 §§
 marknadsvärdet i 61 kap. 2 §
 marknadsnoterad delägar rätt eller fordringsrätt i 48 kap. 5 §
 medlemsfrämjande förening i 39 kap. 21 a §
 näringsbetingad andel i 24 kap. näringsbetingad andel i 24 kap.
 13 § 34 §
 näringsbidrag i 29 kap. 2 och 3 §§
 näringsbostadsrätt i 19 §
 näringsfastighet i 14 §
 närstående i 22 §
 obegränsat skattskyldig fysisk person i 3 kap. 3–5 §
 obegränsat skattskyldig juridisk person i 6 kap. 3 §
 omkostnadsbelopp i 44 kap. 14 §
 option i 44 kap. 12 §
 partiell fission i 38 a kap. 2 §
 passiv näringsverksamhet i 23 §
 pension i 10 kap. 5 §
 pensionsförsäkring i 58 kap. 2 §
 pensionssparkonto i 58 kap. 21 §
 personaloption i 10 kap. 11 §
 prisbasbelopp i 27 §
 privatbostad i 8–12 §§
 privatbostadsfastighet i 13 §
 privatbostadsföretag i 17 §
 privatbostadsrätt i 18 §
 rörelse i 24 §
 sambor i 20 §
 sjuk- eller olycksfallsförsäkring tecknad i samband med tjänst i 10 kap.
 7 §
 sjöinkomst i 64 kap. 3 och 4 §§
 skadeförsäkringsföretag i 39 kap. 2 §
 skatteavtal i 35 §
 skattemässigt värde i 31–33 §§
 småhus i 15 §
 småhusenhet i 15 §
 statslåneräntan i 28 §
 svensk fordringsrätt i 48 kap. 3 §
 svensk koncern i 5 §
 Sverige i 30 §
 taxeringsenhet i 15 §
 taxeringsvärde i 15 §
 termin i 44 kap. 11 §
 underprisöverlåtelse i 23 kap. 3 §
 uppskovsgrundande andelsbyte i 49 kap. 2 §
 utländsk fordringsrätt i 48 kap. 4 §

utländsk juridisk person i 6 kap. 8 §	
utländskt bolag i 5 a §	
uttagsbeskattning i 22 kap. 7 §	
verksamhetsavyttring i 38 kap. 2 §	
verksamhetsgren i 25 §	
vinstandelslån i 24 kap. 5 §	vinstandelslån i 24 kap. 8 §
återföring av avdrag i 34 §	
ägarlägenhet i 15 §	
ägarlägenhetsenhet i 15 §.	

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

Småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshus, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet, taxeringsenhet och taxeringsvärde

15 §⁴

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med småhus, småhusenhet, ägarlägenhet, ägarlägenhetsenhet, *hyreshus*, hyreshusenhet, industrienhet, lantbruksenhet och taxeringsenhet avses hus, fastigheter och enheter av de slag som avses i fastighets-taxeringslagen (1979:1152).

Med taxeringsvärde avses det värde som fastställs enligt fastighetstaxeringslagen.

9 kap.

5 §

Om en inkomst inte ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal eller sådan dispens som avses i 6 kap. 17 §, får inte heller utgifter för förvärv av inkomsten dras av.

Första stycket gäller dock inte utgifter som avser utdelning från ett utländskt bolag till en svensk juridisk person och som inte ska tas upp enligt 24 kap. 17 §.

Första stycket gäller dock inte utgifter som avser utdelning från ett utländskt bolag till en svensk juridisk person och som inte ska tas upp enligt 24 kap. 37 §.

14 kap.

4 §

Om räkenskaper förs för näringsverksamheten, ska dessa läggas till grund för beräkningen av resultatet när det gäller beskattningstidpunkten.

⁴ Senaste lydelse 2009:107.

Reserv i lager och liknande ska beaktas bara vid tillämpning av 17 kap. Bilaga 4 och 5 §§ samt 27 § andra stycket.

Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska inte räknas in i anskaffningsvärdet för en immateriell tillgång som har upparbetats i den egna näringsverksamheten. Med anskaffningsvärde avses detsamma som enligt 4 kap. 3 § årsredovisningslagen (1995:1554).

17 kap.

2 §⁵

Med anskaffningsvärde, nettoförsäljningsvärde och återanskaffningsvärde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 9 § andra-fjärde styckena årsredovisningslagen (1995:1554) eller i förekommande fall 4 kap. 5 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller 4 kap. 4 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid tillämpning av första stycket ska ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § inte räknas in i anskaffningsvärdet. Detta gäller dock inte ränteutgifter hänförliga till skulder som utgör lager av finansiella instrument.

Med verkligt värde avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 14 a § andra stycket årsredovisningslagen.

Om en enskild näringsidkare upprättar ett förenklat årsbokslut enligt 6 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), avses med anskaffningsvärde det värde som följer av god redovisningssed.

18 kap.

7 §⁶

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde.

Anskaffningsvärdet för inventarier är utgiften för förvärvet om de förvärvas genom köp, byte, egen tillverkning eller på liknande sätt. Om inventarierna förvärvas på annat sätt, anses marknadsvärdet vid förvärvet som anskaffningsvärde. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet, oavsett hur inventarierna för-*

⁵ Senaste lydelse 2010:1528.

⁶ Senaste lydelse 2010:1528.

I 18 § finns bestämmelser om förvärv av byggnad genom arv, gåva m.m.

15 §

Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för byggnader finns när det gäller

– beskattningsinträde i 20 a kap.,

*– finansiella leasingavtal i
20 b kap.,*

– uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,

– underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,

– näringsbidrag i 29 kap. 6 §,

– ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,

– kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,

– verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,

– partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och

– förvärv av tillgångar till underpris från delägare och närstående i 53 kap. 10 och 11 §§.

20 kap.

11 §

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen.

Anskaffningsvärdet för en markanläggning är den skattskyldiges utgifter för att anskaffa eller förbättra anläggningen. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

Som anskaffningsvärde räknas också sådant värde av nyttjanderättshavares förbättringsutgifter som enligt 19 kap. 29 § ska tas upp som intäkt för fastighetsägaren.

13 §

Särskilda bestämmelser om anskaffningsvärde för markanläggningar finns när det gäller

– beskattningsinträde i 20 a kap.,

*– finansiella leasingavtal i
20 b kap.,*

– näringsbidrag i 29 kap. 6 §,

– ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,

– kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,

– verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §, och

– partiella fissioner i 38 a kap. 14 §.

20 a kap.

4 §

Om utgiften för en tillgång ska dras av genom värdeminskningssavdrag, ska tillgången anses ha anskaffats för ett belopp som motsvarar anskaffningsutgiften ökad med förbättringsutgifter och minskad med beräknade värdeminskningssavdrag för varje innehavsår med

- 20 procent för inventarier,
- 4 procent för byggnader,
- 10 procent för täckdiken och skogsvägar, och
- 5 procent för andra markanläggningar.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll.

Anskaffningsvärdet får dock inte beräknas till högre belopp än marknadsvärdet eller lägre belopp än noll. *Ränteutgifter som avses i 24 kap. 2 § ska dock inte räknas in i anskaffningsvärdet.*

20 b kap. Finansiella leasingavtal

Tillämpningsområde

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för lager, inventarier enligt 18 kap. 1 § första stycket, byggnader, markanläggningar och mark som omfattas av finansiella leasingavtal.

Bestämmelserna gäller för juridiska personer och svenska handelsbolag.

2 §

En leasetagare behöver inte tillämpa bestämmelserna i detta kapitel på rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal om den sammanlagda skulden enligt 12 § som företaget, eller företag som ingår i samma intressegemenskap, har för finansiella leasingavtal är mindre än tre miljoner kronor vid utgången av beskattningsåret.

Om en leasetagare tillämpat första stycket på rättigheter och skyldigheter för ett visst finansiellt leasingavtal ska detta göras även under kommande beskattningsår oavsett om den sammanlagda leasingkulden då överstiger tre miljoner kronor.

Om en leasetagare vid något beskattningsår har behandlat rättigheter och skyldigheter för ett visst finansiellt leasingavtal som tillgång och skuld enligt 12 § ska

detta göras även under kommande beskattningsår även om första stycket tillämpas på övriga finansiella leasingavtal.

Definitioner

3 §

Med företag i intressegemenskap avses i detta kapitel

– företag som med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra,

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i ett svenskt handelsbolag, företaget och handelsbolaget, och

– i fråga om företag som, direkt eller indirekt, äger andel i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, företaget och den i utlandet delägarbeskattade juridiska personen.

Med beskattningsår avses i detta kapitel för svenska handelsbolag räkenskapsåret.

4 §

Med finansiellt leasingavtal avses ett avtal enligt vilket

– en leasegivare under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalning, och

– de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång uteslutande eller så gott som uteslutande överförs från leasegivaren till leasetagaren.

5 §

Med minimileaseavgifter avses summan av

– det som ska betalas av leasetagaren till leasegivaren under leasingperioden, och

– det restvärde som garanteras av leasetagaren eller av företag som ingår i samma intressegemenskap.

Om leasingavgifterna innehåller en rörlig avgift som är jämförbar med en ränteutgift ingår denna rörliga avgift i minimileaseavgifterna enligt den räntesats som gäller vid avtalets början. Övriga rörliga avgifter, serviceutgifter och skatter ingår inte i minimileaseavgifterna.

För leasegivaren ska även ett restvärde som har garanterats av en oberoende tredje part ingå i minimileaseavgifterna.

6 §

Med rörlig avgift avses den del av leasingavgiften som inte är fast och som beräknas med utgångspunkt från andra faktorer än enbart att tid har gått.

7 §

Med verkligt värde avses i detta kapitel detsamma som i 17 kap. 2 § tredje stycket.

8 §

Med nuvärde avses det diskonterade värdet av framtida kassaflöden.

9 §

Med det finansiella leasingavtalets implicita ränta avses den diskonteringssats som för leasegivaren vid avtalets ingående resulterar i att summan av nuvärdet av minimileaseavgifterna och den del av den leasade tillgångens restvärde som inte är garanterat av någon överensstämmer med summan av det verkliga värdet för den leasade tillgången och sådana direkta utgifter som uppkommer till följd av att avtalet ingås.

10 §

Med marginell låneränta avses den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat enligt ett

likvärdigt finansiellt leasingavtal. Om denna räntesats inte kan fastställas, är den marginella låneräntan den räntesats som leasetagaren skulle ha betalat när det finansiella leasingavtalet ingicks för en finansiering genom lån under motsvarande period och med motsvarande säkerhet.

11 §

Med en sale-and-lease-back-transaktion avses att ett företag säljer en tillgång i syfte att företaget självt eller ett företag som ingår i samma intressegemenskap ska leasa tillbaka den genom ett finansiellt leasingavtal.

Leasetagaren

12 §

En leasetagare ska behandla rättigheter och skyldigheter enligt ett finansiellt leasingavtal som tillgång och skuld. Tillgången och skulden ska uppgå till samma belopp när avtalet ingås. Tillgången ska behandlas på samma sätt som övriga tillgångar enligt 18–20 kap.

Anskaffningsvärdet på tillgången ska vara det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna, fastställda vid avtalets ingående. Utgifter som direkt kan hänföras till ingående av avtalet ska läggas till anskaffningsvärdet.

Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna ska avtalets implicita ränta användas. Om avtalets implicita ränta inte kan bestämmas, ska leasetagarens marginella låneränta användas.

13 §

Minimileaseavgifterna ska fördelas på ränta respektive amortering av skulden. Räntan ska

för varje beskattningsår beräknas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för skulden under respektive beskattningsår.

Andra rörliga avgifter än sådana som ingår i minimileaseavgifterna enligt 3 § ska dras av som kostnad det beskattningsår de hänförs sig till enligt god redovisningssed.

Ränta enligt första stycket och avgifter enligt andra stycket som är jämförbara med ränta omfattas av bestämmelserna i 24 kap. 7–31 §§ om begränsningar i avdragsrätten för ränta.

Leasegivaren

14 §

En leasegivare ska i stället för den leasade tillgången ta upp en fordran enligt ett finansiellt leasingavtal. Fordringens

anskaffningsvärde ska motsvara nuvärdet av summan av

- minimileaseavgifterna, och*
- den del av den leasade tillgångens restvärde som inte garanteras av någon och som tillfaller leasegivaren när avtalet upphör.*

Nuvärdet ska beräknas utifrån avtalets implicita ränta.

15 §

En leasegivare ska fördela leasingavgifterna enligt ett finansiellt leasingavtal på ränta respektive amortering av fordringen enligt 13 §. Räntan ska för varje beskattningsår beräknas så att förräntning på fordringen blir jämn.

16 §

Om den leasade tillgången är, eller någon gång har varit, lager hos företaget eller hos ett företag som ingår i samma intressegemenskap, ska leasegivaren ta

upp en intäkt som uppgår till samma belopp som fordringen enligt 14 §. Den leasade tillgångens skattemässiga värde ska dras av som kostnad. Bilaga 4

Sale-and-lease-back-transaktioner

17 §

Den vinst eller förlust som uppkommer vid en sale-and-lease-back-transaktion ska tas upp respektive dras av linjärt över leasingperioden.

24 kap.

1 §⁷

I detta kapitel finns bestämmelser om

- vad som avses med ränteutgift i 2 §,
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 2 och 3 §§,
- partiell fission i 3 a §,
- kapitalrabatt på optionslån i 4 §,
- avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder i 4 a §,
- avdragsrätt för ränta på vinstandelslån i 5–10 §§,
- begränsningar i avdragsrätten för ränta på vissa skulder i 10 a–10 f §§,
- avdrag för lämnad utdelning i 11 §, och
- skattefria utdelningar i 12–22 §§.
- vad som avses med ränteutgift i 2 §,
- tillämpning i inkomstslaget näringsverksamhet av vissa bestämmelser i inkomstslaget kapital i 3 och 4 §§,
- partiell fission i 5 §,
- kapitalrabatt på optionslån i 6 §,
- avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skulder i 7 §,
- avdragsrätt för ränta på vinstandelslån i 8–13 §§,
- avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer i 14–17 §§,
- särskild avdragsbegränsning för ränta på vissa skulder till företag i intressegemenskap i 18–22 §§,
- avdragsbegränsning för negativa räntenetton i 23–31 §§,
- avdrag för lämnad utdelning i 32 §, och
- skattefria utdelningar i 33–44 §§.

⁷ Senaste lydelse 2016:1055.

En bestämmelse om skattefrihet för utdelning från privatbostadsföretag finns i 15 kap. 4 §.

Bestämmelser om i vilken utsträckning ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar räknas som ränta finns i 44 kap. 35 och 37–39 §§.

Definition av ränteutgift

2 §

Med ränteutgifter avses i detta kapitel

– ränta och andra utgifter för kredit, och

– utgifter som är jämförbara med ränta.

Bestämmelser om i vilken utsträckning leasingavgifter samt ersättningar i form av livränta och liknande utbetalningar för avyttrade tillgångar behandlas som ränta finns i 20 b kap. 13 § och 44 kap. 35 och 37–39 §§.

8 §⁸

Ett svenskt aktieföretag, en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag som har tagit upp ett vinstandelslån, får dra av vinstandelsräntan bara i den utsträckning som följer av 6–10 §§.

Ett svenskt aktieföretag, en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag som har tagit upp ett vinstandelslån, får dra av vinstandelsräntan bara i den utsträckning som följer av 9–13 §§.

Med vinstandelsränta avses ränta vars storlek är beroende av det låntagande företags utdelning eller vinst och med vinstandelslån avses ett lån med ränta som helt eller delvis är vinstandelsränta.

För annan ränta på vinstandelslån gäller allmänna bestämmelser om avdrag i näringsverksamheten.

13 §

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsräntan inte dras av – även om förutsättningarna för avdrag i 7, 8 eller 9 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsräntan inte dras av – även om förutsättningarna för avdrag i 10, 11 eller 12 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

⁸ Senaste lydelse 2011:68.

1. är andelsägare i företaget,
2. är företagsledare i företaget,
3. är närstående till någon som avses i 1 eller 2, eller
4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Avdragsförbud för ränta vid vissa gränsöverskridande situationer

Definition av intressegemenskap

14 §

*Företag ska vid tillämpning av 15–17 §§ anses vara i intresse-
gemenskap med varandra om*

1. företagen ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. ett av företagen, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i det andra företaget,

3. ett av företagen har rätt till minst 25 procent av vinsten i det andra företaget, eller

4. en och samma person, direkt eller indirekt, innehar minst 25 procent av kapitalet eller rösterna i företagen.

Vid bedömningen av om företagen är i intressegemenskap med varandra ska personer som agerar tillsammans i fråga om innehav av kapitalet eller rösterna i ett annat företag behandlas som en enda person.

Vid tillämpning av 15 eller 16 § ska, i stället för 25 procent i första stycket 2–4, 50 procent gälla.

Avdragsförbud

15 §

Ett företag får inte dra av ränteutgifter om avdrag för samma utgift får göras av ett företag som hör hemma i en annan stat i skattehänseende och som ingår i samma intressegemenskap och

– ränteutgiften betalas av det

andra företaget, eller
– ränteutgiften betalas av
företaget och avdrag inte nekas i
den andra staten.

Första stycket gäller inte om den
inkomst som företaget tar upp
även tas upp i den stat där det
andra företaget hör hemma i
skattehänseende inom tolv måna-
der räknat från utgången av det
beskattningsår som ränteutgiften
hänför sig till.

16 §

Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat i
skattehänseende och som ingår i
samma intressegemenskap om

– motsvarande inkomst inte tas
upp till beskattning av det andra
företaget, och

– detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av något
av företagen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten eller
i två eller flera andra stater.

17 §

Ett företag får inte dra av
ränteutgifter till ett företag som
hör hemma i en annan stat i
skattehänseende och som ingår i
samma intressegemenskap om

– motsvarande inkomst inte tas
upp till beskattning av det andra
företaget, och

– detta beror på skillnader i den
rättsliga klassificeringen av det
finansiella instrumentet eller
betalningen i skattehänseende i
Sverige och den andra staten.

En inkomst ska anses tas upp till
beskattning om den tas upp inom
tolv månader räknat från utgången
av det beskattningsår som ränte-
utgiften hänför sig till.

**Särskild begränsning i
avdragsrätten för ränta på vissa
skulder till företag i intresse-**

Definitioner

18 §

Med företag avses i 19–22 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Företag ska vid tillämpning av 20–22 §§ anses vara i intressegemenskap med varandra om

– ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget, eller

– företagen står under i huvudsak gemensam ledning.

19 §

En andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska behandlas som en delägarrätt vid tillämpningen av 21 §.

Avdragsbegränsning

20 §

Ett företag som ingår i en intressegemenskap får, om inte annat följer av andra stycket eller 21 §, dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen bara om det företag som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften

– hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES),

– hör hemma i en stat utanför EES med vilken Sverige har ingått skatteavtal som inte är begränsat till vissa inkomster, om företaget omfattas av avtalets regler om begränsning av beskattningsrätten och har hemvist i denna stat enligt

avtalet, eller

– skulle ha beskattats för inkomsten med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där företaget hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten.

Om skuldförhållandet uteslutande eller så gott som uteslutande har uppkommit för att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån, får dock ränteutgifterna inte dras av.

21 §

Om en skuld till ett företag i intressegemenskapen avser ett förvärv av en delägar rätt från ett företag som ingår i intressegemenskapen, får avdrag enligt 20 § bara göras om förvärvet är väsentligen affärsmässigt motiverat.

Om skulden har ersatt en tillfällig skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen och denna skuld avser ett sådant förvärv, ska även den förstnämnda skulden anses avse detta förvärv.

22 §

Bestämmelserna i 20 § och 21 § första stycket tillämpas också på en skuld till ett företag som inte ingår i intressegemenskapen, till den del ett företag i intressegemenskapen har en fordran på det förstnämnda företaget, eller på ett företag som är i intressegemenskap med det förstnämnda företaget, om skulden kan anses ha samband med denna fordran.

Avdragsbegränsning för negativa räntenetton

Definitioner

23 §

Med företag avses i 24–31 §§ juridiska personer och svenska handelsbolag.

Som företag räknas dock inte
 – svenska handelsbolag som
 direkt eller indirekt, genom ett
 eller flera andra svenska handels-
 bolag eller i utlandet delägar-
 beskattade juridiska personer,
 under hela beskattningsåret bara
 har ägts av fysiska personer, eller
 – i utlandet delägarbeskattade
 juridiska personer som direkt eller
 indirekt, genom ett eller flera
 andra svenska handelsbolag eller i
 utlandet delägarbeskattade
 juridiska personer, under hela
 beskattningsåret bara har ägts av
 obegränsat skattskyldiga fysiska
 personer.

Med beskattningsår avses i
 andra stycket och 26, 28 och 31 §§
 för svenska handelsbolag räk-
 ningsåret.

24 §

Med företag i intressegemenskap
 avses i 26 §

– företag som med avdragsrätt
 kan lämna koncernbidrag till
 varandra,

– i fråga om företag som, direkt
 eller indirekt, äger andel i ett
 svenskt handelsbolag, företaget
 och handelsbolaget, och

– i fråga om företag som, direkt
 eller indirekt, äger andel i en i
 utlandet delägarbeskattad juridisk
 person, företaget och den i
 utlandet delägarbeskattade
 juridiska personen.

25 §

Med ränteinkomster avses
 inkomster som motsvarar
 ränteutgifter enligt 2 §.

Med negativt räntenetto avses
 skillnaden mellan ränteutgifter
 som får dras av och ränte-
 inkomster som ska tas upp, om
 ränteutgifterna överstiger ränte-
 inkomsterna.

Med positivt räntenetto avses
 skillnaden mellan ränteinkomster

som ska tas upp och ränteutgifter som får dras av, om ränteinkomsterna överstiger ränteutgifterna.

Avdragsbegränsning

26 §

Ett företag får dra av ett negativt räntenetto med högst 25 procent av avdragsunderlaget (avdragsutrymmet).

Ett negativt räntenetto får, i stället för vad som sägs i första stycket, dras av upp till 100 000 kronor. För företag som är i intressegemenskap gäller i sådant fall att de sammanlagda avdragen för negativa räntenetton inte får överstiga 100 000 kronor.

Andra stycket gäller bara om fördelningen av beloppet inom intressegemenskapen redovisas öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokförings-skyldighet upphör.

27 §

Avdragsunderlaget utgörs av överskottet av näringsverksamheten före avdrag för negativt räntenetto enligt 26 § och avdrag för kvarstående räntenetto enligt 28 §

ökat med

- ränteutgifter,*
- årliga värdeminskningssavdrag enligt 18 kap. 3 §, 19 kap. 4 och 26 §§ samt 20 kap. 4 och 17 §§, och*
- avdrag enligt 19 kap. 7 § och 28 § andra stycket samt 20 kap. 7 §,*

minskat med

- ränteinkomster, och*
- överskott som belöper sig på andelar i svenska handelsbolag*

Kvarstående räntenetto

28 §

Ett företag som enligt 26 § första stycket inte har kunnat dra av ett tidigare beskattningsårs negativa räntenetto i sin helhet får dra av återstående del (kvarstående räntenetto) högst med ett belopp som motsvarar avdragsutrymmet, minskat med avdrag för negativt räntenetto enligt 26 §.

Avdrag ska göras inom sex år efter det beskattningsår då det kvarstående räntenettet uppkom. Tidigare uppkommet kvarstående räntenetto ska dras av före ett senare uppkommet sådant.

29 §

Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande över ett annat företag, upphör rätten att utnyttja det sistnämnda företagets kvarstående räntenetto.

Ett företag anses ha ett bestämmande inflytande över ett annat företag, om företagen efter ägarförändringen tillsammans utgör en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554)

Första stycket gäller inte om företaget har försatts i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution.

Avdrag för negativt räntenetto i ett annat företag

30 §

Ett företag får dra av ett negativt räntenetto hos ett annat företag med högst ett belopp som motsvarar ett positivt räntenetto.

Det negativa räntenettet hos ett

annat företag får inte dras av till den del det har dragits av på annat sätt.

Ett avdrag enligt första stycket ska minska det negativa räntenettet hos det andra företaget i motsvarande utsträckning.

31 §

Bestämmelserna i 30 § gäller bara om båda företagen

*– med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra, och
– redovisar avdrag för negativt räntenetto öppet i inkomstdeklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokföringsskyldighet upphör.*

33 §

Med utdelning avses i 13–22 §§
inte

1. utdelning på andelar i kooperativa föreningar i form av rabatt eller pristillägg som den utdelande föreningen ska dra av enligt 39 kap. 22 §, och

2. utdelning från en kooperativ förening på förlagsinsatser eller utdelning till en medlemsfrämjande förening, om den kooperativa föreningen ska dra av utdelningen enligt 39 kap. 23 §.

Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening enligt ett skatteavtal ska anses ha hemvist i en utländsk stat, ska företaget vid tillämpning av 13–22 §§ anses som en utländsk juridisk person som hör hemma i den utländska staten.

Med utdelning avses i 34–44 §§
inte

Om ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening enligt ett skatteavtal ska anses ha hemvist i en utländsk stat, ska företaget vid tillämpning av 34–44 §§ anses som en utländsk juridisk person som hör hemma i den utländska staten.

34 §

Med näringsbetingad andel avses en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, om den uppfyller villkoren i 14 § och ägs av en sådan juridisk person (ägarföretaget) som är

1. ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som inte är ett investmentföretag,

2. en svensk stiftelse eller svensk ideell förening och som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap.,

Med näringsbetingad andel avses en andel i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, om den uppfyller villkoren i 35 § och ägs av en sådan juridisk person (ägarföretaget) som är

3. en svensk sparbank,
4. ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag, eller
5. ett utländskt bolag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsrådet och som motsvarar något sådant svenskt företag som anges i 1–4.

36 §⁹

Om andelen avser ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska andelen, under förutsättning att villkoren i övrigt i 13 och 14 §§ är uppfyllda, anses näringsbetingad också om ägarföretagets andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Med företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen avses ett utländskt företag som

1. bedrivs i någon av de associationsformer som anges i bilaga 24.1,
2. enligt skattelagstiftningen i en medlemsstat anses höra hemma i den staten och inte enligt ett skatteavtal med tredje land anses ha hemvist utanför unionen, och
3. är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i bilaga 24.2, utan valmöjlighet eller rätt till undantag.

37 §

Utdelning på en näringsbetingad andel ska inte tas upp i annat fall än som anges i 18–20 §§.

Utdelning på en näringsbetingad andel ska inte tas upp i annat fall än som anges i 40–42 §§.

38 §

Utdelning på en andel som inte är näringsbetingad i ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska inte tas upp i annat fall än som anges i 18–20 §§, under förutsättning att andelen ägs av ett sådant ägarföretag som anges i 13 § och villkoren i 14 § är uppfyllda.

Även om villkoret om röstetal i 14 § 2 inte är uppfyllt gäller första stycket också om ägarföretagets

Utdelning på en andel som inte är näringsbetingad i ett företag som hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen ska inte tas upp i annat fall än som anges i 40–42 §§, under förutsättning att andelen ägs av ett sådant ägarföretag som anges i 34 § och villkoren i 35 § är uppfyllda.

Även om villkoret om röstetal i 35 § 2 inte är uppfyllt gäller första stycket också om ägarföretagets

⁹ Senaste lydelse 2011:293.

andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Vid bedömningen av om ett företag hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen tillämpas bestämmelsen i 16 § andra stycket.

andelsinnehav motsvarar tio procent eller mer av andelskapitalet i företaget och även om andelen är en lagertillgång.

Vid bedömningen av om ett företag hör hemma i en utländsk stat som är medlem i Europeiska unionen tillämpas bestämmelsen i 36 § andra stycket.

39 §¹⁰

Om ett företag som anges i 13 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som erhållit utdelning, ska den del av utdelningen som belöper sig på delägarans andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande utdelning inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade erhållit utdelningen. Vid bedömningen av om utdelning inte skulle ha tagits upp enligt 14 § första stycket 2 eller 16 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarans indirekta innehav.

Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

Om ett företag som anges i 34 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som erhållit utdelning, ska den del av utdelningen som belöper sig på delägarans andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande utdelning inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade erhållit utdelningen. Vid bedömningen av om utdelning inte skulle ha tagits upp enligt 35 § första stycket 2 eller 36 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarans indirekta innehav.

41 §¹¹

Utdelning på andel som lämnas av ett *utländskt* företag ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

Utdelning på andel som lämnas av ett företag *som hör hemma i en annan stat i skattehänseende* ska tas upp till den del utdelningen får dras av som ränta eller liknande i det företag som lämnar utdelningen.

42 §

Utdelning på en marknadsnoterad andel ska tas upp, om andelen avyttras eller upphör att vara näringsbetingad inom ett år från det att andelen blivit näringsbetingad hos innehavaren. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttringen sker eller andelen upphör att vara näringsbetingad.

¹⁰ Senaste lydelse 2009:1413.

¹¹ Senaste lydelse 2015:886.

Utdelning på en marknadsnoterad andel som avses i 17 a § ska tas upp, om andelen avyttras inom ett år från det att förutsättningarna för skattefrihet blivit uppfyllda. Detsamma gäller för sådan utdelning om förutsättningarna för skattefrihet inte föreligger under en sammanhängande tid om tolv månader hos innehavaren av andelen. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttring sker eller förutsättningarna för skattefrihet inte längre är uppfyllda.

Utdelning på en marknadsnoterad andel som avses i 38 § ska tas upp, om andelen avyttras inom ett år från det att förutsättningarna för skattefrihet blivit uppfyllda. Detsamma gäller för sådan utdelning om förutsättningarna för skattefrihet inte föreligger under en sammanhängande tid om tolv månader hos innehavaren av andelen. Utdelningen ska tas upp det beskattningsår då avyttring sker eller förutsättningarna för skattefrihet inte längre är uppfyllda.

43 §

Vid tillämpning av 20 § ska innehavstiden räknas från det att andelen tillträds till dess den frånträds. Om ägarföretagets förvärv eller avyttring av andelen grundas på avtal, ska den anses ha tillträtts respektive frånträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet.

Vid tillämpning av 42 § ska innehavstiden räknas från det att andelen tillträds till dess den frånträds. Om ägarföretagets förvärv eller avyttring av andelen grundas på avtal, ska den anses ha tillträtts respektive frånträts när avtalet ingicks, om inte någon annan tidpunkt följer av avtalet.

25 kap.

2 §

I 44 kap. finns grundläggande bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster. I 25 a, 45, 46, 48, 49, 50, 52 och 55 kap. finns särskilda bestämmelser för vissa slag av tillgångar.

Särskilda bestämmelser om anskaffningsutgift finns i fråga om

- beskattningsinträde i 20 a kap.,
- uttagsbeskattning i 22 kap. 8 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 10 §,
- ianspråktagande av ersättningsfond i 31 kap. 18 §,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 18 §,
- verksamhetsavyttringar i 38 kap. 14 §,
- partiella fissioner i 38 a kap. 14 §, och
- förvärv av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 10 och 11 §§.

Särskilda bestämmelser som begränsar avdragsrätten för ränta finns i 24 kap.

Om ett företag som enligt 24 kap. 13 § kan inneha en näringsbetingad andel har gjort en kapitalförlust på en fastighet, får denna dras av bara mot kapitalvinster på fastigheter. Om en del av en förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på fastigheter om var och en av de juridiska personerna

Om ett företag som enligt 24 kap. 34 § kan inneha en näringsbetingad andel har gjort en kapitalförlust på en fastighet, får denna dras av bara mot kapitalvinster på fastigheter. Om en del av en förlust inte kan dras av, får den dras av mot en annan juridisk persons kapitalvinster på fastigheter om var och en av de juridiska personerna

1. begär det för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte någon av de juridiska personernas bokföringsskyldighet upphör, och

2. med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till den andra juridiska personen.

Till den del en förlust inte kan dras av behandlas den det följande beskattningsåret som en ny kapitalförlust på fastigheter hos den juridiska person som haft förlusten.

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte om fastigheten under de tre senaste åren i betydande omfattning har använts för produktions- eller kontorsändamål eller liknande hos det avyttrande företaget eller hos ett företag i intressegemenskap. Om det föreligger särskilda omständigheter tillämpas inte första stycket trots att fastigheten har använts i mindre omfattning på angivet sätt.

Första stycket första meningen, andra och tredje styckena tillämpas på motsvarande sätt om företaget beskattas för näringsverksamhet i ett handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. Om skattskyldigheten för en andel i ett sådant bolag eller sådan utländsk juridisk person övergår till någon annan, gäller i stället bestämmelserna denne. Om skattskyldigheten för en andel i ett svenskt handelsbolag övergår till en fysisk person tillämpas dock bestämmelsen i 45 kap. 32 a §.

25 a kap.

23 §¹³

Om ett företag som anges i 3 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som avyttrat en delägar rätt med kapitalvinst, ska den del av vinsten som belöper sig på delägar ens andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande

Om ett företag som anges i 3 § direkt eller indirekt, genom ett eller flera svenska handelsbolag, är delägare i ett svenskt handelsbolag som avyttrat en delägar rätt med kapitalvinst, ska den del av vinsten som belöper sig på delägar ens andel inte tas upp. Detta gäller dock bara om en motsvarande

¹² Senaste lydelse 2011:1256.

¹³ Senaste lydelse 2009:1413.

kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 14 § första stycket 2 eller 16 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 35 § första stycket 2 eller 36 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

Första stycket gäller inte om skalbolagsbeskattning ska ske enligt 9 a §.

23 a §¹⁴

Om en sådan avyttring som avses i 23 § leder till en kapitalförlust, får den del av förlusten som belöper sig på delägarrens andel inte dras av. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska det bortses från bestämmelserna om skalbolagsbeskattning i 9 §. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 14 § första stycket 2 eller 16 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller detta i stället denne.

Om en sådan avyttring som avses i 23 § leder till en kapitalförlust, får den del av förlusten som belöper sig på delägarrens andel inte dras av. Detta gäller dock bara om en motsvarande kapitalvinst inte skulle ha tagits upp om delägaren själv hade avyttrat tillgången. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp ska det bortses från bestämmelserna om skalbolagsbeskattning i 9 §. Vid bedömningen av om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt 24 kap. 35 § första stycket 2 eller 36 § ska andelsinnehavet bestämmas utifrån storleken på delägarrens indirekta innehav. Om skattskyldigheten för andelen övergår till någon annan, gäller detta i stället denne.

Vid tillämpning av första stycket likställs en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med ett svenskt handelsbolag.

30 kap.

6 a §¹⁵

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en scha-

En juridisk person som har gjort avdrag för avsättning till en periodiseringsfond ska ta upp en scha-

¹⁴ Senaste lydelse 2009:1413.

¹⁵ Senaste lydelse 2016:1239.

blonintäkt. Intäkten ska beräknas till 72 procent av statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med summan av gjorda avdrag för avsättningar till sådana periodiseringsfonder som den juridiska personen har vid beskattningsårets ingång. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre eller kortare än tolv månader, ska schablonintäkten justeras i motsvarande mån.

33 kap.

8 §¹⁶

Med kapitalunderlaget för räntefördelning för en enskild näringsidkare avses skillnaden mellan värdet på tillgångarna och värdet på skulderna i näringsverksamheten vid det föregående beskattningsårets utgång

ökad med

– underskott av näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret till den del avdrag för underskottet inte har gjorts enligt någon av de bestämmelser som anges i 14 kap. 22 § första och andra styckena,

– kvarstående sparat fördelningsbelopp,

– en sådan övergångspost som avses i 14 §, och

– en sådan särskild post vid arv, gåva m.m. som avses i 15–17 §§,

minskad med

– 78 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

– sådana tillskott i näringsverksamheten under det föregående beskattningsåret som gjorts i annat syfte än att varaktigt öka kapitalet i verksamheten.

– 80 procent av expansionsfonden enligt 34 kap. vid det föregående beskattningsårets utgång, och

16 §¹⁷

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstid-

Den särskilda posten uppgår till ett belopp som motsvarar det negativa kapitalunderlag för räntefördelning som hänför sig till förvärvet, beräknat vid förvärvstidpunkten. Posten får dock inte överstiga ett belopp som motsvarar den ersättning som lämnas för fastigheten minskad med det högsta värdet för fastigheten vid förvärvstid-

¹⁶ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁷ Senaste lydelse 2012:757.

punkten enligt 12 § eller 13 § och ökad med 78 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

Om en del av fastigheten övergår till någon annan ägare, ska posten minskas i motsvarande mån.

Om fastigheten och driften av den räknas till olika näringsverksamheter och förvärvaren eller hans närstående inom två år före förvärvet eller efter förvärvet skjutit till kapital i mer än obetydlig omfattning till den näringsverksamhet som driften räknas till, ska posten minskas i motsvarande mån.

punkten enligt 12 § *första stycket* eller 13 § och ökad med 80 procent av en övertagen expansionsfond till den del den avser fastigheten. Ett åtagande att ta över expansionsfonden räknas inte som ersättning.

34 kap.

6 §¹⁸

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 128,21 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

För enskilda näringsidkare får expansionsfonden uppgå till högst ett belopp som motsvarar 125 procent av kapitalunderlaget för expansionsfond.

8 §¹⁹

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger 128,21 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

En särskild post får beräknas om en fastighet förvärvas genom arv, testamente eller gåva eller genom bodelning med anledning av äktenskapsskillnad eller makes död och summan av egen och övertagen expansionsfond överstiger 125 procent av summan av förvärvarens kapitalunderlag för expansionsfond och det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet. Förvärvarens kapitalunderlag och expansionsfond ska beräknas vid utgången av beskattningsåret före förvärvet medan det kapitalunderlag som hänför sig till förvärvet och den övertagna expansionsfonden beräknas vid förvärvstidpunkten.

Första stycket gäller bara under förutsättning att villkoren i 18 § är uppfyllda och om fastigheten är kapitaltillgång såväl hos den tidigare ägaren som hos förvärvaren.

¹⁸ Senaste lydelse 2012:757.

¹⁹ Senaste lydelse 2012:757.

10 §²⁰

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 128,21 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i näringsverksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 128,21 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

Den särskilda posten får öka kapitalunderlaget för expansionsfond med ett så stort belopp att expansionsfonden motsvarar högst 125 procent av kapitalunderlaget som avses i 8 §.

Kapitalunderlaget får ökas med posten bara så länge någon del av fastigheten finns kvar i näringsverksamheten. Om expansionsfonden ett visst år uppgår till eller är lägre än 125 procent av kapitalunderlaget före ökningen med posten, upphör rätten att öka kapitalunderlaget med posten.

18 §²¹

Om reattillgångar i en enskild näringsverksamhet övergår till en obegränsat skattskyldig fysisk person genom arv, testamente, gåva eller bodelning och mottagaren tar över hela näringsverksamheten, en verksamhetsgren eller en ideell andel av en verksamhet eller av en verksamhetsgren, får mottagaren helt eller delvis ta över en expansionsfond, om

- mottagaren vid arv eller testamente skriftligen förklarar att han tar över fonden eller delen av fonden, eller
- parterna vid gåva eller bodelning träffar skriftligt avtal om övertagandet.

Utöver vad som sägs i första stycket krävs att

1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna skulder, motsvarar minst 78 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och

2. vad som övertas av fonden uppgår till högst så stor del av hela fonden som de övertagna reattillgångarna utgör av samtliga reattillgångar i näringsverksamheten.

Expansionsfonden får dock inte tas över till den del den överstiger 185 procent av det värde som reattillgångarna i näringsverksamheten uppgick till vid utgången av det tredje beskattningsåret före det aktuella beskattningsåret (jämförelsebeloppet). Om fonden bara delvis tas över, får den övertagna fondens värde högst uppgå till så stor del av jämförelsebeloppet som de övertagna reattillgångarna utgör av samtliga reattillgångar vid tidpunkten för överföringen. Värdet av reattillgångarna ska beräknas på det sätt som anges i 33 kap. 12 § första stycket och 13 §.

1. mottagaren övertar tillgångar vars värde, minskat med övertagna skulder, motsvarar minst 80 procent av den övertagna expansionsfonden eller delen av fonden, och

²⁰ Senaste lydelse 2012:757.

²¹ Senaste lydelse 2012:757.

Som skuld enligt andra stycket 1 ska räknas också sådana avdrag som avses i 33 kap. 11 §. Bilaga 4

Om expansionsfonden helt eller delvis tas över, anses den som tar över fonden själv ha gjort avsättningarna och avdragen för dem.

20 §²²

En expansionsfond upphör utan att bestämmelserna i 14–16 §§ blir tillämpliga om en enskild näringsidkare

– överlåter samtliga reelltillgångar i näringsverksamheten till ett aktiebolag som han äger aktier i eller genom överlåtelsen kommer att äga aktier i,

– begär att expansionsfonden inte ska återföras, och

– gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 78 procent av expansionsfonden. – gör ett tillskott till bolaget som motsvarar minst 80 procent av expansionsfonden.

I 48 kap. 12 § finns bestämmelser om beräkningen av omkostnadsbeloppet för aktierna.

38 a kap.

23 §²³

När det gäller beskattningen av ägare till andelar i det överlåtande företaget vid en partiell fission finns särskilda bestämmelser om

– beräkning av anskaffningsvärdet för andelar i det övertagande och det överlåtande företaget i 17 kap. 7 a §,

– utdelning i 24 kap. 3 a § och 42 kap. 16 b §, – utdelning i 24 kap. 5 § och 42 kap. 16 b §,

– beräkning av omkostnadsbeloppet för andelar i det övertagande och överlåtande företaget i 48 kap. 18 a och 18 c §§,

– turordning vid avyttring i 48 kap. 18 b §, och

– kvalificerade andelar i 57 kap. 7–7 c, 12 a, 15, 20 b–20 d, 23 a, 24 och 24 a §§.

39 kap.

8 a §

Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till statslåneräntan vid utgången av november månad året närmast före det kalenderår under vilket beskattningsåret går ut multiplicerad med säkerhetsreserven vid ingången av beskattningsåret. Statslåneräntan ska dock som lägst anses vara 0,5 procent.

Om beskattningsåret är längre

²² Senaste lydelse 2012:757.

²³ Senaste lydelse 2011:1271.

14 §²⁴

För investmentföretag gäller, utöver vad som följer av övriga bestämmelser i denna lag, följande:

1. Kapitalvinster på delägar rätt ska inte tas upp och kapitalförluster på delägar rätt får inte dras av. Om ett investmentföretag avyttrar en delägar rätt som hade varit näringsbetingad om investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §, ska ersättningen tas upp som kapitalvinst om delägar rätten hänför sig till ett skalbolag som avses i 25 a kap. 9 § eller om det sker ett återköp enligt 25 a kap. 18 §. Vid bedömningen om ersättningen ska tas upp som kapitalvinst tillämpas bestämmelserna i 25 a kap. 10–18 §§.

2. Ett belopp som för helt år motsvarar 1,5 procent av värdet på delägar rätt vid beskattningsårets ingång ska tas upp. Egna aktier eller optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av investmentföretagets egna aktier ska inte räknas in i underlaget. I underlaget ska inte heller räknas in andelar och aktiebaserade delägar rätt om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt bestämmelsen i 25 a kap. 5 § om andelen eller den aktiebaserade delägar rätten hade avyttrats vid beskattningsårets början och investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 13 §. Vid bedömningen om en kapitalvinst

1. Kapitalvinster på delägar rätt ska inte tas upp och kapitalförluster på delägar rätt får inte dras av. Om ett investmentföretag avyttrar en delägar rätt som hade varit näringsbetingad om investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 34 §, ska ersättningen tas upp som kapitalvinst om delägar rätten hänför sig till ett skalbolag som avses i 25 a kap. 9 § eller om det sker ett återköp enligt 25 a kap. 18 §. Vid bedömningen om ersättningen ska tas upp som kapitalvinst tillämpas bestämmelserna i 25 a kap. 10–18 §§.

2. Ett belopp som för helt år motsvarar 1,5 procent av värdet på delägar rätt vid beskattningsårets ingång ska tas upp. Egna aktier eller optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av investmentföretagets egna aktier ska inte räknas in i underlaget. I underlaget ska inte heller räknas in andelar och aktiebaserade delägar rätt om en kapitalvinst inte skulle ha tagits upp enligt bestämmelsen i 25 a kap. 5 § om andelen eller den aktiebaserade delägar rätten hade avyttrats vid beskattningsårets början och investmentföretaget i stället hade varit ett sådant ägarföretag som kan inneha en näringsbetingad andel enligt 24 kap. 34 §. Vid bedömningen om en kapitalvinst

²⁴ Senaste lydelse 2011:1271.

inte skulle ha tagits upp ska bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

inte skulle ha tagits upp ska bortses från bestämmelsen om skalbolagsbeskattning i 25 a kap. 9 §.

3. Utdelning som företaget lämnar ska dras av. Sådan utdelning av andelar i ett dotterbolag som avses i 42 kap. 16 § ska dock inte dras av.

Den utdelning som ska dras av enligt första stycket 3 ska dras av som kostnad det beskattningsår som beslutet om utdelning avser.

23 §²⁵

Utdelning som en kooperativ förening lämnar i förhållande till insatser enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) ska dras av. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser gäller detta dock inte till den del utdelningen enligt 24 kap. 17 § inte ska tas upp av mottagaren. Om den del som inte ska tas upp av mottagaren uppgår till högst tio procent av utdelningen, ska dock hela utdelningen dras av. En medlemsfrämjande förening får bara dra av utdelning om föreningen har ett stort antal medlemmar och bara till den del föreningen för samma beskattningsår själv tagit emot utdelning på insatser. En kooperativ hyresrättsförening får inte dra av utdelning om föreningen är ett privatbostadsföretag enligt 2 kap. 17 §.

Om en ekonomisk förening är centralorganisation för kooperativa föreningar, ska utdelningen på förlagsinsatser dras av även om centralorganisationen inte är kooperativ enligt 21 §.

48 kap.

27 §²⁶

I fråga om kapitalförluster som uppkommer i svenska handelsbolag eller i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och för vilka avdrag

²⁵ Senaste lydelse 2016:115.

²⁶ Senaste lydelse 2011:1510.

ska göras tillämpas 19–21, 23 och 24 §§, om inte något annat anges i andra stycket.

Om den som ska göra avdrag enligt första stycket är ett sådant företag som anges i 24 kap. 13 § 1–5 och avdraget avser förlust på delägar rätt ska 70 procent av kapitalförlusten dras av. Förlusten får dras av bara mot kapitalvinster på delägar rätt.

Kapitalförluster för vilka avdrag ska göras på sådana delägar rätt och fordringsrätt vars innehav betingas av rörelse som bedrivs av handelsbolaget eller av någon som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå handelsbolaget nära, ska dock alltid dras av i sin helhet.

50 kap.

5 §²⁷

Anskaffningsutgiften ska *ökas* med

- den skattskyldiges tillskott till bolaget,
- belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster,

– belopp som tagits upp som den skattskyldiges andel av bolagets inkomster *minskat med de ränteutgifter och negativa räntenetton som, direkt eller indirekt, belöper sig på andelen och som enligt 24 kap. inte har fått dras av,*

- 22 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap.,

– kvarstående räntenetton som har dragits av enligt 24 kap. 28 § och som belöper sig på andelen,

- 78 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och

- 20 procent av avdrag för avsättning till expansionsfond enligt 34 kap.,

- 80 procent av expansionsfond som förs över från andel i handelsbolag till enskild näringsverksamhet enligt 34 kap. 22 §, och

– det belopp som framgår vid en tillämpning av bestämmelserna om överlåtelse av privata tillgångar till underpris i 53 kap. 5 §.

Anskaffningsutgiften ska *minska* med

- den skattskyldiges uttag ur bolaget,
- belopp som dragits av som den skattskyldiges andel av bolagets underskott,
- negativt fördelningsbelopp till den del räntefördelningen minskat ett underskott i inkomstslaget näringsverksamhet,
- 22 procent av återförda avdrag

- 20 procent av återförda avdrag

²⁷ Senaste lydelse 2012:757.

för avsättning till expensionsfond enligt 34 kap., och

– 78 procent av expensionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.

för avsättning till expensionsfond enligt 34 kap., och

– 80 procent av expensionsfond som förs över från enskild näringsverksamhet till andel i handelsbolag enligt 34 kap. 19 §.

Bilaga 4

56 kap.

8 §²⁸

När det gäller fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och deras delägare m.fl. finns även särskilda bestämmelser om

- förmån av utbildning i 11 kap. 17 §,
- avdrag för framtida substansminskning i 20 kap. 23 §,
- underprisöverlåtelser i 23 kap. 18, 19 och 22–23 a §§,
- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§,
- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 9, 10 och 13 §§,
- avskattning av fastighet i 25 a kap. 25 §,
- när en fastighet eller andel är lagertillgång i 27 kap. 4–6 §§,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §,
- utskiftning vid ombildning av en ekonomisk förening till aktiebolag i 42 kap. 20 §,
- partiella fissioner i 48 kap. 18 c–18 e §§,
- andelsbyten i 48 a kap. 8 a–8 c, 9, 13 och 16 §§,
- avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §,
- pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§,
- familjebeskattnings i 60 kap. 12–14 §§, och
- grundavdrag i 63 kap. 5 §.

65 kap.

8 §²⁹

Expansionsfondsskatten är 22 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expensionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 22 procent av minskningen av expensionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

Expansionsfondsskatten är 20 procent av det belopp som dras av vid avsättning till expensionsfond enligt 34 kap. När avdraget återförs ska ett belopp som motsvarar 20 procent av minskningen av expensionsfonden tillgodoräknas vid debiteringen av slutlig skatt.

10 §³⁰

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 22 procent av den beskattningsbara inkomst-

För juridiska personer är den statliga inkomstskatten 20 procent av den beskattningsbara inkomst-

²⁸ Senaste lydelse 2013:1106.

²⁹ Senaste lydelse 2012:757.

³⁰ Senaste lydelse 2012:757.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

2. Bestämmelserna i 9 kap. 5 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 2 §, 18 kap. 7 §, 19 kap. 8 och 9 §§, 20 kap. 11 §, 20 a kap. 4 §, 24 kap. 2. 8, 13–31, 33, 34, 36–39 och 41–43 §§, 25 kap. 2 och 12 §§, 25 a kap. 23 och 23 a §, 30 kap. 6 a §§, 34 kap. 6, 18 och 20 §§, 39 kap. 8 a, 8 b, 14 och 23 §§, 48 kap. 27 §, 50 kap. 5 § och 65 kap. 8 och 10 § i sina nya lydelse tillämpas första gången för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar efter den 30 juni 2018.

3. Den nya bestämmelsen i 19 kap. 5 a § tillämpas för hyreshus som färdigställs från och med den 1 januari 2017. För hyreshus som färdigställs under tiden 1 januari 2017–30 juni 2018 får värdeminskningsskatt avdrag genom primäravdrag göras för den delen av femårsperioden från färdigställandet som återstår den 1 juli 2018.

4. Det nya 20 b kap. ska tillämpas för finansiella leasingavtal som ingås efter den 30 juni 2018. För finansiella leasingavtal som har ingåtts före den 1 juli 2018 ska bara bestämmelserna i 20 b kap. 13 och 15 §§ om beräkning och hantering av räntedelen av leasingavgifterna tillämpas.

5. De upphävda bestämmelserna i 24 kap. 10 a–10 f §§ gäller fortfarande för beskattningsår, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsår, som börjar före den 1 juli 2018.

6. För beskattningsår som omfattar längre tid än tolv månader och som börjar före men avslutas efter den 30 juni 2018 får ett negativt räntenetto enligt bestämmelserna i 24 kap. 25–31 §§ som belöper sig på perioden från och med den 1 juli 2018 till och med utgången av det beskattningsåret, eller i fråga om svenska handelsbolag räkenskapsåret, inte dras av.

7. Vid tillämpning av 30 kap. 7, 8 och 10 a §§ ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som har gjorts före den 1 juli 2018 återföras med 110 procent av avdraget, om återföringen görs av en juridisk person efter den 30 juni 2018. För juridiska personer med beskattningsår som börjar före men avslutas efter den 1 juli 2018 ska avdrag för avsättning till periodiseringsfond som gjorts under det beskattningsåret också återföras med 110 procent av avdraget.

8. Bestämmelserna i 33 kap. 8 och 16 §§ och 34 kap. 8 och 10 §§ i sina nya lydelse tillämpas första gången för beskattningsåret efter det beskattningsår som börjar närmast efter den 30 juni 2018.

9. För det första beskattningsåret som börjar närmast efter den 30 juni 2018, ska samtliga kvarvarande avdrag för avsättning till expansionsfond som har gjorts enligt äldre bestämmelser anses återförda och genast återavsatta till expansionsfond den 1 juli 2018. Vid återföringen tillämpas bestämmelserna i sina äldre lydelse och vid återavsättningen tillämpas bestämmelserna i sina nya lydelse. Vid bestämmande av det belopp som expansionsfonden högst får uppgå till tillämpas i fråga om återavsättningen 34 kap. 6 och 10 §§ i sina äldre lydelse och vid tillämpningen av 34 kap. 13 § tillämpas 50 kap. 5 § i sin äldre lydelse. Bestämmelsen i 34 kap. 13 § andra stycket tillämpas inte i fråga om återavsättning.

10. Företag med beskattningsår som börjar före men som avslutas efter den 1 juli 2018 får vid tillämpningen av 35 kap. under det beskattningsåret bara göra avdrag högst med 91 procent för koncernbidrag som har lämnats till företag med beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018.

11. Ett skadeförsäkringsföretag som har en säkerhetsreserv vid ingången av det beskattningsår som går ut närmast före den 1 juli 2018, ska ta upp en schablonintäkt. Intäkten ska beräknas till 10 procent av säkerhetsreserven vid ingången av det beskattningsåret. Schablonintäkten ska tas upp med en sjättedel under de påföljande sex beskattningsåren eller med hela beloppet under det första av dessa år.

En schablonintäkt som inte har tagits upp enligt första stycket ska tas upp om

1. företaget upphör att bedriva försäkringsrörelse,
2. skattskyldigheten för näringsverksamheten upphör,
3. näringsverksamheten inte längre ska beskattas i Sverige på grund av ett skatteavtal med en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. företaget upplöses genom fusion eller fission och annat inte följer av bestämmelserna i 37 kap. 17 §, eller

5. företaget försätts i konkurs.

12. Vid tillämpning av 40 kap. 2 § ska, i den utsträckning som det inte finns några begränsningar som avses i den paragrafen, en juridisk persons avdrag för ett underskott av näringsverksamheten som kvarstår från det föregående beskattningsåret beräknas till högst ett belopp som motsvarar 50 procent av överskottet av näringsverksamheten före avdraget

ökad med

- avdrag för negativt räntenetto enligt 24 kap. 26 §, och
- avdrag för kvarstående räntenetto enligt 24 kap. 28 §, och
- avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap. 5 §,

minskad med

- återfört avdrag för avsättning till periodiseringsfond enligt 30 kap.

Bestämmelsen tillämpas för beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018 och före den 1 juli 2021. Om ett beskattningsår som bestämmelsen ska tillämpas för omfattar kortare eller längre tid än tolv månader, ska bestämmelsen dock tillämpas också för det därpå följande beskattningsåret.

Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244)
dels att 33 kap. 6 § och 58 kap. 2 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 34 kap. 4 a §, och närmast före
34 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 kap.

6 §

Svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer med fast driftställe i Sverige ska till ledning för delägarnas beskattning lämna särskilda uppgifter om

1. näringsverksamheten enligt 31 kap. 2 och 3 §§,
2. varje delägars andel av bolagets eller den juridiska personens inkomst av varje inkomstslag och näringsverksamhet,
3. varje delägars andel eller lott i bolaget eller den juridiska personen,
4. skalbolag enligt 31 kap. 14 §, och
5. prissättningsbesked enligt 31 kap. 34 §.

Om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person med fast driftställe i Sverige har avyttrat en fastighet och kapitalvinsten inte kan beräknas på grund av att den är beroende av någon händelse i framtiden, ska bolaget eller den juridiska personen lämna uppgift om detta.

Ett svenskt handelsbolag ska avseende en delägare som är fysisk person lämna uppgift om sådana ränteutgifter och negativa räntenetton som avses i 50 kap. 5 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

34 kap.

Uppgifter till delägare i svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer

4 a §

Andra svenska handelsbolag än fåmanshandelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer med fast driftställe i Sverige ska till delägare lämna alla uppgifter som dessa behöver

58 kap.

2 §¹

Om säkerhet ska ställas, ska storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 22 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. I fråga om svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer ska säkerheten bara avse överskottet i skalbolagsdeklarationen.

Om en fysisk person har förvärvat en andel i ett svenskt handelsbolag eller i en i utlandet delägarbeskattad juridisk person, ska säkerhetens storlek bestämmas till 40 procent av överskottet.

Om flera skalbolagsdeklarationer lämnas, ska kompletterande säkerhet ställas för den ökning av överskottet som redovisas i förhållande till en tidigare deklaration.

Om säkerhet ska ställas, ska storleken bestämmas till summan av företagets obetalda inkomstskatt för närmast föregående beskattningsår och 20 procent av det överskott som har redovisats i skalbolagsdeklarationen. I fråga om svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer ska säkerheten bara avse överskottet i skalbolagsdeklarationen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

2. Bestämmelsen i 33 kap. 6 § i sin nya lydelse tillämpas första gången på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018.

3. Bestämmelsen i 58 kap. 2 § i sin nya lydelse tillämpas första gången på avyttringar av andelar i skalbolag som sker efter den 30 juni 2018. Om skalbolagsdeklarationen till någon del avser tid före den 1 juli 2018, ska dock vid tillämpningen av 58 kap. 2 § första stycket procenttalet 22 användas i stället för 20.

4. Den nya bestämmelsen i 34 kap. 4 a § tillämpas första gången på uppgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 30 juni 2018.

¹ Senaste lydelse 2012:760.

Förteckning över remissinstanserna – Promemorian Nya skatteregler för företagssektorn

Bilaga 5

Efter remiss har yttranden kommit in från Riksbanken, Domstolsverket, Kammarrätten i Göteborg, Förvaltningsrätten i Stockholm, Ekobrottsmyndigheten, Kommerskollegium, Stockholms Handelskammare, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Eskilstuna kommun, Kiruna kommun, Sandvikens kommun, Skövde kommun, Stockholms stad, Söderhamns kommun, Vallentuna kommun, Vansbro kommun, Vellinge kommun, Örnsköldsviks kommun, Konjunkturinstitutet, Bokföringsnämnden, Statistiska centralbyrån, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, Konkurrensverket, Tillväxtverket, FAR, Fastighetsägarna Sverige, Finansbolagens förening, Föreningen Svenskt Näringsliv, HSB Riksförbund, Industrins finansförening, Nationalekonomiska institutionen vid Uppsala universitet, Näringslivets regelnämnd, Regelrådet, Småföretagarnas Riksförbund, Svensk Försäkring, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Riskkapitalföreningen, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, Sveriges Byggindustrier, Sveriges Kommuner och Landsting, Svensk Sjöfart och Sveriges Redovisningskonsulters Förbund.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna synpunkter: Riksrevisionen, Borgholms kommun, Boxholms kommun, Gullspångs kommun, Gällivare kommun, Hagfors kommun, Hallstahammars kommun, Heby kommun, Härjedalens kommun, Höganäs kommun, Lekebergs kommun, Mjölby kommun, Partille kommun, Staffanstorps kommun, Sölvesborgs kommun, Tidaholms kommun, Tierps kommun, Timrå kommun, Vännäs kommun, Åmåls kommun, Övertorneå kommun, Handelshögskolan i Stockholm, Bolagsverket, Tillväxtanalys - myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Business Sweden, Företagarna, Institutet för internationell ekonomi vid Stockholms universitet, Institutet för Näringslivsforskning, Kooperativa förbundet, Landsorganisationen i Sverige, Lantbrukarnas Riksförbund, Svensk Industriförening, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Försäkringsföreningen, Sveriges akademikers centralorganisation, Sveriges Handelskamrar och Tjänstemännens centralorganisation.

Yttrande har dessutom inkommit från Advokatfirman Leonie Selting AB, AstraZeneca AB, Atlas Copco AB, Atlasmuren Fastigheter AB, Atrium Ljungberg AB, Fastighetsaktiebolaget Balder, Bergvik Skog AB, AB Electrolux, Ellevio AB, Energiföretagen Sverige, Fabega AB, Fastighetsaktiebolaget LE Lundberg, Fortum Sverige AB, Halmstads kommun, Hufvudstaden AB, Humlegården Fastigheter AB, Husqvarna AB, Hälsoheden Ängelholm AB, Jernhusen AB, Kungsleden AB, Linköpings kommun, LSTH Svenska Handelsfastigheter AB, Motorbranschens Riksförbund, NCC AB, NREP AB, Näringslivets skatte-delegation, Platzer Fastigheter AB, Rikshem AB, Skanska AB, AB Sofielunds Fastigheter, Solna stad, SSAB AB, Stena AB, Stena Metall

AB, Stockholms studentbostäder, Stockholms studentkårers centralorganisation, Stora Enso AB, Studentbostadsföretagen, Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, Svensk Naturenergi, Svensk Vindenergi, Svenskt Vatten, Swedegas AB, Swedish Hospital Partners AB, Sydkraft AB, Telia Company AB, TF Fastigheter AB, Vasakronan AB, Vattenfall AB, AB Volvo, Volvo Personvagnar AB, Wallenstam AB, Wihlborgs Fastigheter AB, Willhem AB och Östersunds kommun samt en privatperson. Gemensamma yttranden har inkommit från AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag och Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, AB Industrivärden, Investment AB Latour, Investor AB och Ratos AB samt Södertälje kommun och Telge AB.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

**24 a kap. Finansiella kostnader
och finansiella intäkter i
inkomstslaget näringsverksamhet**

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om begränsning i rätten till avdrag för finansiella kostnader.

2 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller för juridiska personer, svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

För svenska handelsbolag avses med beskattningsår i detta kapitel räkenskapsåret.

Definitioner

Finansiellt instrument

3 §

Med finansiellt instrument avses i detta kapitel detsamma som i 4 kap. 14 a och 14 c §§ årsredovisningslagen (1995:1554). Detta gäller oavsett om instrument utgör lager eller kapitaltillgång.

Med finansiellt instrument avses inte

– andelar i skalbolag som avses i 25 a kap. 9 §,

– andelar som avses i 27 kap. 6 §, och

– termin och option som är hänförliga till annat än finansiella kostnads- och intäktsposter.

4 §

Med finansiell kostnad avses i detta kapitel en,

- ränta och annan direkt eller indirekt, kostnad för en kredit,
 - förlust vid avyttring och nedskrivning av finansiella instrument, och
 - utdelning som får dras av.
- Med finansiell kostnad avses dock inte

- ränta avseende en sådan skuld som avses i 24 kap. 10 b §,
- kostnad för kredit eller köp och försäljning av ett finansiellt instrument till den del kostnaden utgör betalning för en annan tjänst än som avses i 3 kap. 9 § mervärdesskattelagen (1994:200),
- förlust på finansiellt instrument som avses i 25 a kap. 19 §, och
- utdelning som avses i 39 kap. 22 §

En avsättning i balansräkning i andra fall än som avses i 28 kap. 3 § första stycket andra punkten utgör inte en kredit enligt första stycket första strecksatsen. Detsamma gäller kredit på grund av köp av tillgångar eller tjänster i näringsverksamheten om krediten lämnats på sedvanliga villkor.

5 §

Med finansiell kostnad avses även det räntebelopp som ingår i en hyreskostnad, om inte annat anges i 7–9 §§.

6 §

Det räntebelopp som ska användas är det som följer av hyresavtalet.

Om räntebeloppet inte kan beräknas med ledning av uppgifterna i hyresavtalet eller om det avviker från vad som skulle ha avtalats mellan sinsemellan

oberoende näringsidkare ska statslåneräntan med tillägg av fem procentenheter multiplicerat med den hyrda tillgångens marknadsvärde vid beskattningsårets ingång användas.

7 §

När hyresobjektet är en fastighet behöver 5 § inte tillämpas.

Det gäller dock inte

– när ett företag direkt eller indirekt har avyttrat en fastighet och det avyttrande företaget, eller ett koncernföretag till det företaget, därefter ingått ett hyresavtal avseende en väsentlig del av samma fastighet, och

– vid hyra av fastighet mellan två koncernföretag. Med koncernföretag i första stycket avses företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554).

8 §

Om hyresavtalets löptid inte överstiger åtta månader behöver 5 § inte tillämpas. Om det finns ett samband mellan flera på varandra följande hyresavtal ska avtalets längd bedömas med hänsyn till samtliga avtal.

Första stycket gäller inte vid hyra mellan två koncernföretag. Med koncernföretag avses detsamma som anges i 7 § andra stycket.

9 §

Om företagets sammanlagda hyreskostnader under beskattningsåret inte överstiger 300 000 kronor behöver 5 § inte tillämpas. Om företaget ingår i en koncern ska hela koncernens hyreskostnader beaktas.

Undantaget gäller dock inte

– hyreskostnader avseende fastighetshyra enligt 7 § första stycket första strecksatsen, och

– hyra mellan två koncernföretag. Kostnader för fastighetshyra, för hyra mellan koncernföretag och för sådana hyresavtal som avses i 8 § ska inte ingå vid beräkningen.

Med koncern och koncernföretag i första och andra styckena avses detsamma som anges i 7 § andra stycket.

10 §

Att finansiella kostnader inte får räknas in i anskaffningsvärdet för en tillgång som ingår i näringsverksamhet framgår i fråga om

- lagertillgångar i 17 kap. 2 §,
- inventarier i 18 kap. 7 §,
- byggnader i 19 kap. 8 och 9 §§, och
- markanläggningar i 20 kap. 11 §.

Finansiell intäkt

11 §

Med finansiell intäkt avses intäkt av sådant slag som motsvarar en finansiell kostnad. Som finansiell intäkt räknas även vinst vid avyttring av fordringar m.m. som avses i 25 a kap. 19 § och belopp som ska tas upp enligt 39 kap. 14 § första stycket 2 och 33 §.

12 §

Med finansiell intäkt avses även det räntebelopp som ingår i en hyresintäkt. Vad som anges i 7 och 8 §§ gäller på motsvarande sätt för finansiella intäkter.

Räntebeloppet ska beräknas på det sätt som anges i 6 §. Om andra stycket i nämnda paragraf ska tillämpas på en hyresintäkt ska enbart statslåneräntan användas

Finansnetto

13 §

Om beskattningsårets finansiella

intäkter överstiger beskattnings-
årets finansiella kostnader utgör
mellanskillnaden ett positivt
finansnetto. Om i stället
beskattningsårets finansiella
kostnader överstiger beskattnings-
årets finansiella intäkter utgör
mellanskillnaden ett negativt
finansnetto.

Avdragsbegränsning

14 §

Ett negativt finansnetto får
endast dras av i den omfattning
som anges i 15, 17 och 19 §§.

15 §

Ett negativt finansnetto ska dras
av med ett belopp som är högst 20
procent av avdragsunderlaget
enligt 16 § (avdragsutrymmet).

Beräkning av avdragsunderlag

16 §

Avdragsunderlaget beräknas
genom att näringsverksamhetens
intäktsposter minskas med
kostnadsposterna och med positivt
finansnetto enligt 13 §, samt med
överskott som belöper sig på
andelar i svenska handelsbolag
och i utlandet delägarbeskattade
juridiska personer.

Kvarstående finansiella kostnader

17 §

Ett negativt finansnetto som inte
i sin helhet kan dras av ett
beskattningsår (kvarstående
finansiella kostnader) får till den
delen dras av senare beskattnings-
år, dock inte senare än det sjätte
beskattningsåret efter det
beskattningsår då kostnaderna
uppkom.

Ett avdragsutrymme som inte
har kunnat användas i sin helhet
enligt 15 § får till den delen

användas för avdrag av kvarstående finansiella kostnader. De kvarstående finansiella kostnader som uppkom tidigast ska dras av först.

18 §

Vid ägarförändringar som innebär att ett företag får ett bestämmande inflytande, enligt 40 kap. 5 §, över ett annat företag och något av företagen har kvarstående finansiella kostnader faller dessa kostnader bort.

Särskilda bestämmelser för företag som kan lämna koncernbidrag

19 §

Ett företag som har ett positivt finansnetto får högst med ett motsvarande belopp göra avdrag för ett outnyttjat negativt finansnetto hos ett annat företag under förutsättning att

1. båda företagen med avdragsrätt kan lämna koncernbidrag till varandra, och

2. båda företagen redovisar avdraget öppet i inkomst-deklarationen för ett beskattningsår som har samma deklarationstidpunkt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) eller som skulle ha haft det om inte något av företagens bokförings-skyldighet upphör. Till den del negativt finansnetto inte kan dras av behandlas det som kvarstående finansiella kostnader i det företag där det negativa finansnettot har uppkommit.

Förteckning över remissinstanser till Företags- skattekommitténs slutbetänkande Neutral bolagsskatt - för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40) Fi2014/2212

Efter remiss har yttrande över betänkandet avgetts av Riksrevisionen, Riksbanken, Domstolsverket, Hovrätten för Nedre Norrland, Kammarrätten i Göteborg, Kammarrätten i Jönköping, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Uppsala, Svenska Institutet för Europapolitiska Studier, SIEPS, Ekobrottsmyndigheten, Kommerskollegium, Exportkreditnämnden, Stockholms Handelskammare, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Konjunkturinstitutet, Bokföringsnämnden, Kammarkollegiet, Statistiska centralbyrån, Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet, KTH (Kungliga Tekniska Högskolan), Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet, Handelshögskolan i Stockholm, Konkurrensverket, Bolagsverket, Verket för innovationssystem (VINNOVA), Tillväxtverket, Tillväxtanalys - myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, AB Volvo, AFA Sjukförsäkringsaktiebolag, Aktiebolaget Electrolux, Aktiebolaget SKF, Aktiebolaget Svensk Exportkredit, Almi Företagspartner, AstraZeneca AB, Atlas Copco AB, Boliden Mineral AB, E.ON Sverige Aktiebolag, FAR, Fastighetsägarna Sverige, Finansbolagens Förening, Fondbolagens Förening, Fortum Sweden AB, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarna, H&M Hennes & Mauritz AB, Holmen AB, HSB Riksförbund, Hufvudstaden AB, ICA AB, Industriarbetsgivarna, Industrins Finansförening, IFF, International Chamber of Commerce, ICC, Investor AB, Landsorganisationen i Sverige, LO, Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, NCC AB, Nordea Bank AB, Näringslivets regelnämnd, Regelrådet, Sandvik AB, Skandinaviska Enskilda Banken (AB), Stora Enso AB, Swedbank AB, Svensk Försäkring, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Handelsbanken AB, Svenska Riskkapitalföreningen, SVCA, Svenskt Stål SSAB, Sveriges advokatsamfund, Sveriges akademikers centralorganisation, SACO, Sveriges Byggindustrier, Sveriges Handelskamrar, Sveriges kommuner och landsting, SKL, Sveriges Redareförening, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF, Telia Sonera Aktiebolag och Tjänstemännens centralorganisation, TCO,

Yttrande har dessutom inkommit från National foreign trade council, NFTC, Sven-Olof Lodin, Mattias Dahlberg, Consilium AB, BDB Fastigheter AB, Fastighetsbolaget Tinget AB, Niclas Virin, Stiftelsen Stockholms studentbostäder, EKO Bostäder Norr AB, Sjöborgs Fastighetsförvaltning, Stockholms stad, Bergs Hyreshus AB, Kommuninvest i Sverige AB, Sveriges allmännyttiga bostadsbolag

SABO, ÖrebroBostäder AB mfl bostadsbolag, Men Dansa, Humlegården fastigheter AB, J Wennergren Byggnadsaktiebolag, Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Advokatfirman Weste AB, Melins Fastighetsförvaltning AB, Masmästaren Fastigheter AB, Arlandabanan Infrastructure AB, Telge AB, Södertälje Kommun, Preem AB, Wallenstam, Sofielunds Fastigheter, Wihlborgs Fastigheter AB, Broholmen Förvaltning AB, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Palazzini Torshälla AB, Faberge AB, Husqvarna AB, ByggVesta AB, Svenska Bostadsfonden, Platzer Fastigheter, Severinssons Fastighetsförvaltning AB, Senäte Fastigheter AB, Söderlenbostäder AB, JSF Förvaltning AB, 3 N Fastigheter AB, SilverStaren AB, Hillmann Fastigheter AB, Rosenlyckan Fastigheter AB, Wibrant Fastigheter AB, Rikshem, Hüge, Vasakronan AB, Volvo Personvagnar AB, Sölvedals Förvaltnings AB, PRI, Pensionsgaranti, Svenska Cellulosa AB SCA, Derome Förvaltning AB, Bergvik Skog, Bonnier, SAS, PWC, PG Jönsson Fastigheter AB, Studentbostadsföretagen, AMF Fastigheter, Stellar, Smefast AB, AB Industrivärden, Investor AB och Ratos AB, Fastighets AB RAWI, Scherdins Holding i Umeå AB, LLB Fastigheter AB och NMM Fastigheter AB, Stena Fastigheter AB, Braathens Aviation AB, Tegelstaden Bygg AB och Swedish House of Finance.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter Internationella Handelshögskolan i Jönköping, ABB AB, Business Sweden, Folksam AB, Institutet för internationell ekonomi IIES, Stockholms Universitet, Institutet för Näringslivsforskning, IFN, Kooperativa Förbundet, Loussavaara-Kirunavaara AB, Pfizer Health AB, Swedish Institute for Financial Research, Svensk Handel, Svensk Industriförening, Svenska Försäkringsföreningen, Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Trygg-Hansa Försäkringsaktiebolag (publ) och Vattenfall AB.